

Ο
ΜΥΣΤΙΚΟΣ
ΚΥΚΛΟΣ
ΤΗΣ
ΖΩΗΣ

ΡΟΜΠΕΡΤ ΝΑΤΖΕΜΥ

Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ
ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΣΑΣΣΑ ΠΑΝΑΓΩΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΚΕΤΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ : INDIGO
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ : ΟΥΡΑΝΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΖΩΗ»
ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ-ΝΑΤΖΕΜΥ

Γρίβα 23

Χαλάνδρι 152 33

Αθήνα, Ελλάδα

Τηλ.: 210-6775013

ISBN 960-7052-03-X

© Copyright 1992

ΡΟΜΠΕΡΤ ΝΑΤΖΕΜΥ

Γρίβα 23

Χαλάνδρι 152 33

Αθήνα, Ελλάδα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
I. ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ	11
Α. Αντιμετωπίζοντας τη ζωή και το θάνατο.	
Β. Υπάρχει ζωή μετά το θάνατο;	
Γ. Τι συμβαίνει την στιγμή του θανάτου;	
Δ. Το πνευματικό σώμα.	
Ε. Αλλα πνεύματα θα έρθουν να μας συναντήσουν και να μας βοηθήσουν.	
ΣΤ. Εξετάζουμε τον τρόπο που ζήσαμε τη ζωή μας.	
Ζ. Μεταθανάτιες καταστάσεις που ακολουθούν την εξέταση.	
Η. Πώς διαλέγουμε το επόμενο βήμα στην εξέλιξή μας.	
Θ. Πού υπάρχει αυτό το μεταθανάτιο περιβάλλον.	
Ι. Διαλέγοντας μια καινούργια ενσωμάτωση.	
Κ. Η εμπειρία της γέννησης.	
Λ. Συμπεράσματα.	
II. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΘΑΝΑΤΟ.....	75
Α. Χαμένος χρόνος είναι χαμένη ζωή.	
Β. Έχουμε έρθει στη Γη με κάποιο σκοπό.	
Γ. Εναρμονίζοντας τις σχέσεις μας.	
Δ. Αυτοεξέταση.	
Ε. Μετασχηματισμός του συστήματος των «ΠΙΣΤΕΥΩ» μας.	
ΣΤ. Μαθαίνοντας να αφήνουμε τον εαυτό μας ελεύθερο.	
Ζ. Πίστη στο Θεό και την πνευματική πραγματικότητα.	
Η. Αποδέσμευση από το φυσικό σώμα και τις αισθήσεις.	
Θ. Η ονειρική κατάσταση σαν πεδίο εξάσκησης για τις μετά θάνατον καταστάσεις.	
Ι. Συμπέρασμα.	
III. ΒΟΗΘΩΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΜΕ ΑΕΙΟ- ΠΡΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗ	107
Α. Ζούμε σε μία κοινωνία που αρνείται το θάνατο.	
Β. Πώς να βοηθήσουμε τους ετοιμοθάνατους να ζουν μέχρι την ώρα του θανάτου τους.	
Γ. Τα ψυχολογικά στάδια που περνάει ο άνθρωπος καθώς αντικρίζει το θάνατο.	

Δ.	Αντιμετωπίζοντας το θάνατο σαν ευκαιρία για πνευματική ανάπτυξη.	
IV.	ΛΙΓΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ.....	131
V.	Η ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ ΤΗΣ SAADA HATOUM	137
VI.	ΓΙΑΤΙ ΠΙΣΤΕΥΩ ΣΤΗΝ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ.....	147
	A. Βιβλία που διάβασα.	
	B. Η Θεωρία της μετενσάρκωσης απαντά σε πολλά ερωτήματα για τη ζωή.	
	Γ. Διάβασμα του εσωτερικού περιεχομένου του ανθρώπου.	
	Δ. Οδηγώντας άλλους σε αναμνήσεις προηγούμενων ζωών τους.	
	E. Ερεινες πάνω στις αναμνήσεις παιδιών από προηγούμενες ζωές.	
	ΣΤ. Οι πνευματικοί μου δάσκαλοι.	
	Z. Θεώρηση των νόμων της φύσης.	
	H. Ερωτήματα και επιχειρήματα κατά της μετενσάρκωσης.	
	Θ. Πώς να αντιμετωπίσετε σωστά τη ζωή.	
VII.	ΤΑ ΧΟΝΤΡΑ ΚΑΙ ΛΕΠΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ..	187
	A. Θεός, άνθρωπος και φύση.	
	B. Το αιτιατό σώμα.	
	Γ. Η ανώτερη διάνοια.	
	Δ. Οι όροι - ψυχή και πνεύμα.	
	E. Τα κατώτερα σώματα.	
VIII.	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥ ΑΪΤΙΑΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	199
IX.	Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΜΑ	209
X.	ΜΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	225
XI.	Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΝΟΣ ΣΚΙΟΥΡΟΥ.....	243

XII. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑ- ΤΟΥ	259
XIII. ΠΩΣ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ ΜΑΣ	277
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	298

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτό το βιβλίο είναι μια αγγελία χαράς, σαν το ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ. Μια αγγελία που λέει ότι είμαστε ΑΝΩΤΕΡΟΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ. Ότι είμαστε αθάνατες ψυχές. Μεγάλες, δυνατές υπάρξεις που ξεγελάστηκαν και νόμισαν ότι ήταν μικρές, εύθραυστες, περιορισμένες, ανήμπορες και θνητές. Είναι μόνο τα πιστεύω μας που μας περιορίζουν. Αυτό το βιβλίο βασίζεται σε λογικούς συλλογισμούς που μας βοηθάνε να γεφυρώσουμε την απόσταση ανάμεσα στη λογική και την πίστη.

Ξεκινώντας από μια προσωπική ανάγκη να καταλάβω καλύτερα το θάνατο - όταν αντιμετώπισα το θάνατο του πατέρα μου και άλλων συγγενών και φίλων -, άρχισα μια εντατική έρευνα σ' αυτά που ήταν γνωστά για τον θάνατο.

Βρήκα τις ίδιες αλήθειες να επαναλαμβάνονται ξανά και ξανά. Όπου και να έψαξα, έμοιαζε να επιβεβαιώνονται τα ίδια γεγονότα. Ήταν πιά φανερό ότι ο θάνατος δεν ήταν το τέλος παρά μόνο του υλικού σώματος. Για την υπόλοιπη ύπαρξη ήταν απλώς σαν ν' αλλάζεις κανάλι στην τηλεόραση, ένας συντονισμός με μια καινούργια πραγματικότητα. Η αληθινή ύπαρξη δεν σταματάει να υπάρχει, αποβάλλει μόνο το υλικό της περιβλήμα. Μ' έπεισε το γεγονός ότι όλες αυτές οι πηγές συμφωνούσαν. Ήταν όλα τόσο

λογικά!

Όταν μετά διαπίστωση πόσοι άνθρωποι φοβούνται, κλαίνε και υποφέρουν ασταμάτητα για κάποιο επικείμενο θάνατο ή επειδή έχασαν ένα αγαπημένο τους πρόσωπο, ένιωσα την ανάγκη να μοιραστώ αυτές τις πληροφορίες με οποιονδήποτε θα ήταν έτοιμος να τις δεχτεί. Υπάρχει τόση περιττή δυστυχία στον κόσμο, που την προκαλεί η έλλειψη γνώσης της πραγματικότητας της ζωής.

Σ' αυτό το βιβλίο θα καλύψουμε το ερώτημα του θανάτου από πολλές πλευρές. Θα ξεκινήσουμε με μια έρευνα για το ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ. Μετά θα εξετάσουμε πώς να βοηθήσουμε άλλους να εγκαταλείψουν το σώμα τους πιο ειρηνικά και συνειδητά όταν έρθει η ώρα. Και στη συνέχεια θα εξετάσουμε πόσο έτοιμοι είμαστε εμείς να πεθάνουμε όταν φτάσει η στιγμή. Αυτή η ανάλυση μας βοηθάει να ανακαλύψουμε εάν πραγματικά ζούμε την ζωή μας με όλες μας τις δυνατότητες και σε αρμονία με τις αληθινές μας αξίες.

Μετά θα μιλήσουμε για την πιθανότητα της μετενσάρκωσης, εάν δηλαδή υπάρχει πιθανότητα η ψυχή να εισχωρήσει σ' ένα καινούργιο σώμα και να ξαναγυρίσει στο επίπεδο της γης για περισσότερη πνευματική ανάπτυξη. Όταν θα εξετάσουμε αυτή την πιθανότητα θα ερευνήσουμε διάφορες περιπτώσεις αναμνήσεων από προηγούμενες ζωές, που έχουν καταγραφεί επιστημονικά, καθώς και την φύση της ψυχής και τα διάφορα σώματα με τα οποία εκφράζεται εδώ στο επίπεδο της γης.

Εύχομαι αυτό το βιβλίο να σας φανεί χρήσιμο στην αναζήτησή σας για μεγαλύτερη ηρεμία, αρμονία και αυτογνωσία.

Ρόμπερτ Νατζέμυ

II

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

A. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Εσείς κι εγώ θα πεθάνουμε κάποια μέρα, όπως άλλωστε και όλοι οι άνθρωποι που γνωρίζουμε. Μπορεί σύντομα, μπορεί σ' εξήντα χρόνια. Γεγονός πάντως παραμένει ότι κάποτε θα πρέπει να εγκαταλείψουμε το υλικό μας σώμα. Η γέννηση και ο θάνατος είναι τα μόνα συμβάντα που είναι κοινά στη ζωή όλων των ανθρώπων. Το τι θα συμβεί ανάμεσα στη γέννηση και στο θάνατο αλλάζει από άνθρωπο σε άνθρωπο, αλλά όλοι γεννιόμαστε κι όλοι πεθαίνουμε. Παρ' όλο, όμως, που έχουμε αυτή την κοινή μοίρα, σπάνια συζητάμε ή αντιμετωπίζουμε ανοικτά το γεγονός ότι αυτό το υλικό σώμα είναι θνητό και προσωρινό. Ζούμε σε μια κοινωνία που αρνείται το θάνατο. Σε μια κοινωνία που οι άνθρωποι παραβλέπουν το γεγονός ότι αυτά τα σώματα θα ξαναγίνουν σύντομα χώμα. Έτσι όταν αρχίσει να πλησιάζει το τέλος βρισκόμαστε απροετοίμαστοι, θυμώνουμε και στεναχωριόμαστε, μπερδευόμαστε και γενικά είμαστε ανίκανοι να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση.

Ο Πασκάλ ειπε: **«Οι άνθρωποι, επειδή δεν μπόρεσαν να γιατρέψουν τον θάνατο, προσπαθούν να μην τον σκέπτονται.»** Ο σκοπός αυτού του βιβλίου είναι να βοηθήσει τον αναγνώστη ν' αντιμετωπίσει το θάνατο, είτε αυτός βρίσκεται πολύ

κοντά του είτε στο απώτερο μέλλον. Είτε είναι ο δικός του θάνατος, είτε κάποιου αγαπημένου του προσώπου. Είτε είναι ξαφνικός θάνατος είτε μια παρατεταμένη αρρώστια.

Η προετοιμασία για το θάνατο είναι μια προετοιμασία για την ζωή. Ο άνθρωπος που μπορεί ν' αντιμετωπίσει τον θάνατο, μπορεί ν' αντιμετωπίσει και την ζωή, χωρίς φόβους και προσκολλήσεις. Η αντιμετώπιση του θανάτου είναι μια μεγάλη συναισθηματική, νοητική και πνευματική άσκηση που βοηθάει τον άνθρωπο να ανακαλύψει την εσωτερική του δύναμη και να γίνει πιο ικανός ν' αντιμετωπίσει και την ζωή του εδώ, στο παρόν. Η ματιά που θα ρίξουμε στις διάφορες απόψεις για τον θάνατο δεν θα είναι μια μακάβρια απασχόληση με κάτι αρνητικό, αλλά μια αντικειμενική έρευνα γύρω από το τι ακριβώς συμβαίνει όταν εγκαταλείπουμε αυτά τα υλικά σώματα. Δεν αποφεύγουμε τη ζωή, αντίθετα σκλώνουμε το κεφάλι και κοιτάζουμε κατάματα αυτή τη ζωή, μέσα στην οποία περιλαμβάνεται κι ο θάνατος, βέβαια. Δεν είναι με κανένα τρόπο ένα δυσάρεστο θέμα για να ερευνησει ή να συζητήσει κανείς. Σχεδόν όλες οι πληροφορίες που έχουμε για τον θάνατο δείχνουν ότι μπορεί πιθανότατα να είναι μια από τις πιο ευχάριστες εμπειρίες της ζωής μας. Η συντριπτική ομοφωνία όλων των θρησκειών και των περισσότερων φιλοσοφιών είναι, ότι η ζωή συνεχίζεται μετά το θάνατο, ότι η ζωή υπάρχει και πριν και μετά τη ζωή στο υλικό σώμα. Φανταστείτε ένα ραδιόφωνο που παίζει μουσική. Η ζωή του ραδιοφώνου είναι ο ηλεκτρισμός που το διαπερνά. Χωρίς ηλεκτρισμό δεν μπορεί να δουλέψει καθόλου. Όταν το ραδιόφωνο χαλάσει ή παλιώσει, δεν μεταδίδει πια μουσική και για μας δεν είναι πια ζωντανό. Αλλά η ζωή του ραδιοφώνου που είναι ο ηλεκτρισμός, υπήρχε και πριν γίνει το ραδιόφωνο και αφού καταστράφηκε. Έτσι κι εμείς, είμαστε η ζωή που υπάρχει μετά την επιστροφή του σώματος στο χώμα. Σ' αυτή την έρευνα θα δούμε τι έχουν να προσφέρουν πάνω στο ερώτημα ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ οι διάφορες θρησκείες, φιλοσοφίες κι επιστημονικές μελέτες. Οι πηγές των πληροφοριών που χρησιμοποιήσαμε είναι οι ακόλουθες:

ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ:

Χριστιανισμός - κυρίως ελληνικός Ορθόδοξος
Ινδουισμός
Θιβετανός Βουδισμός
Ισλαμισμός

ΦΙΛΟΣΟΦΙΕΣ:

Σωκράτης
Θεοσοφία

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ:

SETH - που μιλάει με τη φωνή της Jane Roberts στην Αμερική.

ALICE BAILEY - που γράφει για τις επικοινωνίες της με ψυχές που δεν βρίσκονται πια μέσα στο υλικό τους σώμα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ:

— Μια έρευνα του ψυχιάτρου DR. RAYMOND MOODY που βασίστηκε στις εμπειρίες 150 περίπου ανθρώπων που πέθαναν και ξαναγύρισαν στη ζωή.

— Μια μελέτη του Dr. OSIS πάνω σε 1300 ετοιμοθάνατους ασθενείς σε νοσοκομεία των Η.Π.Α.

— Μια έρευνα της Dr. KUBLER ROSS πάνω σε 1000 ετοιμοθάνατους ασθενείς σε νοσοκομεία των Η.Π.Α. (Στο κείμενο που ακολουθεί θα εξηγήσουμε περισσότερο τις πηγές μας αυτές.)

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΜΕ ΥΠΝΩΤΙΣΜΟ:

Μια έρευνα της ψυχιάτρου Dr. HELEN WAMBACH πάνω σε 750 περίπου ανθρώπους και τις εμπειρίες τους πριν τη γέννηση και μετά το θάνατο.

Σκοπός μας εδώ είναι να εξετάσουμε τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στις τόσο διαφορετικές αυτές πηγές.

Είναι λογικό να συμπεράνουμε ότι, αφού τόσο διαφορετικές πηγές μας δίνουν τόσο παρεμφερείς πληροφορίες, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα οι πληροφορίες αυτές να είναι βάσιμες κι αληθινές. Ας στραφούμε τώρα στο πρώτο ερώτημα που έρχεται στο νου μας: **ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕ ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ;**

B. ΥΠΑΡΧΕΙ ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ;

Ο διάσημος ψυχίατρος Carl Jung επισημαίνει ότι όλες οι θρησκείες πιστεύουν στην ύπαρξη ζωής μετά τον θάνατο του υλικού σώματος.

«Κάθε μια από τις τέσσερις θρησκείες, μας βεβαιώνει ότι σ' αυτό το σώμα από σάρκα και οστά, υπάρχει ένα λεπτό, ζωτικό και υλικό στοιχείο που ζει και μετά το θάνατο. Είτε αυτό είναι μια μόνιμη οντότητα ή ο Εαυτός, όπως ο Άτμαν των Βραχμάνων, το Ρουχ των Μωαμεθανών και η Χριστιανική Ψυχή, είτε κατά τη βουδιστική θεωρία είναι πλέγμα ψυχικών και υλικών δραστηριοτήτων - Skandha - που η λειτουργία τους είναι η ζωή. Έτσι, σε καμία απ'αυτές τις θρησκείες δεν είναι ο θάνατος το απόλυτο τέλος, αλλά για όλες είναι απλώς ο χωρισμός της Ψυχής από το υλικό σώμα.»

Καθένας απ' αυτούς τους διαφορετικούς όρους - Άτμαν, Ρουχ, Ψυχή, Σκάντα - αντιπροσωπεύει απλώς το αθάνατο μέρος κάθε ύπαρξης που εξακολουθεί να υπάρχει και μετά το θάνατο του υλικού σώματος.

Ο Σρι Σάτια Σαΐ Μπάμπα, ένας μεγάλος πνευματικός δάσκαλος που ζει στην Ινδία, διδάσκει ότι όλες οι θρησκείες οδηγούν στον ένα Θεό και λέει ότι όταν πεθαίνουμε βγάζουμε αυτό το σώμα όπως βγάζουμε τα ρούχα μας. Υπάρχει απόδειξη, στηριγμένη πάνω σε ιατρικά έγγραφα στοιχειά, ότι ο Σαΐ Μπάμπα επανέφερε στη ζωή δύο νεκρούς άντρες, έναν Αμερικανό κι έναν Ινδό. Να τι λέει για το θάνατο:

«Ο θάνατος μοιάζει πολύ με τον ύπνο. Ο άνθρωπος ξεφορτώνεται αυτό το κορμί όπως ένα παλιό ρούχο. Μόνο το σώμα χάνεται. Καθώς ο νους δεν έχει υλική μορφή, δεν χάνεται με το σώμα και η δραστηριότητα των σκέψεων εξακολουθεί και μετά το θάνατο του υλικού σώματος.»

Το ίδιο πίστευε κι ο αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος Σωκράτης, Στον Πλάτωνα, και ειδικότερα στο «Φαίδων», διάφορα επιχειρήματα, εξηγήσεις και λογισμοί του Σωκράτη, πείθουν τους γύρω του ότι, ασφαλώς η ζωή συνεχίζεται και μετά το θάνατο κι ακόμη ότι σ' αυτή την ασώματη κατάσταση η ψυχή έχει μεγαλύτερες δυνατότητες για «αυτογνωσία». Αυτό το τελευταίο σημείο που αφορά την ευκαιρία για αυτογνωσία και ειδικά τη στιγμή του θανάτου, επιβεβαιώνεται και από την Θιβετανική Βίβλο των Νεκρών.

Στο βιβλίο του «Τι Γίνεται Μετά Τον Θάνατο», ο Έλληνας Ορθόδοξος Θεολόγος Γ. Μελέτης, επαινεί την ακλόνητη πίστη του Σωκράτη στην Αθανασία της Ψυχής.

«Αλλά το πιο ανυπέρθλητο παράδειγμα πίστεως στην αθανασία της ψυχής στην αρχαιότητα, είναι του Σωκράτη. Στον Πλατωνικό Φαίδωνα, ο δαιμόνιος εκείνος νους χρησιμοποιεί μίαν απaráμιλλη διαλεκτική για να υποστηρίξει και να αποδείξει την πίστη στην αθανασία. Καθορίζει το θάνατο απλώς σαν χωρισμό της ψυχής από το σώμα κι όχι μόνο αυτό δεν είναι κακό, αλλά μάλλον είναι απαλλαγή από τους περιορισμούς του σώματος που με τις αισθήσεις του αιχμαλωτίζει την ψυχή. Η σχέση της ψυχής με το σώμα, έλεγε ο Σωκράτης, είναι σαν τη σχέση που έχει η κιθάρα με τον κιθαρωδό. Το σώμα είναι η κιθάρα και η ψυχή ο κιθαρωδός. Ο θάνατος που καταστρέφει την κιθάρα δεν αγγίζει τον κιθαρωδό.»

Η αλήθεια είναι ότι μετριοούνται στα δάχτυλα οι μεγάλοι στοχαστές και οι μεγάλες προσωπικότητες στην ιστορία του κόσμου, που δεν πίστευαν στην ύπαρξη της ψυχής μετά το θάνατο.

Η Alice Bailey έχει γράψει ντουζίνες βιβλίων με τη μέθοδο της αυτόματης γραφής, στην οποία την οδηγούν ψυχές που έχουν αποβάλλει το υλικό τους σώμα και μας μεταδίνουν μ' αυτόν τον τρόπο αλήθειες που βλέπουν από τη δικιά τους ανώτερη θεώρηση. Η Alice Bailey μας εξηγεί λοιπόν ότι η κίνηση από τη ζωή στο θάνατο είναι απλώς, μια μετακίνηση της συνειδητότητας από ένα επίπεδο ύπαρξης σε άλλο. Κάτι σαν τη μεταφορά της συνειδητότητας απο την κατάσταση που βλέπουμε όνειρα και στη συνέχεια, στην κατάσταση του βαθύ ύπνου. Είναι μια αλλαγή στο σημείο συγκέντρωσης.

«Ο θάνατος είναι βασικά θέμα συνειδητότητας. Τη μια στιγμή είμαστε συνειδητοί στο υλικό επίπεδο και σ' ένα λεπτό έχουμε αποσυρθεί σ' άλλο επίπεδο και είμαστε ενεργητικά συνειδητοί εκεί. Εφ' όσον η συνειδητότητά μας ταυτίζεται με το επίπεδο των μορφών, ο θάνατος θα μας προκαλεί τον πανάρχαιο τρόπο. Αλλά μόλις αναγνωρίσουμε ότι είμαστε ψυχές και καταλάβουμε ότι μπορούμε να συγκεντρώνουμε τη συνειδητότητα ή συναίσθησή μας σε οποιαδήποτε μορφή ή επίπεδο θέλουμε ή και σ' οποιαδήποτε κατεύθυνση μέσα στη μορφή του Θεού, τότε δεν θα γνωρίσουμε πιά θάνατο.»

Τελευταία έχουν γίνει πολλές επιστημονικές έρευνες γύρω από το θέμα ασθενών που είχαν θεωρηθεί κλινικά νεκροί και ξαναγύρισαν στη ζωή και μίλησαν για τις εμπειρίες τους. Οι πιό γνωστές απ' αυτές είναι οι έρευνες του Dr. Raymond Moody και της ψυχιάτρου Elisabeth Kubler - Ross. Οι μελέτες του Dr. Moody έχουν εκδοθεί σε βιβλίο, με τίτλο «Ζωή μετά τη Ζωή», στο οποίο παρουσιάζει και αναλύει πολλές κοινές εμπειρίες που είχαν αυτοί που πέθαναν και ξαναγύρισαν στη ζωή. Ταξιδεύοντας σ' όλη την Αμερική, έπαιρνε συνεντεύξεις από ανθρώπους που είχαν θεωρηθεί κλινικά νεκροί μετά από κάποια εγχείριση ή δυστύχημα και μετά ξαναγύρισαν στη ζωή. Οι εμπειρίες τους μοιάζουν εκπληκτικά και δημιουργούν μια πολύ καθαρή εικόνα του τι συμβαίνει μετά το θάνατο. Τ' αποτέλεσμα των ερευνών της Dr Kubler-Ross θα τα αναφέρουμε στο τρίτο κεφάλαιο. Σε άλλες μελέτες, που έχει κάνει ο Dr. Osiris, ετοιμοθάνατοι ασθενείς έχουν μιλήσει για φωτεινά οράματα, για πεθαμένους συγγενείς, για ήχους που άκουσαν κι άλλες τέτοιες εμπειρίες. Και ο Dr. Osiris βρήκε εκπληκτικές ομοιότητες στις εμπειρίες χιλίων και πάνω ετοιμοθάντων ασθενών σε διάφορα νοσοκομεία στις Η.Π.Α. και στις Ινδίες.

Οι γιατροί Moody, Osiris, και Kubler-Ross έχουν πλέον πειστεί για την ύπαρξη της ψυχής μετά το θάνατο. Αλλωστε, η Dr. Kubler-Ross έχει, πολύ θαρραλέα ανακοινώσει αυτή την πίστη της για τη ζωή μετά το θάνατο σε διαλέξεις ανοιχτές στο κοινό. **«Δεν είναι θέμα γνώμης ή πίστης. Το γνωρίζω χωρίς καμιά αμφιβολία».** Με την ίδια βεβαιότητα έχει μιλήσει και για την πίστη της στη μετενσάρκωση.

Μια άλλη ψυχιάτρος, η Helen Wambach, οδήγησε επτακό-

σια πενήντα περίπου άτομα στην ανάμνηση εμπειριών που είχαν πριν γεννηθούν, στη διάρκεια αναδρομής στο παρελθόν με τη βοήθεια του υπνωτισμού. Και αυτή, όπως και οι ασθενείς της που έμειναν κατάπληκτοι απ' αυτές τις υπνωτικές εμπειρίες, έχουν τη βαθιά πεποίθηση ότι υπάρχει ζωή και πριν και μετά τη ζωή στο υλικό σώμα. Το πολύ ενδιαφέρον βιβλίο της, που μιλάει γι' αυτές τις έρευνές της, λέγεται «Life Before Life».

Ετσι λοιπόν, όλες μας οι πηγές συμφωνούν σε ό,τι αφορά την ερώτηση: ΥΠΑΡΧΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ;

Γ. ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ;

Καθώς προσπαθούμε να εξετάσουμε τη στιγμή που έρχεται ο θάνατος, ανακαλύπτουμε ότι είναι εξίσου απροσδιόριστη όσο και η στιγμή που μας παίρνει ο ύπνος. Τι ακριβώς σημαίνει όμως τη στιγμή που μας παίρνει ο ύπνος; Σε ποίο σημείο μπορεί κανείς να διαχωρίσει το στάδιο που βρισκόμαστε ξύπνιοι από το στάδιο που κοιμόμαστε; Είναι φανερό ότι δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη στιγμή που μας παίρνει ο ύπνος αλλά ότι πρόκειται για μια προοδευτική κι ανεπαίσθητη διαδικασία. Ο Seth εξηγεί πόσο μοιάζει με τη διαδικασία του θανάτου.

«Τι συμβαίνει τη στιγμή του θανάτου; Δεν είναι πολύ εύκολο ν' απαντήσει κανείς. Γιατί ουσιαστικά δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη στιγμή θανάτου, όπως την εννοούμε εμείς, ακόμη και σε περίπτωση ξαφνικού θανάτου.»

Ο Seth είναι ένα ασώματο πνεύμα που υποτίθεται ότι τελείωσε την πορεία της εξέλιξής του στο γήινο επίπεδο και επικοινωνεί μαζί μας μέσω της Jane Roberts στις Η.Π.Α. Έχουν γραφτεί πολλά εξαιρετικά ενδιαφέροντα βιβλία από την επικοινωνία της Jane με τον Seth . «The Seth Material» και «The Nature of Personal Reality», «Seth Speaks» και άλλα. Ο Seth εξηγεί ότι ο θάνατος είναι αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας της ανάπτυξης. Επισημαίνει ότι αν δεν υποστούμε μερικούς ψυχολογικούς θανάτους δεν θα ωριμάσουμε ποτέ και δεν θ' ανακαλύψουμε τις εσωτερικές μας δυνατότητες. Εξηγεί ότι βρισκόμαστε σε μια συνεχή κατάσταση αλλαγής. Κάθε αλλαγή στο σώμα ή στην προσωπικότητά μας, σημαίνει το θάνα-

το κάτι παλιού και τη γέννηση κάτι καινούργιου. Αν δεν πεθάνουν τα παλιά κύτταρα στο σώμα μας, δεν μπορούν να γεννηθούν καινούργια. Είναι ένα επιστημονικό γεγονός ότι όλα τα κύτταρα στο σώμα μας - εκτός απ' αυτά του νευρικού συστήματος - ανανεώνονται κάθε επτά χρόνια. Αρα, το σώμα μας αυτή τη στιγμή αποτελείται από κύτταρα όχι μεγαλύτερα των επτά χρόνων. Όλα τα κύτταρα που βρίσκονταν στο σώμα μας πριν από επτά χρόνια έχουν πεθάνει. Αν δεν πέθαιναν, το σώμα μας δεν θα μπορούσε ν' ανανεωθεί. Έτσι ο θάνατος είναι αναπόσπαστο μέρος της ανάπτυξης, της αλλαγής και της εξέλιξης. Αν δεν πεθάνει η κάμπια, δεν μπορεί να γεννηθεί η πεταλούδα. Αν δεν πεθάνει ο κόκκος του σταριού, δεν μπορεί να γεννηθεί το φυτό του σταριού. Τον σπόρο του πεύκου τον σκάνε οι ρίζες και τα πρώτα βλαστάρια που αργότερα θα γίνουν το πεύκο. Ο γυρίνος καταστρέφεται για να γίνει ο βάτραχος.

Ο θάνατος είναι επίσης απαραίτητος και για την συναισθηματική, νοητική και πνευματική εξέλιξη. Το παιδί πρέπει να χάσει την παιδικότητά του για να γεννηθεί ο ενήλικας. Πρέπει ν' αφήσουμε να πεθάνουν οι παλιές μας συνήθειες και ο παλιός μας τρόπος σκέψης για να εξελιχθούμε σαν άτομα. Ο Ιησούς είπε ότι αν δεν πεθάνουμε και ξαναγεννηθούμε, δεν μπορούμε να μπούμε στη Βασιλεία των Ουρανών. Αυτό, ασφαλώς, αναφέρεται στη σταύρωση του εγωκεντρικού εαυτού και τη γέννηση του πνευματικού εαυτού.

Βλέπουμε λοιπόν, ότι ο θάνατος και η ζωή είναι αλληλοδιαδεχόμενες και συμπληρωματικές διαδικασίες απαραίτητες για την ανάπτυξη και εξέλιξη μας σαν πνεύματα σε όλα τα επίπεδα: το υλικό, το συναισθηματικό, το νοητικό και το πνευματικό.

Μπορούμε, λοιπόν, να συμπεράνουμε ότι η ζωή στο υλικό σώμα δεν μπορεί να συνεχιστεί αν δεν συμβούν αυτά τα εκατομμύρια των μικροθανάτων. Αυτό είναι νόμος. Μπορούμε να το δούμε σ' ένα δάσος που μοιάζει να είναι το ίδιο εδώ και χίλια χρόνια αλλά από τα δέντρα που το αποτελούν, άλλα γεννιούνται κι άλλα πεθαίνουν κάθε χρόνο. Το δάσος μοιάζει το ίδιο, αλλά στην πραγματικότητα είναι διαφορετικό. Αν παρακολουθήσουμε ένα ποτάμι που κυλάει, βλέπουμε κάτι που μοιάζει με σταθερή πραγματικότητα και το ονομάζουμε ποτάμι αλλά αυτό το ποτάμι που κοιτάζουμε τώρα δεν είναι το

ίδιο μ' αυτό που κοιτάζαμε πριν δέκα λεπτά. Το ποτάμι που βλέπαμε πριν λίγο βρίσκεται εκατοντάδες μέτρα πιό κάτω. Έτσι και η ζωή είναι μια συνεχής πορεία. Το υλικό σώμα έρχεται και φεύγει, γεννιέται και πεθαίνει αλλά η ουσία της ζωής συνεχίζει αμετάβλητη. Η εξέλιξη του συνόλου βρίσκεται στη συνεχή δημιουργία και καταστροφή των τμημάτων του.

Γυρίζοντας πίσω, στην ώρα του θανάτου, υπάρχει βέβαια κάποια συγκεκριμένη στιγμή που η ψυχή αντιλαμβάνεται ότι έχει βγει έξω από το υλικό της περίβλημα κι αρχίζει να αισθάνεται τη ζωή χωρίς αυτό. Ο Dr. Raymond Moody έχει δημιουργήσει ένα παράδειγμα της εμπειρίας του θανάτου που βασίζεται σε κοινά σημεία που παρατήρησε στις έρευνές του πάνω σε άτομα που είχαν πεθάνει και ξαναγύρισαν στη ζωή - στο ίδιο σώμα. Αυτό το παράδειγμα της εμπειρίας του θανάτου, περιέχει μόνο τα στοιχεία που ήταν κοινά στην πλειοψηφία των περιπτώσεων και όχι μεμονωμένες περιπτώσεις.

«Ένας άνθρωπος πεθαίνει' και καθώς φτάνει στο σημείο της πιό έντονης σωματικής του δυσφορίας, ακούει το γιατρό ν' αναγγέλει το θάνατό του. Αρχίζει ν' ακούει ένα ενοχλητικό θόρυβο, σαν βουητό, και συγχρόνως αισθάνεται να κινείται γοργά μέσα σε μια μακριά σήραγγα. Μετά από αυτό, βρίσκεται ξαφνικά έξω απ' το υλικό του σώμα αλλά ακόμη στο άμεσο περιβάλλον του και θλέπει το ίδιο του το σώμα από απόσταση, σαν ένας θεατής. Παρακολουθεί πως προσπαθούν να τον επαναφέρουν στη ζωή και βρίσκεται σε μια κατάσταση συναισθηματικής αναστάτωσης.

Μετά από ένα διάστημα, συνέρχεται κάπως κι αρχίζει να συνηθίζει σ' αυτή την περίεργη κατάσταση. Βλέπει ότι έχει ακόμη "σώμα" αλλά πολύ διαφορετικό και μ' άλλες ικανότητες απ' αυτό που άφησε πίσω. Σε λίγο αρχίζουν να του συμβαίνουν κι άλλα πράγματα. Άλλες ψυχές έρχονται να τον συναντήσουν και να τον βοηθήσουν. Διακρίνει τις ψυχές συγγενών και φίλων που έχουν ήδη πεθάνει και μια ψυχή όλο αγάπη, ένα ον λαμπερό, κάτι που δεν έχει ξαναντικρίσει, παρουσιάζεται μπροστά του. Αυτή η ύπαρξη του κάνει μια ερώτηση, που τον σπρώχνει να κάνει μια αξιολόγηση της ζωής του και τον βοηθάει σ' αυτό, δείχνοντάς του μια πανοραμική και στιγμιαία εικόνα όλων των σημαντικών γεγονότων της. Κάποια στιγμή, αισθάνεται ότι πλησιάζει σε κάποιο ε-

μπόδιο, κάποιο όριο, κάτι που ασφαλώς αντιπροσωπεύει το σύνορο μεταξύ της γήινης ζωής του και της επόμενης. Ομως, αισθάνεται ότι πρέπει να γυρίσει πάλι στην γή, ότι δεν ήρθε ακόμη η ώρα να πεθάνει. Σ' αυτό το σημείο αντιδράει, γιατί, καθώς έχει αρχίσει να έχει εμπειρίες στην μεταθανάτια ζωή, δεν θέλει να επιστρέψει. Έχει πλημμυρίσει από έντονα συναισθήματα χαράς, αγάπης και ηρεμίας. Παρ' όλα αυτά όμως, κάπως γίνεται και ξανασμίγει με το υλικό του σώμα και ζει. Προσπαθεί μετά να τα διηγηθεί όλα αυτά στους άλλους αλλά του είναι δύσκολο. Πρώτα απ' όλα, δεν μπορεί να βρει τις κατάλληλες ανθρώπινες λέξεις για να περιγράψει εμπειρίες που δεν ανήκουν στη γη. Μετά, βλέπει ότι οι άλλοι κοροϊδεύουν. Γι αυτό σταματάει να μιλάει γι' αυτή την εμπειρία του στους άλλους. Αυτή η εμπειρία όμως, επηρεάζει βαθιά τη ζωή του και κυρίως τις απόψεις του πάνω στο θάνατο και τη σχέση του με τη ζωή.»

Ας εξετάσουμε τώρα ένα από τα διάφορα στάδια της εμπειρίας αυτής, αναλύοντας συγχρόνως τι λένε γι' αυτές τις εμπειρίες και οι άλλες πηγές μας. Το πρώτο στάδιο είναι κάποια αίσθηση πάλης ανάμεσα στις δυνάμεις του σώματος και του πνεύματος την ώρα που το πνεύμα ετοιμάζεται να φύγει. Στο παράδειγμά μας αυτό, εκφράζεται σαν σημείο «έντονης σωματικής δυσφορίας». Μετά αισθάνεται σαν να περνάει μέσα από μια μακριά σήραγγα, ακούγοντας ήχους και βλέποντας φώτα. Αυτοί οι ήχοι και τα φώτα, περιγράφονται συχνά μέσα στις διάφορες μεταθανάτιες εμπειρίες στο Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών.

Επίσης, η Alice Baily περιγράφει αυτή τη διαδικασία της αποσύνδεσης του ενεργειακού σώματος και του νου από το υλικό σώμα.

1. Η βιοενέργεια, η δύναμη της ζωής, η prana, αρχίζει να αποσύρεται από τα άκρα και τα όργανα του σώματος και να συγκεντρώνεται στη σπονδυλική στήλη. Αυτό επηρεάζει τη λειτουργία του νευρικού, ενδοκρινικού και κυκλοφοριακού συστήματος, αποδυναμώνοντας το κράτημα του σώματος στη ζωή. Υπάρχει μια χαλάρωση, ένα άφημα, μια ανακούφιση από τον πόνο του σώματος. και η επιθυμία για ζωή δίνει τη θέση της στην επιθυμία για απελευθέρωση πια από το υλικό σώμα.

2. Η ενέργεια μαζεύεται τώρα στα επτά κέντρα ενέργειας

που βρίσκονται στη σπονδυλική στήλη. Αυτά τα κέντρα ενέργειας έχουν σχέση και αλληλεπιδρούν με το ενδοκρινικό και νευρικό σύστημα. Υπάρχουν πολύ λίγες ενδείξεις ζωής στο σώμα τώρα.

3. Η ενέργεια μαζεύεται τώρα, σ' ένα από τα επτά κέντρα, ανάλογα με το επίπεδο της εξέλιξης του ατόμου. Η ενέργεια και ο νους θα φύγουν μέσα από το συγκεκριμένο εκείνο κέντρο όπου έχει μαζευτεί η ενέργεια. Ποιό κέντρο θα είναι αυτό, εξαρτάται από τις σκέψεις, τα λόγια και τις πράξεις του ατόμου κατά τη διάρκεια της ζωής του.

α. Ο κοινός άνθρωπος που ζει για να ικανοποιεί τις σωματικές, προσωπικές του ανάγκες, θα φύγει από την περιοχή του ηλιακού πλέγματος.

β. Αυτός που έχει μάθει να μοιράζεται, ν' αγαπάει, να προσφέρει υπηρεσία στους άλλους και να είναι αφοσιωμένος στο Θεό, θα φύγει από το κέντρο της καρδιάς.

γ. Ο άνθρωπος που έχει κερδίσει την ανώτερη σοφία της πνευματικής φύσης του και δεν ταυτίζεται με το σώμα και με το νου του, θα φύγει από το κέντρο του μετώπου.

δ. Αυτός που έχει συνειδητοποιήσει την πλάνη αυτής της υλικής πραγματικότητας κι έχει αναγνωρίσει την ενότητά του με το Θεό, θα φωτιστεί και θα φύγει από το κέντρο που βρίσκεται στην κορυφή του κεφαλιού.

4. Σύμφωνα μ' αυτά που λέει η Alice Bailey, παρόλο που η ζωτική ενέργεια και ο νους έχουν φύγει από το υλικό σώμα, υπάρχει ακόμα η πιθανότητα να ξαναγυρίσουν, όπως, π.χ. στις περιπτώσεις των ασθενών του Dr. Moody ή στην ανάσταση του Λαζάρου από τον Ιησού Χριστό.

5. Όταν το πλέγμα «ψυχή - νους» αντιληφθεί ότι είναι έξω από το σώμα, αρχίζει να αισθάνεται το καινούργιο του λεπτό ή πνευματικό σώμα. Αυτό το καινούργιο πνευματικό σώμα αποτελείται από ζωτική ενέργεια, αισθήματα, νου, και ψυχή, που είναι ουσίες υλικές αλλά τόσο πολύ λεπτές που συνήθως δεν είμαστε σε θέση να τις αντιληφθούμε.

Δ. ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

Ας δούμε τώρα μια περιγραφή ενός ασθενούς του Dr.

Moody για την εμπειρία του με το μη υλικό του σώμα:

«Ξεκίνησα να διασχίσω τη διασταύρωση κι εκείνη τη στιγμή άκουσα το φίλο μου να μου ξεφωνίζει κάτι. Έστριψα το κεφάλι και είδα ένα εκτυφλωτικό φως - τα φώτα ενός αυτοκινήτου που ερχότανε καταπάνω μας με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Άκουσα ένα φρικτό θόρυβο στο πλάι του αυτοκινήτου καθώς συνθλιβότανε, και για μια στιγμή αισθάνθηκα να περνάω μέσα από ένα σκοτεινό και κλειστό χώρο. Ήταν κάτι πολύ σύντομο. Μετά, βρέθηκα να αιωρούμαι σχεδόν δύο μέτρα πάνω από το δρόμο και περίπου πέντε μέτρα μακριά από το αυτοκίνητο και άκουσα να σβήνει η ηχώ του τρακαρίσματος. Είδα κόσμο να τρέχει και να μαζεύεται γύρω από το αυτοκίνητο και το φίλο μου να βγαίνει από μέσα, φανερά συγκλονισμένος. Έβλεπα και το σώμα μου μέσα στα συντρίμια και τον κόσμο που προσπαθούσε να το τραθήξει από κει. Τα πόδια μου είχαν στρίψει περίεργα και είχε τρέξει πολύ αίμα.

Άνθρωποι από πολλές μεριές έτρεχαν προς το αυτοκίνητο. Τους έβλεπα και ήμουν σ' ένα στενό μονοπάτι. Με προσπερνούσαν χωρίς να με προσέχουν. Συνέχιζαν να περπατάνε με τα μάτια ίσια μπροστά. Καθώς πλησίαζαν πολύ κοντά μου, προσπαθούσα να στρίψω για να φύγω από το δρόμο τους, αλλά αυτοί απλά με διαπερνούσανε.». Μπορούμε να καταλάβουμε από την περιγραφή αυτού του ανθρώπου ότι νόμιζε πως το σώμα του είχε την υλική του υπόσταση ακόμη, μέχρι που προσπάθησε να επικοινωνήσει με τους ανθρώπους και αυτοί τον διαπερνούσαν. Ο Seth εξηγεί ότι:

«Θα θρεθείτε με μια άλλη μορφή, μια εικόνα που θα σας φαίνεται υλική, φτάνει να μην προσπαθήσετε να τη χρησιμοποιήσετε μέσα στο υλικό σύστημα. Τότε θα φανεί η διαφορά του με το υλικό σώμα.»

Σύμφωνα με το «Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών» - που γράφτηκε εδώ και χίλια χρόνια περίπου - όταν το πνεύμα βρίσκεται στο πνευματικό του σώμα, μπορεί να βλέπει και ν' ακούει αυτά που γίνονται στον υλικό κόσμο αλλά οι άλλοι δεν μπορούν ούτε να το δουν ούτε να το ακούσουν. Εκτός ίσως από την περίπτωση εξαιρετικά ευαίσθητων ανθρώπων που βεβαιώνουν ότι έχουν την ικανότητα ν' ακούν τα μηνύματα αυτών των ψυχών που δεν έχουν σώμα.

Μερικοί από τους ασθενείς του Dr. Moody που είχαν πεθά-

νει και ξαναγύρισαν στη ζωή, βεβαιώνουν ότι είδαν ψυχές χωρίς σώμα, να προσπαθούν μάταια να επικοινωνήσουν με ενσωματωμένες ψυχές.

ΑΣΘΕΝΗΣ: «Εβλεπα ότι προσπαθούσαν να έρθουν σ' επαφή αλλά κανείς δεν συνειδητοποιούσε την παρουσία τους, οι άνθρωποι απλώς τους αγνοούσαν. Προσπαθούσαν να επικοινωνήσουν, αλλά δεν υπήρχε τρόπος να διασπάσουν αυτό το φράγμα που τους εμπόδιζε. Οι άνθρωποι δεν τους αντιλαμβάνονταν καθόλου».

DR. MOODY: «Μπορούσατε να καταλάβετε τίποτα απ' αυτά που ήθελαν να πουν;»

ΑΣΘΕΝΗΣ: «Κάποια ψυχή που έμοιαζε να είναι γυναίκα, προσπαθούσε μ' επιμονή να έρθει σ' επαφή με κάποια παιδιά και μια ηλικιωμένη γυναίκα σ' ένα σπίτι. Αναρωτήθηκα μήπως ήταν η μητέρα των παιδιών και η κόρη της ηλικιωμένης γυναίκας και προσπαθούσε να τους πλησιάσει. Αλλά τα παιδιά συνέχιζαν να παίζουν χωρίς να δίνουν σημασία. κι η γυναίκα έμοιαζε να κάνει τις δουλειές της στην κουζίνα χωρίς να αισθάνεται καθόλου την παρουσία αυτή κοντά της.»

Ο Seth μας περιγράφει με πιο πολλές λεπτομέρειες τις ικανότητες και τις δραστηριότητες αυτού του λεπτού σώματος. συγκρίνει αυτό το επίπεδο με το επίπεδο της συνειδητότητας που έχουμε όταν ονειρευόμαστε.

«Αυτή η μορφή μπορεί να μοιάζει υλική. Γενικά όμως, δεν μπορούν να την διακρίνουν αυτοί που θρίσκονται ακόμη μέσα στο υλικό τους σώμα. Μπορεί να κάνει όλα αυτά που κάνετε τώρα στα όνειρά σας. Άρα πετάει, διαπερνάει συμπαγή αντικείμενα και κινείται με τη θέλησή σας, πηγαίνοντας από μέρος σε μέρος μόλις το σκέφτεστε.

» Αν αναρωτηθείτε τι κάνει κάποιος, θα θρεθείτε αμέσως κοντά του, στην πνευματική σας μορφή βέβαια. Όμως, κατά κανόνα, δεν μπορείτε να χειριστείτε υλικά αντικείμενα. Δεν μπορείτε να σηκώσετε μια λάμπα ή να πετάξετε ένα πιάτο. Αυτή είναι η μορφή που θα πάρετε αμέσως μετά το θάνατο. όμως δεν είναι η μόνη μορφή που θα πάρετε. Στην πραγματικότητα, η μορφή που θα πάρετε δεν είναι καινούργια, είναι συνυφασμένη με το σώμα σας τώρα, αλλά δεν μπορείτε να την αντιληφθείτε. Μετά το θάνατο, θα είναι το μόνο σώμα που θα αισθάνεστε για αρκετό καιρό. Πολύ αργότερα και σε

άλλα διαφορετικά επίπεδα, θα μάθετε να παίρνετε την μορφή που εσείς θα διαλέγετε συνειδητά. Κατά κάποιο τρόπο, ξέρετε, το κάνετε και τώρα αυτό, μετατρέποντας, κυριολεκτικά αλλά ασυνειδητά, σε υλικά αντικείμενα κάθε ψυχολογική σας εμπειρία - τις σκέψεις και τα συναισθήματά σας. Μετά το θάνατο, μπορεί, αν φανταστείτε τον εαυτό σας παιδί, να βρεθείτε ξαφνικά με τη μορφή του παιδιού που κάποτε είσαστε. Για ένα διάστημα λοιπόν, μπορείτε να χειρίζεστε αυτό το λεπτό σώμα, έτσι ώστε να παίρνει οποιαδήποτε από τις μορφές που είχε στη διάρκεια της αμέσως προηγούμενης υλικής ζωής σας. Μπορεί να πεθάνει κανείς στα ογδόντα και μετά το θάνατό του να σκεφτεί τα νιάτα και τη ζωτικότητα που είχε όταν ήταν είκοσι και αμέσως η μορφή του ν' αλλάξει για ν' ανταποκριθεί σ' αυτή την εσωτερική εικόνα.

» Τα περισσότερα άτομα, μετά το θάνατό τους διαλέγουν μια πιο ώριμη εικόνα που ανταποκρίνεται, συνήθως, στο ζενίθ των φυσικών ικανοτήτων τους, ανεξάρτητα από την ηλικία που είχαν τότε. Άλλοι, διαλέγουν τη μορφή που είχαν όταν βρίσκονταν στο ζενίθ των νοητικών ή συναισθηματικών εμπειριών τους, ανεξάρτητα από την ομορφιά ή την ηλικία που είχαν εκείνη την εποχή.»

Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήσαμε σ' αυτό το βιβλίο, συμφωνούν με το γεγονός ότι η ψυχή βρίσκεται μέσα σ' ένα λεπτό σώμα όταν εγκαταλείψει το χοντρό, υλικό σώμα της. Μοιάζει να συμφωνούν όλοι ότι για ένα διάστημα συνεχίζει να βλέπει και ν' ακούει ό,τι γίνεται στο επίπεδο της γης· όμως εμείς που είμαστε περιορισμένοι από την υλική μας υπόσταση, δεν μπορούμε, κατά γενικό κανόνα, ούτε να την δούμε, ούτε να την ακούσουμε, σε υλικό επίπεδο.

Μερικές ψυχές που είναι πολύ προσκολλημένες στο υλικό τους σώμα και δεν σκέφτηκαν ποτέ τον εαυτό τους σαν ψυχή ή ακόμα που δεν μπόρεσαν να κάνουν τη διάκριση ανάμεσα στον εαυτό τους και το υλικό τους σώμα, μπορεί να κλονιστούν πολύ δυσάρεστα όταν δουν εκεί μπροστά τους νεκρή την υλική μορφή τους. Μπορεί ακόμη να προσπαθήσουν να επιστρέψουν πάλι μέσα σ' αυτό το σώμα. Βέβαια δεν θα μπορέσουν να το κάνουν. Ο Seth λέει πάνω σ' αυτό:

«Δεν είναι πολύ κοινό. Αλλά πάντως, κάτω από ορισμένες συνθήκες, τέτοια άτομα θα προσπαθήσουν ν' αναζωπυ-

ρώσουν τον υλικό μηχανισμό και καθώς ανακαλύπτουν την κατάσταση του σώματος, πανικοβάλλονται ακόμη πιο πολύ. Μερικοί, π.χ. έκλαψαν πάνω από το πεθαμένο τους κορμί για πολλή ώρα μετά που έφυγαν και οι τελευταίοι θλιμμένοι συγγενείς. Γιατί δεν μπορούσαν να συνειδητοποιήσουν ότι αυτοί οι ίδιοι ήταν ολόκληροι ενώ το σώμα τους μπορεί να ήταν άρρωστο και τα όργανά τους τελείως κατεστραμμένα.»

Αυτές οι άτυχες ψυχές είναι βέβαια, μια μειονότητα λιγότερο ανεπτυγμένων ανθρώπινων υπάρξεων. Με τον καιρό θα ξεπεράσουν κι αυτοί την άγνοιά τους και θα συνεχίσουν το δρόμο τους.

Ας συνοψίσουμε τώρα τις ιδιότητες αυτού του λεπτού σώματος με το οποίο θα μείνουμε μετά το θάνατο.

1. Μπορεί να διαπερνάει και να το διαπερνάνε αντικείμενα.
2. Μπορεί να βλέπει αλλά δεν το βλέπουν.
3. Μπορεί ν' ακούει αλλά δεν το ακούν.
4. Μπορεί στη στιγμή, να μετακινηθεί από το ένα μέρος στο άλλο, χωρίς να χάσει χρόνο.
5. Η μορφή του είναι μεταβλητή. μπορεί ν' αλλάξει σχήμα, ανάλογα με το περιεχόμενο του νου, όπως η μορφή των ονείρων μας.
6. Κατά κανόνα, δεν μπορεί να χειριστεί αντικείμενα ή να επηρεάσει σοβαρά τον υλικό κόσμο όπου ζούμε εμείς τα ενσωματωμένα πνεύματα.

Ε. ΑΛΛΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΘΑ ΕΡΘΟΥΝ ΝΑ ΜΑΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΣ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ

Στο επόμενο στάδιο της εμπειρίας του θανάτου θα μας συναντήσουν άλλες ψυχές που έρχονται να μας βοηθήσουν στην μεταβατική αυτή περίοδο. Αυτά τα όντα τα περιγράφουν με διάφορους τρόπους οι διάφορες πηγές μας. Ο Σωκράτης τα ονομάζει πνεύματα - προστάτες. Ο Seth τα ονομάζει οδηγούς. Οι διάφορες θρησκείες τα ονομάζουν αγγέλους ή Devas. Οι ασθενείς του Dr. Moody, περιγράφοντας την εμπειρία αυτή, είπαν ότι τους προϋπάντησαν διάφοροι συγγενείς τους και άλλους κάποια φωτεινή ύπαρξη που τους βοήθησαν

να καταλάβουν τι ακριβώς συνέβαινε. Οι μελέτες των Dr. Kubler-Ross και Osis στις Η.Π.Α. έδειξαν ότι ένα μεγάλο ποσοστό ετοιμοθανάτων ασθενών, έχουν επαφή μ' αυτές τις εξηγητικές ψυχές ακόμα και πριν πεθάνουν. Ο Dr. Osis αναφέρει πάνω από χίλιες τριακόσιες περιπτώσεις ασθενών που είδαν πολύ καθαρά κάποια ψυχή που ήρθε να τους βοηθήσει στο πέρασμα στη μεταθανάτιο κατάσταση. Για να ελέγξει μήπως το φαινόμενο αυτό επηρεαζότανε από τον πολιτιστικό ή θρησκευτικό προγραμματισμό των ατόμων, έκανε την ίδια έρευνα και στην Ινδία και είχε τα ίδια αποτελέσματα. Οι μελέτες του έδειξαν ακόμη ότι αυτές τις εμπειρίες τις εμπόδιζε παρά τις βοηθούσε η χρήση ναρκωτικών φαρμάκων που έδιναν στους ασθενείς για να καταπραΰνουν τους πόνους τους. Οι εμπειρίες αυτές δεν ήταν αποτέλεσμα της επιρροής των φαρμάκων. Και, επί πλέον, την εμπειρία αυτή των οραμάτων την είχαν οι ασθενείς όταν ήταν ξύπνιοι, με τα μάτια ανοιχτά, και όχι σε κατάσταση ονείρου, ή με τα μάτια κλειστά. Σύμφωνα τώρα μ' αυτά που λέει ο Dr. Osis: **«Οι ρίζες αυτού του είδους της εμπειρίας βρίσκονται πέρα και πάνω από τις εμφανείς διαφορές της προσωπικότητας που υπάρχουν ανάμεσα στα δύο φύλα ή τους ψυχολογικούς παράγοντες όπως τη μορφή της ασθένειας, και πέρα ακόμη και από το μορφωτικό επίπεδο και τις θρησκευτικές διαφορές».** Την ίδια εμπειρία αυτού του φαινομένου είχαν Χριστιανοί και Ινδουίστες. Μωαμεθανοί και Εβραίοι. Και ένα τελευταίο ενδιαφέρον σημείο απ' αυτή τη μελέτη του Dr. Osis, είναι ότι μερικοί ετοιμοθάνατοι ασθενείς, είδαν ψυχές συγγενών και φίλων τους, που απ' ότι ήξεραν τουλάχιστον, ήταν ακόμη ζωντανοί. Στην πραγματικότητα, βέβαια, είχαν πεθάνει. απλώς οι ασθενείς δεν το είχαν πληροφορηθεί για κάποιο λόγο.

Αυτό μοιάζει ν' αποκλείει την περίπτωση να επηρεάζει την εμπειρία του ασθενή η λογική, αφού βλέπει την ψυχή ενός συγγενή που νομίζει ακόμη ζωντανό. Από την άλλη μεριά όμως, σύμφωνα μ' αυτά που λέει ο Seth, είναι δυνατόν μερικοί από μας, που είμαστε ενσωματωμένες ψυχές, να βοηθήσουμε ετοιμοθάνατες ψυχές στη διαδικασία της μετάβασης. Αυτό συμβαίνει όταν βρισκόμαστε στην κατάσταση που βλέπουμε όνειρα.

«Πάντως όπως αναφέραμε και πριν, μπορεί όταν κοιμό-

μαστε, να βοηθήσουμε άτομα, τελείως ξένα, που πέθαναν πριν λίγο, να εγκλιματιστούν στη μεταθανάτια κατάσταση, παρ' όλο που δεν θάχετε επίγνωση του γεγονότος το πρωί. Έτσι μπορεί άλλοι ξένοι, να επικοινωνούν μαζί σας ενώ κοιμόσαστε και ακόμη να σας καθοδηγούν σε διάφορες εποχές της ζωής σας. Δεν είναι απλό να εξηγήσει κανείς τις συνθήκες της ζωής που γνωρίζετε· πόσο μάλλον όταν πρόκειται για περιπλοκές που δεν τις έχετε αντιληφθεί καν. Αυτό που θέλω να τονίσω εδώ, είναι ότι δεν σας είναι άγνωστες όλες οι συνθήκες που θα συναντήσετε μετά το θάνατό σας και ότι μπορείτε σιγά-σιγά ν' αποκτήσετε συνείδηση αυτών των καταστάσεων, μέχρι ένα σημείο.»

Έτσι, ενώ κοιμόμαστε, μπορεί να βγούμε από το υλικό μας σώμα και να βοηθήσουμε ψυχές που μόλις απελευθερώθηκαν από τα σώματά τους, να προσαρμοστούν στις καινούριες συνθήκες που θ' αντιμετωπίσουν χωρίς σώμα. Αυτό προϋποθέτει εκ μέρους μας κάποιο επίπεδο πνευματικής ανάπτυξης και εμπειρίας που μας δίνει την ικανότητα να βοηθήσουμε τους άλλους. Μπορεί ακόμη να δώσουμε συμβουλές σε ψυχές που πρόκειται να γεννηθούν σύντομα. Την ιδέα αυτής της πιθανότητας μας την φέρνουν στο νου και τ' αποτελέσματα των ερευνών της ψυχιάτρου Helen Wambach πάνω σε επτακόσιες και πλέον περιπτώσεις. Καθώς αυτοί οι άνθρωποι οδηγήθηκαν μέσα από τη πνευματική μνήμη στο σημείο πριν από τη γέννησή τους, ερωτήθηκαν αν τους βοηθούσε ή καθοδηγούσε κανείς να διαλέξουν πότε, πού, από ποιούς και με τι σώμα, θηλυκό ή αρσενικό, θα γεννιόντουσαν. Τ' αποτελέσματα ήταν:

1. 81% αισθάνθηκαν ότι είχαν κάποια καθοδήγηση.

2. 59% αισθάνθηκαν ότι είχαν πάνω από ένα σύμβουλο, και το πιο περίεργο,

3. 10% είχαν για σύμβουλο κάποιον που βρισκόταν ενσωματωμένος σε υλικό σώμα την ώρα που αυτοί θα γεννιόντουσαν.

Η Dr. Wambach λέει πάνω σ' αυτό:

«**Ήταν πολύ ενδιαφέρον, για μένα τουλάχιστον, ότι το 10% των ασθενών, ανέφεραν πως στην περίοδο πριν από τη γέννησή τους, τους καθοδήγησαν άνθρωποι που βρίσκονταν στη ζωή. Άλλοι είχαν για οδηγό τη μητέρα ή τον πατέρα τους, άλλοι, συγγενείς που πέθαναν πριν γεννηθούν αυ-**

τοί, και άλλοι, ανθρώπους που θα γνώριζαν αργότερα στη μελλοντική ζωή τους. Κατά περίεργο τρόπο δεν έμοιαζε να υπάρχει καμιά διαφορά ανάμεσα σε ανθρώπους που ζούσαν την εποχή που αποφασιζότανε η γέννηση, ή σ' ανθρώπους που ήταν πεθαμένοι ή και δεν είχαν γεννηθεί ακόμη.

Στον κόσμο που υπάρχει ανάμεσα στις ζωές, το χρονολογικό μας σύστημα και το αν είμαστε ζωντανοί ή νεκροί ως προς τον κόσμο της ύλης, δεν μοιάζει να έχει μεγάλη σημασία.»

Έτσι μια ψυχή είναι πάντα ζωντανή, και μπορεί να επικοινωνεί με άλλες ψυχές, είτε βρίσκεται έξω είτε μέσα στο υλικό της σώμα. Όσο βρίσκεται κλειδωμένη μέσα στους τοίχους του υλικού σώματος, η συνειδητότητά μας είναι αυστηρά περιορισμένη στον υλικό κόσμο. Αλλά στην ονειρική κατάσταση, μπορούμε πραγματικά να παίξουμε το ρόλο του καθοδηγητή σε ψυχές που φεύγουν ή έρχονται στον υλικό κόσμο.

Γι' αυτό θα πρέπει να ξαναερμηνεύσουμε την έννοια της λέξης «ζωή». Συνήθως, όταν μεταχειριζόμαστε την λέξη ζωή, εννοούμε, τη ζωή μέσα στο υλικό σώμα. Αλλά η ψυχή είναι ζωντανή πάντα είτε βρίσκεται εγκλωβισμένη στο υλικό σώμα είτε όχι. Η ζωή είναι αιώνια, άφθαρτη, και ανεξάρτητη από την ύπαρξη ενός υλικού σώματος. Έτσι πρέπει τώρα, η λέξη «ζωή» να διευρυνθεί, να περιέχει και την πριν και την μετά θάνατον κατάσταση. Η ζωή είναι αιώνια και αδιάκοπη.

Γέννηση είναι όταν η ζωή παίρνει μιαν υλική μορφή.

Ένα παράδειγμα που μπορεί να το δείξει αυτό καθαρά, είναι της θάλασσας. Όλο το νερό της θάλασσας αντιπροσωπεύει τη ζωή. Παίρνω ένα κύπελο και το γεμίζω μ' ένα μέρος απ' αυτό το θαλασσινό νερό. Τώρα, παρ' όλο που το θαλασσινό νερό - ζωή - έχει πια μια φανερή και συγκεκριμένη εξωτερική μορφή, οι βασικές του ιδιότητες παραμένουν οι ίδιες. Μετά, ύστερα από μερικά χρόνια, σπάω το κύπελο και το θαλασσινό νερό ξαναενώνεται με τη θάλασσα. Διατηρεί πάντα τη βασική του ιδιότητα ζωής. Η μορφή ήρθε κι' έφυγε. όμως η ζωή συνεχίζει αμετάβλητη.

Ο Έλληνας Ορθόδοξος θεολόγος Γ.Β. Μελέτης στο βιβλίο του «Τι Συμβαίνει Μετά Τον Θάνατο» βεβαιώνει ότι εμείς οι ζωντανοί έχουμε ένα σώμα ενεργειακό ή αστρικό ή πνευματικό ή πέστε το όπως θέλετε, που είναι ανεξάρτητο από το υλι-

κό σώμα και μπορεί να ταξιδεύει στα όνειρά μας.

«Η ψυχή κατά τον Μέγα Αθανάσιο, είναι αυθυπόστατη και αυτοκίνητη. Αυτή κινεί το σώμα και η ίδια δεν κινείται από άλλη δύναμη. Επομένως, αφού η ψυχή κινείται μόνη της, και μετά την εκδημία της από το σώμα μπορεί να κινείται με τις δικές της δυνάμεις. Διότι δεν είναι η ψυχή που πεθαίνει αλλά επειδή αυτή αναχωρεί, πεθαίνει το σώμα. “Ου γαρ η ψυχή εστιν η αποθνήσκουσα αλλά δια την ταύτης αναχώρηση, αποθνήσκει το σώμα”.

» Διότι και όταν η ψυχή βρίσκεται στο σώμα και πάλι δεν περιορίζεται από αυτό αλλά πολλές φορές, ενώ εκείνο κοιμάται αυτή αγρυπνεί και ξεπερνά τη φύση του σώματος. Και ενώ είναι μέσα στο σώμα, ταξιδεύει σε ουράνιους και αγγελικούς κόσμους. Πολύ περισσότερο όταν ελευθερωθεί από το σώμα θα αποκτήσει πιο φανερά τη γνώση της αθανασίας. Αν, όταν ήταν συνδεδεμένη με το σώμα, μπορούσε να ζει μια ασώματη ζωή, ακόμα πιά πολύ και μετά το θάνατο του σώματος, θα εξακολουθεί να ζει. Η ψυχή είναι αθάνατη, γι’ αυτό και τα αιώνια σκέπτεται και συλλογίζεται.»

Ο Σωκράτης πίστευε ότι σε κάθε ψυχή την ώρα που αναχωρεί από το σώμα «παραχωρείται» μια «ψυχή φύλακας». Αυτή η ψυχή-φύλακας, οδηγεί την ψυχή που μόλις έχει απελευθερωθεί σ’ έναν ειδικό τόπο όπου θα δικαστεί και θα λογοδοτήσει για όλες τις πράξεις πάνω στη γη, εγωϊστικές και μη. Ο Σωκράτης υποστηρίζει ότι μέσα απ’ αυτά τα στάδια - που τα παρουσιάζει σαν ποταμούς με διάφορες ιδιότητες - είναι τελείως απαραίτητη γιατί υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να χάσει κανείς το δρόμο του και να μπερδευτεί ή να χαθεί.

Και πάλι ο Θεολόγος, Γ.Β.Μελέτης, επισημαίνει ότι και ο Χριστιανισμός συμφωνεί για την ανάγκη ενός οδηγού σ’ αυτά τα μεταθανάτια στάδια:

«Η ψυχή δεν αναχωρεί μόνη της για την άλλη ζωή. Δεν είναι αυτό δυνατόν. Γιατί αν ακόμη και από πόλη σε πόλη να πάμε, έχουμε ανάγκη από οδηγό, πολύ περισσότερο, όταν η ψυχή χωρισθεί από το σώμα και πηγαίνει στην άλλη ζωή, έχει ανάγκη από οδηγούς.»

Από την ίδια Χριστιανική παράδοση έχουμε τη διδασκαλία του Αγίου Αντωνίου. Ο Άγιος Αντώνιος έζησε σαν περιπλανώμενος μοναχός στην έρημο της Αιγύπτου και κατά καιρούς, ό-

ταν βρισκόταν σε κατάσταση έκστασης, είχε μυστικιστικές εμπειρίες και επικοινωνία με αγγέλους. Το κείμενο απ' όπου πήραμε το απόσπασμα που παραθέτουμε πιο κάτω γράφτηκε περίπου τριακόσια εξήντα χρόνια μετά την γέννηση του Ιησού Χριστού.

«Τότε έπεσαν ο Άγιος και έκαμε μετάνοιαν του αγγέλου λέγοντας: Ευχαριστώ σοι, Κύριε ο Θεός μου, ότι μου έπεμψας οδηγόν να μου φανερώσης κεκρυμένα μυστήρια, τα οποία επιθυμούσα να μάθω. Ο δε άγγελος είπε προς τον Άγιον: Ερώτα με λοιπόν, ο δε Άγιος αποκριθείς είπεν: εις τον αιώνιον εκείνον κόσμον γνωρίζονται οι αποθαμένοι άνθρωποι ο ένας με τον άλλον; Ο δε άγγελος αποκριθείς είπε προς τον Όσιον' θλέπεις εις τούτον τον κόσμον, όπου αφ' εσπέρας κοιμούνται οι άνθρωποι και το πρωϊ όταν θα ξημερώσει απαντώνται ένας με τον άλλον και χαιρετούνται και συνομιλούν ως φίλοι αναφέροντες τα όσα είχαν προμελετήσει, τοιουτοτρόπως γίνεται εις εκείνον τον κόσμον, και ο ένας με τον άλλον γνωρίζεται και συνομιλεί, και καθώς ένας άνθρωπος δεν γνωρίζει άλλον εδώ και ερωτώντας μανθάνει ποιός είναι, ούτω γίνεται και εκεί, πλην οι δίκαιοι μόνον γνωρίζονται, οι αμαρτωλοί όμως διόλου. Λέγει του ο Άγιος: ειπέ μοι, και τούτο παρακαλώ, όταν θγαίνει η ψυχή από το κορμί του ανθρώπου, τι γίνεται; και τα μνημόσυνα διατί τα κάμνουνσι και τι όφελος δίδουν εις τους αποθαμένους;

» Λέγειν του ο άγγελος: άκουσον, Πάτερ άγιε, η ψυχή όταν έβγη από το κορμί την λαμβάνουσιν οι άγγελοι και την υπάγουν εις τον ουρανόν δια να προσκυνήση τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν, γίνεται όμως και τούτο ότι από τον ουρανόν έως την γην είναι τάγματα δαιμόνων, τα οποία λέγονται εναέρια τελώνια των ψυχών, και απαιτούσιν εκείνα τα πονηρά πνεύματα την ψυχήν και φέρουσι τα κατάστιχα των εις τα οποία είναι γεγραμμένοι αι αμαρτίαι των ανθρώπων και τας δείχνουν εις τους αγγέλους λέγοντες εις αυτούς ότι την δείνα ημέραν εις τας τόσας του μηνός εποίησε την δείνα αμαρτίαν, δηλαδή εδώ έκλεψε, εκεί επόρνευσεν, εδώ εμοίχευσεν, εκεί εμαλακίσθη, εις τον δείνα τόπον είπε ψέμματα, εις άλλον έκαμεν άλλην αμαρτίαν, και πάλιν αν εκείνος ο άνθρωπος έκαμε καλοσύνην φέρουν και οι άγγελοι τα ειδικά

των κατάστιχα, με τα οποία δείχνουν και ούτοι πόσας καλοσύνας έκαμε εις την ζωήν του, δηλαδή ελεημοσύνην ή λειτουργίαν ή νηστείαν ή προσευχήν ή σαρανταλείτουργον ή άλλας αρετάς, και αν ευρεθώσι περισσότεραι αι καλοσύναι αρπάζουν οι άγγελοι την ψυχήν και την αναβιβάζουν εις το δεύτερο σκαλούνι και ευρίσκουν άλλο τάγμα δαιμόνων δυνατότερον, τρίζοντας τα δόντια των ωσάν αγριώτατα θηρία και υβρίζουν την ψυχήν και πάσχουν να την αρπάξουν από τας χείρας των αγγέλων και γίνεται μια μεγάλη διένεξις και μέγας θόρυβος δια να δυνηθούν οι άγγελοι να ελευθερώσουν την ψυχήν εκείνη από τας χείρας των δαιμόνων, και αν ελευθερωθή αναβαίνει εις το τρίτο σκαλούνι και εκεί είναι άλλο τάγμα δαιμόνων δυνατότερον και αγριότερον και γίνεται μέγας αγών, πολλή σύγχυσις και ταραχή εις αυτούς, πως να κερδίσωσι την ελεεινήν εκείνην ψυχήν οι άγγελοι από τας χείρας των μαύρων δαιμόνων και αν λυτρωθή και από αυτούς υπάγουν και εις το παραπάνω σκαλούνιον έως ου να φθάση εις το έβδομον, και εκεί είναι άλλο τάγμα δαιμόνων όπου λέγεται της πορνίας, και τις διηγήσεται πάτερ άγιε, την τοσαύτην ταραχήν και τον θόρυβον όπου κάμνουσι και φοβρίζουν την ταλαίπωρον εκείνην ψυχήν και αν τύχη καλόγηρος, τότε γίνεται ακόμη σφοδρότερος θόρυβος, λέγοντες σ' εκείνην την ελεεινήν ψυχήν που υπάγεις όπου εσύ επόρνευσες και εμόλυνες το αγγελικόν σχήμα; αποστρέψου εις τα οπίσω και πήγαινε εις το σκότος και εις τον βρωμερόν τόπον του Άδου.

» Αλλοίμονον λοιπόν εις αυτήν και ποία γλώσσα δύναται να διηγηθή την τιμωρίαν όπου κάμνουν οι δαίμονες εις την κατάδικον εκείνην ψυχήν! Εγώ, τίμιε πάτερ, είμαι άγγελος και πάλιν φρίττω, πόσον μάλλον να μη τρέμη εκείνη την τοιαύτην παιδείυσιν όπου λαμβάνει. Εάν όμως εξ αναντίας ευρεθή η ψυχή καθαρή από αμαρτίας, την αρπαζουσιν οι άγγελοι και αναβαίνει χαίρουσα εις τον Χριστόν, τότε βλέπει τους χορούς των αγγέλων, των αγίων αποστόλων την λαμπρότητα εκείνην την αμήχανον.»

Απ' αυτή την εξήγηση του αγγέλου στον Άγιο Αντώνιο, προκύπτει η ακόλουθη διαδικασία:

1. Η ψυχή εγκαταλείπει το υλικό σώμα και βρίσκεται με το λεπτό σώμα.

2. Την συναντάει ένας άγγελος που την οδηγεί στο Χριστό.

3. Η ψυχή τότε περνάει ένα στάδιο που θυμάται το παρελθόν της και όλες τις αμαρτωλές - εγωϊστικές - και καλές - μη εγωϊστικές - πράξεις της.

4. Αυτή η διαδικασία της εξέτασης παρουσιάζεται με το πέραςμα από επτά επίπεδα αγγέλων και δαιμόνων που αντιπροσωπεύουν τις καλές και κακές ψυχολογικές τάσεις του ατόμου.

Αν μπορέσει κανείς να δει πέρα από τους δαίμονες, τον φόβο και τα βάσανα που προβάλλονται στο κείμενο, θα δει πόσο μοιάζει με τις άλλες περιγραφές για ψυχές-φύλακες και ανασκόπηση της ζωής. Η ομοιότητα, μάλιστα, ανάμεσα σ' αυτήν την εξήγηση και αυτή που δίνει το «Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών» είναι εκπληκτική. Στη θιβετανή περιγραφή η ψυχή περνάει επτά επίπεδα «ειρηνικών θεοτήτων» -αγγέλων - και επτά επίπεδα «οργισμένων θεοτήτων» - δαιμόνων-. Πριν απ' αυτή τη διαδικασία με τις θεότητες, η ψυχή έρχεται αντιμέτωπη με το Λαμπρό Αγνό Φως - το Χριστό-. Όπως θα δούμε αργότερα, ακόμα και ο χρόνος που συμβαίνουν όλα αυτά είναι περίπου ο ίδιος. Η βασική διαφορά ανάμεσα στην Θιβετανή και στην Χριστιανική περιγραφή είναι ότι στο Θιβετανό κείμενο υπάρχει η εξήγηση ότι όλα αυτά τα οράματα από αγγέλους και δαίμονες, φώτα και ήχους, από ευχάριστες και φοβερές εμπειρίες, είναι απλώς μια προβολή του περιεχομένου του νου.

Είναι ενδιαφέρον και καθησυχαστικό, συγχρόνως, ότι όλοι οι ασθενείς του Dr. Moody δεν ένιωσαν παρά αγάπη και κατανόηση να έρχεται απ' αυτά τα φωτεινά όντα που τους βοήθησαν με την εξέταση της ζωής τους. Δεν υπήρχε καμιά κριτική, κατηγορία ή ενοχή. Θα μπορούσε ο Χριστός να μην είναι Αγάπη; Ίσως πρέπει να πάψουμε να φοβόμαστε το Θεό και ν' αρχίσουμε να τον αγαπάμε.

ΣΤ. ΕΞΕΤΑΖΟΥΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΖΗΣΑΜΕ ΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Βλέπουμε έτσι, ότι η πρώτη λειτουργία αυτών των οδηγών είναι να μας βοηθήσουν να φανταστούμε τη ζωή σαν ένα σχο-

λείο. και τη στιγμή του θανάτου μας περνάμε τις τελικές εξετάσεις για να δούμε τι μάθαμε και τι δεν καταφέραμε να μάθουμε σ' αυτή τη ζωή. Ο Seth μας εξηγεί ότι παρ' όλο που οι μεταθανάτιες εμπειρίες είναι υποκειμενικές και ποικίλες, δεν μπορούμε ν' αποφύγουμε αυτή τη διαδικασία της ενδοσκοπήσης.

«Τώρα, μπορεί να σε καλωσορίσουν συγγενείς και φίλοι αμέσως μετά το θάνατο, μπορεί και όχι. Αυτό πάντα είναι προσωπικό θέμα. Μπορεί, για παράδειγμα, να ενδιαφέρεσαι περισσότερο για άτομα που γνώρισες σε προηγούμενες ζωές παρά γι' αυτούς που ήταν κοντά σου στην τωρινή σου ζωή.

» Τα πραγματικά σου αισθήματα για συγγενείς που έχουν κι αυτοί πεθάνει θα γίνουν γνωστά και σε σένα και σε κείνους. Δεν υπάρχει υποκρισία. Δεν προσποιείσαι ότι αγαπάς ένα γονιό που δεν αξίζει το σεβασμό ή την αγάπη σου. Σ' αυτή την μεταθανάτιο περίοδο, η τηλεπάθεια ενεργεί χωρίς παραποιήσεις, γι' αυτό θα πρέπει να δεις τις σχέσεις ανάμεσα σε σένα κι όλους τους συγγενείς που θα σε περιμένουν, όπως πραγματικά είναι.

» Αρχίζει τότε μια περίοδος αυτοεξέτασης, μια τακτοποίηση λογαριασμών κατά κάποιο τρόπο, όπου έχει κανείς την δυνατότητα να δει την συμπεριφορά του, τις ικανότητές του και τις αδυναμίες του στο σύνολό τους και ν' αποφασίσει αν πρέπει ή όχι να επιστρέψει στην υλική κατάσταση.

» Οποιοσδήποτε μπορεί να περάσει οποιοδήποτε απ' αυτά τα στάδια και εκτός από την αυτοεξέταση πολλά μπορεί να τα παραλείψει τελείως.»

Η ιδέα μιας τέτοιας κριτικής του τρόπου που ζήσαμε, είναι κοινή σ' όλες τις θρησκείες και σ' όλες τις πηγές που εξετάζουμε σ' αυτή τη μελέτη. Σύμφωνα με τον Ισλαμισμό εμείς κρίνουμε τον εαυτό μας.

«Γύρω στο λαιμό του κάθε ανθρώπου έχουμε δέσει το πεπρωμένο του. Την ημέρα της Ανάστασης θα του παρουσιάσουμε ένα βιβλίο και θα του το προσφέρουμε ανοιχτό διάπλατα: "Διάβασε το βιβλίο σου: κανείς άλλος εκτός από σένα δεν χρειάζεται να σε κρίνει τούτη τη μέρα.» (Κοράνι 17:14)

Στη Χριστιανική Βίβλο λέγεται ότι θα κριθούμε με τον ίδιο

τρόπο που κρίνουμε τους άλλους. Σύμφωνα με τον Άγιο Αντώνιο, στον οποίο αναφερθήκαμε και προηγουμένως, αυτή η περίοδος της εξέτασης είναι από την τρίτη ως την ενάτη μέρα μετά την αναχώρηση από το υλικό σώμα. Μετά η ψυχή πηγαίνει στο επίπεδο ύπαρξης που ταιριάζει στη συμπεριφορά της κι εκεί μένει μέχρι την ημέρα της Τελικής Κρίσης. Φαίνεται όμως ότι αυτοί οι χρονικοί προσδιορισμοί για τα μεταθανάτια γεγονότα είναι εξαιρετικά ευμετάβλητοι και αλλάζουν από άνθρωπο σε άνθρωπο. επί πλέον δεν μπορούμε καν να μιλάμε για χώρο και χρόνο σ' αυτά τα επίπεδα. Ο χώρος και ο χρόνος μοιάζουν να είναι φαινόμενα του υλικού κόσμου μόνο.

Πολλοί από τους ασθενείς του Dr. Moody είχαν αυτή την εμπειρία της ανασκόπησης της ζωής τους στο σύντομο διάστημα που βρέθηκαν σε κατάσταση θανάτου. Μπόρεσαν να εξετάσουν όλο το φάσμα της ζωής τους μέσα σε δύο λεπτά ή ίσως και αυτοστιγμή. Ας δούμε μερικά παραδείγματα:

«Στην αρχή βρέθηκα έξω από το σώμα μου, πάνω από το κτίριο, κι έβλεπα το σώμα μου ξαπλωμένο εκεί κάτω. Μετά αντιλήφθηκα κάποιο φως - μόνο φως - να με περιτριγυρίζει και μετά έγινα γύρω μου κάτι σαν επίδειξη της ζωής μου, μια παρέλαση όλων των γεγονότων θα μπορούσε να πει κανείς. Ντράπηκα για πάρα πολλά πράγματα που είδα, γιατί ήταν σαν να είχα τώρα μιαν άλλη γνώση, σαν το φως να μου έδειχνε τί ήταν κακό, τι λάθη είχα κάνει. Και όλα έμοιαζαν πολύ αληθινά. Έμοιαζε ότι αυτή η στιγμιαία αναδρομή στο παρελθόν ή ανάμνηση, είχε βασικό σκοπό να κάνει μιαν εκτίμηση της ζωής μου. Σαν να γινότανε μια θεία δίκη. Μετά ξαφνικά το φως εξασθένησε και άρχισε μια συνομιλία, όχι με λόγια, αλλά με σκέψεις. Έβλεπα κάτι, ένα γεγονός από το παρελθόν, με μάτια που είχαν πια, θα μπορούσε να πει κανείς, μια παντοδύναμη γνώση που με οδηγούσε και με βοηθούσε να καταλάβω.

» Αυτό είναι το σημείο που δεν ξεχνώ γιατί μου έδειξε όχι μόνον τι έκανα αλλά ακόμη πώς αυτό που έκανα επηρέασε άλλους ανθρώπους. Και δεν ήτανε σαν να παρακολουθούσα μια προβολή γιατί τα αισθανόμουν όλα αυτά. Αισθανόμουν, και επιπλέον υπήρχε η γνώση τώρα. Έμαθα ότι ακόμη και οι σκέψεις δεν χάνονται. Υπήρχε εκεί κάθε σκέψη. Οι σκέψεις δεν χάνονται.»

Αυτός ο άνθρωπος κάνει μια πολύ ενδιαφέρουσα παρατήρηση εδώ. Αισθάνθηκε ακριβώς όπως αισθάνθηκαν οι άλλοι σαν αποτέλεσμα των πράξεών του. Πόσο τέλεια αυτό εκφράζει τον νόμο του Κάρμα. Ότι κάποτε θα έχουμε την ίδια εμπειρία από τους άλλους που είχαν αυτοί από μας. Αυτό μπορεί να είναι και η ψυχολογική βάση της κόλασης, όπου το άτομο υποφέρει απ' τα δυσάρεστα αποτελέσματα του εγωισμού του πάνω σε άλλους. Ίσως δημιουργούμε μόνοι μας τον παράδεισο και την κόλασή μας, ανάλογα με τα αισθήματα σύγκρουσης ή ειρήνης που δημιουργούνται μέσα μας από τον τρόπο που ζούμε, ειδικά όταν μπορούμε να δούμε τη ζωή μας πιο ξεκάθαρα αφού έχουμε αφαιρέσει τις παρωπίδες του υλικού σώματος και των αισθήσεων.

Μια ακόμη περίπτωση από το αρχείο του Dr. Moody:

«Μόλις φάνηκε το φως, το πρώτο πράγμα που μου είπε ήταν: Τι έχεις να πεις για ότι έκανες στη ζωή σου ή τέλος πάντων κάτι τέτοιο. Και τότε άρχισε η αναδρομή στο παρελθόν. Τάχασα γιατί θρέθηκε ξαφνικά στα παιδικά μου χρόνια. Και από εκείνη τη στιγμή ήταν σαν να περπατούσα μέσα απ' τη ζωή μου, από την αρχή, χρόνο με χρόνο μέχρι το παρόν.»

Και παρακάτω:

«Στην πραγματικότητα δεν έβλεπα πια αυτό το φως στη διάρκεια της αναδρομής. Εξαφανίστηκε μόλις με ρώτησε τι έκανα και άρχισα να θυμάμαι και όμως ξέρω ότι ήταν εκεί μαζί μου όλη την ώρα και με βοηθούσε να πάω πίσω, γιατί αισθανόμουν την παρουσία του και έκανε και σχόλια. Σε κάθε ανάμνηση προσπαθούσε να δει τι είχα κάνει - γιατί βέβαια ήξερε - αλλά ξεχώριζε ορισμένα γεγονότα της ζωής μου και μου τα έδειχνε για να μπορέσω να τα θυμηθώ.

Στη διάρκεια όλης αυτής της διαδικασίας, τόνιζε συνέχεια τη σημασία της αγάπης. Τα σημεία που το τόνισε ιδιαίτερα, αφορούσαν την αδελφή μου. Είμαστε πάντα πολύ αγαπημένες με την αδελφή μου. Μου έδειξε λοιπόν περιπτώσεις που φέρθηκα εγωϊστικά απέναντί της αλλά και περιπτώσεις που είχα δείξει αγάπη και είχα μοιραστεί χαρές και λύπες μαζί της. Μου έδειξε πως πρέπει να κάνω πράγματα για τους άλλους ανθρώπους, να προσπαθήσω όσο μπορώ. Δεν υπήρχε σ' όλα αυτά καμιά κατηγορία, όμως, όποτε φτάναμε σ' ένα σημείο που είχα φερθεί εγωϊστικά, το αντιμε-

τώπιζε σαν να είχα μάθει κάτι και απ' αυτό. Έμοιαζε επίσης να ενδιαφέρεται πολύ για ό, τι αφορούσε τη γνώση. Μου επεσήμανε όλα τα πράγματα που είχαν σχέση με την μάθηση. Μου είπε ότι θα συνέχιζα να μαθαίνω και είπε ακόμη ότι όταν θα ξαναρχότανε για μένα - γιατί τώρα πια μου είχε πει ότι θα ξαναγύριζα - θα υπήρχε πάντα αυτή η αναζήτηση για γνώση. Είπε ότι αυτή είναι μια συνεχής διαδικασία και γι' αυτό κατάλαβα ότι συνεχίζεται και μετά το θάνατο. Νομίζω ότι προσπαθούσε να με διδάξει, καθώς προχωρούσαμε σ' αυτή την αναδρομή.»

Η εξέταση της ζωής μας μ' αυτό τον τρόπο είναι μια πολύ αναζωογονητική εμπειρία. Δεν υπάρχει κρίση ούτε ενοχή αλλά μια αντικειμενική παρατήρηση του τι είναι σωστό και τι όχι, και μια αποκάλυψη, πού πρέπει να δώσουμε περισσότερη αγάπη και κατανόηση. Έτσι η ζωή γίνεται ένα σχολείο για να μαθαίνουμε ν' αγαπάμε και να καταλαβαίνουμε τον εαυτό μας και τους άλλους. Ο Seth εξηγεί ότι αυτή η διαδικασία είναι απαραίτητη πριν προχωρήσουμε σε ανώτερα επίπεδα συνειδητότητας μετά το θάνατο.

«Καθώς εξετάζετε την δομή της ύπαρξής σας, βλέπετε και καταλαβαίνετε πως όλες οι εμπειρίες σας ήταν τ' αποτελέσματα των δικών σας σκέψεων και συναισθημάτων και πως αυτά επηρέασαν και τους άλλους. Μέχρι να τελειώσει αυτή η εξέταση θ' αγνοείτε το μεγαλύτερο μέρος αυτού του όντος που είσαστε. Όταν αντιληφθείτε τη σημασία της ζωής που μόλις αφήσατε, τότε είσαστε έτοιμοι για μια συνειδητή γνώση της ύπαρξής σας.»

Ο Seth εδώ υπονοεί ότι σαν ψυχές έχουμε ζήσει κι άλλες ζωές και ότι όταν τελειώσουμε την εξέταση της τωρινής ζωής μας μπορούμε ν' αρχίσουμε να εξετάζουμε και την ποιότητα των προηγούμενων ζωνών μας.

Ο Seth έχει μερικές ενδιαφέρουσες ιδέες πάνω σ' αυτό το θέμα:

1. Μετά το τέλος της εξέτασης της τελευταίας προσωπικότητάς μας, συνειδητοποιούμε ότι ο εαυτός μας είναι ένα σύμπλεγμα πολλών άλλων προσωπικοτήτων που υπήρξαμε σε άλλες ζωές.

2. Μπορεί ακόμη να έρθουμε σ' επαφή με ψυχές - συγγενείς ή φίλους - που έπαιξαν διάφορους ρόλους σ' αυτές τις

προηγούμενες ζωές.

3. Μπορούμε τότε ν' αξιολογήσουμε το σύνολο της συμπεριφοράς μας στο διάστημα της κάθε άλλης ζωής που ζήσαμε. Μπορούμε να ξαναζήσουμε νοερά μερικές από τις εμπειρίες μας από προηγούμενες ζωές με τον ίδιο τρόπο που κάναμε στη διάρκεια της εξέτασης της τελευταίας μας ενσωμάτωσης.

4. Τότε αποφασίζουμε αν τελειώσαμε τα μαθήματα πάνω στη γη ή αν πρέπει να ξαναγυρίσουμε για περισσότερα μαθήματα στο σχολείο της ζωής.

5. Οι φίλοι που μας υποδέχονται και μας βοηθούν στη μεταβατική περίοδο μπορεί να είναι προβολές των ιδίων ψυχών που πραγματικά έπαιξαν αυτούς τους ρόλους πάνω στη γη ή οδηγοί που παίζουν τους ρόλους αυτούς και που παίρνουν τη μορφή πεθαμένων φίλων ή συγγενών μας για να μας κάνουν να αισθανθούμε πιο άνετα και να δεχτούμε πιο εύκολα τη βοήθεια και την καθοδήγησή τους.

Το γεγονός ότι μπορούμε να εξετάσουμε τις πράξεις και άλλων προηγούμενων ενσωματώσεων έχει επιβεβαιωθεί από τον Αμερικανό επιχειρηματία Walter Cowan που πέθανε στην Ινδία και αναστήθηκε μετά από λίγο από τον Sri Satya Sai Baba, έναν αξιόλογο δάσκαλο με αποδεδειγμένες ανώτερες πνευματικές δυνάμεις, που ζει στην Ινδία. Όταν ο Walter Cowan ξαναγύρισε στη ζωή, περιέγραψε τις εμπειρίες που είχε στο διάστημα που παρέμεινε νεκρός.

«Δύο μέρες αφού έφτασα στο ξενοδοχείο Connemera στο Mandras αρρώστησα βαρεια από πνευμονία. Σε κάποια στιγμή, καθώς αγωνιζόμουν να πάρω αναπνοή, το σώμα μου έπαψε να αγωνίζεται και πέθανα. Αισθάνθηκα πολύ ήρεμος, σε μια κατάσταση μεγάλης ευδαιμονίας και δίπλα μου βρισκόταν ο Sai Baba. Παρόλο που το σώμα μου βρισκόταν στο κρεβάτι νεκρό, ο νους δούλευε συνέχεια όλο το διάστημα μέχρι να με επαναφέρει ο Sai Baba. Δεν είχα καμιά αγωνία ή φόβο παρά μόνο ένα αίσθημα ευφορίας γιατί είχε χαθεί κάθε φόβος για το θάνατο. Ο Baba με οδήγησε σε μια μεγάλη αίθουσα όπου βρίσκονταν εκατοντάδες άνθρωποι. Εδώ βρίσκονταν και τα αρχεία κάθε προηγούμενης ζωής μου. Ο Baba κι εγώ βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα μεγάλο δικαστήριο. Ο επικεφαλής γνώριζε καλά τον Baba και ζήτησε τ' αρχεία απ' όλες μου τις ζωές. Ήταν πολύ καλός κι αισθάνθηκα πως

οτιδήποτε αποφάσιζε θα ήταν το καλύτερο για την ψυχή μου. Έφεραν τότε τ' αρχεία μέσα στην αίθουσα. Στίβες από περγαμηνές που ήταν γραμμένες σε διάφορες γλώσσες. Καθώς τις διάβαζαν ο Baba εξηγούσε. Στην αρχή μιλούσαν για χώρες που έπαψαν να υπάρχουν εδώ και χιλιάδες χρόνια και δεν μπορούσα να τις θυμηθώ. Όταν έφτασαν στην εποχή του Δαβίδ η περιγραφή από τις ζωές μου άρχισε να γίνεται πιο ενδιαφέρουσα. Δεν μπορούσα καλά καλά να πιστέψω πόσο φανερά σπουδαίο πρόσωπο ήμουνα σε κάθε ζωή που περνούσε. Καθώς προχωρούσαμε με το διάβασμα άρχισε να φαίνεται ότι εκείνο που είχε σημασία ήταν τα κίνητρα και ο χαρακτήρας μου, αφού πάντα υποστήριζα ιδιαίτερα σημαντικές και ειρηνικές, πνευματικές και πολιτικές δραστηριότητες. Δεν θυμάμαι τα ονόματα, αλλά με αναφέρουν σχεδόν όλα τα ιστορικά βιβλία απ' την αρχή του κόσμου. Καθώς ενσαρκωνόμουν σε κάθε χώρα, εκπληρώνω την αποστολή μου που ήταν η ειρήνη και η πνευματικότητα. Μετά δύο ώρες περίπου αφού τελείωσε το διάβασμα των περγαμηνών, ο Sai Baba είπε ότι δεν είχα εκπληρώσει το έργο για το οποίο γεννήθηκα και ζήτησε από τον δικαστή να τον αφήσει να με αναλάβει για να βοηθήσω στην εξάπλωση της αλήθειας. Ζήτησε να επιστραφεί η ψυχή μου στο σώμα μου, με τη δική του χάρη. Ο δικαστής είπε: "Ας γίνει έτσι."

Η υπόθεση τελείωσε κι έφυγα με τον Sai Baba για να γυρίσω στο σώμα μου. Δίσταζα όμως να εγκαταλείψω αυτή την υπέροχη ευτυχία. Κοίταζα το σώμα μου και σκεφτήκα ότι το να ξαναγυρίσω εκεί μέσα θα ήταν σαν να πατούσα σ' ένα βόθρο, ήξερα όμως ότι έπρεπε να εκπληρώσω το έργο μου ώστε να μπορέσω κάποτε να ενθώ με τον Κύριό μου, Sai Baba. Έτσι μπήκα μέσα στο σώμα μου... κι αμέσως ξανάρχισε η ίδια ιστορία. Προσπαθούσα να πάρω αναπνοή. ήμουνα τόσο άρρωστος, όσο μπορεί να είναι κανείς και να είναι ζωντανός. Άνοιξα τα μάτια μου, κοίταξα τη γυναίκα μου και της είπα: «**Τι ωραία που σου πάει αυτό το φουστάνι που φοράς.**»

(Ισως θα σας ενδιέφερε να μάθετε ότι ο Walter Cowan έζησε άλλα δυο χρόνια, μια ζωή γεμάτη πνευματική έμπνευση για τους γύρω του.)

Όταν αργότερα ρώτησαν τον Sai Baba αν η εμπειρία του

Walter Cowan ήταν αληθινή ή ένα είδος ψευδαίσθησης, εκείνος απάντησε: «**Η εμπειρία ήταν αληθινή και όχι μια ψευδαίσθηση. Ήταν μια εμπειρία που συνέβη μέσα στο νου του Cowan κι εγώ ο ίδιος ήμουν εκεί και τον καθοδηγούσα και ξεκαθάριζα τις σκέψεις του.**» Όταν μετά ρώτησαν τον Sai Baba αν κάθε άνθρωπος που πεθαίνει έχει παρόμοιες εμπειρίες, εκείνος είπε: «**Δεν είναι απαραίτητο, μπορεί άλλοι να έχουν παρόμοιες εμπειρίες και άλλοι όχι.**»

Μπορεί βέβαια να μας μπερδεύει το γεγονός ότι η υποκειμενική νοητική πραγματικότητα μπορεί να είναι συγχρόνως και μοναδική για το κάθε άτομο και αληθινή. Αν όμως το σκεφτούμε καλύτερα, θα δούμε ότι το ίδιο συμβαίνει με την υλική πραγματικότητα στην οποία ζούμε. Καθένας από μας ζει σε μια τελείως μοναδική και υποκειμενική πραγματικότητα, παρόλο που η εξωτερική πραγματικότητα των αντικειμένων «φαίνεται» να είναι μάλλον σταθερή. Όταν εγκαταλείπει τα όρια του υλικού φορέα, ο νους έχει πολλή περισσότερη ελευθερία να δημιουργήσει την πραγματικότητα που επιθυμεί. Αυτό φαίνεται καθαρά στα όνειρα όπου η πραγματικότητα είναι εξαιρετικά μεταβλητή και δημιουργείται από τις σκέψεις. Τελικά και οι δύο πραγματικότητες της φυσικής και της μεταφυσικής ζωής είναι εξίσου **αληθινές** και **όχι αληθινές**, γιατί είναι και οι δύο προσωρινές και εναλλασσόμενες εμπειρίες χωρίς καμιά μόνιμη και αληθινή βάση. Έτσι ο καθένας από εμάς θα έχει διαφορετικές μεταθανάτιες εμπειρίες σύμφωνα με τις πεποιθήσεις του και το περιεχόμενο του νου του αλλά αυτή η πραγματικότητα που δημιουργούμε δεν είναι λιγότερο αληθινή από την πραγματικότητα που δημιουργούμε τώρα πάνω στη γη εξ' αιτίας των πιστεύω μας και της νοητικής μας κατάστασης.

Αυτό φαίνεται εύκολα από το πόσο διαφορετικά αντιδράει ο καθένας μας στο ίδιο γεγονός. Ένα και μόνο γεγονός στον εξωτερικό κόσμο μπορεί να προκαλέσει εκατοντάδες διαφορετικές αντιδράσεις: από έκσταση ή αδιαφορία έως κατάθλιψη, ανάλογα με τις πεποιθήσεις και τον προγραμματισμό των ατόμων. Μπορούμε όμως να πούμε ότι η εσωτερική πραγματικότητα αυτών των ατόμων δεν είναι αληθινή γι αυτούς; Με τον ίδιο τρόπο είναι αληθινές και οι μεταθανάτιες καταστάσεις. Αλλά ούτε η μια πραγματικότητα ούτε η άλλη είναι αληθινές με την απόλυτη έννοια. Η απόλυτη σταθερή πραγματι-

κόηηηα είναι πέρα κι απ' τη ζώή κι απ' το θάνατο.

Ο Seth εξηγεί όηι αυτά που πιστεύουμε για τη ζώή και το θάνατο, για το καλό και το κακό, επηρεάζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό τις μεταθανάτιες εμπειρίες μας:

«Ακόμη και μόνο η πεποιθήση όηι κάποτε θα κριθούμε, είναι πολλές φορές χρήσιμη γιατί ενώ δεν υπάρχει τιμωρία όπως την εννοούμε εμείς, το άτομο είναι έτοιμο ν' αντιμετωπίσει κάποια εξέταση και κάποια αξιολόγηση. Αυτοί που καταλαβαίνουν πλήρως όηι την πραγματικότητα την δημιουργούν μόνοι τους, θα έχουν και τις λιγότερες δυσκολίες. Αυτοί που έχουν μάθει να καταλαβαίνουν και να λειτουργούν στην ονειρική κατάσταση θα θρεθούν σε πλεονεκτική θέση.»

Ο Seth εξηγεί στη συνέχεια όηι εάν πιστεύουμε στους δαίμονες και όηι (εμείς οι ίδιοι) είμαστε αμαρτωλοί, τότε θα δημιουργήσουμε ένα πολύ δυσάρεστο μεταθανάτιο περιβάλλον για τον εαυτό μας. Δημιουργούμε νοερά την κατάσταση που νομίζουμε όηι μας αξίζει. Αυτή βέβαια είναι μια προσωρινή κατάσταση που τελικά θα ξεπεράσουμε.

Ο W.Y. Evans-Wentz στα σχόλια του στο Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών, συμφωνεί με τον Seth όηι αυτές οι μεταθανάτιες καταστάσεις είναι η λειτουργία του περιεχομένου του νου κάθε ανθρώπου.

«Δεν χρειάζεται να υποθέσουμε όηι όλοι οι νεκροί στην ενδιαμέση κατάσταση έχουν εμπειρία των ίδιων φαινομένων, όπως δεν έχουν και όλοι που ζουν στον κόσμο των ανθρώπων ή στα όνειρα. Ο άνθρωπος που μόλις έχει πεθάνει γίνεται ο μοναδικός θεατής ενός θαυμάσιου ψευδαισθητικού πανοράματος. Κάθε σπόρος σκέψης στο περιεχόμενο της συνειδητότητας του ξαναζωντανεύει καρμικά, κι αυτός σαν έκθαμπο παιδί που παρακολουθεί μια ταινία στην οθόνη, κοιτάει χωρίς να έχει συναίσθηση (εκτός εάν είναι έμπειρος στην αυτοσυγκέντρωση) της μη-πραγματικότητας αυτών που βλέπε να περνάνε μπροστά στα μάτια του. Στην αρχή οι ευτυχισμένες και θαυμαστές εικόνες που γεννιούνται από τους σπόρους των τάσεων και φιλοδοξιών της ανώτερης ή θεϊκής φύσης, μπορούν να καταπλήξουν τον αμήνητο. Αργότερα όμως καθώς αρχίζουν ν' ανακατεύονται με οράματα που γεννιούνται από τ' αντίστοιχα νοητικά στοιχεία της κατώτερης ή ζωώδους φύσης, τον γεμίζουν τρόπο κι επιθυμεί

να ξεφύγει. Δυστυχώς όμως, όπως εξηγεί και το κείμενο, είναι αδιαίρετα από αυτόν τον ίδιο και όπου και να καταφύγει θα τον ακολουθήσουν.»

Έτσι τα οράματα που θα έχουμε μετά τον θάνατο εξαρτώνται από τον τρόπο που ζήσαμε τη ζωή μας και από τον τρόπο που συμπεριφερθήκαμε στους άλλους. Αυτές οι μεταθανάτιες εμπειρίες είναι δημιουργήματα του νου. Ο μέσος άνθρωπος θα πειστεί ότι είναι αληθινές και θα παρασυρθεί απ' αυτές. Σιγά-σιγά όμως η ψυχή θα καταλάβει ότι όλα αυτά είναι νοερές προβολές και θα προχωρήσει στην εξέλιξή της. Το άτομο που με το διαλογισμό και το στοχασμό πάνω στον Εαυτό έχει αποκτήσει την ικανότητα να είναι ένας αντικειμενικός μάρτυρας της λειτουργίας του νου του, δεν θα χαθεί μέσα σ' αυτές τις εικόνες. Και ο θεολόγος κ. Μελέτης στον οποίο έχουμε αναφερθεί και νωρίτερα, βεβαιώνει ότι η μεταθανάτιες εμπειρίες είναι καταστάσεις του νου:

«Ο Άγιος Γρηγόριος εξηγεί: **«Τον Αδη μη τον φαντάζεσαι σαν ένα τόπο αλλά σαν μια κατάσταση ζωής ασώματης, χωρίς συγκεκριμένη μορφή. Εκεί ζει η ψυχή, όπως μας διδάσκει η Αγία Γραφή.»**

» Και ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, τον χαρακτηρίζει σαν “νόητον τόπον.” Ακριβώς γιατί η ασώματη ψυχή **“ΟΥΚ ΕΧΕΙ ΣΧΗΜΑ, ΙΝΑ ΣΩΜΑΤΙΚΩΣ ΠΕΡΙΣΧΕΘΗ ΚΑΙ ΟΥ ΣΩΜΑΤΙΚΩΣ ΠΕΡΙΕΧΕΤΑΙ, ΑΛΛΑ ΝΟΗΤΩΣ.”**

» Μόλις η ψυχή αφήσει το σώμα αρχίζει γι' αυτό η λεγομένη Μέση Κατάσταση. Είναι η περίοδος που προηγείται από τη γενική κατάσταση των νεκρών και την τελική κρίση. Σ' αυτή προγεύεται τα αγαθά ή τα κακά ανάλογα με τον τρόπο που έζησε και τερμάτισε τη γήινη πορεία του.»

Σύμφωνα με το Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών, παρακολουθούμε μιαν εσωτερική μάχη ανάμεσα στις συγκρουόμενες δυνάμεις αγάπης και εγωισμού, καλού και κακού, εξέλιξης και στασιμότητας, του θεϊκού και του αισθησιακού που βρίσκονται μέσα μας. Αυτό παρουσιάζεται σαν το πέρασμα από τα οράματα «των ειρηνικών και οργισμένων θεοτήτων» που είναι εκδηλώσεις των θετικών και αρνητικών χαρακτηριστικών μας όπως η αγάπη, η κατανόηση, ο θυμός, η υπερηφάνεια, η πλεονεξία, η φιλαργυρία, η ζήλεια, ο φόβος και άλλα ανθρώπινα συναισθήματα.

Το Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών είναι γραμμένο για να μας βοηθήσει να καθοδηγήσουμε αυτούς που μόλις άφησαν το σώμα τους καθώς θα περνούν όλες αυτές τις εμπειρίες. Διαβάζουμε ή μιλάμε σ' αυτές τις ψυχές που μόλις απελευθερώθηκαν και τους εξηγούμε τη φύση αυτών που βλέπουν, εξηγώντας τους ότι όλα αυτά είναι στην πραγματικότητα μια προβολή του περιεχομένου του νου τους. **«Μην τ' αντιμετωπίζετε με δέος. Γνωρίστε τα σαν την ενσωμάτωση του ίδιου σας του νου.»** Πιο κάτω διαβάζουμε ότι οι προσευχές, τα μάντρα, ο διαλογισμός ή οι πνευματικές ασκήσεις που έχει κάνει ο άνθρωπος στη διάρκεια της ζωής του θα τον βοηθήσουν πάρα πολύ τώρα. Αυτά που μπορούν να προσφέρουν στην ψυχή είναι:

1. Πιο ευχάριστες εμπειρίες στη μεταθανάτια κατάσταση.
2. Τη διαύγεια να συνειδητοποιήσει ότι παρακολουθεί την προβολή του ίδιου του νου και όχι κάποια αντικειμενική πραγματικότητα.
3. Ετσι θα έχει λιγότερο φόβο.
4. Είναι σε θέση να ελέγχει το νου του και να τον ενώσει με το αγνό φως ή με τη μορφή του Θεού που έχει διαλέξει αυτό το ίδιο. Μπορούμε εάν επαναλαμβάνουμε συνέχεια τ' όνομα του Χριστού, να κατευθύνουμε το νου μας προς τον Χριστό και να ενωθούμε μαζί Του. Αυτό όμως προϋποθέτει σοβαρή προηγούμενη εξάσκηση στον έλεγχο του νου.

Ο Dr. Evans-Wentz εξηγεί ακόμη πιο βαθιά αυτές τις μεταθανάτιες εμπειρίες, στο Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών:

«Τα οράματα που παρουσιάζονται στον νεκρό αμέσως μετά τον θάνατο, στην ενδιάμεση κατάσταση, δεν είναι εικόνες της πραγματικότητας αλλά τίποτα παραπάνω από παραισθησιακές εκφράσεις της μορφής των σκέψεων που ξεπηδούν από το νοητικό περιεχόμενο του δέκτη. Μ' άλλα λόγια είναι νοητικές τάσεις -παρορμήσεις- που πήραν μια προσωποποιημένη μορφή σ' αυτή τη μεταθανάτια ονειρική κατάσταση.

» Άρα, οι Ειρηνικές Θεότητες είναι οι προσωποποιημένες μορφές των ανώτερων ανθρώπινων συναισθημάτων που έρχονται από το πνευματικό κέντρο της καρδιάς. Έτσι λοιπόν είναι οι πρώτες που εμφανίζονται γιατί από ψυχολογική άποψη οι τάσεις που γεννιούνται στην καρδιά προηγούνται

απ' αυτές που γεννιούνται στο νου. Παρουσιάζονται με μια ειρηνική μορφή για να ελέγξουν και να επηρεάσουν τον πεθασμένο που μόλις διέκοψε κάθε επαφή με τον υλικό κόσμο των ανθρώπων, που άφησε πίσω του συγγενείς και φίλους, απραγματοποίητα σχέδια, ανεκπλήρωτες επιθυμίες και που στις περισσότερες περιπτώσεις, έχει μια ζωηρή επιθυμία να ξανακερδίσει τη χαμένη ευκαιρία για πνευματική ολοκλήρωση που προσφέρει η ανθρώπινη ενσωμάτωση. Αλλά εκείνο που κυριαρχεί σ' όλες τις τάσεις και τις επιθυμίες του είναι το κάρμα, και εάν δεν είναι η καρμική του μοίρα να ελευθερωθεί στα πρώτα στάδια αρχίζει να περιπλανιέται, κατεβαίνοντας στα επίπεδα όπου οι παρορμήσεις της καρδιάς υποχωρούν στις παρορμήσεις του νου.

» Κι ενώ οι Ειρηνικές Θεότητες είναι οι προσωποποιήσεις των αισθημάτων, οι Οργισμένες Θεότητες είναι οι προσωποποιήσεις των συλλογισμών και έρχονται από το ψυχικό κέντρο του νου. Παρ' όλα αυτά, όπως οι παρορμήσεις του κέντρου της καρδιάς μπορούν να μεταμορφωθούν σε συλλογισμούς του κέντρου του νου, έτσι και οι Οργισμένες Θεότητες είναι οι Ειρηνικές Θεότητες με αλλαγμένη μορφή.»

Αυτά τα οράματα πάντως δεν κρατάνε για πάντα. Υπάρχουν στη διάρκεια που η ψυχή αναθεωρεί τη ζωή της. Σύντομα η ταινία τελειώνει και η ψυχή προχωράει σε άλλη μεταθανάτια διάσταση ή πιθανώς ξαναγεννιέται πάλι με υλικό σώμα.

Ο Dr. Evans-Wentz μας εξηγεί:

«Μέρα με τη μέρα τα Bardo ή μεταθανάτια οράματα αλλάζουν, ακολουθώντας την έκρηξη των σκέψεων-μορφών του παρατηρητή, μέχρι να εξαντληθεί η καρμική τους κινητήρια δύναμη. Ή μ' άλλα λόγια, αυτές οι μορφοποιημένες σκέψεις, γεννημένες από τις συνηθισμένες τάσεις, καθώς είναι νοερά αρχεία που μοιάζουν, όπως ήδη είπαμε, με δίσκους ή ταινίες του σινεμά, αρχίζουν να φτάνουν στο τέλος τους. Τότε τελειώνει η μεταθανάτια κατάσταση και ο Ονειρευόμενος θγαίνοντας από τη μήτρα, αρχίζει πάλι να ξαναζεί τα φαινόμενα του κόσμου των ανθρώπων.»

Φτάνουμε έτσι στο επόμενο στάδιο της μεταθανάτιας ζωής. Τι γίνεται μετά την αναθεώρηση; Μέχρι τώρα οι πηγές μας

συμφωνούν αρκετά στα διάφορα σημεία. Ας κάνουμε μια ανακεφαλαίωση:

1. Η ψυχή αφήνει το υλικό σώμα και εξακολουθεί να ζει.
2. Υπάρχει τώρα μέσα σ' ένα λεπτό σώμα που έχει ειδικές ικανότητες.
3. Θα έρθουν να το συναντήσουν φίλοι, συγγενείς, φύλακες άγγελοι ή φωτεινές υπάρξεις.
4. Μετά, περνάει μια περίοδο εξέτασης όπου αναθεωρεί τον τρόπο που έζησε.
5. Προχωράει ύστερα σε διάφορες μεταθανάτιες καταστάσεις.

Z. ΜΕΤΑΘΑΝΑΤΙΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ

Υπάρχουν πολλές απόψεις για το τι γίνεται τώρα. Άσχετα όμως από τις διαφορετικές απόψεις, όλοι συμφωνούν ότι υπάρχουν μεταθανάτιες καταστάσεις όπου μπορεί ν' αναπαυθεί κανείς ή να περάσει διάφορες εμπειρίες. Το είδος του περιβάλλοντος όπου θα βρεθεί η ψυχή είναι πάλι αποτέλεσμα της νοητικής του κατάστασης. Σ' αυτό συμφωνούν όλες οι πηγές μας. Αυτή η μεταθανάτια κατάσταση θα είναι αποτέλεσμα του τρόπου που ο άνθρωπος έζησε την ζωή του.

Σύμφωνα με τον Άγιο Αντώνιο η ψυχή, αφού περάσει την εξέταση της ζωής της και αφού της δείξουν και άλλα μεταθανάτια στάδια, ευχάριστα και δυσάρεστα, θα τοποθετηθεί τελικά σ' ένα απ' αυτά τα στάδια να περιμένει την Ημέρα της Κρίσης, μετά από την οποία θα πάει στον παράδεισο ή την κόλαση. Το μεταθανάτιο στάδιο που θα περιμένει, θα είναι ανάλογο με το είδος της ζωής που έζησε. Εάν ήταν ένας τρυφερός, σωστός άνθρωπος χωρίς εγωισμούς, που φερότανε στους άλλους όπως θα ήθελε να του φέρονται κι' εκείνοι, τότε θα βρεθεί σ' ένα ευχάριστο μεταθανάτιο περιβάλλον για να περιμένει την Ημέρα της Κρίσης. Εάν από την άλλη μεριά ήταν ένας σκληρός εγωιστής και όχι σωστός άνθρωπος, που δεν νοιαζότανε καθόλου για τους άλλους, τότε θα βρεθεί σ' ένα δυσάρεστο μεταθανάτιο περιβάλλον.

Είναι κοινή παραδοχή ακόμη και από τους Χριστιανούς Θε-

ολόγους, ότι αυτές οι μεταθανάτιες καταστάσεις δεν είναι στην κυριολεξία κάποιο μέρος αλλά μάλλον νοητικές καταστάσεις που εξαρτώνται από το χαρακτήρα και από τον τρόπο ζωής του ατόμου. Αυτό άλλωστε μας έδειξαν και τα σχόλια του θεολόγου κ. Μελέτη πάνω στις ιδέες του Άγιου Γρηγόριου.

Και ο Ισλαμισμός πιστεύει, ότι αυτές οι μεταθανάτιες καταστάσεις είναι δημιουργίες του νου. Σύμφωνα με τον Iqbal: «**Ο άνθρωπος δημιουργεί ο ίδιος την ανταμοιβή και την τιμωρία του. Δεν υπάρχει Παράδεισος και Κόλαση. Ο Παράδεισος και η Κόλαση είναι καταστάσεις, όχι τοποθεσίες. Οι περιγραφές στο Κοράνι είναι οπτικές παραστάσεις ενός εσωτερικού γεγονότος - του χαρακτήρα.**»

Αυτό μας θυμίζει και τα λόγια του Χριστού κατά Λουκά 17.20:

«Η βασιλεία του Θεού δεν θα έρθει έτσι ώστε να μπορείτε να τη δείτε. Κανείς δεν θα πει “κοιτάξτε νάτην” ή “να, εκεί είναι”, γιατί η βασιλεία του Θεού βρίσκεται μέσα μας.»

Εάν λοιπόν η Βασιλεία του Θεού βρίσκεται μέσα μας τότε πρέπει να είναι μια κατάσταση και όχι μια τοποθεσία, μια κατάσταση του νου, γεμάτη αγάπη και αγνότητα.

Από τις έντεκα πηγές μας, ο Χριστιανισμός και ο Ισλαμισμός δεν πιστεύουν στην πιθανότητα της μετενσάρκωσης της ψυχής. Οι υπόλοιπες πηγές - εκτός από τις έρευνες του Dr. Moody και του Dr. Osis που δεν αγγίζουν αυτό το θέμα - αναφέρουν ότι υπάρχουν μεταθανάτιες καταστάσεις όπου η ψυχή μπορεί ν' αναπαυθεί ή να έχει διάφορες εμπειρίες - πάλι ανάλογα με το χαρακτήρα του - αλλά εάν η ψυχή δεν τελειοποίησε τον εαυτό της όταν υπήρχε στη γη, θα πρέπει κάποτε να ξαναγυρίσει σε καινούργιο σώμα και προσωπικότητα και να συνεχίσει στο σχολείο της ζωής.

Και ο Σωκράτης πίστευε βαθιά σ' αυτή την ιδέα και έβλεπε τα πράγματα κάπως έτσι:

1. Η ψυχή που αφήνει το σώμα της έχοντας πολλές επιθυμίες και γήινες ανάγκες θα έλκεται προς τη γη και θα έχει την εμπειρία κατωτέρων και δυσάρεστων μεταθανάτιων καταστάσεων.

2. Θα περιφέρεται ανήσυχα σ' αυτές τις κατώτερες μετα-

θανάτιες καταστάσεις μέχρι να έρθει η ώρα να ξαναγεννηθεί και να συνεχίσει την προσπάθεια να ικανοποιήσει αυτές τις ανάγκες.

3. Η σοφή αγνή ψυχή δεν θα δυσκολευτεί να ταξιδέψει στον Άδη όπου θα έχει την ευχαρίστηση να βρίσκεται με ψυχές που της μοιάζουν.

4. Αλλά ακόμα κι' αυτές οι ψυχές στον Άδη, δεν παραμένουν εκεί για πάντα. Πρέπει να ξαναγυρίσουν στο σχολείο της ζωής.

Ο Σωκράτης περιέγραψε αυτές τις μεταθανάτιες καταστάσεις σαν ποταμούς και λίμνες, π.χ. ο ποταμός του πόνου, ο ποταμός της φωτιάς, ο ποταμός του μίσους, ο ποταμός των οδυρμών.

Αρχίζει να διαφαίνεται ότι η μεταθανάτια κατάσταση δεν είναι απλώς ένα μέρος σιωπηλής ανάπαυσης αλλά μάλλον ένα μέρος κινητικής δραστηριότητας και εμπειριών.

Ο Θεολόγος κ. Μελέτης γράφει στο βιβλίο του «ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ»:

«Εκεί η ψυχή βρίσκει το πλήρωμα της ευτυχίας της, την εκπλήρωση όλων των ομορφών πόθων της. Η ψυχή ζει σε μια κίνηση αδιάκοπη, σε μια συνεχή ανακάλυψη του ανεξάντλητου θεϊκού πλούτου. Κάθε φορά και νέες ακτίνες θεϊκής δόξας αποκαλύπτονται. Η δόξα και το μεγαλείο του Θεού δημιουργούν ύψιστη ικανοποίηση, χωρίς ποτέ να προκαλούν κορεσμό. Η θέα του θεϊκού μεγαλείου θα αποτελέσει για κάθε ψυχή το ύψιστο αγαθό.»

Στο Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών περιγράφονται έξι πιθανές καταστάσεις στις οποίες μπορεί να βρεθεί η ψυχή μετά την περίοδο της εξέτασης, (εάν δεν καταφέρει να φωτιστεί.) Ονομάζονται LOKAS ή επίπεδα ύπαρξης:

1. Η **Deva Loka** ή ο κόσμος των αγγέλων και ο παράδεισος γι' αυτούς που έκαναν πολλές καλές πράξεις.

2. Η **Asura Loka** ή ο κόσμος των τιτάνων ή ο κόσμος των ξεπεσμένων αγγέλων που είναι αντίθετοι με τις δυνάμεις του καλού.

3. Η **ανθρώπινη Loka** όπου η ψυχή παίρνει ένα άλλο αν-

θρώπινο σώμα και συνεχίζει με την εξέλιξή της.

4. Η κτηνώδης Loka ή ενσωμάτωση σε ότι πιο κατώτερο υπάρχει στην ανθρώπινη φυλή σαν άτομο με ελάχιστη συναισθηση ή πνευματική κλίση.

5. Η Preta Loka ή ο κόσμος των φαντασμάτων όπου η ψυχή χάνεται περιτριγυρίζοντας στην ανθρώπινη διάσταση, προσπαθώντας με μανία να έρθει σ' επαφή με τον υλικό κόσμο, χαμένη στη δική της πραγματικότητα.

6. Η Loka της Κόλασης ή η διάσταση των εξαιρετικά δυσάρεστων εμπειριών.

Εννοείται ότι όλες αυτές οι Loka είναι προσωρινές κατοικίες. Εννοείται ακόμη ότι είναι σχετικές και μη πραγματικές με την απόλυτη έννοια. Η Πραγματικότητα ενός ατόμου είναι αγνή συνειδητότητα κι αυτές οι καταστάσεις και εμπειρίες συμβαίνουν μέσα στην αγνή συνειδητότητα του όπως τα γεγονότα συμβαίνουν μέσα στο χώρο. Φαίνεται ότι η εξέλιξη γίνεται στο ανθρώπινο επίπεδο και ότι οι ψυχές πρέπει να γυρίζουν ξανά και ξανά σ' αυτό το επίπεδο για να έχουν εμπειρίες και να προχωρούν στην εξέλιξή τους.

Καθώς η ψυχή πρόκειται να κατευθυνθεί σε μια απ' αυτές τις Loka, το λεπτό της σώμα αρχίζει να χάνει τα παλιά του χαρακτηριστικά και να παίρνει τα χαρακτηριστικά του καινούργιου σώματος που πρόκειται να φορέσει στην καινούργια της διάσταση. Το καινούργιο του σώμα θα έχει μερικά από τα παλιά της χαρακτηριστικά αλλά θα έχει επιπλέον και καινούργιες ιδιότητες απαραίτητες για να μάθει καινούργια μαθήματα.

Η Ινδουίστικη φιλοσοφία μοιάζει πολύ μ' αυτή την ιδέα. Η ψυχή μπορεί να βρεθεί σε μια από τις διάφορες Loka ή καταστάσεις, που είναι ανάλογη με τις τάσεις και το χαρακτήρα της. Με τις καλές της πράξεις, τη λατρεία και την αγάπη της, θ' αποκτήσει μια μεταθανάτια κατάσταση στους ανώτερους ουρανόους, στον Παράδεισο των ευχάριστων εμπειριών. Εάν όμως δεν έχει συνειδητοποιήσει την ανώτερη αλήθεια της ενότητάς της με το Θεό, θα πρέπει να ξαναγυρίσει στη ζωή με υλικό σώμα και να συνεχίσει να εργάζεται για την ολοκλήρωσή της. Είναι όμως δυνατόν μια ψυχή με πολλή αγάπη και αφοσίωση σε μια μορφή του Θεού, π.χ. του Ιησού Χριστού, να κερδίσει τη Brahma Loka ή τη βασιλεία του Θεού, όπου θα παρα-

μείνει μέχρι τη διάλυση του σύμπαντος, οπότε θα ενωθεί με τον ανεκδήλωτο Θεό. Αυτή η διαδικασία ονομάζεται Krama - Mukti ή «αργή απελευθέρωση» όπου ενώ το πνεύμα δεν φτάνει στην τελική απελευθέρωση δεν χρειάζεται να συνεχίσει να ενσωματώνεται στη γη. Είναι, θα μπορούσαμε να πούμε, ένας φιλοξενούμενος του Θεού μέχρι τη διάλυση του σύμπαντος ή την «Ημέρα της Κρίσης». Σε κατάσταση Jiva - Mukti ή ελευθέρωση, η ψυχή, ενώ ακόμη ζει ενσωματωμένη, ενώνεται με το Θεό, το παγκόσμιο πνεύμα, μόλις ξεπεράσει την ταύτιση με το σώμα και το νου και απορροφάται στη συνειδητότητα του Θεού σαν να είναι ο εσώτερος εαυτός της.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι ο Ιησούς μίλησε στους πιστούς του για τη Brahma Loka όπου θα έμεναν μαζί του μέχρι την ημέρα της κατάλυσης του σύμπαντος. Οι προσωπικότητες που δεν μπορούν να έχουν τόσο έντονο αίσθημα αφοσίωσης, θα πρέπει να ξαναγυρίσουν στη γη που είναι ίσως μια καλή παρομοίωση της κόλασης. Ίσως είναι χρήσιμο ν' αναφέρουμε κάπως σύντομα σ' αυτό το σημείο, ότι πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι ο Ιησούς **πράγματι edίδαξε** την ιδέα της μετενσάρκωσης και το πίστευαν και πολλοί από τους πρώτους πατέρες της εκκλησίας. Σε μια σύνοδο της εκκλησίας που έγινε στην Κωνσταντινούπολη το 536, κάτω από τον έλεγχο του αυτοκράτορα Ιουστινιανού, φαίνεται ότι αφαιρέθηκαν πολλά μέρη της Βίβλου που αναφέρονταν στη μετενσάρκωση. Υπάρχουν πολλά βιβλία που γράφτηκαν τελευταία πάνω σ' αυτό το θέμα που θ' αναφέρουμε στη βιβλιογραφία και στα οποία μπορεί να ανατρέξει ο αναγνώστης που επιθυμεί να μάθει περισσότερα.

Άσχετα όμως με τις περικοπές που μπορεί να έχουν γίνει, παραμένουν αποσπάσματα στη Βίβλο που δύσκολα εξηγούνται χωρίς την ιδέα της μετενσάρκωσης.

1. Γιατί είπε ο Ιησούς ότι ο Άγιος Ιωάννης ήταν ο Ηλίας. Πώς μπορούσε να είναι παρά μόνο σαν μετενσάρκωση του Ηλία;

2. Γιατί ρώτησαν οι απόστολοι αν ο τυφλός γεννήθηκε έτσι εξ αιτίας των δικών του αμαρτιών ή των γονιών του. Πώς να είχε αμαρτήσει πριν γεννηθεί εάν δεν είχε ξαναζήσει προηγούμενη ζωή;

Αυτό σημαίνει ότι οι απόστολοι τουλάχιστον, πίστευαν στην πιθανότητα της μετενσάρκωσης, για να κάνουν μια τέ-

τοια ερώτηση.

3. Στη Βίβλο αναφέρεται ότι ο Ιησούς γιάτρευε τους αν-
θρώπους λέγοντάς τους πως συγχωρέθηκαν οι αμαρτίες
τους. Εάν όμως η αναπηρία είναι αποτέλεσμα παλιών αμαρ-
τιών, τότε πώς γεννιούνται ανάπηροι τόσο άνθρωποι, αν δεν
έχουν αμαρτήσει σε προηγούμενη ζωή;

Ας συνεχίσουμε τώρα με την έρευνά μας γύρω από τις με-
ταθανάτιες καταστάσεις. Ο Seth τονίζει ότι οι μεταθανάτιες
καταστάσεις που θ' αντιμετωπίσουμε, εξαρτώνται από το τι πι-
στεύουμε. Εξηγεί ακόμη ότι αυτά που πιστεύουμε μας βοη-
θούν κατά κάποιο τρόπο να είμαστε πιο άνετοι σ' αυτές τις κα-
ταστάσεις και μας δίνουν κάτι πάνω στο οποίο μπορούμε να
στηριχτούμε καθώς περνάμε αυτές τις εμπειρίες. Αλλιώς ο
νους θα αποπροσανατολιζότανε.

«Μερικές εικόνες, επειδή ακριβώς τις είχαν μεταχειριστεί
για να συμβολίσουν ένα τέτοιο πέρασμα από τη μια κατάστα-
ση στην άλλη, είναι ανεκτίμητες γιατί παρέχουν ένα πλαίσιο
με γνωστές αναφορές. Ο ποταμός Στυξ και το πέρασμά του,
είναι μια τέτοια εικόνα. Αυτοί που πέθαιναν, περίμεναν να
τηρηθούν ορισμένες διαδικασίες και σε μια περίπου τακτική
σειρά. Οι χάρτες ήταν γνωστοί από πριν. Και με το θάνατο η
συνειδητότητα άρχιζε να έχει έντονες παραισθήσεις σχετικά
με τον ποταμό. Σ' αυτή την ιεροτελεστία έπαιρναν μέρος
συγγενείς και φίλοι που είχαν ήδη πεθάνει. Ο ποταμός ήταν
τόσο αληθινός, όσο οποιοσδήποτε άλλος που γνωρίζετε και
εξαιρετικά επικίνδυνος για τον ταξιδιώτη χωρίς την κατάλ-
ληλη γνώση. Γι' αυτό υπήρχαν πάντα οδηγοί να βοηθούν
τους ταξιδιώτες να περάσουν. Δεν είναι σωστό να πούμε ότι
ένας τέτοιος ποταμός ήταν μια ψευδαίσθηση. Βλέπετε το
σύμβολο είναι η πραγματικότητα. Όλα ήταν προγραμματισμέ-
να. Τώρα αυτός ο χάρτης δεν είναι σε κοινή χρήση. Αυτοί
που ζουν δεν ξέρουν να τον διαβάσουν. Ο Χριστιανισμός πι-
στεύει στον Παράδεισο και στην Κόλαση, σ' ένα καθαρτήριο
και σε μια πληρωμή των αμαρτιών' κι έτσι στο θάνατο, γι' αυ-
τούς που πιστεύουν στα σύμβολα, γίνεται μια άλλη τελετή.»
Όπως φαίνεται κι' από τα σχόλια του στο Θιβετανό Βιβλίο των
Νεκρών, μ' αυτή την ιδέα συμφωνεί κι' ο Dr. Evans-Wentz.

«Έτσι λοιπόν οι εμπειρίες της μεταθανάτιας κατάστασης, θα είναι διαφορετικές για ένα Βουδιστή από έναν Ινδουϊστή ή ένα Χριστιανό. Η διαμόρφωση των σκέψεων ενός Βουδιστή ή ενός Ινδουϊστή θα δημιουργήσουν, όπως και στα όνειρά τους, τα οράματα που αντιστοιχούν στο Βουδιστικό ή Ινδουϊστικό πάνθεον, ενός Μωαμεθανού στο Μωαμεθανικό παράδεισο κι' ενός Χριστιανού στο Χριστιανικό παράδεισο. Κατά τον ίδιο τρόπο τα οράματα ενός υλιστή θα είναι τόσο αρνητικά, άδεια και χωρίς καμιά θεϊκή παρουσία, όσο ήταν και τα όνειρα που ονειρευόταν όσο βρισκόταν μέσα στο υλικό κορμί του. Και ορθολογιστικά στέκει, ότι οι μεταθανάτιες εμπειρίες ενός ατόμου εξαρτώνται, όπως αφήνει να εννοηθεί και η διαδικασία Bardo - Thodol, τελείως από το περιεχόμενο του νου του.»

Ας δούμε τώρα τι μεταθανάτιες εμπειρίες είχαν ένας - δύο από τους ασθενείς του Dr. Moody:

«Μια γυναίκα είχε την παρακάτω εμπειρία ενώ βρισκόταν προσωρινά νεκρή:

“Και αφού άρχισα να αιωρούμαι, πέρασα ένα σκοτεινό τούνελ... Μπήκα σ' ένα σκοτεινό τούνελ από τη μια μεριά και βγήκα από την άλλη σ' ένα λαμπερό φως... Λίγο αργότερα θρέθηκα με τον παππού, τη γιαγιά, τον πατέρα και τον αδερφό μου που είχαν πεθάνει... Γύρω μας υπήρχε αυτό το υπέροχο, λαμπερό φως. Και αυτή η τοποθεσία ήταν πολύ όμορφη. Τα χρώματα τόσο ζωηρά. χρώματα όχι σαν αυτά που έχουμε στη γη. δεν μπορείς να τα περιγράψεις. Υπήρχαν και άνθρωποι εκεί, ευτυχισμένοι άνθρωποι... Μερικοί ήταν μαζεμένοι σε ομάδες. Κάτι μάθαιναν. Μακριά, σε απόσταση αρκετή, έβλεπα μια πόλη. Είχε κτίρια, χωριστά κτίρια. Γυάλιζαν, ήταν φωτεινά. Οι άνθρωποι εκεί ήταν ευτυχισμένοι. Νερά γυάλιζαν, συντριβάνια... Μια πόλη όλο φως, θα μπορούσε να πει κανείς. Ήταν θαύμα. Άκουγα και κάποια ωραία μουσική. Όλα ήταν αστραφτερά, θαυμάσια. Αλλά, αν πήγαινα εκεί, δεν θα γύριζα ποτέ. Μου το είπαν ότι αν πήγαινα εκεί δεν θα μπορούσα να επιστρέψω... η απόφαση ήταν δική μου.”

» Και μια άλλη εμπειρία που είχε ένας καρδιοπαθής που πέθανε και τον επαναφέρανε:

“Και ξαφνικά ήμουν κάπου αλλού. Παντού υπήρχε ένα χρυσαφένιο φως, υπέροχο. Δεν μπορούσα να δω από πού ερχότανε. Ήταν παντού, ερχότανε από παντού. Και μουσική. Έμοιαζε εξοχή, με ποτάμια, χορτάρι, δέντρα και βουνά. Καθώς όμως γύρισα να κοιτάξω, αν μπορεί κανείς να μεταχειριστεί αυτή την έκφραση, δεν ήταν τα δέντρα και άλλα πράγματα όπως τα ξέρουμε. Το πιο περίεργο απ’ όλα για μένα ήταν ότι υπήρχαν άνθρωποι εκεί. Όχι με το σώμα ή τη μορφή που γνωρίζουμε. Απλώς, θρισκόταν εκεί. Υπήρχε το αίσθημα της απόλυτης ηρεμίας, ευτυχίας και αγάπης. Έμοιαζε να είμαι κι’ εγώ ένα μέρος απ’ όλα αυτά. Αυτή η εμπειρία μπορεί να κράτησε όλη τη νύχτα, μόνο ένα δευτερόλεπτο... Δεν ξέρω”.

Αυτές οι εμπειρίες φαίνεται να είναι από τις πιο ευχάριστες εμπειρίες με φως που συμβαίνουν αμέσως μετά το θάνατο. Όμως αυτά τα οράματα δεν κρατούν πολύ και προχωράμε σε πιο σοβαρά πράγματα όπως είναι η εξέλιξή μας.

Σύμφωνα μ’ αυτά που λέει ο Seth υπάρχουν οδηγοί που μας βοηθάνε να ξεπεράσουμε αυτές τις δημιουργίες του νου μας.

«Η συνειδητότητα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλες τις ικανότητές της. Μια που συνεχώς προσπαθεί, δεν θα μείνει για πολύ ικανοποιημένη σ’ ένα στερεότυπο παραδείσου, τελματωμένο και βαρετό. Υπάρχουν δάσκαλοι να εξηγήσουν την κατάσταση και τις συνθήκες. Δεν θα μείνετε λοιπόν μόνοι, χαμένοι στο λαβύρινθο των παραισθήσεων.»

Η. ΠΩΣ ΔΙΑΛΕΓΟΥΜΕ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΒΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΑΣ

Σύμφωνα μ’ αυτά που μας λένε οι περισσότερες πηγές μας, αφού περάσουμε ένα διάστημα σ’ αυτές τις μεταθανάτιες καταστάσεις, θα πρέπει ν’ αποφασίσουμε ποιό θα είναι το επόμενο βήμα στη διαδικασία της εξέλιξης καθώς εργαζόμαστε για να τελειοποιήσουμε τον εαυτό μας. Για τις περισσότερες πηγές αυτό σημαίνει πάλι ενσωμάτωση σε μια υλική μορφή για

να συνεχίσουμε τη διαδικασία της μάθησης.

Ο Seth εξηγεί ότι σ' αυτό το σημείο υπάρχουν τρεις βασικές πιθανότητες:

«Μπορεί ν' αποφασίσετε να ενσωματωθείτε πάλι. Μπορεί αντί γι'αυτό ν' αποφασίσετε να στρέψετε την προσοχή σας στην προηγούμενη ζωή σας και να την χρησιμοποιήσετε σαν υλικό για καινούργιες εμπειρίες, όπως αυτές που αναφέραμε πριν, δημιουργώντας παραλλαγές στα γεγονότα όπως τα ξέρατε και - φτιάχνοντας τα πράγματα όπως θέλετε - να κάνετε τις διορθώσεις που εσείς διαλέγετε. Ή μπορεί ακόμη να μπειτε σ' ένα τελειώς άλλο σύστημα πιθανοτήτων και αυτό είναι αρκετά διαφορετικό από μια ενσωματωμένη ζωή. Σ' αυτή την περίπτωση θ' αφήσετε πίσω σας κάθε σκέψη συνέχειας του χρόνου.»

Έτσι οι εκλογές μας είναι:

1. Απλώς να ενσωματωθούμε.

2. Ν' αξιολογήσουμε πάλι την προηγούμενη ζωή μας, αναπαριστώντας ορισμένα γεγονότα ξανά και ξανά ώστε να εξασκηθούμε σε πιο επιλεγμένους τρόπους αντίδρασης. Είναι σαν τις πρόβες πριν από την παράσταση που θα γίνει αργότερα στη γη. Ή σαν να λύνουμε ασκήσεις που δεν καταφέραμε να λύσουμε σε προηγούμενο διαγώνισμα —προηγούμενη ζωή—, πριν γυρίσουμε στη γη για να ξαναδοκιμάσουμε.

Ο Seth εξηγεί ότι αυτή η δεύτερη εκλογή είναι μια προετοιμασία για την επόμενη ζωή.

«Εάν ανακαλύψετε ότι κάνατε πολλά λάθη διάκρισης, μπορείτε να τα διορθώσετε τότε. Μ' άλλα λόγια μπορείτε να τελειοποιήσετε μια κατάσταση χωρίς όμως να βρεθείτε στο ίδιο σημείο σαν μια συνειδητότητα που συμμετέχει πλήρως.»

»Μερικοί προτιμούν αυτό από μια νέα ενσωμάτωση ή μάλλον σαν μια μελέτη πριν από μια νέα ενσωμάτωση. Αυτοί οι άνθρωποι συχνά επιδιώκουν την τελειότητα κατά βάθος. Πρέπει να επιστρέψουν και να δημιουργήσουν. Πρέπει να διορθώσουν τα λάθη τους. Μεταχειρίζονται την αμέσως προηγούμενη ζωή τους σαν ζωγραφικό τελάρο και προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα καλύτερο έργο με τα ίδια υλικά. Αυτή η άσκηση που την επιχειρούν πολλοί, είναι μια άσκηση νοητική και πνευματική που απαιτεί μεγάλη συγκέντρωση

και δεν είναι πιο ψευδαισθητική από μια οποιαδήποτε ζωή.»

3. Η τρίτη πιθανότητα να μπει κανείς σε άλλα «συστήματα πιθανοτήτων» υπάρχει μόνο γι' αυτούς που τελειοποίησαν αρκετά τους εαυτούς τους μέσα από τα μαθήματα των διαφόρων ενσωματώσεών τους. Έμαθαν το βασικό μάθημα της Αγάπης και της Αυτογνωσίας. Σύμφωνα με τον Seth:

«Μερικοί δεν συμπαθούν το υλικό σύστημα και αποχωρούν απ' αυτό. Αυτό όμως δεν μπορεί να γίνει μέχρι να συμπληρωθεί ο κύκλος των ενσωματώσεων που έχουν διαλέξει. Αυτή λοιπόν η εκλογή υπάρχει μόνο γι' αυτούς που ανέπτυξαν όσο το δυνατόν περισσότερο τις ικανότητές τους μέσα σ' αυτό το σύστημα.

» Μερικοί έχοντας τελειώσει με τις ενσωματώσεις, μπορεί να διαλέξουν να ξαναμπούν στον κύκλο σαν δάσκαλοι και σ' αυτές τις περιπτώσεις αναγνωρίζει κανείς τα χαρακτηριστικά κάποιας ανώτερης οντότητας. Τώρα, υπάρχει κι' ένα ενδιάμεσο στάδιο μιας σχετικής αναποφασιστικότητας, μια ενδιάμεση κατάσταση ύπαρξης. Ένα πεδίο κούρασης, θα μπορούσε να πει κανείς και είναι σ' αυτό το πεδίο που γίνεται η μεγαλύτερη επικοινωνία με τους συγγενείς. Αυτό το επίπεδο είναι που επισκέπτονται συνήθως οι ζωντανοί σε μια προέκταση στην ονειρική τους κατάσταση.»

Οι εξηγήσεις της Θεοσοφίας και τα γραπτά της Alice Bailey πάνω σ' αυτό το θέμα μοιάζουν εκπληκτικά μ' αυτά που λέει ο Seth. Σύμφωνα μ' αυτά που λέει η Alice Bailey, υπάρχει η ακόλουθη διαδικασία όταν η ψυχή αφήσει το σώμα:

1. Έχουμε ήδη περιγράψει τον τρόπο που το ενεργειακό σώμα αποσύρεται και εγκαταλείπει το υλικό σώμα μαζί με το νου και άλλα λεπτά σώματα.

2. Μετά γίνεται μια αναθεώρηση, όπου η ψυχή βλέπει μέσα σ' ένα λεπτό όλη της τη ζωή σαν ένα χάρτη. Οι ασθενείς του Dr. Moody επιβεβαιώνουν ότι αυτή η αναθεώρηση γίνεται μέσα σε δευτερόλεπτα.

3. Τότε η ψυχή ξεχωρίζει τους τρεις κύριους καθοριστικούς παράγοντες αυτής της ζωής. Μ' αυτό τον τρόπο οι ιδιότητες των τριών χοντρότερων σωμάτων - υλικού, ενεργειακού και συναισθηματικού - εκφράζονται σαν τρεις βασικές ιδιότητες που θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τις ιδιότητες του

μελλοντικού σώματος και του νου. Αυτοί οι βασικοί παράγοντες αντιπροσωπεύουν τα χαρακτηριστικά του υλικού, ενεργειακού και συναισθηματικού σώματος.

4. Η ψυχή τότε προχωράει πιο πέρα προς τη συντροφιά αυτών που της μοιάζουν κι' ετοιμάζεται για το δεύτερο θάνατο.

5. Ο δεύτερος θάνατος αφορά το συναισθηματικό - νοητικό σώμα. Εδώ οι ψυχές έχουν την τάση να περνάνε σε περιβάλλον ανάλογο με τον τύπο τους.

α. Οι συναισθηματικοί τύποι βρίσκονται σ' ένα αστρικό περιβάλλον που είναι συνεφιασμένο και θολό, γεμάτο συναισθηματικές δονήσεις, όπως ο νους που είναι γεμάτος με συγκεχυμένες συναισθηματικές κινήσεις.

Αυτές οι ψυχές θα υποστούν μια αργή φθορά του συναισθηματικού σώματος καθώς οι συναισθηματικές ενοχλήσεις και προσκολλήσεις ξεθυμαίνουν· γιατί δεν υπάρχει ερεθισμός από τις αισθήσεις και την ταύτιση με το σώμα.

β. Οι ψυχές του νοητικού - συναισθηματικού τύπου έχουν την τάση να αποτραβιούνται από το συναισθηματικό σώμα και κατοικώντας μέσα στο νοητικό σώμα καταστρέφουν με τη θέληση το συναισθηματικό.

γ. Ο νοητικός τύπος μπορεί να ζητήσει τη βοήθεια της ψυχής ή ανωτέρων υπάρξεων για ν' αφαιρέσει τις συναισθηματικές ενοχλήσεις και μετά να καταστρέψει και το νοητικό σώμα με τη χρήση προσευχών ή της συγκέντρωσης πάνω στις ανώτερες πλευρές της ίδιας της ύπαρξης. - π.χ. την προσευχή του Κυρίου, Κύριε Ελέησον.-

Βέβαια, οποιαδήποτε προσευχή ή συγκέντρωση χρησιμοποιήσει κανείς σ' αυτό το επίπεδο, θα πρέπει να τα έχει μάθει πρώτα στο επίπεδο της γης. Οι προσπάθειες που κάνουμε τώρα εδώ σ' αυτό το επίπεδο, θα μας είναι πολύ χρήσιμες στη μεταθανάτια κατάσταση.

6. Η ψυχή αρχίζει να οργανώνει τις δυνάμεις της για να ενσωματωθεί πάλι, αποφασίζοντας από ποιόν θα ενσωματωθεί και τι χαρακτηριστικά θα έχει αυτή τη φορά.

7. Οργανώνει το ενεργειακό σώμα της και η διαδικασία επιστροφής αρχίζει.

8. Διαλέγει το φύλο της, το χρόνο και τον τόπο που θα γεννηθεί, τους γονείς της και τις διάφορες βασικές εμπειρίες που θα έχει στη ζωή αυτή, γνωρίζοντας ότι μέσα σ' όλα αυτά βρίσκονται τα μαθήματα που χρειάζεται για να συνεχίσει την εξέλιξή της.

Θ. ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΜΕΤΑΘΑΝΑΤΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πριν προχωρήσουμε στη συζήτηση για τους διάφορους παράγοντες που επηρεάζουν τις επιλογές για την ενσωμάτωση, ας σκεφτούμε για λίγο πού βρίσκεται αυτό το μεταθανάτιο περιβάλλον. Έχουμε ήδη επιβεβαιώσει από τις πληροφορίες που μας δίνουν οι διάφορες πηγές μας ότι αυτές οι καταστάσεις είναι καταστάσεις του νου και όχι τοποθεσίες. Οι καταστάσεις του νου δεν περιορίζονται από το χώρο και το χρόνο. Αυτό είναι κάτι που είδαν οι ασθενείς του Dr. Moody καθώς δεν είχαν παρά να σκεφτούν ένα άλλο μέρος και αμέσως βρίσκονταν εκεί. Οι καταστάσεις του νου είναι ανεξάρτητες από το χρόνο και το χώρο και μπορεί μέσα σ' ένα δωμάτιο να υπάρχουν τόσες πολλές διαφορετικές νοητικές καταστάσεις όσοι είναι και οι άνθρωποι που βρίσκονται μέσα σ' αυτό. Ο Seth εξηγεί ότι η ιδέα του χρόνου και του χώρου που έχουμε είναι και περιορισμένη και απατηλή στην απόλυτη έννοιά της.

«Αυτό το μεταθανάτιο περιβάλλον δεν βρίσκεται απαραίτητα σε άλλους πλανήτες. Δεν πιάνει κάποιο χώρο, γι' αυτό και η ερώτηση "Πού συμβαίνουν όλα αυτά;" δεν έχει νόημα βασικά.

» Είναι αποτέλεσμα της δικιάς μας λανθασμένης ερμηνείας της φύσης της πραγματικότητας. Δεν υπάρχει λοιπόν κάποιο ειδικό μέρος, μια συγκεκριμένη τοποθεσία. Αυτό το περιβάλλον, αυτές οι περιοχές, υπάρχουν μέσα στον υλικό κόσμο που γνωρίζουμε, χωρίς να τις αντιλαμβανόμαστε. Ο αισθητήριο μηχανισμός σας δεν σας επιτρέπει να το συλλάβετε. Αντιδράτε σ' ένα πολύ ειδικό και πολύ περιορισμένο πεδίο. π.χ. Όπως ήδη ανέφερα κι' άλλες πραγματικότητες θα συνυπάρχουν με τις δικές σας όταν θα έχετε πεθάνει. Απαλλάσσετε πολύ απλά από τα υλικά σας συμπράγκαλα, εναρμονίζετε μ' άλλα πεδία και ενεργείτε κάτω από διαφορε-

τικές προϋποθέσεις.

» Απ' αυτή την άλλη άποψη, μπορείτε ως ένα σημείο ν' αντιληφθείτε την υλική πραγματικότητα. Υπάρχουν όμως ενεργειακά πεδία που χωρίζουν την μεταθανάτιο πραγματικότητα από την υλική πραγματικότητα. Ολόκληρη η αντίληψή σας για το χώρο και το χρόνο είναι τόσο παραποιημένη που οποιαδήποτε επεξήγηση είναι δύσκολη.

» Τώρα ότι σας λένε οι αισθήσεις σας για τη φύση της ύλης, είναι τελειώς λανθασμένο σε ότι αφορά τη βασική πραγματικότητα αλλά σύμφωνα με τις κατεστημένες αντιλήψεις. Στις εξωσωματικές εμπειρίες ενός που βρίσκεται στη ζωή, υπάρχουν πολλά από τα ίδια προβλήματα που θα αντιμετωπίσει και μετά το θάνατο, σε ότι έχει σχέση με το χώρο. Γι' αυτό, σ' αυτά τα επεισόδια, η πραγματική φύση του χρόνου και του χώρου γίνεται πιο φανερή. Μετά το θάνατο π.χ. ο χώρος δεν υπάρχει σε σχέση με την απόσταση. Αυτό είναι μια ψευδαίσθηση. Υπάρχουν εμπόδια αλλά αυτά είναι νοητικά ή ψυχολογικά, π.χ. υπάρχουν εντάσεις εμπειρίας που στη δική σας πραγματικότητα ερμηνεύονται σαν απόσταση που μετρείται σε χιλιόμετρα.»

Φαίνεται λοιπόν ότι οι περιορισμοί του χρόνου και του χώρου υπάρχουν μόνο εφόσον βρισκόμαστε στο υλικό σώμα. Ο Seth λέει ότι οι μεταθανάτιες δραστηριότητές μας θα μπορούσαν να συμβαίνουν μέσα στο σαλόνι μας.

«Μετά το θάνατο μπορεί να θρεθείτε σ' ένα εκπαιδευτικό κέντρο. Τώρα, θεωρητικά, αυτό το κέντρο μπορεί να είναι μέσα στη μέση του σαλονιού σας, σαν υλικός χώρος, αλλά η απόσταση ανάμεσα σε σας και στους συγγενείς σας που κάθονται ίσως ακόμη εκεί και σας σκέπτονται ή διαβάζουν κάτι, δεν έχει καμιά σχέση με το χώρο όπως τον γνωρίζετε. Θα βρίσκεστε τόσο μακριά τους σαν να είσατε στο φεγγάρι, θα μπορούσε να πει κανείς.

» Θα μπορούσατε ακόμη να στρέψετε όλη σας την προσοχή και να βλέπετε, θεωρητικά, και το δωμάτιο και αυτούς που βρίσκονται μέσα σ' αυτό και πάλι θα υπάρχει μεταξύ σας αυτή η απόσταση που δεν έχει σχέση με χιλιόμετρα.»

Ίσως το παράδειγμα του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης θα μπορούσε να μας βοηθήσει να καταλάβουμε πώς είναι δυ-

νατόν να υπάρχει πάνω από μια διάσταση, στον ίδιο χώρο, στην ίδια τοποθεσία. Μέσα στο δωμάτιο που κάθεστε τώρα, υπάρχουν και εκατοντάδες φωνές και εικόνες που μεταδίδονται από τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς. Δεν τις αντιλαμβάνεστε. Αν όμως ανοίξετε το ραδιόφωνο ή την τηλεόραση θα βρεθείτε σε μια άλλη πραγματικότητα. Και αν αλλάξετε σταθμό θα αντιληφθείτε ακόμα μια άλλη πραγματικότητα. Όλες αυτές οι πραγματικότητες υπάρχουν στον ίδιο χώρο, χωρίς να εμποδίζουν η μια την άλλη. Κατά τον ίδιο τρόπο υπάρχουν διάφορες ενδοσωματικές και εξωσωματικές διαστάσεις στον ίδιο χώρο χωρίς να εμποδίζει η μια την άλλη. Αλλά ακριβώς όπως ανοίγουμε το ραδιόφωνο και αλλάζουμε το σημείο εστίασης - συγκέντρωσης - της πραγματικότητάς μας, μπορεί να υπάρχουν τεχνικές με τις οποίες μπορούμε να συντονιζόμαστε με άλλες διαστάσεις ή αυτές και άλλες διαστάσεις μπορούν να συντονίζονται με τη δική μας πραγματικότητα. Αυτό δεν αποκλείει την πιθανότητα να υπάρχει μια μεταθανάτια διάσταση και κάπου αλλού στο πλανητικό σύστημα ή και στο διάστημα του σύμπαντος. Για να το καταλάβουμε αυτό πρέπει να παραμερίσουμε τις στενές μας αντιλήψεις για το χώρο και το χρόνο, τις οποίες η ατομική φυσική έχει τελευταία «εκθέσει» σαν νοερές κατασκευές που μας βοηθούν να οργανώσουμε τη ζωή μας στη γη, δεν έχουν όμως καμιά σχέση με την απόλυτη - τελική - πραγματικότητα.

Μερικές ψυχές που είναι πολύ προσκολλημένες σε ορισμένα γήινα αντικείμενα ή άτομα, μπορεί να μπερδευτούν όταν αφήσουν το υλικό τους σώμα και να προσπαθήσουν να έχουν επαφή με το υλικό τους περιβάλλον. Αυτές είναι συνήθως λιγότερο εξελιγμένες ψυχές που δεν γνωρίζουν την πνευματική τους φύση και έχουν μεγάλη συναισθηματική προσκόλληση στη γη. Αυτές οι ψυχές καταφέρνουν καμιά φορά να επηρεάσουν τον υλικό κόσμο, δημιουργώντας την εντύπωση φαντασμάτων. Αυτές είναι χαμένες ψυχές που καθυστερούν στην πνευματική τους εξέλιξη εξ' αιτίας της προσκόλλησης στο γήινο πεδίο. Το Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών εξηγεί αυτή την κατάσταση. Η λέξη Bardo στο κείμενο που ακολουθεί, αναφέρεται στην κατάσταση ανάμεσα στο θάνατο και την ενσωμάτωση:

«Λέγεται ότι η καθυστέρηση μιας ψυχής Bardo μπορεί να

κρατήσει από πεντακόσια μέχρι χίλια χρόνια και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αιώνια. Εν τω μεταξύ, επειδή εμποδίζεται η φυγή από την κατάσταση Bardo, ο άνθρωπος που μόλις έχει πεθάνει, δεν μπορεί να περάσει ούτε στην παραδεισώσφαιρα ούτε να ξαναγεννηθεί στον ανθρώπινο κόσμο. Τελικά όμως θα ξαναμπει μέσα σε μια μήτρα και η κατάσταση Bardo θα τελειώσει».

Αυτή η κατάσταση που βρίσκεται η ψυχή όταν είναι χαμένη μέσα στη δική της πραγματικότητα, ανίκανη να προχωρήσει στην εξέτασή της και σε άλλες μεταθανάτιες καταστάσεις ή και να ενσωματωθεί, λέγεται Preta Loka. Με τον καιρό, θα μπορέσουν να επικοινωνήσουν με ψυχές σαν αυτή, οδηγοί που θα τις επαναφέρουν στην αλήθεια. Κι' εμείς μπορούμε να τις βοηθήσουμε παροτρύνοντάς τες ν' ακολουθήσουν αυτά τα φωτεινά όντα που έρχονται να τις βοηθήσουν. Ο Seth ρίχνει κάποιο φως στο θέμα:

«Τώρα, μπορεί μετά το θάνατο, ν' αρνηθείτε να πιστέψετε ότι είσαστε νεκροί και να συνεχίσετε να συγκεντρώνετε τη συναισθηματική σας ενέργεια πάνω σ' αυτούς που γνωρίσατε στη ζωή σας.

» Εάν στη ζωή σας είχατε π.χ. κάποια μανία ή ένα συγκεκριμένο σχέδιο, κάποιο πρόγραμμα, μπορεί να προσπαθήσετε να το ολοκληρώσετε. Υπάρχουν πάντα οδηγοί για να σας βοηθήσουν να καταλάβετε την κατάστασή σας αλλά μπορεί να είσαστε τόσο απορροφημένοι που να μην τους δώσετε σημασία.»

Αυτό το θέμα των φαντασμάτων θα το καλύψω χωριστά κι' όχι σ' αυτό το κεφάλαιο. Αρκεί να πούμε μόνο, ότι μεγάλα πεδία συναισθηματικής συγκέντρωσης στον υλικό κόσμο, μπορούν να σας εμποδίσουν να εξελιχθείτε κι' άλλο. Όταν η συνειδητότητα εγκαταλείψει το σώμα με το θάνατο και μείνει μακριά για ένα διάστημα, τότε ο σύνδεσμος διαλύεται, βέβαια. Σε κατάσταση εξωσωματική όπως το όνειρο, ο σύνδεσμος κρατάει ακόμα. Τώρα μπορεί ένα άτομο που έχει πεθάνει να ερμηνεύσει τελείως λανθασμένα αυτή την εμπειρία και να προσπαθήσει να ξαναμπει στο σώμα. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν η προσωπικότητα ταυτίζεται σχεδόν αποκλειστικά με την υλική μορφή.

Είναι φανερό ότι υπάρχουν τόσα είδη φαντασμάτων όσα και ανθρώπων. Μπορεί να έχουν ή να μην έχουν συναίσθηση της κατάστασής τους, όπως κι' εσείς της δικής σας. Αυτό που τα ξεχωρίζει βασικά απ' αυτούς που ζουν, είναι ότι δεν είναι τελείως συγκεντρωμένα πάνω στην υλική πραγματικότητα ούτε σαν προσωπικότητες ούτε σαν μορφές.

Ο ίδιος μηχανισμός που προκαλεί σ' ένα άτομο την ανάγκη να επαναλαμβάνει την ίδια πράξη ξανά και ξανά, όπως να πλένει συνεχώς τα χέρια του, είναι η αιτία που προκαλεί ένα ειδικό είδος φαντάσματος να γυρίζει όλη την ώρα στο ίδιο μέρος. Σ' αυτές τις περιπτώσεις η συμπεριφορά είναι συχνά μια σειρά από επαναλαμβανόμενες πράξεις.

Για διάφορους λόγους μια τέτοια προσωπικότητα δεν έχει μάθει να αφομοιώνει τις εμπειρίες της. Τα χαρακτηριστικά αυτών των φαινομένων μοιάζουν μ' αυτά που έχει μια διαταραγμένη προσωπικότητα - φυσικά μ' ορισμένες εξαιρέσεις.

Δε βρίσκεται παρούσα ολόκληρη η συνειδητότητα. Η ίδια η προσωπικότητα μοιάζει να έχει εφιάλτες ή μια σειρά από επαναλαμβανόμενα όνειρα όπου γυρίζει στο υλικό περιβάλλον. Η ίδια η προσωπικότητα είναι και ασφαλής και υγιής αλλά ορισμένα μέρη της επεξεργάζονται άλυτα προβλήματα και εκπέμπουν ενέργεια μ' αυτό τον τρόπο.

Δεν υπάρχει κανένας λόγος να φοβόμαστε αυτές τις άτυχες ψυχές. Δεν μπορούν να μας βλάψουν. Ο μόνος τρόπος που μπορούν να μας επηρεάσουν είναι να μας δημιουργήσουν φόβο. Εάν μπορούσαμε να ελέγξουμε το φόβο μας, δεν υπάρχει απολύτως καμιά πιθανότητα να μας βλάψουν μ' οποιοδήποτε τρόπο. Δεν έχουμε τίποτα άλλο να φοβηθούμε παρά τον ίδιο το φόβο. Από την άλλη μεριά μπορούμε να τις βοηθήσουμε και να τις επηρεάσουμε θετικά. Μπορούμε να προσευχηθούμε στο Χριστό να τις φωτίσει με τη Χάρη του, το Φως του. Για φύλακες αγγέλους να έρθουν και να τις οδηγήσουν έξω από αυτή την κατάσταση. Μπορούμε ακόμη να τους μιλήσουμε με αγάπη και λογική, εξηγώντας τους ότι δεν μπορούν να μείνουν εδώ και ότι υποφέρουν άδικα. Ακόμη ότι πρέπει να εγκαταλείψουν την προσκόλλησή τους με τη γη και ν' ακολουθήσουν αυτούς τους οδηγούς που έρχονται να τους πάνε σε ανώτερες, πιο ωραίες διαστάσεις για να συνεχίσουν την εξέλιξή τους. Αυτή η συμβουλή, δοσμένη με αγάπη, θα τους βοη-

θήσει ασφαλώς να θεραπευτούν από τα προβλήματά τους και να συνεχίσουν απελευθερωμένοι το ταξίδι τους.

I. ΔΙΑΛΕΓΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

Η Alice Bailey είχε πει με πολύ χιούμορ ότι: **«Ο Θάνατος είναι μια δραστηριότητα που έχουμε επαναλάβει περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη, αλλά δεν το συνειδητοποιούμε. Έχουμε πεθάνει πολλές φορές και θα πεθάνουμε πολλές φορές ακόμη.»**

Όπως έχουμε ξαναπει, οι περισσότερες πηγές μας δέχονται την ιδέα της μετενσάρκωσης. Ας δούμε τώρα τι μπορεί να επηρεάσει τη διαδικασία αυτής της μετενσάρκωσης.

Έχουμε ήδη πει ότι σύμφωνα με την Alice Bailey, η ψυχή καθορίζει τι χρειάζεται να μάθει κι' αρχίζει να δημιουργεί ένα καινούργιο ενεργειακό σώμα και μια καινούργια προσωπικότητα και διαλέγει τους γονείς από τους οποίους θα γεννηθεί.

Η ψυχίατρος Helen Wambach ζήτησε από επτακόσιους πενήντα ασθενείς της που είχε προηγουμένως υπνωτίσει, να γυρίσουν στο σημείο πριν από τη γέννησή τους και ν' ανακαλύψουν αν διάλεξαν οι ίδιοι να γεννηθούν και αν βρισκόταν κανείς μαζί τους να τους βοηθήσει σ' αυτή την απόφαση. Το 81% των ασθενών απάντησαν ότι διάλεξαν να γεννηθούν. Το υπόλοιπο 19% δεν είχαν συναίσθηση κάποιας εκλογής ή δεν είχαν κάποια ξεκάθαρη απάντηση. Από αυτούς που διάλεξαν να γεννηθούν, το 59% αισθάνθηκαν να τους βοηθούν σύμβουλοι που τους καθοδήγησαν πώς να διαλέξουν. Διαβάζουμε μερικές απαντήσεις.:

1. «Ναι, διάλεξα να γεννηθώ και έμοιαζε να υπάρχει κάποια επιτροπή, κάποια ομάδα εξουσίας που με βοήθησε να διαλέξω. Δεν ήμουν και πολύ ενθουσιώδης ούτε μ' ενδιέφερε ιδιαίτερα να ζήσω αυτή τη ζωή αλλά ήξερα ότι είχα κάτι να κάνω σ' αυτό το επίπεδο, κάτι να ολοκληρώσω. Είχα το συναίσθημα ότι η γέννηση ήταν ένα ενοχλητικό και δυσάρεστο ταξίδι για να τελειώσω κάτι σ' αυτή τη ζωή. Είχα την εντύπωση ότι ήταν επείγον».

— περίπτωση A —408—

2. «Όταν με ρωτήσατε αν ήθελα να γεννηθώ κατάλαβα ότι δεν ήθελα να γεννηθώ αλλά μ' έπεισε ένας σύμβουλος ότι χρειαζότανε να βοηθήσω στη διαφώτιση. Αυτός ο άντρας είχε άσπρα γένια, κρατούσε μπαστούνι κι' έμοιαζε να είναι ένα είδος πνευματικού οδηγού. Καθώς με ρωτήσατε πώς αντιμετώπισα τη προοπτική να ξαναγεννηθώ, κατάλαβα καθαρά ότι δεν ήθελα καθόλου, ήμουνα πολύ διστακτικός. Ήξερα μάλιστα ότι προσπάθησα να προκαλέσω μian αποβολή όταν βρισκόμουνα μέσα στη μήτρα».

— περίπτωση A -434—

Αυτοί οι ασθενείς ήταν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα διάφορων κοινωνικών ομάδων χωρίς ιδιαίτερη τάση στα πνευματικά θέματα. Γενικά έμειναν κατάπληκτοι με τη διστακτικότητά τους να ξαναγεννηθούν. Ένα 68% ήταν τελείως αρνητικοί απέναντι στην ιδέα να ξαναγεννηθούν, ενώ μόνο 26% αισθάνθηκαν ενθουσιασμό. Αυτό είναι αρκετά περίεργο για μια κοινωνία που φοβάται το θάνατο και είναι προσκολλημένη στη ζωή μέσα στο υλικό σώμα. Ας δούμε κι άλλες περιπτώσεις:

3. «Ναι, διάλεξα να γεννηθώ. Αισθάνθηκα πολύ έντονα να κυλάω από τον διασκορπισμένο εαυτό μου προς το υλικό μου κέντρο και το είδα και σαν όραμα. Νομίζω ότι κάποιος με βοήθησε να αποφασίσω αλλά, εάν έγινε αυτό, θα ήταν πριν ν' αρχίσω να έχω συναίσθηση του χώρου, γιατί τότε ήταν πολύ έντονες οι δικές μου πιέσεις να μπω στην υλική πραγματικότητα. Τα αισθήματά μου γύρω από το θέμα της γέννησής μου ήταν πολύ θετικά κι ανυπομονούσα ν' αρχίσω».

— περίπτωση A -349—

4. «Ναι, διάλεξα να γεννηθώ, παρόλο που ήξερα ότι ήταν ένας συνεχής αγώνας. Κάποιος με πιο πολλή γνώση από μένα με βοήθησε ν' αποφασίσω. Είχα το συναίσθημα ότι αυτή η ζωή που θα ζούσα ήταν κάτι που έπρεπε να γίνει. Κάτι όπως όταν πρέπει να σφουγγαρίσεις το πάτωμα όταν είναι βρώμικο».

5. «Ναι, διάλεξα να γεννηθώ αλλά με κάποιο δισταγμό. Με βοήθησαν ν' αποφασίσω κάποιοι άλλοι που είχαν ακαθό-

ριστες μορφές. Μερικές σαν ανθρώπινο σχήμα και μερικές με γεωμετρικό σχήμα. Έμοιαζε να συμφωνούν όλοι ότι ήταν απαραίτητο, αλλά εγώ αισθάνθηκα ότι με πίεσαν».

— περίπτωση A -491—

6. «Ναι, το διάλεξα να γεννηθώ. Περίμενα να γυρίσω. Δεν μπορω να πω ότι με βοήθησε κανείς να διαλέξω, αλλά όταν έκανα την εκλογή βρισκόταν μαζί μου ένας ηλικιωμένος άντρας. Το συναίσθημα που είχα ήταν ανυπομονησία για το αν θα ήταν εντάξει το σώμα μου. Ήταν μια πολύ περιεργή εμπειρία».

Αυτή η τελευταία περίπτωση παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, γιατί στη διάρκεια που αυτή η γυναίκα βρισκόταν υπνωτισμένη, συνειδητοποίησε για πρώτη φορά ότι ήταν η ίδια ψυχή που είχε προηγουμένως ενσωματωθεί με τους ίδιους γονείς σαν την μεγαλύτερη αδελφή της που είχε πεθάνει πριν από λίγους μήνες. Τώρα επιχειρούσε να επιστρέψει στους ίδιους γονείς και ανησυχούσε αν αυτή τη φορά θα ήταν εντάξει.

Ας δούμε τώρα τι μας λέει ο Seth για την ετοιμασία που χρειάζεται να γίνει πριν διαλέξει μια ψυχή μια καινούργια ενσωμάτωση.

«Ο χρόνος που χρειάζεται ένα άτομο για ν' αποφασίσει να ενσωματωθεί εξαρτάται από την κατάσταση και τις συνθήκες που ακολουθούν το πέρασμα από την υλική ζωή. Για μερικούς χρειάζεται περισσότερος χρόνος για ν' αντιληφθούν την πραγματική κατάσταση. Άλλοι πάλι πρέπει ν' αποβάλλουν πολλές ιδέες που παραμένουν, καθώς και σύμβολα, όπως είπαμε και πριν. Μπορεί να διαλέξει κανείς αμέσως, με τους χρονικούς όρους τους δικούς σας ή μπορεί να χρειαστεί πολύ περισσότερος χρόνος για να γίνει και μια σχετική εκπαίδευση. Τα κύρια εμπόδια που φέρνουν και την καθυστέρηση είναι οι λανθασμένες ιδέες που έχει κάθε άτομο.

» Ακόμη και η πίστη στον Παράδεισο ή στην Κόλαση, κάτω από ορισμένες συνθήκες μπορεί να φέρει δυσκολίες. Μπορεί μερικοί να μην θέλουν να δεχτούν την ιδέα της εργασίας, της εξέλιξης, και του αγώνα, και να πιστεύουν ότι η κατάσταση του συμβατικού παράδεισου είναι η μόνη πιθανό-

τητα. Μπορεί για ένα διάστημα, μάλιστα, να κατοικήσουν σ' ένα τέτοιο παράδεισο μέχρι να καταλάβουν από τη δικιά τους εμπειρία ότι ένας τέτοιος παράδεισος μπορεί να είναι στείρος, βαρετός και προπαντός θανατηφόρος. Τότε είναι έτοιμοι για την ώρα της επιλογής. Άλλοι μπορεί να επιμένουν ότι οι πολλές αμαρτίες τους θα τους στείλουν στην κόλαση, κι επειδή αυτή η πεποίθηση είναι πολύ δυνατή μπορεί τελικά, ν' αντιμετωπίσουν τέτοιες συνθήκες. Και στις δύο περιπτώσεις, πάντως, υπάρχουν δάσκαλοι διαθέσιμοι που προσπαθούν ν' απαλείψουν αυτές τις λανθασμένες ιδέες.

» Στις συνθήκες της κόλασης, τα άτομα συνέρχονται πιο γρήγορα. Ο ίδιος ο φόβος τους βοηθάει να βρουν μέσα τους τη λύση. Μ' άλλα λόγια, είναι η ανάγκη που ανοίγει μέσα τους την πόρτα της γνώσης. Έτσι αυτή η κατάσταση δεν κρατάει τόσο πολύ όσο η κατάσταση του παράδεισου.

» Και οι δύο καταστάσεις, πάντως, καθυστερούν την ώρα της επιλογής για την επόμενη ζωή. Υπάρχει ένα σημείο εδώ που θα ήθελα να τονίσω - το ίδιο το άτομο δημιουργεί τις εμπειρίες του. Το λέω ξανά κινδυνεύοντας να επαναλάβω τα ίδια πράγματα, γιατί αυτό είναι ένα βασικό γεγονός για ότι αφορά την συνειδητότητα και την ύπαρξη. Δεν υπάρχουν ειδικά μέρη ή καταστάσεις ή συνθήκες που πρέπει μια συγκεκριμένη προσωπικότητα οπωσδήποτε να γνωρίσει μετά τον υλικό θάνατο.

» Για παράδειγμα δεν επιφυλάσσεται καμιά ειδική τιμωρία γι' αυτούς που αυτοκτονούν, ούτε είναι δεδομένο ότι θα βρεθούν σε χειρότερη κατάσταση από άλλους. Αντιμετωπίζονται σαν ξεχωριστά άτομα. Ο,τι προβλήματα είχαν όμως σ' αυτή τη ζωή, θα τ' αντιμετωπίσουν σε κάποια άλλη. Αυτό δεν ισχύει βέβαια μόνο για όσους αυτοκτονούν.

» Μπορεί κάποιος ν' αυτοκτονήσει γιατί δεν δέχεται να ζήσει μια ζωή που δεν ανταποκρίνεται στους δικούς του πολύ συγκεκριμένους όρους. Είναι φανερό ότι σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να μάθει ότι τα πράγματα δεν είναι έτσι.»

Φαίνεται ότι η ψυχή είναι ελεύθερη να διαλέξει το σχέδιο της διαδικασίας της ενσωμάτωσής της. Μια ψυχή μπορεί να διαλέξει να γνωρίσει όλες τις θρησκείες, όλες τις φυλές, τα επαγγέλματα και τις κοινωνικές τάξεις στη διάρκεια των πολ-

λών ζωών της ή μπορεί ν' αποφασίσει ν' ακολουθήσει την ίδια γραμμή εξέλιξης σε όλες τις ζωές της. Ο Seth μας λέει πάνω σ' αυτό:

«Τώρα, πολλές προσωπικότητες έχουν εξαιρετικά ταλέντα σε συγκεκριμένα θέματα. Αυτά παρουσιάζονται ξανά και ξανά στις διαδεχόμενες ζωές τους. Μπορεί ν' αυξομειώνονται, να συνδυάζονται διαφορετικά αλλά παραμένουν το δυνατότερο σημείο ατομικότητας και μοναδικότητας αυτής της προσωπικότητας. Ενώ κάποιοι άνθρωποι αλλάζουν διάφορα επαγγέλματα και ενδιαφέροντα στη διάρκεια του κύκλου των ενσωματώσεων, άλλοι ακολουθούν πολύ φανερά μιαν αδιάκοπη γραμμή. Κατά καιρούς μπορεί να διακοπεί, όμως υπάρχει πάντα. Μπορεί να είναι π.χ. αποκλειστικά δάσκαλοι ή ιερείς.»

Ο τελικός σκοπός ή αιτία αυτών των πολλών ενσωματώσεων είναι ν' αναπτύξουμε περισσότερη αγάπη και πλατύτερη κατανόηση της πραγματικής πνευματικής μας φύσης ή όπως το είπε ο Σωκράτης, ΓΝΩΘΙ Σ' ΑΥΤΟΝ. Με όρους θρησκευτικούς σημαίνει Ένωση με το Θεό, μια εγκατάλειψη της ταύτισης με τον ατομικό εαυτό και μια ένωση του ατομικού πνεύματος με το Κοσμικό Πνεύμα που ονομάζουμε Θεό.

Ένα βήμα σ' αυτό το μονοπάτι είναι ν' αποκτήσουμε την εμπειρία του εαυτού μας σαν πολυδιάστατα όντα, σαν πνεύματα, συμπεριλαμβανομένων και των προσωπικοτήτων που είχαμε και στις άλλες ενσωματώσεις και ακόμη και άλλων διαστάσεων, τις οποίες ούτε καν αισθανόμαστε τώρα. Καθώς αρχίζουμε να ταυτιζόμαστε περισσότερο με την πολύπλευρη πνευματική μας φύση, θα ταυτιζόμαστε λιγότερο με το συγκεκριμένο σώμα και την προσωπικότητα που προσωρινά μεταχειριζόμαστε. Το ακόλουθο απόσπασμα από το βιβλίο «Seth Speaks» ίσως βοηθήσει να το καταλάβουμε αυτό καλύτερα.

«Πρώτα απ' όλα πρέπει πάλι να καταλάβετε ότι τώρα δεν συνειδητοποιείτε την αληθινή σας ταυτότητα. Ταυτιζόμαστε με το εγώ σας, έτσι, όταν σκεφτόσαστε μια ζωή μετά το θάνατο, εννοείτε πραγματικά μια μελλοντική ζωή γι' αυτό το συγκεκριμένο εγώ που γνωρίζετε. Στο τέλος του κύκλου των ενσωματώσεων, θα καταλάβετε πραγματικά ότι η βασική οντότητα, ο εσωτερικός πυρήνας της ύπαρξής σας είναι πολύ πάρα πάνω από το άθροισμα των προσωπικοτήτων στις

διάφορες ενσωματώσεις σας.

» Θα μπορούσε κανείς να πει ότι οι προσωπικότητες αυτές δεν είναι παρά κομμάτια του εαυτού σας εδώ. Δεν συναντώνται μεταξύ τους. Δεν υπήρχε ποτέ πραγματική διάσπαση, μόνο φαινομενική, όπου παίζατε διάφορους ρόλους, αναπτύσσατε διάφορες ικανότητες, μαθαίνατε να δημιουργείτε με καινούργιους και ποικίλους τρόπους. Αυτές οι προσωπικότητες των διαφόρων ενσαρκώσεων εξακολουθούν να εξελίσσονται, αλλά και να καταλαβαίνουν ότι η πραγματική οντότητα τους είναι η ψυχή, που αυτή την στιγμή εκφράζεται σαν την δική σας πραγματικότητα. Έτσι όταν τελειώσει ο κύκλος θα έχετε πλήρη γνώση για όλες τις παλιές σας ζωές.»

Απ' αυτή την εξήγηση μπορείτε να καταλάβετε ότι η προσωπικότητά μας είναι μια απ' τις πολλές προσωπικότητες που περιλαμβάνει το σύνολο της ψυχής μας. Όπως η προσωπικότητά μας παίζει διάφορους ρόλους ανάλογα με τις περιστάσεις, έτσι κι' εμείς σαν ψυχές αποτελούμαστε από διάφορες προσωπικότητες που αναπτύξαμε στις διάφορες ενσωματώσεις μας εδώ στη γη. Καθώς εξελισσόμαστε σαν ψυχές, αποκτούμε σιγά σιγά συναίσθηση των διαφόρων διαστάσεων της ύπαρξής μας.

Αυτή η διαδικασία των επαναλαμβανόμενων ενσωματώσεων, δίνει στην ψυχή την ευκαιρία να εξελιχθεί μέσα από διάφορες γήινες μορφές, για να μπορέσει κάποτε να ενωθεί πάλι με το Θεό από τον οποίο προέρχεται αρχικά.

Είναι ένα κυκλικό ταξίδι από το ΕΝΑ μέσα από τα ποικίλα πολλά, πάλι προς το ΕΝΑ. Το ποίημα του σοφού ποιητή Jalludin Rumi εκφράζει πολύ ωραία αυτή την ιδέα.

«Πέθανα σαν μέταλλο και γεννήθηκα φυτό, πέθανα σαν φυτό και ανυψώθηκα σε ζώο, πέθανα σαν ζώο και ήμουν άνθρωπος.

» Γιατί να φοβηθώ; Πότε έχασα πεθαίνοντας; Και πάλι σαν άνθρωπος θα πεθάνω, να υψωθώ με αγγέλους ευλογημένους. Αλλά ακόμα κι' αυτούς πρέπει να προσπεράσω, γιατί όλοι εκτός από το Θεό πεθαίνουν.

» Όταν θα έχω πια θυσιάσει την αγγελική μου ψυχή θα γίνω κάτι ασύλληπτο για το δικό μας νου. Αχ, ας είναι να μην υπάρχω! Γιατί η Μη-ύπαρξη μελωδικά μας αναγγέλει: «Θα ε-

πιστρέψουμε σ' Αυτόν».

Έχοντας εξετάσει το σκοπό της ενσωμάτωσης, ας δούμε ξανά μερικές από τις απαντήσεις των ασθενών της Helen Wambach όταν βρισκόταν σε κατάσταση ύπνου:

«Ναι, διάλεξα να γεννηθώ σ' αυτό με βοήθησε ένα συμβούλιο από ψυχές. Τα αισθήματα που είχα σχετικά με την επιστροφή μου πάνω στη γη επηρεάστηκαν από το γεγονός ότι ήξερα πως οι γονείς μου είχαν χάσει ένα κοριτσάκι 15 μηνών σε μια φωτιά. Γι' αυτό ανυπομονούσα να πάω κοντά τους.»

— περίπτωση A -48—

«Όχι, δεν διάλεξα να γεννηθώ. Υπήρχε κάποιος που επέμενε ότι ήταν ώρα να επιστρέψω. Δίσταζα πολύ να επιστρέψω, γιατί ήταν πολύ ευχάριστα στο σύννεφο. Μια φωνή όμως επέμενε ότι χρειαζόμουν περισσότερη εμπειρία.»

— περίπτωση A -277—

Γυρίζουμε ξανά και ξανά για παραπάνω εμπειρίες. Για να μάθουμε ν' αγαπάμε και να προσπαθούμε να έχουμε πιο αρμονικές σχέσεις.

«Ναι, διάλεξα να γεννηθώ αλλά με δισταγμό. Έμοιαζε να υπάρχουν ένα σωρό φίλοι γύρω που έλεγαν "έλα, θα είναι τόσο καλό για σένα". Αισθανόμουν ότι με περίμενε πολλή δουλειά σ' αυτή τη ζωή, προπαντός σε ότι αφορούσε τις σχέσεις μου με τη μητέρα μου.»

— περίπτωση A -394—

«Αντιστάθηκα πολύ στην ιδέα ότι πρέπει να διαλέξω να γεννηθώ, όμως ήξερα ότι έπρεπε να πάρω αυτή την απόφαση μόνη μου. Αισθανόμουν πως το να ξαναζήσω θα μου ήταν φοβερός κόπος. Αυτό μου έκανε κατάπληξη γιατί αγαπώ τη ζωή τόσο πολύ.»

— περίπτωση A -301—

Ίσως να είναι ενδιαφέρον ν' αθροίσουμε τα στατιστικά αποτελέσματα της μελέτης της ψυχιάτρου Helen Wambach πάνω σε 750 υπνωτισμένους ασθενείς. Μην ξεχνάτε ότι τ' αποτελέ-

σματα έρχονται από μια Χριστιανική κοινωνία που δεν έχει προγραμματισμένη πίστη στην μετενσάρκωση.

- 1) 81% διάλεξαν να γεννηθούν.
- 2) 59% αισθάνθηκαν την βοήθεια συμβούλων.
- 3) 26% δέχτηκαν να γεννηθούν μ' ενθουσιασμό.
- 4) 68% ήταν αρνητικοί στο να ξαναγεννηθούν.
- 5) 64% διάλεξαν το φύλο τους.
- 6) Ούτε ένας δεν αισθάνθηκε τον εσώτερο εαυτό, σαν αρσενικό ή θηλυκό πριν από τη δημιουργία του εμβρύου.
- 7) 89% αναγνώρισαν ανθρώπους από την τωρινή ζωή τους να είναι πνεύματα με τα οποία είχαν σχέσεις σε παλαιότερες ζωές.
- 8) 89% αισθάνθηκαν ξεχωριστοί από το έμβρυο μέχρι τον έκτο μήνα.
- 9) 89% καταλάβαιναν τα αισθήματα της μητέρας τους πριν γεννηθούν.
- 10) 95% μπόρεσαν να θυμηθούν μια και περισσότερες προηγούμενες ζωές.
- 11) 90% βρήκαν την εμπειρία του θανάτου σ' αυτές τις προηγούμενες ζωές πολύ ευχάριστη.
- 12) Σχεδόν όλοι βρήκαν την εμπειρία της γέννησης δυσάρεστη και σε μερικές περιπτώσεις αηδιαστική, απαίσια και επίπονη.

Αυτά είναι πραγματικά εκπληκτικά αποτελέσματα γιατί έρχονται από τον υποσυνείδητο νου μιας κοινωνίας που δοξάζει τη ζωή και πενθεί το θάνατο. Μιας κοινωνίας που αμφιβάλλει ότι υπάρχει ζωή μετά το θάνατο και μετενσάρκωση. Που αρνείται και φοβάται το θάνατο. Αναρωτιέται κανείς μήπως η αλήθεια είναι διαφορετική απ' αυτή που πίστευε όλα αυτά τα χρόνια. Ας δούμε μερικές από τις εμπειρίες γέννησης όπως τις περιγράφουν οι ασθενείς της Helen Wambach.

Κ. Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

«Η εμπειρία της εξόδου από το γεννητικό κανάλι ήταν μαρτυρική. Αισθανόμουν ότι συνθλίβομαι - δεν υπήρχε αρκε-

τός χώρος, υπήρχε πόνος, πίεση. Αφού γεννήθηκα, αισθάνθηκα ότι υπήρχε πολύ φως και κρύο. Πονούσα προπαντός στο κεφάλι και στο πρόσωπο. Κατάλαβα τα αισθήματα των άλλων. Η μητέρα μου αισθανόταν ανακούφιση αλλά και κάποια αποστροφή. Οι υπόλοιποι παριστάμενοι έκαναν τη δουλειά τους αδιάφορα εκτός από μια καλόκαρδη νοσοκόμα».

— περίπτωση A -143—

«Αφού γεννήθηκα αισθάνθηκα βρεγμένος και ξέρω ότι είχα αίματα στο μέτωπο. Κατάλαβα ότι κάποιος μέσα στο δωμάτιο είπε ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Αυτό με ανησύχησε κι αυτή η ανησυχία μου έμεινε παρ' όλο που μετά είπαν πως είμαι μια χαρά».

— περίπτωση A -182—

«Η περίπτωση του γεννητικού καναλιού ήταν για μένα δύσκολη. Οι κινήσεις ήταν σπασμωδικές αλλά το περιβάλλον μαλακό. Δεν υποχωρούσε όμως. Θυμάμαι μια τρομερή επιθυμία ν' αναπνεύσω και να κουνήσω τα πόδια μου, να τεντωθώ. Αφού γεννήθηκα, η πρώτη αναπνοή έμοιαζε να με καίει και με πόνεσε πολύ. Έβηχα και πνιγόμεουν. Πριν με πλύνουν, το δέρμα μου μ' έκαιγε και έμοιαζε να τεντώνεται οδυνηρά από τα υγρά που στέγνωναν. Δυστυχώς μ' έπλυνε κάποιος ηλίθιος μ' ένα φοβερά άγριο σφουγγάρι. Έκανε πολύ κρύο μέσα στην αίθουσα τοκετών. Δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία για τα αισθήματα της μάνας μου γιατί έλεγε συνεχώς: "Δεν το θέλω, δεν το θέλω."»

— περίπτωση A - 348 -

«Όταν ρωτήσατε για το γεννητικό κανάλι θύμωσα πάρα πολύ. Ήθελα να βγω αλλά η μητέρα μου δεν ήθελε. Κλωτσάω, φωνάζω, παλεύω. Μετά τη γέννα αισθάνομαι ανακούφιση αλλά είμαι ακόμη παραγμένος. Η πρώτη μου σκέψη είναι "Αυτό είναι το μέρος που ήθελα τόσο πολύ να έρθω;" Η γιαγιά μου ήταν πολύ στριμμένη τόσο που νόμιζα ότι ήταν κάποια αντιπαθητική νοσοκόμα' αργότερα κατάλαβα ότι ήταν γιαγιά μου».

Οι απαντήσεις που έδωσαν οι ασθενείς σ' αυτή τη μελέτη, είναι αρκετά αντιπροσωπευτικές, βλέπουμε πόσο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε στο χειρισμό των νεογέννητων, γιατί αποτυπώνονται στην ψυχή ακόμα και πριν βγει από τη μήτρα, όλα τα αισθήματα της μητέρας αλλά και των άλλων. Τα αισθήματα, τα λόγια και οι πράξεις αυτών που περιβάλλουν το μωρό, αφήνουν μόνιμες εντυπώσεις στο σχετικά αγνό νου του, δημιουργώντας έτσι τις πεποιθήσεις και το χαρακτήρα του. Είναι αλήθεια ότι υπάρχουν και καρμικές τάσεις από προηγούμενες ζωές, όμως η συμπεριφορά και τα αισθήματά μας θα έχουν μεγάλη επιρροή πάνω σ' αυτόν τον καινούργιο άνθρωπο.

Α. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Αρχίσαμε να μελετάμε το θάνατο σαν τελικό στάδιο της Ζωής και καταλήξαμε με τη γέννηση σαν το τελικό στάδιο του θανάτου. Φαίνεται λογικό, όπως αλλωστε υποστήριζε κι ο Σωκράτης πριν 2000 χρόνια, ότι αφού οι νεκροί προέρχονται από τους ζωντανούς και οι ζωντανοί να προέρχονται από τους νεκρούς. Υποστήριζε ότι όλη η ζωή περνάει μέσα από την εξέλιξη των αντιθέσεων. Η μέρα γίνεται νύκτα και πάλι μέρα. Έτσι και οι ζωντανοί περνούν στους νεκρούς και πάλι ξανά στους ζωντανούς.

Αρχίσαμε να μελετάμε πώς να ξεπεράσουμε το φόβο του θανάτου και στο τέλος ανακαλύψαμε πως η γέννηση είναι μια πολύ πιο τραυματική εμπειρία. Κι' αυτό είναι αρκετά λογικό. Όλες οι πηγές που μελετήσαμε, συμφωνούν ομόφωνα πως ο άνθρωπος είναι στην πραγματικότητα μια ψυχή που συνεχίζει μετά το θάνατο μ' ένα λεπτό σώμα που έχει πολύ περισσότερες διαστάσεις ελευθερίας απ' ότι είχε στο υλικό σώμα. Μπορεί να πετάξει στη στιγμή σ' οποιοδήποτε σημείο του σύμπαντος. Μπορεί να διαπεράσει αντικείμενα. Δεν περιορίζεται από το χώρο και το χρόνο. Σκεφτείτε πιο είναι πιο ευχάριστο η διαδικασία του θανάτου, όπου το πνευματικό όν ελευθερώνεται από τους περιορισμούς του υλικού σώματος ή η διαδικασία της γέννησης όπου η ελεύθερη κι' ανεπτυγμένη ψυχή αναγκάζεται να περιοριστεί στο ανήμπορο, μικρό σώμα ενός μωρού που βρίσκεται στο έλεος των γονιών του που έχουν

βέβαια καλές προθέσεις, όμως είναι, δυστυχώς, απληροφόρητοι και άπειροι.

Δυστυχώς ή ευτυχώς, γιατί εξαρτάται πώς το βλέπει κανείς, είμαστε αναγκασμένοι να επιστρέφουμε ξανά και ξανά στη γη, για να συνεχίσουμε με τα μαθήματά μας, τις εξετάσεις μας, ώσπου να τα καταφέρουμε τέλεια. Σύμφωνα μ' αυτά που είπε ο Χριστός, δεν μπορούμε να μπούμε στη βασιλεία των ουρανών μέχρι να γίνουμε τέλειοι.

Γνωρίζετε κάποιον που να τα έχει καταφέρει; Επιστρέφουμε ξανά και ξανά για να μάθουμε ν' αγαπάμε χωρίς όρους και πώς να μην ταυτιζόμαστε μ' αυτό το προσωρινό μέσο που είναι το σώμα και ο νους.

Δεν πρέπει να φοβόμαστε το θάνατο. Ούτε και πρέπει να τον επιδιώκουμε σαν φυγή από τις ευθύνες μας, τα βάσανα και τα προβλήματά μας. Γιατί, ότι προβλήματα έχουμε θα τα πάρουμε μαζί μας και θα ξαναδημιουργήσουμε την ίδια κατάσταση όταν γυρίσουμε, ώστε να μπορέσουμε τελικά να υπερικήσουμε το πρόβλημα, να το υπερβούμε. Το πρόβλημα είναι το μάθημά μας, η ευκαιρία μας πάνω σ' αυτή τη γη.

Ο άνθρωπος που αντιμετωπίζει το θάνατο είναι έτοιμος ν' αντιμετωπίσει και τη ζωή και να ζήσει κάθε στιγμή, σε όλη της την ένταση. Στο επόμενο κεφάλαιο θα εξετάσουμε πώς μπορούμε να προετοιμαστούμε για το θάνατό μας ή το θάνατο ενός αγαπημένου μας προσώπου, οποτεδήποτε αυτό συμβεί. Και στο τρίτο κεφάλαιο, θα συζητήσουμε πώς μπορεί να βοηθήσει κανείς άλλους που βρίσκονται κοντά στο θάνατο, ν' αντιμετωπίσουν αυτή τη στιγμή πιο συνειδητά, πιο ήρεμα και πιο πνευματικά.

Ας τελειώσουμε αυτό το κεφάλαιο με το ακόλουθο διάγραμμα που δείχνει τ' αποτελέσματα αυτής της έρευνας στις διάφορες πηγές σχετικά με τον θάνατο. Αυτό το σχεδιάγραμμα μας δείχνει τα σημεία που οι πηγές αυτές συμφωνούν πάνω στα διάφορα μεταθανάτια στάδια.

Όπως βλέπουμε από τον πίνακα, και οι δώδεκα πηγές συμφωνούν και με τις πέντε πρώτες απόψεις της εμπειρίας του θανάτου.

1. Ότι η ψυχή υπάρχει μετά το θάνατο.
2. Ότι υπάρχει μέσα σ' ένα λεπτό σώμα.

«Χ» Σημαίνει πως η πηγή αυτή βασικά συμφωνεί σ' αυτό το σημείο.

«Δ.Α.» Σημαίνει πως οι πηγές δεν αναφέρουν σ' αυτό το σημείο. Πως δεν περιλαμβάνεται στην έρευνα.

«Ο» Σημαίνει πως το σημείο αυτό δεν είναι γενικά παραδεκτό από τον κλήρο αυτών των θρησκειών, αλλά από την άλλη μεριά, δεν υπάρχουν φράσεις ούτε στη Βίβλο, ούτε στο Κοράνι που να αναφέρουν άμεσα πως δεν υπάρχει μετενσάρκωση. Αντίθετα, υπάρχουν πολλά σημεία που θα μπορούσαν να ερμηνευτούν υπέρ της μετενσάρκωσης.

ΣΗΜΕΙΑ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΗΓΕΣ ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ

ΠΗΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	Το πνεύμα ζει και μετά το θάνατο.	Ζει μέσα σ' ένα λεπτό σώμα.	Το λεπτό σώμα έχει ιδιαίτερες δυνάμεις.	Το πνεύμα συναντά άλλα πνεύματα που το καθοδηγούν.	Το πνεύμα περνάει από μια εξέταση.	Το πνεύμα ζει μέσα σε διάφορες μεταθανάτιες διαστάσεις μέχρι το επόμενο βήμα.	Οι μεταθανάτιες διαστάσεις εξαρτώνται από το χαρακτήρα και τον τρόπο ζωής.	Το πνεύμα διαλέγει μια νέα ενσάρκωση.	Ο σκοπός της ζωής είναι να μάθουμε να αγαπάμε.	Ο θάνατος δεν είναι κάτι που πρέπει να φοβόμαστε.
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ	X	X	X	X	X	X	X	O	X	X
ΙΝΔΟΥΙΣΜΟΣ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Θιβ. ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ	X	X	X	X	X	X	X	O	X	X
ΘΕΟΣΟΦΙΑ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ΣΩΚΡΑΤΗΣ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ALICE BAILEY	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SETH	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dr. MOODY	x	x	x	x	x	Λ Α	Λ Α	Λ Α	x	x
Dr. USIS	x	x	x	x	x	Δ.Α.	Δ.Α.	Δ.Α.	Δ.Α.	x
Dr. KUBLER ROSS	x	x	x	x	x	Δ.Α.	Δ.Α.	x	x	x
Ψυχ. WAMBACH	x	x	x	x	x	x	Δ.Α.	x	x	x

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Όλες αυτές οι τόσο διαφορετικές θρησκευτικές φιλοσοφικές και ψυχολογικές πηγές συμφωνούν κατά τρόπο συγκλονιστικό πως υπάρχουν αυτές οι διάφορες μεταθανάτιες πραγματικότητες. Η ομοφωνία αυτή, κάνει τις ιδέες αυτές πολύ πιο πιστευτές.

3. Ότι αυτό το λεπτό σώμα έχει ειδικές δυνάμεις που δεν έχει το υλικό σώμα.
4. Ότι την ψυχή συναντούν άλλες ψυχές, που την οδηγούν σ' αυτό το μεταθανάτιο πέρασμα.
5. Ότι η ψυχή πρέπει να περάσει από μια εξέταση για το πώς έζησε τη ζωή της.

Σχετικά με την έκτη άποψη ότι η ψυχή υπάρχει σε μεταθανάτιες διαστάσεις μέχρι το επόμενο βήμα, συμφωνούν όλες οι πηγές εκτός από τις μελέτες του Dr. Moody, Osis και Kubler-Ross, των οποίων οι μελέτες δεν αναφέρουν αυτό το σημείο.

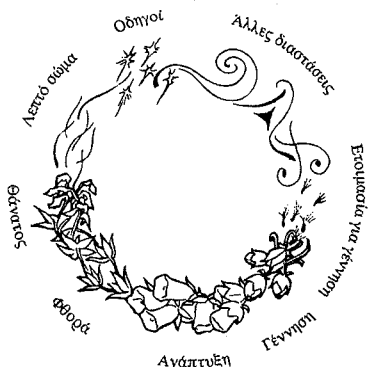
Το ότι αυτές οι μεταθανάτιες καταστάσεις είναι αποτέλεσμα του τρόπου που το άτομο έζησε, σκέφτηκε και συμπεριφέρθηκε στην ζωή, επιβεβαιώνεται από όλες τις πηγές εκτός από τις τελευταίες τέσσερις που απλώς δεν αναφέρουν αυτό το σημείο γιατί είναι έξω από τα πλαίσια της μελέτης τους.

Ότι η ψυχή διαλέγει μια καινούργια ενσωμάτωση, επιβεβαιώνεται στις οχτώ από τις δώδεκα πηγές. Δεν αναφέρεται από τους Dr. Moody και Osis γιατί βρίσκεται έξω από το πεδίο των μελετών τους. Ο κλήρος της Χριστιανικής Εκκλησίας και του Ισλάμ δεν παραδέχεται γενικά την ιδέα της μετενσάρκωσης. Όμως δεν υπάρχει κανένα σημείο στην Βίβλο ή το Κοράνι, όπου ο Χριστός ή ο Μωάμεθ αναφέρουν ότι δεν υπάρχει μετενσάρκωση. Απ' την άλλη μεριά, υπάρχουν ορισμένα κομμάτια σ' αυτά τα βιβλία που θα μπορούσαν να ερμηνευτούν ότι είναι υπέρ της μετενσάρκωσης.

Το ότι ο σκοπός της ζωής είναι η γνώση και η αγάπη και ο θάνατος δεν είναι κάτι που πρέπει να φοβόμαστε, είναι κάτι πάνω στο οποίο συμφωνούν όλες οι πηγές.

Το ερώτημα σχετικά με το τι γίνεται μετά το θάνατο, δεν θα μπορέσει ν' απαντηθεί ικανοποιητικά ώσπου το ίδιο το άτομο να έχει άμεση εμπειρία της εγκατάλειψης του υλικού του σώματος. Αλλά ώσπου να έρθει η στιγμή αυτής της εμπειρίας, είναι τελείως ανόητο να εξακολουθούμε να φοβόμαστε ότι μπορεί να είναι κάτι τρομερό όταν υπάρχουν τόσες διαφορετικές πηγές που επιβεβαιώνουν το ίδιο μήνυμα: ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ Η ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΟΤΙ Η ΨΥΧΗ, (Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΕΑΥΤΟΣ) ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΑΜΕΤΑΒΛΗΤΗ.

Σαν αποτέλεσμα αυτής της έρευνας πάνω στις διάφορες θεωρίες για το θάνατο που έχουν ορισμένα θρησκευτικά και φιλοσοφικά συστήματα, έχουμε αυτό το κυκλικό σχέδιο της σχέσης μεταξύ ζωής και θανάτου.

Η εικόνα είναι ενός κύκλου όπου η ψυχή περνάει στη ζωή από την κατάσταση του θανάτου και πίσω στην κατάσταση του θανάτου από την κατάσταση της ζωής. Όταν κάποιος πεθαίνει σε ότι έχει σχέση με την συναίσθηση του σώματος, γεννιέται σε μια κατάσταση έξω-σωματικής συναίσθησης. Και όταν πεθαίνουμε σε ότι έχει σχέση με την εξωσωματική συναίσθηση γεννιόμαστε πάλι στη συναίσθηση του σώματος. Έτσι ο θάνατος, μοιάζει να είναι απλώς ένας εκτεταμένος ύπνος απ' όπου ξυπνάμε μ' ένα καινούργιο σώμα. Δεν είναι όμως ο άδειος ύπνος που φανταζόμαστε. Είναι γεμάτος δράση όπως και ο ύπνος μας εδώ πάνω στη γη τώρα, μόνο που δεν μπορούμε να φέρουμε στη μνήμη του συνειδητού νου τη θύμηση αυτών των δραστηριοτήτων. Θάνατος στη ζωή είναι γέννηση σε μια άλλη διάσταση και θάνατος στην άλλη διάσταση σημαίνει ζωή σ' αυτό το επίπεδο. Όταν πεθαίνουμε από την κατάσταση του θανάτου γυρίζουμε στη ζωή. Αυτό μας φέρνει στο νου τον ψαλμό της Ανάστασης. ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ ΕΚ ΝΕΚΡΩΝ, ΘΑΝΑΤΩ ΘΑΝΑΤΟΝ ΠΑΤΗΣΑΣ.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΘΑΝΑΤΟ.

ΠΩΣ ΝΑ ΞΕΠΕΡΑΣΟΥΜΕ ΤΟ ΦΟΒΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΖΩΗ

**Οι άνθρωποι που έμαθαν να ζουν δεν
φοβούνται το θάνατο**

Σπάνια γνωρίζουμε συνειδητά, πότε εμείς ή οι αγαπημένοι μας πρόκειται, ξαφνικά ή αργά, να εγκαταλείψουμε αυτόν τον κόσμο. Είναι λοιπόν λογικό να είμαστε έτοιμοι σε κάθε στιγμή γι' αυτή την πιθανότητα. Στη Βίβλο έχουμε την παραβολή των 10 Παρθένων που περίμεναν τον ερχομό του Νυμφίου. Οι 5 Παρθένες είχαν όσο λάδι χρειάζονταν ενώ οι άλλες 5 δεν φρόντισαν να έχουν αρκετό και όταν έφθασε ο Νυμφίος δεν είχαν φως. Αυτό είναι συμβολικό. Πρέπει να είμαστε έτοιμοι για τον Κύριο όταν έρθει η ώρα μας να τον συναντήσουμε. Οι περισσότεροι από μας βρισκόμαστε απροετοίμαστοι όταν έρθει η στιγμή κι αισθανόμαστε ότι χρειαζόμαστε καιρό ακόμη για να τελειώσουμε τα σχέδιά μας, να χαρούμε τη ζωή μας και να ικανοποιήσουμε διάφορες άλλες ανάγκες και επιθυμίες. Αυτός που είναι πάντα έτοιμος να πεθάνει, είναι πάντα έτοιμος και για ζωή. Σύμφωνα με τα λεγόμενα της Elizabeth Kubler-Ross που είχε μεγαλύτερη επαφή με ετοιμοθάνατους από οποιονδήποτε άλλον άνθρωπο σήμερα, ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ

ΕΜΑΘΑΝ ΝΑ ΖΟΥΝ ΔΕΝ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΠΕΘΑΝΟΥΝ.

Σ' αυτό το κεφάλαιο θα εξερευνήσουμε μερικούς τρόπους που μπορούν να μας βοηθήσουν να προσαρμόσουμε τη ζωή μας και τη σκέψη μας έτσι ώστε να είμαστε πάντα έτοιμοι για το θάνατο, είτε πρόκειται για το δικό μας θάνατο, είτε κάποιου αγαπημένου μας προσώπου.

Α. ΧΑΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ ΧΑΜΕΝΗ ΖΩΗ ΣΠΑΤΑΛΗ ΧΡΟΝΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΠΑΤΑΛΗ ΖΩΗΣ

Ο Sri Satya Sai Baba λέει ότι «ΣΠΑΤΑΛΗ ΧΡΟΝΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΠΑΤΑΛΗ ΖΩΗΣ». Μια από τις πιο θλιβερές στιγμές στη ζωή ενός ανθρώπου είναι η στιγμή που μαθαίνει ότι σύντομα θα εγκαταλείψει το φυσικό του σώμα και αισθάνεται ότι δεν έχει ζήσει τη ζωή του με τον τρόπο που θα ήθελε ή που θα έπρεπε. Θέλει απεγνωσμένα να «κερδίσει περισσότερο χρόνο», αλλά αυτό σπανίως γίνεται. Νιώθει μεγάλο άγχος γιατί σπατάλησε τη ζωή του σε μάταιες επιδιώξεις, έχοντας αγνοήσει αυτό που ήταν αληθινά σημαντικό γι' αυτόν. Ακολουθούν μερικά παραδείγματα των ασθενών του Dr. Moody που δείχνουν πώς οι άνθρωποι αυτοί άλλαξαν τον τρόπο που σκέφτονταν και ζούσαν ύστερα από μια εμπειρία θανάτου και επιστροφής στη ζωή.

«Προσπαθώ να κάνω πράγματα που έχουν περισσότερη σημασία και τα οποία κάνουν το νου μου και την ψυχή μου να αισθάνονται καλύτερα. Προσπαθώ να μην είμαι προκατειλημμένος και να μην κρίνω τους ανθρώπους. Θέλω να κάνω καλές πράξεις γιατί είναι καλές και όχι γιατί είναι καλές για μένα. Και μου φαίνεται ότι καταλαβαίνω τα πράγματα καλύτερα τώρα. Πιστεύω ότι αισθάνομαι έτσι, επειδή μου συνέβη το γεγονός αυτό κι επειδή επισκέφτηκα τόπους και είδα πράγματα σ' αυτή την εμπειρία.»

Πολλοί θεώρησαν την εμπειρία αυτή σαν ευλογία, που άλλαξε τον τρόπο της ζωής τους.

«Ήταν ένα είδος ευλογίας γιατί, πριν την καρδιακή προσβολή, ήμουν πολύ απασχολημένος στο να σχεδιάζω το μέλλον των παιδιών μου και ν' ανησυχώ για το χθες και έχανα τις χαρές του παρόντος. Έχω μια τελείως διαφορετική στάση τώρα.»

Άλλοι δοκίμασαν μια αλλαγή στην αντιμετώπιση της ζωής τους, μεταφέροντας το κέντρο του ενδιαφέροντός τους από το υλικό στο νοητικό επίπεδο.

«Είχα μεγαλύτερη επίγνωση του νου μου τότε, απ' ότι του υλικού μου σώματος. Ο νους είχε μεγαλύτερη σημασία από το σχήμα του σώματος. Πριν, σ' όλη μου τη ζωή συνέβαινε ακριβώς το αντίθετο. Το σώμα μου ήταν το βασικό μου ενδιαφέρον και το τι γινόταν στο νου, απλώς συνέχιζε να συμβαίνει και τίποτα παραπάνω. Αλλά ύστερα από ότι μου συνέβη, ο νους μου ήταν το βασικό σημείο έλξης, το σώμα ερχόταν δεύτερο, ήταν απλώς κάτι που περιέβαλε το νου μου.»

Ο Sri Satya Sai Baba μας ενθαρρύνει να φέρνουμε στη μνήμη μας το γεγονός πως το σώμα μας είναι θνητό για να βοηθιόμαστε να διατηρούμε τις σκέψεις, τα λόγια και τις πράξεις μας σ' αρμονία με τον πνευματικό σκοπό της ζωής μας.

«Να θυμόμαστε το θάνατο. Το σώμα είναι το αυτοκίνητο μέσα από το οποίο οδεύετε προς το θάνατο. Μπορεί να συναντηήσετε το θάνατο σε οποιαδήποτε στιγμή ενώ οδηγείτε. Κάποιο δένδρο ή φορτηγό, κάποιο χαντάκι ή γλίστρημα θα σας φέρει σ' αυτόν. Εάν σκεφτείτε ότι ο χρόνος περνάει κάθε στιγμή, δεν θα θελήσετε να χάσετε χρόνο σε άσκοπα λόγια και μάταιους σκοπούς, ακόλαστες πράξεις και χυδαίες διασκεδάσεις.»

Ο άνθρωπος που ζει τη ζωή του έντονα, προχωρώντας σταθερά προς τον πνευματικό σκοπό του, θα είναι πάντα έτοιμος για το θάνατο όταν αυτός έρθει. Ο άνθρωπος που δίνει την προσοχή που χρειάζεται στην νοητική και πνευματική του εξέλιξη, θα είναι πιο γαλήνιος απέναντι στο θάνατο όταν έρθει, απ' τον άνθρωπο που σπατάλησε την ενέργειά του σε άσκοπες επιδιώξεις και την συσσώρευση υλικών αγαθών που θα είναι υποχρεωμένος ν' αφήσει πίσω. **Το μόνο πράγμα που παίρνουμε μαζί μας πεθαίνοντας, είναι ο χαρακτήρας μας.**

Η κατάσταση μετά το θάνατο δεν είναι μια λύση για τον τεμπέλη που θέλει ν' αποφύγει τις δυσκολίες και τις υποχρεώσεις της ζωής. Κι ούτε μας απαλλάσσει ο θάνατος από αρνητικές τάσεις και προβλήματα. Ο Σωκράτης πίστευε πως ο θάνατος δεν είναι ένα μέσον για ν' απαλλαγούμε από τις διάφορες τάσεις και αδυναμίες του χαρακτήρα. Σύμφωνα με τον Σωκράτη ο χαρακτήρας που έχουμε διαμορφώσει, μας ακο-

λουθεί όπου κι αν πάμε.

Φαίνεται ότι η «πνευματική εξέλιξη» για την οποία μιλάμε είναι στην πραγματικότητα η εξέλιξη του χαρακτήρα μέσα από τις διάφορες ζωές μας. Ο χαρακτήρας αυτός εκδηλώνεται σαν διάφορες θετικές και αρνητικές τάσεις, αποτυπωμένες στο αιτιατό σώμα ή σ' αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε ψυχική μνήμη. Ενσαρκωνόμαστε ξανά και ξανά προσπαθώντας να διορθώσουμε και να εξαγνίσουμε αυτόν το χαρακτήρα, επιχειρώντας να τον πλάσουμε δίνοντάς του ένα πιο θεϊκό σχήμα με ιδιότητες όπως είναι η αγάπη, η ειρήνη, η αλήθεια, η ανιδιοτέλεια, η ενάρετη δράση, η μη-βία και η ανώτερη γνώση. Η ανάπτυξη και ο εξαγνισμός αυτού του χαρακτήρα είναι ο βασικός σκοπός μας εδώ στη γη. Αυτό είναι που συνδέει τη μια ζωή με την άλλη.

Αναπτύσσουμε αυτό το χαρακτήρα με τρεις βασικούς τρόπους:

1. Με την ηθική συμπεριφορά μας, π.χ. κάνοντας για τους άλλους ό,τι θα θέλαμε να κάνουν εκείνοι σε μας.

2. Με πνευματικές πειθαρχίες όπως προσευχή, διαλογισμός, νηστεία, έλεγχος αναπνοής κλπ. που αυξάνουν την επίγνωση και το επίπεδο συνειδητότητας.

3. Εκπληρώνοντας το σκοπό για τον οποίο γεννηθήκαμε, μέσα στην εξελικτική πορεία μας εδώ στη γη.

Ας εξετάσουμε αυτό το τελευταίο σημείο με λεπτομέρειες.

B. ΕΧΟΥΜΕ ΕΡΘΕΙ ΣΤΗ ΓΗ ΜΕ ΚΑΠΟΙΟ ΣΚΟΠΟ

Ο καθένας μας έρχεται στη γη για συγκεκριμένους λόγους, για να παίξει συγκεκριμένους ρόλους και να εκπληρώσει συγκεκριμένους σκοπούς. Εάν δε δουλέψουμε για την εκπλήρωση αυτών των ρόλων και σκοπών δεν θα αισθανθούμε ποτέ πληρότητα στη ζωή και δεν θα είμαστε έτοιμοι για το θάνατο όταν θα έρθει. Έχουμε υποχρέωση να εκδηλώσουμε τις έμφυτες ικανότητές μας εδώ στη γη. Ο Seth τονίζει αυτό το σημείο.

«Τώρα: Γι' αυτούς από σας που είσαστε τεμπέληδες δεν υπάρχει ελπίδα. ο θάνατος δεν θα είναι μια αιώνια ανάπαυση. Μπορείτε να ξεκουραστείτε αν το θέλετε για λίγο. Όχι μόνο

πρέπει να χρησιμοποιήσετε τις ικανότητές σας μετά το θάνατο, αλλά πρέπει ν' αντιμετωπίσετε και το γεγονός πως δεν τις χρησιμοποιήσατε κατά την προηγούμενη ύπαρξή σας.»

Γι' αυτό ίσως ο Ιησούς καταράστηκε τη σικιά που δεν έκανε σύκα. Έχουμε έρθει σ' αυτή τη ζωή για ν' αναπτύξουμε και να εκδηλώσουμε τα θεία ταλέντα που βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση μέσα μας. Ο καθένας μας έχει ένα ορισμένο ρόλο να παίξει στο θεατρικό έργο της ζωής. Ο καθένας μας είναι ένα μοναδικό συστατικό μέρος αυτής της μεγάλης μηχανής που λέγεται ανθρωπότητα. Ο καθένας μας είναι ένα μοναδικό κύτταρο το οποίο έχει τη δική του ιδιαίτερη λειτουργία μέσα στο σώμα της ανθρωπότητας.

Κανένα άτομο δεν είναι σημαντικότερο από ένα άλλο. Καμία δουλειά ή λειτουργία δεν είναι ανώτερη ή κατώτερη από κάποια άλλη. Η καρδιά δεν μπορεί να λειτουργήσει καλά αν το στομάχι δεν λειτουργεί καλά. Η κυκλοφορία δεν θα είναι αποτελεσματική αν τα έντερα δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους. Το κεφάλι δεν μπορεί να φτάσει στον προορισμό του αν τα πόδια και τα χέρια δεν εκπληρώνουν το σκοπό τους. Ερχόμαστε σ' αυτή τη γη ξανά και ξανά παίζοντας διάφορους ρόλους, ευχάριστους και δυσάρεστους, σπουδαίους και ασήμαντους στα ανθρώπινα μάτια, διανοητικούς και σωματικούς. Αν προσπαθήσουμε ν' αποφύγουμε να παίξουμε το ρόλο για τον οποίο ήρθαμε, θα βρισκόμαστε σε συνεχή διαμάχη με τον εσωτερικό μας κόσμο και δεν θα βρίσκουμε ποτέ ηρεμία κι ευχαρίστηση.

Ο καθένας ήρθε στη ζωή για να ολοκληρώσει ένα σκοπό και θα πρέπει να αναζητήσει να βρει τον προορισμό του σ' αυτήν τη συγκεκριμένη ενσάρκωση. Πρέπει να προσπαθήσουμε να καταλάβουμε γιατί ήρθαμε σ' αυτή τη γη. Τι σκοπούς ελπίζουμε να εκπληρώσουμε προτού αφήσουμε το φυσικό μας σώμα; Πρέπει να ερευνήσουμε τα πιο βαθιά εσωτερικά μας αισθήματα και ν' αποκαλύψουμε ποιοί είναι οι σκοποί μας στο προσωπικό, οικογενειακό, κοινωνικό, επαγγελματικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Τι θα θέλαμε να είχαμε ολοκληρώσει προτού φύγουμε από το υλικό μας σώμα.

Αφού καταγράψουμε αυτούς τους σκοπούς, το επόμενο βήμα είναι ν' αναλύσουμε και ν' αξιολογήσουμε τον τρόπο με τον οποίο περνάμε τον καιρό μας και ζούμε τη ζωή μας. Δου-

λεύουμε αποτελεσματικά για την εκπλήρωση αυτών των σκοπών ή χάνουμε τον καιρό μας και την ενέργειά μας κυνηγώντας άλλες λιγότερο σημαντικές επιδιώξεις ή σε στερεότυπες απερίσκεπτες συνηθισμένες, αυτοματοποιημένες λειτουργίες; Μπορούμε ν' αποφασίσουμε τι είδους προσπάθειες και ενέργειες θέλουμε ν' αυξήσουμε και ποιές θα θέλαμε να ελαττώσουμε. Το σημαντικό δεν είναι να φτάσουμε πραγματικά στο σκοπό μας πριν πεθάνουμε, αλλά το να αισθανθούμε πως ζούμε τη ζωή μας σε αρμονία με τους σκοπούς μας και πως κάνουμε ό,τι μπορούμε αληθινά αυτή τη στιγμή για να πάμε προς αυτή την κατεύθυνση. Εάν κανείς αισθάνεται πως τα πιστεύω του, τα λόγια και οι πράξεις του είναι σε αρμονία με τους σκοπούς του, τότε είναι έτοιμος να εγκαταλείψει το υλικό του σώμα ειρηνικά.

Το να κάνουμε αυτές τις αλλαγές στη ζωή μας σημαίνει ότι πρέπει ν' αντιμετωπίσουμε τις διάφορες προσκολλήσεις, απεχθειες, φόβους και κοινωνικές καταστάσεις που μας εμποδίζουν ν' ανακαλύψουμε τον πραγματικό σκοπό μας στη ζωή και όταν τον βρούμε να τον ακολουθήσουμε. Οι παράγοντες που αναφέραμε, ελέγχουν τις νοητικές μας καταστάσεις δημιουργώντας μια φυλακή από φοβερή άγνοια, σαν τη σπηλιά του Πλάτωνα.

Πρέπει να σπάσουμε αυτές τις αλυσίδες και ν' ανεβούμε προς το φως της πραγματοποίησης του σκοπού μας εδώ, πάνω σ' αυτή τη γη. Σε τελευταία ανάλυση, τελικός σκοπός μας είναι να τελειοποιήσουμε το χαρακτήρα μας ώστε να γίνει όργανο θεϊκής αγάπης και σοφίας και με τον καιρό να γίνουμε υπεράνθρωποι σαν τον Ιησού Χριστό και να συγχωνευτούμε, να γίνουμε ένα με το Θεό. Όταν αυτό συμβεί, δεν θα υπάρχει πια ανάγκη να ενσαρκωθούμε πάλι στο γήινο επίπεδο.

Τελικά θα το ξέρουμε όταν θα έχουμε βρει το ντάρμα μας, το ρόλο που πρέπει να παίζουμε στη συγκεκριμένη στιγμή, γιατί θα μας δίνει ικανοποίηση, πληρότητα, χαρά και νόημα στη ζωή. Εάν δεν χαιρόμαστε αυτό που κάνουμε, τότε δεν έχουμε βρει ακόμη τον πραγματικό μας ρόλο. Αν δυσανασχετούμε μ' αυτό που κάνουμε ή αν μας κουράζει, τότε πρέπει να ψάξουμε κι άλλο να βρούμε ποιός είναι ο πραγματικός σκοπός μας στη ζωή. Ο άνθρωπος που βρήκε το ντάρμα του εμπνέεται από το ρόλο του. Τον παίζει έντονα μ' ενθουσιασμό, είναι η ζωή του

ολόκληρη αλλά συγχρόνως θυμάται πως είναι ένας απλός ρόλος και όχι η αληθινή ζωή του. Θα έρθει η ώρα που θα εγκαταλείψει αυτόν το ρόλο και θα εξετάσει πώς τον έπαιζε. Ύστερα θα του δοθεί άλλος. Αυτή η αλλαγή ρόλων μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια μιας ζωής ή από τη μια ζωή στην άλλη.

Μερικοί ίσως θα παραπονεθούν πως κοινωνικές και οικονομικές υποχρεώσεις δεν τους επιτρέπουν να δουλέψουν σύμφωνα με το ντάρμα τους. Ο Χριστός ειδικά μας υποσχέθηκε ότι **αν εκτελέσουμε το έργο του Κυρίου στη γη, τότε θα καλύψει όλες τις ανάγκες μας.**

Η ψυχίατρος Helen Wambach ρώτησε τους υπνωτισμένους ασθενείς της, για ποιό λόγο διάλεξαν να ξαναγεννηθούν; Ποιά ήταν τα αίτια που διάλεξαν αυτά τα φυσικά σώματα; Να μερικές απαντήσεις τους:

«Όταν διάλεξα να ξαναγεννηθώ, είχα την αίσθηση ότι ένα από τα παιδιά μου ήταν μαζί μου σ' αυτό το διάστημα ανάμεσα στις δύο ζωές. Ένωθα έντονα πως ο σκοπός μου σ' αυτή τη ζωή ήταν να δημιουργήσω ένα μεγάλο αρχηγό και ένας από τους γιούς μου θα γίνει μεγάλος αρχηγός και θα φέρει κοινωνικές αλλαγές. Δεν θέλω τα υπόλοιπα παιδιά μου να το ξέρουν και δεν το είχα καταλάβει και εγώ η ίδια ως τη στιγμή της ύπνωσης, πως ο πιο βασικός σκοπός μου ήταν απλώς να γεννήσω αυτό το αγόρι.»

— Περίπτωση Α -187—

Τί ωραιότερο δώρο θα μπορούσε ένα άτομο να προσφέρει στον κόσμο από μια φωτισμένη ανθρώπινη ύπαρξη που θα πρόσθετε περισσότερη αγάπη και σοφία στην ανθρωπότητα!

«Όταν ρωτήσατε για το σκοπό, αισθάνθηκα έντονα πως είχα διαλέξει αυτή τη ζωή για να νιώσω την εμπειρία της απόρριψης από τη μητέρα και την αδελφή μου και ν' απαλλαγώ από την προσκόλλησή μου σ' αυτές για να μπορέσω να συνεχίσω την πνευματική μου εξέλιξη.»

— Περίπτωση Α -338—

Έτσι, πολλές δυσάρεστες και φαινομενικά άδικες αντιδράσεις που έχουμε από τους άλλους γύρω μας, τις έχουμε στην

πραγματικότητα διαλέξει εμείς οι ίδιοι πριν γεννηθούμε, σαν δοκιμασίες και ευκαιρίες για ν' αναπτύξουμε αγάπη χωρίς όρους και κατανόηση.

«Ο σκοπός μου σ' αυτή τη ζωή είναι να μάθω υπομονή και αγάπη για τον συνάνθρωπό μου και ν' ανακουφίσω τη μοναξιά έχοντας επαφή με άλλους ανθρώπους και δείχνοντας συμπόνια.»

— Περίπτωση Α -57—

«Νομίζω ότι ο σκοπός μου σ' αυτή τη ζωή είναι να μάθω ταπεινοφροσύνη - πως όλοι βαθιά μέσα μας είμαστε το ίδιο - δεν υπάρχει καλύτερος ή χειρότερος. Να το δείξω και να το διδάξω αυτό.»

— Περίπτωση Α -434—

«Ο σκοπός μου σ' αυτή τη ζωή είναι να εξελιχθώ από μια αίσθηση "εγώ" σε μια αίσθηση "εμείς", ν' αποδεχθώ πως είμαι υπεύθυνη, να μη θάζω περιορισμούς σε άλλους ανθρώπους. Είμαι εδώ σ' αυτή τη ζωή για να βοηθήσω στην αλλαγή.»

— Περίπτωση Β -82—

«Ο σκοπός μου σ' αυτή τη ζωή είναι να ξεπεράσω το φόβο.»

— Περίπτωση Α -353—

«Ο σκοπός μου είναι να ελευθερωθώ από τον υλισμό και να πολεμήσω τον αρνητισμό. Να συνδυάσω αντρικά και γυναικεία συναισθήματα για έλεγχο, αγάπη και δύναμη.»

— Περίπτωση Β -25—

«Ο σκοπός μου σ' αυτή τη ζωή είναι να μάθω την ταπεινοφροσύνη.»

— Περίπτωση Α -46—

«Είμαι εδώ για να μάθω, αλλά επίσης και για να διδάξω και να βοηθήσω αυτή την εποχή της αλλαγής στην ιστορία, από τη θρησκευτική στην επιστημονική και την πνευματική

ζωή.»

— Περίπτωση Β -88—

«Ο σκοπός που γεννήθηκα ήταν για να αντιληφθώ τις εσώτερες σκέψεις μου και την ανεξαρτησία. Η εποχή ήταν κατάλληλη λόγω του φεμινιστικού κινήματος ήταν πια καιρός να θρουν οι γυναίκες δύναμη, επιρροή και ανεξαρτησία μέσα σ' ένα κόσμο ανδροκρατούμενο.»

— Περίπτωση Α -454—

«Ένωθα ότι είχα διαλέξει αυτή τη ζωή για να δοκιμάσω την εγκατάλειψη, κι έτσι να μάθω την αυτάρκεια. Ήρθα αυτή τη φορά γιατί αυτά τα χρόνια του εικοστού αιώνα είναι ιδανικά για ψυχολογική ανάπτυξη και θα αναπτύξω την ικανότητά μου να διδάξω και να ανταποκριθώ στους άλλους, σ' αυτή τη ζωή.»

— Περίπτωση Α -378—

«Όταν ρώτησες το σκοπό, αντιλήφθηκα ότι ήταν για να δημιουργήσω μια καινούργια σχέση με ανθρώπους που τους το χρωστούσα, επειδή τους είχα βλάψει σε προηγούμενες ζωές. Ξέρω σίγουρα πως ο σύζυγός μου σ' αυτή τη ζωή είναι αλκοολικός και καταλαβαίνω πως πρέπει να τον βοηθήσω γιατί σε άλλη ζωή του φέρθηκα άσχημα.»

— Περίπτωση Β -11—

Αυτές οι εντυπωσιακές απαντήσεις ταιριάζουν με το βασικό σκοπό της ζωής, δηλαδή τη μεταμόρφωση του χαρακτήρα. Απ' αυτές τις απαντήσεις καταλαβαίνουμε επίσης ότι ένας από τους βασικούς τρόπους εξέτασης κι εκτίμησης της πνευματικής μας προόδου είναι η ανάλυση της ποιότητας των σχέσεών μας με τους γύρω μας.

Γ. ΕΝΑΡΜΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΑΣ

Ο βαθμός της πνευματικής μας εξέλιξης μπορεί να εκτιμηθεί ανάλογα με την ικανότητά μας ν' αγαπάμε. Ο βαθμός αρμονίας στις διαπροσωπικές μας σχέσεις είναι επίσης ανάλο-

γος με την ικανότητά μας ν' αγαπάμε χωρίς όρους. Έτσι μπορούμε να καταλάβουμε πολλά πράγματα για τις δυνάμεις και τις αδυναμίες μας κατά την πορεία μας στο πνευματικό μονοπάτι, παρατηρώντας το βαθμό αρμονίας ή σύγκρουσης που έχουμε στις σχέσεις μας με τους άλλους. Θα τραβήξουμε κοντά μας ακριβώς τα άτομα και τους χαρακτήρες που έχουν κάτι να μας διδάξουν. Τους στενούς συγγενείς και φίλους μας, τους έχουμε διαλέξει πριν γεννηθούμε γιατί έχουμε πολλά να διδαχτούμε και να μάθουμε ο ένας από τον άλλο. Η σχέση είναι καθορισμένη πριν απ' τη γέννησή· όμως η αντίδρασή μας εξαρτάται από τη δική μας ελεύθερη βούληση. Για παράδειγμα, μπορεί να είναι στο πεπρωμένο μας να νιώσουμε να μας απορρίπτουν οι στενοί συγγενείς μας. Το πώς θ' αντιδράσουμε σ' αυτή την απόρριψη είναι θέμα της ίδιας μας της ελεύθερης βούλησης. Μπορεί να πληγωθούμε, να θυμώσουμε, να πικραθούμε ή ν' αποφύγουμε κάθε επαφή μαζί τους και να καταπιέσουμε τα συναισθήματά μας ή να συνεχίσουμε να τους αγαπάμε χωρίς όρους, κατανοώντας πως το πρόβλημα είναι δικό τους και όχι δικό μας.

Έτσι λοιπόν η σφαίρα των προσωπικών σχέσεων είναι το κύριο πεδίο μάθησης εδώ στη γη, ειδικά για το συναισθηματικό άτομο. Όταν μια σχέση δεν πηγαίνει καλά, θα έπρεπε να εξετάσουμε τους εαυτούς μας για εγωισμό, ανωριμότητα, υπερηφάνεια, έλλειψη εμπιστοσύνης στον εαυτό μας και κυριότερο όλων, έλλειψη αγάπης. Η δυσαρμονία στις σχέσεις μας, θα μας δείξει τις αδυναμίες μας και πού πρέπει ν' αναπτυχούμε περισσότερο. Αποφασίζουμε ήδη πριν έρθουμε σ' αυτό τον κόσμο να παίξουμε αυτούς τους ρόλους με γύρω μας, για να συνεχίσουμε όλοι μας με την πνευματική μας εξέλιξη. Μπορεί να επιστρέψουμε ξανά και ξανά με τα ίδια πνεύματα, έως ότου ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα μαζί τους. Υπάρχουν τρεις βασικές δυνάμεις έλξης μεταξύ των ανθρώπων: ΑΓΑΠΗ, ΜΙΣΟΣ και ΦΟΒΟΣ. Αυτές οι τρεις συγκινησιακές καταστάσεις, θα έλκουν το αντικείμενο αυτών των συναισθημάτων μέσα στη ζωή μας. Είναι καλύτερα να έλκουμε αυτό που αγαπάμε, παρά αυτό που φοβόμαστε ή μισούμε. Ας δουλέψουμε λοιπόν στο να αναπτύξουμε περισσότερη αγάπη και να ξεπεράσουμε (όχι να καταπιέσουμε) το μίσος και το φόβο. Ακόμη κι αν έλκουμε αυτό που φοβόμαστε και μισούμε, μπορούμε τελι-

κά να ξεπεράσουμε το πρόβλημα, μαθαίνοντας ν' αγαπάμε αυτό που πριν μας απωθούσε.

Τα άτομα πάνω στα οποία πειραματίστηκε η ψυχίατρος Wambach, επιβεβαίωσαν ότι ενσαρκώθηκαν ξανά και ξανά με τα ίδια πνεύματα παίζοντας διαφορετικούς ρόλους. Μ.Λετήστε μερικές από τις απαντήσεις:

«Η μητέρα μου ήταν η αδελφή μου σε μια προηγούμενη ζωή και ο πατέρας μου ένας εραστής. Ο πρώτος μου γιος ήταν παππούς μου σε κάποια άλλη ζωή, ο δεύτερος γιος μου ήταν ο πατέρας μου και η πρώτη μου κόρη μια φίλη. Την δεύτερη κόρη μου την είχα μητέρα σε μια προηγούμενη ζωή.»

— Περίπτωση A -235—

«Η μητέρα μου ήταν ένας πολύ φίλος από προηγούμενη ζωή. Ο πατέρας μου ήταν η σύζυγός μου, την οποία κακομεταχειριζόμουνα σε προηγούμενη ζωή.»

— Περίπτωση A -460—

«Κατάλαβα ότι σε μια από τις προηγούμενες ζωές μου η μητέρα μου σκότωσε τον πατέρα μου και μένα. Ήξερα ότι ούτε αυτή ούτε ο πατέρας μου θυμόντουσαν τίποτα, αλλά εγώ κατά κάποιο τρόπο πάντοτε είχα όνειρα σχετικά μ' αυτή την εμπειρία. Και μόνο τώρα όπως βλέπω τις σχέσεις αυτές κατά τη διάρκεια της ύπνωσης, απελευθερώθηκα.»

— Περίπτωση A -589—

«Η μητέρα μου ήταν μητέρα μου σε μια προηγούμενη ζωή και παιδί μου σε μια άλλη. Τα παιδιά μου, μου είπαν ότι ήθελαν να γίνουν παιδιά μου πριν εγώ γεννηθώ και τα γνώριζα όχι μόνο από προηγούμενες ζωές αλλά και από το χρονικό διάστημα ανάμεσα σε δυο ζωές.»

— Περίπτωση A -381—

«Γνώριζα ότι η μητέρα μου υπήρξε μητέρα μου και άλλοτε. Υπήρξα δίδυμη με τον πατέρα μου, γι' αυτό είμασταν πολύ συνδεδεμένοι. Γνώρισα πολλές άλλες οικογενειακές σχέσεις που ξεκινάνε από προηγούμενες ζωές. Ήμουνα

ευχαριστημένη που ήμουνα αδελφή παρά σύζυγος του αδελφού μου.»

— Περίπτωση Α -513—

«Η μητέρα μου ήταν μια αδελφή ή κάποιος κοντινός συγγενής σε προηγούμενη ζωή. Ο πατέρας μου ήταν καπετάνιος σ' ένα πλοίο όπου εγώ ήμουν ναύτης. Είχα την εντύπωση ότι πολλοί άλλοι άνθρωποι που είμασταν μαζί σ' αυτή τη ζωή, ήταν μαζί μου σε κάποια ζωή γύρω στα 1600.»

— Περίπτωση Α -558—

«Καταλαβαίνω τώρα ότι μέρος του σκοπού μου αυτή τη φορά είναι να συνειδητοποιήσω τα αισθήματα της μητέρας μου για μένα και να την αγαπήσω όπως και να' ναι. Θεέ μου πόσο δύσκολο είναι!»

— Περίπτωση Α -244—

«Ήρθα αυτή την εποχή για να διορθώσω παλιά λάθη και να ξεπεράσω την ενοχή μου για διάφορες σχέσεις.»

— Περίπτωση Α -57—

«Ήρθα σ' αυτή τη ζωή γιατί μερικοί άνθρωποι με τους οποίους έπρεπε να βελτιώσω τις σχέσεις μου θα ζούσαν επίσης αυτή την εποχή»

— Περίπτωση Β -70—

«Ήρθα τώρα, για να γνωρίσω καλύτερα τη μητέρα μου που ήταν η καλύτερη μου φίλη σε προηγούμενη ζωή και θα ζούσε αυτή την εποχή.»

— Περίπτωση Β -55—

Οι παρατηρήσεις της ψυχιάτρου Wamback πάνω στις περιπτώσεις αυτές έχουν ενδιαφέρον για μας:

«Ανάμεσα στα 87% από τα άτομα που απάντησαν ΝΑΙ στην ερώτηση αν γνώριζαν τους συγγενείς τους σε προηγούμενες ζωές, υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία στις σχέσεις που αναφέρθηκαν. Πατέρες στη σημερινή ζωή υπήρξαν εραστές, μητέρες, αδελφοί, αδελφές, φίλοι και παιδιά σε προηγούμενες ζωές. Μητέρες στη σημερινή ζωή υπήρξαν φίλοι,

πατέρες, αδελφοί, αδελφές, παιδιά. Δεν υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο στον τρόπο που οι άνθρωποι σχετίζονται σ' αυτή σε προηγούμενες ζωές. Η υπόθεση Φρόυντ ότι οι κόρες έυχονται οι πατέρες να ήταν εραστές, δεν έγινε φανερή απ' αυτά τα στοιχεία ούτε πώς οι γιοι έβλεπαν τις μητέρες τους σαν συζύγους σε προηγούμενες ζωές πιο συχνά απ' ότι τους έβλεπαν σ' άλλες σχέσεις. Συχνά συγγενείς σ' αυτή τη ζωή υπήρξαν φίλοι ή μακρινοί συγγενείς σε προηγούμενες ζωές.

Σύντροφοι και εραστές εμφανίστηκαν σαν φίλοι, κοντινοί συγγενείς, γονείς από άλλες ζωές, καθώς και εραστές. Μερικοί απ' αυτούς που έλαβαν μέρος στο πείραμα, ανέφεραν ότι οι σύζυγοί τους σ' αυτή τη ζωή είχαν πάλι σεξουαλικές σχέσεις μαζί τους σε προηγούμενες ζωές, κι έτσι φαίνεται πως υπάρχει μια ροπή των ανθρώπων να λύνουν προβληματικές σεξουαλικές σχέσεις, παίρνοντας τους ίδιους σχετικά με το σεξ ρόλους σε πολλές διαδοχικές ζωές. Αλλά και πάλι, αυτό ήταν πολύ κάτω από το 1/3 των αναφορών που αφορούσαν σχέσεις σε προηγούμενες ζωές συζύγων ή εραστών τώρα.»

Αυτό το στοιχείο μαζί με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες μας οδηγεί στις ακόλουθες σκέψεις:

1. Έχουμε την τάση να ενσαρκωνόμαστε ξανά και ξανά με μερικά από τα ίδια πνεύματα.
2. Ενσαρκωνόμαστε με τα πνεύματα που πρέπει να μας διδάξουν μαθήματα ή πρέπει να διδαχτούν από μας.
3. Εάν δεν μπορέσουμε να εναρμονίσουμε μια σχέση σε μια ζωή, θα πρέπει να έλξουμε το ίδιο πνεύμα ή τον ίδιο τύπο προσωπικότητας σε μια μελλοντική ζωή και τελικά να μάθουμε το μάθημα.
4. Φαίνεται λοιπόν λογικό και χρήσιμο, πως πρέπει να προσπαθήσουμε να εναρμονίσουμε τις σχέσεις μας τώρα, για να χαρούμε ζωές με περισσότερη αγάπη και αρμονία και συγχρόνως να έχουμε καθαρή τη συνείδησή μας τη στιγμή του θανάτου.

Βοηθώντας ανθρώπους ετοιμοθάνατους, παρατήρησα ότι ο θάνατος είναι πολύ πιο δυσάρεστος γι' αυτούς που απέτυχαν να εναρμονίσουν τις σχέσεις τους με τους γύρω τους. Ακόμη και αυτοί που μένουν πίσω, συχνά αισθάνονται ένοχοι

που μια μητέρα ή ένας πατέρας, αδελφός ή αδελφή έφυγαν πριν προφτάσουν να τακτοποιήσουν τις σχέσεις τους μαζί τους και τώρα είναι πολύ αργά. Δεν είναι λοιπόν καλύτερα ν' αρχίσει κανείς να παρατηρεί τις σχέσεις του ΣΗΜΕΡΑ, και ν' ανακαλύψει πού τρέφει θυμό, μνησικακία, πίκρα, ζήλια, μίσος, φόβο ή άλλες συγκινησιακές καταστάσεις που τον χωρίζουν από τους γύρω του; Εάν αυτοί οι άνθρωποι είναι διαθέσιμοι και ανοιχτοί στην επικοινωνία, τότε μπορούμε να καθήσουμε και ν' αρχίσουμε να συζητάμε τη σχέση μας μαζί τους, ελπίζοντας να τακτοποιήσουμε τις διαφορές μας και να συγχωρέσουμε ο ένας τον άλλο αρχίζοντας μια καινούργια σχέση βασισμένη στην αγάπη και στην επικοινωνία.

Αυτό είναι ένα από τα βασικά βήματα που πρέπει να κάνουμε εάν θέλουμε να είμαστε έτοιμοι για το θάνατο κάθε στιγμή, άσχετα αν πρόκειται για το δικό μας θάνατο ή για το θάνατο άλλων. Εάν ο άλλος δεν είναι διαθέσιμος ή έτοιμος ν' ακούσει ή να επικοινωνήσει, τότε μπορούμε τουλάχιστον ν' αλλάξουμε τα δικά μας συναισθήματα. Μπορούμε να εγκαταλείψουμε όλη την πίκρα και τα άλλα αρνητικά μας συναισθήματα, να φανταστούμε τον άλλο τριγυρισμένο από φως και αγάπη και να ευχόμαστε μέσα μας καλό γι' αυτόν. Μπορούμε να τον συγχωρήσουμε για όλα και να ξεκαθαρίσουμε κάθε αρνητισμό από τη μεριά μας τουλάχιστον. Τότε θα μπορέσουμε να εγκαταλείψουμε το υλικό μας σώμα πολύ πιο ήρεμα και με λιγότερο κάρμα που θα μας τραβάει κάτω στον ίδιο δυσάρεστο τύπο ανθρώπινων αμοιβαίων επιδράσεων. ΑΓΑΠΗ και ΣΥΓΝΩΜΗ είναι τα βασικά μας μέσα σ' αυτό τον τομέα.

Εάν χρωστάμε κάτι σε κάποιον είναι καλύτερα να το πληρώσουμε και να μην αφήσουμε χρέη πίσω μας. Αυτά τα χρέη θα είναι σαν συνδετικές αλυσίδες που θα μας δέσουν και πάλι στην ίδια κατάσταση. Εάν βλάψαμε κάποιον είναι καλύτερα να αναπτύξουμε ταπεινοφροσύνη και να ζητήσουμε συγνώμη στη φαντασία μας. Αυτό θα μας εξαγνίσει από τα αρνητικά συναισθήματα. Μπορούμε επίσης να ζητήσουμε τη συγνώμη από το Θεό, που είναι πάντα έτοιμος να συγχωρέσει μια ειλικρινή καρδιά. Και τέλος πρέπει να συγχωρήσουμε και τους εαυτούς μας και να μην κρατάμε μέσα μας παλιές ενοχές που μας κάνουν ν' νιώθουμε αποκομμένοι από το Θεό και τους άλλους.

Αν έχουμε δυσκολία να φανταστούμε κάποιον σε λευκό

φως, μπορούμε να χαλαρώσουμε το σώμα και το νου και μετά να σκεφτούμε 5 θετικές ιδιότητες που έχει αυτό το άτομο. Αυτό θα βοηθήσει στο να ανοίξει η καρδιά και τα συναισθήματα και η σχέση μ' αυτόν τον άνθρωπο σίγουρα θ' αλλάξει.

Όσο περισσότερο εξετάζουμε να βρούμε πώς μπορούμε να προετοιμαστούμε για έναν ειρηνικό θάνατο, τόσο πιο πολύ αντιλαμβανόμαστε ότι η προετοιμασία για τον θάνατο είναι στην πραγματικότητα προετοιμασία για τη ζωή. Είναι σαν τη σχέση ανάμεσα στον ύπνο και το ξύπνημα. Εάν δεν έχουμε ζήσει τη μέρα μας μ' ένα τρόπο που να νιώθουμε γαλήνιοι και ικανοποιημένοι, τη στιγμή που θα πέφτουμε για ύπνο δεν θα μπορέσουμε να αφεθούμε και θα μείνουμε άυπνοι. Έτσι η επόμενη μέρα θα είναι ακόμη πιο δυσάρεστη. Κατά τον ίδιο τρόπο, εάν δεν ζήσουμε τη ζωή μας αρμονικά με τις εσωτερικές μας πεποιθήσεις θα αισθανθούμε πανικό και τύψεις τη στιγμή του θανάτου. Σαν συνέπεια η επόμενη ζωή θα ξεκινήσει μ' αυτές τις δυσάρεστες δονήσεις. Ξεκινάμε από κει που σταματήσαμε. Τα άτομα που αναφέρει ο Dr. Moody πως πέθαναν και ξαναγύρισαν στη ζωή, επιβεβαιώνουν ότι ξαφνικά μετά την εμπειρία εμπνεύστηκαν και ένιωσαν την ανάγκη να ζήσουν λιγότερο εγωϊστικά.

1. «Δεν είπα σε κανέναν την εμπειρία μου, αλλά όταν γύρισα πίσω είχα αυτή την ακαταμάχητη και θερμή επιθυμία να κάνω κάτι για τους ανθρώπους. Ντρεπόμουν τόσο πολύ για όλα όσα είχα ή δεν είχα κάνει στη ζωή μου. Ένιωσα πως έπρεπε να κάνω κάτι, πως δεν μπορούσα να περιμένω άλλο.»

2. «Όταν γύρισα πίσω απ' αυτό, είχα αποφασίσει ότι ήταν καλύτερα ν' αλλάξω. Ήμουν πολύ μετανιωμένος. Δεν ήμουν ικανοποιημένος με τη ζωή που είχα ζήσει ως τότε και ήθελα ν' αρχίσω από δω και μπρος με καλύτερο τρόπο.»

Κάποιος άλλος απ' αυτούς που έζησαν την εμπειρία της επιστροφής από το θάνατο, είδε ένα πνεύμα να προσπαθεί να επικοινωνήσει μ' αυτούς που είχε αφήσει πίσω για να τους πει ν' αλλάξουν τους τρόπους τους, πριν να είναι πολύ αργά.

Dr. Moody: «Υπήρχε τίποτα το συγκεκριμένο που προσπαθούσε να τους πει;»

Ασθενής: «Ναι, προσπαθούσε κατά κάποιο τρόπο να επικοινωνήσει μαζί τους και να τους πει, φαίνεται, να κάνουν

πράγματα διαφορετικά απ' αυτά που έκαναν μέχρι τώρα, ν' αλλάξουν, να κάνουν μια αλλαγή στον τρόπο της ζωής τους. Τώρα, αυτό μοιάζει κάπως περιέργο αλλά προσπαθούσε να τους οδηγήσει να κάνουν σωστά πράγματα ν' αλλάξουν, για να μη μείνουν όπως ήταν αυτή. Μην κάνετε ό,τι έκανα εγώ, για να μην σας συμβεί ό,τι μου συνέβη. Κάντε πράγματα για τους άλλους για να μην καταντήσετε έτσι.

» Δεν προσπαθώ να ηθικολογήσω ή να κάνω κήρυγμα αλλά αυτό ήταν το μήνυμα που προσπαθούσε να τους περάσει. Έμοιαζε σαν να μην υπήρχε αγάπη σ' αυτό το σπίτι, θα μπορούσε να πει κανείς. Έμοιαζε σαν να προσπαθούσε να επανορθώσει κάτι που είχε κάνει. Είναι μια εμπειρία που δεν θα ξεχάσω ποτέ.»

Ο Θεολόγος κ. Μελέτης πιστεύει ότι τα πνεύματα συνεχίζουν τη σχέση τους με τα ενσαρκωμένα πνεύματα από τα οποία έχουν πρόσφατα αποχωριστεί.

«Το πνεύμα που μόλις έφυγε, έχει τη δύναμη να επικοινωνεί με την οικογένειά του, τους γνωστούς και τους φίλους; Ή παύει να ενδιαφέρεται και να σκέπτεται τους ανθρώπους στη γη; Δεν χωράει αμφιβολία παρ' όλα αυτά πως υπάρχει ενδόμυχη επικοινωνία. Η σχέση δεν κόβεται από το θάνατο, απλώς αλλάζει. Οι δεσμοί και η αλληλοβοήθεια μεταξύ των ζωντανών και των νεκρών εξακολουθεί να υπάρχει. Είμαστε ένα πνευματικό σώμα που έχει τον Χριστό σαν κεφαλή. Οι πνευματικοί μας δεσμοί δεν σπάνε ούτε κι από τον θάνατο. Τα πνεύματα των αγαπημένων μας, μας παρατηρούν, ενδιαφέρονται για μας και παλεύουν μαζί μας για τα ευχάριστα και τα δύσκολα καθήκοντά μας.»

Ίσως το μεγαλύτερο εμπόδιο για να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε τις συγκινησιακές αδυναμίες και τις αρνητικές αντιδράσεις μας απέναντι στους άλλους, είναι το γεγονός ότι τόσο πολύ ελεγχόμαστε από τις προσκολλησεις, τις απέχθειες, τους φόβους και τα πρότυπα του κοινωνικού προγραμματισμού και των συνηθειών. Η αυτοανάλυση είναι ένας τρόπος με τον οποίο μπορούμε να παρατηρούμε και να ξεπερνάμε μερικά απ' αυτά τα εμπόδια.

Δ. ΑΥΤΟΕΞΕΤΑΣΗ

Έχουμε ήδη συζητήσει το γεγονός πως θα υποχρεωθούμε να εξετάσουμε τη ζωή μας όταν θα εγκαταλείψουμε αυτό το υλικό σώμα. Είναι λογικό επομένως πως θα ήταν χρήσιμο ν' αρχίσουμε αυτή την αυτοεξέταση εδώ και τώρα, για να είμαστε πιο έτοιμοι γι' αυτή την τελική εξέταση που αναφέρεται σ' όλες τις πηγές που μελετήσαμε.

Μπορούμε σταδιακά ν' αναπτύξουμε μεγαλύτερη απόσπαση από το σώμα και το νου και ν' αρχίσουμε να παρατηρούμε την προσωπικότητά μας σαν ένα όργανο που με τη βοήθειά του εμείς τα πνεύματα ενεργούμε. Μπορούμε ν' αρχίσουμε να κάνουμε προσαρμογές και ρυθμίσεις (τακτοποιήσεις) στις πράξεις και στις αντιδράσεις αυτής της προσωπικότητας για να μπορεί να αντιδρά πιο αρμονικά με το περιβάλλον της. Στην πραγματικότητα, εξεταζόμαστε την κάθε στιγμή της ζωής μας. Κάθε εμπειρία είναι μια ευκαιρία που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για ν' αναπτύξουμε μεγαλύτερη επίγνωση. Συχνά δεν καταφέρνουμε να δούμε το μάθημα που υπάρχει σε μια εμπειρία γιατί δεν έχουμε αρκετή συγκινησιακή ελευθερία εξ αιτίας της ταύτισής μας με την προσωπικότητα. Μπορούμε ν' αρχίσουμε να ταυτιζόμαστε με την εσωτερική πνευματική μας φύση που έχει ήδη υπάρξει σαν άλλες προσωπικότητες πριν τη γέννησή της σ' αυτό το σώμα, και θα συνεχίσει ύστερα από το θάνατο αυτού του σώματος. Έτσι θα είμαστε πιο ελεύθεροι να δούμε την αλήθεια και ν' απαντήσουμε στις ερωτήσεις της «εξέτασης της ζωής» πιό σωστά. Όταν απαντούμε από το επίπεδο του εγώ συνήθως κάνουμε λάθος. Η βασική ερώτηση της ζωής είναι ΠΟΙΟΣ ΕΙΜΑΙ; Ο βασικός σκοπός της ζωής είναι ν' απαντήσουμε σ' αυτή την ερώτηση, ν' αντιληφθούμε την πραγματική πνευματική μας φύση, το ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ του Σωκράτη. Ο Σωκράτης έλεγε πως ήταν καλύτερα να πεθάνει κανείς παρά να μην εξετάζει διαρκώς τη ζωή του. Καταδιώχθηκε και τελικά καταδικάστηκε σε θάνατο εξ αιτίας των φιλοσοφικών του αναζητήσεων και γιατί ενεθάρρυνε τους άλλους να κάνουν το ίδιο. Εδώ ο Σωκράτης δείχνει πόσο βαθιά, πόσο ακλόνητα πίστευε στη φιλοσοφία του:

«...Εάν μου πείτε... θα σε απαλλάξουμε αλλά μ' έναν όρο, πως δεν θα συνεχίσεις να ερευνάς πια... μ' αυτόν τον τρόπο

και πως αν συλληφθείς κάνοντας ξανά το ίδιο πράγμα θα πεθάνεις. Εάν αυτός ήταν ο όρος σύμφωνα με τον οποίο θα με αφήνατε ελεύθερο, θ' απαντούσα: "Όσο έχω ζωή και δύναμη ποτέ δεν θα σταματήσω να εξασκώ και να διδάσκω τη φιλοσοφία και να προτρέπω όποιον συναντώ... Δεν ντρέπεστε να αποθησαυρίζετε πάρα πολλά χρήματα και τιμές και φήμη και να νοιάζεστε τόσο λίγο για γνώση και αλήθεια; Ζωή χωρίς έρευνα δεν είναι άξια να τη ζει κανείς."»

Ωστόσο, δεν είναι αρκετό να εξετάζουμε απλά τις ζωές μας φιλοσοφικά. Η γνώση αυτή πρέπει να γίνει αγάπη και ανιδιοτελής πράξη. Πρέπει να γίνει ένα αίσθημα πνευματικής ενότητας με όλα τα πλάσματα μέσα στο σύμπαν και να φέρει αρμονία και ειρήνη στη ζωή μας.

Ε. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ «ΠΙΣΤΕΥΩ» ΜΑΣ

Καθώς εξετάζουμε περισσότερο βαθιά την προσωπικότητα με τη βοήθεια της αυτοανάλυσης, θα ανακαλύψουμε ότι στη βάση της προσωπικής μας πραγματικότητας υπάρχει ένα προγραμματισμένο ΣΥΣΤΗΜΑ «ΠΙΣΤΕΥΩ». Αυτό το σύστημα πεποιθήσεων διαμορφώνει τη δομή της ζωής μας και τις διάφορες εμπειρίες που αντιμετωπίζουμε. Το βασικό σύστημα «πιστεύω» διεισδύει βαθμιαία μέσα στην πληροφόρηση που διοχετεύεται μέσα μας με τη βοήθεια των αισθήσεων και επιτρέπει μόνο στις σκέψεις και στις εντυπώσεις που είναι σύμφωνες με το σύστημα των «πιστεύω» μας να φθάσουν στο συνειδητό νου. Τα υπόλοιπα απωθούνται και αποκρύπτονται μέσα στο υποσυνείδητο. Η εξέταση και ο μετασχηματισμός του προγραμματισμού αυτού, είναι ένα θέμα που απαιτεί ένα ολόκληρο ξεχωριστό βιβλίο για να αναλυθεί. Αν ενδιαφέρεστε, μπορείτε να μελετήσετε το βιβλίο μου «ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ». Ας αρκεστούμε εδώ να πούμε πως υπάρχουν δύο βασικοί πυρήνες «πιστεύω» πάνω στους οποίους βασίζονται όλα τα άλλα συστήματα των «πιστεύω» μας. Ο ένας είναι πως ΕΙΜΑΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΑΥΤΗ Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ και ο άλλος ΕΙΜΑΙ ΕΝΑ ΑΘΑΝΑΤΟ ΠΝΕΥΜΑ. Είναι φανερό, πως θα έχουμε μεγάλα πλεονεκτήματα αν δυναμώσουμε το

δεύτερο σύστημα «πιστεύω», γιατί έτσι θα έχουμε πολύ περισσότερη εσωτερική ασφάλεια, αυτοπεποίθηση, δύναμη, θάρρος, χαρά, γαλήνη και εσωτερική ικανοποίηση στη ζωή μας. Και είναι επίσης ολοφάνερο πως δεν θα φοβόμαστε το θάνατο εάν πραγματικά πιστεύουμε πως είμαστε πνεύματα.

Ένα βασικό πρόβλημα είναι πως είμαστε βαθιά επηρεασμένοι από το μαζικό σύστημα «πιστεύω» της κοινωνίας γύρω μας και βρίσκουμε πως είναι δύσκολο να ελευθερωθούμε απ' αυτό. Είναι αλήθεια πως η προσωπική μας πραγματικότητα δημιουργείται από τον προσωπικό μας προγραμματισμό αλλά σε πολλές περιπτώσεις ο προγραμματισμός αυτός δεν μπορεί να ελευθερωθεί αρκετά από το κοινωνικό σύστημα «πιστεύω». Έτσι βασικά βιώνουμε μια πραγματικότητα βασισμένη πάνω στο κοινωνικό σύστημα «πιστεύω» που δουλεύει βαθιά μέσα στο υποσυνείδητό μας. Έτσι θα είμαστε ικανοί να συνειδητοποιήσουμε το αποτέλεσμα του συστήματος «πιστεύω πως είμαι πνεύμα», είτε όταν η συγκέντρωσή μας γίνει τόσο δυνατή που να είμαστε τελείως ανεπηρέαστοι απ' αυτά που πιστεύουν οι άλλοι, είτε όταν η κοινωνία σαν σύνολο εξελιχθεί προς αυτό το σύστημα «πιστεύω». Από την τρυφερή παιδική ηλικία έχουμε όλοι διδαχτεί πως είμαστε πνεύματα· αλλά οι πράξεις των γονιών μας και των άλλων γύρω μας, έδειχναν καθαρά πως δεν πίστευαν βαθιά σ' αυτό. Εάν αληθινά πιστεύαμε πως είμαστε πνεύματα, δεν θα υπήρχε στεναχώρια, άγχος, φόβος, κατάθλιψη και απόγνωση ούτε πίκρα και μνησικακία, θα υπήρχε μόνο αγάπη και ειρήνη. Ο Seth μας προκαλεί να πειραματιστούμε με πίστη στο καλό, χωρίς πίστη στο κακό.

«Τελείως απλά, πίστη στο καλό χωρίς πίστη στο κακό, μπορεί να σας φανεί σαν κάτι εξαιρετικά μη ρεαλιστικό. Αυτή η πίστη ωστόσο, είναι το καλύτερο είδος ασφάλειας που μπορείτε να έχετε τόσο κατά τη διάρκεια της υλικής ζωής όσο και μετά.

» Μπορεί αυτό να παραβιάζει τη νοημοσύνη σας και οι μαρτυρίες των σωματικών σας αισθήσεων μπορεί να φωνάζουν πως αυτό είναι ψέμα. Όμως πίστη στο καλό χωρίς πίστη στο κακό είναι στην πραγματικότητα εξαιρετικά ρεαλιστική αφού στην υλική ζωή θα διατηρήσει το σώμα σας υγιέστατο, θα σας απελευθερώσει ψυχολογικά από πολλούς φόβους και διανοητικές δυσκολίες και θα σας φέρει ένα συ-

ναίσθημα ανακούφισης και αυθορμητισμού που θα βοηθήσει να αναπτυχθούν οι ικανότητές σας για να μπορέσουν να αποδώσουν καλύτερα. Μετά το θάνατο θα απελευθερωθείτε από την πίστη στους δαίμονες, την κόλαση και την εξαναγκαστική τιμωρία. Θα είσαστε καλύτερα προετοιμασμένοι να καταλάβετε τη φύση της πραγματικότητας όπως αυτή είναι. Καταλαβαίνω πως η ιδέα αυτή προσβάλλει πράγματι τη νοημοσύνη σας και πως οι αισθήσεις σας λένε πολλά πράγματα που δεν είναι αληθινά και σας λέω πως οι φυσικές αισθήσεις σας αντιλαμβάνονται μια πραγματικότητα που είναι αποτέλεσμα των “πιστεύω” σας.

» Όταν πιστεύετε στο κακό, είναι φυσικό και να το διακρίνετε. Ο κόσμος σας δεν έχει δοκιμάσει ακόμη το πείραμα που θα σας απελευθέρωνε. Ο Χριστιανισμός δεν ήταν παρά μια διαστρέβλωση αυτής της βασικής ιδέας - δηλ. ο οργανωμένος Χριστιανισμός - όπως τον ξέρετε. Δεν μιλώ εδώ απλώς για τα πρωταρχικά διδάγματα. Δεν τους δόθηκε η ευκαιρία, και θα το συζητήσουμε αυτό πιο κάτω στο βιβλίο.

» Το πείραμα που θα μεταμόρφωνε τον κόσμο σας θα επιδρούσε πάνω στη βασική ιδέα πως δημιουργείτε τη δική σας πραγματικότητα σύμφωνα με τη φύση των “πιστεύω” σας και πως κάθε ύπαρξη είναι ευλογημένη και πως το κακό δεν υπάρχει μέσα της. Εάν τις ιδέες αυτές τις ακολουθούσαμε προσωπικά και συλλογικά, τότε η μαρτυρία των υλικών αισθήσεών μας δεν θα εύρισκε πως διαψεύδεται. Θα διέκριναν τον κόσμο και την ύπαρξη σαν καλά.

» Αυτό είναι ένα πείραμα που δεν έχει δοκιμαστεί κι αυτές είναι αλήθειες που θα πρέπει να μάθετε μετά τον υλικό θάνατο. Μερικοί, μετά το θάνατο αφού καταλάβουν αυτές τις αλήθειες, διαλέγουν να ξαναγυρίσουν στην υλική ύπαρξη και να τις εξηγήσουν. Έτσι γίνεται αιώνες τώρα.»

ΣΤ. ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ Ν’ ΑΦΗΝΟΥΜΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟ.

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΧΑΛΑΡΩΣΗ, ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ένας τρόπος για να αμβλύνουμε την αντίσταση του νου στην αναμόρφωση του συστήματος των «πιστεύω» μας είναι η

καθημερινή άσκηση σε μερικές νοητικές πειθαρχίες όπως είναι η βαθιά χαλάρωση, ο έλεγχος του νου, η προσευχή και ο διαλογισμός. Μ' αυτό τον τρόπο ο νους ελαττώνει την αντίστασή του, χαλαρώνει και γίνεται πιο εύπλαστος, για τον αυτομετασχηματισμό. Μπορεί ύστερα να γεμίσει με περισσότερες θετικές ιδιότητες.

Ο θάνατος είναι μια κατάσταση εγκατάλειψης του κάθε τι· μια παράδοση του σώματος και των προσκολλησέων του. Απαιτεί ν' αφεθούμε ελεύθεροι απ' όλα τα ενδιαφέροντα που απασχολούν το νου. Μελέτες, σχέδια, σχέσεις, επιχειρησιακές και επαγγελματικές υποθέσεις, κτήσεις, πόνους, προβλήματα ακόμη και χαρές και διασκεδάσεις. Όταν κάνουμε βαθιά χαλάρωση ή διαλογισμό, μαθαίνουμε να ελευθερώνουμε τον εαυτό μας απ' όλες αυτές τις ανησυχίες και συνειδητοποιούμε την φυσική εσωτερική γαλήνη που υπάρχει πάντα βαθιά μέσα μας. Μπορούμε έτσι να μάθουμε να χαλαρώνουμε στη ζωή γενικά· να είμαστε χαλαροί στις πράξεις και τις ενέργειές μας ακόμη και στις προσπάθειές μας. Μπορούμε να μάθουμε να ενεργούμε χωρίς ένταση και χωρίς να δεσμευόμαστε, πράγμα που είναι πολύ πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό από την πράξη που γίνεται κάτω από υπερένταση, ανυπομονησία και άγχος. Έτσι όταν φτάσει η ώρα του θανάτου είμαστε ικανοί ν' αντιμετωπίσουμε αυτή την εμπειρία με τον ίδιο τρόπο. Με ηρεμία, με αξιοπρέπεια και συνειδητή επίγνωση. Θα έχουμε μάθει με τη βοήθεια των εσωτερικών εμπειριών μας πως είμαστε κάτι πάνω και πέρα από το σώμα και το νου. Σαν αποτέλεσμα, θα συγκεντρώσουμε την προσοχή μας περισσότερο στην πνευματική πλευρά της ύπαρξής μας που τελικά θα γλιστρίσει έξω από το σώμα μας και θα συνεχίσει το ταξίδι της. Δεν θα παλέψουμε σ' αυτές τις τελευταίες στιγμές, δεν θα δημιουργήσουμε ένταση και δυστυχία στον εαυτό μας και στους άλλους γύρω μας. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως δεν θα προσπαθήσουμε να ζήσουμε όσο πιο πολύ και πιο χρήσιμα μπορούμε. Όταν όμως θα έχει πια έρθει η ώρα μας, θα φύγουμε μ' ένα ήρεμο χαμόγελο στα χείλη, σκεπτόμενοι τη θεική μακαριότητα του κόσμου των πνευμάτων που θα συναντήσουμε σε λίγο.

Το πρώτο βήμα λοιπόν, είναι η χαλάρωση· να αφεθούμε ελεύθεροι. Το δεύτερο βήμα είναι η συγκέντρωση του νου σε μια ανώτερη οντότητα ή πραγματικότητα. Όταν θα είμαστε πια

τελειώς χαλαρωμένοι, μπορούμε να συγκεντρώσουμε το νου μας στην εικόνα ή στο όνομα του Ιησού Χριστού ή μπορούμε να φανταστούμε το θείο φως ή τον ανεκδήλωτο Θεό χωρίς μορφή. Λέγεται πως αν έχουμε στα χείλη μας το όνομα του Θεού καθώς εγκαταλείπουμε το υλικό μας σώμα, τότε το όνομα του Θεού θα μας φέρει σε μια πολύ υψηλή μετά θάνατον κατάσταση. Αυτό εξ άλλου είναι λογικό αφού έχουμε ήδη δει πως το πνεύμα θα πάει αυτόματα σ' οποιοδήποτε επίπεδο έρθει στο νου μας. Έτσι αν έχουμε το Θεό στο νου μας, θα πάμε κοντά στο Θεό. Ο Sri Satya Sai Baba λέει πάνω σ' αυτό:

«Ακούγοντας μερικούς μύθους των ιερών γραφών μπορεί να νομίζετε πως είναι αρκετό να θυμηθεί κανείς το όνομα του Κυρίου την τελευταία ακριβώς στιγμή της ζωής του. Είναι όμως δύσκολο καθήκον να φέρετε στηθύμησή σας αυτό το όνομα στα τελευταία σας εάν δεν έχετε ασκηθεί σ' αυτό για χρόνια. Καθώς συναισθήματα και σκέψεις θα εισβάλλουν σαν ορμητικά κύματα μέσα σας θα σας κατακλύζουν την τελευταία στιγμή, το όνομα του Θεού θα καταποντιστεί, εκτός κι αν μάθετε από δω και μπρος να φέρνετε αυτό το όνομα στην κορυφή της συνειδητότητάς σας οποτεδήποτε το θέλετε.

» Ζούσε κάποτε ένας έμπορος που εμπνεύστηκε από το μύθο του Αζαμόλα. Αποφάσισε να θυμηθεί το όνομα του Θεού τις τελευταίες στιγμές του με ένα σύντομο τρόπο. Έδωσε στους έξι γιους του ονόματα του Θεού, ξέροντας πως σίγουρα θα τους καλούσε κοντά του τη στιγμή του θανάτου του. Η ώρα έφτασε' σύμφωνα με το πρόγραμμά του φώναξε το Θεό έξι φορές συνολικά.

» Τ' αγόρια ήρθαν και στάθηκαν γύρω στο προσκεφάλι του' όπως επιθεωρούσε την ομάδα, η τελευταία σκέψη που ήρθε στο νου του ανθρώπου που πέθαινε, ακριβώς τη στιγμή που ήταν να εγκαταλείψει το σώμα, ήταν: "Αλλοίμονο, είσαστε όλοι εδώ; Ποιός προσέχει το μαγαζί τώρα;"

» Όπως βλέπετε το μαγαζί του ήταν αληθινά η αναπνοή του σ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και δεν μπόρεσε να γυρίσει τη σκέψη του στο Θεό από τη μια στιγμή στην άλλη. Οι τάσεις που βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση θα έρθουν στην επιφάνεια, ό,τι κι αν εύχεστε εσείς.

» Δεν είναι εύκολη δουλειά να θάλει κανείς το όνομα του

Θεού στο στόμα του την τελευταία του στιγμή. Χρειάζεται πρακτική εξάσκηση πολλών χρόνων, βασισμένη σε πολύ βαθιά πίστη και ισχυρό χαρακτήρα χωρίς μίσος και κακία. Η σκέψη του Θεού δεν μπορεί να επιζηήσει σ' ένα κλίμα υπερηφάνειας και απελπισίας. Και επιπλέον, πώς ξέρετε ποιά είναι η τελευταία στιγμή; Ο Θεός του θανάτου δεν προειδοποιεί πως έρχεται για να σας πάρει. Δεν είναι σαν το φωτογράφο που λέει: Τραβάω, είστε έτοιμοι;

» Εάν θέλετε την προσωπογραφία σας να κρέμεται στους τοίχους του ουρανού, θα πρέπει να είναι ελκυστική η θέση του σώματος, η στάση σας και το χαμόγελό σας, θα πρέπει να είναι όλα ωραία· έτσι δεν είναι; Γι' αυτό να είσαστε έτοιμοι για το «κλικ» μέρα και νύχτα, με το όνομα του Θεού να κυλά συνέχεια πάνω στη γλώσσα σας και τη δόξα Του πάντα ν' ακτινοβολεί μέσα στο νου σας. Έτσι οποτεδήποτε γίνει το "κλικ" η φωτογραφία σας θα είναι ωραία.»

Με τα τόσο προσγειωμένα γεμάτα χιούμορ παραδείγματά του, ο Sai Baba μας κάνει να καταλάβουμε την απλή αλήθεια, πως θα πεθάνουμε με τον ίδιο τρόπο που έχουμε ζήσει. Δεν θα είναι δυνατό ν' αλλάξουμε την τελευταία στιγμή το χαρακτήρα μας, τα ενδιαφέροντά μας και τον τρόπο που σκεφτόμαστε. Αυτή η προσπάθεια πρέπει ν' αρχίσει εδώ και τώρα, με καθημερινό διαλογισμό και συγκέντρωση πάνω στο όνομα και τη μορφή του Θεού ή σε κάποια άλλη θεϊκή ιδιότητα όπως η αγάπη ή το φως. Σύμφωνα με το Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών, μπορούμε να προετοιμαστούμε για το θάνατο με 5 βασικούς τρόπους:

1. Ν' αναλάβουμε την υποχρέωση να θυμόμαστε το γεγονός πως είμαστε πνεύματα και πως ο,τιδήποτε δούμε μετά το θάνατό μας, είναι απλώς μια προβολή αυτών που περιέχει ο ίδιος μας ο νους.
2. Ν' αναπτύξουμε μια επικοινωνία και μια σχέση με ανώτερες δυνάμεις, με τη βοήθεια καθημερινής προσευχής.
3. Να ζούμε τη ζωή μας με ανιδιοτέλεια, υπηρετώντας τους άλλους με κάθε τρόπο που μπορούμε.
4. Να χρησιμοποιούμε ειδικές ιερές λέξεις ή ιερούς ήχους, (π.χ. το **OM** ή την επίκληση **Κύριε Ημών Ιησού Χριστέ ελέησόν με**), που έχουν τη δύναμη να διαλύουν την άγνοια που δε-

σμεύει την ψυχή.

5. Να κάνουμε καθημερινά διαλογισμό, για να αισθανόμαστε την καθαρή συνειδητότητα που είναι η αληθινή μας πραγματικότητα. Ο διαλογισμός είναι κατά κάποιο τρόπο μια εξάσκηση θανάτου. Πεθαίνουμε για τον κόσμο των επιθυμιών, των αισθήσεων και των σκέψεων για να μπορέσουμε να συνειδητοποιήσουμε τον εσωτερικό πνευματικό εαυτό που συνεχίζει μετά το θάνατο.

Σύμφωνα με το Θιβετανό Βιβλίο των Νεκρών, «Γι' αυτούς που έχουν διαλογιστεί πολύ, η πραγματική Αλήθεια ανατέλλει αμέσως μόλις το σώμα και η πηγή της συνειδητότητας χωριστούν. Το πνεύμα είναι η πηγή της συνειδητότητας που εγκαταλείπει το σώμα και βιώνει την αγνότητα του εαυτού, γιατί ο συνεχής διαλογισμός έχει ένα εξαγνιστικό αποτέλεσμα».

Αυτοί που βάζουν σ' εφαρμογή την τεχνική του ελέγχου του νου (mind control) μπορούν να φανταστούν πως είναι πνεύματα· να φανταστούν την πνευματική τους πραγματικότητα και να ελευθερωθούν από τους φόβους, τις εντάσεις και τις προσκολλήσεις του υλικού σώματος. Μπορεί κανείς να επαναλαμβάνει συνέχεια, «είμαι πνεύμα», «είμαι πνεύμα», «Δεν είμαι αυτό το σώμα, είμαι ένα πνεύμα». Με τον τρόπο αυτό, μπορούμε να αναπρογραμματίσουμε τον λαθεμένο προγραμματισμό του νου μας.

Z. ΠΙΣΤΗ ΣΤΟ ΘΕΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Για να είμαστε έτοιμοι ν' αφεθούμε ελεύθεροι πραγματικά, είναι ανάγκη να πιστεύουμε αρκετά στην αλήθεια της πνευματικής μας φύσης και στην ύπαρξη του Θεού. Χωρίς την πίστη πως τίποτα - κακό δεν μπορεί να μας συμβεί, θα είναι δύσκολο να χαλαρώσουμε και ν' αφεθούμε ελεύθεροι. Η πίστη στο Θεό είναι μια προστατευτική ασπίδα ενάντια σ' όλα τα προβλήματα της ζωής (π.χ. φόβο, ανησυχία, άγχος, αμφιβολία και έλλειψη ασφάλειας.) Όποιος πιστεύει στο Θεό δε φοβάται ούτε τη ζωή ούτε το θάνατο, γιατί είναι σίγουρος πως ο Θεός θα τον προ-

στατεύει σε κάθε περίπτωση. Μπορεί να δοκιμαστεί και να περάσει μέσα από διάφορες δυσκολίες αλλά αυτά είναι ευλογίες μεταμφιεσμένες. Μέσα απ' αυτές τις δοκιμασίες αναπτύσσεται και ωριμάζει περισσότερο, συναισθηματικά, διανοητικά και πνευματικά. Η πίστη στο Θεό είναι ένας πραγματικά καλός φίλος, που χρειάζεται να τον έχει κανείς κοντά του όταν θ' αντιμετωπίσει το δικό του το θάνατο ή κάποιου άλλου.

Αυτός που είναι ικανός να έχει μια τέτοια πίστη, προσέχει απλώς τις υποχρεώσεις που έχει στη ζωή απέναντι στον εαυτό του, την οικογένειά του, την κοινωνία και το Θεό. Και μετά, αφήνει όλα τ' αποτελέσματα στο Θεό. Όταν κάνει κάτι, προσπαθεί όσο πιο καλά μπορεί, χωρίς όμως να είναι προσκολλημένος στ' αποτελέσματα της πράξης. Έτσι όταν έρθει η τελευταία του στιγμή, αισθάνεται ότι έχει κάνει ό,τι καλύτερο μπορούσε και δεν στεναχωριέται για το αν έχει πετύχει ή όχι, αυτό μόνο ο Θεός το ξέρει. Έχει την ηρεμία και την ικανοποίηση της γνώσης πως έκανε ό,τι καλύτερο μπορούσε και εγκαταλείπει στο Θεό τ' αποτελέσματα.

Η. ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ

Όσο πιο μεγάλη είναι η ταύτιση μας με το υλικό σώμα και τις προσκολλήσεις του, τόσο πιο δύσκολα θα είναι για μας τα πράγματα όταν θα πρέπει να εγκαταλείψουμε το υλικό σώμα. Οι προσκολλήσεις μας σε επιθυμίες και αισθησιακές έλξεις, θα μας τραβούν προς τα κάτω κάνοντας το θάνατο μια δύσκολη, γεμάτη πόνο συνταρακτική εμπειρία. Όμως αυτό δεν αληθεύει μόνο για το θάνατο. Αυτές οι προσκολλήσεις και οι ακατανίκητες έλξεις, κάνουν και την ίδια τη ζωή πιο οδυνηρή και δύσκολη, γιατί σπάνια είμαστε ικανοί να εκπληρώσουμε αυτές τις επιθυμίες και τις ακαταμάχητες έξεις μας τόσο, όσο θα θέλαμε και κατά συνέπεια περνάμε τον πιο πολύ καιρό μας ανικανοποίητοι και δυστυχισμένοι.

Ο Sri Satya Sai Baba έχει πει πως «ο πιο πλούσιος άνθρωπος είναι αυτός που έχει τις λιγότερες επιθυμίες και ο πιο φτωχός είναι αυτός που έχει τις περισσότερες επιθυμίες.» Όσο πιο απλά μαθαίνουμε να ζούμε, τόσο πιο ευτυχι-

σμένοι είμαστε. Όλες οι θρησκείες συνιστούν λιτότητα, αυτοπειθαρχία και έλεγχο των επιθυμιών του σώματος, όσο είναι δυνατό. Κάθε θρησκεία μας προσφέρει τεχνικές, όπως η προσευχή, η νηστεία, η πνευματική απομόνωση και διάφορες πειθαρχίες. Πειθαρχίες που με τη βοήθειά τους μπορούμε ν' αναπτύξουμε τη δύναμη της θέλησης για να δαμάσουμε τις επιθυμίες. Αυτό είναι μια ουσιαστική διαδικασία για όποιον επιζητεί την πνευματική ανάπτυξη ή για όποιον θέλει να ετοιμαστεί ν' αντιμετωπίσει το θάνατο κάθε στιγμή. Ο θάνατος απαιτεί να είμαστε ικανοί να εγκαταλείψουμε τις αισθησιακές μας απολαύσεις και χαρές. Εάν δεν είμαστε έτοιμοι να τις αφήσουμε, πώς θα είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε ήρεμα το θάνατο; Θα αισθανθούμε τότε τον πόνο του αποχωρισμού από τις πηγές της χαράς μας.

Καθώς μαθαίνουμε να αισθανόμαστε χαρά από μέσα μας, χωρίς να χρειαζόμαστε εξωτερικούς ερεθισμούς, όπως το φαγητό, το ποτό, τα τσιγάρα, το σεξ, ο κινηματογράφος, κλπ., θ' αναπτύσσουμε μια μόνιμη κατάσταση εσωτερικής γαλήνης και ικανοποίησης που δεν χρειάζεται καμιά εξωτερική βοήθεια. Αυτό είναι χρήσιμο τόσο για τη ζωή, όσο και για το θάνατο. Όσο πιο ελεύθερος είναι ένας άνθρωπος στη ζωή, τόσο πιο ελεύθερος θα είναι και ο θάνατός του. Βάζοντας τις επιθυμίες κάτω από ένα πειθαρχημένο έλεγχο, μπορούμε να δυναμώσουμε σιγά σιγά το χαρακτήρα μας. Θα μπορούμε έτσι να γίνουμε πιο γενναίοι στην αντιμετώπιση της ζωής και του θανάτου γιατί δεν θα φοβόμαστε τίποτα, ούτε θα έχουμε τίποτα να χάσουμε, γιατί το κέντρο της ικανοποίησής μας βρίσκεται μέσα μας.

Ωστόσο, δεν πρέπει κανείς να το παρακάνει με αυτές τις πειθαρχίες και να βλάψει το σώμα ή το νου με οποιοδήποτε τρόπο. Ο σκοπός δεν είναι η αυτοτιμωρία αλλά η αποδέσμευση και η ελευθέρωση από την ανάγκη. Αναζητούμε απελευθέρωση από το εγώ.

Ερχόμαστε στη Γη ξανά και ξανά, γιατί μόνο το σώμα μας πεθαίνει και όχι το εγώ μας. Εάν πέθαινε το εγώ μας, τότε θα γεννιόμασταν πνευματικά και δεν θα υπήρχε ανάγκη να ξαναγεννηθούμε σαν άνθρωποι. Ο Sai Baba λέει πως πρέπει να σβήσουμε το «εγώ» με μια οριζόντια γραμμή για να έχουμε το

σταυρό πάνω στον οποίο σταυρώθηκε ο Χριστός. (σημείωση: Εννοεί το γράμμα I που σημαίνει "εγώ" στα Αγγλικά. Άρα το σχήμα που προκύπτει είναι το σχήμα του σταυρού.) Το αίσθημα του «εγώ» πρέπει να σταυρωθεί, για να μπορέσει να γεννηθεί ο εσωτερικός πνευματικός εαυτός μας. Τότε δεν υπάρχει ανάγκη για άλλη πια ενσάρκωση. Ο Χριστός είπε: **«Έως ότου ένας άνθρωπος ξαναγεννηθεί (πνευματικά) δεν μπορεί να εισέλθει στη Βασιλεία των Ουρανών.»** Είπε επίσης: **«Έως ότου ο άνθρωπος γίνει τέλειος, δεν μπορεί να εισέλθει στην Βασιλεία των Ουρανών.»**

Τέσσερις είναι οι τρόποι που θα μας βοηθήσουν να δουλέψουμε για την πνευματική μας αναγέννηση.

1. ΑΓΑΠΗ για το Θεό και τους συνανθρώπους μας.
2. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΝΙΔΙΟΤΕΛΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ σ' όλη την ανθρωπότητα.
3. ΓΝΩΣΗ της αλήθειας της πνευματικής μας φύσης.
4. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥ και ένωση του νου με το ΘΕΙΟ.

Θ. Η ΟΝΕΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΑΝ ΠΕΔΙΟ ΕΞΑΣΚΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Σχεδόν όλοι μας κάποτε ονειρευόμαστε καταστάσεις με φίλους ή συγγενείς που έχουν ήδη πεθάνει. Σε μερικές περιπτώσεις αυτό μπορεί να είναι απλά και μόνο γέννημα του υποσυνείδητου νου. Σε άλλες περιπτώσεις μπορεί να είναι πραγματικά μια επικοινωνία μας μ' αυτά τα πνεύματα, σε μια διάσταση που είναι προσιτή και γι' αυτούς και για μας, στα όνειρά μας. Φαίνεται πως υπάρχουν μεγάλες ομοιότητες ανάμεσα στη μετά θάνατο κατάσταση και την ονειρική κατάσταση. Και στις δύο καταστάσεις ο νους δημιουργεί την πραγματικότητα με τις σκέψεις του. Στα όνειρά μας έχουμε τις ίδιες δυνάμεις που έχουμε και μετά το θάνατο. Σύμφωνα με την Alice Bailey ο θάνατος είναι απλώς ένας παρατεταμένος ύπνος από τον οποίο ξυπνάμε σ' ένα καινούργιο σώμα.

«Οι άνθρωποι έχουν την τάση να ξεχνάνε πως κάθε νύ-

χτα κατά τη διάρκεια του ύπνου πεθαίνουν στο φυσικό πεδίο και ζούνε και λειτουργούν κάπου αλλού. Ξεχνούν ότι κατάφεραν μ' ευκολία να εγκαταλείψουν το υλικό σώμα. Γιατί δεν μπορούν ακόμα να φέρουν πίσω στη συνείδηση του υλικού εγκεφάλου, την ανάμνηση αυτού του περάσματος έξω από το σώμα και το επακόλουθο διάλειμμα, (όπου έχουν ζήσει ενεργητικά). Δεν μπορούν να συσχετίσουν το θάνατο με τον ύπνο. Ο θάνατος τελικά είναι ένα μακρύτερο χρονικό μεσοδιάστημα μέσα στο φυσικό πεδίο που ο άνθρωπος λειτουργεί, μόνο που φεύγει κανείς «για έξω» για μεγαλύτερη χρονική περίοδο. Αλλά η διαδικασία του καθημερινού ύπνου και η διαδικασία του θανάτου είναι ακριβώς ένα και το αυτό, με τη μόνη διαφορά πως κατά τη διάρκεια του ύπνου το μαγνητικό νήμα ή ροή ενέργειας κατά μήκος της οποίας η δύναμη ζωής ρέει, διατηρείται ανέπαφη και αποτελεί το μονοπάτι του γυρισμού στο σώμα.

» Στο θάνατο αυτό το νήμα της ζωής σπάει φυσιολογικά ή ξαφνικά. Όταν αυτό συμβεί, η συνειδητή οντότητα δεν μπορεί να ξαναγυρίσει στο συμπαγές υλικό σώμα και έτσι το σώμα αυτό, έχοντας στερηθεί την αρχή συνοχής, αποσυντίθεται.»

Ο Seth όχι μόνο συμφωνεί με την Alice Bailey, αλλά προχωρεί πιο πέρα και λέει πως έχουμε την ικανότητα να εξασκηθούμε για τις μετά θάνατο καταστάσεις, μαθαίνοντας να χειριζόμαστε συνειδητά και να επηρεάζουμε την ονειρική μας κατάσταση.

«Οι μεταθανάτιες εμπειρίες δεν θα σας φαίνονται τόσο ξένες και ακατανόητες αν αντιληφθείτε πως αντιμετωπίζετε παρόμοιες καταστάσεις σαν ένα φυσιολογικό μέρος της τωρινής σας ύπαρξης. Στις καταστάσεις του ύπνου και του ονείρου βρίσκεστε μπερδεμένος στην ίδια διάσταση ύπαρξης μεσ' την οποία θα έχετε και τις μεταθανάτιες εμπειρίες σας. Δε θυμόσαστε το πιο σημαντικό μέρος αυτών των νυχτερινών περιπετειών και γι' αυτό εκείνες που μπορείτε να θυμόσαστε, μοιάζουν κατά κανόνα περιέργες και χαώδεις. Κι' αυτό συμβαίνει απλώς γιατί στην παρούσα κατάσταση ανάπτυξης, δεν είσαστε ικανοί να δράτε συνειδητά και με τη θέλησή σας μέσα σε περισσότερα από ένα περιβάλλοντα. Ωστόσο υπάρχουν συνειδητά σε μια συνεπή και σκόπιμη δη-

μιουργική κατάσταση, ενώ το σώμα κοιμάται, και συνεχίζετε παλλές από τις δραστηριότητες που σας είπα πως θα συναντήσετε μετά θάνατο.

» Απλώς στρέφετε τον κύριο εστιασμό της προσοχής σας σε μια διαφορετική διάσταση δραστηριότητας, σε μια διάσταση που στην πραγματικότητα λειτουργείτε συνεχώς.

» Τώρα, όπως θυμόσαστε την κατάσταση της εγρήγορσης και όπως κρατάτε ένα μεγάλο μέρος αυτής της ανάμνησης των γεγονότων της καθημερινής ζωής και όπως το σύνολο αυτών των αναμνήσεων σας εφοδιάζει με μια αίσθηση καθημερινής αλληλουχίας, έτσι και οι ονειρικές καταστάσεις δημιουργούν ένα αντίστοιχο σύνολο αναμνήσεων. Όπως υπάρχει αδιάκοπη ροή στην καθημερινή σας ζωή, έτσι υπάρχει συνέχεια και στη ζωή σας σε κατάσταση ύπνου.

» Είναι ένα απλό γεγονός, πως όταν ονειρευόσαστε πως πετάτε, συνήθως έτσι είναι, πετάτε. Στην κατάσταση του ονείρου ενεργείτε κάτω από τις ίδιες λίγο πολύ συνθήκες, που είναι γέννημα-θρέμμα μιας συνειδητότητας που δεν είναι εστιασμένη στην υλική πραγματικότητα. Επομένως πολλές από τις εμπειρίες σας είναι ολόιδιες μ' αυτές που μπορεί να συναντήσετε μετά το θάνατο. Μπορεί να μιλήσετε με πεθαμένους φίλους ή συγγενείς, να ξαναεπισκεφτείτε το παρελθόν, να χαιρετήσετε παλιούς συμμαθητές, να περπατήσετε στους δρόμους που υπήρξαν 50 χρόνια πριν στον υλικό χρόνο, να ταξιδέψετε μέσα στο διάστημα χωρίς να χρειάζεται υλικός χρόνος για να το κάνετε αυτό, να συναντηθείτε με οδηγούς που θα σας καθοδηγήσουν να διδάξετε άλλους ή να εκτελέσετε σημαντικά έργα, να λύσετε προβλήματα, να έχετε παραισθήσεις.

» Στην υλική ζωή υπάρχει μια καθυστέρηση ανάμεσα στη σύλληψη μιας ιδέας και στην υλική της κατασκευή. Στην ονειρική πραγματικότητα, αυτό δεν γίνεται έτσι, επομένως ο καλύτερος τρόπος να εξοικειωθείτε με τη μεταθανάτια πραγματικότητα από πριν, είναι να εξερευνήσετε και να κατανοήσετε τη φύση του ίδιου σας του ονειρικού εαυτού. Είναι όμως λίγοι οι άνθρωποι που θα ήθελαν να χάσουν χρόνο και ενέργεια γι' αυτό».

Είναι ολοφάνερο, πως μια τέτοια προσπάθεια θα χρειαζότανε πολύ χρόνο, ενέργεια και ανάπτυξη μιας συνειδητής επί-

γνωσης μέσα στην ονειρική κατάσταση. Ο Δον Χουάν, δάσκαλος του Κάρλος Καστανέντα, τον ενεθάρρυνε ν' αναπτύξει μια συνειδητή επίγνωση κατά την διάρκεια των ονείρων, με το να θυμάται να κυττάζει το αριστερό του χέρι ενώ ονειρεύεται. Τεχνικές και κόλπα αυτού του είδους είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά, έτσι που να φέρουν στη ζωή του ανθρώπου μια επίγνωση του εαυτού του, τόσο κατά τη διάρκεια του ονείρου όσο και κατά τη διάρκεια της κατάστασης εγρήγορσης. Αυτό είναι ο τελικός στόχος κάθε πνευματικής εργασίας, το να είναι ικανός κανείς να κάνει τη διάκριση ανάμεσα στον παρατηρητή και το σώμα και το νου που ζουν τις μύριες αλλαγές του υλικού, του νοητικού, του συγκινησιακού και του ονειρικού κόσμου. Το άτομο που θέλει να είναι κύριος του εαυτού του, θα διατηρήσει ασφαλώς αυτοεπίγνωση όχι μόνο στην υλική και ονειρική κατάσταση αλλά ακόμα και στο βαθύ ύπνο. Όταν διατηρείται η συνειδητότητα ακόμα και στη διάρκεια του βαθύ ύπνου, τότε το άτομο βρίσκεται όπως λέμε στο Σαμάντι, Νιρβάνα ή σύμφωνα με τον Χριστιανισμό σ' «**εκστατική ένωση με το Θείο πεδίο**». Επομένως η εργασία που κάνουμε για ν' αναπτύξουμε τη συνειδητή επίγνωση στη φυσική και ονειρική μας κατάσταση, είναι χρήσιμη όχι μόνο για την μετά θάνατο κατάσταση, αλλά και για την κατάσταση της εγρήγορσης και για το σκοπό για τον οποίο ήρθαμε εδώ στη γη, που είναι η αυτοπραγμάτωση.

I. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η αντιμετώπιση του θανάτου και η αντιμετώπιση της ζωής, είναι το ίδιο πράγμα. Αυτός που μαθαίνει να ζει αρμονικά και σύμφωνα με τα βασικά πιστεύω του, θα πεθάνει αρμονικά με τον ίδιο τρόπο. Όποιος δε φοβάται τη ζωή, δε θα φοβηθεί το θάνατο. Το να αγνοούμε το θάνατο δεν είναι ένας τρόπος για να προετοιμαστούμε γι' αυτόν.

Ο φόβος του θανάτου δεν θα μας προσπεράσει αν κρύψουμε τα κεφάλια μας σαν την στρουθοκάμηλο. Μπορούμε να ξεπεράσουμε το φόβο μας για το θάνατο αν συμφιλιωθούμε μαζί του κι αν συμφιλιωθούμε και με τον εαυτό μας. Μπορούμε να είμαστε περισσότερο έτοιμοι κάθε στιγμή να πεθάνουμε ήρε-

μα, συνειδητά και πνευματικά, εάν ζούμε με τους ακόλουθους τρόπους:

1. Να ζούμε τη ζωή μας σε αρμονία με τους σκοπούς και τις φιλοδοξίες της ζωής μας.

2. Ν' ανακαλύψουμε το σκοπό για τον οποίο ενσαρκωθήκαμε και να δουλέψουμε γι' αυτόν.

3. Ν' αναζητήσουμε μεγαλύτερη αρμονία στις σχέσεις μας, τουλάχιστον από τη δική μας πλευρά, δείχνοντας στους άλλους αγάπη χωρίς όρους.

4. Να εξασκούμαστε στην αυτοανάλυση, ζητώντας να βελτιώσουμε τη λειτουργία της προσωπικότητας και ν' ανακαλύψουμε την πραγματική πνευματική μας φύση.

5. Να μετασχηματίσουμε τον προγραμματισμό μας από το «ΕΙΜΑΙ ΣΩΜΑ» στο «ΕΙΜΑΙ ΠΝΕΥΜΑ».

6. Να μάθουμε να χαλαρώνουμε και να συγκεντρώνουμε το νου, κάνοντας καθημερινά χαλάρωση, έλεγχο του νου, προσευχή και διαλογισμό.

7. Να ζούμε αρμονικά με τη συνείδησή μας. Να κάνουμε στους άλλους αυτό που θα θέλαμε οι άλλοι να κάνουν σε μας.

8. Να αναπτύξουμε πίστη και την αγάπη μας για το Θεό.

9. Να αποδεσμευτούμε από τις εξαρτήσεις στις ηδονές του σώματος.

10. Να αναπτύξουμε την αυτοεπίγνωση κατά τη διάρκεια της κατάστασης της εγρήγορσης και του ονείρου και να μάθουμε να χειριζόμαστε συνειδητά την ονειρική πραγματικότητα.

Είναι φανερό πως η προετοιμασία για το θάνατο δεν έχει καμιά σχέση με την απομόνωση από τη ζωή αλλά περισσότερο με το να ζούμε τη ζωή πιο γενναία, «σαν μαχητές,» όπως λέει ο Δον Χουάν, έχοντας πάντα στη θύμησή μας πως ο θάνατος βαδίζει δίπλα μας στην αριστερή μας πλευρά. Με τον τρόπο αυτό δεν μπαίνουμε στον πειρασμό να σπαταλάμε χρόνο ή ενέργεια σε άσκοπες και μάταιες δραστηριότητες που δεν συμβάλλουν στην ποιότητα της ζωής μας.

ΒΟΗΘΩΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΜΕ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗ

Αφού είναι αναπόφευκτο το ότι όλοι μας θα εγκαταλείψουμε κάποτε αυτό το υλικό σώμα, καλό θα ήταν να το κάνουμε με αξιοπρέπεια και ηρεμία παρά με αγωνία, φόβο και αναταραχή. Όλοι οι μεγάλοι άνθρωποι στην ιστορία του κόσμου αντιμετώπισαν το θάνατο με μεγάλη αξιοπρέπεια, θάρρος και ψυχική ηρεμία. Τη στιγμή που αφήνουμε το υλικό σώμα, μας προσφέρεται μια μεγάλη ευκαιρία για πνευματική ανάπτυξη. Είναι η στιγμή κατά την οποία έχουμε τη μεγαλύτερη δυνατότητα να συνειδητοποιήσουμε την αληθινή πνευματική μας φύση.

Στο προηγούμενο κεφάλαιο μιλήσαμε για το πώς μπορούμε ν' αρχίσουμε να ζούμε και να σκεφτόμαστε με τέτοιο τρόπο ώστε ν' αντιμετωπίσουμε το θάνατο πιο συνειδητά, πιο ήρεμα, πιο πνευματικά, χωρίς φόβο και αγωνία. Τώρα, σ' αυτό το κεφάλαιο θα μιλήσουμε για τους τρόπους που μπορούμε να βοηθήσουμε και άλλους να προετοιμαστούν, προ παντός αν βρίσκονται κοντά στο θάνατο. Βέβαια είναι φανερό πως δεν μπορούμε να βοηθήσουμε άλλους να κάνουν αλλαγές και μετατροπές που εμείς οι ίδιοι δεν μπορούμε να κάνουμε. Προϋπόθεση για να βοηθήσουμε τους άλλους είναι να εργαστούμε πάνω στον εαυτό μας.

Α. ΖΟΥΜΕ ΣΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΥ ΑΡΝΕΙΤΑΙ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Ίσως κανένας άλλος άνθρωπος στον κόσμο δεν έχει μελετήσει τη διαδικασία του θανάτου τόσο, όσο η ψυχίατρος Elizabeth Kubler-Ross, που έχει δουλέψει με ετοιμοθάνατους ασθενείς σε νοσοκομεία σ' ολόκληρη την Αμερική. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι η πρώτη και διασημότερη δυτική ΘΑΝΑΤΟΛΟΓΟΣ. Έχει προσφέρει πολλά στην επιμόρφωση γιατρών και νοσοκόμων σε αμερικανικά νοσοκομεία σε ό,τι αφορά τη σωστή μεταχείριση ετοιμοθάντων ασθενών. Μπορεί να βρει κανείς τις πολύτιμες παρατηρήσεις της και τα συμπεράσματά της στα δύο της βιβλία που είναι μεταφρασμένα στα Ελληνικά:

«ΓΙ' ΑΥΤΟΝ ΠΟΥ ΠΕΘΑΙΝΕΙ» και «ΑΥΤΟΣ ΠΟΥ ΠΕΘΑΙΝΕΙ».

Ας δούμε τώρα μερικά συμπεράσματα από τις έρευνές της:

1. Ζούμε σε μια κοινωνία που αρνείται το θάνατο. Γιατροί, νοσοκόμες, ασθενείς, συγγενείς, φίλοι, δεν μπορούν να δεχτούν και ν' αντιμετωπίσουν το γεγονός της θνησιμότητας του υλικού σώματος. Έτσι, προσπαθούμε ν' αγνοήσουμε αυτό το γεγονός.

2. Η ψυχολόγος Kubler-Ross έχει πεισθεί, από τ' αποτελέσματα των μελετών της, πως υπάρχει ζωή μετά θάνατο. Έχει δηλώσει ανοιχτά, σε δημόσιες διαλέξεις ότι: «Δεν είναι θέμα πίστης ή γνώμης. Το γνωρίζω και δεν έχω καμιά αμφιβολία».

3. Κάτι άλλο για το οποίο έχει μιλήσει στο κοινό με την ίδια πεποίθηση είναι η πίστη της στη μετενσάρκωση.

4. Πιστεύει πως ο καθένας γνωρίζει (τουλάχιστον υποσυνείδητα) την ώρα του θανάτου του· γι' αυτό, σπάνια είναι χρήσιμο να το κρύβει κανείς απ' τον ετοιμοθάνατο.

5. Συνήθως, όταν κάποιος πολύ δικός μας άνθρωπος προσπαθεί να μας πει ότι αισθάνεται το θάνατο να πλησιάζει, δεν είμαστε σε θέση να το ακούσουμε ούτε να το δεχτούμε. Προσπαθούμε ν' αγνοήσουμε το μήνυμά του· να το σκεπάσουμε με χαριτολογήματα και αστειύσμούς, γιατί δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αυτή την οδυνηρή πραγματικότητα. Μ' αυτό τον τρόπο όμως, χάνουμε την ευκαιρία να επικοινωνήσουμε βαθιά μ' αυτούς που αγαπάμε πάνω στο θέμα αυτό που απασχολεί

το νου μας.

6. Οι περισσότεροι άνθρωποι που πέθαναν και για κάποιο λόγο ξαναγύρισαν στη ζωή, δεν ήθελαν να γυρίσουν. Προτιμούσαν να παραμείνουν σ' αυτή τη μεταθανάτια κατάσταση που εύρισκαν τόσο πιο ευχάριστη από την ενσωματωμένη κατάσταση.

7. Αυτοί οι άνθρωποι που είχαν μεταθανάτιες εμπειρίες δεν φοβόντουσαν πια το θάνατο όταν επέστρεφαν.

8. Υπάρχει πάντα κάποιο αγαπητό πρόσωπο, που έχει προηγηθεί σ' αυτή την κατάσταση πέρα από τη ζωή, και θα συναντήσει αυτόν που πεθαίνει. Αυτό το αγαπητό πρόσωπο έρχεται να τον οδηγήσει και να τον βοηθήσει να περάσει την μεταβατική κατάσταση προς την εξωσωματική πραγματικότητα.

9. Ο θάνατος δεν χρειάζεται να είναι μια μοναχική και απομονωμένη εμπειρία. Είναι κάτι που μπορεί να το μοιραστεί κανείς μ' αυτούς που είναι αρκετά ώριμοι και ενσυνείδητοι για να μπορούν να μοιραστούν μια τόσο θαυμάσια εμπειρία όπως είναι η απελευθέρωση του αθάνατου πνεύματος από τον υλικό του περιορισμό.

10. Δεν αποκλείεται η αναχώρηση από το υλικό σώμα να είναι η πιο όμορφη εμπειρία αυτής της ζωής.

11. Υπάρχουν πολύ κοντά μας αόρατα πνεύματα που μας οδηγούν με αγάπη· γι' αυτό δεν χρειάζεται ποτέ να αισθανόμαστε μόνοι, αβοήθητοι και χωρίς στήριγμα.

12. Στη διάσταση που συναντάμε μετά το θάνατο, υπάρχει μια διαφορετική άποψη για το χώρο και τον χρόνο.

13. Κανείς δεν μας κρίνει μετά το θάνατο, αλλά κρίνουμε εμείς τον εαυτό μας.

Έχοντας μελετήσει τις περιπτώσεις εκατοντάδων, ίσως και χιλιάδων ετοιμοθάνατων ασθενών, που αναθεώρησαν τις αξίες της ζωής τους πριν πεθάνουν, η Kubler Ross βρήκε πως δύο είναι οι πρωταρχικοί σκοποί της ζωής:

α) Να προσφέρει κανείς στους άλλους και να μη ζει τη ζωή του ικανοποιώντας μόνο τις δικές του ανάγκες.

β) Να μάθει να εκφράζει αγάπη κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες.

Β. ΠΩΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΥΣ ΝΑ ΖΟΥΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥΣ

Σχετικά με τη διευκόλυνση αυτών που βρίσκονται κοντά στο θάνατο, η Kubler Ross λέει:

«ΟΤΑΝ ΛΕΜΕ ΟΤΙ ΒΟΗΘΑΜΕ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΔΕΝ ΕΝΝΟΟΥΜΕ ΟΤΙ ΤΟΥΣ ΒΟΗΘΑΜΕ ΝΑ ΠΕΘΑΝΟΥΝ, ΑΛΛΑ ΟΤΙ ΤΟΥΣ ΒΟΗΘΑΜΕ ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΠΕΘΑΝΟΥΝ».

«ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΖΟΥΝ, ΔΕΝ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΠΕΘΑΝΟΥΝ».

Ας δούμε τώρα μερικούς τρόπους με τους οποίους μπορούμε να βοηθήσουμε έναν άνθρωπο που πεθαίνει, ώστε να είναι πιο ήρεμος και ευτυχής τις τελευταίες του ημέρες, πριν αναχωρήσει για προφανώς πιο ωραίους τόπους.

Ασφαλώς δεν θέλουμε να πούμε ότι η γη δεν είναι ωραία ή ότι δεν έχει τις δυνατότητες να γίνει ένας πολύ ωραίος τόπος, αν προσπαθήσουμε όλοι. Παρουσιάζουμε απλώς τα στοιχεία που μας έδωσαν αυτοί που πέθαναν και ξαναγύρισαν: πως όσο ωραία κι' αν είναι εδώ, ο κόσμος μετά το θάνατο είναι ακόμη ωραιότερος. Δεν συνιστούμε βέβαια ούτε την αυτοκτονία ούτε την ευθανασία: ο καθένας μας βρίσκεται εδώ για να μάθει ένα συγκεκριμένο μάθημα και δεν είναι ελεύθερος να φύγει ώσπου να μάθει αυτό το μάθημα.

1. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Ο πρώτος και προφανέστερος τρόπος που μπορεί να βοηθήσει κανείς έναν ετοιμοθάνατο είναι να τακτοποιήσει τις πρακτικές του ανάγκες και την άνεσή του. Εάν ο ασθενής είναι σε θέση ν' αντιμετωπίσει τον επικείμενο θάνατό του, τότε θα θέλει να τακτοποιήσει τις υποθέσεις του και τη διαθήκη του. Μετά μπορεί να υπάρχει θέμα ασφάλειας και λεπτομέρειες για τη ζωή της οικογένειας χωρίς την παρουσία του. Μπορεί ακόμη να υπάρχει ανάγκη να βρεθεί κάποιος να τον αντικαταστήσει επαγγελματικά. Ασφαλώς ο ασθενής θα φύγει πιο ήσυχος αν γνωρίζει ότι η οικογένειά του και οι επαγγελματίες του ευθύνης εδώ στη γη θα τακτοποιηθούν κάπως.

ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟΝ ΠΙΕΣΟΥΜΕ. ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΙΕΣΤΕΙ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Ν' ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ.

Αλλά σιγά-σιγά, καθώς περνούν οι μέρες, θα δεχτεί το αναπόφευκτο. Θα συζητήσουμε πιο κάτω τα διάφορα ψυχολογικά στάδια από τα οποία περνάει ένας ετοιμοθάνατος καθώς πλησιάζει το τέλος.

2. ΙΚΑΝΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΣΕΙΣ

Ας ρωτήσουμε τον ασθενή αν υπάρχει κάτι που μπορούμε να κάνουμε γι' αυτόν ή αν υπάρχει κάτι που χρειάζεται για να αισθάνεται πιο άνετα. Πολύ συχνά το γεγονός ενός επικείμενου θανάτου, μας προκαλεί τέτοια κατάθλιψη, που ξεχνάμε πως ο άνθρωπος ζει ακόμη και έχει την ικανότητα να χαίρεται τη ζωή. Μπορεί να θέλει κάποιο βιβλίο, κάποια μουσική ή κάποιο ειδικό φαγητό. Μπορεί να θέλει να έρθει σ' επαφή μ' έναν παλιό φίλο ή κάποιον ειδικό άνθρωπο. Μπορεί να θέλει να δει έναν ιερέα.

Θα μπορούσαμε να του φέρουμε στο δωμάτιό του φυτά ή ωραία μουσική. Ακόμη θα μπορούσαμε να φέρουμε ένα μουσικό όργανο και να τραγουδήσουμε μαζί ή μερικά σλάϊντς που τον ενδιαφέρουν. Όλα αυτά μπορεί να ενδιαφέρουν έναν ασθενή, μπορεί και όχι, ανάλογα με την ψυχολογική του κατάσταση. Ασφαλώς δεν πρέπει να πιέζουμε έναν άρρωστο να τα δεχτεί αν δεν ενδιαφέρεται.

3. ΒΟΗΘΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΣΘΕΝΗ ΝΑ ΧΑΛΑΡΩΣΕΙ

Συχνά διάφορες συγκρούσεις στο νου ενός ανθρώπου που πλησιάζει το θάνατο, τον εμποδίζουν να χαλαρώσει ή ακόμη και να κοιμάται καλά. Επιπλέον μπορεί να έχει δυνατούς πόνους ή σωματικές δυσκολίες που αυξάνουν τη μυική ένταση και εμποδίζουν τη χαλάρωση. Η ένταση που δημιουργεί ο πόνος, δημιουργεί περισσότερο πόνο και αυτό αυξάνει την ένταση και έτσι δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος. Σήμερα, υπάρχουν πολλά νοσοκομεία που μαθαίνουν στους ασθενείς τους να ξεπερνούν τον πόνο με τη βαθιά χαλάρωση και τη συγκέντρωση. Ο πόνος μπορεί να μειωθεί ή ακόμη και να σταματήσει.

σει με συστηματική και συνειδητή χαλάρωση των μυών. Μπορεί ακόμη να διδαχτεί ο ασθενής να φαντάζεται φως και θεραπευτική ενέργεια να διαπερνούν την περιοχή του σώματος του που είναι άρρωστη και του προκαλεί πόνο· και ν' αρχίσει να θεραπεύεται ή τουλάχιστον να σταματάει τον πόνο με τη δύναμη του νου. Υπάρχουν κασέτες που βοηθούν τους ασθενείς να μάθουν τέτοιες τεχνικές.

4. ΜΑΣΑΖ ΚΑΙ ΣΤΟΡΓΙΚΗ ΕΠΑΦΗ

Το μασάζ, όταν ξέρει κανείς να το κάνει, είναι ένας θαυμάσιος τρόπος για να χαλαρώσει ο ασθενής και να σταματήσουν οι πόνοι του. Πρέπει μόνο να βεβαιωθεί, όταν πρόκειται για πολύ σοβαρά άρρωστους, πως δεν αντενδείκνυται. Συχνά, όταν η πίεση του μασάζ αντενδείκνυται για την πονεμένη περιοχή, μπορεί κανείς ν' ανακουφίσει τον άρρωστο κάνοντάς του μασάζ ρεφλεξολογίας στις πατούσες των ποδιών. Και πάλι θα τονίσουμε ότι πρέπει να ξέρει κανείς τι κάνει όταν ο ασθενής είναι βαριά άρρωστος και προ παντός εάν υπάρχει εσωτερική αιμορραγία.

Όταν δεν ξέρει κανείς να κάνει μασάζ ή αισθάνεται ότι δεν το επιτρέπουν οι συνθήκες (ανάλογα και με τη συμβουλή του γιατρού) τότε μπορεί να ωφελήσει εξίσου τον ασθενή αν του τρίψει με τρυφερότητα τα χέρια, τα πόδια, το κεφάλι ή οποιοδήποτε άλλο μέρος του σώματος που διαισθάνεται ότι θα τον ανακουφίσει. Ακόμη και το να κρατάει κανείς απλώς το χέρι του ασθενή ή ν' αφήνει τα χέρια του ν' ακουμπούν ελαφρά στο σώμα του, είναι ένας τρόπος για να του μεταβιβάσει την αγάπη, την ενέργεια και την ηρεμία που αισθάνεται και που έχει τόση ανάγκη ο ασθενής. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη θεραπευτική ενέργεια από την ΑΓΑΠΗ. Τα νοσοκομεία και οι ψυχιατρικές κλινικές είναι γεμάτες ανθρώπους που βρίσκονται εκεί απλώς και μόνο γιατί δεν είχαν ποτέ αρκετή ΑΓΑΠΗ και ΣΤΟΡΓΗ.

Μια επαφή αγάπης μπορεί να γίνει με λόγια ή μόνο με τα μάτια. Τις τελευταίες μέρες, χρειάζονται όλο και λιγότερα λόγια και ο ασθενής μπορεί να έχει τα μάτια του κλειστά την περισσότερη ώρα. Σ' αυτές τις περιπτώσεις αρκεί μια παρουσία όλο αγάπη μέσα στο δωμάτιο. Δεν χρειάζεται να μιλάμε ούτε

καν να έχουμε φυσική ή λεκτική επαφή. Μπορούμε πολύ απλά να καθόμαστε σιωπηλοί, γεμάτοι ηρεμία και αγάπη.

5. ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΠΡΟΣΕΥΧΗ, ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΚΕΨΕΩΝ

Καθώς ο φίλος ή συγγενής μας αρχίζει να βρίσκεται όλο και περισσότερο σε κατάσταση ύπνου, προετοιμαζόμενος για την αναχώρησή του, εμείς μπορούμε να καθόμαστε ήσυχα και σιωπηλά και να συγκεντρώνουμε το νου σε διαλογισμό ή προσευχή. Μπορούμε έτσι νοερά να φθάσουμε σε μια κατάσταση αληθινά ειρηνική. Τότε, αν θέλουμε, μπορούμε να προσευχηθούμε για την ψυχή που ετοιμάζεται ν' απελευθερωθεί. Μπορούμε να προσευχηθούμε για να θεραπευτεί ή για να καθοδηγηθεί ή απλώς να τον φανταστούμε περιτριγυρισμένο από λευκό φως. Καθώς βρίσκεται μέσα σ' αυτό το λευκό θεραπευτικό φως, μπορούμε να φαντάστούμε το Χριστό ή κάποιον άγιο ή άγγελο να έρχεται να τον βοηθήσει. Αυτή η βοήθεια μπορεί να τον κάνει καλά και να ζήσει αρκετό χρόνο. Ή μπορεί χάρη σ' αυτή, να φύγει ειρηνικά και να προχωρήσει στο μονοπάτι της εξέλιξής του με την καθοδήγηση αυτών των φωτεινών όντων. Ας αφήσουμε το Θεό ν' αποφασίσει. Εμείς άλλωστε δεν γνωρίζουμε πάντα ποιό είναι το καλύτερο για μια ψυχή. Οι προσωπικές μας επιθυμίες και ανάγκες μας κάνουν να πιστεύουμε ότι είναι προτιμότερο να ζούμε. Όμως μπορεί να έχει έρθει η ώρα γι' αυτό το πνεύμα και να είναι καλύτερα να φύγει τώρα. Οι προσευχές μας για να μείνει ζωντανός ξεκινάνε απ' τις εγωϊστικές μας επιθυμίες· αυτές οι προσευχές μπορεί να τον εμποδίσουν να φύγει. Είναι προτιμότερο να τον φανταζόμαστε μέσα στο λευκό φως, να προσευχόμαστε στο Θεό να τον βοηθήσει και να παραδώσουμε την τύχη του (καθώς και τη δική μας) στο Θεό. Μπορούμε στην προσευχή μας να εκφράσουμε την προτίμησή μας να θεραπευτεί. Όμως πρέπει να δεχτούμε, πως Εκείνος, στην υπέρτατη Σοφία του, θ' αποφασίσει το τελικό αποτέλεσμα. Ο σκοπός της ζωής δεν είναι να ζει κανείς μόνο, αλλά να **ΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ**· και ο θάνατος είναι ένα σημαντικό βήμα στη διαδικασία της εξέλιξης.

6. ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟΙ, ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ, ΕΥΤΥΧΕΙΣ

Οι σκέψεις μας και τα αισθήματά μας επηρεάζουν τους ανθρώπους γύρω μας. Ακόμη περισσότερο μάλιστα, έναν άνθρωπο που σαν άρρωστος είναι πιο ευαίσθητος, ανοιχτός και εύκολα επηρεάζεται από τις σκέψεις και τα συναισθήματα που φέρνουμε μαζί μας στο δωμάτιό του. Μπορεί να τ' αντιληφθεί ακόμη κι αν δεν τα εκφράσουμε.

Έχουμε εδώ μια περιγραφή του ψυχιάτρου Alpert, ενός σεμιναρίου της Elizabeth Kubler-Ross και πώς εξήγησε αυτό το θέμα σ' ένα ακροατήριο γιατρών και νοσοκόμων. Τους ρώτησε:

«Πώς θα αισθανόσαστε εάν μπαίνατε σ' ένα δωμάτιο να επισκεφθείτε μια μητέρα εικοσιοκτώ χρόνων που πεθαίνει από καρκίνο; Πολλές απαντήσεις του ακροατηρίου ήταν: θυμός, ανημπόρια, οίκτος, λύπη, φρίκη, σύγχυση κλπ. Τότε μας ρώτησε: Πώς θα αισθανόσαστε εάν είσατε εσείς αυτή η μητέρα και καθένας που έμπαινε στο δωμάτιό σας αισθανόταν έτσι; Ξαφνικά είδαμε όλοι μας πώς αντιμετωπίζουμε τέτοιους ανθρώπους μ' αυτές τις αντιδράσεις ενάντια στο θάνατο και ξεχνάμε ότι σ' αυτό το σώμα υπάρχει κάποιος σαν κι εμάς που έχει ανάγκη επαφής μ' ένα συνάνθρωπό του.»

Αρκετά εσωτερικά προβλήματα και συγκρούσεις έχει ένας ετοιμοθάνατος, ένας βαριά άρρωστος. Γιατί να του προσθέτουμε και δικούς μας φόβους, κατάθλιψη και αρνητικές σκέψεις; Ας προσπαθήσουμε, όσο γίνεται, να δυναμώσουμε την πίστη μας σε ορισμένες βασικές πνευματικές ιδέες:

α) Είμαστε αθάνατες ψυχές και μόνο το υλικό σώμα «πεθαίνει».

β) Ο άνθρωπος που πεθαίνει είναι πολύ καλά και μετά το θάνατο καλύτερα και από πριν.

γ) Κι εμείς, σαν αθάνατες ψυχές, έχουμε τη δύναμη να συνεχίσουμε τη ζωή μας, να είμαστε ακόμη κι ευτυχισμένοι όταν χάσουμε το αγαπητό μας πρόσωπο. Σίγουρα θα πονέσουμε συναισθηματικά γιατί χάνουμε κάτι στο οποίο έχουμε μια δυνατή προσκόλληση. Αλλά αργά ή γρήγορα θα το ξεπεράσουμε και θα συνεχίσουμε τη ζωή μας. Γιατί όχι γρήγορα;

β Υπάρχει ένα Θεϊκό Σχέδιο για ό,τι συμβαίνει στη γη και

καμιά ψυχή δεν θα εγκαταλείψει το σώμα πριν την ώρα της.

ε) Αυτό που μας δίνει η ζωή είναι πάντοτε αυτό που μας χρειάζεται για να εξελιχθούμε πνευματικά ακόμη κι αν είναι δυσάρεστο. Ο επικείμενος θάνατος ενός αγαπημένου (είτε γίνει καλά και ζήσει ή τελικά πεθάνει) είναι μια ευκαιρία να αναπτύξουμε συναισθηματική, νοητική και πνευματική ωριμότητα και δύναμη.

Εάν θυμόμαστε αυτές τις βασικές πνευματικές αλήθειες, τότε θα μπορούμε να είμαστε πιο αισιόδοξοι, χαρούμενοι και τρυφεροί. Θα έχουμε περισσότερη αγάπη, ενέργεια και υπομονή για να βοηθήσουμε το αγαπημένο πρόσωπο που περνάει τέτοια εσωτερική κρίση. Θα έχουμε πολύ περισσότερα να του προσφέρουμε για να τον στηρίξουμε συναισθηματικά όταν εμείς οι ίδιοι έχουμε ξεπεράσει τ' αρνητικά μας συναισθήματα.

7. ΣΠΙΤΙ Ή ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Είναι φανερό ότι ένας άνθρωπος προτιμάει να περάσει τις τελευταίες του μέρες στο ήρεμο, γεμάτο αγάπη περιβάλλον του σπιτιού του, αν είναι δυνατόν. Γιατί ενώ τα νοσοκομεία έχουν το πλεονέκτημα της άμεσης βοήθειας και ιατρικής επέμβασης, συνήθως αδυνατούν να προσφέρουν στον ασθενή τις συνθήκες που χρειάζεται για να πεθάνει με αξιοπρέπεια, αυτοσεβασμό, ηρεμία και αγάπη. Μ' αυτό συμφωνεί απόλυτα και η Elizabeth Kubler-Ross που έχει καθημερινή επαφή με νοσοκομεία. Κάνει μάλιστα το ακόλουθο σχόλιο για το περιβάλλον των νοσοκομείων:

«Μπορεί κανείς ν' αποζητάει την ανάπαυση, την ηρεμία και την αξιοπρέπεια αλλά αυτό που θα του δώσουν είναι ορός μεταγγίσεως, το μηχάνημα της καρδιάς ή μια τραχειεκτομή, εν ανάγκη. Μπορεί να έχει ανάγκη από έναν μόνο άνθρωπο να σταματήσει δίπλα του για ένα λεπτό μόνο να του κάνει μόνο μια ερώτηση. Αλλά αυτό που γίνεται είναι να περνάνε καμιά ντουζίνα άνθρωποι μέρα-νύχτα, όλοι πολύ απασχολημένοι να του παίρνουν την πίεση, το σφυγμό του, να του κάνουν ηλεκτροκαρδιογραφήματα ή πνευμονικές εξετάσεις και να ελέγχουν τις εκκρίσεις και τις κενώσεις του. Μπορεί ο ίδιος να είναι αντίθετος με όλα αυτά' αλλά δεν έχει ελπίδες να τα σταματήσει αφού όλα αυτά γίνονται για να του

σώσουν τη ζωή και αν του σώσουν τη ζωή, τότε μπορεί να σκεφτούν τον άνθρωπο. Αυτοί που σκέφτονται τον άνθρωπο πρώτα, μπορεί να χάσουν πολύτιμο χρόνο στη διαδικασία να του σώσουν τη ζωή. Τουλάχιστον αυτό φαίνεται να είναι η αιτιολογία ή η δικαιολογία γι' αυτή την κατάσταση. Αλλά είναι άραγε; Ή μήπως αυτή η όλο αυξανόμενη μηχανική και απρόσωπη προσέγγιση, είναι ένας τρόπος αυτοάμυνας; Ένας τρόπος για ν' ανταπεξέλθουμε και να καταπνίξουμε τα αισθήματα ανησυχίας ή αγωνίας που μπορεί να μας προκαλεί ένας σοβαρά άρρωστος ή ετοιμοθάνατος ασθενής; Μήπως η προσήλωση στο μηχανικό εξοπλισμό ή στις διάφορες εξετάσεις, είναι μια απεγνωσμένη προσπάθεια ν' αγνοήσουμε τον επικείμενο θάνατο; Ένα θάνατο που είναι τόσο ενοχλητικός ή τρομακτικός ώστε να στρέφουμε όλη μας την προσοχή στα μηχανήματα που δεν μας αγγίζουν όσο ένα αγωνιώδες πρόσωπο, που μπορεί να μας θυμίζει την έλλειψη παντοδυναμίας μας, τα όρια και τις αποτυχίες μας και τελικά και, το κυριότερο, ότι είμαστε κι εμείς θνητοί;»

Ζώντας στο σπίτι ένας ασθενής, μπορεί να τρώει φαγητό που του αρέσει και αυτό σε πολλές περιπτώσεις είναι μια ώθηση για να φάει, να δυναμώσει και ίσως να γίνει και καλά. Θα περιτριγυρίζεται από συμπαθητικές, φιλικές, όλο αγάπη δονήσεις που βέβαια θα επηρεάσουν την κατάσταση του νου του και άρα και την κατάσταση της υγείας του. Λιγότεροι άνθρωποι θα μπαينوβγαίνουν στο δωμάτιό του, θα υπάρχει λιγότερος θόρυβος και ενοχλήσεις στη διάρκεια της ημέρας. Ίσως βέβαια να μην είναι έτσι όλα τα σπίτια, μερικά μπορεί να έχουν ατμόσφαιρα αρνητική για την υγεία και την ηρεμία του νου. Όπως επίσης υπάρχουν αρρώστιες που δεν μπορούν ν' αντιμετωπιστούν στο σπίτι είτε γιατί χρειάζονται πολύπλοκα όργανα είτε γιατί δεν υπάρχει κάποιος κατάλληλος να φροντίσει τον άρρωστο. Παρ' όλα αυτά όμως, οι περισσότεροι ασθενείς θα προτιμούσαν να περάσουν τις τελευταίες τους ημέρες στο γνώριμο περιβάλλον του σπιτιού τους και ν' αναχωρήσουν με ηρεμία και αξιοπρέπεια, παρά να καταντήσουν ακόμα ένα πτώμα σ' ένα μηχανοποιημένο νοσοκομείο. Σε πολλές περιπτώσεις έχει πιο πολλή σημασία η ποιότητα της ζωής παρά η διάρκεια.

Όλα αυτά είναι κάτι που πρέπει να τ' αποφασίσουν ο ίδιος ο ετοιμοθάνατος και η οικογένειά του.

Γ. ΤΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΝΑΕΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΘΩΣ ΑΝΤΙΚΡΙΖΕΙ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Σύμφωνα μ' αυτά που λέει η Elizabeth Kubler-Ross, ένας άνθρωπος που έρχεται αντιμέτωπος με το θάνατο, θα περάσει από πέντε βασικά ψυχολογικά στάδια. Μπορεί να μην περάσει από τα πρώτα στάδια, όπως μπορεί ν' αναχωρήσει πριν περάσει τα τελευταία. Μερικοί ασθενείς μπορεί να περάσουν ορισμένα στάδια συγχρόνως. Επισημαίνεται ακόμη, πως αυτά τα στάδια τα περνάμε όλοι όταν πρόκειται να χάσουμε κάτι πολύτιμο. όπως π.χ. ένα πρόσωπο αγαπημένο ή και το σπίτι μας, τη δουλειά μας, το αυτοκίνητό μας, ή οτιδήποτε άλλο, εξίσου σημαντικό.

1ο ΣΤΑΔΙΟ - ΑΡΝΗΣΗ

Η πρώτη μας αντίδραση στα «δυσάρεστα νέα» είναι να τ' αρνηθούμε. Δεν μπορούμε ν' αντιμετωπίσουμε το γεγονός. Το σοκ είναι πολύ μεγάλο και ο άνθρωπος για να προστατευτεί, το αρνείται. Μπορεί να επισκεφτεί κι άλλους γιατρούς, για να βρει κάποιον που θα του επιβεβαιώσει την άρνηση. Κάποιοι που βρίσκεται σ' αυτό το στάδιο μπορεί κάλλιστα ν' αγνοήσει αναμφισβήτητα γεγονότα και ιατρικές εξετάσεις. Μπορεί ακόμη να «μην πιστέψει» τις πιο έγκυρες ιατρικές συμβουλές και δεν τον ενδιαφέρει καθόλου μια συζήτηση για το θάνατο ή οτιδήποτε υλικό ή πνευματικό έχει σχέση μ' αυτόν. Αυτή η άρνηση είναι σαν κυματοθραύστης που δίνει καιρό στο άτομο να προσαρμοστεί εσωτερικά και να μπορέσει σταδιακά ν' αντιμετωπίσει αυτό το «απαράδεκτο» γεγονός. Αυτή την αντίδραση έχουν συνήθως οι ασθενείς στην αρχή όταν πληροφορούνται τον πιθανό θάνατό τους. Και λέμε «πιθανό» γιατί ποτέ δεν μπορεί να είναι σίγουρος ο γιατρός πως θα πεθάνει κάποιος. Πολλοί άνθρωποι έζησαν και δέκα και είκοσι χρόνια ενώ τους είχαν δώσει μόνο ένα χρόνο. Συμβαίνουν και θαύματα. Η αντί-

δραση της άρνησης συμβαίνει πιά συχνά όταν ο ασθενής μαθαίνει τα νέα από κάποιο γιατρό ή άλλο πρόσωπο, όχι δικό του. Αλλά η άρνηση σπάνια κρατάει μέχρι το τέλος. Οι περισσότεροι ασθενείς προχωρούν σ' όλα τα στάδια. Η ανάγκη αυτή της άρνησης, εξαρτάται και από την ανάγκη άρνησης των συγγενών και φίλων του ασθενή. Εάν αυτοί δεν μπορούν να δεχτούν την κατάσταση, τότε γι' αυτόν είναι δύσκολο να ξεπεράσει το στάδιο της άρνησης. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως αυτοί που βρίσκονται πολύ κοντά στον ετοιμοθάνατο, περνάνε τα ίδια στάδια αφού κι αυτοί χάνουν κάποιον που αγαπούν.

Πώς θ' αντιμετωπίσουμε λοιπόν το αρνητικό στάδιο;

Πρέπει να δώσουμε στον ασθενή όλη την ελευθερία να παραμείνει σ' αυτό το στάδιο ώσπου να είναι έτοιμος να προχωρήσει στ' άλλα. Όμως μπορούμε να του δώσουμε να καταλάβει ότι είμαστε έτοιμοι ν' αντιμετωπίσουμε την κατάσταση μαζί του όποτε θελήσει. Χωρίς πίεση, μπορούμε πότε-πότε να δοκιμάσουμε τη διάθεσή του να εξετάσει την πραγματικότητα του επικείμενου θανάτου. Επίσης θα πρέπει να είμαστε ευαίσθητοι στις κρυφές και λεπτές του επιθυμίες να μιλήσει για τα αισθήματά του, γι αυτούς που θα χάσει, τα πράγματα και τις καταστάσεις στις οποίες είναι προσκολλημένος.

Όσπου ο ίδιος ο ασθενής να δεχτεί την κατάσταση, εμείς μπορούμε να τον διασκεδάζουμε, προσφέροντάς του ενδιαφέροντα βιβλία, μουσική ή και άλλες δραστηριότητες. Μερικά νοσοκομεία έχουν προγράμματα τέχνης και χειροτεχνίας ώστε αυτοί που μπορούν, να διαθέτουν τον καιρό τους δημιουργικά.

2ο ΣΤΑΔΙΟ - ΘΥΜΟΣ

Όταν ένας άνθρωπος δεν μπορεί πλέον ν' αρνηθεί την πιθανότητα ενός επικείμενου θανάτου, τότε αισθάνεται συχνά μια δυσαρέσκεια, μια πικρία, ένα αίσθημα αδικίας που εκφράζονται σαν θυμός. Βρίσκει τελείως άδικο το ότι ενώ είναι τόσο νέος και δεν απόλαυσε ακόμη τους καρπούς των προσπαθειών του, ενώ έχει ακόμη τόσα πράγματα να κάνει, τόσες ευθύνες, πρέπει τώρα ξαφνικά να τα εγκαταλείψει όλα αυτά για τον άγνωστο κόσμο του θανάτου. Έχει δουλέψει τόσο σκληρά για να δημιουργήσει ορισμένες συνθήκες στη ζωή του όπως

οικογένεια, χρήματα, ένα σπίτι, αυτοκίνητο, σχέδια και όνειρα για το μέλλον. Και τώρα όλα εξαφανίζονται, σαν να ξύπνησε από ένα όνειρο ή και ίσως ν' αρχίζει ένας εφιάλτης. Είναι εξαιρετικά απογοητευμένος, αισθάνεται ανήμπορος και έχει θυμώσει με τον κόσμο, τους γιατρούς του, ακόμη και με το Θεό που αφήνει να συμβεί κάτι τόσο σκληρό. Πολλοί χάνουν την πίστη τους σ' αυτό το σημεία. Δεν μπορούν να δεχτούν πως ένας δίκαιος Θεός, επιτρέπει να συμβαίνουν τόσο άδικα πράγματα. Κι αυτό συμβαίνει όχι μόνο σ' αυτούς που πρόκειται να πεθάνουν αλλά και σ' αυτούς που χάνουν ή έχασαν ένα αγαπημένο πρόσωπο. Θυμώνουν με το Θεό και απομακρύνονται από αυτόν. Αμφιβάλλουν και για την ύπαρξη ενός θείκου σχεδίου που επιτρέπει τέτοιες αδικίες. Αυτή όμως είναι μια περιορισμένη και υποκειμενική άποψη. Ξεχνάμε μερικές βασικές πνευματικές αλήθειες.

α) Η ψυχή συνεχίζει μετά το θάνατο, να υπάρχει ένα περιβάλλον πολύ πιο ευχάριστο απ' αυτό που αφήνει.

β) Εμείς οι ίδιοι σαν ψυχές έχουμε αποφασίσει ακόμη πριν εισχωρήσουμε σ' αυτά τα σώματα, πότε θα τα εγκαταλείψουμε. Είναι παλιές και τωρινές πράξεις μας που καθορίζουν τη στιγμή του θανάτου κι όχι κάποιος κακός και αναισθητός Θεός που κάθεται στον Παράδεισο.

γ) Συχνά ο θάνατος είναι ευλογία και γι' αυτόν που φεύγει και γι' αυτούς που μένουν. Αυτός μεν που φεύγει απελευθερώνεται από την πνευματική τύφλωση που δημιουργεί το υλικό σώμα, αυτοί δε που μένουν πίσω δοκιμάζονται συναισθηματικά, νοητικά και πνευματικά και ανακαλύπτουν πόση πίστη και εσωτερική δύναμη έχουν. Θα γίνουν πιο δυνατοί ανακαλύπτοντας μια εσωτερική δύναμη που θα υποκαταστήσει την εξωτερική δύναμη που χάνουν μαζί με το αγαπημένο τους πρόσωπο. Αυτή την ασφάλεια, ή την ευχαρίστηση που αντλούσαν από το αγαπημένο πρόσωπο, θ' αναγκαστούν να τη βρουν μέσα τους ή στη σχέση τους με το Θεό.

δ) Ο κοινός νους σπάνια καταλαβαίνει το Θεϊκό σχέδιο. Μόνο με την πίστη μπορεί κανείς να το δεχτεί. Σταδιακά, καθώς εξελίσσεται πνευματικά και μειώνεται η επιρροή της υλικής προσκόλλησης που τυφλώνει, μπορεί κανείς να διακρίνει την υπέροχη σοφία αυτού του απίστευτα περίπλοκου σχεδίου, που μας δίνει πάντα αυτό που μας χρειάζεται για ν' αναπτύ-

χθούμε πνευματικά. Αυτό, σπάνια μπορούμε να το δούμε όταν περνάμε μια δοκιμασία· όμως μετά από χρόνια ίσως συνειδητοποιήσουμε την αλήθεια που υπάρχει στο ρητό, «Ουδέν κακόν αμιγές καλού». Παρ' όλες όμως αυτές τις πνευματικές αλήθειες, είναι σχεδόν αδύνατον να μην αισθανθούν κάποια στιγμή και ο ασθενής και οι δικοί του, θυμό γι' αυτή την αδικία. Αυτό δημιουργεί στον ασθενή μια επιθετικότητα και συγχρόνως γίνεται απαιτητικός, αντιρρησίας και ανικανοποίητος, ό,τι και να του κάνει κανείς. Είναι σαν να λέει: «Ακόμη δεν έχω πεθάνει, είμαι εδώ, ΠΡΟΣΕΞΤΕ ΜΕ». Μπορεί να μη το λέει, αυτό όμως που θέλει κυρίως είναι ΠΡΟΣΟΧΗ. Δεν θυμώνει για κάποιο συγκεκριμένο πράγμα που έγινε ή δεν έγινε. Θυμώνει για την κατάσταση του και χρειάζεται να ξεσπάσει σε κάποιον και συνήθως στους αγαπημένους του, στους γιατρούς ή στις νοσοκόμες.

Πώς ν' αντιδράσει κανείς σε κάποιον που είναι σ' αυτή την κατάσταση; Ας φανταστούμε κατ' αρχήν τον εαυτό μας στη θέση του -πως πρόκειται δηλαδή να χάσουμε ό,τι αγαπήσαμε, ό,τι επιθυμήσαμε και δουλέψαμε τόσο σκληρά για να τ' αποκτήσουμε. Αμέσως η συμπόνια και η υπομονή μας θα μεγαλώσουν. Χρειάζεται προσοχή, υπομονή, αγάπη. Θα χρειαστεί πολλές φορές να καθόμαστε απλά και ν' ακούμε χωρίς ν' αντιδρούμε, σ' όλες του τις αρνητικότητες, ακόμη και σε κατηγορίες. Αυτό φτάνει. Το να εκφράσει και μόνο τα παράπονά του σε κάποιον θα του φέρει ανακούφιση. Και για μας αυτό είναι μια μεγάλη πνευματική ευκαιρία να μην ταυτιστούμε με το εγώ μας και να μην πάρουμε προσωπικά αυτά που θα μας πει. Μπορούμε να σκεφτόμαστε πως μιλάει για κάποιον άλλο· έτσι δεν θα μας παρασύρει ο εγωϊσμός. Μπορούμε ακόμη να τον ακούσουμε με προσοχή και αγάπη, να προσπαθήσουμε να καταλάβουμε σε βάθος αυτό που αισθάνεται το αγαπητό μας πρόσωπο.

Του επαναλαμβάνουμε συχνά αυτά που ακούμε να μας λέει, για να μας επιβεβαιώσει ότι πραγματικά αυτά εννοεί. Αυτό του είδους η επικοινωνία συχνά βοηθάει τον ασθενή να δει πιο καθαρά τα αισθήματά του και να τ' αντιμετωπίσει. Σ' αυτό το στάδιο ο ασθενής μας, κυρίως χρειάζεται να επικοινωνήσει με κάποιον που δεν ταυτίζεται με το "εγώ" του και έχει υπομονή και συμπόνια.

3ο ΣΤΑΔΙΟ - ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ

Στις περισσότερες περιπτώσεις, το στάδιο του θυμού ξεπερνιέται σιγά-σιγά. Και τότε ο ασθενής μπαίνει στο στάδιο συναλλαγής, με δύο τρόπους βασικά.

α) Από τους γιατρούς και συγγενείς του προσπαθεί ν' αποσπάσει την άδεια για τουλάχιστον μια ευχάριστη και χαρούμενη εμπειρία πριν από τις τελευταίες του ημέρες. Παρ' όλο που κάτι τέτοιο μπορεί ν' αντενδείκνυται στη θεραπεία που κάνει.

β) Μπορεί να προσπαθήσει ν' αποσπάσει από το Θεό λίγο καιρό παραπάνω για να εκπληρώσει σκοπούς κι επιθυμίες πριν φύγει για πάντα.

Όταν τα αγαπημένο μας πρόσωπο επιθυμεί να ευχαριστηθεί ορισμένα πράγματα πριν εγκαταλείψει το υλικό επίπεδο, τότε μπορούμε να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για να το βοηθήσουμε, φτάνει οι δραστηριότητες αυτές να μην του αφαιρέσουν έστω και μια πιθανότητα να γίνει καλά. Μπορεί να θέλει να φάει κάτι που τώρα είναι απαγορευμένο ή να ταξιδέψει σ' έναν τόπο που πάντα επιθυμούσε να δει και ακόμη να επισκεφτεί κάποιον που υπεραγαπά. Δεν πρέπει να υποτιμάμε τη θεραπευτική δύναμη ευχάριστων εμπειριών. Το γέλιο και η αγάπη θεραπεύουν καλύτερα από οποιοδήποτε φάρμακο. Ο ίδιος ο άρρωστος έχει συχνά μια εσωτερική σοφία που τον οδηγεί. Ξέρει τι είναι καλό για τον ίδιο και αυτό είναι κάτι που πρέπει να το σεβόμαστε.

Όταν ένας ετοιμοθάνατος ζητάει από το Θεό λίγο καιρό ακόμη, τότε είναι μια εξαιρετική ευκαιρία να τον βοηθήσουμε ν' αποκτήσει μεγαλύτερη επαφή με το Θεό. Μπορούμε να προσευχόμαστε μαζί του κάθε μέρα. Μπορούμε να τον μάθουμε να χαλαρώνει το νου του και να συγκεντρώνεται πάνω στο θείο θεραπευτικό φως· να το φαντάζεται να μπαίνει σαν ενέργεια στο σώμα του και να ρέει στα όργανα που χρειάζονται θεραπεία. Μπορούμε να τον βοηθήσουμε να φέρνει στο νου του την εικόνα του Θεού που προτιμάει, π.χ. τον Ιησού ή την Παναγία ή κάποιον άγιο και να αισθάνεται κοντά τους ή ένα μ' αυτούς. Μπορούμε να του διαβάζουμε περιπτώσεις ανθρώπων που θεραπεύτηκαν με την πίστη τους στο Θεό ή με την τεχνική θετικής προβολής του νου, όπως το «Mind Control» (Έλεγχος του νου). Μπορεί ακόμη να φτιάξουμε μια κασέτα που θα

οδηγήσει τον άρρωστο σε κατάσταση βαθιάς χαλάρωσης και μετά θα οδηγήσει το νου του σε μια επικοινωνία με το Θεό ή σε θετικές σκέψεις.

4ο ΣΤΑΔΙΟ - ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ

Εάν η συναλλαγή δεν φέρει αποτελέσματα, μπορεί ο ασθενής να περάσει σύντομα στο στάδιο της κατάθλιψης και ν' αντιμετωπίσει πια το γεγονός πως σύντομα θα εγκαταλείψει το σώμα του. Σύμφωνα μ' αυτά που λέει η Kubler-Ross υπάρχουν δύο είδη κατάθλιψης:

α) Αντιδραστική κατάθλιψη: Αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι ο ασθενής δεν μπορεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του ή τις ευθύνες με τις οποίες έχει ταυτιστεί. Π.χ. μπορεί να θλιβεται γιατί δεν μπορεί πια να κερδίζει χρήματα για την οικογένειά του ή να φροντίζει τα παιδιά ή οποιαδήποτε άλλη δουλειά. Η καλύτερη απάντηση σ' αυτή την κατάθλιψη είναι να βρούμε ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ σ' αυτά τα προβλήματα. Μπορούμε να προσπαθήσουμε να βρούμε τρόπους ώστε ο ασθενής να εκπληρώσει ορισμένες δουλειές και στο κρεβάτι, παρά την ασθένειά του. Αυτή είναι καμιά φορά η προτιμότερη λύση γιατί βοηθάει τον ασθενή να αισθάνεται πως κάτι προσφέρει και του δίνει κίνητρα για να ζήσει. Όταν δεν είναι δυνατόν να εκτελεί αυτά τα καθήκοντα, τότε ο επόμενος στόχος θα είναι να βρούμε κάποιον άλλο να τα εκτελέσει. Τουλάχιστον έτσι ο ασθενής θα είναι ήσυχος πως κάποιος άλλος έχει αναλάβει την ευθύνη του. Αυτού του είδους η κατάθλιψη βασίζεται στην ανησυχία για τους άλλους και τι θα τους συμβεί. Το άλλο είδος βασίζεται στο ότι χάνει τα πάντα κι εκεί χρειάζεται διαφορετικό είδος βοήθειας.

β) Προετοιμαστική κατάθλιψη: Αυτή είναι μια φυσική δυστυχία που βασίζεται στο γεγονός ότι ο ασθενής χάνει τώρα πια τόσα λεφτά στους λογαριασμούς του νοσοκομείου και των γιατρών. Έχει χάσει την αξιοπρέπειά του, τη δουλειά του και πρόκειται να χάσει γυναίκα, παιδιά, γονείς, συγγενείς, φίλους, όλα τα πράγματα και τελικά και το υλικό του σώμα. Αυτή η κατάθλιψη είναι ένα προπαρασκευαστικό στάδιο που στη διάρκειά του αντιμετωπίζει σταδιακά τι πρόκειται να χάσει και το δέχεται. Αν δεν το αντιμετωπίσει κι αν δεν περάσει από την ε-

μπειρία του πόνου του αποχωρισμού δεν θα μπορέσει να παραδεχτεί αυτό που μέχρι τώρα ήταν απαράδεκτο.

Σ' αυτό το στάδιο δεν χρειάζεται να του δώσει κανείς ψεύτικο κουράγιο αλλά μάλλον να τον αφήσει ν' αντιμετωπίσει, να νιώσει, να ζήσει τον πόνο του ώστε να μπορέσει με τον καιρό να το δεχτεί. Μπορούμε να τον ακούμε, να δείχνουμε κατανόηση και να μοιραζόμαστε τον πόνο του γι' αυτό το χωρισμό απ' όλα αυτά τα πράγματα που αγάπησε και στα οποία βασιζότανε για την ασφάλειά του, την ευτυχία του και για το σκοπό της ζωής του.

Σιγά-σιγά θα περάσει απ' αυτό το στάδιο της προετοιμαστικής κατάθλιψης και θα φτάσει στο στάδιο της παραδοχής. Σ' αυτά τα τελικά στάδια, η παρουσία μας και η επαφή αγάπης μέσα από βλέματα με νόημα και τρυφερά χάδια, είναι πολύ πιο σημαντικά από συζητήσεις.

5ο ΣΤΑΔΙΟ - ΠΑΡΑΔΟΧΗ

Όταν πια περάσει το στάδιο της κατάθλιψης, ο ασθενής έχει κουραστεί. Είναι πιο χαλαρωμένος και ίσως πιο αδύναμος σωματικά και πνευματικά. Όλη η ενέργειά του είναι πια στραμμένη όχι τόσο στο να συγκρατιέται στη ζωή, όσο σε μια ομαλή και ειρηνική αποχώρηση. Αρχίζει να προετοιμάζεται και ν' αποσπάται από τους γύρω του. Θέλει όλο και λιγότερη επαφή με τους ανθρώπους. Αποκόβεται πρώτα απ' αυτούς που δεν είναι πολύ κοντά του και σιγά-σιγά ο κύκλος όλο και μικραίνει. Κοντά στο τέλος, μπορεί να διαλέξει σαν τη μόνη του επαφή ένα ή δύο πολύ δικούς του. Λιγοστεύουν και τα ενδιαφέροντά του σ' όλα τα επίπεδα. Δεν τον ενδιαφέρει πια τόσο ο υλικός κόσμος και αυτά που συμβαίνουν μέσα σ' αυτόν. Αισθάνεται όλο και πιο μακριά απ' όσα συμβαίνουν.

Σε πολλές περιπτώσεις θ' αρχίσει να έχει εμπειρίες από τον άλλο κόσμο. Μπορεί να περνάει σ' αυτόν τον κόσμο μέσα από τα όνειρά του και να έχει θαυμάσιες μεταθανάτιες εμπειρίες. Μπορεί να τον επισκέπτονται οι ψυχές αγαπημένων ανθρώπων που έχουν φύγει προ πολλού και έρχονται να τον βοηθήσουν στη μετάβαση.

Θα προτιμάει να κοιμάται περισσότερο ή απλά να κοιτάει στο άπειρο. Δεν θα θέλει να μιλάει πολύ πιά. Σ' αυτό το στάδιο

χρειάζεται όλο και περισσότερο επαφή, όχι προφορική. Όταν αποκοιμείται ας καθόμαστε κοντά του κι ας του κρατάμε το χέρι ή ας χαϊδεύουμε το μέτωπό του ή απλά ας καθόμαστε ήσυχοι απολαμβάνοντας τη βαθιά ειρήνη και ησυχία ενός ανθρώπου που έχει πια εισέλθει σ' αυτό το στάδιο. Μπορούμε να διαλογιστούμε και να φανταστούμε ένα λευκό φως να τον περιβάλλει και να τον προστατεύει. Μπορούμε να προσευχηθούμε στο Θεό να τον οδηγήσει και να τον βοηθήσει. Όταν ανοίγει τα μάτια του είμαστε εκεί και μ' ένα χαμόγελό του λέμε «σ' αγαπώ, είμαι μαζί σου, μην ανησυχείς για τίποτε». Αν θέλει να μιλήσει για τις εμπειρίες του, αυτό μπορεί να είναι μια συγκλονιστική και χρήσιμη εμπειρία για τους γύρω του. Ίσως έχει νέα από συγγενείς που έχουν φύγει από καιρό. Αυτές οι πνευματικές επαφές φέρνουν ειρήνη όχι μόνο στον ετοιμοθάνατο αλλά και σ' εμάς και δυναμώνουν την πίστη μας.

Μη νομίζετε πως ο άνθρωπος που βρίσκεται σε κώμα δεν έχει συνείδηση αυτών που γίνονται ή λέγονται γύρω του μέσα στο δωμάτιο. Κατά πάσα πιθανότητα το ενεργειακό του σώμα αιωρείται πάνω από το υλικό, έχοντας πλήρη συνείδηση του τι γίνεται μέσα στο δωμάτιο και πώς αισθάνεται ο κάθε άνθρωπος που βρίσκεται εκεί μέσα.

Απλούστατα η συνειδητότητά του δεν είναι πια συνδεδεμένη με το υλικό σώμα και το συνειδητό του. Όταν ένας άνθρωπος βρίσκεται σ' αυτή την τελευταία φάση της «παραδοχής», το δωμάτιό του γίνεται **ένας ναός γεμάτος πνευματικές δονήσεις**. Ας μπαίνουμε κι εμείς σ' αυτό το δωμάτιο μ' όλο το σεβασμό και τη χαρά που αξίζει σ' ένα τέτοιο περιβάλλον. Μη γεμίζουμε την ατμόσφαιρα με λύπη, κλάματα, φόβο και προσκόλληση. Το αγαπημένο μας πρόσωπο έχει δεχτεί την αναχώρησή του κι εμείς πρέπει να είμαστε ευτυχείς που σύντομα θα έχει εμπειρία από ευδαιμονικές καταστάσεις συνειδητότητας. Ας αφήσουμε τον φόβο μας και την προσκόλλησή μας κι ας επιτρέψουμε αυτές οι τελευταίες στιγμές να είναι γεμάτες ειρήνη, αγάπη και χαρά. Αυτός που πεθαίνει θα μπορέσει έτσι να φύγει πολύ πιο άνετα.

Κατά τη διάρκεια του σταδίου της παραδοχής, πιο πολύ βοήθεια χρειάζονται αυτοί που μένουν παρά αυτός που φεύγει. Η Elizabeth Kubler-Ross μας φέρνει για παράδειγμα μια γυναίκα που είχε δεχτεί το θάνατό της και ήθελε πια να πεθά-

νει ειρηνικά αλλά δυσκολευότανε από το γεγονός ότι ο άντρας της δεν μπορούσε να παραδεχτεί ότι ήθελε πια να τον αφήσει. Η Elizabeth Kubler-Ross μας αναφέρει πρώτα τη συνομιλία της με τη γυναίκα.

«Είπε πως ο μόνος λόγος που την κρατούσε ζωντανή ήταν ότι ο άντρας της δεν μπορούσε να δεχτεί το θάνατό της. Ήταν θυμωμένη μαζί του που δεν μπορούσε να το αντιμετωπίσει και που είχε γαντζωθεί με τέτοιο πάθος σε κάτι που εκείνη ήταν πια διατεθειμένη ν' αφήσει. Της εξήγησα ότι ήθελε ν' αποδεσμευτεί απ' αυτό τον κόσμο και η γυναίκα το δέχτηκε μ' ευγνωμοσύνη καθώς την άφησα μόνη».

Και η συνομιλία με τον άντρα:

«Όταν τον ρώτησα για τις ανάγκες που είχε η ασθενής παρά για τις δικές του, έμεινε σιωπηλός. Άρχισε σιγά-σιγά να συνειδητοποιεί πως ποτέ δεν είχε ακούσει ποιές ήταν οι ανάγκες της. Θεωρούσε σαν δεδομένο πως ήταν ίδιες με τις δικές του. Δεν μπορούσε να καταλάβει ότι ο ασθενής φτάνει σ' ένα σημείο που ο θάνατος έρχεται σαν μεγάλη ανακούφιση και ότι οι ασθενείς πεθαίνουν πιο εύκολα αν τους επιτρέψουμε και αν τους βοηθήσουμε ν' αποδεσμευτούν σταδιακά απ' όλες τις σημαντικές σχέσεις της ζωής τους.»

Άλλη μια περίπτωση από τ' αρχεία του Δρ. Moody που αφορά μια γηραιά κυρία πολύ κοντά στο θάνατο.

«Βρισκόμουν κοντά σε μια ηλικιωμένη θεία μου στη διάρκεια της τελευταίας της αρρώστιας που διάρκεσε πολύ καιρό. Βοήθησα κι εγώ στην περίπτωση της και όλο το διάστημα προσευχόμαστε όλοι να συνέλθει από την αρρώστια της. Σταμάτησε ν' αναπνέει αρκετές φορές, αλλά κάθε φορά συνέρχότανε. Τελικά κάποια μέρα μου είπε: "Jean, έχω περάσει στην άλλη μεριά και είναι πολύ ωραία. Θα ήθελα να μείνω εκεί αλλά δεν μπορώ γιατί προσεύχεστε να μείνω μαζί σας. Οι προσευχές σας με κρατούν εδώ. Μη προσεύχεστε πια". Σταματήσαμε όλοι και σύντομα πέθανε.»

Βλέπουμε λοιπόν πως οι δικές μας προσκολλησεις μπορούν να διαταράξουν τη φυσική διαδικασία του θανάτου σ' αυτά τα τελευταία στάδια και όταν ακόμα το ίδιο το άτομο έχει δεχτεί ήρεμα την αναχώρησή του. Αυτό πρέπει να το αποφύγουμε, αν είναι δυνατόν. Καμιά φορά ένας ξένος που έχει ευαισθησία και την εμπειρία της αντιμετώπισης του θανάτου με

άλλους ανθρώπους, μπορεί ν' αποδειχτεί ένας χρήσιμος οδηγός στη διάρκεια των τελευταίων ωρών. Δεν μπορεί βέβαια ν' αντικαταστήσει τ' αγαπημένα πρόσωπα. Αλλά μπορεί να προσφέρει μια παρουσία φρέσκια, ενσυνείδητη, χωρίς προσκολλησεις, που γνωρίζει και δεν φοβάται τα αισθήματα της αντιμετώπισης του θανάτου. Έχω συχνά παίξει αυτό το ρόλο τα τελευταία χρόνια και ήταν για μένα μια ωραία εμπειρία, που με βοήθησε ν' αναπτυχθώ. Μ' έδίδαξαν πολλά αυτοί οι άνθρωποι με τους οποίους μοιράστηκα τις τελευταίες τους ημέρες στη γη. Ίσως μερικοί από σας που τα διαβάσετε αυτά, να χρειαστεί να παίξετε κάποτε αυτόν το ρόλο. Μπορείτε να προσφέρετε ειρήνη, διαύγεια και ανακούφιση σ' αυτούς που πεθαίνουν και στους αγαπημένους τους. Εάν ποτέ χρειαστεί να παίξετε αυτόν το ρόλο στο μέλλον και το άτομο είναι σε θέση ν' αντιμετωπίσει ανοιχτά το θάνατο, ίσως φανούν χρήσιμες οι ακόλουθες ιδέες:

Δ. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΣΑΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Εάν το άτομο είναι ψυχολογικά έτοιμο να δεχτεί τον επικείμενο θάνατό του και να εκμεταλλευτεί την ευκαιρία για ν' αναπτυχθεί, τότε μπορούμε να προχωρήσουμε ακόμα πιο πολύ. Δηλαδή, μπορούμε να τον βοηθήσουμε να χρησιμοποιήσει την αναχώρησή του από το σώμα, σαν ευκαιρία για πνευματική ανάπτυξη.

Στην αρχή αυτού του κεφαλαίου αναφέραμε μερικούς τρόπους με τους οποίους μπορούμε να βοηθήσουμε έναν ετοιμοθάνατο, άσχετα με το αν είναι έτοιμος να δεχτεί το θάνατό του ή όχι. Με λίγα λόγια:

1. Φροντίδα για τις πρακτικές του ανάγκες.
2. Να τον βοηθήσουμε να εκπληρώσει τις επιθυμίες του και να κάνουμε πιο άνετο το περιβάλλον του.
3. Να τον βοηθήσουμε να χαλαρώσει.
4. Μασάζ, εντριβή και τρυφερή επαφή.
5. Διαλογισμός, προσευχή και θετική προβολή όπου τον φανταζόμαστε καλά.
6. Να είμαστε όσο χαρούμενοι και αισιόδοξοι γίνεται (όχι όμως ψεύτικα).

ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

1. Μπορούμε να συζητήσουμε αλλαγές ή σκέψεις σχετικά με τη διαθήκη του και τις τελευταίες του επιθυμίες.

2. Μπορούμε να συζητήσουμε μαζί του πάνω στα πιστεύω μας για τη ζωή και το θάνατο. Αφήστε τον να εκφράσει πρώτα τις δικές του σκέψεις και εκφράστε τις δικές σας μόνο αν σας ζητηθούν. Μπορείτε ακόμη να του συστήσετε μερικά κείμενα που υπάρχουν πάνω στο θάνατο, (τέτοια κείμενα παρουσιάσαμε στο πρώτο κεφάλαιο). Εάν ο ετοιμοθάνατος ενδιαφέρεται να εξετάσει το θέμα πιο πολύ, τότε μπορείτε να του φέρετε μερικά βιβλία ή να του διαβάσετε εσείς, εάν δεν μπορεί να διαβάσει εκείνος μόνος του. Μπορείτε να του πάτε ακόμη ηχογραφημένες διαλέξεις πάνω στο θέμα.

Εδώ σας συνιστούμε προσοχή· μην πιέζετε τον ασθενή πέρα από τα όρια που αισθάνεται άνετα, σε ό,τι αφορά αυτά τα θέματα. Καθώς μιλάτε, να είστε ευαίσθητος στις εκφράσεις του προσώπου του πριν συνεχίσετε. Εάν δείχνει ενδιαφέρον και είναι χαλαρός συνεχίστε, αν όχι, αλλάξτε θέμα.

Μπορεί επίσης να τον βοηθήσει αν συζητήσετε απόψεις γύρω από το σκοπό της ζωής και γιατί η ψυχή παίρνει υλική μορφή. Αυτές οι συζητήσεις βέβαια είναι μια ευλογία για όλους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να μη θέλετε να συζητήσετε ιδέες αλλά για τα συναισθήματα που έχετε. Και ο ετοιμοθάνατος και αυτός που μένει πίσω, έχουν μεγάλη γκάμα συναισθημάτων. Μπορεί λοιπόν μια τέτοια συζήτηση να είναι θεραπευτική εμπειρία και για τους δύο.

Το πιο σημαντικό είναι, να είναι κανείς τελείως φυσικός και ειλικρινής. Καθώς μπαίνετε στο δωμάτιο του ασθενή, να μην έχετε αποφασίσει τι και πώς θα συζητήσετε. Αφήστε τα πράγματα να ρέουν μόνα τους απ' την καρδιά και μη φοβάστε να συζητήσετε οποιοδήποτε θέμα αλλά και μην έχετε προσκόλληση σε κάποιο ειδικό θέμα. Είστε εκεί για να προσφέρετε μια υπηρεσία· αφήστε τον άλλο να κατευθύνει τη ροή της συζήτησης.

3. Ένας άλλος σημαντικός παράγων στη βοήθεια των ετοιμοθάνατων είναι να τους βοηθήσει κανείς ν' αντιμετωπίσουν

τις σχέσεις τους και τα διάφορα προβλήματα που μπορεί να υπάρχουν. Βοηθήστε τους ν' ανακαλύψουν την κακία και την πικρία που μπορεί νάχουν μέσα τους για κάποιον άνθρωπο. Να μπορέσουν να συγχωρέσουν και να διώξουν τ' αρνητικά συναισθήματά τους. Εάν δεν μπορούν να τα διώξουν, βοηθήστε τους να τα εκφράσουν και μετά να τα διώξουν. Ίσως θέλουν να γράψουν ένα γράμμα σε κάποιον για τον οποίο κρατάνε κρυμμένο κάποιο συναίσθημα και θέλουν να το εκφράσουν. Αν δεν μπορούν ν' αντιμετωπίσουν τον άλλο άνθρωπο ή αν ο άλλος άνθρωπος δεν είναι διατεθειμένος ή απλώς δεν θέλει, τότε μπορούν να εναρμονίσουν αυτή τη σχέση στο νου τους. Ας τον φανταστούν όλο φως και ας στείλουν την αγάπη τους και τις ευχές τους, αφήνοντας κατά μέρος τ' αρνητικά τους συναισθήματα. Μια τέτοια διαδικασία αξίζει τον κόπο, ακόμα κι όταν δεν βρισκόμαστε κοντά στο θάνατο. Απελευθερώνεται μια καινούργια ροή ενέργειας και αγάπης μέσα μας που την έχουμε μπλοκάρει τ' αρνητικά μας συναισθήματα.

4. Μπορούμε επίσης να βοηθήσουμε τον ετοιμοθάνατο ν' απελευθερωθεί από τις προσκολλήσεις του. Αυτό μπορεί να γίνει με συζήτηση πάνω στις διάφορες προσκολλήσεις και με τη συνειδητοποίηση ότι μπορούμε να εξακολουθήσουμε να υπάρχουμε και χωρίς αυτές. Πολύ συχνά, μόνο με το να συζητάει κανείς χωρίς τους φόβους και τις προσκολλήσεις του, μπορεί να τις ξεπεράσει σιγά-σιγά. Εάν ενθαρρύνετε κάποιον να συγκεντρωθεί στο Θεό ή στον εσωτερικό εαυτό του, αυτό θα του δώσει ένα αίσθημα ασφάλειας που θα τον βοηθήσει να εγκαταλείψει τις προσκολλήσεις του.

5. Ένας άνθρωπος μπορεί ν' αναπτύξει μεγαλύτερη επαφή με το Θεό και τον εσωτερικό εαυτό του, με τη βαθιά χαλάρωση και τον υπνωτισμό. Μπορεί ακόμη να οδηγηθεί σε μια κατάσταση φανταστικού θανάτου, για να έχει την εμπειρία του εαυτού του απελευθερωμένου από το υλικό σώμα. Έτσι μπορεί να αισθανθεί σαν πνευματικό ον και όχι απλώς σαν σώμα.

6. Μπορεί να θέλει να εξομολογηθεί σ' έναν ιερωμένο της θρησκείας του και να μεταλάβει. Ίσως προτιμάει μια εξομολογητική συζήτηση όπου μπορεί ν' ανοίξει την καρδιά του και να μιλήσει για τις αμφιβολίες και τις τύψεις του.

Γενικά πρέπει να βοηθήσουμε αυτόν τον άνθρωπο να αισθανθεί σαν ένα αθάνατο, πνευματικό ον που πρόκειται να με-

ταφέρει την προσοχή του και τη συνειδητότητά του από ένα επίπεδο σ' ένα άλλο επίπεδο. Θα πρέπει ν' αυξήσει την επαφή του με τον εσωτερικό του κόσμο και ν' αποκοπεί σταδιακά από τις προσκολλήσεις και τις σχέσεις που τον δένουν με τον υλικό κόσμο που πρέπει πια να εγκαταλείψει. Αυτό μοιάζει λίγο με το πώς τακτοποιεί κανείς τις υποθέσεις του όταν μετακομίζει σ' άλλη χώρα. Πρέπει να κλείσουμε το σπίτι μας και να ξεφορτωθούμε αυτά που δεν μπορούμε να πάρουμε μαζί μας. Συγχρόνως θέλουμε να πληροφορηθούμε όσο καλύτερα μπορούμε για τον καινούργιο τόπο που πάμε.

Πόσο ωραία θα ήταν αν στο μέλλον μπορούσαμε ν' αντιμετωπίσουμε το θάνατο με αξιοπρέπεια, διαύγεια, ηρεμία, χαρά και πνευματική συναίσθηση! Στην Ευρώπη και στις Η.Π.Α. έχουν δημιουργηθεί διάφορα κέντρα όπου μπορεί κανείς να περάσει τις τελευταίες του μέρες ενσυνείδητα, και να μεταχειριστεί αυτήν την ευκαιρία για ν' αναπτυχθεί πνευματικά. Τα κέντρα αυτά είναι μια θαυμάσια ευκαιρία και γι' αυτούς που φεύγουν και γι' αυτούς που δουλεύουν εκεί. Εύχομαι αυτό το βιβλίο να βοηθήσει έστω και μερικούς ανθρώπους να ξεπεράσουν το φόβο και την απέχθειά τους προς το θάνατο άρα και προς τη ΖΩΗ.

Ίσως στο μέλλον ο θάνατος να είναι όπως τον περιγράφει η Alice Bailey.

«Το μόνο που ζητώ είναι μια λογική προσέγγιση στο θάνατο. Το μόνο που θέλω να προτείνω είναι, όταν έχει εξαντληθεί ο πόνος και έχει επικρατήσει η εξάντληση, να επιτραπεί στον ετοιμοθάνατο να ετοιμαστεί για το μεγάλο πέρασμα, έστω και αν φαίνεται πως δεν έχει πιά τις αισθήσεις του. Είναι άραγε αδύνατον να υπάρξει μια μέρα όπου η πράξη του θανάτου θα είναι ένα θριαμβευτικό τέλος της ζωής; Είναι αδύνατο να οραματιστεί κανείς μια εποχή που οι ώρες στο κρεβάτι του θανάτου δεν θα είναι παρά μια υπέροχη εισαγωγή σε μια ενσυνείδητη έξοδο; Όταν το γεγονός ότι ήρθε η ώρα ο άνθρωπος να πετάξει το υλικό περίβλημα (σώμα), θα είναι γι' αυτόν και τους γύρω του η χαρούμενη ολοκλήρωση που τόσο έχει επιθυμήσει; Μπορείτε να φανταστείτε τον καιρό που αντί για φόβους, δάκρυα και άρνηση να δεχτούν το αναπόφευκτο, ο ετοιμοθάνατος και οι δικοί του θ' αποφασίζουν μαζί την ώρα και η αναχώριση θα είναι γεμά-

τη με ευτυχία; Σας λέω λοιπόν ότι αυτό δεν θ' αργήσει να συμβεί για τους πνευματικά εξελεγμένους ανθρώπους και σιγά-σιγά για όλους.»

IV

ΛΙΓΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ

ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ: «Τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι τον Υιόν του ανθρώπου;» Και οι μαθητές απάντησαν: Οι μεν Ιωάννην τον βαπτιστήν, άλλοι δε Ηλίαν, έτεροι δε Ιερεμίαν ή ένα των προφητών. «Αμήν λέγω υμίν, ούκ εγήγερται εν γεννητοίς γυναικών μείζων Ιωάννου του βαπτιστού. Και ει θέλετε δέξασθαι, αυτός εστίν Ηλίας ο μέλλων έρχεσθαι. Ο έχων ώτα ακούειν ακουέτω».

Κατά Ματθαίον 16: 13-14, 11:11, 14-15

ΠΛΑΤΩΝ: «Ω έφηβε ή νεανία που νομίζεις πως σε παραμέλησαν οι Θεοί, μάθε πως αν γίνεις χειρότερος θα πας στις χειρότερες ψυχές ή αν γίνεις καλύτερος στις καλύτερες και σε κάθε διαδοχή ζωής και θανάτου θα πράξεις και θα υποφέρεις, ότι αρμόζει στην κάθε μία. Αυτή είναι η δικαιοσύνη των ουρανών που ούτε εσύ ούτε κανείς άλλος δυστυχησμένος θα μπορέσει να καυχηθεί πως ξέφυγε ποτέ. Πρόσεχε λοιπόν, γιατί είναι βέβαιο πως αυτή θα σε προσέξει. Αν πεις, είμαι μικρός και θα κρυφτώ στα έγκατα της γης ή είμαι μεγάλος και θα πετάξω στους ουρανούς, δεν είσαι ούτε τόσο μικρός ούτε τόσο μεγάλος για να μην πληρώσεις το ανάλογο τίμημα. Και πιστεύεις θρασύτατε, πως σου είναι άχρηστη αυτή η γνώση; Αυτός που δεν την έχει, δεν μπορεί ποτέ να σχηματίσει σωστή γνώμη για την ευτυχία ή την δυστυχία

στην ζωή ή να συζητήσει λογικά πάνω σ' αυτές.»

Νόμοι (I)

ΕΡΜΗΣ ΤΡΙΣΜΕΓΙΣΤΟΣ: «Η ψυχή περνά από μορφή σε μορφή κι οι κατοικίες που αλλάζει στην πορεία της είναι πάμπολλες. Εγκαταλείπεις το σαρκίον σου σαν παλιό ρούχο και σαν ρούχο τ' αναδιπλώνεις. Υπάρχεις από πολύ παλιά, ώ ψυχή του ανθρώπου, ναι υπάρχεις από πάντα».

Αιγυπτιακά Απόκρυφα Αποσπάσματα

ALBERT SCHWEITZER: «Χάρης στη θεωρία της μετενσάρκωσης, η Ινδική σκέψη μπορεί να συμφιλιωθεί με το γεγονός ότι τόσοι πολλοί άνθρωποι ασχολούνται ακόμα με τα γήινα στη σκέψη και στην πράξη. Αν παραδεχτούμε πως έχουμε μόνο μια ύπαρξη, τότε αντιμετωπίζουμε το άλυτο πρόβλημα τι απογίνεται το πνευματικό εγώ που έχει χάσει κάθε επαφή με το Αιώνιο. Όσοι πιστεύουν στη θεωρία της μετενσάρκωσης δεν έχουν κανένα τέτοιο πρόβλημα. Γι' αυτούς η μη πνευματική αυτή στάση σημαίνει μόνο πως οι άντρες κι οι γυναίκες που την έχουν, δεν έφτασαν ακόμα σ' αυτό το σημείο της εξέλιξης τους που να τους επιτρέπει να γνωρίζουν την αλήθεια και να την εφαρμόζουν στην πράξη. Έτσι λοιπόν, η θεωρία της μετενσάρκωσης, δίνει μια πολύ παρήγορη ερμηνεία της πραγματικότητας, χάρις στην οποία η Ινδική σκέψη ξεπερνάει εμπόδια που δυσκολεύουν τους θεωρητικούς της Ευρώπης.»

«Ινδική σκέψη κι η Ανάπτυξή της.»

BENJAMIN FRANKLIN: «Εφ' όσον υπάρχω στον κόσμο, πιστεύω πως θα εξακολουθήσω να υπάρχω με τη μια ή την άλλη μορφή' και παρ' όλες τις δοκιμασίες που συχνά διανθίζουν την ανθρώπινη ζωή, δεν θα'χω αντίρρηση για μια επανέκδοση της δικιάς μου, ελπίζοντας μονάχα πως τα ERRATA (σφάλματα) της παλιάς θα έχουν διορθωθεί.»

«Επιστολές»

GOETHE: «Είμαι σίγουρος πως έχω βρεθεί εδώ που βρισκομαι σήμερα χίλιες φορές και ελπίζω να ξαναβρεθώ άλλες τόσες. Όταν κανένας αναλογίζεται την αιωνιότητα του σύ-

μπαντος, δεν μπορεί να δεχτεί καμιά άλλη ανθρώπινη μοίρα, παρά την τελική συμμετοχή των Μονάδων ή Ψυχών, πρόθυμων συνεργών, στην υπέρτατη ευδαιμονία των θεών. Το έργο της δημιουργίας θ' ανατεθεί σ' αυτές. Ο άνθρωπος είναι ο διάλογος ανάμεσα στη Φύση και στο Θεό. Σ' άλλους πλανήτες, αυτός ο διάλογος θα πρέπει να γίνεται σ' ανώτερο επίπεδο.»

«Διάλογος με τον Γιοχάννες Φάλκ».

CARL JUNG: «Η ζωή μου όπως τη ζούσα, μου θύμιζε συχνά ένα διήγημα που δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος. Είχα το συναίσθημα πως ήμουνα ένα κομμάτι της ιστορίας, μια παράγραφος που της έλειπε η προηγούμενη και η επόμενη φράση. Μου ήταν εύκολο να φανταστώ πως είχα ζήσει σε προηγούμενους αιώνες και πως είχα αντιμετωπίσει ερωτήματα που δεν ήμουν ακόμα σε θέση να απαντήσω· πως έπρεπε να γεννηθώ ξανά γιατί δεν είχα εκπληρώσει το έργο που μου είχε ανατεθεί. Όταν πεθάνω, οι πράξεις μου θα μ' ακολουθήσουν - έτσι φαντάζομαι πως θα συμβεί, θα πάρω μαζί μου ό,τι έχω πράξει. Στο μεταξύ όμως είναι σημαντικό να εξασφαλίσω πως δεν θα φτάσω στο τέλος με άδεια χέρια.»

«Αναμνήσεις, Όνειρα, Σκέψεις»

TOLSTOY: «Πόσο ενδιαφέρον θα ήταν να γράψει κανείς για τις εμπειρίες σ' αυτή τη ζωή, ενός ανθρώπου που αυτοκτόνησε στην προηγούμενη· πως και πάλι θα σκόνταφτε στις ίδιες δυσκολίες που είχαν παρουσιαστεί και πριν, ώσπου να συνειδητοποιήσει ότι πρέπει να ξεπληρώσει κάποτε το χρέος του. Οι πράξεις της προηγούμενης ζωής δίνουν κατεύθυνση στην τωρινή. Αυτό οι Ινδοί το ονομάζουν Κάρμα.»

«Ημερολόγιο και άλλα γραπτά»

NIETZSCHE: «Το δόγμα μου είναι: Ζήσε έτσι ώστε να επιθυμείς να ζήσεις ξανά· αυτό είναι το καθήκον σου γιατί έτσι κι αλλιώς θα ξαναζήσεις. Αυτό το δόγμα είναι πολύ συγκαταβατικό μ' όσους δεν το ασπάζονται. Δεν μιλάει ούτε για Κόλαση ούτε απειλεί. Όποιος δεν το πιστεύει, έχει μισοκοιμισμένη συνείδηση. Ας φυλαχτούμε από το να διδάξουμε ένα

τέτοιο δόγμα σα να'ταν μια θρησκεία που ξαφνικά ανακαλύψαμε. Πρέπει να το αφομοιώσουμε αργά αργά και ολόκληρες γενιές να στηριχτούν πάνω του και να καρποφορήσουν χάρις σ' αυτό, για να μπορέσει να εξελιχθεί σ' ένα μεγάλο δέντρο που θα προστατεύσει με τη φυλλωσιά του ολόκληρη την ανθρωπότητα.»

«Αιώνιος Γυρισμός»

GIORDANO BRUNO: «Πίστευα και πιστεύω πως οι ψυχές είναι αθάνατες. Σαν Καθολικός, θα'λεγα πως δεν μεταπηδούν από σώμα σε σώμα αλλά πάνε στον Παράδεισο, το Καθατήριο ή την Κόλαση. Έχω όμως μελετήσει πολύ το θέμα και μιλώντας σαν φιλόσοφος λέω πως μια κι η ψυχή δεν συναντιέται δίχως σώμα αλλά ούτε είναι σώμα, ίσως να βρίσκεται πότε στο ένα και πότε στο άλλο σώμα και να περνά από σώμα σε σώμα. Από το Πνεύμα, τη ζωή του Σύμπαντος, πηγάζει η ζωή κι η ψυχή του κάθε τι που έχει ψυχή και ζωή.»

«Η Δίκη του Μπρούνο από την Ιερή Εξέταση»

BALZAC: «Ποιός ξέρει πόσες σαρκικές μορφές δεν έχει πάρει ο κληρονόμος των ουρανών, προτού μπορέσει να εκτιμήσει τη σιωπή και την απομόνωση που δεν είναι παρά το προαύλιο των Πνευματικών Κόσμων; Μπορεί να χρειαστεί μια ολόκληρη ζωή για να κερδηθούν οι αρετές που θα σθήσουν τα σφάλματα μιας προηγούμενης. Οι αρετές που αποκτάμε, που σταθεροποιούνται σιγά σιγά μέσα μας, είναι οι αόρατοι κρίκοι που ενώνουν κάθε μια από τις ζωές μας με την προηγούμενη και που μονάχα το πνεύμα θυμάται, μια και η Ύλη δεν έχει μνήμη για τα πνευματικά ζητήματα. Η απέραντη κληρονομιά του παρελθόντος στο παρόν είναι η μυστική πηγή της ανθρωπίνης μεγαλοφυΐας.»

«Σεραφίτα»

TOMAS HUXLEY: «Με την θεωρία της μετενσάρκωσης, όποια κι αν είναι η πρόελευσή της, η Βραχμανική και Βουδδιστική σκέψη ανακάλυψε τον τρόπο να παρουσιάσει στον άνθρωπο μια πιθανοφανή εξήγηση για τα γεγονότα του Σύμπαντος. Μονάχα μια πολύ πρόχειρη και θιαστική μελέτη θα μπορούσε να την απορρίψει σαν παράλογη. Όπως και η θε-

ωρία της εξέλιξης, έτσι και η θεωρία της μετενσάρκωσης έχει τις ρίζες της στον κόσμο της πραγματικότητας.»

«Εξελιξη και Ηθική»

HENRIK IBSEN: «Υπάρχει κάποιος που παρουσιάζεται στο ρου της ανθρώπινης ιστορίας, κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα. Μοιάζει με τον καθαλάρη που δαμάζει ένα άγριο άτι. Ξανά και ξανά το άτι τον πετάει στη γη, αυτός όμως είναι πάλι καθάλα στη σέλα, κάθε φορά πιο σταθερός και πιο έμπειρος. Ίσαμε σήμερα στις διάφορες μετενσαρκώσεις του, ο καθαλάρης χρειάστηκε πάντα να ξαναφύγει. Ποιός ξέρει πόσο συχνά διάθηκε ανάμεσά μας, αφού κανένας δεν τον αναγνώρισε;»

«Ο Αυτοκράτορας Τζούλιαν»

HENRY DAVID THOREAU: «Όσο πίσω μπορώ να θυμηθώ πάντα αναφέρθηκα υποσυνειδήτα στις εμπειρίες μιας προηγούμενης ζωής. Έζησα στην Ιουδαία οχτακόσια χρόνια πριν, ποτέ όμως δεν έμαθα πως υπήρξε ένας Χριστός ανάμεσα στους συγχρόνους μου. Όπως έβλεπα τα άστρα όταν ήμουν ένας βοσκός στην Ασσυρία έτσι τα βλέπω και τώρα σαν κάτοικος της Νέας Αγγλίας.»

«Επιστολές και Ημερολόγια»

WILLIAM BUTLER YEATS: «Ο άνθρωπος ζει και πεθαίνει πολλές φορές. Είτε πεθάνει στο κρεβάτι του είτε τον ξαπλώσει νεκρό μια σφαίρα, το χειρότερο που έχει να φοηθεί είναι ένας σύντομος χωρισμός από τα αγαπημένα πρόσωπα. Παρόλο που οι νεκροθάφτες μοχθούν σκληρά, με φτυάρια κοφτερά και μπράτσα ατσάλενια, δεν πετυχαίνουν άλλο παρά να βάλουν πίσω τους θαμμένους στην ανθρώπινη διάνοια.»

«Κάτω από το Μπεν Μπούλμπεν»

WALT WHITMAN: «Γνωρίζω πως είμαι αθάνατος. Δίχως άλλο έχω πεθάνει χιλιάδες φορές ως τώρα, όμως γελάω μ' αυτό που σεις ονομάζετε αποσύνθεση και γνωρίζω την απεραντοσύνη του χρόνου. Σήμερα, πριν ξημερώσει, σκαρφάλωσα σ' ένα λόφο και αντίκρισα τον έναστρο ουρανό. Και είπα στο πνεύμα μου: Όταν αποκτήσουμε όλα αυτά τα άστρα και

**τις χαρές και τις γνώσεις που θα μας δώσουν, θα νιώσουμε
ικανοποιημένοι και γεμάτοι; Και το πνεύμα μου είπε: “Όχι,
γιατί δεν είναι παρά ένα σκαλοπάτι για να συνεχίσουμε πιο
πέρα.”»**

«Φύλλα Χλόης»

Η ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ ΤΗΣ SAADA HATOUM

**Η ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΗ SUZY CHANEM ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΣΤΟ ΟΤΙ
ΕΙΝΑΙ Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΡΙΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΚΑΙ
ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΧΟΥΝ ΠΕΙΣΘΕΙ ΟΤΙ ΕΤΣΙ ΕΙΝΑΙ.**

**ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΙΣ ΠΙΟ ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ
ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟ.**

(της JUMANA NUWAYRT από το περιοδικό της Βηρυττού
«MONDAY MORNING»)

Η Saada Hatoum πέθανε στις Ηνωμένες Πολιτείες στις 11 Απριλίου 1972. Η Suzy Chanem είναι σήμερα πέντε χρονών. Επιμένει ότι δεν είναι η Suzy Chanem. Λέει στους γονείς της, ότι είναι η Saada Hatoum, ότι πέθανε μετά από εγχείρηση στις Ηνωμένες Πολιτείες, και ότι θέλει πίσω τα παιδιά της και τον άντρα της.

Οι οικογένειες των Chanem και των Hatoum δεν είχαν ποτέ πριν ακούσει η μια για την άλλη. Η Suzy (Saada), πάντως, αναζήτησε και επικοινωνήσε με τα παιδιά της, και αυτά -όλα ενήλικα- έχουν πεισθεί ότι η μητέρα τους είναι τώρα ένα πεντάχρονο κοριτσάκι που ζει στο Shwaifat, ένα νότιο προάστιο της Βηρυττού.

Η κόρη της Saada, Ghada γυναίκα του Fuad Halabi, μου εί-

ΠΕ:

«Η μητέρα μου έχει ενσαρκωθεί ξανά σ' αυτό το κοριτσάκι. Είμαι σίγουρη γι' αυτό. Μιλάει και ενεργεί όπως η μητέρα μου. Μας λέει πράγματα που για μας δεν θα μπορούσε ποτέ να γνωρίζει αν ήταν οποιαδήποτε άλλη. Μιλάει για τα πιο κρυφά μυστικά μας. Γνωρίζει όλους τους συγγενείς μας. Έχει την ψυχή της μητέρας μου.»

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗ SUZY

Ο σύζυγος της Ghada έχει πειστεί κι αυτός, όπως και οι γονείς της μικρούλας, αλλά κανείς δεν είναι περισσότερο σίγουρος από την ίδια, όπως διαπίστωσα όταν την επισκέφτηκα.

Περιμένα πως θα είναι ένα παιδάκι με τρόπους ενήλικου. Είχα άδικο. Ήταν ένα συνηθισμένο παιδί -ντροπαλό και καχύποπτο με τους ξένους και με μένα.

Στην αρχή αρνιόταν ν' απαντήσει στις ερωτήσεις μου. Μετά επενέβη η Ghada. «Απάντησε στις ερωτήσεις της Saada», είπε. «Είναι φίλη μου, μπορείς να της μιλήσεις».

Η Suzy έγειρε και είπε μ' ένα ψίθυρο που ακουγόταν σ' όλο το δωμάτιο: «Εσύ Ghada είσαι κόρη μου, όπως κι η Leila είναι κόρη μου και ο Walid γιός της. Ελπίζω να γεννήσεις αγόρι».

Αποτόλμησα μια ακόμα ερώτηση: «Αλλά πώς μπορείς να είσαι η μητέρα της Ghada αφού είσαι τόσο νεότερή της;»

«Μιλώ για όταν ήμουν στην περασμένη γενιά», με πληροφόρησε.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

Προσπαθώντας να πιάσω άκρη από την άρχη, ρώτησα τον πατέρα της Suzy, Shahenn Chanem, για το πότε η κόρη του άρχισε να ανακαλεί στη μνήμη της το παρελθόν.

Τα πρώτα ονόματα που ανέφερε, καθώς μου είπε, ήταν Leila (κόρη της Saada Hatoum, σύζυγος του Λιβανέζου πρόξενου στη Βενεζουέλα) και Walid (εγγονό της και γιό της Leila).

«Τα επαναλάμβανε συνέχεια. Ήταν μόνο δύο χρονών τότε. Δεν μπορούσαμε να την ρωτήσουμε το ποιό ήσαν αυτοί οι άνθρωποι. Μετά πρόσθεσε κι άλλα ονόματα: Melhem (σύζυγος της Saada), Ghada και Nabil (τα δυό άλλα παιδιά της), Αριστοτέλη, Πλάτωνα, Πυθαγόρα, Fares και Mazed (τα αδέρφια της). Δεν ανέφερε οικογενειακά ονόματα κι έτσι δεν γνωρίζαμε για τι και για ποιούς μιλούσε αλλά γνωρίζαμε ότι πρέπει να είναι η ενσάρκωση κάποιου και προσπαθήσαμε να την βοηθήσουμε να θυμηθεί.»

Η αποκαάλυψη, όπως μου είπε ο Shahenn Chanem, ήρθε κατά τύχη. «Είχαμε επισκέπτες και μιλούσαμε για ένα πρόσωπο ονόματι Noura. Η Suzy πετάχτηκε επάνω, αμέσως μόλις άκουσε το όνομα. “Noura”, είπε, “είναι η γυναίκα του αδελφού μου Mazed που πέθανε πριν από μένα”.

» Έτσι μάθαμε για ποιούς μιλούσε. Ο Mazed ήταν ο πιλότος της Middle East Airlines που πέθανε στο δυστύχημα του 1963 στο Abu-Dhabi. Η Noura ήταν η γυναίκα του. Μετά απ’ αυτό μπορέσαμε να βοηθήσουμε τη Suzy να θυμηθεί περισσότερο. Όσο μεγάλωνε, τόσο πιο πολλές λεπτομέρειες μας έλεγε για την περασμένη της ζωή, - για τον άντρα της, τα παιδιά της, τ’ αδέρφια της.»

Κατά τη διάρκεια του πολέμου του 1975-76, η Suzy έγινε υστερική. «Έκλαιγε συχνά φωνάζοντας για τα παιδιά της», είπε ο Saheen. «Ήταν μια μητέρα και ανησυχούσε για την κόρη της και για το γιό της. Μας έγραψε τον αριθμό τηλεφώνου του προηγούμενου σπιτιού της. Ήταν σωστός με μια αντιστροφή: ένα 68 ήταν γραμμένο 86».

«ΕΙΜΑΙ Η ΜΗΤΕΡΑ ΣΑΣ»

Η πρώτη φορά που οι Hatoum ακούσανε για την ενσαρκωμένη μητέρα τους ήταν μέσω ενός γράμματος στην Leila Esrawi, πρώην Hatoum, στη Βενεζουέλα. Η Suzy είχε θυμηθεί την παλιά διεύθυνση της κόρης και της είχε γράψει. Μια και ο σύζυγος της Leila, όντας πρόξενος, ήταν πολύ γνωστός, το γράμμα, με την φωτογραφία της Suzy, ακολούθησε την Leila στην καινούργια της διεύθυνση.

Έλεγε περίπου τα εξής: **«Είμαι η μητέρα σου. Γράψε μου. Το τωρινό μου όνομα είναι Suzanne Chanem. Μένω στο Schwaifat».**

Η Leila, μη ξέροντας τι άλλο να κάνει, έγραψε στον πατέρα της και στην αδελφή της στη Βηρυττό ζητώντας τους να ερευνήσουν το θέμα. Οι Hatoum, ο Melhem και τα παιδιά του Ghada και Nabil, πήγανε στο Shwaifat την επόμενη από την ημέρα που έλαβαν το γράμμα της Leila.

Όταν τους είδε η Suzy πάγωσε. Δεν μπορούσε, για ένα διάστημα, ούτε να κινηθεί ούτε να μιλήσει.

Ο Melhem, κοιτάζοντας το φοβισμένο κορίτσι είχε τις αμβολίες του. **«Απάτη»**, σκέφθηκε. **«Κάποιος θα ζητήσει χρήματα».**

Αλλά η Suzy συνήλθε γρήγορα και άρχισε να μιλά. Μιλούσε ελεύθερα για τις οικογενειακές υποθέσεις των Hatoum και ανέφερε ένα γεγονός που όσον αφορά τους Hatoum ήταν η οριστική απόδειξη. Γυρίζοντας προς την Ghada ρώτησε: **«Ο θεός Αρίστος σου έδωσε τα κοσμήματά σου; Έδωσε στη Leila τα δικά της;»**

Οι Hatoum πείσθηκαν. Καθώς μου είπαν, μόνο τρεις άνθρωποι γνώριζαν για τα κοσμήματα. Η Saada τα είχε δώσει στον αδελφό της Αρίστο, στη Νέα Υόρκη, λίγο πριν πεθάνει, με την εντολή να τα μοιράσει στις κόρες της Ghada και Leila.

Όσο περισσότερο μιλούσε η Suzy τόσο πιο πολύ σιγουρεύοντουσαν οι Hatoum.

Η παράξενη σχέση μεταξύ της μικρής μητέρας - συζύγου και της οικογένειάς της είχε αρχίσει.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ - ΠΑΙΔΙ

Η Suzy αντιμετωπίζει τον Melhem σαν σύζυγό της. Όταν τον επισκέπτεται κάθεται στα γόνατά του και γέρνει το κεφάλι της στο στήθος του. Κάποτε άκουσε πως είχε ξαναπαντρευτεί. Αναστατώθηκε και του τηλεφώνησε αμέσως. **«Αλήθεια είναι ότι παντρεύτηκες,»** ρώτησε, **«ή είναι απλώς μια φήμη;».**

«Εσύ τι νομίζεις;» της είπε.

«Δεν το πιστεύω, γιατί το μοναδικό κορίτσι στη ζωή σου είμαι εγώ», του απάντησε.

Αυτός δεν είχε το κουράγιο να της πει την αλήθεια ότι πράγματι είχε ξαναπαντρευτεί. Όταν τον επι κροφτεται και βλέπει τη νέα του γυναίκα, την αντιμετωπίζει σαν «γειτόνισσα».

Η Ghada ζει τώρα στη Σαουδική Αραβία, αλλά έρχεται συχνά στη Βηρυτό. Όταν έρχεται στην πόλη δέχεται τουλάχιστον δύο τηλεφωνήματα την ημέρα από την μητέρα της, που συχνά την μαλώνει γιατί δεν της τηλεφωνεί.

«Αντί εσύ να τηλεφωνείς στη μητέρα σου, περιμένεις εκείνη να σου τηλεφωνήσει.», λέει αυστηρά. **«Προσέχεις τον εαυτό σου; Είσαι έγκυος, θα γεννήσεις αγόρι. Η Leila θα'πρεπε να αποχτήσει κοριτσάκι μια που ήδη έχει ένα αγόρι. Όταν πας πίσω στο Riyadh, πες στη μητέρα μου (Zahra, που μένει κι αυτή στη Σαουδική Αραβία) να μη ξεχάσει να μου γράψει. Πες το ίδιο στον Αρίστο και στον Σωκράτη».**

Καθώς άφηνα το σπίτι των Chanem, γύρισα πίσω να δω το κορίτσι που με κοιτούσε από το παράθυρο. Τα καστανά της μάτια ήταν γεμάτα δάκρυα.

ΑΡΧΑΙΑ ΠΙΣΤΗ

Είναι η Suzy Chanem ή Saada Hatoum ενσαρκωμένη; Ο Σείχης Mohamed Kaalil Al-Baha, ένας διαπρεπής Δρούζος συγγραφέας και πρόεδρος του Εθνικού Λαχείου του Λιβάνου, δεν θα ένιωθε έκπληξη αν ήταν. Αυτός, όπως και ολόκληρη η κοινότητα των Δρούζων, δεν έχει καμιά αμφιβολία ότι η μετενσάρκωση είναι γεγονός.

«Μετενσάρκωση,» μου είπε, **«είναι η θεωρία που υποστηρίζει ότι η ψυχή μετά το θάνατο πηγαίνει από το ένα σώμα στο άλλο και θαραίνει στην πνευματική πλάστιγγα μέσω των εμπειριών που συναντάει από τη μια ζωή στην άλλη, μέσα στο πλαίσιο μιας αιώνιας ζωής που αρχίζει και τελειώνει με τον Θεό».**

Η θεωρία αυτή, λέει, είναι πολύ παλαιά και συμπεριλαμβανόταν στην αρχική απόκρυφη Ινδική Θρησκεία. Αργότερα υπο-

στηρίχθηκε από τον Πυθαγόρα, τον Πλάτωνα και άλλους, και είναι η θεωρία μέσω της οποίας εξηγούμε τον παρακάτω στίχο από το Κοράνι: «**Πώς μπορείτε ν' απιστείτε στον Αλλάχ, που ήσασταν νεκροί και σας έδωσε ζωή. Μετά, θα σας δώσει θάνατο, μετά ξανά ζωή και στο τέλος θα ξαναγυρίσετε σ' αυτόν**».

(Αγελάδα, 28)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Η Λογική, όπως υποστηρίζει ο Σεΐχης Mohamed, υπαγορεύει την υιοθέτηση της θεωρίας της μετενσάρκωσης για την εξήγηση θεμάτων όπως αυτά που ακολουθούν:

Πρώτον: «**Αν η ψυχή είναι αιώνια, όπως πράγματι είναι, πού βρισκόταν πριν από τη γέννηση; Ό,τι αιώνιο πηγάζει από την αιωνιότητα, κι αν η ψυχή ερχόταν από το τίποτα τότε δεν θα ήταν αιώνια μια και το τελικό αποτέλεσμα του τίποτα είναι το τίποτα. Αυτό δεν συμβαίνει με την ψυχή. Η θεωρία της μετενσάρκωσης απαντά στο ερώτημα ως εξής: Μια και η ψυχή είναι αιώνια, πρέπει να έχει ένα παρελθόν πριν από τη γέννηση και ένα μέλλον μετά το θάνατο.**

» Δεύτερον: Αυτοί που γεννιούνται τυφλοί ή παραμορφωμένοι, τι κακό έχουν κάνει; Είναι αλήθεια το ότι οι αμαρτίες των γονιών παιδεύουν τα παιδιά τους; Κι αυτό δεν αντιμάχεται την έννοια της θείας δικαιοσύνης; Οι εκ γενετής παραμορφώσεις, όμως, μπορούν να εξηγηθούν μέσω της θεωρίας της μετενσάρκωσης, σαν πληρωμή για αμαρτίες που διαπράχθηκαν σε περασμένες ζωές.

» Τρίτο: Γιατί ορισμένοι καλοί άνθρωποι, βασανίζονται από ατυχίες, ενώ πολλοί απ' αυτούς που θα τους έπρεπε να βασανίζονται είναι ευτυχισμένοι; Δεν πρόκειται για έλλειψη θείας δικαιοσύνης. Με βάση τη θεωρία της μετενσάρκωσης, οι καλοί άνθρωποι που περνούν δοκιμασίες και συμφορές, δοκιμάζονται κι εξαγνίζονται όπως ο χρυσός καθαρίζεται με την φωτιά. Το Κοράνι λέει: Και βέβαια θα σας δοκιμάσουμε με φόβο και πείνα και χάσιμο της περιουσίας σας, της ζωής και της σοδειάς. αλλά δώστε χαρμόсуна νέα στους αποφασισμένους που λένε όταν τους χτυπά η δυστυχία: Ανήκουσε

στον Αλλάχ και σ' αυτόν ξαναγυρίζουμε (Αγελάδα 155, 156). Με τον ίδιο τρόπο, η καλή τύχη που έχουν αυτοί που δεν τη δικαιούνται είναι μια δοκιμασία που τους οδηγεί στον κατήφορο για τον οποίο θα δώσουν λόγο σ' αυτή ή στις επόμενες ζωές.

» Τέταρτο: Πώς θα εξηγήσουμε τη διαφορά χαρακτήρα και εξυπνάδας μεταξύ αδελφών που έχουν μεγαλώσει στο ίδιο περιβάλλον; Η διαφορά εξηγείται σύμφωνα με την θεωρία της μετενσάρκωσης, από τον αριθμό των μετενσαρκώσεων που ο κάθε ένας έχει περάσει και από το πόσο έχει ωφεληθεί απ' αυτές».

ΛΟΓΟΣ

Απόδειξη της μετενσάρκωσης, όπως λέει ο Σεΐχης Mohamed, θα βρούμε στην ικανότητα των υπνωτιστών να μεταφέρουν τους υπνωτιζόμενους στις περασμένες τους ζωές· ζωές που συχνά έχουν περιγραφεί με πολλές λεπτομέρειες.

«Παραπάνω απόδειξη, προσθέτει, μας δίνουν οι περιπτώσεις όπως αυτή της Suzy Chanem.

» Αυτό είναι που ονομάζουμε "ΛΟΓΟΣ", Συμβαίνει όταν ο νους συγκρατεί αναμνήσεις μιας περασμένης ζωής. Αυτό έχει συμβεί κι άλλες φορές, κι έχει επανειλημμένα αποδειχτεί ότι ο λόγος δεν είναι ούτε απάτη, ούτε περίπτωση λανθασμένης μνήμης. Αυτό συμβαίνει προφανώς και στην περίπτωση που ερευνάτε».

Γιατί, τον ρωτώ, αν αληθεύει ότι όλοι οι άνθρωποι είχαν περασμένες ζωές, "Ο ΛΟΓΟΣ" συμβαίνει σε λίγες μόνο περιπτώσεις;

«Οι πνευματικοί δάσκαλοι λένε πως δεν είναι δυνατόν ο απέραντος ανθρώπινος νους να περιλαμβάνεται ολόκληρος μέσα στο περιορισμένο ανθρώπινο σώμα. Ο νους ενός ανθρώπου δεν φανερώνεται ολόκληρος σε μια μόνο ενσάρκωση. Αυτό που φανερώνεται, είναι μόνον ένα μέρος του. Το υπόλοιπο, αυτό που οι ψυχολόγοι αποκαλούν υποσυνείδητο, παραμένει σε λανθάνουσα κατάσταση. Γι αυτό και είναι τόσο σπάνια η ανάμνηση περασμένης ζωής. Μόνο μετά το θάνατο συγκεντρώνεται ολόκληρος ο νους του ανθρώπου.

» “Λόγος”, συνεχίζει, είναι η λέξη που χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε τις σπάνιες περιπτώσεις που ένα παιδί θυμάται και μιλάει για μια περασμένη ζωή. Συνήθως τα παιδιά που “μιλούν” αγνοούνται ή αποθαρρύνονται από τους μεγάλους, εκτός κι αν ανήκουν - όπως οι Chanem και οι Hatoum - στην κοινότητα των Δρούζων που ενθαρρύνει τα παιδιά να θυμηθούν περισσότερα».

ΞΕΘΩΡΙΑΣΜΕΝΕΣ ΜΝΗΜΕΣ

Αν ένα παιδί βρει ενθάρρυνση από τους μεγάλους, θα κρατήσει περισσότερο καιρό τις αναμνήσεις των περασμένων του ενσαρκώσεων. Αλλά άσχετα από τις αντιδράσεις των μεγάλων, οι αναμνήσεις τελικά θα ξεθωριάσουν κάτω από τις νέες εμπειρίες που συναντάει ένα παιδί καθώς μεγαλώνει.

Όταν ρώτησα τον Σείχη Mohamed για τις συγκινησιακές κρίσεις που όπως φαίνεται περνάει η Suzy σαν αποτέλεσμα των αναμνήσεών της, μου είπε: «Αυτές οι κρίσεις προκαλούνται από καθαρά υλιστικούς δεσμούς που παραμένουν στο νου, παρά το θάνατο και την επαναγέννηση. Το παιδί δεν συνειδητοποιεί την υλιστική φύση αυτών των δεσμών και ο πόνος που τις προκαλούν οι αναμνήσεις, μπορεί να την εξαντλήσει. Όμως αυτό δεν μπορεί να κρατήσει πολύ. Όταν παρεμβληθούν άλλες εμπειρίες κι όταν δημιουργηθούν νέοι δεσμοί, οι αναμνήσεις αυτές, ακόμα κι αν παραμένουν, δεν θα προκαλούν πια παρά ελάχιστη συγκινησιακή ανταπόκριση».

Το θετικό ορθολογισμό πίσω από την μετενσάρκωση, ο Σείχης Mohamed τον εξηγεί ως εξής: Ο άνθρωπος δεν ήταν ούτε θα είναι ποτέ ικανός να βυθομετρήσει πλήρως τη θεία θέληση· όμως ο Θεός μας έχει δώσει αρκετή νόηση για να μπορούμε να εικάζουμε γύρω από το θέμα αυτό. Λέμε πως ο σκοπός της ανθρώπινης ύπαρξης πάνω στη γη δεν είναι δυνατό να εκπληρωθεί μέσα σε μια σύντομη ζωή. Τι αξία έχει μια ζωή, όσο μεγάλη κι αν είναι με τα δικά μας μέτρα, μπροστά στην πρόοδο μια αιώνιας ψυχής; Οι εμπειρίες που χρειάζεται η ψυχή για να κερδίσει συνείδηση και αυτογνωσία, δεν είναι δυνατό να περιέχονται σε περιορισμένο χρόνο ή τόπο.

ΚΟΛΑΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Ο Σείχης Mohamed μας είπε ότι η θεωρία της μετενσάρκωσης δεν αντιτίθεται στην ύπαρξη παραδείσου και κόλασης. Αντίθετα, τους δίνει μια λογική εξήγηση, που με βάση την πλήρη συνείδηση μπορεί να μεγαλώσει την πίστη. Εξηγεί: «Όπως έχω πει, η θεία ουσία του ανθρώπου χρησιμοποιεί το σώμα σε μια διαδοχή από ζωές, με σκοπό την πνευματική πρόοδο έτσι ώστε ολοκληρώνοντας διανοητικά και ηθικά αυτήν την πρόοδο, να μπορέσει να κατακτήσει την αιώνια ευτυχία. Όσο περισσότερο προοδεύει ο άνθρωπος τόσο περισσότερο χαιρείται την ελευθερία της θέλησής του. Η ελεύθερη βούληση τον διδάσκει να φέρει την ευθύνη της ελεύθερης πράξης κι αυτό είναι η βασική αρχή, πίσω από τις έννοιες “έγκλημα και τιμωρία”. Το Κοράνι λέει: Αυτός που πράττει δίκαια ενεργεί υπέρ της ψυχής του κι αυτός που πράττει άδικα, ενεργεί εναντίον της. Και ύστερα θα επιστρέψετε στον Κύριό σας.

» Έτσι, οι καλές πράξεις γίνονται πηγή χαράς γι’ αυτόν που τις κάνει, ενώ οι κακές, πηγή θλίψης και πόνου. Η χαρά είναι ο παράδεισος της καρδιάς όπως η θλίψη είναι η φωτιά και το θειάφι της. Ο δικαστής του ανθρώπου είναι η συνείδησή του, που πολλές φορές τον αναγκάζει ακόμα και ν’ αυτοκτονήσει. Μετά το θάνατο ο άνθρωπος βλέπει τις καλές και κακές του πράξεις να συσσωρεύονται μπροστά του και η συνείδησή του, πολύ πιο δυνατή μετά από την απελευθέρωσή της από το σωματικό κέλυφος, μοιράζει την ανταμοιβή και την τιμωρία. Μετά έρχεται η νέα ενσάρκωση και επιστροφή στο σώμα και ο άνθρωπος, αφού σθηστούν οι αναμνήσεις του παρελθόντος, έχει μια ακόμα ευκαιρία για πρόοδο. Με άλλα λόγια, ο άνθρωπος κουβαλάει τον παράδεισο και την κόλαση μέσα στη συνείδησή του που τον κάνει να λογοδοτεί στο τέλος κάθε ενσάρκωσης, έως ότου αποχτήσει πνευματική υπεροχή κι έτσι να χαρεί την ευτυχία που αυτή θα του δώσει.

» Όταν έρθει η τελευταία ημέρα, όταν η γη θα ταρακουνηθεί και οι λόφοι θα γίνουν σκόνη (Το Περιστατικό 4,5,6), όταν ο πλανήτης μας όπως τόσοι άλλοι, θα πεθάνει και θα ταφεί στο μεγάλο νεκροταφείο του διαστήματος, θα υπάρχουν αυτοί που θα έχουν αποχτήσει, καιρό πριν, την ευτυχία τους

και δεν θα χρειάζονται πια την επιστροφή στη γη. Θα υπάρχουν αυτοί που μέσα από τις μετενσαρκώσεις και τις μικρές τους κολάσεις θα έχουν επιτύχει ν' αλλάξουν, και ούτε αυτοί θα έχουν ανάγκη επιστροφής στη γη· αλλά θα υπάρχουν επίσης κι αυτοί που δεν επωφελούνται από την εμπειρία τους κι αυτοί θα χαθούν για πάντα στον Άδη των περασμένων τους πράξεων. Το Άγιο Κοράνι το εξηγεί καθαρά: και θα είσθε τριών ειδών: αυτοί που θα κάθονται από το δεξί χέρι, αυτοί από το αριστερό, και οι πρώτοι του ανθρώπινου γένους που θα πλησιάσουν πιο πολύ απ' όλους, τους κήπους της ηδονής... Και αυτοί του δεξιού χεριού, ανάμεσα από χουρμαδιές, φυτείες και δροσερές σκιές... Κι αυτοί στο αριστερό χέρι μέσα στον καυτό αγέρα και στο ζεματιστό νερό και στο σκοτάδι του μαύρου καπνού».

«Τώρα η Suzan Chanem θυμάται την προηγούμενη επίσκεψή της στη γη,» είπε ο Σεΐχης, «αλλά θα την ξεχάσει, όπως την έχουμε κι εμείς ξεχάσει και θα συνεχίσει, όπως κι εμείς, την πρόοδό της από ενσάρκωση σε ενσάρκωση, προς τη δροσερή σκιά ή προς το σκοτάδι του μαύρου καπνού.»

VII

ΓΙΑΤΙ ΠΙΣΤΕΥΩ ΣΤΗΝ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ

Κάποτε ήμουν άθεος, ή, μάλλον αγνωστικός είναι καλύτερος όρος. Πίστευα ότι μάλλον ο άνθρωπος είχε δημιουργήσει την ιδέα του Θεού για να καθησυχάσει τους φόβους και την ανασφάλειά του. Δεν πίστευα στην Μετενσάρκωση, το Κάρμα, την Εξέλιξη, το Θεό ή σ' οποιαδήποτε άλλη πνευματική θεωρία. Ήμουν ένας χημικός μηχανικός που πίστευε μόνο στα υλικά γεγονότα που μπορούσαν ν' αποδειχτούν με αντικειμενικά επιστημονικά πειράματα. Αυτή η έλλειψη πίστης σ' οτιδήποτε, μ' έκανε να χάσω το ενδιαφέρον μου στη ζωή. Δεν έβλεπα κανένα λόγο να ζω ή να κάνω καλό ή κακό. Πέρασα μια κρίση, στη διάρκεια της οποίας η ζωή δεν είχε κανένα νόημα. Όταν αυτή η κρίση έγινε πολύ έντονη πια, αποφάσισα ότι δεν μπορούσα να συνεχίσω να ζω έτσι και ότι θα' πρεπε να ψάξω βαθιά για το σκοπό και τις εξηγήσεις της ζωής για να μπορέσω να συνεχίσω. Είδα πως μια ζωή χωρίς νόημα, χωρίς σκοπό, δεν άξιζε να την ζει κανείς.

Κι έτσι άφησα τη δουλειά που είχα σαν χημικός μηχανικός και άρχισα να ψάχνω για μερικές απαντήσεις. Ήθελα να μάθω τις απαντήσεις σε μερικές βασικές ερωτήσεις, όπως: Τι είμαι; Ποιός είμαι; Τι κάνω εδώ στη γη; Πού βρισκόμουν πριν έρθω σ' αυτή την γη; Που θα πάω όταν θα φύγω από εδώ; Τι ακριβώς υποτίθεται ότι πρέπει να κάνω στο διάστημα που βρίσκομαι εδώ; Ποιός είναι ο σκοπός της ανθρώπινης ζωής; Τι είναι Θε-

ός; Ποιά είναι η φύση του; Πώς δημιουργήθηκαν όλα αυτά, και ποιος είναι αυτός που κάνει όλες αυτές τις ερωτήσεις; Πολλά χρόνια αργότερα ανακάλυψα ότι αυτά τα ερωτήματα απασχόλησαν πολλούς ανθρώπους στον κόσμο καθώς και τον Σωκράτη, τον Πλάτωνα, τον Πυθαγόρα και τους περισσότερους από τους μεγάλους φιλοσόφους και θρησκευτικούς δασκάλους όλων των εποχών.

Η αναζήτηση μου άρχισε και συνεχίζεται είκοσι χρόνια τώρα. Δεν νομίζω ότι θα τελειώσει ποτέ γιατί η πραγματικότητα είναι σαν ένα κρεμύδι μ' ένα σωρό φλούδες που πρέπει ν' αφαιρεθούν. Κάθε φορά που αφαιρούμε το ένα πέταλο της άγνοιας για να διακρίνουμε την αλήθεια λίγο καλύτερα, ανακαλύπτουμε ότι υπάρχει ακόμα μετά άλλο κι άλλο κι άλλο, που πρέπει ν' αφαιρεθούν. Γ' αυτό το λόγο, προσέχω πολύ να μην είμαι δογματικός σ' αυτά που πιστεύω, γιατί βλέπω ότι ακόμα και στην επιστημονική αντίληψη του κόσμου οι απόψεις μας αλλάζουν συνεχώς. Πόσο πιο αλήθεια θα πρέπει να είναι αυτό για τον μεταφυσικό κόσμο. Έτσι, αφήνω το σύστημα των πεποιθήσεών μου να είναι αρκετά ευέλικτο για να αναπτύσσεται καθώς έρχονται μέσα στην συνειδητότητά μου καινούργιες πληροφορίες.

Τώρα πιστεύω στη θεωρία της μετενσάρκωσης, του κάρμα και της εξέλιξης της ψυχής σαν την καλύτερη εξήγηση που έχω ακούσει μέχρι τώρα για την ύπαρξη του ανθρώπου εδώ στη γη. Αυτό σημαίνει πως την θεωρώ την πιο λογική εξήγηση, που εγώ τουλάχιστον έχω ακούσει· μια απάντηση στις πιο πολλές ερωτήσεις γύρω απ' τη ζωή. Αν στο μέλλον έρθω σ' επαφή με μια καλύτερη εξήγηση, τότε θα την δεχτώ ευχαρίστως. Πολλοί άνθρωποι μ' έχουν ρωτήσει γιατί πιστεύω στην μετενσάρκωση. Στις επόμενες σελίδες θα προσπαθήσω να εξηγήσω τους λόγους και τις εμπειρίες μου που έχουν συμβάλει σ' αυτήν την πίστη μου στη μετενσάρκωση, στην ιδέα ότι η ψυχή μέσα από διάφορες γεννήσεις μαθαίνει πιο πολλά για την ζωή και την ίδια της τη φύση. Η ιδέα είναι ότι το πνεύμα διαχωρίστηκε για κάποιο λόγο από την τέλεια και αιώνια κατάσταση ενότητας με το Θεό και περνάει την εμπειρία της ζωής στον υλικό κόσμο. Παρ' όλο που το Πνεύμα στην πραγματικότητα παραμένει πάντα τέλειο στην ένωσή του με το Θεό, η προβολή του στο πεδίο της γης, δηλαδή η ενσωματωμένη ψυ-

χή, χάνει τη συνειδητότητα αυτής της θεικής κατάστασης. Η ψυχή τότε αρχίζει να έχει εμπειρίες και να πειραματίζεται ειςχωρώντας σε υλικούς φορείς. Στην αρχή η ψυχή μπορούσε να ενσωματωθεί μόνο σε πολύ απλοϊκούς φορείς όπως οι μονοκύτταροι οργανισμοί σαν την αμοιβάδα. Με τον καιρό, καθώς η ψυχή είχε όλο και περισσότερη επαφή με τον υλικό κόσμο, με την γέννηση και το θάνατο αυτών των διάφορων απλών μορφών ζωής, μεταχειρίζεται σταδιακά όλο και πιο εξελιγμένους υλικούς φορείς όπως τα φυτά, τα ψάρια, τα έντομα, τα ζώα, τα ανθρωποειδή και τελικά οι άνθρωποι. Αυτό συμπίπτει και με τη θεωρία του Δαρβίνου για την εξέλιξη των ειδών και με μια καινούργια θεωρία για την εξέλιξη, ενός σύγχρονου βιολόγου, του Rupert Sheldrake. Απ' αυτή την άποψη, βλέπουμε πως η εξέλιξη γίνεται στο φορέα μέσα από τον οποίο η ψυχή εκφράζεται εδώ πάνω στη γη. Η θεωρία του Sheldrake μοιάζει με την ανατολική θεωρία του αιτιατού ή πνευματικού σώματος που αυτός ονομάζει μορφογεννητικό πεδίο. Η ιδέα είναι ότι η εξέλιξη των ειδών σε ότι αφορά την φυσική κατασκευή και τη συμπεριφορά και ακόμα και την διαδικασία της σκέψης, είναι αποτέλεσμα της εξέλιξης ενός λεπτού ενεργειακού πεδίου που δίνει ένα σχήμα και οδηγεί τη λειτουργία των διάφορων ζωντανών υπάρξεων. Μπορεί κανείς να τ' ονομάσει αυτό μορφογεννητικό πεδίο, αιτιατό σώμα ή ψυχή, ανάλογα με τις πεποιθήσεις του.

Αυτή η εξέλιξη γίνεται, καθώς η ψυχή μαθαίνει με την εμπειρία και τα λάθη της να προσαρμόζεται στις συνθήκες της κατάστασης πάνω στην γη και ν' αποκτά μεγαλύτερη ελευθερία και ικανότητα να εκφραστεί. Αυτή η εξέλιξη συνεχίζεται στο νοητικό, στο ψυχικό και στο πνευματικό επίπεδο. Θεωρητικά εξελισσόμαστε ώσπου να γίνουμε κάποτε υπεράνθρωποι, άγιοι ή άγγελοι. Γ' αυτό ενσωματωνόμαστε ξανά και ξανά, τελειοποιώντας τον εαυτό μας από λίγο κάθε φορά που ερχόμαστε. Φαίνεται πως μερικές ψυχές μαθαίνουν πιο γρήγορα από άλλες και ακόμη πως υπάρχουν τρόποι να μαθαίνει κανείς πιο γρήγορα. Έτσι με τα χρόνια, έχουν αναπτυχθεί πολλά συστήματα πνευματικής ανόδου.

Η θεωρία της μετενσάρκωσης και του Κάρμα θα γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρη καθώς θα την συζητάμε στη συνέχεια του

κειμένου. Τώρα ας αρχίσω να εξηγώ γιατί πιστεύω στην μετενσάρκωση.

A. ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΒΑΣΑ

Στα πρώτα χρόνια της έρευνας, διάβασα ένα μεγάλο αριθμό βιβλίων γύρω από τη φιλοσοφία της ανατολής, τις θρησκείες, την ψυχολογία, την εκπαίδευση, την επιστήμη και ακόμα για κάθε θέμα που πίστευα πως θα με βοηθούσε να καταλάβω καλύτερα τον εαυτό μου και τον κόσμο. Τα βιβλία βέβαια δεν είναι αυθεντίες. Ωστόσο, αν εξετάσετε αυτά που γνωρίζετε θα δείτε πως ένα μεγάλο ποσοστό το έχετε αντλήσει από τα βιβλία. Το σημαντικό σημείο ήταν πως όλα τα βιβλία που διάβαζα έλεγαν το ίδιο πράγμα.

Είτε διάβαζα μυστικιστές της ανατολής, πυρηνικούς επιστήμονες, ουμανιστές ψυχολόγους ή μοντέρνες πνευματιστικές επικοινωνίες, όλα έδιναν το ίδιο σαφές μήνυμα: Η ανθρωπινή ύπαξη συνίσταται από μια αιώνια ψυχική φύση και ένα υλικό νοητικό όργανο μέσα απ' το οποίο η ψυχή λειτουργεί πάνω στη γη. Ο υλικός νοητικός φορέας είναι προσωρινός και πεθαίνει σε κάθε διαδοχική ζωή, όμως η ψυχή, μαζί με τις τάσεις που έχουν αναπτυχθεί στις προηγούμενες ζωές, συνεχίζει χωρίς διακοπή από ενσάρκωση σ' ενσάρκωση. Ο σκοπός αυτής της σειράς των μετενσαρκώσεων είναι να μάθει η ψυχή να εκφράζει, ακριβώς εδώ πάνω στη γη, μέσα απ' το σώμα και το νου, τη φύση της που είναι όλο αγάπη, δημιουργία και μακαριότητα. Χρειάζονται χιλιάδες ζωές για να το μάθουμε αυτό και όλες οι εμπειρίες μέσα σε κάθε ζωή είναι μια ευκαιρία γνώσης και ανάπτυξης εάν τις αντιμετώπισουμε σωστά.

Αυτή η «αέναη φιλοσοφία» όπως την ονομάζει ο Aldous Huxley που την αποδέχεται ολοκληρωτικά, υποστηρίζεται από τις ανατολικές θρησκείες του Βουδδισμού, Ινδουισμού, Ταοϊσμού, από την Αρχαία Ελληνική φιλοσοφία και τις αρχαίες εσωτερικές διδασκαλίες των Αιγυπτίων, των Σούφι, ακόμα και των Χριστιανών. Σήμερα αυτό έχει επιβεβαιωθεί από πολλά βιβλία που υπαγορεύτηκαν από ψυχές που έχουν ολοκληρώσει τις μετενσαρκώσεις τους και «από την αντίπερα όχθη» μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον νου ορισμένων ατόμων, εδώ

πάνω στη γη, για να μας μεταδώσουν λεπτομέρειες της πορείας του θανάτου, της ζωής ανάμεσα στις ζωές και τους νόμους που κυβερνούν την μετενσάρκωση καθώς και την διαδικασία της γέννησης.

Ένα από τα πολλά αυτά βιβλία είναι το "Many Mansions" της Gina Cerminara, που από το 1923 ως το 1945 συνέλεξε πληροφορίες από την έρευνα του Edgar Cayce, που με την ενορατική του δεινότητα διάβασε 2.500 ανθρώπινες ζωές.

Ο Edgar Cayce είναι γνωστός σ' όλο τον κόσμο για την ικανότητά του να προβλέπει μελλοντικά γεγονότα, που στη συνέχεια πραγματικά συνέβαιναν. Έχει θεωρηθεί αξιόπιστος και σοβαρός απ' όλους κι έχουν γραφτεί περίπου πενήντα βιβλία βασισμένα πάνω στις πληροφορίες που είχε εκφράσει ενώ βρισκόταν σε κατάσταση ύπνωσης.

Στο διάστημα αυτής της έρευνας, ο Cayce περνούσε σε κατάσταση ύπνωσης και ο νους του συνδεόταν με τον παγκόσμιο Νου, που ονομάζεται "Ακασικό Αρχείο", και έδινε πληροφορίες που αφορούσαν την υλική, συγκινησιακή, νοητική και πνευματική κατάσταση αυτών των ανθρώπων. Στις περισσότερες περιπτώσεις υπήρχε πρόβλημα υγείας και οι άνθρωποι ζητούσαν θεραπεία. Και τους πρότεινε θεραπείες που όταν τις ακολουθούσαν είχαν πραγματικά αποτελέσματα. Αλλά προς έκπληξη όλων, ακόμα και του ίδιου του Cayce, ευλαβικού χριστιανού που όλα του τα χρόνια διάβαζε τη βίβλο από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα, οι ενορατικές του διερευνήσεις άρχισαν ν' αποκαλύπτουν πως οι πόνοι και ασθένειες ξεκινούσαν από προηγούμενες ζωές. Στην αρχή ο Cayce δεν ήθελε να το πιστέψει. Όμως η "Πηγή" ήταν πάντα αλάνθαστη, μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια της ζωής των ανθρώπων και τόσο συχνά αναφερόταν στις διδασκαλίες του Χριστού που τελικά δεν μπορούσε παρά να δεχτεί την Μετενσάρκωση και το Κάρμα σαν πραγματικότητες.

Αυτές οι "ενορατικές βυθομετρήσεις" στις ζωές ατόμων, έδωσαν απάντηση σε πολλά αινίγματα της ζωής, που φοβόμουν ότι θα έμεναν πάντα αναπάντητα. Όσο προχωρούσα στη μελέτη μου ανακάλυπτα πως αυτές οι απαντήσεις συμφωνούσαν με πολλές άλλες πηγές, όπως με το Seth Speaks της Jane Roberts, με όλα τα βιβλία της Alice Bailey καθώς και με

τις φιλοσοφικές διδασκαλίες που προανέφερα. Ας δούμε μερικές από τις απαντήσεις αυτές:

Β. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗΣ ΑΠΑΝΤΑ ΣΕ ΠΟΛΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗ

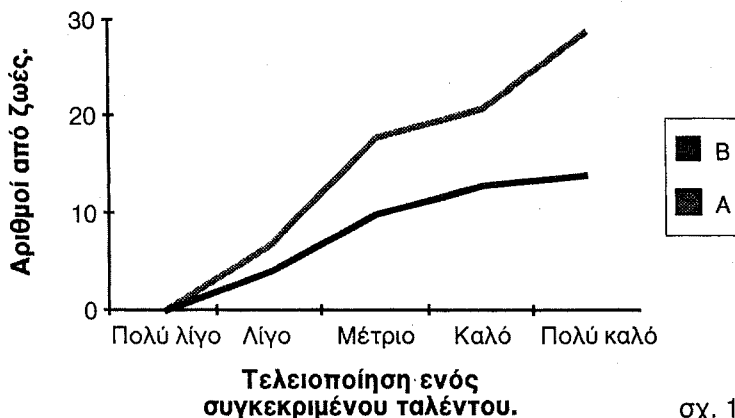
α) Ένα ερώτημα που προβληματίζει κάθε άνθρωπο είναι “γιατί ορισμένα άτομα υποφέρουν περισσότερο από άλλα και ιδιαίτερα γιατί τα νεογέννητα;” Αν δεχτούμε την άποψη πως ο ΘΕΟΣ είναι ΔΙΚΑΙΟΣ, τότε γιατί δίνει περισσότερα στον ένα και λιγότερα στον άλλο; Γιατί ένα παιδί γεννιέται ανάπηρο ή τυφλό ή με κάποιο πρόβλημα; Γιατί μερικά παιδιά να υποφέρουν τη σκληρότητα αμόρφωτων γονιών, ενώ άλλα βρίσκουν τόση τρυφερή φροντίδα; ΓΙΑΤΙ;

Η Μετενσάρκωση προσφέρει μια λογική εξήγηση, έτσι όπως διατυπώνεται από την Πηγή σε μια από τις “ενορατικές βυθομετρήσεις” του Cayce. “Αυτό το βάσανο είναι Κάρμα για τους γονείς και για το παιδί. Κάρμα είναι ο νόμος του σύμπαντος που ορίζει πως κάθε σκέψη, λόγος ή πράξη ενός ανθρώπου πρέπει να επιστρέψει πάλι σ’ αυτόν. Αυτή είναι η βάση της διδασκαλίας όλων των μεγάλων δασκάλων. Ό,τι σπείρεις θα θερίσεις”.

Έτσι οι συνθήκες κάτω από τις οποίες γεννιέται ένα παιδί υπαγορεύονται από πράξεις, λόγια και σκέψεις του σε προηγούμενες ζωές. Αυτό υπονοεί και η ερώτηση των μαθητών προς τον Χριστό, αν ο εκ γενετής τυφλός πλήρωνε δικές του αμαρτίες ή των γονιών του. Αν ο άνθρωπος είχε γεννηθεί τυφλός πώς ήταν δυνατό να πληρώνει δικές του αμαρτίες, εκτός αν είχε αμαρτήσει σε προηγούμενες ζωές. Και καθώς φανερώνουν οι έρευνες του Cayce, το κάρμα είναι συνήθως τόσο για το παιδί όσο και για τους γονείς που θα πρέπει να το φροντίζουν.

β) Ταυτόχρονα υπάρχει και περίπτωση των μεγαλοφυϊών παιδιών που γεννιούνται με ταλέντο, όπως ο Chopin ή ο Mozart, στη μουσική. Δεν ήταν δυνατό να μπορέσουν να εξελίξουν αυτές τις ικανότητες στην ίδια αυτή τη ζωή, που έφτασαν και στην τελειότητα. Η αρχή της μετενσάρκωσης μας φανερώνει πως οι ψυχές μπορούν από ζωή σε ζωή να εξελίξουν

τα ταλέντα τους. Εκατοντάδες ζωές, μέσα σε χιλιάδες χρόνια, χρειάστηκαν για να εξελιχθούν αυτές οι ξεχωριστές κλίσεις ή ταλέντα. Πολλοί από μας έχουν πολλά κρυφά ταλέντα που δεν βγήκαν ακόμα στην επιφάνεια, σ' αυτή τη ζωή.

σχ. 1

Παρατηρήστε το σχήμα 1. Προσέξτε πως η ψυχή «Α» ξόδεψε περισσότερο χρόνο και ενέργεια ανάπτυσσοντας το ξεχωριστό χαρακτηριστικό ή ταλέντο στο διάστημα των ζωών, από την ψυχή «Β». (Η ψυχή «Β» ίσως να καλλιεργούσε άλλες ιδιότητες). Έτσι όταν οι «Α» και «Β» γεννιούνται στην 30η ζωή τους, η «Α» μπορεί να έχει ένα αναπτυγμένο μουσικό ταλέντο, ενώ η «Β» θα είναι λιγότερο μουσικά προικισμένη αλλά ίσως περισσότερο προσανατολισμένη προς την μηχανική.

γ) Παιδιά που γεννιούνται με τις ίδιες βασικές συνθήκες κληρονομικότητας και περιβάλλοντος (χωρίς να ξεχνούμε και τα πανόμοια δίδυμα) αναπτύσσουν μια εντελώς διαφορετική προσωπικότητα, με διαφορετικά ενδιαφέροντα και ευαισθησίες. Αυτό συμβαίνει γιατί κάθε παιδί φέρνει μαζί του, μέσα στο καινούργιο σώμα, «καταστάσεις» που έχουν τις ρίζες τους σε εμπειρίες προηγούμενης ζωής. Το ίδιο όπως οι εμπειρίες των παιδικών χρόνων συντελούν στη διαμόρφωσή του. Πράγματι, και η ψυχή συχνά θα διαλέξει οικογένεια και περιβάλλον που θα αναδημιουργήσουν συνθήκες περασμένων ζωών έτσι ώστε να ξαναρχίσει από κει που σταμάτησε.

Ο Seth που μιλά από την «άλλη μεριά» μέσω της Jane

Roberts το διατυπώνει έτσι: «**Σε κάθε ζωή διαλέγεις και δημιουργείς το σκηνικό σου ή περιβάλλον σου και μέσα σ' αυτό διαλέγεις τους γονείς σου και όσα περιστατικά της παιδικής ηλικίας σου θα συμπεριληφθούν στις εμπειρίες σου. Το σενάριο της ζωής σου το έχεις γράψει εσύ**».

δ) Πολλά ψυχολογικά προβλήματα και χαρακτηριστικά μπορούν να εξηγηθούν σαν αποτέλεσμα εμπειριών προηγούμενης ζωής. Παράδειγμα, οι έρευνες του Cayce βρήκαν πως η αιτία του παράλογου φόβου μιας γυναίκας για το νερό, οφειλόταν στην υποσυνείδητη μνήμη του θανάτου της από πνιγμό σε μια προηγούμενη ζωή. Μια άλλη γυναίκα, (που είχε μια εντελώς παρανοϊκή απέχθεια προς την σκέψη να κάνει παιδιά) έμαθε πως το 17ο αιώνα που ζούσε στη Γαλλία, είδε τα έξι της παιδιά να πεθαίνουν σε μια πυρκαγιά. Κάποιος άλλος με σοβαρό πρόβλημα κλειστοφοβίας, σε βαθμό που δεν μπορούσε να μπει σε λεωφορείο ή να πάει σε κινηματογράφο, απελευθερώθηκε από τον φόβο όταν του υπέδειξαν ότι οφειλόταν στην υποσυνείδητη μνήμη ενός προηγούμενου θανάτου σε μια σπηλιά που γκρεμίστηκε.

Η θεραπεία διαφόρων συγκεκριμένων προβλημάτων πραγματοποιείται σήμερα από ψυχολόγους που χρησιμοποιούν την τεχνική της ύπνωσης για την μεταφορά σε προηγούμενες ζωές.

Η συγγραφέας Joan Grant και ο άντρας της ψυχίατρος Dennis Kesley βοήθησαν πολλούς ανθρώπους οδηγώντας τους να ξαναδοκιμάσουν δραματικά περιστατικά του παρελθόντος ώστε ν' απελευθερωθεί η μνήμη τους από την υποσυνείδητη κρυψώνα της. Εντυπωσιακή ήταν η θεραπεία κάποιας γυναίκας που φοβόταν τα φτερά και τα πουλιά. Στη μεταφορά της σε προηγούμενη ζωή, ξανάζησε τον εαυτό της σαν άντρα-στρατιώτη τότε- που πέθανε στο πεδίο της μάχης στην αρχαία Περσία. Προτού χάσει τις αισθήσεις της ήρθαν οι γύπες και άρχισαν να της τρώνε τη σάρκα. Αυτή η υποσυνείδητη μνήμη βρισκόταν στη βάση του ανεξήγητου φόβου που ένιωθε για τα φτερά. Αυτή η μεταφορά στο παρελθόν την λύτρωσε απ' το φόβο.

ε) Και άλλες ψυχολογικές και σωματικές μορφές ταλαιπωρίας μπορούν ν' αποδοθούν επίσης σε αιτίες από προηγούμενες ζωές. Η επιληψία, σε πολλές περιπτώσεις, είναι αποτέλε-

σμα κατάχρησης της σεξουαλικής ενέργειας ή της σπατάλης του ψυχικού σθένους, σε περασμένες ζωές. Η φαινομενική αδικία της απιστίας ενός εκ των συζύγων είναι συχνά το ίδιο νόμισμα με το οποίο ο απατημένος πληρώνει για τη μοιχεία σε μια προηγούμενη ζωή. Κάποια γυναίκα που παντρεύτηκε και χώρισε δύο φορές, δεν μπορούσε να ξεπεράσει το αίσθημα της μοναξιάς. Σε μια προηγούμενη ζωή ήταν παντρεμένη και είχε δυό παιδιά. Ο άντρας της, για κάποια αιτία, ντρόπιασε τ' όνομά τους. Αυτή, μη μπορώντας να ανεχτεί τη ντροπή, αυτοκτόνησε αφήνοντας άντρα και παιδιά στο έλεος του Θεού. Στην περίπτωση αυτή, το Κάρμα ήταν μια αντανάκλαση της μοναξιάς που προξένησε η αυτοκτονία της στους δικούς της.

Βέβαια, όλα τα Κάρμα δεν είναι δυσάρεστα. Καλές πράξεις έχουν ευχάριστα αποτελέσματα. Ο λόγος που το Κάρμα στις περισσότερες μελέτες παρουσιάζεται σαν δυσάρεστο, είναι γιατί οι άνθρωποι ψάχνουν και αναρωτιόνται για την ζωή τους μόνο όταν έχουν προβλήματα και στενοχώριες. Αυτό από μια άποψη είναι δικαιολογημένο, γιατί φυσιολογικά θα έπρεπε να είμαστε πάντα υγιείς και ευτυχισμένοι. Αν συμβαίνει το αντίθετο, σημαίνει πως κάτι δεν πάει καλά και πρέπει να το ανακαλύψουμε και να το διορθώσουμε. Ο σκοπός του Κάρμα είναι να μας βοηθήσει να επισημάνουμε την πρώτη αιτία για να πολεμήσουμε το κακό στη ρίζα του και να διορθώσουμε τον τρόπο με τον οποίο σκεπτόμαστε και δρούμε.

Μια περίπτωση ανταπόδοσης καλού είναι μιας κοπέλας, μανεκέν στη Νέα Υόρκη, γνωστής για τα ωραία χέρια της που της είχαν εξασφαλίσει ένα σταθερό εισόδημα. Η έρευνα του Cayce αποκάλυψε την καρμική αιτία αυτής της εύνοιας της "μοίρας" που είχε τη ρίζα της στην αμέσως προηγούμενη ζωή της. Έγκλειστη αγγλικού μοναστηριού, έκανε υπομονετικά και με προσήλωση τις πιο σιχαμερές δουλειές, με τόση ανιδιοτέλεια και αφοσίωση, ώστε αυτή η πνευματική ομορφιά της μεταφέρθηκε στα χέρια και το άτομό της.

Είναι πιθανό αυτό να υπονοούσε ο Χριστός όταν στην «επί του Όρους Ομιλία» έλεγε πως οι ταπεινοί θα κληρονομήσουν τη γη. Οπωσδήποτε δεν βλέπουμε να την κληρονομούν σ' αυτή την ζωή τους. Ούτε είπε Εκείνος πως θα κληρονομήσουν τον Ουρανό. Ίσως ήθελε να πει πως οι ταπεινόφρονες θα ανταμειφθούν στην επόμενη ζωή τους.

στ) Το ψυχολογικό πρόβλημα της ομοφυλοφιλίας μπορεί να εξηγηθεί με την θεωρία της μετενσάρκωσης. Ο Cayce και ο Seth συμφωνούν πως οι άντρες ομοφυλόφιλοι είναι ψυχές που πήραν ένα ανδρικό σώμα ύστερα από πολλές διαδοχικές ζωές σε γυναικεία σώματα. Μπορεί αυτές οι ψυχές στην εξέλιξή τους να ένιωσαν πως υπέστησαν κάποια πόλωση και προτίμησαν να επιστρέψουν προς το κέντρο της αρσενικής-θηλυκής πολικότητας, παίρνοντας ένα αντρικό σώμα: Έτσι αναπτύσσουν αντρικές ιδιότητες. Σε μερικές περιπτώσεις τα γυναικεία χαρακτηριστικά είναι πολύ τονισμένα, πράγμα που συνεπάγεται μια εσωτερική πάλη ανάμεσα στις προγενέστερες τάσεις και στο γένος που πήραν στην τελευταία ενσάρκωση. Ο σκοπός της ψυχής είναι να ισορροπεί στην έκφρασή της. Η ψυχή δεν έχει γένος. Το φύλο είναι χαρακτηριστικό του σώματος και του νου. Στο διάστημα ανάμεσα στις ζωές δεν υπάρχει γένος, όμως η ψυχή μπορεί να εξελιχθεί περισσότερο στον ένα ρόλο από τον άλλο.

Με τον ίδιο τρόπο η εσωτερική σύγκρουση που αισθάνονται οι λεσβίες, οφείλεται στο ότι η ψυχή έχει πάρει γυναικείο σώμα ύστερα από σειρά αντρικών ενσαρκώσεων. Η προσπάθεια να εναρμονιστούν οι αντίρροπες τάσεις, αντρικές και γυναικείες, ώστε να αμβλυνθούν οι κοινωνικές πιέσεις, δημιουργεί στο άτομο μια εσωτερική πάλη.

Ο Seth εξηγεί πως η θεωρία Anima και Animus του Carl Jung μπορεί να γίνει κατανοητή με τους όρους της μετενσάρκωσης. «Γι' αυτόν, **Ανιμα είναι σε κάθε ψυχή η ψυχική ανάμνηση και ταύτιση όλων των προγενέστερων θηλυκών υπάρξεων τις οποίες ο εσώτερος εαυτός έχει περάσει. Ενέχει, για τον άντρα, παλιά γυναικεία θιώματα και τη διαισθητική αντίληψη των θηλυκών ιδιοτήτων με τις οποίες η προσωπικότητα είναι έμφυτα προικισμένη. Γι' αυτό το λόγο η Ανιμα είναι μια σημαντική δικλίδα ασφάλειας που προστατεύει τον άντρα από την υπερ-ταύτιση με οποιαδήποτε αρσενικά χαρακτηριστικά του έχει επιβάλλει η καλλιέργεια του παρελθόντος, του περιβάλλοντος και του πολιτισμού.**

» Το Animus είναι η ψυχική ανάμνηση όλων των αρσενικών υπάρξεων και είναι ακόμα ο ρυθμιστικός μηχανισμός για τις ψυχές αυτές που βρίσκονται σε θηλυκά σώματα».

ζ) Συνήθειες, χαρακτήρας και ενδιαφέροντα καθώς και τα

ταλέντα είναι πιθανό να πηγάζουν από την εξέλιξη μιας περασμένης ζωής. Ακραίο παράδειγμα ο Γερμανός Schlieman που, από νέος, είχε ένα επίμονο ενδιαφέρον για την αρχαία Ελλάδα και ιδιαίτερα για την Τροία. Αφού έκανε περιουσία, ήρθε στην Ελλάδα για ν' ανακαλύψει την Τροία που "γνώριζε" την τοποθεσία της. Άλλο παράδειγμα ο D.H. Lawrence, «Λώρενς της Αραβίας»· ένας Άγγλος που είχε ένα έντονο συναίσθημα πως ήταν Άραβας.

Ακόμα κι αν δεν λάβουμε υπ' όψη μας τα ακραία αυτά παραδείγματα, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το γεγονός πως ορισμένα άτομα ανακαλύπτουν κάποτε στη ζωή τους ταλέντα που ποτέ δεν καλλιέργησαν σ' αυτή τη ζωή. Οι έρευνες του Cayce πολλές φορές έφεραν στο φως ικανότητες που τα ίδια τα άτομα δεν ήξεραν πως κατείχαν. Από τη στιγμή που τους έγιναν γνωστές οι δυνατότητες, άνετα ξεχώρισαν σ' αυτούς τους τομείς.

η) Όλοι γνωρίσαμε τόσο τον «κεραυνοβόλο» έρωτα όσο και το «κεραυνοβόλο» μίσος. Μια λογική εξήγηση για τα συναισθήματα αυτά είναι πως σε προηγούμενες ζωές οι ψυχές αυτές είχαν παίξει κάποιο ρόλο στη ζωή μας. Πράγματι, είναι εξαιρετικά σπάνιες οι περιπτώσεις που οι οικογενειακές σχέσεις δεν δημιουργούνται μεταξύ ψυχών που στο παρελθόν είχαν στενές επαφές. Αυτό τονίζεται επανειλημμένα στις έρευνες του Cayce. Ο Seth εκφράζει την ίδια αλήθεια: «Οι οικογένειες έχουν υποσυνείδητους σκοπούς, παρ' όλο που τα μέλη της οικογένειας μπορεί να επιδιώκουν τους στόχους αυτούς χωρίς συνειδητή γνώση. Τέτοιες ομάδες, μπορούμε να πούμε πως διαμορφώνονται από πριν, στο διάστημα ανάμεσα στις ενσαρκώσεις μας. Συχνά τέσσερα ή πέντε άτομα (αναγνωρίζοντας το σαν μια ευκαιρία να εξελιχθούν) μοιράζονται μεταξύ τους ορισμένους ρόλους τους οποίους στη συνέχεια θα παίξουν στην υλική ζωή.

» Στενές σχέσεις δημιουργούνται από αγάπη ή μίσος.

» Παντρευόμαστε αυτούς τους ανθρώπους με τους οποίους μας συνδέει βαθιά αγάπη ή απέχθεια. Και στη μια και στην άλλη περίπτωση θ'αποκομίσουμε κάποιο δίδαγμα. Αυτοί που τώρα είναι φίλοι σας ή εχθροί σας μπορεί σε μια μελλοντική ζωή να είναι μητέρα, πατέρας, παιδί, γυναίκα ή άντρας σας. Αν δεν τα πάμε καλά τώρα να είμαστε σίγουροι

πως θα τους συναντήσουμε πολλές φορές μέχρι να μάθουμε να συγχωρούμε, να συμπονούμε και να φέρουμε αρμονία στη σχέση».

Η Helen Wambach, διακεκριμένη Αμερικανίδα ψυχολόγος, οδήγησε με ύπνωση 750 άτομα στη μνήμη παρελθόντων ζωών. Μεταξύ των πολλών αποκαλυπτικών ερωτήσεων ήταν και αυτή: **«Γνωρίζετε μήπως σε προηγούμενη ζωή κάποιον από τους τωρινούς στενούς συγγενείς σας;»** Το 87% απάντησε καταφατικά. Παραθέτουμε μερικές από τις απαντήσεις όπως τις παρουσιάζει η Wambach στο βιβλίο της *Life Before Life*.

«Ήξερα πως η μητέρα μου ήταν κάποτε συμφοιτητής μου, με τον οποίο έκανα πολύ παρέα. Ο πατέρας μου ήταν κάποτε ο μεγαλύτερος αδελφός μου και ήταν ηλικτικός και βαρύς. Τον κοροϊδεύαμε τότε γι' αυτό του το ελάττωμα».

— Περίπτωση A -203—

«Η μητέρα μου σε προηγούμενη ζωή ήταν στενός μου φίλος. Ο πατέρας μου σε προηγούμενη ζωή ήταν η σύζυγός μου που συνήθιζα να κακομεταχειρίζομαι».

— Περίπτωση A -460—

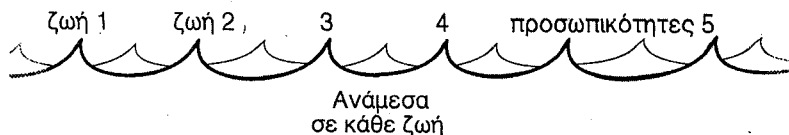
«Η μητέρα μου ήταν μητέρα μου στη ζωή μου στο 500 π.Χ. Και τότε πάλι δεν την αγαπούσα ιδιαίτερα».

— Περίπτωση A -398—

Όπως ακριβώς οι μελέτες του Δρ. Raymond Moody, πάνω σε ασθενείς που, κλινικά νεκροί, επέστρεψαν στη ζωή, προσθέτουν στοιχεία στις αποδείξεις για την ύπαρξη ζωής μετά θάνατο, (συγκεντρωμένες στο βιβλίο του *Life After Life*) έτσι και οι μελέτες της Wambach υποστηρίζουν το γεγονός της Ζωής Πριν τη Ζωή. Αν η συνείδηση υπάρχει μετά και πριν από τη ζωή, τότε είναι πολύ πιθανό να υπάρχει και στο διάστημα μεταξύ των ζωών. Ο καθένας παραδέχεται πως η ψυχή θα υπάρχει αιώνια, πως δεν θα έχει τέλος. Οτιδήποτε δεν έχει τέλος δεν θα πρέπει να έχει ούτε αρχή. Τι κάνει λοιπόν η ψυχή όλον αυτό τον καιρό; Περιμένει να γεννηθεί για μια και μόνη ζωή;

Κάθε ξεχωριστή ζωή είναι σαν ένα κύμα μέσα στο οποίο

ένα διαφορετικό εγώ ξεπροβάλλει για μια χρονική περίοδο (από ένα έως 90 περίπου χρόνια) και ύστερα καταλαιάζει για να γίνει ένα μέρος του ωκεανού ώσπου να ξεπροβάλλει και πάλι μέσα σ' ένα άλλο εγώ και σώμα.

ΩΚΕΑΝΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ - Η ΨΥΧΗ

σχ. 2

Αυτή η εικόνα του κύματος είναι μια πετυχημένη σχηματική απόδοση της μετενσάρκωσης και της σχέσης ανάμεσα στο εγώ και την ψυχή.

Γ. ΔΙΑΒΑΣΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν την υπερφυσική ικανότητα να κάνουν αυτό που ονομάζεται "ψυχικό διάβασμα", να συντονιστούν δηλαδή με τον άλλο άνθρωπο και να καταλάβουν τι γίνεται μέσα στο σώμα του, τα αισθήματα και το νου του ακόμη και στην προηγούμενη ζωή του και τη σχέση αυτών των ζωών με την παρούσα ζωή.

Όσοι από σας δεν ερεύνησαν την ψυχική ζωή τους, σίγουρα δεν θα δεχτούν την έρευνα αυτή σαν βάσιμη απόδειξη της μετενσάρκωσης. Αυτός όμως που έχει δοκιμάσει μια τέτοια βαθιά και προσωπική εμπειρία δεν μπορεί παρά να έχει πειστεί απόλυτα. Η έρευνα αυτή μου έγινε τέσσερις φορές και μου είπαν για την παρούσα σωματική, διανοητική και ψυχική μου κατάσταση. Πολλά προβλήματα, που μονάχα εγώ γνώριζα, αποκάλυφθηκαν από τους ψυχοερευνητές που επίσης επισήμαναν τις αιτίες που πήγαζαν από τις προηγούμενες ζωές. Μου μίλησαν για 12 περασμένες ζωές. Αυτό είχε μεγάλη σημασία για μένα, γιατί είχε σχέση με τον χαρακτήρα, τα ταλέντα, τα προβλήματα και τις τάσεις του σώματος και του νου που έχω τώρα.

Τέτοιες έρευνες είναι δυνατό να προέλθουν από δύο πιθανές πηγές: **1)** Από τον υποσυνείδητο νου του καθενός ή **2)** από το αιθερικό (Akashic) αρχείο, παγκόσμιο νου στον οποίο καταγράφονται όλες οι σκέψεις και εμπειρίες κάθε ύπαρξης, μέσα στο χρόνο. Ακόμα και ορισμένα πιθανά μελλοντικά να καταγράφονται εκεί.

Δ. ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΑΛΛΟΥΣ ΣΕ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΖΩΩΝ ΤΟΥΣ

Μέχρι το 1990, εγώ προσωπικά οδήγησα 200 άτομα περίπου σε αναμνήσεις προηγούμενων ζώων τους. Ακολούθησα μια ορισμένη μέθοδο προσιτή στον καθένα, που ονομάζεται «Τεχνική Συνειδητότητας». Παρόλο που δεν κατάγραφα τ' αποτελέσματα με το ίδιο σύστημα της Dr. Wambach, ωστόσο συμφωνούσαν απόλυτα με τα δικά της. Οδηγώντας τους ανθρώπους αυτούς σε μια λεπτομερή ανάμνηση των πράξεων, σκέψεων, συναισθημάτων, σχέσεων, περιβάλλοντος και γενικών χαρακτηριστικών των προγενέστερων ζώων, η πίστη μου για την μετενσάρκωση επιβεβαιώθηκε. Ας σημειωθεί πως τα περισσότερα από τα άτομα που πήραν μέρος σ' αυτές τις συναντήσεις, δεν πίστευαν στην μετενσάρκωση.

Είναι αξιοσημείωτο πως το 95% απόλαυσαν τη διαδικασία του θανάτου όταν απελευθερωμένοι από τὸ σώμα που εγκατέλειψαν, παράμειναν πνεύμα. Παρ' ὅλο που οι αναμνήσεις των περιστάσεων του θανάτου ήταν τρομακτικές, σε βαθμό που ορισμένοι κυριολεκτικά περιλούστηκαν στον ιδρώτα, όταν άφησαν το σώμα ένωσαν μόνο γαλήνη και ευδαιμονία. Μερικοί έμειναν να παρακολουθήσουν την κηδεία, εάν υπήρχε. Ορισμένοι προσπάθησαν να συναντήσουν τους αγαπημένους τους που πενθούσαν, για να τους διαβεβαιώσουν πως δεν χρειαζόταν να θρηνούν μια και αυτοί ήταν μια χαρά. Όμως άδικος κόπος. Οι ζωντανοί μοιρολογούν για τον εαυτό τους και τη δική τους απώλεια. Οι νεκροί είναι καλά.

Από την άλλη πλευρά, η διαδικασία της γέννησης ήταν επιφορτισμένη με δυσχέρειες και πόνους. Μπορείτε να διανοηθείτε ένα πνεύμα ελεύθερο να προσαρμόζεται σ' αυτό το μικρό ασυντόνιστο κι άβοήθητο σώμα, στο έλεος τόσων

ανεύθυνων «μεγάλων». Τα στελέχη της ομάδας της Dr. Wambach παρουσίασαν ακριβώς τα ίδια φαινόμενα με τα άτομα που οδήγησα στην εμπειρία της γέννησης στην παρούσα ζωή.

«Όταν προχωρούσα στο κανάλι της γέννησης, ένιωθα σαν να σπρώχνω, να πιέζω ένα είδος σκληρής, μυικής επιφάνειας. Έμοιαζε ν' ανυπομονώ να γεννηθώ. Μόλις βγήκα, ένιωσα πως κάτι αποχωριζόμουν' καμιά ζεστασιά και προστασία. Οι άνθρωποι στην αίθουσα του τοκετού ευγενικοί αλλά ξένοι, δεν μου προσέφεραν θαλπωρή».

— Περίπτωση A -314—

«Στο κανάλι της γέννησης, οι συστολές ήταν παλμοί πίσω μου. Νιώθω μακρύς και γλιστερός. Μετά τη γέννησή μου αισθάνομαι κουρασμένος, όχι πολύ ευτυχημένος κι' ακόμα δύσπιστος για τούτη τη ζωή. Τα φώτα και το κρύο μ' ενοχλούν. Νιώθω μακριά από τον καθένα».

— Περίπτωση -396—

«Στο κανάλι της γέννησης ένιωθα στριμωγμένος, συμπιεσμένος και είχα επίγνωση του σκότους. Μόλις “αναδύθηκα” είδα έντονα φώτα, δυνατούς θορύβους. Την ίδια κιόλας στιγμή που γεννήθηκα, ένιωσα τα συναισθήματα των ανθρώπων. Μου έκανε κατάπληξη το ότι η μητέρα μου δεν με ήθελε. Οι άνθρωποι ήταν απρόσωποι. Σκέφτηκα: «Αυτό θα είναι ένα μοναχικό ταξίδι. Θα πρέπει να θιάστηκα να μπω σ' αυτή τη ζωή».

— Περίπτωση A -406—

Βλέπουμε καθαρά πως για τους περισσότερους, η γέννηση είναι μάλλον μια δύσκολη εμπειρία, μια κίνηση από μια ευχάριστη σε μια δυσάρεστη κατάσταση.

«Για να γεννηθείς εδώ, θα πρέπει να πεθάνεις κάπου αλλού».

Είναι φανερό πως αυτή η δυνατότητα της ανάμνησης περασμένων ζώων και οι εμπειρίες της γέννησης, προσφέρουν ένα εξαιρετικά σημαντικό ψυχολογικό μέσο για την απαλλαγή από τα υποσυνείδητά τραύματα. Τα τραύματα αυτά προέρχο-

νται απ' αυτές τις εμπειρίες που διαστρεβλώνουν την έκφραση και τις αντιλήψεις της παρούσας ζωής. Αυτή τη δυνατότητα χρησιμοποιούμε σήμερα και στο μέλλον θα την χρησιμοποιούμε όλο και περισσότερο.

Ε. ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΑΝΩ ΣΤΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΖΩΕΣ

Χιλιάδες είναι οι περιπτώσεις παιδιών που θυμούνται περασμένες ζωές τους, (συνήθως την αμέσως προηγούμενη της σημερινής). Παρόλο που αυτό συμβαίνει σ' όλες τις χώρες και αδιακρίτως θρησκευματος, στις περισσότερες περιπτώσεις υποχρεώνουν τα παιδιά να σωμαίνουν και να μη φτιάχνουν παραμύθια. Οπωσδήποτε πάντως, σε χώρες και πολιτισμούς όπου αυτή η αντίληψη είναι παραδεκτή από τους ενήλικες, επιτρέπεται στο παιδί να εκφραστεί.

Εγώ προσωπικά γνωρίζω άτομα στα χωριά των Δρούζων του Λιβάνου, που όταν ήταν παιδιά θυμόντουσαν προηγούμενες ζωές τους· και ακόμα τώρα, ενήλικες πια, αναγνωρίζουν μερικά από τα παιδιά τους εκείνου του καιρού, που σήμερα είναι βέβαια πολύ μεγαλύτερα απ' αυτούς.

Ο Δρ. Ian Stevenson του Πανεπιστημίου Virginia στην Αμερική, δημοσίευσε δύο βιβλία-μελέτες πάνω σε τέτοια παιδιά (Twenty Cases Suggestive of Reincarnation και Ten Cases Suggestive of Reincarnation). Οι γιατροί Satwant Pasricha και Vindoha Murthy συγκεντρώνουν τώρα πληροφορίες από σοβαρές έρευνές που έγιναν σε 80 περιπτώσεις αναμνήσεων περασμένης ζωής. Οι περιπτώσεις υπολογίζονται μόνο αν μπορούν να εξακριβωθούν από ζώντα άτομα και από επίσημα κρατικά αρχεία. Η ακόλουθη περίπτωση της Shanti Devi (γεννήθηκε στο Δελχί της Ινδίας το 1926) είναι ένα δείγμα μιας τέτοιας έρευνας που παίρνουμε από το βιβλίο Reincarnation in The Twentieth Century, έκδοση Martin Ebon.

«Όταν ήταν τριών χρόνων οι γονείς της διασκέδαζαν να την ακούν να μιλάει συχνά για τον άντρα και τα παιδιά της. “Την βλέπω νυφούλα πολύ νωρίς” έλεγε ο πατέρας της. “Θα πρέπει ν' αρχίσουμε να της φτιάχνουμε την προίκα της. Σήμερα κιόλας της αγόρασα ένα χρυσό βραχιόλι για τη μέρα

του γάμου της”.

» “Οι παιδιάστικές κουβεντούλες της με γέμιζαν ευτυχία” βλέποντας πως η ζωή μας είναι χαρούμενη και πετυχημένη, προσπαθεί να τη μιμηθεί” έλεγε η μητέρα της.

» Όσο περνούσε ο καιρός η Shanti όλο και περισσότερο μιλούσε για τον “άντρα” και τα “παιδιά” της. Η έμμονη αυτή σκέψη γύρω απ’ αυτό το θέμα και η αποχή της από παιδικά ενδιαφέροντα, έβαλε τους γονείς της σ’ έννοια.

» “Ποιός είναι αυτός ο σύζυγος που συνέχεια αναφέρεται;” ρώτησε η μητέρα της.

» “Το όνομα του άντρα μου είναι Kedarnath” απάντησε χωρίς δισταγμό η Shanti. “Μένει στην Muttra. Το σπίτι μας είναι κίτρινο με φαρδιές αψιδωτές πόρτες και καφασωτά παράθυρα. Η αυλή μας είναι μεγάλη, γεμάτη από χρυσάνθεμα και γιασεμιά. Κατακόκκινες μπουκανβίλλιες σκαρφαλώνουν στους τοίχους του σπιτιού. Συχνά καθόμαστε στη βεράντα και κοιτάμε το μικρό μας γυιό που παίζει πάνω στα πλακάκια. Οι γυιοί μας είναι ακόμα εκεί με τον πατέρα τους.”

» Οι γονείς της Shanti ανησύχησαν πολύ. Κατάλαθαν πως δεν είχαν να κάνουν μ’ ένα φυσιολογικό παιδί. Έντρομοι πως η κόρη τους είναι τρελλή την οδήγησαν στον οικογενειακό τους γιατρό.

» Ο γιατρός Reddy που θορυβήθηκε με το πρόβλημα, βεβαίωσε τους γονείς πως η Shanti ήταν πιθανότατα ένα πανέξυπνο παιδί που μεταχειριζόταν τέτοιου είδους συζητήσεις για να προσελκύσει την προσοχή. Τους είπε πως, μόνο με την αίγλη του γιατρού, θα έκανε το κοριτσάκι να ομολογήσει πως ζούσε ένα παραμύθι.

» Η Shanti τυλιγμένη σ’ ένα μεταξωτό παιδικό Sari, σκαρφάλωσε στην ξύλινη καρέκλα του γιατρού και κάθησε με διπλωμένα τα χεράκια της ενώ απαντούσε στις ερωτήσεις του. Επανέλαβε τα ίδια που είχε πει προηγουμένως στους γονείς της.

» “Τότε πώς βρίσκεσαι εδώ - απλώς ένα κοριτσάκι;” ρώτησε ο γιατρός.

» “Μα βλέπετε”, απάντησε η Shanti “το όνομά μου ήταν Ludgi και πέθανα φέρνοντας στον κόσμο ένα άλλο παιδί.”

» “Συνέχισε, πές μας κι’ άλλα”, είπε ο γιατρός.

» Η Shanti αναστέναξε. “Από την αρχή η εγκυμοσύνη ή-

ταν δύσκολη”, είπε. “Δεν ήμουν καλά και όταν κατάλαβα πως είχε φτάσει η ώρα να γεννήσω αναρωτιόμουν αν ήμουν έτοιμη γι’ αυτό. Κάθε μέρα ένιωθα όλο και χειρότερα. Και τελικά ο τοκετός ήταν ανώμαλος. Το μωρό έζησε αλλά εμένα με σκότωσε η γέννα”.

» Σε κάθε ερώτηση του γιατρού, απαντούσε με ξεκάθαρες λεπτομέρειες. Μια νοσοκόμα έβγαλε τη Shanti έξω από το γραφείο του γιατρού ενώ ο γιατρός μίλησε με τους γονείς. Και οι δύο πλευρές αποφανθήκανε πως ήταν αδύνατο το παιδί αυτό να έχει περάσει μια δύσκολη εγκυμοσύνη μια και δεν υπήρχαν στοιχεία που να το αποδεικνύουν.

» Τα επόμενα τέσσερα χρόνια, οι γονείς σαστισμένοι τη γύριζαν από γιατρό σε γιατρό. Όλοι έμειναν κατάπληκτοι από την ιστορία της μικρής, χωρίς όμως να μπορούν να δώσουν μια έγκυρη εξήγηση.

» Όταν η Shanti έγινε οχτώ χρονών ο θεός της Kishen Chand, καθηγητής, αποφάσισε ν’ αναλάβει προσωπικά την υπόθεση. Ήταν φανερό πως η μικρή δεν μπορούσε, ν’ απαγκιστρωθεί απ’ αυτή τη διήγηση. Δεν έμενε λοιπόν, μια και η κατάσταση είχε φτάσει στο απροχώρητο, παρά να γίνει μια συστηματική έρευνα για να διαπιστωθεί αν στη Muttra υπήρχε κάποιος, ονόματι Kadarnath που στα 1925 έχασε μια σύζυγο πάνω στη γέννα, η οποία λεγόταν Ludgi.

» Έγραψε ένα γράμμα με πολλές σχετικές λεπτομέρειες και το ταχυδρόμησε στη διεύθυνση που η Shanti τόσο συχνά ανέφερε όταν της έκαναν ερωτήσεις.

» Όταν το γράμμα έφτασε στην Muttra, το άνοιξε και το διάβασε ένας συντετριμμένος χήρος ονόματι Kadarnath. Το ελάχιστο που μπορεί να πει κανείς είναι πως τα γεγονότα ήταν συγκλονιστικά γιατί αυτός πενθούσε ακόμα τη χαμένη του γυναίκα. Αν και ευλαβής Ινδουιστής, δεν μπορούσε να πιστέψει πως η Ludgi είχε ξαναγεννηθεί, πως ζούσε στο Δελχί και πως ήξερε με τόση ακρίβεια για τη ζωή που πέρασαν μαζί.

» Επειδή όμως ο Kadarnath υποψιάστηκε κάποιο κόλπο, κάποιο σκοτεινό σχέδιο που ίσως αποσκοπούσε να του αφαιρέσει κτήματα, έγραψε στον ξάδελφό του Ko Lal, στο Δελχί, και του ζήτησε να συναντήσει τη Shanti και την οικογένειά της. Ο ξάδελφος, που συχνά επισκεπτόταν τον

Kadarnath όταν ζούσε η Ludgi, θα μπορούσε, με τις κατάλληλες ερωτήσεις, να διαπιστώσει αν το παιδί παρίστανε κάτι ή αν οι γονείς ήταν πονηροί εκθιαστές. Με το πρόσχημα εμπορικών συναλλαγών ο κύριος Lal ζήτησε να συναντήσει τον κύριο Devi στο σπίτι του. Όταν έφτασε ο κύριος Lal, η Shanti που ήταν τότε εννιά χρονών βοηθούσε τη μητέρα της να ετοιμάσει το φαγητό από χορταρικά με κάρру. Όταν άκουσε να κτυπά η πόρτα όρμησε ν' ανοίξει.

» Η κυρία Devi που στο μεταξύ άκουσε πνιχτές φωνές έτρεξε να δει τι συμβαίνει. Η Shanti είχε πέσει στην αγκαλιά του εκστατικού επισκέπτη.

» “Μητέρα”, είπε με αναφυλλητά, “αυτός είναι εξάδελφος του άντρα μου! Έμενε κοντά στη Muttra και μετά μετακόμισε στο Δελχί. Είμαι τόσο ευτυχισμένη που τον βλέπω! Πρέπει να περάσει μέσα. Θέλω να μάθω για τον άντρα και τους γιούς μου”.

» Εκείνη τη στιγμή έφτασε κι' ο κύριος Devi. Και οι τέσσερις μαζί μπήκαν στο σπίτι. Εκεί ειπώθηκαν πολλά περίεργα και μπερδεμένα. Ο κύριος Lal επιβεβαίωσε όσα γεγονότα μνημόνευε η Shanti χρόνια τώρα. Υπήρχε κάποιος Kadarnath που παντρεύτηκε μια νεαρή γυναίκα, τη Ludgi. Αυτή γέννησε δύο αγόρια. Για το ένα, το μικρότερο έτρεφε μια άμετρη αγάπη. Πέθανε, φέρνοντας στον κόσμο ένα τρίτο αγόρι. Όλο το διάστημα που ο κύριος Lal μιλούσε, η Shanti συγκατένευε κουνώντας το κεφάλι.

» Ειδοποίησαν και τον καθηγητή Chand να έλθει για να αποφασίσουν όλοι μαζί για τη γραμμή που θά' πρεπε ν' ακολουθήσουν. Ομόφωνα κατέληξαν πως θά' πρεπε ο Kadarnath να έλθει φέρνοντας μαζί του και το αγόρι που λάτρευε η Shanti, να τους φιλοξενήσουν στο σπίτι των Devis, στο Δελχί.

» Έτσι κι' έγινε. Μόλις φτάσανε στο σπίτι, η μικρή σήκωσε στην αγκαλιά της αν και μεγαλύτερο απ' αυτή, τον γιό του Kadarnath, και με χαϊδευτικά λογάκια, που ο μικρός είχε ήδη ξεχάσει, τον έπνιξε στα φιλιά. Η Shanti φέρθηκε στον Kadarnath σαν ώριμη, καλή σύζυγος και επέμενε να του προσφέρει μπισκότα και τυρί με τον ίδιο χαριτωμένο τρόπο που χαρακτήριζε τη Ludgi. Τα μάτια του Kadarnath γέμιζαν δάκρυα όταν είδε όλα αυτά. Αυτό συγκίνησε τη Shanti που

προσπάθησε να τον παρηγορήσει με γλυκόλογα που μεταχειρίζονταν ο Kadarnath και η Ludgi.

» Παρόλα τα παρακάλια της Shanti, ο Kadarnath αρνήθηκε ν' αφήσει το γιό του στην οικογένεια Devi. Αντίθετα μάλιστα, φοβισμένοι από τα παράξενα συμβάντα, πατέρας και γιός επέστρεψαν στη Muttra για να ξανασκεφτούν την όλη υπόθεση.

» Η ιδιόρρυθμη αυτή υπόθεση αναφέρθηκε στον Desh Badyu Gupta, πρόεδρο της Ενώσεως Συντακτών της Ινδίας και μέλος του Ινδικού κοινοβουλίου. Αυτός συζήτησε το θέμα με υπεύθυνους δημοσιογράφους και επιστήμονες και όλοι μαζί αποφάσισαν να διαλευκάνουν την υπόθεση Shanti. Και αν μεν ήταν απάτη να την ξεσκεπάσουν ώστε να δυσφημιστεί, αν όμως επρόκειτο για την μετενσάρκωση της Ludgi ή για παιδί με ορισμένες μυστηριώδεις δυνάμεις που μπορούσε να συλλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες, τότε η Ινδία θα βρισκόταν προ ενός σπανιότατου στη σύγχρονη ιστορία φαινομένου.

» Πάντως, τόσο στη μία όσο και στην άλλη περίπτωση έπρεπε να γίνουν έρευνες. Έκριναν λοιπόν πως η πιο αποτελεσματική ενέργεια θα ήταν να πάνε την Shanti στη Muttra και να της ζητήσουν να τους οδηγήσει στο σπίτι που ισχυριζόταν ότι είχε κατοικήσει και όπου είχε πεθάνει.

» Έτσι πήρε το τρένο ένα μικρό επιτελείο που απαρτιζόταν από τη Shanti, τους γονείς της, τον κύριο Gupta, ένα δικηγόρο ονόματι Tara C. Mathurs, διακεκριμένους λόγιους, επιστήμονες, δημοσιογράφους και αρκετούς πολίτες ανώτερης μόρφωσης που ενδιαφέρονταν για την υπόθεση.

» Σε κάποιο σταθμό η Shanti αναπήδησε από ενθουσιασμό και άρχισε να κάνει νοήματα σε ορισμένα άτομα που ήταν έξω από το τρένο. Εξήγησε πως ήταν η μητέρα και ο πατέρας του συζύγου της, όπως και ήσαν πράγματι. Μόλις βγήκε από το τρένο τους μίλησε όχι στη γλώσσα που χρησιμοποιούσαν στο Δελχί και που είχε διδαχτεί αλλά στη διάλεκτο της περιοχής της Muttra.

» Οι επισκέπτες από το Δελχί μπήκαν στ' αμάξια που τους περίμεναν και ξεκίνησαν για το σημαντικότερο, όπως πίστευαν τέστ - αν η Shanti θα μπορούσε ή όχι να βρει το δρόμο προς το υποτιθέμενο σπίτι της. Ακολουθώντας τις ο-

δηγίες του παιδιού μπήκαν σε στενά δρομάκια, αποφεύγοντας το ρεύμα των πεζών και τις ιερές λευκές αγελάδες που ξαπλωμένες νωχελικά στις εξώπορτες μασουλούσαν χαρταρικά από τους ανοιχτούς σταύλους. Δύο φορές η Shanti φάνηκε διστακτική για το πού έπρεπε να στρίψει, ζήτησε να της δοθεί χρόνος να το σκεφτεί και μετά έδωσε τις οριστικές κατευθύνσεις.

» Σε κάποιο σημείο ζήτησε να σταματήσουν. “Αυτό είναι το σπίτι”, είπε, “μόνο που το χρώμα είναι διαφορετικό. Στις μέρες μου ήταν κίτρινο. Τώρα είναι άσπρο”.

» Τα γεγονότα ήταν ακριβή. Ο Kadarnath και τ’ αγόρια του δεν έμεναν πια εκεί και οι καινούργιοι ένοικοι θέλοντας ν’ αποφύγουν την δημοσιότητα, αρνήθηκαν την είσοδο στη επιτροπή, που έκανε την έρευνα.

» Κατά παράκληση της Shanti, την οδήγησαν στο σπίτι όπου τώρα κατοικούσε ο Kadarnath. Μόλις έφτασε εκεί, φώναξε τα δύο αγόρια με τ’ όνομά τους, αλλά δεν γνώρισε το παιδί που στάθηκε αφορμή να χάσει τη ζωή της η Ludgi.

» Ο επόμενος σταθμός ήταν το σπίτι της μητέρας της Ludgi, μιας γηραιάς ηλικιωμένης κυρίας που ήταν ταυτόχρονα απορημένη και τρομοκρατημένη από το νεαρό αυτό κορίτσι που φερόταν σαν την Ludgi, μιλούσε σαν την Ludgi, και ήξερε πράγματα που μονάχα η Ludgi γνώριζε. Πάντως θυμόταν, σαν κάθε πονεμένη μάνα, τις λεπτομέρειες του θανάτου και της κηδείας της κόρης της. Αυτά όλα ήταν πολύ μπερδεμένα για το γερασμένο και κουρασμένο μυαλό της.

» Όταν ρώτησαν τη Shanti αν κάτι είχε αλλάξει στο κτήμα της μητέρας της, η μικρή αμέσως είπε πως το πηγάδι δεν ήταν πια εκεί. Ο κύριος Gurpa έσκαψε εκεί που το κοριτσάκι υπέδειξε πως κάποτε βρισκόταν το πηγάδι και το θρήκε σκεπασμένο με σανίδες και σκουπίδια.

» Ο Kadarnath ρώτησε τη Shanti πού είχε κρύψει η Ludgi μερικά δαλτυλίδια λίγο πριν πεθάνει. Η Shanti απάντησε πως βρισκόντουσαν μέσα σ’ ένα δοχείο θαμένα στο κήπο του σπιτιού που μένανε τότε. Η επιτροπή τα θρήκε στο σημείο που υπέδειξε η Shanti.

» Οι μέρες που ακολούθησαν το επιτυχημένο και εκπληκτικό ταξίδι, δεν έδωσαν καμιά λύση, καμιά επιστημονική απάντηση. Η πλατιά δημοσιότητα και ο σάλος στο Δελχί και

τη Muttra δεν έφεραν παρά αμηχανία και δυσαρέσκεια. Κόσμος πολύς μαζευόταν έξω από το σπίτι της οικογένειας Devi καθώς και του Kadarnath. Οι άνθρωποι κοιτούσαν με περιέργεια το κοριτσάκι, το 'δειχναν με το δάχτυλο και ψιθύριζαν. Ήταν σαφές πως η Shanti δεν μπορούσε να παίζει το ρόλο της μητέρας δυό αγοριών που ήταν μεγαλύτερα της και ο αγαπημένος της Kadarnath την αντιμετώπιζε με κάποιο δέος και όχι με στοργή.

» Η Shanti συνειδητοποίησε πως ζούσε σε δυό κόσμους και πως το παρελθόν, αν και ελκυστικό, ήταν πιο οδυνηρό και πιο δύσκολο από το παρόν.

» Ακολουθώντας τις συμβουλές των άλλων, σιγά σιγά, με δυσκολία κι' αγώνα, η Shanti, τουλάχιστον νοερά, απέβαλε την αγάπη που έτρεφε για την οικογένειά της στη Muttra κι' άρχισε να δημιουργεί τη ζωή της σαν νεαρής κοπέλας στο Δελχί.

» Στο διάστημα του "τεστ" η Shanti έκανε 24 σωστές περιγραφές και καμιά λανθασμένη, σ' ότι αφορούσε την προηγούμενη ζωή της σαν Ludgi.»

Ένα ακόμα πιο γνωστό και ζωντανό παράδειγμα ανάμνησης προηγούμενης ζωής είναι αυτό του Δαλαί Λάμα, αρχηγού των Βουδιστών του Θιβέτ. Ο τωρινός Δαλαί Λάμα, που έχει επισκεφτεί την Αθήνα μερικές φορές είναι η 14η ενσάρκωση της ίδιας ψυχής που επανειλημμένα επιστρέφει στο ίδιο αξίωμα, στο ίδιο έργο. Πριν πεθάνει γίνονται μια σειρά από τέστ και συμφωνίες για να εξακριβωθεί το νέο του σώμα στη νηπιακή ηλικία των τριών ετών. Αυτό που ακολουθεί είναι το τεστ όπως το περιγράφει ο Raynir Jonson, διδάκτωρ της Φιλοσοφίας, στο άρθρο του «The Wheel of Birth and Death».

«Ο 13ος Δαλαί Λάμα πριν πεθάνει προσδιόρισε την περιφέρεια στην οποία επρόκειτο να ξαναγεννηθεί. Με βάση τις ενδείξεις αυτές συστήθηκε μια επιτροπή για να κάνει έρευνες. Ανακάλυψαν ένα αγόρι τριών ετών που έμοιαζε να συγκεντρώνει πολλά από τα προκαθορισμένα χαρακτηριστικά. Η επιτροπή συνάντησε το παιδί και του πρόσφερε δύο ολόδια μαύρα κομπολόγια. Το παιδί μόλις τα είδε, διάλεξε αυτό που ήταν δικό του σε μια προηγούμενη ζωή και το πέρασε στο λαιμό του. Ένα παρόμοιο τεστ με δύο κίτρινα κομπολό-

για πραγματοποιήθηκε με επιτυχία. Του πρόσφεραν δυό τύμπανα, ένα πολύ μικρό που το χρησιμοποιούσαν για να καλούν τους πιστούς και ένα άλλο με στολίδια και χρυσά λουριά, πολύ φανταχτερό. Διάλεξε το πρώτο και άρχισε να το κτυπά καθώς συνηθίζεται, στο διάστημα της προσευχής. Τελικά του παρουσίασαν δυό οδοιπορικές ράβδους. Το αγόρι έπιασε τη μια και την κοίταξε με κάποιο δισταγμό. Μετά πήρε την άλλη και την κράτησε γερά στα χέρια του. Ο δισταγμός πιθανότατα οφειλόταν σ' ένα ενδιαφέρον περιστατικό: Ο προηγούμενος Δαλαί Λάμα αρχικά μεταχειριζόταν αυτή την οδοιπορική ράβδο αλλά αργότερα την έδωσε σε κάποιον άλλο Λάμα».

ΣΤ. ΟΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΜΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΙ

Στην περίοδο της έρευνάς μου, πολλοί ήταν οι δάσκαλοί μου: φημισμένοι πνευματικοί άνθρωποι, φίλοι, γνωστοί, συγγενείς κι' ακόμα μερικοί άγνωστοι. Στάθηκα πραγματικά τυχερός που ήρθα σ' επαφή με εμπνευσμένες υπάρξεις όπως τον Swami Satchitananda, τον Richard Alpert, Ram Dasb, την Hilda Charlton, την Isabele Hickey και άλλους πολλούς που γνώρισα μέσα από βιβλία και διαλέξεις. Αυτοί όλοι, με δίδαξαν την αλήθεια της αρχής της Μετενσάρκωσης, του Κάρμα και την Ανάπτυξη της Συνειδητότητας.

Ο τωρινός πνευματικός Οδηγός μου, Sri Satya Sai Baba, μιλάει ξεκάθαρα για την τελευταία του ενσάρκωση σαν Shirdi Sai Baba. Για τους πιστούς του προηγούμενου σώματός του, που ήρθαν να πιστοποιήσουν το γεγονός, αδιάσειστη απόδειξη ήταν πως γνώριζε τα μυστικά που ήξεραν αυτοί μονάχα και ο προηγούμενος δάσκαλός τους. Δεν υπήρχε λοιπόν καμία αμφιβολία πως αυτός που στεκόταν τώρα μπροστά τους ήταν ο προηγούμενος δάσκαλός τους σε νέο σώμα.

Ο Sai Baba επιβεβαιώνει την αλήθεια που είπε ο Krishna στον Arjuna στη Bhagavad Gita: «Έχω γεννηθεί πολλές φορές κατά διαστήματα· καθώς κι' εσύ, ω Arjuna. Οι γεννήσεις μου εμένα είναι γνωστές, αλλά εσύ δεν γνωρίζεις τις δικές σου».

Γεννιόμαστε σε αλληπάλληλες ζωές, με σκοπό να μάθουμε

ν' αξιολογούμε την αλήθεια, την αγάπη, την ειρήνη και τις ενάρετες πράξεις. Μέσα από τις αξίες αυτές θ' ανακαλύψουμε την πραγματική φύση της ψυχής μας.

Ο Βολταίρος έχει πει: «Στο κάτω κάτω δεν είναι τόσο περίεργο να γεννηθούμε δύο φορές όσο είναι να γεννηθούμε μια φορά».

Μεταξύ των μεγάλων δυτικών στοχαστών που ενστερνίστηκαν την ιδέα της μετενσάρκωσης ήταν ο Πυθαγόρας, ο Σωκράτης και ο Πλάτων, Ευρωπαίοι όπως ο Shelley, ο Tennyson, ο Browning, ο Rosseti, ο Giordano, ο Goethe, ο Schopenhauer, καθώς επίσης ο Longfellow, ο Walt Whitman κι' ο Emerson κι' ακόμα οι πατέρες της χριστιανικής εκκλησίας, Ωριγένης, Ιουστίνος, ο Μάρκος, ο Άγιος Ιερώνυμος, Κλήμης ο Αλεξανδρινός και ο Πλωτίνος. Αυτοί είναι μερικοί από τους δυτικούς. Η Ανατολή είναι πάντως η κοιτίδα της πνευματικότητας και της πνευματικής κατανόησης. Γι' αυτό η Δύση υπερέχει στην κατανόηση της ύλης, ενώ η Ανατολή κρατάει τα σκήπτρα στην κατανόηση του ανθρώπου και της σχέσης του με το σύμπαν. Η Ανατολή κι' όλοι οι μεγάλοι στοχαστές της, υψώνουν ένα μεγάλο ΝΑΙ στην πραγματικότητα της μετενσάρκωσης.

Ζ. ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Σαν μηχανικός, έμαθα πως βασικοί νόμοι διέπουν το σύμπαν. Ανέκαθεν με γοήτευε η λεπτεπίλεπτη πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει τη σχέση του σύμπαντος και των υπάρξεων που το κατοικούν. Όταν ο νους είναι συντονισμένος με το λεπτό επίπεδο που βρίσκεται κάτω απ' αυτό το φαινομενικό χάος, τότε θέλγεται περισσότερο από έναν περίπατο στο δάσος παρά από ένα φιλμ που υποβιβάζει τα συναισθήματα. Γι' αυτούς που θάθελαν να γνωρίσουν τη γοητεία του κόσμου μας, τους προτείνω το βιβλίο ΥΠΕΡΦΥΣΗ του Lyall Watson.

Οι ίδιοι νόμοι ισχύουν για όλα τα επίπεδα, υλικό, νοητικό, πνευματικό. «**Καθώς απάνω, έτσι και κάτω**». Παράδειγμα, ο τρίτος νόμος, του Νεύτωνα για την κίνηση, δηλώνει πως σε κάθε δράση ή δύναμη, αντιστοιχεί μια ίση αντίδραση ή δύναμη που κατευθύνεται στην αντίθετη φορά. Αν προεκτείνουμε το

νόμο αυτό ώστε να περιλάβει τις σκέψεις, τα λόγια και τις πράξεις των ανθρώπων, τότε φτάνουμε στο νόμο του Κάρμα. «**Ότι σπείρεις θα θερίσεις**».

Ο Αλβέρτος Αϊνστάϊν, βαθιά πνευματική ύπαρξη, προχώρησε τις γνώσεις μας, αυτές που αφορούσαν τη σχέση μεταξύ ύλης και ενέργειας, πέρα από τα γνωστά όρια. Ξέραμε τώρα, πως η ύλη είναι απλώς ενέργεια συμπυκνωμένη και ενέργεια είναι η επέκταση και η διέγερση της ύλης. Μάθαμε πως σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπάρξει απώλεια ύλης ή ενέργειας στο σύμπαν. Αυτό ονομάζεται Νόμος της Διατήρησης της Ενέργειας και της Ύλης. Είναι φανερό λοιπόν, αφού η ύλη και η ενέργεια δεν μπορούν να ελαττωθούν δεν θα μπορεί ούτε η συνειδητότητα που είναι ακόμα πιο ουσιαστική. Η συνειδητότητα ελέγχει την ενέργεια που ελέγχει την ύλη. Για παράδειγμα, βλέπετε ένα κομμάτι ψωμί. Η συνειδητότητα κατευθύνει την ενέργεια στο χέρι σας που κινεί το χέρι που είναι ύλη για να πάρει το ψωμί. Η συνειδητότητα είναι ανεξάρτητη από την ύλη. Μπορεί να υπάρξει έτσι η αλλιώς. Φυλακή της συνειδητότητας αποκαλούμε τη «**Ζωή**» και την απελευθέρωση της συνειδητότητας από την ύλη ονομάζουμε «**Θάνατο**». Δεν είναι περίεργο;

Η φύση ολόκληρη λειτουργεί κυκλικά και ρυθμικά. Έχουμε τις εποχές, τα έτη, τις μέρες, τους κύκλους της σελήνης και τις περιόδους των ετών. Βλέπουμε τους κύκλους της ζωής στον κορμό του δέντρου. Τα ορυκτά απορροφώνται από τη γη και σε συνδυασμό με διοξείδιο του άνθρακα, νερό και το φως του ήλιου, φτιάχνουν φύλλα και φρούτα. Τα φύλλα και τα φρούτα όταν πέσουν, σαπίζουν πάνω στο έδαφος ή στο πεπτικό σύστημα κάποιου ζώου ή εντόμου. Όλα πάλι, φύλλα, φρούτα, ζώα, έντομα ξαναγίνονται ορυκτά. Η ζωϊκή δύναμη των ζώων και των εντόμων μεταχειρίζεται τα φύλλα και τα φρούτα για να δημιουργήσει νέα σώματα. Και πάει λέγοντας. Η ζωή δεν σταματά· αλλάζει μονάχα μορφή.

Το νερό είναι η βάση της ζωής. Παρατηρήστε τους κύκλους του. Πέφτει στη γη σαν βροχή, και μετατρέπεται σε μικρά ποτάμια που σταδιακά γίνονται όλο και μεγαλύτερα για να καταλήξουν στα μεγάλα ποτάμια που κυλούν στις θάλασσες. Κάθε σταγόνα νερού μοιάζει με την ατομική ψυχή. Ακολουθεί μια διαφορετική κατεύθυνση προς τη θάλασσα. Μερικές κα-

τευθύνονται στους μεγάλους καταρράχτες, άλλες προτιμούν μικρά ποταμάκια και άλλες λιμνάζουν σε βάλτους. Μερικές εξατμίζονται πριν ακόμα φτάσουν στον ωκεανό. Όμως ανεξάρτητα από τη διαδρομή, όλες θα καταλήξουν στον ωκεανό. Από κει, θ' ανεβούν στον ουρανό για να συσσωρευτούν πάλι σε ουράνια σύννεφα και να επιστρέψουν στη γη για ένα καινούργιο ταξίδι. Έτσι είναι ο άνθρωπος.

Οι εναλλασσόμενες καταστάσεις ύπνου και εγρήγορσης, ημέρας και νύχτας, χαρακτηρίζουν το ρυθμό δράσης ανάπαυλας, που κυβερνά το σύμπαν. Με τον ίδιο τρόπο εναλλάσσονται η ζωή κι' ο θάνατος. Όπως η εγρήγορση διαδέχεται τον ύπνο κι' ο ύπνος την εγρήγορση, έτσι η ζωή διαδέχεται το θάνατο κι' ο θάνατος τη ζωή. Να πώς ο αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος Σωκράτης εξηγεί τη σκέψη αυτή στο μαθητή του Κέβη:

ΦΑΙΔΩΝ 71Α - 72Β

«Πολύ καλά λοιπόν» είπε ο Σωκράτης «θα αναφέρω ένα ζεύγος αντιθέσεων που μνημόνευσα μόλις προ ολίγου' αυτές τούτες τις αντιθέσεις και τα γεννήματα' και συ θα πεις το άλλο ζεύγος. Ονομάζω λοιπόν το ένα μέλος του ζεύγους ύπνο και το άλλο εγρήγορση και ότι από τον ύπνο γίνεται η εγρήγορση, από την εγρήγορση ο ύπνος και ότι τα γεννήματα αυτών είναι η αποκοίμιση και το ξύπνημα. Αυτά σε ικανοποιούν,» είπε «ή όχι;»

«Βεβαιότατα».

«Λέγε μου λοιπόν και συ,» είπε, «κατ' αυτό τον τρόπο, για ζωή και θάνατο. Δεν παραδέχεσαι ότι ο θάνατος είναι το αντίθετο της ζωής;»

«Το παραδέχομαι».

«Και ότι γίνεται το ένα από το άλλο;»

«Ναι».

«Λοιπόν ποιό είναι αυτό που γίνεται από τη ζωή;»

«Ο θάνατος,» είπε.

«Και ποιό γίνεται από το θάνατο;» ρώτησε ο Σωκράτης.

«Πρέπει να παραδεχτώ,» είπε, «ότι γίνεται η ζωή».

«Επομένως, Κέβη, από τους πεθαμένους γίνονται τα ζωντανά και οι ζωντανοί;»

«Προφανώς,» είπε.

«Ωστε υπάρχουν,» είπε, «οι ψυχές μας στον Άδη;»

«Έτσι φαίνεται».

«Και τουλάχιστον το ένα από τα δύο αυτά γεννήματα στην περίπτωση αυτή, τυχαίνει να είναι φανερό; Δηλαδή ο θάνατος είναι βέβαια φανερός ή όχι;»

«Βεβαιότατα», είπε.

«Πώς λοιπόν,» είπε εκείνος, «θα κάμουμε; Δεν θα αποδώσουμε στην αντίθετη γένεση, αλλά εδώ θα είναι χωλή η φύση; Ή είναι ανάγκη να αποδώσουμε στο θάνατο κάποιο αντίθετο γέννημα;»

«Εξάπαντος νομίζω,» είπε.

«Και ποιό είναι αυτό;»

«Την επάνοδο στη ζωή.»

«Λοιπόν», είπε ο Σωκράτης, «αν βέβαια υπάρχει η επάνοδος στη ζωή αυτό πρέπει να είναι μια πορεία από το θάνατο στη ζωή;»

«Βέβαια».

«Συμφωνούμε λοιπόν και πάνω σ' αυτό: ότι δηλαδή οι ζώντες έχουν γίνει από τους πεθαμένους, όπως και οι αποθαμένοι από τους ζώντες.

» Εάν δε τούτο είναι αληθές, όπως νομίζω, αρκετή απόδειξη φαινόταν ότι είναι, ότι οι ψυχές των πεθαμένων είναι αναγκαίο να υπάρχουν κάπου, απ' όπου να έρχονται πάλι στη ζωή».

Η θεωρία της εξέλιξης του Δαρβίνου είναι σήμερα πασίγνωστη. Όλοι παραδεχόμαστε πως υπάρχουν αρκετά στοιχεία που να αποδεικνύουν πως η εξέλιξη των υλικών σωμάτων άρχισε από τους μονοκύτταρους οργανισμούς για να προχωρήσει στα φυτά, στα ψάρια, στα ερπετά, στα ζώα, στα ανθρωποειδή και να καταλήξει στον άνθρωπο. Και ο Χριστός μας λέει πως δεν μπορούμε να μπούμε στη βασιλεία των ουρανών μέχρι να τελειοποιηθούμε. Οι επιστήμονες μας λεν πως μεταχειριζόμαστε το 10% του εγκεφάλου μας. Πρέπει να περάσουμε πολλές ζωές μέχρι να φτάσουμε σ' ένα κάποιο σημείο τελειότητας ώστε να μπούμε στη βασιλεία των ουρανών. Έχουμε έρθει εδώ για να εκφράσουμε πλήρως τις ψυχικές δυνατότητες της συνειδητότητας Χριστού, ενώ θα έχουμε ανθρώπινη μορφή και μας χρειάζονται πολλές ζωές εξάσκησης και μάθησης.

Η εξέλιξη συνεχίζεται υλικά, ψυχολογικά και πνευματικά. Αδιάκοπα και χωρίς τελειωμό μαθαίνουμε ν' αναπτυσσόμαστε. «**Αληθινός θάνατος**» είναι όταν σταματήσουμε να μαθαίνουμε. «**Θάνατος δεν είναι η εγκατάλειψη του ζωντανού σώματος. Είναι η διακοπή της ανάπτυξης. Καλύτερα είναι ν' αφήσεις το σώμα και να πάρεις ένα καινούργιο, παρά να σταματήσεις να αναπτύσσεσαι και να εξελίσσεσαι**».

As θυμηθούμε ξανά το ποίημα του Jalludin Rumi.

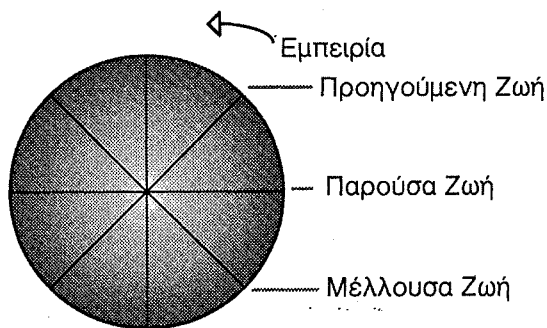
Πέθανα σαν ορυκτό κι' έγινα φυτό,
Πέθανα σαν φυτό και μεγάλωσα ζώο,
Πέθανα σαν ζώο και ήμουν άνθρωπος,
Γιατί να φοβηθώ,
Σαν άφηνα πεθαίνοντας κάτι λιγότερο;

Η. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗΣ

Πολλοί δυτικοί είναι προκατελιημμένοι ενάντια στην, υποτίθεται ανατολικής προέλευσης, πίστη στην μετενσάρκωση. Πολλά επιχειρήματα μπορούν να υπάρξουν κατά της μετενσάρκωσης και όπως συμβαίνει με κάθε φιλοσοφικό θέμα, οποιoσδήποτε έχει τη δυνατότητα να προβάλλει τα γεγονότα που στηρίζουν τα πιστεύω του και να αγνοήσει την άλλη πλευρά του νομίσματος. Κι' εδώ σας παρουσιάζουμε μια άποψη. Μπορεί να είναι αληθινή, μπορεί και όχι. Μόνο εσείς θα το αποφασίσετε αυτό, αφού αφήσετε τον νου ανοιχτό κι' ελεύθερο. Παρατηρείστε τη ζωή όπως εμφανίζεται στις μέρες μας. Μη βιαστείτε να συμφωνήσετε ή να διαφωνήσετε. Μαζέψτε όσο το δυνατό περισσότερες πληροφορίες πριν καταλήξετε σε κάποιο συμπέρασμα.

Ένα από τα πιο συνηθισμένα επιχειρήματα είναι, «**γιατί δεν θυμόμαστε τις προηγούμενες ζωές μας**». Υπάρχουν ορισμένες απαντήσεις σ' αυτό το ερώτημα. Η μια είναι πως πολλοί άνθρωποι, που ο αριθμός του αυξάνει μέρα με τη μέρα, **θυμούνται**. Αυτό παρατηρείται ιδιαίτερα στα παιδιά και σε άτομα με πνευματιστική έφεση όπως και σ' αυτούς που υπόκεινται σε ύπνωση που γίνεται γι' αυτόν το σκοπό. Η ανάμνηση προηγού-

μενων ζών είναι το φυσικό αποτέλεσμα της εξέλιξης της συνειδητότητας και οι πιο προχωρημένοι άνθρωποι γνωρίζουν τις προγενέστερες ζωές τους. Μια δεύτερη απάντηση είναι πως στην πραγματικότητα δεν θυμόμαστε πολλά κι ' απ' αυτή την ζωή. Επειδή δεν θυμόμαστε τι κάναμε στις 6 Φεβρουαρίου 1963, δεν σημαίνει πως δεν υπήρχαμε εκείνη την ημέρα. Κι αν μας διαφεύγει πως κάποτε είμαστε 2 χρονών, δεν σημαίνει βέβαια πως δεν υπήρξαμε 2 χρονών. Και αυτό είναι πραγματικά ευτύχημα να μην προσθέτονται στις τόσες σημερινές μας έννοιες, εμπειρίες, καταστάσεις, θάνατοι προηγούμενων ζών. Όταν καταφέρουμε να δούμε τον εαυτό μας σαν ψυχή και όχι σαν σώμα, τότε θα μπορέσουμε, αποσπασμένοι, να παρακολουθήσουμε τις προηγούμενες ζωές μας σαν θεατές ενός θεατρικού έργου. Αν στον αφώτιστο άνθρωπο γίνει γνωστό πως σε κάποια προηγούμενη ζωή σκότωσε την τωρινή γυναίκα ή μητέρα του, αυτό θα είναι μια συντριπτική εμπειρία.

σχ.3

Η ψυχή παρομοιάζεται με το κέντρο ενός τροχού και οι ακτίνες γύρω από αυτό είναι τα διάφορα εγώ και σώματα που ενσαρκώνονται. Παρατηρώντας το διπλανό σχέδιο, βλέπουμε πως, με το κύλισμα του χρόνου η μια ενσάρκωση μετά την άλλη παρουσιάζεται πάνω στη γη. Μετά, προσπερνά το παρόν και γίνεται παρελθόν, ενώ η προσωπικότητα του μέλλοντος αναδύεται στο παρόν. Παρόλο που αυτά όλα ακολουθούν μια συνεχή πορεία, η ψυχή παραμένει στο ασάλευτο και χωρίς χρονικά όρια κέντρο, σαν πηγή των εκδηλώσεων αυτών, αλλά εντελώς ανεπηρέαστη απ' αυτά.

Ένα άλλο επιχείρημα κατά της μετενσάρκωσης, στηρίζεται

στην κληρονομικότητα. Λένε πως ο άνθρωπος παίρνει τα χαρακτηριστικά του από τα γονίδια των γονιών και όχι από τις δικές του προηγούμενες πράξεις. Αλλά, θα μπορούσαμε να ρωτήσουμε, ποιά είναι η αιτία που αυτή η ψυχή μπήκε σ' ένα συγκεκριμένο σώμα. Κι ακόμα γιατί πανόμοια δίδυμα αναπτύσσουν ξεχωριστές προσωπικότητες τη στιγμή που η κληρονομικότητα και το περιβάλλον είναι ίδια και για τα δύο. Σε μια έρευνα του παρελθόντος, στην οποία υποβλήθηκαν σε ύπνωση δύο अपαράλλαχτα δίδυμα από την Dr. Wambach, αποκαλύφθηκε πως είχαν ζήσει ξεχωριστά σε προηγούμενη ζωή αλλά είχαν στενό δεσμό και για κάποιο σκοπό θέλησαν να γεννηθούν μαζί.

Ο Edgar Cayce εξηγεί: **«Κληρονομήσατε τα περισσότερα από τον εαυτό σας, όχι από την οικογένειά σας. Η οικογένειά σας είναι μονάχα το ποτάμι μέσα από το οποίο θα πλεύσει η ψυχή σας.»**

Ο Seth επιβεβαιώνει αυτή την αλήθεια:

«Κάθε εσώτερος εαυτός που υιοθετεί ένα καινούργιο σώμα επιβάλλει σ' αυτό καθώς και σε όλη τη γενετική του διαμόρφωση την ανάμνηση περασμένων φυσικών σχημάτων, με τα οποία ήταν περιβεβλημένος. Τώρα, τα παρόντα χαρακτηριστικά, συνήθως επισκιάζουν τα προγενέστερα, κυριαρχούν, ενώ τα άλλα, λανθάνοντα και παρόντα, ενυπάρχουν στο πρότυπο. Γι' αυτό, το φυσικό πρότυπο του παρόντος σώματος είναι η γενετική ανάμνηση των προηγούμενων φυσικών μορφών του εαυτού, με τις δυνάμεις και αδυναμίες τους».

Ένα παράδειγμα που θα μπορούσα ν' αναφέρω, αφορά κάποια γνωστή μου που όταν είναι κουρασμένη ή άρρωστη, έχει πάντα προβλήματα με τον αυχένα και το λαιμό της. Σε μια πνευματιστική έρευνα ανακάλυψε πως σε προηγούμενη ζωή είχε αποκεφαλιστεί.

Πολλοί χριστιανοί πιστεύουν πως το δόγμα τους αντιτίθεται στη μετενσάρκωση. Μια όμως εμπειριστατωμένη έρευνα θα μπορούσε ν' αποδείξει πως πολλά από τα λεγόμενα του Ιησού μπορούν να ερμηνευτούν σαν επιχειρήματα υπέρ της μετενσάρκωσης. Αλλά πριν προχωρήσουμε σ' αυτήν την έρευνα, θα' πρεπε ίσως να τονίσουμε πως όπως συμβαίνει με όλους τους πνευματικούς δασκάλους, ένα μέρος της διδασκαλίας α-

πευθυνόταν στους μαθητές που ήταν πιο εξελεγμένοι πνευματικά και ένα άλλο μέρος προς την αδιαφώτιστη μάζα. Ίσως ο Ιησούς να ένιωθε πως το πλήθος δεν ήταν ακόμα έτοιμο να δεχτεί αυτή την ιδέα ή ίσως οι πρώτοι εκκλησιαστικοί πατέρες έσβησαν, για ορισμένους λόγους, τα εδάφια αυτά. Ο Edgar Cayce από την «Πηγή» του επισημαίνει πως:

Σύμφωνα με τα ιστορικά γεγονότα, όπως αναφέρονται στην Καθολική εγκυκλοπαίδεια, το 553 μ.Χ. ο Αυτοκράτορας Ιουστινιανός, συνεκάλεσε την 5η Οικουμενική Σύνοδο που έγινε στην Κωνσταντινούπολη. Ο Ιουστινιανός είχε κάτω από τον έλεγχό του τον Πατριάρχη και τους Επισκόπους της Ανατολικής εκκλησίας και κράτησε τον Πάπα Βιτζύλιο φυλακισμένο για 8 ολόκληρα χρόνια, αφού τον απήγαγε από την Ρώμη το Νοέμβρη του 545 μ.Χ.

Έτσι καλεσμένοι του Ιουστινιανού στη σύνοδο του 553 ήταν μόνο Επίσκοποι της Ανατολικής Εκκλησίας που ο Ιουστινιανός είχε κάτω από την εξουσία του. Και κατεύθυνε την ψηφοφορία ώστε να αφορίσουν την δοξασία της προύπαρξης και της Μετενσάρκωσης της Ψυχής - δύο πολυσυζητημένα θέματα, εκείνου του καιρού.

Αυτά τα ατυχή γεγονότα που συνέβησαν 14 αιώνες πριν, στέρησαν τους Χριστιανούς από την αξιόλογη φιλοσοφία της μετενσάρκωσης.

Ακόμη, η πηγή του Edgar Cayce δίνει την παρακάτω άποψη του θέματος:

«Οι ενορατικές μου παρατηρήσεις λένε πως όταν οι πρώτοι χριστιανοί πατέρες αποφάσισαν να διαδώσουν την πίστη σε όλους αδιακρίτως τους ανθρώπους, αποφάσισαν να μην συμπεριλάβουν την αρχή της μετενσάρκωσης. Κι αυτό γιατί πρώτον ήταν δύσκολο να εξηγηθεί και δεύτερο γιατί ήταν δύσκολο να “χωνευτεί”. Έκανε τη ζωή πιο πολύπλοκη, την αρετή πιο αναγκαία. Ο άνθρωπος θα έπρεπε ηρωικά ν’αντιμετωπίσει το γεγονός πως μια ζωή ταλαιπωριών και πόνων ήταν μονάχα ένα θήμα προς τους ουρανοί».

Παρόλο που εξάλειψαν τα περισσότερα εδάφια που αφορούσαν τη μετενσάρκωση, παραγνώρισαν ορισμένα που κάβουν νύξη γι’ αυτήν.

Επισημαίνουμε το κεφάλαιο 11 και 17 από το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιον όπου οι μαθητές ρωτούν γιατί δεν είχε έρθει α-

κόμα ο Ηλίας, όπως έλεγαν οι προφήτες. Και ο Ιησούς αποκρίθηκε:

«Σας λέω όμως, ότι ήλθε ήδη ο Ηλίας και δεν εγνώρισαν αυτόν, αλλ' έπραξαν εις αυτόν όσα ηθέλησαν».

«Τότε ενόησαν οι μαθηταί, ότι περί Ιωάννου του Βαπτιστού είπε προς αυτούς».

Πώς θα μπορούσε ο Ιωάννης ο Βαπτιστής να είναι ο Ηλίας αν δεν ήταν η μετενσάρκωση του Ηλία;

Στο τρίτο κεφάλαιο του κατά Ιωάννη, ο Ιησούς λέει στον Νικόδημο:

«Εάν τις δεν γεννηθεί πάλιν, δεν δύναται να ιδη την βασιλείαν του θεού».

Και στο πέμπτο κεφάλαιο στο κατά Ματθαίον, λέει:

«Μόνο όταν ο άνθρωπος είναι τέλειος μπορεί να εισέλθει στην Βασιλεία των ουρανών».

Ποιός όμως μπορεί να γίνει τέλειος στο διάστημα μιας μονάχα ζωής; Ίσως να ήθελε να μας πει ότι θα πρέπει να γεννηθούμε πολλές φορές για να γίνουμε τόσο τέλειοι ώστε να μπορούμε στη Βασιλεία των ουρανών.

Όταν οι μαθητές ρώτησαν τον Ιησού σχετικά με τον εκ γενετής τυφλό, **«τίς ήμαρτεν, ούτος ή οι γονείς αυτού, ώστε να γεννηθεί τυφλός;»** (κεφ. 9 Ιωάννης) είναι φανερό πως πίστευαν στο Κάρμα διότι ήταν σίγουροι πως η τυφλότητα του οφειλόταν σε κάποιο αμάρτημα. Άρα, είχαν την πεποίθηση πως τα βάσανα ήταν αποτέλεσμα προγενέστερων αιτιών. Και θα πρέπει να πίστευαν στην μετενσάρκωση, αλλιώς πώς ήταν δυνατό ένα νεογέννητο τυφλό παιδί να έχει αμαρτήσει; εκτός αν αυτό συνέβηκε σε μια προηγούμενη ύπαρξή του.

Ο Edgar Cayce διάβαζε κάθε χρόνο τη **θίβλο** από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα. Σημειώνει μια άλλη ενδιαφέρουσα περικοπή. Είναι από την Αποκάλυψη, κεφάλαιο 130, δέκατος στίχος.

«Όποιος οδηγήσει εις αιχμαλωσίαν, εις αιχμαλωσίαν υπάγει' όποιος φονεύσει με μάχαιρα, πρέπει αυτός να φονευθεί με μάχαιρα. Εδώ είναι η υπομονή και η πίστη των αγίων.»

Βέβαια όποιος σκότωσε τον άλλο με μάχαιρα δεν είχε και αυτός το ίδιο τέλος - όχι στην ίδια ζωή. Και τι σημαίνει η υπομονή και η πίστη των αγίων άλλο από μια κατανόηση που ξεπερνά την ανθρώπινη κατανόηση και αφήνει τη δικαιοσύνη

στο νόμο του Θεού;

Αυτό μας φέρνει στο νου τον τυφλό καθηγητή του πανεπιστημίου που πήγε στον Edgar Cayce για να διαβάσει τις προηγούμενες ζωές του και ανακάλυψε πως η τωρινή του κατάσταση ήταν αποτέλεσμα μιας προηγούμενης ζωής στην Περσία όπου έβγαζε μ' ένα καυτό σίδερο τα μάτια των εχθρών.

Αφού έχασε ο Ιώβ όλα τα καλά και τα παιδιά του κι' έπεσε άρρωστος από μια φοβερή ασθένεια του δέρματος, μίλησε στο Θεό. **«Δίδαξέ με, κι εγώ θα σιωπώ, κάμε να καταλάβω σε τι έσφαλα.»** Είχε την υπομονή και την πίστη των αγίων και ήξερε πως υπέφερε εξ' αιτίας των δικών του λαθών (Κάρμα).

Άσχετα αν δεχόμαστε ή όχι τη μετενάρκωση, το μήνυμα είναι το ίδιο είτε προέρχεται από τον Ιησού Χριστό, το Βούδδα ή τις Ινδουιστικές Ιερές Γραφές.

«Ότι σπείρεις, θα θερίσεις. Κάνε στους άλλους ότι θα' θελες αυτοί να κάνουν σε σένα.

Μη θλάψεις τους άλλους με τρόπους που εσύ ο ίδιος θωρείς επιβλαβείς.»

Βούδδας

«Αυτό, συνοπτικά, είναι το καθήκον' μη κάνεις στους άλλους αυτό που θα σου προξενούσε πόνο αν το έκαναν σε σένα.»

Ινδουιστικές Ιερές Γραφές.

«Μια μόνο θρησκεία υπάρχει. Η θρησκεία της ΑΓΑΠΗΣ.»

Sri Satya Sai Baba

Θ. ΠΩΣ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΤΕ ΣΩΣΤΑ ΤΗ ΖΩΗ

Άρχισα αυτό το κεφάλαιο λέγοντας πόσο ένιωθα μόνος, απογοητευμένος και σατισμένος πριν ενστερνιστώ την ιδέα της μετενάρκωσης, του κάρμα και της ανέλιξης της συνειδητότητας. Τώρα όλα αυτά εξαφανίστηκαν. Ξέρω πια πως ο σκοπός της ζωής μου είναι ν' αναπτυχθώ, να εξελιχθώ, μέσα στα όρια των δυνατοτήτων μου με τη **δημιουργία, την αγάπη και**

την κατανόηση. Επίσης, ένας πρόσθετος στόχος μου είναι να βοηθησω κι άλλους ν' ακολουθήσουν αυτό το δρόμο.

Έπρεπε όμως να νεκρώσω τον παλιό εαυτό μου, αυτόν που ήταν προσκολλημένος σ' ένα τρόπο ζωής που μου είχαν επιβάλλει από τα παιδικά μου χρόνια. Έπρεπε να καταλάβω πως μπορούσα να είμαι αυτός που εγώ ήθελα να είμαι και όχι αυτός, που η κοινωνία θεωρεί πετυχημένο, δηλαδή πλούσιος, με γόητρο και πολλά αγαθά. Με άλλα λόγια, ψυχολογικά έσβησα τον παλιό εαυτό μου. Αυτό δεν έγινε από τη μια στιγμή στην άλλη, παρόλο που υπήρχαν περίοδοι που η αλλαγή αυτή παρουσίαζε εξάρσεις. Πάντως, κατά κανόνα οι συνήθειες, τα χαρακτηριστικά του εγώ, οι αδυναμίες για πρόσωπα και πράγματα και οι ιδέες, έσβηναν κάθε μέρα κι από λίγο. Αυτό συνεχίζεται καθημερινά και είναι αυτό που συνιστά τη ΖΩΗ. Κάθε μέρα ορισμένα κύτταρά μας νεκρώνονται ενώ ξαναγεννιούνται νέα. Έχουμε κάθε επτά χρόνια ένα εντελώς καινούργιο σώμα. Στην πραγματικότητα κανένα κύτταρο του σώματός σας δεν είναι περισσότερο από επτά ετών. Δεν θα ήταν παράλογο να λέγαμε πως το σώμα μας είναι επτά χρονών. Αλλά ο νους μας μάς κάνει να το αισθανόμαστε πολύ πιο μεγάλο σε ηλικία. Το κλειδί της εξέλιξης είναι ο διαρκής θάνατος του παλιού εαυτού μας. Ένας Αυστριακός καλόγερος το εκφράζει με γλαφυρότητα:

**«Ο άνθρωπος που πεθαίνει πριν πεθάνει, δεν πεθαίνει ό-
ταν πεθαίνει».**

Ο Δρ. Stanislov Grof στο άρθρο του «Μεταβιβάσεις: Γέννηση, Θάνατος και Αναγέννηση», εξηγεί τι συμβαίνει σ' αυτούς που υφίστανται ένα ψυχολογικό θάνατο.

«Μια ολοκληρωμένη εμπειρία θανάτου - αναγέννησης δίνει στο άτομο το συναίσθημα πως μπορεί στη ζωή του άκοπα να συμμετέχει στη δημιουργική πορεία, όπως τα λουλούδια που χωρίς προσπάθεια χρησιμοποιούν τον ήλιο, τα ορυκτά και το νερό της γης. Δε φαίνεται, όσο είναι ζωντανά να τα απασχολεί αν θα καταλήξουν σε μια γαμήλια ανθοδέσμη ή σε μια σαλάτα, αν θα τα φάει ή θα τα πατήσει μια αγελάδα. Απλώς εκφράζουν την αυτο - ολοκλήρωση της ιδιαίτερης δημιουργικής μορφής τους».

Η τεχνική για τη δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος για έναν ψυχολογικό θάνατο του εγώ, ήταν η βάση και ο σκο-

πός των αρχαίων μυστικών ιεροτελεστιών, όπως αυτών που τελούνται προς τιμή της Ίσιδας και του Όσιρι καθώς και των Ελευσινίων και Ορφικών μυστηρίων. Οι Θιβετανοί και οι Αιγύπτιοι είχαν το δικό τους **Βιβλίο των Νεκρών**, για να οδηγούν κάποιον στη διαδρομή του θανάτου και της αναγέννησης του εγώ ή του σώματος. Οι καθολικοί είχαν το **Ars Moriendi** (Τέχνη του να Πεθάνεις.)

Όταν κανείς δεχτεί την αθάνατη φύση του, πως είναι μια ψυχή, τότε μπορεί να παρακολουθήσει το θέατρο της ζωής, σχεδόν αντικειμενικά, με λιγότερους πόνους κι απογοητεύσεις. Και συμμετέχει για να εκπληρώσει το σκοπό για τον οποίο ήρθε στη γη, να πραγματώσει το ρόλο που αυτός ο ίδιος έγραψε πριν μπει στη σκηνή της ζωής.

Από την άλλη μεριά απέχει, δεν ζητά «μέρισμα» από τ' αποτελέσματα των προσπαθειών του. Κάνει ότι καλύτερο μπορεί: τα επακόλουθα τ' αφήνει στο Θεό ξέροντας πως κάθε αποτέλεσμα περιορίζεται από προηγούμενο Κάρμα. Μια εύστοχη σύγκριση είναι αυτή με τον τραπεζικό λογαριασμό. Όλοι έχουμε έναν «καρμικό τραπεζικό λογαριασμό». Οι ανιδιοτελείς σκέψεις, πράξεις και λόγια αντιπροσωπεύουν τις καταθέσεις, ενώ οι εγωϊστικές, τις αναλήψεις. Αν σε προηγούμενη ζωή κάναμε πολλές αναλήψεις, τότε και αν ακόμα κάνουμε σ' αυτή τη ζωή πολλές καταθέσεις ίσως χρειαστεί πολύς καιρός για να ισοσκελιστεί ο λογαριασμός και ν' αρχίσουμε να παίρνουμε τους τόκους. Έτσι ας συνεχίσουμε να καταθέτουμε τις ανιδιοτελείς πράξεις, έχοντας εμπιστοσύνη στην τιμιότητα του Κοσμικού Τραπεζίτη κι αυτός θα μας δώσει τους τόκους μας όταν ισοσκελιστεί ο λογαριασμός μας.

Αυτό δεν σημαίνει πως θα πρέπει μοιρολατρικά ν' αφήσουμε τα πάντα στην τύχη. Πρέπει να πράττουμε ό,τι νιώθουμε πως είναι σωστό, με συμπόνια και αγάπη για τους άλλους, κάνοντας προσπάθειες για ν' ανακουφίσουμε τον πόνο όπου κι αν υπάρχει, έχοντας πάντα στο νου πως αυτοί που υποφέρουν δεν είναι «αθώοι» αλλά πληρώνουν προηγούμενες πράξεις τους. Όμως τους αγαπάμε και τους βοηθάμε να ξεπεράσουν το πρόβλημά τους κι όλοι μαζί αναπτυσσόμαστε κι εξελισσόμαστε σ' αυτό το μονοπάτι της ζωής.

Ο Edgar Cayce γράφει κάπου: **«Η αδιαφορία σου προς τον ανθρώπινο πόνο ωθεί την τύχη να τον φέρει στα δικά σου**

σκαλοπάτια». Είναι αυτό που ονομάζεται «Αμαρτία της Παράλειψης», στην οποία περιπέφτουν άτομα που ασχολούνται με τις δικές τους εγωϊστικές ανάγκες και την καλοπέρασή τους, αδιαφορώντας για τα βάσανα των άλλων. Αυτοί οι άνθρωποι θα βρεθούν στην κατάσταση αυτών των άλλων, σε τούτη ή σε μια μελλοντική ζωή, για να ευαισθητοποιηθούν και να μάθουν να συμπονοούν και, το σπουδαιότερο, να συνειδητοποιήσουν πως όλοι οι άνθρωποι είναι ΕΝΑ.

Έτσι το κάρμα δεν είναι τόσο μια τιμωρία, όσο μια ευκαιρία για να μάθει κανείς και να εξελιχθεί. Σε τι βαθμό το κάρμα θα διαμορφώσει τη ζωή ενός ανθρώπου, θα εξαρτηθεί από τις προηγούμενες ζωές του και πόσα έχει διδαχτεί. Σημαντικός παράγοντας θα είναι η κατάσταση του καρμικού τραπεζικού λογαριασμού του. Αν χρωστάει πολλά κάρμα τότε η ελευθερία του θα είναι περιορισμένη. Αν έχει πλεόνασμα καλών κάρμα τότε έχει μεγαλύτερη ελευθερία εκλογής.

Είναι, όπως ακριβώς ένα σχολείο. Όταν είμαστε στις πρώτες τάξεις, πρέπει να κάνουμε οτιδήποτε πει ο δάσκαλος. Φτάνοντας όμως στις μεγάλες τάξεις γινόμαστε πιο υπεύθυνοι και τότε έχουμε δυνατότητες εκλογής. Όταν πάμε στο πανεπιστήμιο, μπορούμε πια ν' αποφασίσουμε τι θέλουμε να σπουδάσουμε. **Αλλά και πάλι πρέπει να περάσουμε εξετάσεις.**

Στο στάδιο αυτό πρέπει ν' αναλάβουμε τις ευθύνες όχι μόνο της εκλογής μας αλλά και των αποτελεσμάτων της εκλογής μας. Μια κακή εκλογή είναι μάθημα, γιατί κάθε εμπειρία, είτε προέρχεται από εξωτερικούς παράγοντες ή από τον εσωτερικό μας κόσμο, είναι αποτέλεσμα προηγούμενων εκλογών, σκέψεων, λόγων και πράξεων. Γι' αυτό θα πρέπει να πάψουμε να κατηγορούμε φίλους, συγγενείς, την οικογένειά μας, την κοινωνία, την κυβέρνηση, για τα προβλήματά μας. Πρέπει να παραδεχτούμε πως η σημερινή μας κατάσταση είναι αυτή που μας αξίζει και κάθε εμπειρία είναι ένα μάθημα στη ζωή. Κάθε άνθρωπος με τον οποίο διαπληκτιζόμαστε είναι ένας δάσκαλος που μας δίνει την ευκαιρία να καταλάβουμε σε ποιο σημείο εξέλιξης βρισκόμαστε. Κάθε δυσάρεστη εμπειρία είναι ένα μάθημα. Έχουμε την ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΒΟΥΛΗΣΗ ν' αποκομίσουμε ή όχι οφέλη από τις εμπειρίες μας.

Ο Thomaw Sugrue, συγγραφέας του **The story of Edgar**

Cayce, το εκφράζει έτσι: «Η ζωή κάθε ανθρώπου διαμορφώνεται ως ένα ορισμένο σημείο, από το Κάρμα, το δικό του, των συντρόφων του και γενικά όλων των αγαπημένων προσώπων του, το Κάρμα του έθνους και της φυλής του, ακόμα και το Κάρμα του ίδιου του κόσμου. Αλλά όλα αυτά, μεμονωμένα ή συλλογικά δεν ξεπερνούν την ελεύθερη βούληση.

» Αυτό που βαραίνει είναι πώς αντιμετωπίζει ο άνθρωπος τις επιρροές αυτές και τις παρορμήσεις, πώς αντιδρά. Απ' αυτό εξαρτάται η εξέλιξη της ψυχής του. Διότι εξ' αιτίας του Κάρμα μερικά πράγματα είναι πιο πιθανά από άλλα. Όσο όμως υπάρχει ελεύθερη βούληση οτιδήποτε είναι πιθανό».

Πολλοί από τους αναγνώστες θα ξαφνιαστούν μαθαίνοντας πως οι ίδιοι διάλεξαν το πλαίσιο της ζωής τους. Διάλεξαν να γεννηθούν σ' αυτή την εποχή, σ' αυτό το ορισμένο οικογενειακό περιβάλλον, κάτω απ' αυτές τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές συνθήκες. Αυτά δεν συνέβησαν τυχαία. Όταν η Dr Wambach ρώτησε τα άτομα τα οποία είχαν υποβληθεί σε μια έρευνα ανάμνησης από παλαιότερες ζωές, αν αυτά είχαν διαλέξει να γεννηθούν στον εικοστό αιώνα, πήρε τις εξής απαντήσεις:

«Διάλεξα αυτήν την περίοδο να ζήσω, γιατί ένιωσα πως στόχος μου ήταν να συναντήσω ορισμένους ανθρώπους που επίσης είχαν διαλέξει αυτή την χρονική περίοδο».

— Περίπτωση Β -12—

«Ήρθα αυτό το διάστημα για να γνωρίσω καλύτερα τη μητέρα μου που σε μια προηγούμενη ζωή ήταν η πιο καλή μου φίλη και θα ήταν στην ζωή σ' αυτή την χρονική περίοδο».

— Περίπτωση Β -55—

«Διάλεξα να ζήσω το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα γιατί γεννιούνται πνεύματα πιο προοδευμένα και είναι πιο εφικτή η παγκόσμια ειρήνη καθώς και η έννοια του συλλογικού εαυτού του ανθρώπινου γένους».

— Περίπτωση Α -384—

«Διάλεξα το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα, γιατί η ιστορία περνά από μια θρησκευτική σε μια επιστημονική άπο-

ψη και στο τέλος αυτής της εποχής θα υπάρξει ένα πνευματικό ξύπνημα».

— Περίπτωση Β —88—

Πέρα από την πνευματική γαλήνη και τη σαφήνεια με την οποία διαγράφεται ο σκοπός της ζωής, πλεονεκτήματα που προσφέρει η παραδοχή της μετενσάρκωσης και η γνώση των προηγούμενων ζωών, υπάρχουν και άλλα πιο «επίγεια» οφέλη. Μερικά απ' αυτά είναι τα παρακάτω:

α) Μπορεί κανείς να έχει ένα εμπειρικό βίωμα σαν άντρας, γυναίκα, παιδί, μαύρος, κίτρινος, Έλληνας, Τούρκος, εγκληματίας, θύμα, πλούσιος, ζητιάνος, εργοδότης, υπάλληλος. Αυτή η εμπειρία είναι δυνατό να τον κάνει να δει με απόσπαση την «παρούσα» του κατάσταση και να έχει μεγαλύτερη κατανόηση για τις ανάγκες και τα προβλήματα των άλλων. Ίσως έτσι μετριάστουν οι φανατισμοί, τα μίση και οι πολεμικές επιχειρήσεις.

β) Μια εμπειρία της πορείας του θανάτου θα μπορούσε να κάνει κάποιον να νιώσει πιο βαθιά την αθανασία της συνειδητότητας ενώ ταυτόχρονα ο φόβος του θανάτου και το μοιρολόι για τους νεκρούς θα έπαυαν για να πάρει η ζωή μια όψη πιο χαρούμενη.

γ) Όπως είπαμε παραπάνω, πολλοί κατέχονται από φόβο και αβεβαιότητα, που ξεκινούν από προηγούμενες ζωές. Αυτοί θα έχουν την ευκαιρία ξαναζώντας τα αρνητικά αυτά βιώματα, ν' απελευθερωθούν.

δ) Ψυχές που στο παρελθόν είχαν αναπτύξει καλλιτεχνικές, μουσικές, διανοητικές, επιστημονικές ή οποιεσδήποτε άλλες ικανότητες, θα έχουν την δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με την πολυδιάστατη φύση τους και να εκφράσουν αυτά τα ταλέντα, για περισσότερη προσωπική και κοινωνική ολοκλήρωση.

ε) Μπορούμε ακόμα να σχηματίσουμε μια ακριβέστερη εικόνα της ζωής στο διάστημα της ιστορίας του πολιτισμού μας και ακόμα προγενέστερων πολιτισμών, όπως της Ατλαντίδας. Οι κύκλοι της ακμής και παρακμής θα γίνουν ολοφάνεροι και η προοπτική μας πιο πλατιά.

ζ) Παράλληλα με την ικανότητα να εισχωρεί κανείς στην περιοχή της ψυχικής μνήμης, που περιλαμβάνει αυτές τις πε-

ρασμένες εμπειρίες, θα έρθει επίσης η ικανότητα να συντονιζόμαστε με μελλοντικές «πιθανότητες». Παρόλο που το μέλλον είναι ανοιχτό στην άσκηση της ελεύθερης βούλησης, είναι ταυτόχρονα περιορισμένο, κατά κάποιο τρόπο, από προγενέστερα Κάρμα. Θα έχουμε τη δυνατότητα να δούμε πιο καθαρά πού κατευθυνόμαστε με τις εκλογές που κάνουμε.

Τελειώνοντας αυτό το κεφάλαιο, έχω να πω πως η ζωή μου μέχρι τώρα μου παρουσίασε τέτοιες εμπειρίες που με οδήγησαν να δεχτώ την ιδέα της μετενσάρκωσης, την καλύτερη μέχρι στιγμής απάντηση στα ερωτήματά μου ως προς τη φύση της ύπαρξής μου σ' αυτό το σώμα, πάνω σ' αυτή τη γη. Ίσως στο μέλλον αναθεωρήσω τις απόψεις μου. Αυτή η πίστη έδωσε νόημα, δημιουργικότητα και ήρεμη σιγουριά στη ζωή μου.

«Η γνώση των προηγούμενων ενσαρκώσεών σας είναι άχρηστη αν δεν γνωρίζετε την πραγματική φύση της παρούσας ζωής σας. Δεν είναι δυνατό να δικαιολογήσετε ή να συνειδητοποιήσετε τωρινές καταστάσεις λέγοντας, «Αυτό συμβαίνει επειδή έκανα κάτι σε προηγούμενη ζωή» γιατί τώρα έχετε την δυνατότητα ν' αλλάξετε αρνητικές επιρροές. Μπορεί να προκαλέσετε για κάποια αιτία αρνητικές επιρροές. Όμως η αιτία έχει πάντοτε να κάνει με την κατανόηση και η κατανόηση εξαφανίζει τις επιρροές αυτές».

«Seth»

VIII

ΤΑ ΧΟΝΤΡΑ ΚΑΙ ΛΕΠΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Πριν συζητήσουμε για το θέμα των σωμάτων του ανθρώπου, ας εξετάσουμε πρώτα πώς γνωρίζουμε ό,τι γνωρίζουμε.

Υπάρχουν βασικά τρεις τρόποι για να γνωρίσουμε κάτι. Ο πρώτος είναι να το γνωρίσουμε από κάποιον άλλον είτε ακούγοντας είτε διαβάζοντας. Μ' άλλα λόγια, δεχόμαστε ό,τι ακούμε ή διαβάζουμε σαν αληθινό, μ' όλο που δεν έχουμε στην πραγματικότητα δει ή ανακαλύψει αυτήν την αλήθεια μόνοι μας. Για παράδειγμα, ένας γιατρός σας λέει πως έχετε συκώτι.

Παρ' όλο που δεν έχετε δει το συκώτι σας, πιστεύετε το γιατρό. Ο επιστήμονας λέει πως ο κόσμος είναι φτιαγμένος από μικροσκοπικά άτομα. Τον πιστεύουμε, παρ' όλο που δεν μπορούμε να δούμε τα άτομα. Ενενήντα στις εκατό από τις πληροφορίες που βρίσκονται μέσα στο νου μας, μάζ είναι γνωστές από γεγονότα για τα οποία έχουμε ακούσει ή διαβάσει και δεχτεί, παρ' όλο που δεν τα έχουμε βιώσει άμεσα.

Ο δεύτερος τύπος γνώσης είναι συμπερασματικός. Βλέπετε φως να έρχεται μέσα από το παράθυρο και συμπεραίνετε πως έξω έχει ήλιο, παρ' όλο που δεν τον έχετε στην πραγματικότητα δει. Βλέπετε νερό πάνω στο πάτωμα του μπάνιου και συμπεραίνετε πως κάποιος πήρε το μπάνιο του. Όταν συμπεραίνετε κάτι, το δέχεστε σαν κάτι που είναι αληθινό. Γιατί αυτό που βλέπετε είναι σαν μια απόδειξη ότι είναι αληθινό.

Αλλά δεν έχετε βιώσει, δεν έχετε ζήσει στην πράξη το πραγματικό γεγονός το οποίο συμπεραίνετε. Δηλαδή, δεν έχετε δει τον ήλιο ή το άτομο να παίρνει το μπάνιο του.

Ο τρίτος τρόπος για να γνωρίσουμε κάτι είναι η άμεση εμπειρία. Οι ίδιες σας οι αισθήσεις κι' ο νους σας έρχονται σε άμεση επαφή με το γεγονός που δέχεστε πως είναι αληθινό. Ας πάρουμε ένα παράδειγμα που αποδεικνύει τους τρεις τύπους γνώσης.

Κάποιος έρχεται απ' έξω και λέει πως βρέχει. Σέβεστε αυτό το πρόσωπο και δεν έχετε λόγους να μην το πιστέψετε· έτσι δέχεστε σαν γεγονός πως έξω βρέχει. Αυτό λέγεται γνώση εξ' ακοής. Ή μπορεί να δείτε κάποιον να έρχεται απ' έξω με τα μαλλιά και τα ρούχα του υγρά και μπορεί ν' ακούσετε και κάποιον ήχο της βροχής που πέφτει έξω. Από αυτά τα δύο γεγονότα μπορείτε έμμεσα να συμπεράνετε πως έξω βρέχει. Αν πάτε έξω και σταθείτε κοιτάζοντας προς τον ουρανό κι' αφήσετε τη βροχή να πέσει πάνω στο πρόσωπό σας ώστε με τις αισθήσεις σας να νιώσετε συνειδητά και άμεσα την πραγματικότητα της βροχής, τότε έχετε γνώση από άμεση εμπειρία.

Στις περιπτώσεις εξ' ακοής και συμπεράσματος υπάρχει πάντα χώρος για αμφιβολία· δηλαδή το άτομο θα μπορούσε να λέει ψέματα ή να μην είναι σωστά πληροφορημένο ή να έχει παραισθήσεις. Ή το δεύτερο πρόσωπο θα μπορούσε να είχε καταβρεχτεί τυχαία με ένα λάστιχο που ποτίζουν τον κήπο, κι' ο ήχος που τον νομίσατε για ήχο βροχής θα μπορούσε να ήταν από τον άνεμο. Αλλά όταν πάτε έξω και έχετε απ' ευθείας την εμπειρία της βροχής με τις ίδιες σας τις αισθήσεις, τότε υπάρχει πολύ λίγος χώρος γι' αμφιβολία, εκτός φυσικά κι' αν αμφιβάλλετε για τη λειτουργία των ίδιων σας των αισθήσεων και του νου σας.

Η Πνευματική γνώση αποκτιέται επίσης με τους τρεις παρά πάνω τρόπους. Τα περισσότερα απ' όσα γνωρίζουμε για το πνευματικό πεδίο, για τη ζωή και το θάνατο, για το τι συμβαίνει μετά το θάνατο, για τη σημασία της ζωής, τα γνωρίζουμε απ' αυτά που έχουμε ακούσει και απ' αυτά που συμπεραίνουμε. Έχουμε την Ιερά Βίβλο, τις Ιερές Γραφές, τους Αγίους και τους Σοφούς, που μας μεταβιβάζουν αυτές τις αλήθειες. Όσοι να έχουμε εκείνη την άμεση εμπειρία της Υπέροχης Αλήθειας, είμαστε αναγκασμένοι να δεχτούμε και να χρησιμο-

ποιήσουμε αυτές τις βοηθητικές συμβουλές κι' εξηγήσεις που μας δίνονται απ' αυτούς τους Άγιους και Σοφούς που έζησαν πριν από εμάς. Μπορούμε ακόμη να παρατηρούμε τον κόσμο και να χρησιμοποιούμε τη λογική μας για να συμπεραίνουμε μερικές από τις πνευματικές αλήθειες που δεν μπορούμε ακόμη να συνειδητοποιήσουμε στην πράξη μόνοι μας. Υπάρχει ένα ρητό που λέει: «Όπως τα άνω έτσι και τα κάτω». Αυτό σημαίνει πως οι νόμοι που παρατηρούμε στο φυσικό επίπεδο, είναι απλώς κατώτερες εκδηλώσεις των ίδιων νόμων που λειτουργούν στα πιο λεπτά επίπεδα ύπαρξης. Για παράδειγμα, στη φυσική, ο νόμος του Νεύτωνα που λέει πως κάθε δύναμη που εξασκείται πάνω σ' ένα αντικείμενο θα διεγείρει μια όμοια κι' αντίθετη δύναμη, είναι απλώς μια πιο χοντρή, υλική εκδήλωση του Νόμου του Κάρμα.

Παρατηρώντας τη φύση, μπορούμε να βγάζουμε συμπεράσματα για γεγονότα της λεπτής πραγματικότητας, της οποίας η φύση είναι μια πιο χοντροκομμένη, πιο απτή υλική εκδήλωση.

(Θα μιλήσουμε για το νόμο του Κάρμα στο 9ο κεφάλαιο).

Όμως, όσα κι' αν διαβάσουμε, όσες διαλέξεις κι αν ακούσουμε κι' όσες παρατηρήσεις κι' αν κάνουμε διανοητικά, παραμένει η δυνατότητα της αμφιβολίας, μέχρι τη μέρα που θα μπορούμε να υπερβούμε τον ορθολογιστικό νου και να έχουμε άμεση εμπειρία της Αλήθειας.

Η Υπέρτατη Αλήθεια είναι πέρα από το νου και πέρα από τις λέξεις. Αυτά που ακούμε, αυτά που διαβάζουμε και τα συμπεράσματα που βγάζουμε, μπορούν μόνο να μας φέρουν κοντά στο χείλος της αλήθειας, γιατί είναι λειτουργίες του νου και βασίζονται σε δυαδική σκέψη. Η Απόλυτη Αλήθεια είναι Μία και πέρα από κάθε σκέψη, σχόλιο, λόγο ή εξήγηση.

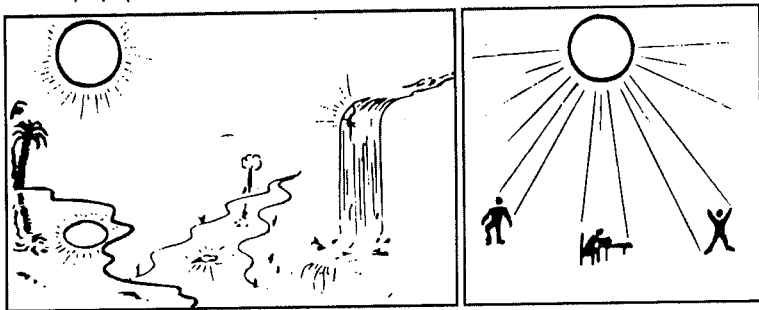
Ο νους είναι δυνατό να υποταχθεί και να αποκτήσει κανείς άμεση εμπειρία με τη βοήθεια διαλογισμού ή έντονης βαθιάς αφοσίωσης. Αυτό είναι το μήνυμα όλων των θρησκειών.

A. ΘΕΟΣ, ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΗ

Στην απόλυτη πραγματικότητα υπάρχει μόνο Ένα Όν· υπάρχει σαν ανεκδήλωτο και σαν έκφραση του εκδηλωμένου κόσμου. Ονομάζεται ΘΕΟΣ. Αυτός είναι ο Θεός στην ανεκδή-

λωτη χωρίς τέλος κατάστασή Του, καθώς και ο Θεός σαν σύνολο του δημιουργημένου σύμπαντος. Ονομάζουμε την εκδηλωμένη όψη του Θεού, φύση. Η φύση είναι η απατηλή ψευδαισθητική δύναμη που κρύβει την ενότητα του Ενός Όντος και το κάνει να φαίνεται σαν τα πολλά πλάσματα και αντικείμενα μέσα στο φυσικό σύμπαν.

Το Πνεύμα είναι ένα με το Θεό· δεν υφίσταται γέννηση, θάνατο, αλλαγή, εξέλιξη ή βελτίωση. Το πνεύμα παραμένει πάντα τέλειο, απεριόριστο και ανεπηρέαστο από οποιεσδήποτε εμπειρίες κι' αν έχει το σώμα ή ο νους. Όλες οι ταλαιπωρίες κι' οι αλλαγές γίνονται μέσα στα διάφορα σώματα που, με τη βοήθειά τους, η ψυχή εκφράζεται πάνω στη γη. Για παράδειγμα, η εικόνα του ήλιου εμφανίζεται με εκατομμύρια διαφορετικούς τρόπους πάνω στις χιλιάδες σώματα νερού σ' ολόκληρο τον πλανήτη. Με τον ίδιο τρόπο, το Ένα παγκόσμιο πνεύμα προβάλλεται σαν τα διάφορα όντα που υπάρχουν πάνω στον πλανήτη. (Βλέπε σχήμα 4).

σχ.4

Τώρα, όταν διαταράξουμε το νερό, η εικόνα αλλάζει το σχήμα της· αλλά επηρεάζεται καθόλου ο ήλιος από τα κυματάκια στην επιφάνεια του νερού; Ασφαλώς όχι. Με τον ίδιο τρόπο, το Πνεύμα που είναι αγνό φως δεν επηρεάζεται κατά κανένα τρόπο από τις επιτυχίες και τις αποτυχίες που περνάει το σώμα, ο νους κι' η προσωπικότητα.

Για να εκφραστεί το πνεύμα πάνω στη γη, πρέπει να προβάλλει μια σειρά από σώματα, οχήματα ή όργανα, (μπορείτε να τα ονομάσετε όπως θέλετε) τα οποία μπορούν ν' αντιλαμβάνονται τους φυσικούς και λεπτούς κόσμους και ν' αλληλεπι-

δρούν μ' αυτούς.

Μ' όλο που το πνεύμα είναι «πανταχού παρόν» φαίνεται νάναι περιορισμένο απ' αυτά τα περιβλήματα, καλύμματα. Το πνεύμα υπάρχει πέρα απ' αυτά τα καλύμματα μέσα στο χρόνο και το χώρο, γιατί αυτά τα σώματα είναι θνητά και με περιορισμένη διάρκεια, ενώ το πνεύμα είναι αθάνατο και άπειρο. Τα σώματα αυτά ονομάζονται: **αιτιατό σώμα, ανώτερο διανοητικό σώμα, νοητικό σώμα, (κοινός νούς), ενεργειακό σώμα και υλικό σώμα.**

B. ΤΟ ΑΙΤΙΑΤΟ ΣΩΜΑ

Το πιο λεπτό, το πιο αιθέριο σώμα που προβάλλεται από το πνεύμα είναι το Αιτιατό σώμα. Αυτό το σώμα είναι πολύ πιο λεπτό από το νου. Είναι η αποθήκη των εμπειριών όλων των διαφόρων ενσαρκώσεων, που έχει προβάλλει αυτό το συγκεκριμένο πνεύμα. Όλες οι πράξεις, οι σκέψεις, τα λόγια και οι αντιλήψεις όλων των προηγούμενων σωμάτων αυτού του πνεύματος, είναι καταγραμμένες μέσα σ' αυτό το λεπτεπίλεπτο σώμα που συνεχίζει να υπάρχει μετά το θάνατο των πιο χονδρών σωμάτων. Το σώμα αυτό υπάρχει ανάμεσα στις ζωές και το πνεύμα το φέρει κατά τη διάρκεια όλων των διαφορετικών ενσαρκώσεων μέχρι την τελική απελευθέρωση. Αυτοπραγμάτωση είναι η εγκατάλειψη κάθε ταύτισης με τα περιβλήματα και η συνειδητοποίηση της αληθινής, αιώνιας, απεριόριστης ύπαρξης του Πνεύματος. Όταν αυτό συμβεί, τότε κι' αυτό το αιτιατό σώμα, καταστρέφεται και το πνεύμα ζει πια ενωμένο με το Θεό.

Ονομάζεται αιτιατό σώμα, γιατί αυτές οι καταγραμμένες εμπειρίες από περασμένες ζωές, σχηματίζουν τους παράγοντες που θα περιορίζουν την παρούσα και τις μέλλουσες ζωές, μέσα από τον νόμο του Κάρμα. Επειδή αυτά τα κάρμα πρέπει να ξεπληρωθούν, καθορίζουν τον τύπο του σώματος, της προσωπικότητας και των εμπειριών της ζωής που είναι προκαθορισμένα για την κάθε συγκεκριμένη ζωή.

Ο νόμος του Κάρμα ορίζει πως η κάθε σκέψη, ο κάθε λόγος και οι πράξεις που διέπραξαν τα σώματα, πρέπει να ξαναγυρίζουν σ' εκείνα τα σώματα. Το πνεύμα δεν επηρεάζεται κα-

τά κανένα τρόπο απ' αυτές τις καρμικές αντιδράσεις. Αλλά τα παρόντα και τα μελλοντικά σώματα και ο νους που προβάλλονται απ' το πνεύμα, επηρεάζονται απ' τις δράσεις και τις αντιδράσεις των προηγούμενων σωμάτων που είχε χρησιμοποιήσει εκείνο το πνεύμα. Αυτό μπορεί να συμβεί κάπως όπως η μεταφορά της κεκτημένης ταχύτητας από μια μπάλλα μπιλιάρδου σε μιαν άλλη.

σχ. 5

Μια μπάλλα του μπιλιάρδου μπαίνει σε κίνηση. Όταν χτυπήσει μια άλλη μπάλλα σταματάει κι η άλλη μπάλλα συνεχίζει. Η κατεύθυνση της δεύτερης μπάλλας εξαρτάται από την ταχύτητα και την κατεύθυνση της πρώτης. Αν αυτή χτυπήσει μια τρίτη μπάλλα, θα σταματήσει και η τρίτη μπάλλα θα συνεχίσει. Η κατεύθυνσή της θα εξαρτηθεί απ' την ταχύτητα και την φορά της δεύτερης μπάλλας που ήταν η αντανάκλαση της πρώτης μπάλλας. Έτσι το Κάρμα είναι η κεκτημένη ταχύτητα κι η κατεύθυνση των προηγούμενων σωμάτων, που έχει μεταφερθεί στα φρεσκο-δημιουργημένα σώματα. Αυτό συνεχίζεται μέχρι τελικά μια από τις μπάλλες (σώματα) ξεφύγει μέσα από την τρύπα της Αυτο-πραγμάτωσης.

Έτσι οι πληροφορίες που είναι αποθηκευμένες μέσα στο αιτιατό σώμα, γίνονται η αιτία των συνθηκών των επόμενων σωμάτων όπως είναι τα σωματικά και νοητικά χαρακτηριστικά, οι διάφορες κληρονομικές σωματικές δυνάμεις και αδυναμίες, η κοινωνική τάξη μέσα στην οποία κανείς γεννιέται, οι κυριότερες σχέσεις κι εμπειρίες, και το μήκος της ίδιας της ζωής. Τα χρωματοσώματα τότε, είναι απλές σωματικές εκδηλώσεις των παρορμήσεων ή των κάρμα που είναι αποθηκευμένες μέσα στο αιτιατό σώμα.

Ένα πνεύμα θα διαλέξει γονείς που μπορούν να το εφοδιάσουν με τα κληρονομικά χρωματοσώματα που του είναι απαραίτητα για να δημιουργήσει τον τύπο του σώματος και του νου που του χρειάζονται για να επεξεργαστεί το Κάρμα του. Το Πνεύμα κατευθύνει την ακριβή εκλογή χρωματοσωματικού

συνδυασμού ανάμεσα από χιλιάδες δυνατούς συνδυασμούς.

Γ. Η ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΙΑΝΟΙΑ

Το επόμενο λεπτό σώμα είναι το διανοητικό σώμα ή ανώτερη διάνοια. Η διάνοια που αναφέρουμε εδώ δεν έχει καμιά σχέση με τη διάνοια του πανεπιστημιακού καθηγητή ή του ατόμου που θεωρείται «διανοούμενος». Διάνοια εδώ σημαίνει την ευφυΐα που μπορεί να διακρίνει ανάμεσα στην μεταβαλλόμενη σχετική πραγματικότητα των συγκινήσεων, σκέψεων και πράξεων και στην σταθερή, αμετάβλητη Πραγματικότητα του Πνεύματος.

Η Ανώτερη διάνοια παρατηρεί το κατώτερο νοητικό σώμα (τον κοινό νου) και επηρεάζει αποφασιστικά την ορθότητα της λειτουργίας του και αναπόφευκτα φτάνει κάποτε η ευτυχισμένη στιγμή που μπορεί να το ελέγχει και να το κατευθύνει.

Η ανώτερη διάνοια είναι αυτό που μας κάνει ικανούς να συνειδητοποιούμε αντικειμενικά το νου μας την ώρα του διαλογισμού ή στην καθημερινή φυσιολογική λειτουργία του.

Αυτή παρατηρεί και αξιολογεί τη λειτουργία του νου. Όταν η ανώτερη διάνοια αναπτυχθεί, γινόμαστε ικανοί να παρατηρούμε τις διάφορες εναλασσόμενες συγκινησιακές και σωματικές καταστάσεις σαν ένα περαστικό θέατρο. Καταλαβαίνουμε τότε πως δεν είμαστε αυτές οι συγκινήσεις, τα πάθη και τα συναισθήματα, αλλά πως αυτά όλα είναι μάλλον πρόσκαιρα κύματα εμπειριών που θα περάσουν μέσα από μας αν τους το επιτρέψουμε, χωρίς ν' αντιστεκόμαστε.

Η ανάπτυξη της ανώτερης διάνοιας με τη βοήθεια διαλογισμού και φιλοσοφικής έρευνας είναι απαραίτητη για τον κάθε άνθρωπο που αναζητάει μια διέξοδο απ' τον εφιάλτη της συναισθηματικής και νοητικής σύγχυσης που μαστίζει τη σημερινή κοινωνία.

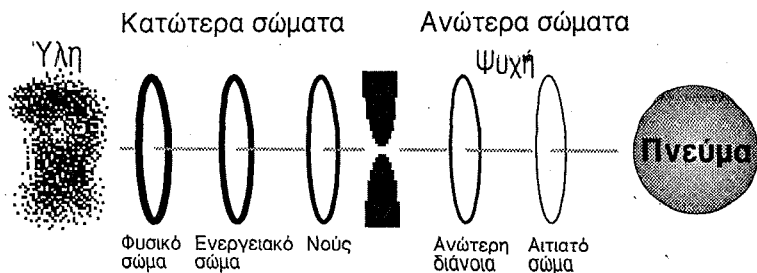
Δ. ΟΙ ΟΡΟΙ ΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑ

Τώρα, για να γίνουμε πιο σαφείς, θα δώσουμε τον ορισμό της ψυχής σαν το συνδυασμό του αιτιατού και του ανώτερου

διανοητικού σώματος. Αυτός είναι ένας αυθαίρετος ορισμός που γίνεται για το σκοπό αυτού του κεφαλαίου. Όταν άλλοι χρησιμοποιούν τη λέξη ψυχή μπορεί ν' αναφέρονται στο πνεύμα στο οποίο εμείς αναφερθήκαμε προηγουμένως σαν τέλειο φως. Υπάρχει μεγάλη σύγχυση σχετικά με τη διαφορά που υπάρχει στη σημασία αυτών των δύο λέξεων. Συχνά τις χρησιμοποιούμε εναλλακτικά, αναφερόμενοι στο ίδιο πράγμα. Το τι σημαίνουν οι λέξεις ορίζεται από μας τους ίδιους. Έτσι για τον αντικειμενικό στόχο αυτού του βιβλίου, ονομάζουμε αυτό που είναι τέλειο κατά τη διάρκεια ολόκληρης της εξελικτικής του πορείας και πάντα σε ένωση με το Θεό, «Πνεύμα». Και ονομάζουμε τα δυο λεπτά σώματα που παίρνει το πνεύμα, «ψυχή». Αυτό το κάνουμε, γιατί αυτά τα δυο λεπτότατα σώματα, σ' αντίθεση με το νοητικό και το φυσικό σώμα, δεν χάνονται μετά το θάνατο του φυσικού σώματος. Στην πραγματικότητα, αυτά (ή ό,τι ονομάζουμε ψυχή) επιζούν, ανάμεσα στις ζώες και περνούν από μια βαθμιαία διαδικασία εξαγνισμού και ανάπτυξης ώσπου ν' αντιληφθούν την αληθινή τους ταυτότητα σαν πνεύμα. Έτσι μπορούμε να μιλάμε για την εξελισσόμενη ψυχή, δηλαδή για την εξέλιξη του αιτιατού και του ανώτερου διανοητικού σώματος. Δεν μπορούμε όμως να μιλάμε για εξελισσόμενο πνεύμα, γιατί πώς είναι δυνατόν κάτι που είναι αιώνιο, γνωρίζει τα πάντα και βρίσκεται πάντα σε κατάσταση ευδαιμονίας, να εξελιχθεί;

Το πνεύμα είναι αγνή συνειδητότητα που δεν μπορεί στην πραγματικότητα να γεννηθεί, να μεγαλώσει, να ελαττωθεί ή να πεθάνει. Το πνεύμα, η αγνή συνειδητότητα όλων των πλασμάτων, είναι ένα και το αυτό. Η συνειδητότητα που υπάρχει μέσα σ' ένα παιδί και στον μορφωμένο ενήλικα είναι η ίδια. Είναι η ίδια συνειδητότητα μέσα στον ευφυή και τον καθυστερημένο, τον άγιο και τον έγκληματία, το δέντρο, τη μύγα, τον ήλιο. Όλα είναι προβολές της μιας αγνής συνειδητότητας που ονομάζεται Θεός ή Πνεύμα. Το παράδειγμα με το φως που λάμπει αιώνια (σχ.6) θα βοηθήσει να το αντιληφθούμε καλύτερα.

Το φως ακτινοβολεί μέσα από ένα άνοιγμα σαν το διάφραγμα της φωτογραφικής μηχανής. Φανταστείτε πως η μηχανή του παραδείγματός μας έχει ένα μακρύ φακό με πέντε φίλτρα πάνω του. **Τα φίλτρα αυτά, αντιπροσωπεύουν τα πέντε σώματα: αιτιατό, ανώτερο διανοητικό, νοητικό, ενεργειακό και υ-**

σχ. 6

Λικό. Το φως είναι η όψη της αιώνιας αμετάβλητης συνειδητότητας του πνεύματος. Παρ' όλο που είναι το ίδιο, η προβολή του μέσα στο φυσικό κόσμο αλλοιώνεται από το μέγεθος του διαφράγματος και την καθαρότητα και τη διαύγεια των φακών. Πριν από τη γέννηση, το άνοιγμα είναι κλειστό και το φως της συνειδητότητας δεν εμφανίζεται μέσα στον υλικό κόσμο.

Κατά τη διάρκεια της γέννησης ενός όντος μέσα στον υλικό κόσμο, η συνειδητότητα αυτή εμφανίζεται. Μήπως γεννήθηκε ή δημιουργήθηκε τότε; Φυσικά όχι. Πάντα υπήρχε, απλώς τώρα έγινε ορατή από τις χοντρές σωματικές αισθήσεις. Με τον ίδιο τρόπο, όταν το άνοιγμα κλείνει, αυτό το ονομάζουμε θάνατο, γιατί δεν υπάρχει πια ένδειξη συνειδητότητας. Μήπως η συνειδητότητα πέθανε; Όχι, απλώς δεν είναι φανερή στις σωματικές αισθήσεις.

Η πυκνότητα του φωτός που περνάει από τα φίλτρα του σώματος και του νου θα εξαρτηθεί από την καθαρότητα των διαφόρων σωμάτων. Καρμικές συνθήκες μπορεί να απαιτήσουν τη δημιουργία ενός καθυστερημένου διανοητικά πλάσματος. Είναι εδώ λιγότερη η συνειδητότητα; Όχι, το όχημα μέσα απ' το οποίο εκφράζεται αυτή η συνειδητότητα, είναι απλώς τραυματισμένο και ατελές. Καθώς εξελισσόμαστε μέσα απ' τις πολλές διαδοχικές ενσαρκώσεις, μαθαίνουμε - ευτυχώς - κι εξαγιζόμαστε και το ποσοστό αυτής της συνειδητότητας που εκφράζεται μέσα από τις σκέψεις μας, τα λόγια, και τις πράξεις μας αυξάνεται: έτσι εκδηλώνουμε μεγαλύτερη ενέργεια, αγάπη, αντοχή, κατανόηση και δημιουργικότητα στη ζωή μας.

Όμως η συνειδητότητα παραμένει η ίδια. Το διάφραγμα μόνο έχει γίνει πλατύτερο και τα φίλτρα πιο καθαρά. Ο Ιησούς Χριστός ήταν ένα παράδειγμα ενός διάπλατα ανοιχτού δια-

φράγματος και τέλεια καθαρών φίλτρων. Εκείνος δεν είχε εγώ. Ήταν όλος Αγάπη και Σοφία.

Προσέξτε, αν θέλετε, πως τα δύο λεπτά φίλτρα της ψυχής (το αιτιατό και το ανώτερο διανοητικό σώμα) βρίσκονται στο εσωτερικό μέρος του διαφράγματος. Έτσι εξακολουθούν να χαίρονται το φως του πνεύματος ακόμη κι ύστερα απ' τον θάνατο και πριν απ' τη γέννηση. Όπως αναφέραμε προηγουμένως, αυτά τα σώματα εξακολουθούν να υπάρχουν ανάμεσα σε κάθε ζωή· εγκαταλείπονται μόνο κατά την τελική Αυτοπραγμάτωση.

Τα πιο χοντροειδή οχήματα, όπως ο κοινός νους, το ενεργειακό σώμα και το υλικό σώμα, καταστρέφονται και ξαναδημιουργούνται σε κάθε διαδοχική ενσάρκωση.

Ε. ΤΑ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΣΩΜΑΤΑ

Ο νους είναι το τρίτο σώμα. Είναι υπεύθυνος για τις αλληλεπιδράσεις με τον εξωτερικό κόσμο. Είναι η πλευρά του νου που βιώνει τα διάφορα σκαμπανεβάσματα της ζωής, και που συχνά βρίσκεται σε σύγχυση και παίρνει λάθος κατεύθυνση. Ο κατώτερος νους συνήθως ψάχνει να βρει ασφάλεια κι ευτυχία στον εξωτερικό κόσμο των κτήσεων και των σχέσεων. Επειδή δεν τα καταφέρνει να επιτύχει να βρει αυτή την ασφάλεια, την ευτυχία, βρίσκεται συχνά σε κατάσταση δυστυχίας και κατάθλιψης.

Αναπόφευκτα, ύστερα από πολλές διαδοχικές ζωές που αποτυχαίνει να βρει αυτό που επιθυμεί μέσα στον εξωτερικό κόσμο, αρχίζει να κοιτάζει προς τα μέσα. Κι' είναι τότε που η ανώτερη διάνοια μπορεί να αφυπνιστεί. Η ανώτερη διάνοια αναπτύσσεται τότε με τη βοήθεια της εμπειρίας, της πνευματικής πειθαρχίας και τη Χάρη του Θεού. Καθώς αναπτύσσεται, οδηγεί τον νου όπως ένας γεμάτος αγάπη γονιός θα οδηγήσει ένα παιδί. Με συμπόνια και πειθαρχία.

Ο νους δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς το ενεργειακό σώμα, που υπάρχει σαν δύναμη υποστηρικτική για τις λειτουργίες του νου. Αυτό ενεργοποιεί επίσης το υλικό σώμα και προσφέρεται σαν συνδετικός κρίκος επικοινωνίας ανάμεσα στο νου και το υλικό σώμα. Αυτή η φυσική ζωϊκή ενέργεια μπορεί

να εκφραστεί με πολλούς και διάφορους τρόπους, π.χ. σαν νευρική ενέργεια, ενέργεια σκέψης, σεξουαλική ενέργεια, θερμική ενέργεια, σωματική κίνηση, ιαματική ενέργεια, ηλιακή ενέργεια, αιολική ενέργεια (αέρας), ατομική ενέργεια, αλλά όλες είναι από την ίδια πηγή.

Κάθε άτομο, θα έχει προδιάθεση να χρησιμοποιεί αυτή την ενέργεια με τον δικό του χαρακτηριστικό τρόπο. Μερικοί θα είναι πιο νοητικοί. Άλλοι θα έχουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για σωματική ή σεξουαλική δραστηριότητα. Κάποιοι άλλοι θα εκφράσουν αυτή την ενέργεια με δημιουργικές δραστηριότητες, όπως μουσική ή τέχνη.

Όταν η διαθέσιμη ποσότητα ενέργειας είναι χαμηλή, τότε ο νους και το σώμα δεν μπορούν να λειτουργούν κανονικά και γίνονται πιο επιρρεπείς στην αρρώστια και στην κατάρρευση της σωματικής και πνευματικής υγείας. Υπάρχει μια ολόκληρη επιστήμη για τη συντήρηση αυτής της ενέργειας σε καλή στάθμη και για την αρμονική ροή της μέσα στο σώμα.

Αυτό μπορεί να γίνει με τη βοήθεια καθημερινής εξάσκησης που θα περιλαμβάνει σωματικές ασκήσεις, ασκήσεις για τον έλεγχο της αναπνοής, ασκήσεις αυτοσυγκέντρωσης και αυτοκυριαρχία της συμπεριφοράς και των συγκινήσεων.

Η πιο χοντρή, η πιο απτή προβολή του πνεύματος είναι το υλικό σώμα. Το ενεργειακό σώμα μεταδίδει τα μηνύματα των ανωτέρων οχημάτων στο υλικό σώμα με τη βοήθεια του νευρικού και του ενδοκρινικού συστήματος. Αυτά τα κύρια συστήματα (νευρικό-ενδοκρινικό), ελέγχουν ύστερα το υπόλοιπο υλικό σώμα.

Όλοι οι άνθρωποι δημιουργούμε συνήθως έναν ολόκληρο κόσμο προσκολλήσεων, συνηθειών και φόβων που πηγάζουν από την ταύτισή μας με το υλικό σώμα. Σίγουρα το υλικό μας σώμα είναι ένα μέρος της ύπαρξής μας· όπως όμως μπορούμε ν' αντιληφθούμε τώρα, είναι ένα πολύ μικρό μέρος αυτής της ύπαρξης. Είναι σαν την κορυφή του παγόβουνου που είναι τόσο μικρή αν την συγκρίνουμε με το υπόλοιπο μέρος του που δεν φαίνεται γιατί είναι βυθισμένο μέσα στο νερό (1/8 μόνο είναι ορατό).

Ο σκοπός της ζωής λοιπόν, είναι η διαδικασία εξαγνισμού αυτών των διαφόρων σωμάτων κι' η ανάπτυξη των ανωτέρων, έτσι που να μπορούν να οδηγούν τα κατώτερα. Με τον τρόπο

αυτό, αποκτάει κανείς Αυτογνωσία και παύει να ταυτίζεται μ' αυτά τα κατώτερα σώματα, αφού αντιλαμβάνεται καθαρά πως η αληθινή του ύπαρξη είναι πολύ πέρα απ' αυτά τα σώματα. Τα βλέπει σαν ρούχα που τα φοράει για να παίξει το ρόλο του στο θέατρο της ζωής.

Αντιλαμβάνεται πως θα βγάλει αυτά τα ρούχα στο τέλος του έργου, ακριβώς όπως ο ηθοποιός γδύνεται μετά την παράσταση. Καταλαβαίνει πως έχει ήδη παίξει άλλους ρόλους, σ' άλλα έργα, (περασμένες ζωές), ώσπου να μάθει να παίζει το ρόλο του τέλεια, χωρίς να αυταπατάται με το να πιστεύει πως στην πραγματικότητα είναι ο ρόλος που παίζει.

Έχει πλήρη επίγνωση πως ο ρόλος που έχει διαλέξει είναι πρόσκαιρος και πως η φύση ολόκληρου του έργου του ίδιου είναι πρόσκαιρη και σχετική.

Ας προσπαθήσουμε λοιπόν κι' εμείς να παίξουμε τους ρόλους μας τέλεια, καθώς θα θυμόμαστε πως έχουμε ήδη παίξει πολλούς άλλους ρόλους και πως θα παίξουμε κι άλλους πολλούς στο μέλλον. Ας προσπαθήσουμε να είμαστε πιο αντικειμενικοί και να νιώθουμε γεμάτοι με την εσωτερική ειρήνη που έρχεται με την συνειδητοποίηση πως αυτή η υλική πραγματικότητα είναι μια πρόσκαιρη κατάσταση πραγμάτων που συνεχώς αλλάζει και πως είμαστε το πνεύμα που υπάρχει πάνω και πέρα απ' όλα αυτά. Σίγουρα, θα γεμίσετε με την αγάπη της ενότητας με τους συνανθρώπους σας όταν αντιληφθείτε πως στο Πνευματικό επίπεδο υπάρχει μόνο Ένα Όν, που εκφράζεται σαν τα πολλά σώματα που σεις ονομάζετε εαυτό σας και άλλους.

VIII

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥ ΑΙΤΙΑΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Έχουν γραφτεί τελευταία πολλά βιβλία και άρθρα από σοβαρούς πυρηνικούς επιστήμονες που παρουσιάζουν θεωρίες και εξηγήσεις της πραγματικότητας, οι οποίες προσεγγίζουν αρκετά τις αρχαίες πνευματικές αλήθειες. Μερικές απ' αυτές θα τις σχολιάσουμε στο κεφάλαιο «Μια Ανάλυση της Βάσης, της Πραγματικότητας». Σ' αυτό εδώ το κεφάλαιο θα ρίξουμε μια ματιά σε μια τελευταία θεωρία που παρουσιάζει ο γνωστός βιολόγος Dr. Rupert Sheldrake, ο πρώην διευθυντής των μελετών στη βιοχημεία και τη βιολογία των κυττάρων, του Πανεπιστημίου του Cambridge. Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και τις αναφορές σχετικά με τις θεωρίες του Dr. Sheldrake από το άρθρο του Dr. John Gliedman «Πέρα από τα σύνορα του νου», που δημοσιεύτηκε στο τεύχος του Φεβρουαρίου 1983 στο περιοδικό Science Digest.

Ο Dr. Sheldrake υποστηρίζει πως η μνήμη, η εξέλιξη και η μάθηση συμβαίνουν έξω από το νου. Ισχυρίζεται πως η μεταβολή, η εξέλιξη και η εμβρυακή ανάπτυξη δεν ρυθμίζονται απ' την αλληλεπίδραση των DNA και του περιβάλλοντος, όπως πίστευαν μέχρι τώρα οι βιολόγοι. Ο Dr. Sheldrake ισχυρίζεται πως τα έμβρυα και ο εγκέφαλός τους αναπτύσσονται συντονιζόμενα με μια καινούργιου είδους (άυλη) διασταλτική δύναμη

που ονομάζεται μορφογεννητικό πεδίο. Όπως ένα μαγνητικό πεδίο δίνει τον προσανατολισμό για τα ειδικά σχήματα που θα δημιουργήσουν τα ρινίσματα του σιδήρου, έτσι κι αυτή η μυστηριώδης καινούργια δύναμη, μπορεί να σχηματίσει σώμα και νου. Αυτό που ονομάζει μορφικό συντονισμό ανάμεσα στον οργανισμό και το μορφογεννητικό πεδίο, είναι αυτό που καθορίζει τα πάντα· από τις ανατομικές αλλαγές της εξέλιξης μέχρι τη μάθηση μιας καινούργιας τέχνης. Αυτό το μορφογεννητικό πεδίο είναι μια θαυμάσια περιγραφή αυτού που στη φιλοσοφία της Γιόγκα ονομάζουμε αιτιατό σώμα. Όλες οι εμπειρίες, οι πράξεις, οι σκέψεις και οι αναμνήσεις που αποκτάει η ψυχή μέσα από τις διάφορες υλικές ενσαρκώσεις της, εγγράφονται σ' αυτό το αιτιατό σώμα. Με την εμπειρία κάθε καινούργιας ζωής, αυτό το αιτιατό σώμα ή μορφογεννητικό πεδίο, εξελίσσεται όλο και πιο πολύ. Έτσι εξελίχτηκε στην ικανότητα του ν' αλληλεπιδρά με την ύλη, αναπτύσσοντας σταδιακά την ικανότητα να διαμορφώνει όλο και πιο πολύπλοκους βιολογικούς οργανισμούς. Αρχίσαμε να λειτουργούμε εδώ πάνω στη γη με τη μορφή μονοκύτταρου οργανισμού και εξελιχτήκαμε σε φυτά, μετά σε έντομα, ζώα, ανθρωποειδή, ώσπου φτάσαμε στο ανθρώπινο επίπεδο. Μέχρι τώρα οι επιστήμονες πίστευαν πως αυτή η εξέλιξη οφείλεται στο πώς αντιδρούν τα μόρια DNA με το περιβάλλον τους. Και βέβαια αυτό είναι αλήθεια, αν δούμε το πράγμα μηχανιστικά. Όμως οι βιολόγοι, δεν έχουν ιδέα γιατί ή πώς τα DNA κάνουν αυτές τις αλλαγές. **Αυτό συμβαίνει απλά γιατί η αλλαγή των DNA είναι άλλο ένα αποτέλεσμα και όχι αιτία.**

Είναι το αποτέλεσμα της αλλαγής στο μορφογεννητικό πεδίο ή αιτιατό σώμα, που δημιουργεί μια αντίστοιχη αλλαγή στην κατασκευή των DNA και αυτά με τη σειρά τους, δημιουργούν αντίστοιχες αλλαγές στα γονίδια, στην κατασκευή του σώματος, στο ένστικτο, στη συμπεριφορά και στο χαρακτήρα. Έτσι, τα μόρια DNA και τα γονίδια, δουλεύουν σαν τα εξαρτήματα μιας τηλεόρασης που απλά μεταφέρουν τις αλλαγές αυτές στην οθόνη. Τα κύματα που έρχονται από το σταθμό δημιουργούν αόρατους κυματικούς σχηματισμούς που επηρεάζοντας τα μέρη της τηλεόρασης, δημιουργούν διάφορες εικόνες στην οθόνη. Με τον ίδιο τρόπο τα σώματά μας και οι χαρακτήρες μας σχηματίζονται από τα αιτιατά σώματα ή μορφογεννη-

τικά πεδία. Εδώ ο καθηγητής Gliedman περιγράφει τη θεωρία του Dr. Sheldrake.

«Η κληρονομικότητα, παρατηρεί, βασίζεται στα γονίδια αλλά μόνο με τον έμμεσο τρόπο που η τηλεόραση βασίζεται στα μέρη της. Τα DNA δεν είναι το σχεδιάγραμμα του σώματος, όπως πιστεύουν οι περισσότεροι βιολόγοι. Τα DNA καθορίζουν την παραγωγή των πρωτεϊνών στον οργανισμό, και νομίζω πως οι πρωτεΐνες ενός οργανισμού είναι σαν τα μέρη μιας τηλεόρασης. Η αλλαγή στα γονίδια μεταβάλλει τις πρωτεΐνες, άρα και τον τρόπο που συντονίζεται ο οργανισμός με το συγκεκριμένο μορφογεννητικό πεδίο. Αυτές οι αλλαγές καταλήγουν σε αλλαγές στην κατασκευή του σώματος. Αυτοί που τον επικρίνουν απαντούν ότι όλα όσα έχει μάθει η επιστήμη για τη ζωή μέχρι τώρα, υποστηρίζουν την υπόθεση πως αυτό που ευθύνεται για την κατασκευή των πάντων, από τα μαλάκια μέχρι τον άνθρωπο, είναι η αλληλεπίδραση των μορίων με σύνθεση DNA και του εμβρυολογικού περιβάλλοντος που όλο αλλάζει.»

Φαίνεται πολύ πιθανό να έχουν δίκιο για τις θεωρίες τους και ο καθηγητής Sheldrake και οι επικριτές του. Ένας επιστήμονας που θα εξέταζε τη λειτουργία μιας τηλεόρασης για πρώτη φορά, θα πίστευε ασφαλώς πως αυτό που δημιουργεί την αλλαγή των εικόνων στην οθόνη είναι, ότι αλλάζει συνεχώς η κατάσταση στα διάφορα μέρη που απαρτίζουν την τηλεόραση. Ο Sheldrake πολύ απλά πάει ένα βήμα πιο πέρα και λέει: Ναι αυτό είναι σωστό· όμως, υπάρχουν άλλες, πιο λεπτές αιτίες που δημιουργούν αυτές τις αλλαγές στα μέρη της τηλεόρασης. Το ένα δεν αποκλείει το άλλο. Απλώς προχωρήσαμε σ' ένα βαθύτερο επίπεδο στην ανάλυση των αιτιών, από το υλικό σώμα και το νου στο αιτιατό σώμα και την ανώτερη διάνοια.

Οι ιδέες του Sheldrake για την εμβρυολογία ξεφεύγουν από τα μέχρι τώρα παραδεκτά και οδηγούν σε μια εξίσου διαφορετική θεωρία για την εξέλιξη. Υποστηρίζει πως οι διάφορες κατηγορίες ζώντων οργανισμών, παραμένουν σταθερές για εκατομμύρια χρόνια, γιατί τα μορφογεννητικά πεδία είναι σαν τις συνθήκες που δυναμώνουν με την επανάληψη. Η κατασκευή των μορφογεννητικών πεδίων καθορίζεται από την ίδια την κατασκευή των προηγούμενων οργανισμών της ίδιας

κατηγορίας ή είδους. Έτσι υπάρχει άμεση σχέση ανάμεσα στα σχήματα των οργανισμών μέσα στο χώρο και το χρόνο. Αυτό σημαίνει ότι ένα έμβρυο, π.χ. που αναπτύσσεται, θα συντονιστεί με τα σχήματα προηγούμενων εμβρύων του ίδιου είδους. Επιπλέον κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με τη συμπεριφορά. Τα ζώα συντονίζονται με τη συμπεριφορά προηγούμενων παρόμοιων ζώων. Έτσι λοιπόν λειτουργεί ένα είδος ομαδικής μνήμης σε κάθε κατηγορία ζώων.

Αυτή η ιδέα της ομαδικής μνήμης σε κάθε είδος (κατηγορία) ενισχύεται κι από ένα πείραμα με πιθήκους που έγινε στην Ιαπωνία. Εδώ παραθέτουμε ένα απόσπασμα από το βιβλίο του Ken Keyes «Ο εκατοστός πίθηκος» που μιλάει γι' αυτό το πείραμα:

«Θα ήθελα να σας μιλήσω για ένα φαινόμενο. Μέσα σ' αυτό το φαινόμενο μπορεί να βρίσκεται η μόνη μας ελπίδα για το μέλλον, για το είδος μας. Ακούστε την ιστορία του εκατοστόου πιθήκου.

» Ο Γιαπωνέζικος πίθηκος "Μακακαφουσκάτη" βρίσκεται υπό παρατήρηση εδώ και 30 χρόνια καθώς ζει στη φυσιολογική του άγρια κατάσταση. Το 1952 στο νησί Koshima, επιστήμονες προμήθευαν τους πιθήκους με γλυκοπατάτες που τις έριχναν στην άμμο. Η γεύση της ωμής γλυκοπατάτας άρεσε πολύ στους πιθήκους αλλά τους ενοχλούσε η άμμος. Μια πιθηκίνα 18 μηνών που την έλεγαν Ίμο, έλυσε το πρόβλημα plένοντας τις πατάτες σ' ένα γειτονικό ρυάκι και έμαθε το κόλπο αυτό και στη μητέρα της. Αυτό τον καινούργιο τρόπο τον έμαθαν και όσα πιθηκάκια έπαιζαν μαζί της και το έμαθαν και στις μητέρες τους. Αυτή την πολιτιστική καινοτομία, την έμαθαν σταδιακά διάφοροι πίθηκοι, πράγμα που είδαν με τα ίδια τους τα μάτια οι επιστήμονες. Ανάμεσα στο 1952 και το 1958 όλοι οι νεαροί πίθηκοι έμαθαν να plένουν τις γλυκοπατάτες που ήταν λερωμένες για να τις κάνουν πιο εύγευστες. Οι μόνοι ενήλικοι πίθηκοι που ακολούθησαν αυτή την κοινωνική πρόοδο, ήταν αυτοί που μιμήθηκαν τα παιδιά τους. Όλοι οι άλλοι ενήλικες εξακολουθούσαν να τρώνε τις πατάτες λερωμένες. Και ξαφνικά έγινε κάτι καταπληκτικό. Το φθινόπωρο του 1958 ένας ορισμένος αριθμός πιθήκων του νησιού Koshima έπλεναν τις γλυκοπατάτες τους. Είναι άγνωστος ο ακριβής αριθμός τους, αλλά ως υποθέσουμε ότι

όταν ανέτειλε ο ήλιος κάποιο πρωί, υπήρχαν 99 πίθηκοι στο νησί Koshima που είχαν μάθει να πλένουν τις γλυκοπατάτες τους. Κι ας υποθέσουμε ακόμη ότι αργότερα εκείνο το πρωί έμαθε να πλένει τις πατάτες του και ο εκατοστός πίθηκος.

» ΚΑΙ ΤΟΤΕ ΣΥΝΕΒΗ

» Μέχρι να νυχτώσει εκείνο το θράδυ όλοι οι πίθηκοι της φυλής έπλεναν τις γλυκοπατάτες πριν τις φάνε. Αλλά προσέξτε. Το πιο εκπληκτικό πράγμα που παρατήρησαν οι επιστήμονες ήταν πως η συνήθεια να πλένουν τις πατάτες πήδηξε την θάλασσα αυτόματα. Ολόκληρες αποικίες πιθήκων σ' άλλα νησιά και στη στεριά Τακασακιγιάμα άρχισαν να πλένουν τις πατάτες τους.»

Ο Ken Keyes αναφέρει αυτό το γεγονός σαν ένα σημείο ελπίδας για ν' αποφύγουμε τον πυρηνικό πόλεμο. Ελπίζει ότι αν αρκετοί άνθρωποι αποφασίσουν ότι δεν θέλουν να συνεχιστεί αυτός ο ανταγωνισμός των εξοπλισμών, τότε κάποια στιγμή («Ο εκατοστός πίθηκος» ας πούμε) όλοι θα συνειδητοποιήσουν τη μεγάλη τρέλα και τότε θα έχουμε ειρήνη.

Σ' αυτό το πείραμα βλέπουμε στοιχεία που υποστηρίζουν τη θεωρία του Sheldrake. Είναι μάλλον απίθανο να έγιναν αλλαγές στα μόρια DNA σε πιθήκους που ήταν κιάλας γεννημένοι. Και μάλιστα σ' αυτούς που ζούσαν σ' άλλο νησί. Εκείνο που μπορεί να εξηγήσει ότι οι πίθηκοι σ' όλο τον κόσμο θ' αρχίσουν να συντονίζονται μ' αυτήν την καινούργια πληροφορία στην εξέλιξη του μορφογεννητικού πεδίου του είδους, είναι η ίδια η ιδέα του μορφογεννητικού πεδίου. Ας συνεχίσουμε με την εξήγηση του καθηγητή Gliedman.

«Σύμφωνα με τον Sheldrake εξελιχτικές αλλαγές συμβαίνουν' οπότε μεταβολές στα γονίδια ή το περιβάλλον παράγουν ένα έμβρυο τόσο διαφορετικό από τους γονείς, που δεν μπορεί πια να συμφωνήσει με το μορφογεννητικό πεδίο του είδους. Το νέο έμβρυο δεν μένει χωρίς δικό του πεδίο: Τη στιγμή που διαλύεται η παλιά σύνδεση, δημιουργείται μυστηριωδώς ένα άλλο μορφογεννητικό πεδίο που του ταιριάζει. Αυτό το καινούργιο πεδίο οδηγεί το έμβρυο που έχει ξεφύγει από τον παλιό δρόμο, να εξελιχτεί και να γίνει το πρώτο μέλος ενός καινούργιου είδους ή κατηγορίας και συγχρόνως θυμίζει την εξέλιξη των μελών του ίδιου είδους που ακολουθούν.»

Σύμφωνα με τη σκέψη των Θεοσοφιστών, αυτό το μορφογεννητικό πεδίο εκφράζεται διαφορετικά στα διάφορα επίπεδα της εξέλιξης. Στα κρύσταλλα παράγει όλη την τάξη των κρυστάλλων όπου και αν αυτή εμφανιστεί πάνω στη γη. Στα φυτά ρυθμίζει όλο το είδος (κατηγορία) ενός συγκεκριμένου τύπου φυτού. Στα έντομα ρυθμίζει μια συγκεκριμένη αποικία ή ομάδα εντόμων που μπορεί ν' απαρτίζεται από χιλιάδες έντομα. Μια αποικία μυρμηγκιών ή ένα μελίσι, θα είναι από ένα μορφογεννητικό πεδίο. Καθώς ανεβαίνουμε την κλίμακα της εξέλιξης, το μορφογεννητικό πεδίο γίνεται πιο ατομικό, πιο μοναδικό. Μπορεί να είναι ένα κοπάδι ελαφιών, ένα σμήνος πουλιών, μια αγέλη σκυλιών και άλλα παρόμοια. Ζώα που έχουν στενή επαφή με τον άνθρωπο εξελίσσονται πιο γρήγορα και αποκτούν ιδιότητες που τα ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα μέλη του είδους τους· π.χ. ιδιαίτερα έξυπνα σκυλιά και γατιά με σαφή προσωπικότητα. Σύμφωνα μ' αυτή τη Θεοσοφική ιδέα, ένα μορφογεννητικό πεδίο μπορεί να παράγει μόνο έναν άνθρωπο με μοναδική, ατομική οντότητα. Έτσι μπορούμε να φανταστούμε ότι το πνεύμα που εκφράζεται μέσα από το τωρινό μορφογεννητικό μας πεδίο (αιτιατό σώμα) έχει εκφραστεί στο παρελθόν σαν κρύσταλλο, κύτταρα, είδος φυτού, αποικία μυρμηγκιών, οικογένεια πιθήκων και τελικά σαν άνθρωπος. Έτσι μπορούμε να καταλάβουμε αυτά τα ζώωδη ένστικτα και να τ' αλλάξουμε. Είναι πιθανό να εξετάσει και ν' αποδείξει (ή το αντίθετο) κανείς τη θεωρία του Dr. Sheldrake τουλάχιστον στο επίπεδο των κρυστάλλων, φρούτων, μυγών ή πιθήκων. Έχουν γίνει και γίνονται τεστ που δείχνουν ότι η πηγή των διαμορφωτικών αλλαγών, είναι πέρα και πάνω από το υλικό επίπεδο των DNA και των γονιδίων. Εδώ ο καθηγητής Gliedman εξηγεί τις πιθανότητες δοκιμής της θεωρίας του Dr. Sheldrake.

«Η θεωρία κάνει συγκεκριμένες προβλέψεις πάνω σε μια πλατιά σειρά φαινομένων που μπορούν να ελεγχθούν, γράφει ο Sheldrake. Εάν αυτές οι προβλέψεις αποδειχτούν λανθασμένες, τονίζει, τότε θ' αναγκαστεί να εγκαταλείψει τη θεωρία σαν καλός επιστήμονας. Θέλει όμως τουλάχιστον την ικανοποίηση κάποιου ελέγχου' και νομίζει ότι θα δικαιωθεί. Πιστεύει ότι ένα πείραμα που έγινε τελευταία στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο στο Ουέλτον από την Εγγλέζα βιολόγο Mak

Wan Ho, ανοίγει καινούργιες προοπτικές. Ακολουθώντας τα βήματα του μεγάλου βιολόγου Conrad Waddington, η Ho μελέτησε την επίδραση του αιθέρα στην εμβρυολογική ανάπτυξη της κοινής μύγας (*Drosophyla*), που είναι το έντομο που προτιμούν να πειραματίζονται οι γενετιστές. Όπως και ο Waddington και οι συνεργάτες του πριν απ' αυτόν, είδε ότι ο αιθέρας άλλα αυγά τα σκότωνε αμέσως, άλλα τ' άφηνε ανέπαφα και σ' άλλα προκαλούσε μια αλλαγή στην ανάπτυξή τους που έμοιαζε με τ' αποτελέσματα μιας μεταβολής που ονομάζεται διθώρακας. Δηλαδή, αντί ν' αναπτυχθούν σε κανονικές μύγες, αυτή η τελευταία ομάδα από έμβρυα, ανέπτυξε κι ένα δεύτερο ζευγάρι φτερά. Το ελάττωμα δεν είναι γενετικό - οι μύγες έχουν φυσιολογικά χρωματοσώματα, αλλά είναι το αποτέλεσμα της επίδρασης του αιθέρα στις μορφές ανάπτυξης που ελέγχουν τα DNA. Τα μωρά της Θαλιδομήδης παρουσιάζουν ακριβώς τις ίδιες αναπτυξιακές παραμορφώσεις που είναι γενετικές.

» Όταν οι φυσιολογικές μύγες και αυτές που υπέστησαν τις αλλαγές, ωρίμασαν σεξουαλικά, η Ho μάζεψε τ' αυγά τους και τ' άφησε πάλι στην επίδραση του αιθέρα, με την ίδια δόση όπως και πριν. Επανέλαβε αυτή τη διαδικασία ώπου να εκτεθούν στον αιθέρα, πέντε συνεχείς γενιές από μύγες στη διάρκεια της εμβρυακής τους κατάστασης.

» Εφόσον οι μεταβολές στον πληθυσμό δεν καταγράφτηκαν στα γονίδια, θα περίμενε κανείς ότι το ποσοστό αυτών που υπέστησαν μεταβολές θα ήταν το ίδιο σε κάθε επόμενη γενιά. Αλλά η Ho ανακάλυψε ότι σε κάθε γενιά το ποσοστό αυτών που άλλαζαν και αποκτούσαν τέσσερα φτερά, ήταν μεγαλύτερο απ' ότι στη γενιά των γονιών τους και αυξανόταν σταθερά. Το μεγαλύτερο ποσοστό αλλαγής είχαν τα δύο φορές δισεγγόνα της πρώτης γενιάς.

» Ο Sheldrake πιστεύει ότι η αύξηση οφείλεται στη σταδιακά αυξανόμενη δύναμη του μορφογεννητικού πεδίου των μυγών με τα τέσσερα φτερά. Αλλά η συμβατική γενετική θεωρία, θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι η αύξηση οφείλεται στο γεγονός ότι τα γονίδια ή το σύμπλεγμα γονιδίων που προστατεύει από τη δηλητηρίαση του αιθέρα, συνδέεται και μ' ένα άλλο παράγοντα που προτρέπει τα έμβρυα ν' αναπτύξουν κι ένα ζευγάρι φτερά παραπάνω».

Παρ' όλα αυτά, λέει ο Sheldrake, η συμβατική θεωρία δεν μπορεί να εξηγήσει μερικά από τα επόμενα αποτελέσματα της Ηο. Αφού τελείωσε το πρώτο της πείραμα, πήρε μια δόση καινούργια αυγά, από ένα πληθυσμό μυγών που δεν είχε ποτέ εκτεθεί στον αιθέρα και τα υπέβαλε στην ίδια δοκιμασία. Αυτή τη φορά ο αιθέρας είχε πολύ μεγαλύτερη μεταμορφωτική επιρροή σε κάθε γενιά. Το ποσοστό των μυγών με τέσσερα φτερά ήταν σημαντικά μεγαλύτερο απ' ότι στο προηγούμενο πείραμα. Αυτό το σημείο που ανακαλύφθηκε στο πείραμα με τις μύγες μπορεί συγχρόνως να προκαλέσει και κάποια ελπίδα για την εξέλιξη του ανθρώπου. Είναι αυτό που αναφέρει ο Ken Keyes σαν το αποτέλεσμα του εκατοστού πιθήκου κι αυτό που ο Maharishi Makeesh Yogi ονομάζει την επιρροή του 1%. Ο Maharishi Maheesh Yogi έχει πει κι έχει αποδείξει ότι εάν το ένα στα εκατό του πληθυσμού διαλογίζεται τακτικά, μπορεί ν' αλλάξει η συμπεριφορά όλου του πληθυσμού. Κι αυτό έχει αποδειχτεί στη μικρή πολιτεία του Ρόουντ Άιλαντ, στις Η.Π.Α.

Όταν το ποσοστό αυτών που διαλογίζονταν έφτασε στο 1% του πληθυσμού, μειώθηκε σε σημαντικό βαθμό η εγκληματικότητα και ο αριθμός των διαζυγίων σ' ολόκληρο τον πληθυσμό. Μπορούμε λοιπόν να υποθέσουμε πως υπήρξε μια αντίστοιχη αλλαγή στο μορφογεννητικό πεδίο των ανθρώπων εκεί, σαν αποτέλεσμα της σημαντικής αλλαγής της συμπεριφοράς στο ένα στα εκατό του είδους.

Φαίνεται λογικό πως μια διαδικασία όπως ο διαλογισμός, η προσευχή ή η προβολή της θετικής σκέψης, μπορεί να είναι η σημαντικότερη μέθοδος για ν' αλλάξει το μορφογεννητικό μας πεδίο μ' ένα τρόπο εξελιχτικό και για το άτομο και για την κοινωνία. Σύμφωνα με τους γιόγκι, μπορούμε με τακτικό διαλογισμό, όπου ξεπερνάμε τα συμπλέγματα των σκέψεων (δηλαδή τις εικόνες στην τηλεόραση) και φτάνουμε στην πηγή της σκέψης στο αιτιατό σώμα (τα κύματα της τηλεόρασης), να σβήσουμε ή ν' αλλάζουμε τις εντυπώσεις στο αιτιατό σώμα.

Εάν η θεωρία του Sheldrake μπορούσε ν' αποδειχτεί μ' έναν επιστημονικό τρόπο, θα είχαμε έναν πολύτιμο σύνδεσμο ανάμεσα στην επιστήμη και την πνευματικότητα. Έναν σύνδεσμο που θα μπορούσε να είναι πολύτιμος για την εξέλιξη του μορφογεννητικού-μας πεδίου. Εάν όλοι μας συνεχίσουμε να ερευνούμε την εσωτερη συνειδητότητά μας, θα βοηθήσουμε κι

εμείς, με το δικό μας μοναδικό τρόπο, τη γενική εξέλιξη του ανθρώπου προς τις θεϊκές ιδιότητες που υπάρχουν μέσα του. Έτσι μπορούμε να καταλάβουμε τι σημαίνει όταν λέμε ότι ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο «κατ' εικόνα και ομοίωση». Καθώς εξελίσσεται το μορφογεννητικό μας πεδίο, η πνευματική μορφή θα έχει όλο και περισσότερες θεϊκές ιδιότητες όπως η δημιουργικότητα, η αυτοεπίγνωση, η αγάπη, η δύναμη της θεραπείας, η ικανότητα να παράγουμε μουσική, μαθηματικά, τέχνη και φιλοσοφία.

Ο ίδιος ο Sheldrake προτείνει ένα πιθανό πείραμα που θα μπορούσε ν' αποδείξει τη θεωρία του, τουλάχιστον στο επίπεδο των κρυστάλλων. Η θεωρία του Sheldrake, μας επιτρέπει επίσης μια καινούργια προοπτική σε φαινόμενα πάνω σε άψυχα αντικείμενα. Ας μελετήσουμε μια ουσία που δεν έχει ξανά κρυσταλλοποιηθεί σε εργαστήριο. Ο χημικός πρέπει να δημιουργήσει κατά κάποιο τρόπο τις συνθήκες που θα επιτρέψουν την κρυσταλλοποίησή της. Μερικοί ισχυρίζονται ότι όταν ένας κρύσταλλος έχει σχηματιστεί πολλές φορές, οι επόμενες κρυσταλλοποιήσεις γίνονται όλο και πιο εύκολα. Πολλοί χημικοί υποστηρίζουν πως αυτό είναι απλώς αποτέλεσμα καλύτερης τεχνικής. Άλλοι όμως, λέει ο Sheldrake, ισχυρίζονται πως μικροσκοπικά κομματάκια από τους καινούργιους κρυστάλλους, διαφεύγουν στον αέρα και μπορούν θεωρητικά να «γονιμοποιήσουν» καινούργια διαλύματα της χημικής ουσίας και να επιταχύνουν την ανάπτυξη κρυστάλλων. Ο Sheldrake πιστεύει όμως, ότι υπάρχει κάτι άλλο και προβλέπει ότι η κρυσταλλοποίηση θα γίνεται σταδιακά πιο εύκολα ακόμα και αν εμποδιστεί η διαφυγή κρυστάλλων στον αέρα. Το μορφογεννητικό πεδίο που είναι υπεύθυνο για τη δημιουργία των κρυστάλλων της χημικής ουσίας όλο και θα δυναμώνει.

Σύμφωνα με την υπόθεση της μορφογεννητικής αιτίας, δεν θα μπορεί να προβλεφθεί το σχήμα των κρυστάλλων που θα δημιουργηθούν σε μια χημική ουσία που μόλις έχει συντεθεί και δεν υπάρχει ακόμη μορφογεννητικό πεδίο γι' αυτό το σχήμα. Αλλά αφού κρυσταλλοποιηθεί για πρώτη φορά, τα σχήματα των κρυστάλλων θα επηρεάσουν τις επόμενες κρυσταλλοποιήσεις μέσα απ' τον μορφικό συντονισμό· και όσο πιο συχνά κρυσταλλοποιείται, τόσο πιο πολύ θα δυναμώνει αυτή η επιρροή. Και πάλι ο Sheldrake δεν μιλάει στην τύχη· κάνει μια πρό-

ταση που μπορεί ν' αποδειχτεί εύκολα. Ένας ερευνητής θα μπορούσε να χωρίσει μια χημική ουσία που μόλις έχει συνθέσει, σε τρία μέρη και να στείλει το καθένα σε ξεχωριστό εργαστήριο. Οι φυσικοί σ' αυτό το εργαστήριο θα μπορούσαν να «γονιμοποιήσουν» το δείγμα που έχουν παραλάβει σε διαφορετικά σχήματα κρυστάλλων, ελπίζοντας να υποχρεώσουν τη χημική ουσία να πάρει διαφορετικές μορφές στο κάθε εργαστήριο. Στη συνέχεια το ένα εργαστήριο θα μπορούσε να κάνει «μαζικές παραγωγές» των κρυστάλλων που έχουν αναπτυχθεί εκεί, ενώ τ' άλλα δύο θα έπαιρναν την εντολή να κλείσουν. Ο σκοπός της «μαζικής παραγωγής» θα ήταν να γίνει προσπάθεια δυνάμωσης του ενός από τα τρία πιθανά μορφογεννητικά πεδία. Τελικά οι επιστήμονες στα δύο εργαστήρια που είχαν κλείσει, θα έπαιρναν εντολή να ξαναρχίσουν την παραγωγή κρυστάλλων. Τώρα, η κανονική θεωρία προβλέπει ότι αφού δεν υπάρχει πιθανότητα «μόλυνσης», αυτά τα δύο εργαστήρια θα παράγουν τους ίδιους κρυστάλους, όπως πριν, με την ίδια ευκολία. Η υπόθεση της μορφογεννητικής αιτίας όμως, προβλέπει ότι το κρυσταλλικό σχήμα που είχε παραχθεί πριν μαζικά, θα αποκρυσταλλωθεί πολύ πιο γρήγορα κι εύκολα από τ' άλλα. Εάν, λέει ο Sheldrake, αρχίσουν και στα τρία εργαστήρια να κρυσταλλοποιούνται οι χημικές ουσίες με τα σχήματα κρυστάλλων της «μαζικής παραγωγής», τότε θα μπορούμε να πούμε ότι υπάρχουν αρκετά πειστικές αποδείξεις πως υπάρχει φυσική επιλογή.

ΙΧ

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΜΑ

Υπάρχουν τρεις βασικοί νόμοι που παρακινούν και οδηγούν τον άνθρωπο προς το εξελικτικό μονοπάτι από την ατομική προσωπικότητα προς το Παγκόσμιο Πνεύμα, από τον εγωισμό προς την ανιδιοτέλεια.

1. Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΜΑ, ενεργεί πάνω σ' όλα τα πλάσματα, μέσα από τον διαδισμό του πόνου και της απόλαυσης. Σύμφωνα μ' αυτό το νόμο, κάθε σκέψη, λόγος ή πράξη που εκπέμπουν τα χονδρά (απτά) και λεπτά σώματά μας, πρέπει να ξαναγυρίζουν σ' αυτά. Η ζωή είναι ένας καθρέφτης που αντανακλά σ' εμάς ό,τι εμείς εκπέμπουμε, έτσι που να μπορούμε να βλέπουμε τον εαυτό μας μέσα απ' τους άλλους. Όταν βλάπτουμε, μας βλάπτουν. Όταν αγαπάμε, μας αγαπούν. Πολύ απλά ό,τι κάνουμε στους άλλους θα μας κάνουν κι εμάς. Με την βοήθεια αυτού του νόμου, μαθαίνουμε μέσα απ' τις δοκιμασίες και τα λάθη. Όταν υποφέρουμε, καταλαβαίνουμε πως αισθάνονται οι άλλοι όταν τους κάνουμε να υποφέρουν. Όταν είμαστε ευτυχισμένοι, αντιλαμβανόμαστε πώς αισθάνονται οι άλλοι όταν εμείς τους κάνουμε ευτυχισμένους. Η μάθηση με τη βοήθεια του νόμου του Κάρμα είναι μια αργή και μάλλον οδυνηρή διαδικασία.

2. Όταν εξελιχθούμε αρκετά, αρχίζουμε να ενεργούμε περισσότερο μέσα από το **ΝΟΜΟ ΤΟΥ ΝΤΑΡΜΑ**. Παρόλο που

ακόμη μαθαίνουμε με την βοήθεια του Νόμου του Κάρμα, τώρα ενδιαφερόμαστε πολύ να κάνουμε ό,τι είναι σωστό, ανεξάρτητα από το αν το αποτέλεσμα θα είναι ευχάριστο ή δυσάρεστο. Πόνος κι ευχαρίστηση δεν είναι πια τόσο σημαντικά. Παρακινούμαστε από μια αίσθηση σωστής, ενάρετης δράσης. Πολλοί είναι οι μεγάλοι άγιοι που έχουν επιδείξει αυτή την ακλόνητη σταθερότητα πάνω στην αλήθεια, σε πείσμα κάθε είδους σωματικής και διανοητικής ταλαιπωρίας. Το «νταρμικό» άτομο, δηλαδή το ενάρετο άτομο, νοιάζεται για την κοινωνική ευημερία και για την ανάγκη των άλλων. Ενδιαφέρεται πολύ να εκδηλώνεται σύμφωνα με το νόμο του Ντάρμα, δηλαδή σύμφωνα με τη δίκαιη τάξη πραγμάτων, εδώ πάνω στη γη. Με μια αίσθηση καθήκοντος, αλήθειας και σωστής δράσης, αρχίζει να ταυτίζεται με το σύνολο.

3. Τελικά το άτομο διαπνέεται από ανιδιοτελή αγάπη. **Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ** διαπνέει μια αίσθηση ένωσης και ενότητας ανάμεσα στον πνευματικό αναζητητή, τ' άλλα πλάσματα κι όλον τον κόσμο ολόγυρά του. Παύει να αισθάνεται τον εαυτό του σαν μια ξεχωριστή οντότητα που έχει εγωϊστικές ανάγκες. Αγαπάει όλους κι όλα και δίνει ηθελημένα όλα όσα έχει, για το συμφέρον όλων. Οι πράξεις του δεν έχουν σαν κίνητρο το φόβο της ανταπόδοσης του κακού, όπως στην περίπτωση του νόμου του Κάρμα. Απλώς δεν βλέπει διαφορά ανάμεσα στις δικές του ανάγκες και στις ανάγκες των άλλων. Δεν καταβάλλει προσπάθεια για να βρίσκεται σε αρμονία με τους άλλους· γιατί γι' αυτόν δεν υπάρχουν «άλλοι». Ακριβώς όπως μια μητέρα δίνει όλο της το είναι στο παιδί της, το άτομο κάτω απ' τον νόμο της αγάπης, δίνει όλο του το είναι στον κόσμο.

Αυτοί οι τρεις νόμοι συνοψίζονται από τον Σάτια Σαί Μπάμπα στα ακόλουθα λόγια:

«Να θυμάστε, όταν αγαπάτε κάποιον άλλο άνθρωπο, πως στην πραγματικότητα αγαπάτε τον Εαυτόν σας, γιατί υπάρχειτε μόνο σεις μέσα στον καθένα. Οποτεδήποτε θλάπτετε, είστε σεις που υποφέρετε· οποτεδήποτε εξαπατάτε, είστε σεις που εξαπατιέστε. Αν δεν κάνετε το καθήκον σας χρησιμοποιώντας όσο γίνεται καλύτερα την ικανότητα και την ευφυΐα σας και για να είναι ικανοποιημένη η συνείδησή σας, εξαπατάτε μόνο τον Εαυτό σας».

Μια και οι περισσότεροι από μας, μαθαίνουμε ακόμη με βά-

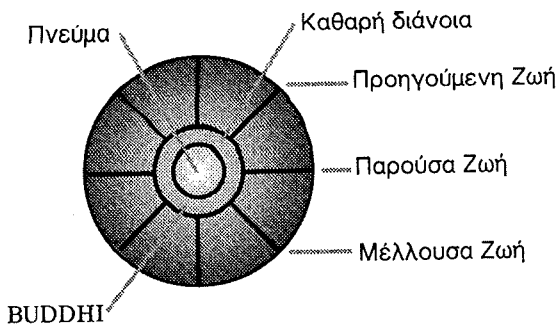
ση τη βοήθεια του νόμου του Κάρμα, ας δούμε με περισσότερες λεπτομέρειες αυτό το θέμα. Για κάθε δράση, υπάρχει μια αντίδραση. Για κάθε αποτέλεσμα, υπάρχει μια αιτία. Κάθε αυθόρμητη ενέργεια, πρέπει να ξαναγυρίσει στον αρχικό της αποστολέα. Τίποτα δεν μας συμβαίνει στη ζωή μας τυχαία. Κάθε εμπειρία, ευχάριστη ή δυσάρεστη, είναι η τέλεια αντανάκλαση των παρελθόντων σκέψεων, λόγων και πράξεών μας. Έτσι, δεν είναι δυνατό να υπάρχει στην πραγματικότητα αδικία, ούτε δικαιολογία για φθόνο, ζήλεια ή πικρία, γιατί λαβαίνουμε ακριβώς ό,τι μας αξίζει κάθε στιγμή.

Ας δούμε πώς λειτουργεί αυτό. Η αποθήκη των κάρμα (που πηγάζουν από την άγνοια μας για την αληθινή φύση της ψυχής και τις προσκολλήσεις στο σώμα) δημιουργούν όλα τα είδη εμπειριών στην παρούσα ζωή και τις μελλοντικές. Η αποθήκη των κάρμα είναι το αιτιατό σώμα που το εξηγήσαμε στο 7ο κεφάλαιο. Το αιτιατό σώμα δρα σαν ένας κοσμικός ηλεκτρονικός υπολογιστής, καταγράφοντας κάθε πράξη, σκέψη κι εμπειρία στις διάφορες ενσαρκώσεις που προβάλλει ένα πνεύμα πάνω στη γη. Αυτές οι δραστηριότητες, αποθηκεύονται σαν λεπτές εντυπώσεις. Με τον ίδιο τρόπο που ένας φυσικός ήχος αντιληπτός από την ακοή καταγράφεται σαν λεπτή μαγνητική απόδοση πάνω στην ταινία μιας κασέτας, εγγράφονται σαν λεπτές εντυπώσεις μέσα στο αιτιατό σώμα οι πράξεις, οι επιθυμίες και οι εμπειρίες μας. Αυτές οι εντυπώσεις πρέπει να εκφραστούν στην παρούσα ζωή ή σε κάποια από τις μελλοντικές. Η ταινία πρέπει να ξαναπαιχτεί ώσπου να μάθουμε να μην αντιδρούμε ταυτισμένοι στις προσκολλήσεις μας. Όταν δεν υπάρχουν πια εντυπώσεις, δεν υπάρχει λόγος για μετενσάρκωση. Η μαγνητοταινία καθαρίστηκε.

Το παρακάτω σχέδιο (σχ.7) μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε τη σχέση ανάμεσα στο πνεύμα, το αιτιατό σώμα και τις διάφορες ζωές.

Ακριβώς στο κέντρο του σχεδίου είναι το Πνεύμα, που είναι παντογνώστης, πανταχού παρών και σε διαρκή ευδαιμονία. Κι' όμως το πνεύμα φαίνεται να είναι εγκλωβισμένο μέσα στα διάφορα σώματα.

Το σώμα που βρίσκεται πλησιέστερα στο πνεύμα, είναι το Αιτιατό σώμα όπου τα «Κάρμα» (εντυπώσεις) είναι αποθηκευμένα. Ύστερα είναι η καθαρή διάνοια. Αυτά τα δυό λεπτά σώ-

σχ. 7

ματα παραμένουν μαζί με το πνεύμα ακόμη και μετά το θάνατο, όταν δηλαδή το πνεύμα θα εγκαταλείψει τα διάφορα σώματα μέσα από τα οποία εκδηλώνεται. Έτσι, αυτά τα δύο σώματα, που θα μπορούσαμε να τα ονομάσουμε ψυχή, είναι τα ίδια στις διάφορες ζωές (την παρούσα, τις παρελθούσες και τις μέλλουσες). Αυτές οι διάφορες ζωές αντιπροσωπεύονται από τις διάφορες ακτίνες που εκπέμπονται από το πνεύμα και την ψυχή. Η οριζόντια γραμμή στ' αριστερά, δείχνει την παρούσα ζωή. Αυτές που βρίσκονται στο πάνω ημισφαίριο, αντιπροσωπεύουν τις ζωές που ήδη έχουν εκδηλωθεί· δηλαδή τα νοητικά, ενεργειακά και υλικά σώματα, που έχει χρησιμοποιήσει η ψυχή για να εκφραστεί πάνω στη γη.

Έτσι, σε κάθε νέα ενσάρκωση, το πνεύμα κι' η ψυχή δημιουργούν ένα νέο τύπο νοητικού, ενεργειακού και υλικού σώματος. Οι πράξεις των σωμάτων, εγγράφονται μέσα στο αιτιατό σώμα. Αυτές οι καταγραμμένες αυθόρμητες ενέργειες, θα σχηματίσουν τους περιοριστικούς παράγοντες της επόμενης ενσάρκωσης, σύμφωνα με το νόμο του Κάρμα. Στην πραγματικότητα το κάρμα δεν βιώνεται από το πνεύμα. Αυτό βρίσκεται μέσα στο ακίνητο κέντρο. Ο τροχός γυρίζει και το θέατρο παίρνει το δρόμο του. Όμως το πνεύμα μένει στο κέντρο σε κατάσταση ευδαιμονίας, πέρα από χώρο και χρόνο. Έτσι, όλες αυτές οι κατά τα φαινόμενα ξεχωριστές ζωές, συνδέονται μεταξύ τους με τη βοήθεια του κοινού αιτιατού σώματος και της ανώτερης διάνοιας που είναι υπεύθυνα να καταγράφουν και να διακρίνουν ποιός είναι ο σωστότερος τρόπος να δουλέψουν για τη λύση των διαφόρων καρμικών προβλημάτων, κατά

τη διάρκεια της διαδικασίας προς την απελευθέρωση της ψυχής απο τα δεσμά της γέννησης και του θανάτου.

Αυτά τα κάρμα πηγάζουν απ' την άγνοια της πραγματικής μας φύσης και την ταύτιση με το υλικό σώμα και την προσωπικότητα. Αυτές είναι οι δύο βασικές αιτίες του ανθρώπινου πόνου. Η άγνοιά μας για την αληθινή μας φύση γίνεται αιτία να ενεργούμε έτσι που ν' αναζητούμε αποτελέσματα από τις πράξεις μας. Η αναζήτηση αποτελεσμάτων δημιουργεί κάρμα και συνήθειες που γίνονται αιτία για πρόσθετη άγνοια και προσκόλληση.

Έτσι, ο φαύλος κύκλος συνεχίζεται ώσπου, μέσα από την εμπειρία και τις ταλαιπωρίες ν' αφυπνιστούμε και να δούμε αυτό το γεγονός της λανθασμένης ταύτισης. Αρχίζουμε τότε μ' αισιοδοξία, τη διαδικασία της εξάλειψης του κάρμα, αντί να δημιουργούμε όλο και πιο πολύ κάρμα.

Όσο υπάρχουν εντυπώσεις στο αιτιατό σώμα, πρέπει να ωριμάσουν και να γίνουν ζωές διαφόρων τάξεων, χρονικών ορίων και εμπειριών. Αυτές οι εντυπώσεις σχηματίζουν τους αποφασιστικούς παράγοντες για το τι τύπος σώματος και προσωπικότητας θα εκδηλωθεί, ώστε το άτομο να μάθει, όσο το δυνατό πιο αποτελεσματικά, τα μαθήματα που πρέπει να μάθει. Έτσι, η ψυχή διαλέγει τον σωματικό τύπο, το φύλο, τους γονείς, τις δυνάμεις και τις αδυναμίες του σώματος και του νου, τις διάφορες σπουδαίες εμπειρίες που θάχει στη ζωή, τις σημαντικές στενές συγγενικές σχέσεις και το πραγματικό μήκος της ζωής του. Σύμφωνα με το νόμο του Κάρμα, όλα αυτά, καθορίζονται πριν από τη γέννηση. Αυτό δεν σημαίνει όμως, πως ένα άτομο δεν έχει τη δυνατότητα ν' αναπτυχθεί και να περάσει πέρα απ' αυτούς τους περιοριστικούς παράγοντες τόσο με τη βοήθεια της προσωπικής του πνευματικής προσπάθειας όσο και με τη βοήθεια της Θεϊκής Χάρης. Παρ' όλο που οι κυριότερες εμπειρίες είναι προκαθορισμένες απ' τις προηγούμενες πράξεις μας, η ελευθερία μας βρίσκεται μέσα στην ικανότητά μας ν' αντιδράσουμε τώρα μ' ένα διαφορετικό τρόπο. Όταν μάθουμε να ενεργούμε χωρίς να δεσμευόμαστε, με συγγνώμη, κατανόηση και αγάπη, τότε παύουμε να διαιωνίζουμε τον καρμικό κύκλο. Όταν αντιδρούμε με μνησικακία, πίκρα, θυμό και αδιαλλαξία, συνεχίζουμε να δημιουργούμε κάρμα για τον εαυτό μας και τους άλλους γύρω μας, που επηρεάζονται

από τις πράξεις μας. Οι παρούσες εμπειρίες εξαρτώνται απ' τον τρόπο συμπεριφοράς μας κατά το παρελθόν και οι μελλοντικές μας εμπειρίες εξαρτώνται απ' τον τρόπο συμπεριφοράς μας κατά το παρελθόν και το ΠΑΡΟΝ. **Το σημείο δύναμης για ν' αλλάξουμε και να περάσουμε πέρα απ' τους περιορισμούς μας βρίσκεται στην παρούσα στιγμή.**

Φυσικά δεν είναι δυνατό να επεξεργαστούμε όλες τις εντυπώσεις σε μια ζωή. Ένα μέρος απ' τη συνολική ποσότητα του ΚΑΡΜΑ που είναι αποθηκευμένο μέσα στο αιτιατό σώμα, έχει επιλεγεί να εκφραστεί από την προσωπικότητα μέσα σε μια ιδιαίτερη ζωή. Όταν αυτό το μέρος των εντυπώσεων επιλυθεί, το άτομο είναι ύστερα ελεύθερο ν' αφήσει το υλικό σώμα. Όσπου νάρθει αυτή η στιγμή, χρειάζεται το υλικό σώμα του, για να επεξεργαστεί και να λύσει το κάρμα του. Υπάρχουν έτσι 3 είδη κάρμα:

1. Το συνολικό κάρμα, που είναι αποθηκευμένο μέσα στο αιτιατό σώμα και πρόκειται να επιλυθεί στις μέλλουσες ζωές.
2. Το κάρμα που έχει επιλεγεί από την ανώτερη διάνοια να επιλυθεί στη διάρκεια μιας ιδιαίτερης ζωής.
3. Το κάρμα πάνω στο οποίο εργάζεται κανείς σε οποιαδήποτε δεδομένη στιγμή εκείνης της ζωής.

Έρχεται τώρα αυθόρμητα στο νου μας η ερώτηση: Πώς άρχισε αυτό το κοσμικό παιχνίδι; Πώς και γιατί άρχισε να αναπτύσσεται η πρώτη εντύπωση ή τάση;

Έκανα αυτή την ερώτηση σε πολλούς δασκάλους. Η απάντηση που λάβαινα πάντα ήταν πως η ερώτηση αυτή δεν είναι δυνατόν ν' απαντηθεί με λόγια· μπορεί όμως κανείς να νιώσει εμπειρικά την απάντηση με την υπέρβαση του νου - του κόσμου του δυαδισμού. Οι δάσκαλοι ακόμη λένε πως, κι όταν πια θάχει κανείς την εμπειρία μιας τέτοιας απάντησης δεν είναι δυνατό ακόμα και τότε να την μεταδώσει γιατί είναι πέρα απ' την αντίληψη του νου. Ας δεχτούμε λοιπόν πως άρχισε κατά κάποιο τρόπο, κι ας δούμε ποιά εξήγηση για την πορεία αυτή δίνει ο Ι.Κ. Ταϊννί στο βιβλίο του «Επιστήμη της Γιόγκα» (Science of Yoga).

«Πραγματικά, τη στιγμή που η συνειδητότητα έρχεται σ' επαφή με την ύλη με την γέννηση της άγνοιας και η ταύτιση αρχίζει να δουλεύει με τη σχετική μορφή, οι εντυπώσεις αρχίζουν να σχηματίζονται. Έλξεις και απέχθειες διαφόρων

βαθμών και ειδών, είναι παρούσες ακόμη και στις πιο αρχικές χρονικές περιόδους εξέλιξης -ορυκτής, φυτικής και ζωϊκής ζωής- και ένα άτομο που φθάνει στο ανθρώπινο στάδιο, αφού έχει ήδη περάσει μέσα απ' όλα τα προηγούμενα στάδια, φέρνει μαζί του όλες τις εντυπώσεις των σταδίων εξέλιξης μέσα από τα οποία έχει περάσει, μ' όλο που οι περισσότερες απ' αυτές τις τάσεις μένουν κοιμισμένες, σε μια κατάσταση προσωρινής αδράνειας. Ακόμη κι η Δυτική ψυχολογία αναγνωρίζει πως, μέσα στον υποσυνείδητο νου μας, είναι παρόντα ζωϊκά χαρακτηριστικά και η κατά καιρούς ανάδυση αυτών των χαρακτηριστικών, που ανήκουν στα κατώτερα στάδια εξέλιξης μας, οφείλεται στην παρουσία όλων των εντυπώσεων που είναι μαζεμένες και καταγραμμένες μέσα μας κατά την εξελικτική μας ανάπτυξη».

Η ψυχή είναι σε μια κατάσταση εξέλιξης μέσα από τις διάφορες μορφές ζωής. Η εξέλιξη αυτή συνεχίζεται μέσα στον άνθρωπο, με τη βοήθεια του εξαγνισμού των τάσεων, των συνθηκών και της κάθε είδους συμπεριφοράς του, ώσπου να γίνει ικανός κάποια μέρα να εκδηλώσει την θεικότητά του που βρίσκεται σε λανθάνουσα κατάσταση.

Κατά την πορεία μας σ' αυτό το πνευματικό μονοπάτι, ο νόμος του κάρμα μας οδηγεί. Μας βοηθάει να κατανοήσουμε μέσα από την απόλαυση και τον πόνο, το σωστό απ' το λάθος, το δίκαιο απ' το άδικο. Η ευχαρίστηση είναι το αποτέλεσμα αινιδοτελών πράξεων· ο πόνος είναι το αποτέλεσμα εγωιστικών πράξεων. Με τη βοήθεια του νόμου του κάρμα, παίρνουμε τα μαθήματα που χρειαζόμαστε για να αναπτυχτούμε και να ωριμάσουμε περισσότερο, νοητικά και συναισθηματικά. Την κάθε δυσκολία της ζωής μπορούμε να την δούμε είτε σαν μια τιμωρία είτε σαν δοκιμασία· μια ευκαιρία για να αναπτύξουμε πνευματική δύναμη και πίστη. Ο αληθινός πνευματικός αναζητητής, μ' όλο που δεν επιζητεί να υποφέρει, δεν αισθάνεται πικρία για τις δυσκολίες που έρχονται στο δρόμο του· γιατί γνωρίζει πως είναι σταλμένες απ' την ίδια τη ζωή, να τον βοηθήσουν να κάνει το επόμενο βήμα μπροστά. Θα μπορούσαμε να δεχτούμε σαν γενικό κανόνα, πως η ζωή, μας δίνει ακριβώς ό,τι χρειαζόμαστε σε κάθε στιγμή, για να μάθουμε τα μαθήματα που χρειάζεται να μάθουμε. Ίσως αυτά να μην είναι οι εμπειρίες ή τα μαθήματα που θα μας άρεσε να μάθουμε· αλλά είναι σίγουρα

αυτά που χρειαζόμαστε να μάθουμε.

Αναλογιστείτε τα λόγια του Σάτι Μπάμπα:

«Ο κύριος δεν δοκιμάζει έναν άνθρωπο έτσι για γούστο· δεν στοιβάξει ταλαιπωρίες πάνω σε δυσκολίες γιατί το χαίρεται. Οι εξετάσεις γίνονται για να μετρηθεί το επίτευγμα και ν' αποδοθούν βαθμοί και τιμές. Πρέπει να ζητάτε να εξετάζεστε για να μπορεί η πρόοδός σας να καταγραφεί».

Ο Απόστολος Παύλος εκφράζει την ίδια σκέψη στην επιστολή τους προς Εβραίους: «Γιέ μου, πρόσεξε όταν ο Κύριος σε διορθώνει· και μην αποθαρρύνεσαι όταν σε επιπλήττει. Γιατί ο Κύριος διορθώνει όλους αυτούς που Αγαπάει και τιμωρεί όλους αυτούς που δέχεται σαν γιούς. Υπομένετε όταν υποφέρετε, σαν νάταν μια τιμωρία του πατέρα· το ότι υποφέρετε δείχνει πως ο Θεός σας μεταχειρίζεται σαν γιούς του».

Έτσι, μπορούμε να ερμηνεύσουμε τον πόνο σαν τιμωρία, σαν μια δοκιμασία ή σαν μια προετοιμασία για μεγαλύτερη αυτοέκφραση, όπως λέει ο Σάι Μπάμπα εδώ:

«Ακριβώς όπως το ζαχαροκάλαμο δεν δίνει το ζαχαρένιο χυμό του εκτός κι αν συνθλιβεί, το ξύλο του σαντάλ δεν δίνει την ευωδιαστή του αλοιφή εκτός κι αν τριφτεί πάνω στην πέτρα, η καλοσύνη των ανθρώπων δεν εκδηλώνεται παρά μόνο όταν οι άνθρωποι περάσουν μέσα από δυσκολίες.

» Ένα διαμάντι δεν είναι στην αρχή παρά ένα θαμπό κομμάτι πέτρας, ένα σκληρό χαλίκι. Μόνο όταν κοπεί από έναν επιδέξιο τεχνίτη, γίνεται μια πολυεδρική φλόγα. Επιτρέψτε στον εαυτό σας αυτή την επεξεργασία, ώστε όλη η θαμπάδα σας να εξαφανιστεί και να αναδυθείτε σαν ένα περιλαμπρο διαμάντι».

Μια άλλη άποψη του κάρμα, είναι πως μας βοηθάει να ισορροπήσουμε τον εαυτό μας με τον κόσμο γύρω μας και μέσα μας. Ο τρόπος που μεταχειριζόμαστε τους άλλους είναι ένα μέτρο του τρόπου που μεταχειριζόμαστε τελικά τον εαυτό μας.

Ο Ραλφ Βάλντο Έμερσον έχει πει: **«Αν βάλετε μian αλυσίδα γύρω απ' το λαιμό ενός σκλάβου, η άλλη άκρη της δένεται γύρω απ' το δικό σας λαιμό».** Ο Αβραάμ Λίνκολν συμφωνεί πως, **«Αυτός είναι ένας κόσμος ανταμοιβής κι αυτός που δεν θάθελε να είναι σκλάβος πρέπει να συμφωνεί να μην έχει σκλάβους».** Δεν μας επιτρέπεται απλώς να έχουμε διπλά κρι-

τήρια. Αυτό ο Σαΐ Μπάμπα το εκφράζει πολύ όμορφα:

– **Κάνετε στους άλλους ό,τι εύχεστε να κάνουν εκείνοι σ' εσάς.**

– **Μη κάνετε στους άλλους ό,τι δεν εύχεστε να κάνουν εκείνοι σ' εσάς.**

– **Μην έχετε διπλά κριτήρια.**

– **Να μεταχειρίζεστε όλους σαν τον ίδιο σας τον Εαυτό. Αυτό σημαίνει δηλαδή, πως πρέπει νάχετε πίστη στον εαυτό σας' μόνο τότε μπορείτε νάχετε πίστη στους άλλους.**

– **Πρέπει να σέβεστε τον εαυτό σας και να σέβεστε τους άλλους.**

– **Η Αγάπη του Εαυτού είναι το μέτρο του αλτρουϊσμού σας.**

– **Η ανθρωπότητα είναι μια κοινότητα.**

– **Αν κάνετε κακό στον εαυτό σας, κάνετε κακό σ' όλους.**

– **Κάνετε κάποιον άνθρωπο να ανορθωθεί και η πράξη σας αυτή σας ανορθώνει.**

– **Η μεταχείριση που εύχεστε να σας κάνουν οι άλλοι, είναι ακριβώς το μέτρο του καθήκοντός σας προς αυτούς.**

Πραγματικά δεν υπάρχει κάρμα με κάποιο άλλο πρόσωπο. Όλο το κάρμα, εμπεριέχεται μέσα στο άτομο. Η καρμική επιστροφή της καλοσύνης ή του κακού, δεν χρειάζεται να επιστρέψει απ' το ίδιο άτομο προς το οποίο είχε εκφραστεί. Μπορούμε να βοηθήσουμε ένα άτομο και να βοηθηθούμε από ένα άλλο. Μπορεί να βλάψουμε κάποιον και να μας βλάψει κάποιος άλλος.

Επειδή ο νους μας δεν είναι αρκετά δυνατός ώστε να εισχωρεί μέσα στα ανώτερα επίπεδα του είναι μας, όπου οι αναμνήσεις από παλιές ζωές είναι προσιτές, πρέπει να δεχτούμε τυφλά πως υπάρχει ένας δικαίος νόμος που καθορίζει τ' αποτελέσματα των προσπαθειών μας στη ζωή. Κάποιος σαν τον Σαΐ Μπάμπα, που μπορεί να βλέπει μέσα στο παρελθόν και στο μέλλον, γνωρίζει απόλυτα την καρμική κατάσταση όλων των ανθρώπων που τον επισκέπτονται. Είναι ικανός να καταλαβαίνει τη σχέση αιτίας και αποτελέσματος που ο αδύναμος νους μας δεν συλλαμβάνει.

Εδώ αναφέρεται στον ίδιο Του τον Εαυτό σαν Μπάμπα:

«Όλοι οι άνθρωποι είναι καλοί, όμως υπάρχουν κακές πράξεις. Δράσεις και αντιδράσεις. Όπου υπάρχουν θύματα

μιας κακής πράξης, το κάθε τι ήταν απόλυτα σωστό. Εσείς βλέπετε μόνο το παρόν. Ο Μπάμπα βλέπει και το παρελθόν. Ληστές επιτέθηκαν σ' ένα τετράχρονο αγόρι για να του πάρουν τη χρυσή αλυσίδα πουχε γύρω στο λαιμό του. Οι ληστές τύφλωσαν το αγόρι για να μη μπορέσει να τους αναγνωρίσει. Το αγόρι έκλαιγε πικρά που δεν μπορούσε να βλέπει. Κι οι γονείς επίσης έκλαιγαν. Ήρθαν στο Sai Baba. Στην προηγούμενη ζωή, το παιδί ήταν ένας σκληρός άντρας που είχε τυφλώσει αρκετούς ανθρώπους. Το αγόρι θα εξακολουθήσει να ζει τυφλό' όμως όταν γίνει άντρας, αν αρχίσει να συλλογίζεται και καταλάβει πως είναι τυφλός εξ αιτίας παλιών σκοτεινών πράξεων και κάνει μια γνήσια προσπάθεια ν' αλλάξει τον εαυτό του, παρακαλώντας το Θεό να τον συγχωρέσει, ο Μπάμπα μπορεί να τον ελευθερώσει απ' το κάρμα και ν' αποκαταστήσει την όρασή του».

Από αυτή τη δήλωση του Σαί Μπάμπα, μπορούμε να βγάλουμε ορισμένα συμπεράσματα:

1. Όλες οι εμπειρίες μας είναι αποτέλεσμα Καρμικών παραγόντων.
2. Ο μέσος άνθρωπος είναι ανίκανος να δει τη σχέση ανάμεσα στη δράση του παρελθόντος και την αντίδραση του παρόντος.
3. Εγωκεντρικές, εγωϊστικές πράξεις, φέρνουν πόνο και βάσανα' ανιδιοτελείς, αλτρουϊστικές πράξεις φέρνουν χαρά.
4. Με τη βοήθεια της Καρμικής ανταπόδοσης, ο άνθρωπος μπορεί να μάθει κάποιο μάθημα.
5. Το άτομο έχει την ελεύθερη εκλογή να μάθει ή να μη μάθει το μάθημα.
6. Αν το άτομο μάθει το μάθημα και ζητήσει να τον βοηθήσει η Χάρη του Θεού, το κάρμα μπορεί να καθαριστεί από τη Θεϊκή Χάρη.
7. Όλα τα πλάσματα είναι απ' τη φύση τους καλά' μόνο οι πράξεις τους μπορεί να είναι βλαβερές.
8. Δεν υπάρχει αυτό που λέμε αδικία.

Η στάση που πρέπει να κρατάμε απέναντι στο αποτέλεσμα των προσπαθειών μας, τόσο στην υλική όσο και στην πνευματική μας ζωή, θα πρέπει να είναι ακριβώς η ίδια, όποιο κι αν είναι αυτό το αποτέλεσμα. Δυο άνθρωποι μπορεί να κάνουν την

ίδια προσπάθεια και νάχουν διαφορετικό βαθμό επιτυχίας, ανάλογα με τι προσπάθειες έχουν κάνει σε άλλες προηγούμενες ζωές τους. Στην πραγματικότητα μπορεί κανείς να κάνει μια μεγάλη προσπάθεια και να μην επιτύχει τόσο πολύ όσο ένας που κάνει μικρή προσπάθεια. Το αποτέλεσμα δεν εξαρτάται ποτέ από μια απλή προσπάθεια, αλλά μάλλον από την συσσωρευμένη προσπάθεια που έγινε σε πολλές ζωές που έζησε αυτή η ψυχή. Ο Σαί Μπάμπα μας δίνει εδώ ένα παράδειγμα:

«Παραπονίστε πως ο γείτονάς σας άρχισε την πνευματική του πειθαρχία εδώ και δυο χρόνια μόλις, ενώ εσείς συνεχίζετε το πρόγραμμα εδώ και είκοσι χρόνια τώρα. Αυτός εξασφάλισε ευτυχία κι εσείς είστε ακόμη δυστυχής. Νιώθετε πως έρχεστε για χρόνια σ' εμένα' όμως εγώ παίρνω κοντά μου εκείνους που έχουν έρθει μόλις πριν από λίγο. Οι αντιδράσεις σας, δείχνουν πως αυτό το χαρακτηρίζετε σαν αδικία και μεροληψία' όμως η απάντηση βρίσκεται στο παρελθόν, για το οποίο δεν έχετε επίγνωση.

» Είκοσι χτυπήματα με το σφυρί, (χρόνια προσπάθειας) έχουν δοθεί σε μια πλάκα, αλλά δεν έσπασε. Έρχεται ύστερα ένας άλλος και με το δεύτερό του χτύπημα η πλάκα σπάει. Ο άνθρωπος που χτύπησε τα είκοσι χτυπήματα απογοητεύτηκε κι ο άνθρωπος που έσπασε την πλάκα με δυο χτυπήματα είναι έξαλλος από χαρά' όμως το σπάσιμο της πλάκας είναι αποτέλεσμα του αθροίσματος των είκοσι δύο χτυπημάτων.

» Ο γείτονάς σας, στην παρούσα του ζωή έχει στο λογαριασμό του είκοσι χρόνια πνευματικής προσπάθειας, που είναι αποθηκευμένα μέσα στο αιτιατό του σώμα απ' την προηγούμενη γέννησή του. Η φύση σας και οι τάσεις σας, έχουν διαμορφωθεί απ' τον τρόπο με τον οποίο έχετε αγαπήσει και αντιδράσει, τραφεί και παλαίψει κατά τη διάρκεια της μακριάς σειράς από ζωές που έχετε ήδη ζήσει.

» Ο Θεός δεν ανακατεύεται σ' επιβραβεύσεις ούτε και σε τιμωρίες. Αυτός μόνο αντανakλά, αντηχεί και αντιδρά. Ο Θεός είναι ο αιώνιος ανεπηρέαστος αυτόπτης μάρτυρας. Εσείς αποφασίζετε για το ίδιο σας το πεπρωμένο».

Αν πιστέψουμε σ' αυτό, δεν μπορούμε πια να μεμφομαστέ κανέναν άνθρωπο ή καμιά κυβέρνηση ή κάποιες καιρικές συνθήκες, για τους πόνους μας και τις ταλαιπωρίες μας. Πρέπει να πάρουμε πάνω μας ολόκληρη την ευθύνη για τις εμπειρίες

της ζωής μας· γιατί τις έχουμε δημιουργήσει με τις ίδιες μας τις πράξεις στο παρελθόν. Ακόμη και το να λέμε «είναι θέλημα Θεού», αυτό είναι σαν ν' αποφεύγουμε την ευθύνη πως εμείς οι ίδιοι είμαστε αίτιοι γι' αυτές τις καταστάσεις.

Ας εξετάσουμε τώρα μερικά παραδείγματα που θα μπορούσαν να μας βοηθήσουν να καταλάβουμε τη σχέση ανάμεσα στο αυτοδημιούργητο καρμικό πεπρωμένο και την ελεύθερη θέληση ν' αναπτύξουμε και ν' αλλάξουμε τη ζωή μας. Πρέπει όμως να καταλάβουμε πως κανένα παράδειγμα δεν μπορεί να εξηγήσει τέλεια, πνευματικούς νόμους. Τα παραδείγματα υπάρχουν στη σφαίρα του δυαδισμού. Η συγχώνευση πνευματικών νόμων όπως ο Νόμος του Κάρμα, ο Νόμος της Χάρης και ο Νόμος της Ελεύθερης Βούλησης, συμβαίνει πέρα απ' την αντίληψη του νου. Τα παραδείγματα αυτά, μας δίνουν απλώς έναν τρόπο ν' αντιληφθούμε ένα μέρος της αλήθειας.

Αναφερόμενοι στο πιο πάνω παράδειγμα του σπασίματος της πλάκας, θα μπορούσαμε να φανταστούμε πως κάθε άτομο έχει ένα λογαριασμό στην κοσμική τράπεζα. Κάθε «καλός» ανιδιοτελής λόγος, σκέψη ή έργο είναι μια κατάθεση σ' αυτό το λογαριασμό. Κάθε εγωϊστική, επιβλαβής δράση, είναι μια ανάληψη. Αν ένας λογαριασμός έχει έλλειμμα, το άτομο δεν έχει μεγάλη ελευθερία. Δεν μπορεί ν' αγοράσει τίποτα, δεν μπορεί ν' αρχίσει μια επιχείρηση, δεν μπορεί να ταξιδέψει. Μ' άλλα λόγια, η ελευθερία εκλογής και δράσης που έχει είναι περιορισμένη. Πρώτα πρέπει ν' αρχίσει να ασκεί την ελευθερία εκλογής του. Με τον ίδιο τρόπο, όταν ερχόμαστε στη ζωή με πολλά και μεγάλα χρέη για εξόφληση, έχουμε πολύ λίγη ελευθερία εκλογής. Πρέπει να περάσουμε μέσα από πολύ ειδικούς τύπους εμπειριών για να ισορροπήσουμε τους λογαριασμούς.

Κατά τη διαδικασία της μεταβίβασής μας μέσα απ' αυτές τις προκαθορισμένες εμπειρίες, έχουμε την εκλογή να δημιουργήσουμε περισσότερα χρέη ή να κάνουμε μερικές καταθέσεις. Αν αντιδρούμε με θυμό, μνησικακία, πικρία, ζήλεια, αν νιώθουμε πως η ζωή δεν μας δίνει ό,τι αξίζουμε, αν νιώθουμε πως είμαστε θύματα αδικίας, τότε απλώς διαιωνίζουμε την άγνοιά μας για την αλήθεια και αυξάνουμε το χρεωστικό μας. Θα χρειαστεί να εξακολουθήσουμε να υποφέρουμε τις ίδιες εμπειρίες ξανά και ξανά ώσπου να μάθουμε να δεχόμαστε, να

συγχωρούμε, ν' αγαπάμε και να μετασχηματίσουμε τον εαυτό μας από μέσα μας. Όποτε συγχωρούμε κι αγαπάμε όταν βρισκόμαστε αντιμέτωποι με τις δυσκολίες, κάνουμε καταθέσεις και ισοσκελίζουμε λογαριασμούς· έτσι δεν είμαστε πια υποχρεωμένοι να περάσουμε μέσα απ' τις ίδιες εμπειρίες. Έχουμε πια μάθει το μάθημα που ήταν απαραίτητο να μάθουμε.

Αυτό φυσικά δεν σημαίνει πως θα πρέπει να καθόμαστε σαν ένα φυτό και να τα δεχόμαστε όλα και κάθε τι σαν θέλημα του Θεού· να μη κάνουμε καμιά προσπάθεια να βελτιώσουμε τις συνθήκες της ζωής μας. Αντίθετα, είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για να βελτιώσουμε την ποιότητα της ζωής, για μας τους ίδιους και για την κοινωνία. Όμως δεν είμαστε ικανοί να γνωρίζουμε τον ισολογισμό πάνω στον οποίο κινούμαστε. Δεν μπορούμε να περιμένουμε κάποιο ιδιαίτερο αποτέλεσμα. Εργαζόμαστε όσο πιο σκληρά μπορούμε και δεχόμαστε τ' αποτελέσματα, ευχάριστα ή δυσάρεστα, χωρίς να παραπονιόμαστε πως ο «κοσμικός λογιστής» πρέπει να έκανε κάποιο λάθος. Όταν οι λογαριασμοί εξωφληθούν κι έρθει ο σωστός χρόνος, θα έχουμε τα αποτελέσματά μας.

Η ροή ενός ποταμού μπορεί να μας προσφέρει ένα άλλο παράδειγμα. Μπορούμε να θεωρήσουμε πως το ρεύμα του ποταμού αντιπροσωπεύει όλες τις εντυπώσεις, συνήθειες και τάσεις που περιορίζουν τ' άτομο σ' ένα είδος ζωής αυτόματου. Καθώς αρχίζει την πνευματική ζωή κι αναπτύσσει τη δύναμη της θέλησής του για να εξουδετερώσει το ρεύμα, μπορεί ν' αρχίσει να κολυμπά αντίθετα στο ρεύμα προς την πηγή του ποταμού. Ο βαθμός της δυνάμεις του που αναπτύχθηκε με τη βοήθεια πνευματικής προσπάθειας και με πειθαρχίες που έβαλε στον εαυτό του, θα καθορίσει το βαθμό της ελευθερίας να κινηθεί προς τα πάνω, παρά το αντίθετο ρεύμα. Όταν γίνει αρκετά σοφός κι αποδεσμευτεί αρκετά, τότε θα είναι ικανός να βγάλει τον εαυτό του έξω από το νερό με τη βοήθεια ενός κλαδιού (θείκη Χάρη) ή ακόμη και να περπατήσει πάνω στο νερό. Η ροή των τάσεων και των κάρμα εξακολουθεί, αλλά το αποδεσμευμένο άτομο δεν ταυτίζεται τώρα με το απτό και τα λεπτά του σώματα μέσα από τα οποία ρέουν το κάρμα και οι τάσεις. Βρίσκεται τότε πολύ κοντά στην Αυτοπραγμάτωση.

Ένα άλλο παράδειγμα μας το δίνει το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Όταν το παιδί πηγαίνει στις κατώτερες τάξεις δεν έχει

την ευκαιρία να διαλέξει τι θα διαβάσει. Οι γονείς και οι δάσκαλοι αποφασίζουν τι και πότε θα διαβάσει. Καθώς όμως το παιδί μαθαίνει κι αναπτύσσεται και γίνεται πιο υπεύθυνο, του δίνεται η δυνατότητα να διαλέξει μερικά μαθήματα σύμφωνα με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του. Όταν φτάσει στο πανεπιστημιακό επίπεδο, έχει πολλούς βαθμούς ελευθερίας. Όταν πάρει το δίπλωμά του, δεν χρειάζεται πια εξετάσεις· μπορεί να κάνει τη ζωή του όπως του αρέσει.

Η ζωή η ίδια είναι ένα σχολείο. Κάθε ζωή που ζει το πνεύμα, είναι σαν ένας χρόνος μέσα στην τάξη του σχολείου. Καθώς η ψυχή εξελίσσεται κι αναπτύσσει περισσότερη επίγνωση και υπευθυνότητα, της δίνεται ίσως η ευκαιρία να έχει περισσότερες επιλογές και φυσικά είναι υπεύθυνη για τις συνέπειες αυτών των επιλογών. Έτσι εξακολουθεί να μαθαίνει. Όσο πιο εξελιγμένη η ψυχή, τόσο μεγαλύτερη είναι και η δύναμη θέλησης και επομένως η ελεύθερη βούληση ν' αλλάζει το ρεύμα της ζωής της. Όταν θάχει μάθει όλα τα μαθήματα και πάρει δίπλωμα, δεν χρειάζεται πια να ξαναγυρίσει στην τάξη του σχολείου που λέγεται γη.

Το κύτταρο του ανθρώπινου σώματος προσφέρει ένα άλλο όμορφο παράδειγμα. Κάθε κύτταρο έχει τη δική του ατομική συνείδηση και ύπαρξη. Όμως δεν ζει αυτόνομο έξω απ' το σώμα. Έχει την ελευθερία να ενεργεί όπως του αρέσει, αλλά διαλέγει να αλληλοεπιδρά με αρμονικό τρόπο με τ' άλλα κύτταρα που βρίσκονται μέσα στο σώμα. Θα μπορούσε ν' αντιδράσει σαν καρκινογόνο κύτταρο που επαναστατεί και ν' αναζητήσει να βλάψει το σώμα. Τα περισσότερα όμως κύτταρα λειτουργούν κάτω από την καθοδήγηση του νευρικού και ενδοκρινικού συστήματος, σ' αρμονία με το υπόλοιπο σώμα. Κι εμείς, κατά τον ίδιο τρόπο, ζούμε τη ζωή μας σαν κύτταρα μέσα στο σώμα της ανθρωπότητας. Το συμφέρον μας είναι να εναρμονιστούμε με τ' άλλα πλάσματα που κατοικούν σ' αυτό το σώμα. Αν διαλέξουμε το αντίθετο, τότε όλοι υποφέρουμε από το τοξικό περιβάλλον που δημιουργείται. Θα υποφέρουμε απ' αυτό το τοξικό περιβάλλον, ώσπου ν' αντιληφθούμε την έμφυτη ενότητά μας με τους άλλους. Τότε θα προχωρήσουμε, απ' την μάθηση με τη βοήθεια του κάρμα, στη μάθηση με τη βοήθεια του καθήκοντος (ΝΤΑΡΜΑ) και της Αγάπης.

Φαίνεται πως, σε τελευταία ανάλυση, η ελεύθερη μας βού-

ληση βρίσκεται στην ικανότητα που έχουμε να συγχωνεύουμε την ατομική μας θέληση με την παγκόσμια Βούληση του Θεϊκού Σχεδίου.

Όταν γίνουμε ικανοί να εγκαταλείψουμε τις προσωπικές μας επιθυμίες και τις δεσμεύσεις και να επιθυμούμε το ύψιστο καλό για όλους, τότε συγχωνευόμαστε, γινόμαστε ένα με την Οικουμενική ροή της ζωής, που μας υποστηρίζει και μας καθοδηγεί.

Οι ανάγκες μας (όχι οι επιθυμίες μας) εκπληρώνονται και ζούμε εμπειρικά αυτή την ένωση μ' όλα τ' άλλα πλάσματα. Μ' όλο που ακόμη μαθαίνουμε με τη βοήθεια του νόμου του κάρμα, έχουμε κατανοήσει τους νόμους του ΝΤΑΡΜΑ και της Αγάπης.

Όταν μάθουμε να συγχωνεύουμε την ατομική μας θέληση με την οικουμενική βούληση, το εγώ ελαττώνεται. Όταν υπάρχουν λιγότερες εγωϊστικές απαιτήσεις, υπάρχει λιγότερη ταύτιση με το σώμα και την προσωπικότητα. Έτσι δημιουργείται λιγότερο κάρμα και το άτομο σιγά-σιγά ελευθερώνεται από τα δεσμά των καρμικών περιορισμών. Η εκλογή που πρέπει να κάνουμε, είναι ανάμεσα στον εγωϊσμό και την ανιδιοτέλεια.

Αυτό το πέρασμα πέρα απ' τις καρμικές καταστάσεις, μοιάζει να έρχεται σε φάσεις.

1. Δρούμε για να ικανοποιήσουμε εγωϊστικές ανάγκες επιθυμώντας κάποιο αποτέλεσμα για τον εαυτό μας.
2. Αρχίζουμε ν' αναζητάμε αποτελέσματα για άλλους.
3. Μαθαίνουμε να ενεργούμε χωρίς να δεσμευόμαστε, προσφέροντας όλα τ' αποτελέσματα στο Θεό. Έτσι, παρ' όλο που ενεργούμε με αφοσίωση και ειλικρίνεια, είμαστε πρόθυμοι να δεχτούμε οποιοδήποτε αποτέλεσμα, ακριβώς σαν κάτι που μας είναι απαραίτητο για εκείνη τη στιγμή.
4. Όταν ενεργούμε χωρίς ν' αναζητούμε ή να περιμένουμε οποιοδήποτε αποτέλεσμα, παύουμε να δημιουργούμε καινούργιο κάρμα.

Να θυμάστε, δεν εγκαταλείπουμε τη δράση, αλλά την προσκόλληση στους καρπούς της δράσης.

ΜΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

«Συμβατικά υπάρχει χρώμα, συμβατικά υπάρχει γλυκύτητα, συμβατικά υπάρχει πικρό, αλλά στην πραγματικότητα υπάρχουν άτομα και διάστημα.»

Δημόκριτος (460 - 400 π.Χ.)

Ο υποσυνείδητος προγραμματισμός μας και τα διάφορα «πιστεύω» μας, επηρεάζουν υποκειμενικά τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε την πραγματικότητα. Έτσι, ο καθένας μας έχει διαφορετική εμπειρία της πραγματικότητας. Αντιλαμβανόμαστε τα ίδια γεγονότα και τους ίδιους ανθρώπους διαφορετικά. Ας πάρουμε για παράδειγμα έναν άντρα που λέγεται Γιάννης. Κάθε άνθρωπος τον βλέπει διαφορετικά. Η γυναίκα του τον βλέπει σαν σύζυγο, σαν εραστή, σαν σύντροφο στη ζωή της. Τα παιδιά του σαν πατέρα, σαν εξουσία, σαν κάποιον που επιβάλλει πειθαρχία και σαν σύμβολο ανδρισμού. Τ' αδέρφια του τον βλέπουν σαν αδελφό με θετικές και αρνητικές ιδιότητες. Οι γονείς του τον βλέπουν σαν το παιδί που τους δίδαξε πολλά μαθήματα και που θα παραμείνει για πάντα το παιδί τους. Για τον φίλο του είναι ο άνθρωπος που μπορεί να εμπιστευτεί σε ώρα ανάγκης, κάποιος που μαζί του μπορεί να μοιραστεί ιδέες και δραστηριότητες. Για τους συναδέλφους του είναι κάποιος που δουλεύουν δίπλα του οχτώ ώρες την ημέρα, κάποιος για τον οποίο μπορεί να μην ξέρουν πολ-

λά πράγματα. Για τον γείτονα, είναι ο πατέρας της οικογένειας που κάνει πολύ θόρυβο. Για τον εχθρό του είναι ένα ενοχλητικό στοιχείο, αιτία όλης της της δυστυχίας. Για τον υπάλληλό του είναι ένας αναισθητος προϊστάμενος που δεν νοιάζεται καθόλου για τις ανάγκες του. Για τη γυναίκα που ψάχνει για σύντροφο είναι θήραμα κι ας είναι παντρεμένος. Ο ίδιος βλέπει τον εαυτό του σαν ένα συνδυασμό της πραγματικότητας που βλέπουν οι άλλοι, συγχιλιάδες ακόμη εσωτερικές φαντασιώσεις που οι άλλοι δεν αντιλαμβάνονται.

Έτσι, ο Γιάννης είναι για κάθε άνθρωπο μια άλλη πραγματικότητα, ανάλογα με τους διάφορους υποκειμενικούς παράγοντες που αφορούν τη σχέση τους. Ποιά είναι λοιπόν η πραγματικότητα του Γιάννη; Ποιός είναι ο αληθινός Γιάννης; Ποιός είναι ο σταθερά μόνιμος Γιάννης; Βλέπουμε την πραγματικότητα μέσα από ένα τεράστιο πλέγμα προκαταλήψεων, προσδοκιών, επιθυμιών, ελπίδων, αναγκών, φόβων και υποσυνείδητου προγραμματισμού, που κάνουν κάθε άνθρωπο, αντικείμενο ή γεγονός, να μας φαίνεται μοναδικό.

Ας πάρουμε σαν παράδειγμα την υποτίμηση της δραχμής, που για μερικούς ήταν μια ιδιαίτερα άδικη καταστροφή, για άλλους ευλογία και για άλλους πάλι ήταν κάτι κι απ' τα δύο. Τι ήταν όμως πραγματικά; Τα πράγματα τα βλέπουμε ανάλογα με τις ανάγκες μας και τις επιθυμίες μας κι όχι αντικειμενικά, όπως είναι. Βλέπουμε τους ανθρώπους ανάλογα με τις πολιτικές τους πεποιθήσεις ή το επάγγελμά τους. Τους βάζουμε ταμπέλες, γιατρός, αστυνόμος, ηθοποιός, καλλιτέχνης, μέλος ενός πολιτικού κόμματός. Μερικοί βάζουν τους ανθρώπους σε κατηγορίες ανάλογα με το ζώδιό τους και ισχυρίζονται ότι τους ξέρουν καλά. Λένε ότι αυτός είναι καρκίνος, σκορπιός, δίδυμος, ιχθείς και ταυτίζουν τον άνθρωπο με μια στερεότυπη ιδέα αυτού του ζωδίου που διάβασαν σε κάποιο βιβλίο ή περιοδικό.

Άλλοι πάλι βλέπουν τους ανθρώπους γύρω τους σε σχέση με τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές τους πεποιθήσεις. «Είναι Χριστιανός, Ινδουιστής, Μωαμεθανός, Βουδιστής ή Εβραίος» και αισθάνονται ότι τότε τους ξέρουν. Άλλοι πάλι κατατάσσουν έναν άνθρωπο ανάλογα με την εμφάνισή του ή τον τρόπο που ντύνεται. «Αυτή με τα ξανθά, σγουρά μαλλιά, το μελί φουστάνι και το παλιό ασημένιο κολιέ». Και ξέρουν τότε ποιά

είναι.

Μα είναι δυνατόν να περιγράψει κανείς κάποιον μ' αυτά τα λόγια; Ασφαλώς όχι. Αυτός ο τρόπος που βλέπει κανείς την πραγματικότητα, είναι μεροληπτικός, επιπόλαιος και περιορίζει ιδιαίτερα την ικανότητά μας ν' αγαπάμε και να βλέπουμε την πραγματικότητα όπως είναι. Ο Σάτυα Σάι Μπάμπα, λέει ότι υπάρχουν τρεις άνθρωποι:

1. Αυτός που νομίζουν οι άλλοι ότι είμαστε.
2. Αυτός που νομίζουμε εμείς ότι είμαστε.
3. Αυτός που πραγματικά είμαστε.

Ποιός είναι αυτός ο πραγματικός εαυτός που αληθινά είμαστε; Ας αρχίσουμε αναλύοντας από τη βάση της πραγματικότητας που βλέπουμε γύρω μας. Παρατηρούμε την πραγματικότητα μέσα απ' τις πέντε αισθήσεις μας - αυτές οι αισθήσεις μας φέρνουν μυριάδες διαφορετικές εντυπώσεις από χρώματα, μορφές, ήχους, γεύσεις, μυρωδιές και επαφές. Όλα αυτά περνάνε μέσα από τον προγραμματισμό μας και τις πεποιθήσεις μας και δημιουργούν την υποκειμενική πραγματικότητα που γνωρίζουμε. Τώρα, ας πάρουμε τον καλό μας φίλο, το Γιάννη, που αντιπροσωπεύει κάτι διαφορετικό για τον καθένα μας. Ας τον αναλύσουμε με βάση αυτά που ξέρουμε από τη Φυσική.

1. Πρώτα απ' όλα, ας του αφαιρέσουμε τα ρούχα. Ξέρουμε ότι μπορεί να βάλει και να βγάλει τα ρούχα του, όποτε θέλει, άρα δεν μπορεί να είναι τα ρούχα του. Γι' αυτό δεν μπορούμε να τον περιγράψουμε πραγματικά, ανάλογα με τα ρούχα του ή οτιδήποτε άλλο μπορεί να φοράει στο σώμα του.

2. Τώρα, ας κοιτάξουμε το υλικό του σώμα. Είναι φτιαγμένο από δισεκατομμύρια δισεκατομμυρίων μικρά κύτταρα. Οι διάφορες λειτουργίες αυτών των κυττάρων, κρατούν ζωντανό το σώμα του Γιάννη. Εκατομμύρια απ' αυτά τα κύτταρα γεννιούνται και πεθαίνουν κάθε μέρα. Άρα ο Γιάννης δεν μπορεί να είναι τα κύτταρά του.

3. Κάθε κύτταρο αποτελείται από μεγάλα μόρια που λέγονται D.N.A. Φαίνεται ότι η βασική κατασκευή όλων των ζωντανών πλασμάτων είναι φτιαγμένη απ' αυτά τα μεγάλα και πολύπλοκα μόρια D.N.A. Αυτά τα μόρια D.N.A. είναι φτιαγμένα από άτομα άνθρακα, υδρογόνου, οξυγόνου και άτομα άλλων στοιχείων. Αυτά τα άτομα συνδέονται μεταξύ τους με μοριακές

δυνάμεις που μοιάζουν σαν τη δύναμη της βαρύτητας που κρατάει τη γη κοντά στον ήλιο. Μέχρι εδώ λοιπόν, μπορούμε να πούμε ότι ο Γιάννης είναι μια πολύπλοκη συσσώρευση διαφόρων ατόμων που συγκρατούνται μεταξύ τους από τις δυνάμεις έλξεως.

4. Από τι είναι φτιαγμένα αυτά τα άτομα; Είναι φτιαγμένα από τρία βασικά σωματίδια και πολλά άλλα μικρότερης σημασίας. Στο κέντρο του ατόμου υπάρχει ο πυρήνας που είναι το βασικό και ουσιώδες μέρος του ατόμου. Γύρω από τον πυρήνα βρίσκονται σε τροχιά, ιδιαίτερα μικροσκοπικά ηλεκτρόνια. Αυτά τα ηλεκτρόνια δεν έχουν μάζα στην κυριολεξία και συχνά δεν μπορούμε να καθορίσουμε αν είναι κύματα ή σωματίδια. Για να καταλάβουμε πόσο μικρό είναι το άτομο, χρησιμοποιούμε την ακόλουθη αναλογία. Εάν μεγεθύνουμε ένα πορτοκάλι στο μέγεθος της γης, τότε τα άτομα θα είχαν μέγεθος ενός κερασιού. Συγχρόνως, το άτομο είναι κυρίως κενός χώρος. Δηλαδή αν μεγεθύνουμε ένα άτομο στο μέγεθος του μεγαλύτερου θόλου (του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη) τότε ο πυρήνας στο κέντρο θα είναι ένας μόλις ορατός κόκκος αλατιού στο κέντρο του μεγεθυμένου ατόμου. Άρα η ύλη καθαυτή ενός ατόμου, είναι ένα απίστευτα μικρό σημαδάκι στο κέντρο ενός δυσανάλογα μεγάλου χώρου που είναι κατειλημμένος από το μαγνητικό πεδίο των ηλεκτρονίων που περιστοιχίζουν τον πυρήνα. Θα μπορούσαμε να φανταστούμε το Σύμπαν, σαν νάταν το φεγγάρι και οι άλλοι πλανήτες τα ηλεκτρόνια που βρίσκονται σε τροχιά γύρω από τον ήλιο. Ο χώρος που καταλαμβάνει αυτό το ένα άτομο, είναι ο χώρος που καταλαμβάνει το ηλιακό σύστημα. Έτσι μπορούμε να καταλάβουμε ότι το άτομο είναι κυρίως κενό διάστημα. Κατά τον ίδιο τρόπο μπορεί να υπάρχουν μικροσκοπικά όντα που ζουν στους πυρήνες και στα ηλεκτρόνια των ατόμων του σώματός μας, που βλέπουν τα σώματά μας σαν ολόκληρο το σύμπαν.

5. Έτσι λοιπόν, η ύλη που βλέπουμε γύρω μας δεν είναι συμπαγής μάζα που μας περιγράφουν οι αισθήσεις μας. Είναι (σχεδόν ολοκληρωτικά) κυρίως κενό διάστημα με πολύ λιγή ουσία από τα σωματίδια που βρίσκονται στο κέντρο διαφόρων μαγνητικών πεδίων που κινούνται σε τροχιά γύρω απ' τον πυρήνα. Αλλάζει τώρα και η εικόνα του φίλου μας Γιάννη. Το μόνο που μπορούμε να πούμε γι' αυτόν μέχρι τώρα είναι, ότι εί-

να φτιαγμένος από πολύ κενό διάστημα και από σωματίδια και μαγνητικά πεδία. Αυτό όμως, περιγράφει και κάθε άλλο αντικείμενο στο Σύμπαν.

Άρα, σ' αυτό το σημείο δεν μπορούμε να διαφοροποιήσουμε τον Γιάννη απ' οποιοδήποτε άλλο σώμα στο σύμπαν. Σ' αυτό το επίπεδο της πραγματικότητας, ο Γιάννης είναι ίδιος μ' οποιοδήποτε άλλο άνθρωπο, τοίχο, δέντρο, κτίριο, μηχανή, άτομο, ωκεανό, σύννεφο ή βουνό. Ο Γιάννης είναι μόνο πρωτόνια, νετρόνια και ηλεκτρόνια όπως κάθε άλλο υλικό αντικείμενο στο σύμπαν. Δεν υπάρχει διαφορά. Κι' έτσι φτάνουμε στην άποψη που διατύπωσε ο Δημόκριτος, εδώ και 2.400 χρόνια.

«Με κοινή παραδοχή, υπάρχει χρώμα, με κοινή παραδοχή υπάρχει γλυκύτητα, αλλά στην πραγματικότητα υπάρχουν μόνο άτομα και κενός χώρος».

6. Καθώς εμβαθύνουμε στην εξέταση του πυρήνα ενός ατόμου, βλέπουμε ότι υπάρχουν ακόμη πολλά υπό - ατομικά σωματίδια που κινούνται εκεί γύρω. Και συνειδητοποιούμε κάτι ιδιαίτερα περίεργο, ότι κατά κάποιο μυστηριώδη τρόπο αυτά τα υποατομικά σωματίδια, όλο δημιουργούνται και ξαναεξαφανίζονται. Το ένα λεπτό μοιάζουν με σωματίδια και το άλλο εμφανίζονται με τη μορφή ενέργειας. Η ενέργεια μοιάζει να γίνεται ύλη και η ύλη να ξαναγίνεται ενέργεια. Καλύτερα από μένα, μπορεί να το εξηγήσει αυτό ο ατομικός φυσικός Fritjof Capra, συγγραφέας του βιβλίου «ΤΑΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ».

«Μόλις δούμε την ύλη σαν μια μορφή ενέργειας, γίνεται αντιληπτό πως η μάζα δεν χρειάζεται πια να είναι ακατάλυτη, αλλά μπορεί να μετασχηματιστεί σ' άλλες μορφές ενέργειας. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν υπό - ατομικά σωματίδια συγκρούονται το ένα με τ' άλλο. Σε τέτοιες συγκρούσεις, σωμάτια μπορεί να καταστραφούν και η ενέργεια που περιέχεται μέσα στις μάζες τους μπορεί να μετασχηματιστεί σε κινητική ενέργεια που ανακατανέμεται ανάμεσα στ' άλλα σωμάτια που λαμβάνουν μέρος στη σύγκρουση. Αντίστροφα, όταν μόρια συγκρούονται με πολύ ψηλές ταχύτητες, η κινητική τους ενέργεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να σχηματίσουν νέα σωμάτια.

» Αυτά τα δυναμικά σχέδια από ενεργειακές δέσμες, σχηματίζουν τις σταθερές πυρηνικές ατομικές και μοριακές δο-

μές που συγκροτούν την ύλη και της δίνουν τη μακροσκοπική στέρεη όψη της, κáνοντάς μας έτσι να πιστεύουμε, πώς είναι φτιαγμένη από κάποια υλική ουσία. Στο μακροσκοπικό επίπεδο, αυτή η ένδειξη ουσίας είναι μια χρήσιμη προσέγγιση, αλλά στο ατομικό επίπεδο δεν έχει πια νόημα. Τα άτομα αποτελούνται από σωμάτια κι αυτά τα σωμάτια δεν είναι φτιαγμένα από υλική ουσία. Όταν παρατηρούμε, δεν βλέπουμε πια ουσία. Ότι παρατηρούμε είναι δυναμικοί σχηματισμοί που αλλάζουν ο ένας μέσα στον άλλο - ένας συνεχής χορός ενέργειας.»

7. Τώρα, έχουμε μπερδευτεί για τα καλά. Αυτό που ήταν ο φίλος μας ο Γιάννης έχει γίνει μια μάζα ενέργειας, που μια εμφανίζεται σαν ενέργεια και μια σαν ύλη. Έτσι, κάθε αντικείμενο στο σύμπαν, δεν είναι τίποτα άλλο από συμπυκνωμένη ενέργεια. Αυτή η ενέργεια φανερώνεται σαν την ενέργεια της θερμότητας του ηλεκτρισμού ή του φωτός, σαν σύνδεσμος ανάμεσα σε δύο σωματίδια ή σαν τα σωματίδια τα ίδια. Και όταν η ενέργεια παίρνει μια πυκνή μορφή, αυτό το ονομάζουμε Γιάννη, ή τραπέζι, ή τοίχο.

8. Καθώς συνεχίζουμε την έρευνά μας της βάσης της πραγματικότητας, αρχίζουμε ν' ανακαλύπτουμε ότι τα σωματίδια δημιουργούνται κυριολεκτικά από το κενό, από το διάστημα, και ξαναεξαφανίζονται. Μόλις δεχθήκαμε ότι δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε την ύλη από την ενέργεια και μας λένε τώρα ότι δεν θα μπορούμε να ξεχωρίσουμε ούτε ανάμεσα στην ύλη και στον κενό χώρο. Πρόκειται για Φυσική ή Μεταφυσική; Θα αφήσω πάλι τον Carra να σας εξηγήσει:

«Η διάκριση ανάμεσα στην ύλη και το κενό διάστημα, τελικά έπρεπε να εγκαταλειφθεί όταν έγινε ολοφάνερο πως, “ουσιαστικά σωματίδια” μπορούν να δημιουργηθούν αυθόρμητα από το κενό και να εξαφανιστούν πάλι στο κενό, χωρίς κανένας πυρήνας ή άλλο δυνατό αλληλοεπιδρόν σωματίο να είναι παρόν. Σύμφωνα με τη θεωρία “πεδίου επιδράσεων”, γεγονότα αυτού του είδους μπορούν να συμβούν κάθε στιγμή. Το κενό δεν είναι καθόλου άδειο. Περιέχει έναν απεριόριστο αριθμό σωματιδίων που μπορούν να δημιουργούνται και να εξαφανίζονται χωρίς τέλος. Εδώ λοιπόν είναι η πλησιέστερη αναλογία με το κενό του Ανατολικού μυστικισμού στη σύγχρονη φυσική. (Όπως το Ανατολικό Κενό, το “φυσι-

κό κενό”, όπως ονομάζεται στη “θεωρία πεδίου”, δεν είναι μια κατάσταση σκέτης ανυπαρξίας, αλλά εμπεριέχει τη δυνατότητα για όλες τις μορφές του σωματικού κόσμου). Οι μορφές αυτές, απ’ την άλλη μεριά, δεν είναι ανεξάρτητες φυσικές οντότητες, αλλά απλώς μεταβατικές εκδηλώσεις του Κενού που κρύβεται πίσω απ’ αυτές. Όπως λέει ο ανατολικός αφορισμός, “Μορφή είναι η κενότητα και κενότητα είναι πράγματι μορφή”.

» Η σχέση ανάμεσα στα εν δυνάμει σωματία και το κενό είναι μια ουσιαστικά δυναμική σχέση, το κενό είναι ένα αληθινά “Ζων Κενό” που πάλλεται σε ατέλειωτους ρυθμούς δημιουργίας και καταστροφής. Η ανακάλυψη της δυναμικής ποιότητας του κενού έχει θεωρηθεί από πολλούς φυσικούς σαν μια από τις πιο σημαντικές ανακαλύψεις της σύγχρονης φυσικής. Από το ρόλο του άδειου αποδοχέα των φυσικών φαινομένων, το κενό αναδύθηκε σαν μια δυναμική ποσότητα υψίστης σημασίας. Τα αποτελέσματα της σύγχρονης φυσικής μοιάζουν έτσι να επιβεβαιώνουν τα λόγια του Κινέζου σοφού Τσανγκ Τσάϊ: “Όταν κανείς γνωρίζει πως το μεγάλο Κενό είναι γεμάτο ενέργεια (CHI), καταλαβαίνει πως δεν υπάρχει αυτό που ονομάζουμε ΤΙΠΟΤΑ”. Το CHI που ο σοφός Τσανγκ Τσάϊ αναφέρει είναι η βιοενέργεια, (οι Γιόγκι την ονομάζουν PRANA) που γεμίζει το σύμπαν.»

9. Τώρα έχουμε μια εικόνα αυτού του κενού διαστήματος που εμπεριέχει αόρατη και λεπτή βιοενέργεια· μπορεί να μας γίνει αισθητή σαν διάφορες μορφές ενέργειας ή σαν σωματίδια ή σαν συνδυασμός και τωῶν δύο, όπως ο φίλος μας ο Γιάννης μας φαίνεται σαν ένα κενό διάστημα που έχει διαμορφωθεί μόνο του σε διάφορους τύπους ενέργειας, οι οποίοι μπορούν να φανερωθούν σαν ύλη ή σαν ενέργεια. Τώρα δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε τον Γιάννη από οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο στο σύμπαν. Μάλιστα, δεν μπορούμε να τον ξεχωρίσουμε ούτε καν από το κενό διάστημα. Σ’ αυτό το επίπεδο λοιπόν ο Γιάννης, φαίνεται να είναι ένα και το αυτό με ολόκληρο το σύμπαν. Στο υλικό επίπεδο ο Γιάννης δεν ξεχωρίζει από κανένα άλλο ον ή αντικείμενο στο σύμπαν. Αυτό είναι η βάση της υλικής πραγματικότητας.

10. Ποιά είναι όμως η αιτία που κάνει αυτό το κενό διάστημα να διαφοροποιείται και να εμφανίζεται σαν ξεχωριστά αντι-

κείμενα όπως ο Γιάννης, η Μαρία, το τραπέζι, ο τοίχος, το αυτοκίνητο και ο ωκεανός; Όλα αυτά είναι ένα πράγμα κι όμως φαίνονται διαφορετικά. Τώρα πραγματικά τά'χουμε χαμένα.

11. Θ' αρχίσουμε την έρευνά μας από την βιοενέργεια, αφού αυτή είναι η πρώτη αισθητή ένδειξη όταν το διάστημα μας γίνεται φανερό. Τελευταία, ορισμένα πειράματα και τυχαία γεγονότα, αποκάλυψαν ότι η βιοενέργεια γύρω από άψυχα και έμψυχα αντικείμενα, μπορεί να φωτογραφηθεί. Φαίνεται ότι οι εκόνες αγίων ανθρώπων με φωτοστέφανο δεν είναι αποκοιμήματα της φαντασίας μας. Τώρα έχει πια αποδειχτεί επιστημονικά ότι ο άνθρωπος και όλα τα όντα έχουν αύρα, ένα πεδίο ενέργειας που περιβάλλει και διαπερνά τα σώματά μας.

Ο μεγάλος της τέχνης στη φωτογράφιση της αύρας είναι ο Ρώσος Κίρλιαν, που το όνομά του πήρε αυτού του είδους η φωτογραφική μέθοδος.

Καθώς αυτή η επιστήμη εξακολουθεί να παρουσιάζει όλο και πιο πολλά αποτελέσματα, αρχίζουμε να καταλαβαίνουμε ότι αυτό το πεδίο ενέργειας συνδέεται κατά κάποιο τρόπο με την κατάσταση της ζωτικότητας, της υγείας και της συναισθηματικής και νοητικής κατάστασης του ατόμου. Αυτή η ενέργεια φαίνεται να ρέει μέσα από συγκεκριμένα κανάλια στο σώμα και ακόμη ανάμεσα στο σώμα και στο περιβάλλον. Στο βιβλίο «ΥΠΕΡΦΥΣΗ» ο Lyall Watson κάνει τα παρακάτω σχόλια:

«Ένας απ' αυτούς που κάνανε το ταξίδι-προσκύνημα για να δει τους Κίρλιαν στο Κράνονταρ ήταν ένας χειρουργός από το Λένινγκραντ, ο Μιχαήλ Γκάϊκιν. Καθώς παρακολουθούσε την παρέλαση των λάμπων πάνω στα ίδια του τα χέρια, άρχισε ν' αναρωτιέται ποιά ήταν η προέλευσή τους. Οι πιο δυνατές λάμπες έλαμπαν κατευθείαν από το δέρμα του σαν προβολείς, αλλά οι θέσεις τους δεν ανταποκρίνονταν σε καμιά κύρια κατάληξη νεύρων στο σώμα' και ο τρόπος που ήταν διανεμημένες δεν έμοιαζε ν' ανταποκρίνεται με τις αρτηρίες ή τις φλέβες. Θυμήθηκε τότε τις εμπειρίες του στο μέτωπο του Ζαμπαϊκάλ το 1945 και τα μαθήματα που του έκανε ένας Κινέζος δάσκαλος για τον βελονισμό. Ακολουθώντας τη διαίσθησή του, έστειλε στον Κίρλιαν ένα κοινό σχεδιάγραμμα βελονισμού με τα εφτακόσια σημαντικά σημεία πάνω στο δέρμα - και ταίριαζαν ακριβώς με τα σχεδιάγραμμα που είχαν αρχίσει να ετοιμάζουν οι Κίρλιαν με

τις λάμπεις που έβλεπαν με τις υψηλής ποιότητας μηχανές τους.»

12. Ο Watson επισημαίνει κι άλλα στοιχεία που δείχνουν ότι αυτό το πεδίο ενέργειας είναι ανεξάρτητο από το υλικό σώμα και ότι έχει, κατά κάποιο τρόπο, τη δύναμη να οργανώνει το σχηματισμό και τη λειτουργία των κυττάρων του σώματος. Εδώ, όταν αναφέρεται σ' αυτό το βιοενεργειακό πεδίο, τ' ονομάζει «βιολογικό πλάσμα».

«Εάν υπάρχει σώμα “βιολογικού πλάσματος” θα υπέθετα ότι το παράγει ο οργανισμός. Απ' τη στιγμή που υπάρχει, είναι πιθανό ν' ασκεί κάποια οργανική λειτουργία πάνω σ' αυτό το σώμα που το δημιούργησε. Υπάρχει μια μελέτη που έδειξε ότι ένας μυς που αφαιρέθηκε από ποντικό, με εγχείρηση, και μετά κόπηκε σε μικρά κομματάκια, μπορούσε ν' αναγεννηθεί εάν αυτά τα κομματάκια ράβονταν μέσα στην πληγή. Αλλά ίσως το καλύτερο παράδειγμα είναι το σφουγγάρι. Υπάρχουν μερικές αποικίες μονοκύτταρων ζώων που ζουν μαζί σε μεγάλες κοινωνικές ομάδες. Τα σφουγγάρια είναι πιο περίπλοκα και μπαίνουν στην κατηγορία των ξεχωριστών οργανισμών. Η οργάνωση των κυττάρων στο σώμα τους είναι αρκετά χαλαρή. Τα κύτταρα αυτά γεννιούνται με διάφορες μορφές και εκτελούν διάφορες λειτουργίες. Υπάρχουν κύτταρα που ζουν σε κοιλοότητες και κυματίζουν σαν μαστίγια για να δημιουργήσουν τα ρεύματα του νερού που ρέουν μέσα από τους πόρους του ζώου για να τους φέρουν τροφή και οξυγόνο. Υπάρχουν τα κύτταρα που παράγουν τα ωάρια και τα σπερματοζώαρια. Υπάρχουν ακόμη κύτταρα που κτίζουν υποβαστάζοντες σκελετούς τέτοιας υπέροχης κατασκευής, που έχουν εμπνεύσει τους σχεδιαστές αεροπλάνων. Μερικά σφουγγάρια φτάνουν μερικά μέτρα σε διάμετρο, και όμως, αν τα κόψεις κομματάκια και τα σπρώξεις να περάσουν μέσα από μεταξωτό ύφασμα για να ξεχωρίσουν τα κύτταρα ένα-ένα, αυτός ο πολτός ξαναοργανώνεται και εμφανίζεται πάλι σαν τέλειο σφουγγάρι. Ένας φοίνικας έτοιμος να ξαναλειτουργήσει. Ένα επίμονο πλασματικό σώμα θα ήταν ένα τέλειο υποστήριγμα για την αναγέννηση αυτού του είδους.

» Όπως και να το ονομάσει κανείς, “βιόπλασμα” ή “αύρα” ή “πεδίο ζωής”, γίνεται όλο και πιο δύσκολο να μη φτάσει

κανείς στο συμπέρασμα ότι η σφαίρα επιρροής μας δεν τελειώνει στο δέρμα μας. Φαίνεται ότι πέρα από τα παραδοσιακά περιθώρια (όρια) του σώματός μας, υπάρχουν δυνάμεις που εμείς παράγουμε και ίσως μπορούμε να ελέγχουμε.»

13. Απ' αυτές λοιπόν τις καινούργιες πληροφορίες, αρχίζουμε να κατανοούμε ότι αυτή η βιοενέργεια (πράνα), που μοιάζει να εγείρεται από ένα κενό χώρο, έχει τη δύναμη να δώσει μορφή σ' ένα ον ή σ' ένα αντικείμενο. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι κρύσταλλοι έχουν τέτοια πεδία που καθορίζουν τον ειδικό τρόπο που αυτοί οι κρύσταλλοι θα σχηματιστούν. Κάθε ον έχει διαφορετικό τύπο ενεργειακού πεδίου ή ενεργειακού σώματος (αν προτιμάτε αυτό τον όρο), που καθορίζει τις ιδιότητες που θα έχει η υλική μορφή ή το σώμα του. Υπάρχει και κάτι άλλο που μπορούμε να συμπεράνουμε σύμφωνα με άλλα πειράματα. Σε φωτογραφίες τύπου Κίρλιαν, που πάρθηκαν από αυγά στη διάρκεια της διαδικασίας της εξέλιξης του εμβρύου, φάνηκε καθαρά ότι το ενεργειακό πεδίο του εμβρύου παρουσιάστηκε πολύ πριν την πραγματική εξέλιξη του υλικού εμβρύου. Φαίνεται ότι το ενεργειακό σώμα προηγείται του υλικού σώματος.

14. Τώρα, καθώς εξετάζουμε το φίλο μας τον Γιάννη, βλέπουμε ότι είναι ένα σύνολο σωματιδίων και ενεργειών που παίρνουν ένα μοναδικό σχήμα που τους δίνει ένα ενεργειακό σώμα που φαίνεται να εγείρεται από το κενό. Αυτό που διαμορφώνει το σώμα του σε κάτι μοναδικό και ξεχωριστό από το υπόλοιπο σύμπαν, είναι το ενεργειακό σώμα. Όταν ο Γιάννης «πεθαίνει», αυτό το ενεργειακό σώμα εγκαταλείπει το υλικό σώμα του κι αυτός ο όγκος από σωματίδια και ενέργειες που μένει, πέφτει μέσα στη γη όπου σαπίζει και ξαναενώνεται με το σύμπαν και πάλι.

15. Τώρα, αυτό που θέλουμε να ξέρουμε είναι από πού ήρθε αυτή η ενέργεια και γιατί πήρε αυτή τη συγκεκριμένη μορφή και όχι κάποια άλλη. Η πιο πιθανή απάντηση πάνω σ' αυτό είναι ο νους. Ο νους είναι αυτός που κάνει την ενέργεια να σηκώσει το χέρι μας ή να κινήσει το σώμα μας. Όταν ο νους είναι ταραγμένος, η ενέργεια ρέει βίαια. Όταν ο νους είναι χαλαρωμένος, αυτή η ενέργεια έχει ένα διαφορετικό χρώμα και ρέει αρμονικά. Καθώς αλλάζει κανείς τον τρόπο που σκέπτεται, το σώμα του αρχίζει ν' αλλάζει δραστικά και καμιά φορά δεν μπο-

ρούμε να γνωρίσουμε ούτε ένα παλιό φίλο που έχει περάσει μια διαδικασία πολύ σημαντικής φιλοσοφικής αλλαγής στη ζωή του. Υπάρχουν περιπτώσεις θεραπείας που ένας άνθρωπος μπόρεσε ν' αλλάξει τη ροή της βιοενέργειας άλλου ανθρώπου, με τη δύναμη της σκέψης. Αυτό έχει γίνει σε πειράματα με την Κιρλιανική μέθοδο φωτογράφισης. Μέχρι τώρα στηριζόμαστε στη Φυσική· καθώς όμως αρχίζουμε ν' ασχολούμαστε με το νου, πρέπει να ψάξουμε να βρούμε τις απαντήσεις μας στη Μεταφυσική. Υπάρχουν πολλές ενδείξεις που μας κάνουν να πιστεύουμε ότι υπάρχει στενή σχέση μ' αυτά που έχουμε πει μέχρι τώρα. Μπορούμε να φανταστούμε τη σκέψη σαν ατμό που συμπυκνώνεται σε νερό (ενέργεια) που παγώνει και γίνεται πάγος (ύλη).

16. Τώρα θα προχωρήσουμε βασιζόμενοι στη μελέτη και στη βοήθεια αυτών που προηγήθηκαν από μας. Αυτοί είναι άνθρωποι που ερεύνησαν εσωτερικά το νου και αυτό που βρίσκεται πέρα απ' αυτόν και στη βάση του. Αυτοί είναι οι διάφοροι μυστικιστές, άγιοι και μεγάλοι στοχαστές. Τα ευρήματά τους βρίσκονται πολύ κοντά το ένα με τ' άλλο και ασφαλώς συμφωνούν μεταξύ τους πιο πολύ απ' ότι οι διάφορες σχολές ατομικής φυσικής σήμερα. Και σήμερα πια, μεγάλοι επιστήμονες αφού διαπέρασαν την ψευδαισθηση της ύλης και βρίσκονται στην άλλη μεριά, έχουν αρχίσει να δέχονται με μεγάλη κατανόηση τις παμπάλαιες απαντήσεις πάνω στις οποίες στηρίζονται όλες οι θρησκευτικές και πνευματικές φιλοσοφίες. Διαβάζουμε παρακάτω από το άρθρο του John Gliedman «Επιστήμονες Αναζητούν την Ψύχή», που δημοσιεύτηκε στην «Επιστημονική Επιθεώρηση» τον Ιούλιο του 1982. Στο άρθρο αυτό ο συγγραφέας αναφέρεται στις ιδέες που έχει ενστερνιστεί ο Sir John Eccles, ο μεγάλος φυσιολόγος, που πήρε το Νόμπελ της Φυσιολογίας το 1963 για την έρευνά του πάνω στους συνδέσμους των νεύρων.

«Ο Eccles υποστηρίζει θερμά την αρχαία θρησκευτική πίστη, ότι οι άνθρωποι αποτελούνται από μια μυστηριώδη σύνθεση ύλης και άπιστου πνεύματος. Καθένας από μας είναι μια ενσωμάτωση ενός άυλου σκεπτόμενου και διορατικού εαυτού, που εισχώρησε στον υλικό νου μας κάποια στιγμή στη διάρκεια της νηπιακής ηλικίας. Έτσι λέει ο άνθρωπος που έβαλε τον ακρόγωνιαίο λίθο της (μοντέρνας) σύγχρο-

νης νευροφυσιολογίας. Αυτό το πνεύμα μέσα στο σώμα είναι υπεύθυνο για όλα αυτά που μας ξεχωρίζουν σαν ανθρώπους: συνειδητή αίσθηση του εαυτού, ελεύθερη βούληση, προσωπική ύαυτότητα, δημιουργικότητα και ακόμη συναισθήματα όπως η αγάπη, ο φόβος και το μίσος. Ο άυλος εαυτός μας ελέγχει το νου με τον οποίο επικοινωνεί όπως ο οδηγός με το αυτοκίνητο ή όπως ένας προγραμματιστής καθοδηγεί ένα κομπιούτερ. Η πνευματική παρουσία του ανθρώπου, ελαφριά σαν φάντασμα, λέει ο Eccles, ασκεί μια υποψία υλικής επιρροής στον εγκέφαλο και στο νου που είναι σαν κομπιούτερ, τόση ώστε να ενθαρρύνει ορισμένα νευρόνια να ενεργοποιηθούν και άλλα να παραμένουν σιωπηλά. Προχωρώντας μάλιστα θαρραλέα σ' αυτό που οι περισσότεροι επιστήμονες θεωρούν σαν τη χειρότερη αίρεση, ο Eccles βεβαιώνει ότι ο άυλος εαυτός επιζεί και μετά το θάνατο του υλικού νου. Και ο Eccles δεν είναι ο μόνος διάσημος επιστήμονας που παίρνει μια τόσο αμφισβητήσιμη καινούργια θέση πάνω στο παμπάλαιο αίνιγμα νους - σώμα. Από το Μπέρκλεϋ μέχρι το Παρίσι και από το Λονδίνο μέχρι το Πρίνστον, γνωστοί επιστήμονες από κλάδους τόσο διαφορετικούς όπως η νευροφυσιολογία με την κβαντική φυσική, δηλώνουν ανοιχτά και παραδέχονται, ότι πιστεύουν στην πιθανότητα, τουλάχιστον, της ύπαρξης τέτοιων αντιεπιστημονικών οντοτήτων όπως είναι το αθάνατο ανθρώπινο πνεύμα και η **Θεία Δημιουργία**».

17. Τώρα λοιπόν τι βλέπουμε όταν κοιτάμε τον Γιάννη; Μπορούμε να φανταστούμε ότι υπάρχει ένα αθάνατο πνεύμα που δεν μπορούμε να το δούμε. Σύμφωνα με τη φιλοσοφία της Ανατολής και τα περισσότερα θρησκευτικά δόγματα, αυτό το Πνεύμα δεν έχει υλική ιδιότητα, όπως είναι το φύλο, η ηλικία, η εθνικότητα, η φυλή κλπ. Είναι Αγνή Συνειδητότητα, Αίωνια Ύπαρξη και Ατέλειωτη Ευδαιμονία. Αυτό δεν μπορούμε να το αποδείξουμε στις αισθήσεις μας. Αυτοί όμως που έκαναν σκοπό ζωής να ερευνήσουν το νου και να τον υπερβούν εσωτερικά, μας λένε ότι είμαστε πράγματι αθάνατα πνεύματα που έχουν εκδηλωθεί σ' αυτόν το νου και το σώμα. Έτσι φαίνεται ότι τα πνεύματα διαπερνούν το διάστημα και σε δεδομένη στιγμή και μέρος (σύμφωνα με τις αισθήσεις μας) προβάλλουν ένα νου που δημιουργεί ένα ενεργειακό σώμα στη μήτρα της

γυναίκας που έχει διαλεχτεί. Αυτό το ενεργειακό σώμα, καθορίζει τους συνδυασμούς γονιδίων που παράγουν τον μοναδικό εαυτό που ονομάζουμε Γιάννη. Αυτό το πνεύμα στηρίζει την ύπαρξη αυτού του νου και του ενεργειακού σώματος στη διάρκεια της ανάπτυξης και εξέλιξης τους στον υλικό κόσμο, έως ότου δεν χρειάζεται πια το υλικό μέσο.

18. Η άποψη της φιλοσοφίας της Ανατολής είναι ότι το Παγκόσμιο Πνεύμα καταλαμβάνει όλο το διάστημα. Είναι σαν τον ίδιο το χώρο, ατάραχο απέναντι στα γεγονότα που διαδραματίζονται μέσα του. Δεν αλλάζει με κανένα τρόπο από το σχηματισμό ενός αντικειμένου μέσα σ' αυτόν ή την κίνηση ενός αντικειμένου μέσα απ' αυτόν. Έτσι και το πνεύμα, μένει ανεπηρέαστο από τα αντικείμενα και τις κινήσεις που συμβαίνουν μέσα στην ύπαρξή του. Για κάποιο λόγο που δεν μπορεί να εννοήσει ο νους μας, καθώς περιορίζεται από την ιδέα του χώρου και του χρόνου, το παγκόσμιο και αιώνιο πνεύμα δημιουργεί μια σχέση με την ύλη. Κάθε θρησκεία έχει τη δικιά της μυθολογία που αντιπροσωπεύει αυτή τη διαδικασία κατά την οποία το ένα γίνεται πολλά και το πνεύμα κατεβαίνει προς την ύλη. Όλες οι θρησκείες συμφωνούν ότι αυτό έχει συμβεί όμως κάθε μια, εξηγεί μ' άλλη ιστορία το λόγο και τη διαδικασία. Αυτές οι ιστορίες, μας γίνονται γνωστές με τους όρους της σχέσης χώρου - χρόνου που υπάρχει στο νου μας και όχι με την υπέρτατη πραγματικότητα. Η μεταφυσική, μας τονίζει ότι ο χρόνος και ο χώρος είναι δημιουργήματα του ανθρώπινου νου. Η σύγχρονη επιστήμη συμφωνεί επίσης. Θ' αναφερθούμε πάλι στο βιβλίο του Capra «ΤΑΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ».

«Η πραγματική επανάσταση που έφερε η θεωρία του Αϊνστάϊν ήταν αυτή: Η εγκατάλειψη της ιδέας πως το χωροχρονικό σύστημα συντεταγμένων έχει αντικειμενική σημασία σαν μια ξεχωριστή οντότητα. Αντί γι' αυτή την ιδέα, η θεωρία της σχετικότητας προϋποθέτει πως οι ισοτιμίες χώρου δεν είναι παρά τα γλωσσικά στοιχεία που χρησιμοποιεί ένας παρατηρητής για να περιγράψει το περιβάλλον του.

» Αυτό είναι μια πραγματικά καινούργια κατάσταση. Κάθε αλλαγή συστήματος συντεταγμένων, αναμιγνύει χώρο και χρόνο μ' ένα μαθηματικά καλά ορισμένο τρόπο. Τα δυό μπορούν να μην είναι πια ξέχωρα, γιατί αυτό που είναι χώρος για τον ένα παρατηρητή, θα είναι μια ανάμειξη χρόνου και

χώρου για τον άλλο παρατηρητή. Η θεωρία της σχετικότητας έχει δείξει πως ο χώρος δεν είναι τρισδιάστατος και ο χρόνος δεν είναι ένα ξεχωριστό πράγμα. Και τα δύο είναι στενά και αδιαχώριστα συνδεδεμένα και σχηματίζουν ένα τείχος διάσπικτο, συνεχές που ονομάζεται “χωρο-χρόνος”. Αυτή η έννοια χωροχρόνου ανακοινώθηκε από τον Herman Mirikowski, σε μια περίφημη διάλεξη του το 1908, με τ’ ακόλουθα λόγια: “Οι απόψεις χώρου και χρόνου που θα ’θελα να σας εκθέσω, έχουν ξεφυτρώσει από το έδαφος της πειραματικής φυσικής και εκεί μέσα ακριβώς θρίσκειται η δύναμή τους. Είναι ριζοσπαστικές. Από δω και πέρα ο χώρος και ο χρόνος από μόνοι τους καταδικάζονται να σθηστούν, να χαθούν σαν απλές σκιές’ και μόνο ένα είδος ένωσης των δύο θα διατηρεί μια ανεξάρτητη πραγματικότητα”».

19. Έτσι, προσπαθούμε να εξηγήσουμε ένα γεγονός όπως είναι η αρχή της διαδικασίας της δημιουργίας, που δεν έχει αρχή και δεν περιορίζεται καθόλου από το χώρο-χρόνο. Η δημιουργία και η καταστροφή, η εξάπλωση και η απορρόφηση, γίνονται συνέχεια και χωρίς τέλος. Η ιδέα της αρχής και του τέλους, είναι κάτι που δημιούργησε ο περιορισμένος μας νους. Γι’ αυτό μας είναι τελείως ακατανόητη η αιτία και η διαδικασία του ενός που γίνεται πολλά, καθώς και η αλληλεπίδραση πνεύματος - ύλης. Μπορούμε να τα κατανοήσουμε μόνο με μυστικιστικές εμπειρίες, όπου υπερβαίνει κανείς τον ορθολογιστικό νου. Έτσι είμαστε αναγκασμένοι να δεχτούμε τις απαντήσεις που μας δίνουν αυτοί που έχουν τέτοιες εμπειρίες. Και οι απαντήσεις τους είναι κάπως έτσι:

20. Το Παγκόσμιο Πνεύμα φανερώνεται σαν τα πολλά ατομικά πνεύματα που υπάρχουν. Μπορούμε να το φανταστούμε αυτό σαν το ένα κύτταρο που χωρίζεται στα δύο. Το δεύτερο είναι ακριβώς ίδιο με το πρώτο. Το πρώτο δεν μειώθηκε καθόλου όταν έγινε δύο. Τα δύο γίνονται τέσσερα κλπ., μέχρι να γίνουν τα δισεκατομμύρια κύτταρα ή πνεύματα που υπάρχουν. Κάτι άλλο που μπορεί να μας βοηθήσει, είναι η ιδέα της φλόγας. Υπάρχει μια φλόγα. Απ’ αυτήν ανάβουμε ένα δεύτερο κεριά και έτσι μπορούμε ν’ ανάψουμε δισεκατομμύρια κεριά χωρίς να μειωθεί καθόλου αυτή η πρώτη φλόγα που άναψε μόνη της. Η ίδια φλόγα υπάρχει στα δισεκατομμύρια κεριά που άναψαν απ’ την φλόγα. Υπάρχουν δισεκατομμύρια κεριά με την ίδια

φλόγα. Η ίδια φλόγα, που φωτίζει πολλά σώματα. Το ίδιο Θείο Πνεύμα που δίνει ζωή σε δισεκατομμύρια υπάρξεις.

21. Όταν ένα πνεύμα θέλει να ενσαρκωθεί και να επιστρέψει στη γη, δηλαδή ν' αποκτήσει μια σχέση με την ύλη, πρέπει να σχηματίσει γύρω του μια σειρά από σώματα ή εργαλεία με τα οποία θα μπορεί να έχει σχέση με τον υλικό κόσμο. Το είδος του σώματος που θα προβάλλει το σώμα ενός φυτού, ζώου, ανθρώπου ή οποιασδήποτε άλλης ζωντανής ύπαρξης. Και τα χαρακτηριστικά του όντος θα καθοριστούν απ' τα χαρακτηριστικά που έχει αναπτύξει από τις προηγούμενες εμπειρίες που είχε το πνεύμα πάνω σ' αυτή τη γη. Αυτή είναι η Πηγή της Μοναδικότητας.

Αυτό είναι που κάνει το Γιάννη να φαίνεται διαφορετικός απ' όλα τ' άλλα πλάσματα στη γη - η συσσώρευση των εντυπώσεων από παλιές ζωές. Θυμηθείτε το πρώτο κύτταρο που χωρίστηκε στα δύο. Αυτά τα δύο κύτταρα άρχισαν τότε να έχουν διαφορετικές εμπειρίες. Αυτές οι εμπειρίες τα βοήθησαν ν' αναπτύξουν διαφορετικές ιδιότητες μέσα στους αιώνες που πέρασαν, σύμφωνα με τη θεωρία του Δαρβίνου για την εξέλιξη και την επικράτηση του ισχυρότερου. Κατά τον ίδιο τρόπο, κάθε πνεύμα έχει γνωρίσει μοναδικές εμπειρίες στην εξελικτική του πορεία. Αυτό είναι η αιτία που η έκφραση του χαρακτήρα του στο ανθρώπινο σώμα, είναι διαφορετική από όλα τ' άλλα όντα. Έτσι, η αιτία της ψευδαίσθησης της ξεχωριστότητάς μας, βρίσκεται στις διαφορετικές μας εμπειρίες και τις αντιδράσεις σ' αυτές τις εμπειρίες, που αποθηκεύονται στη μνήμη της ψυχής (στο αιτιατό σώμα):

22. Έτσι, ο Γιάννης είναι το ίδιο και δεν ξεχωρίζει από το υπόλοιπο σύμπαν στο ατομικό επίπεδο, στο ενεργειακό επίπεδο και στο πνευματικό επίπεδο. Η ψευδαίσθηση της διαφοράς ξεκινάει στο νου, που επηρεάζεται από τις εντυπώσεις του αιτιατού σώματος. Ο προγραμματισμός του νου δημιουργεί μια μοναδική σχηματοποίηση στο ενεργειακό σώμα και είναι αιτία του μοναδικού σώματος που ονομάζουμε Γιάννη. Η ταύτιση του νου, με τις εντυπώσεις που είναι βαθιά φυλαγμένες στο υποσυνείδητο, και με το υλικό σώμα που είναι το αποτέλεσμα αυτών των εντυπώσεων, είναι η αιτία της αίσθησης της διαφοράς και της ξεχωριστότητας που αισθανόμαστε όταν κοιτάζουμε τον κόσμο γύρω μας.

23. Ας πάρουμε για παράδειγμα ένα μηχάνημα προβολής κινηματογράφου. Υπάρχει το φως της μηχανής που λάμπει σταθερά και αμετάβλητα. Είναι το ίδιο σαν όλα τ' άλλα φώτα προβολής. Δεν έχει χρώμα. Δεν μπορείς να το ξεχωρίσεις απ' όλα τ' άλλα φώτα προβολής. Αυτό το φως προβολής, είναι το προσωπικό πνεύμα. Το αγνό λευκό φως που δεν έρχεται από μια συγκεκριμένη πηγή, είναι το Παγκόσμιο Πνεύμα. Αυτό το φως περνάει μέσα από την ταινία. Η ταινία είναι ο νους. Οι εικόνες της ταινίας είναι οι εντυπώσεις στη μνήμη της ψυχής. Τα διάφορα φωτισμένα σχέδια που πέφτουν πάνω στη λευκή οθόνη αλλάζοντας διαρκώς, είναι το ενεργειακό σώμα ή βιόπλασμα ή πράνα - πέστε το όπως θέλετε. Η εικόνα πάνω στην οθόνη, είναι το υλικό σώμα και ο υλικός κόσμος (ο κόσμος των υλικών γεγονότων). Η λευκή οθόνη που δεν αλλάζει είναι η «πραγματικότητα του ατόμου». Καταλαβαίνουμε μ' αυτό τον τρόπο, πως το φως της προβολής (Πνεύμα) και η λευκή οθόνη (η πραγματικότητα του ατόμου), είναι οι μόνες σταθερές πραγματικότητες. Αυτές, είναι η βάση της πραγματικότητας. Όλα τα φώτα που αλλάζουν, η ταινία και οι εικόνες, είναι ένα περαστικό θέαμα που τραβάει την προσοχή μας και μας κάνει να νομίζουμε πως είναι αληθινό. Ακριβώς όπως όταν παρακολουθούμε ένα έργο, τραβάει την προσοχή μας η ταινία και όχι η λευκή οθόνη από πίσω του, που είναι η βασική πραγματικότητα.

24. Ο νους, το ενεργειακό σώμα και το υλικό σώμα έχουν την ξεχωριστή και μοναδική εμπειρία μιας πραγματικότητας που είναι προσωρινή, σχετική, αλλάζει συνεχώς και έχει τέλος. Όταν τελειώσει, θα υπάρξει αδιαφοροποίητο πνεύμα και αδιαφοροποίητη «ατομική» πραγματικότητα. Έτσι, το πρόσωπο που ονομάζουμε Γιάννη, είναι ένα προσωρινό φαινόμενο, όπως ένα κύμα στη θάλασσα· και θα σβήσει πάλι μέσα στη βασική πραγματικότητα, από την οποία φαινομενικά ξεχώρισε, όπως το κύμα σβήνει μέσα στη θάλασσα και χάνει την προσωπική του πραγματικότητα.

25. Σύμφωνα με τις διάφορες φιλοσοφίες της Ανατολής, η «ατομική» πραγματικότητα αναδύεται μέσα από τον αφανέρωτο Θεό, με τον ίδιο τρόπο που ο Carra περιγράφει ότι τα σωματίδια εμφανίζονται μέσα από το κενό. Υποτίθεται ότι αυτή η «ατομική πραγματικότητα» (ύλης) υπάρχει απλά και μόνο για

να μπορέσει το πνεύμα να εξελιχθεί μέσα από την ύλη. Θεωρητικά, όλη αυτή η «ατομική πραγματικότητα» θα ξαναπορροφηθεί μέσα στο αφανέρωτο κενό. Ίσως αυτό να συμβαίνει και με αυτό που ονομάζουμε Μαύρες Τρύπες, όπου τεράστια άστρα καταρρέουν και απορροφούνται και εξαφανίζονται μέσα σ' ένα τεράστιο μαγνητικό πεδίο. Αυτή η διαδικασία της φανέρωσης και της απορρόφησης ξανά, του υλικού κόσμου, υποτίθεται ότι συμβαίνει ρυθμικά, όπως γίνεται η μέρα και η νύχτα, η εισπνοή και εκπνοή. Γι' αυτό το λόγο δεν μπορούμε να πούμε πώς άρχισαν όλα. Ακριβώς γιατί δεν υπάρχει αρχή. Πού αρχίζει ένας κύκλος και πού τελειώνει; Ποιό έρχεται πρώτα, η κότα ή το αυγό; Η δικιά μας σκέψη τρέχει σε ίσιες γραμμές και το σύμπαν δουλεύει κυκλικά, ρυθμικά, χωρίς να ταραίζεται από το δικό μας, περιορισμένο τρόπο σκέψης.

26. Η εικόνα που είχαμε σχηματίσει για τον Γιάννη, έχει πια αλλάξει ριζικά. Έχει γίνει τώρα το ίδιο το αφανέρωτο που εκφράζεται σαν πνεύμα και ύλη, δηλαδή όπως όλο το σύμπαν. Είναι ένα πνεύμα αιώνιο και χωρίς περιορισμούς. Έχει εκφραστεί σαν το ειδικό αυτό σώμα που βλέπουμε, γιατί οι προηγούμενες του εμπειρίες σαν μια οντότητα υλική, δημιούργησαν αυτό το μοναδικό σχηματισμό σκέψης. Αυτός ο σχηματισμός σκέψης, συμπυκνώνεται σαν ενεργειακό σώμα και μετά σαν υλικό σώμα. Η βάση της πραγματικότητάς του, είναι πνευματική και «ατομική». Στο σχηματισμό αυτής της νοητικής, συναισθηματικής και υλικής πραγματικότητας που λέγεται Γιάννης, γίνονται συνεχώς προσωρινές αλλαγές. Αυτές οι αλλαγές, είναι σαν ένα περαστικό θέαμα που δεν επηρεάζουν με κανένα τρόπο τη βασική πραγματικότητα (πνεύμα), που είναι σαν το ανεπηρέαστο φως προβολής· σαν την λευκή οθόνη. Δυστυχώς, όλοι μας μπαίνουμε στο παιχνίδι των συναισθηματικών και νοητικών εικόνων και δημιουργούμε συμπάθειες και αντιπάθειες, φίλους κι εχθρούς, αγάπες και μίση, προσκολλήσεις και απωθήσεις, που βασίζονται όλα σ' αυτό το θέατρο το γεμάτο ψευδαισθήσεις. Εάν μπορέσουμε ν' απομακρύνουμε την προσοχή μας απ' αυτό το συναισθηματικό και νοητικό μελόδραμα που συνεχώς αλλάζει, προς την πνευματική και προς την «ατομική» ενότητά μας, θα 'χουμε την εμπειρία της Βάσης της Πραγματικότητας, πως είμαστε ένα πράγμα με τον Γιάννη και μ' όλη τη δημιουργία.

«Αληθινά, δεν ξέρουμε τίποτα, γιατί η αλήθεια βρίσκεται στα βάθη».

(Δημόκριτος, Αποσπάσματα 117).

πνος, ένας σύντροφος, μια οικογένεια, δύναμη, χρήματα, δόξα· όλα αυτά, παρέμειναν μέρος αυτού που μ' ενδιέφερε· όμως περιέργες καινούργιες τάσεις άρχισαν να ξυπνάνε μέσα μου.

Είχα μια ανάγκη για αγάπη και επικοινωνία με τους άλλους. Άρχισα να συμμετέχω σε ομάδες άλλων σκίουρων και ακόμη και άλλων ζώων από το τέταρτο επίπεδο. Προσπαθούσα κατά κάποιο τρόπο να είμαι ανοικτός σ' όλα τα πλάσματα, ακόμα και σ' αυτά που δεν είτανε σκίουροι.

Δημιουργούσαμε παρέες ανάλογα με τα ενδιαφέροντά μας, είτε αυτά ήταν παιχνίδια είτε διάφορες επιχειρήσεις, διασκέδαση ή εργασία. Ήταν μια ευκαιρία να είμαστε μαζί και να μοιραζόμαστε τις ιδέες μας, τα αισθήματά μας και την αγάπη μας.

Η οικογένειά μου ήταν ακόμη ένα σημαντικό μέρος της ζωής μου στα πρώτα χρόνια σ' αυτό το επίπεδο, αλλά όταν πλησίαζα τα 44 μου χρόνια, τα ενδιαφέροντά μου άρχισαν να στρέφονται πιο πολύ προς τα έξω. Μ' ενδιέφερε να βοηθήσω την κοινωνία με κάποιον τρόπο. Και τότε, το καλοκαίρι των 44 μου χρόνων, ήρθα για πρώτη φορά σ' επαφή με μια «Ομάδα ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ».

Είχα ξανακούσει αυτήν την λέξη, όμως πάντα χρωματισμένη με την ιδέα που κυριαρχούσε στα χαμηλότερα επίπεδα ότι οι "ομάδες αναζήτησης" ήταν βαρετές.

Οουουουουουουου... υπήρχε μια μαγνητική ατμόσφαιρα ηρεμίας και αγάπης μέσα στο δωμάτιο και όλοι οι άλλοι σκίουροι με υποδέχτηκαν μ' ένα ευγενικό χαμόγελο. Μπροστά, έτοιμος να μιλήσει, βρισκότανε ένας εξαιρετικός ασπρομάλλης σκίουρος, με την πιο κοντή ουρά που έχω δει ποτέ. Και μάλιστα, προς μεγάλη μου κατάπληξη, μερικά φτερά κουκουβάγιας πέταγαν απ' τα πτευρά του.

Ο φίλος που με είχε φέρει, κατάλαβε την κατάπληξή μου και μου εξήγησε ότι αυτός ο σκίουρος είχε κατέβει από το πέμπτο επίπεδο και ότι πολλοί σκίουροι σ' αυτό το επίπεδο είχαν αρχίσει να βγάζουν φτερά.

Αυτή ήταν επίσης η πρώτη φορά που κατάλαβα συνειδητά ότι αυτό το δέντρο είχε έξη τρύπες ή επτά επίπεδα, που μπορούσε να ζήσει κανείς.

Δε θυμάμαι στ' αλήθεια πολλά απ' αυτά που είπέ, αλλά με συνεπήρε η αγάπη, η ηρεμία και η κατανόησή του, τόσο πολύ,

που άρχισα να πηγαίνω σ' αυτές τις συγκεντρώσεις της "Ομάδας Αναζήτησης" όλο και πιο τακτικά.

Μιλούσαμε, τραγουδούσαμε, χορεύαμε και τρώγαμε μαζί, αλλά μ' ένα διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι κάναμε στο τρίτο επίπεδο όπου όλα ήταν ανταγωνισμός και επιθετικότητα. Άρχισα να περνάω όλο και λιγότερες ώρες στα χαμηλότερα επίπεδα και ν' απορροφίεμαι όλο και περισσότερο σ' αυτές τις ομάδες.

Ξεκινήσαμε κλινικές για θεραπείες και κέντρα πρόνοιας για τα λιγότερο προνομιούχα ζώα. Γενικά, φροντίζαμε για την ευημερία ολόκληρης της κοινότητας των ζώων και όχι μόνο για τις προσωπικές μας ανάγκες.

Δώδεκα χρόνια έζησα μ' αυτόν τον τρόπο. Προς το τέλος, φοβόμουν λιγότερο τη χειμέρια νάρκη. Κι αυτό χάρη στις "Ομάδες Αναζήτησης", όπου έμαθα ότι παρόλο που χάνουμε όλα μας τα αποκτήματα και την οικογένεια στη χειμερινή περίοδο, το σημαντικό γεγονός είναι ότι είμαστε η ίδια συνειδητότητα που ξυπνάει πάλι την επόμενη άνοιξη.

Μάθαμε έναν τρόπο ζωής, μερικούς φυσικούς κανόνες που μας έκαναν πιο ευτυχημένους και στοργικούς σκίουρους. Με το να υπακούμε σ' αυτούς τους φυσικούς νόμους, οι ουρές μας γίνονταν όλο και πιο κοντές και, υποτίθεται, κάποια μέρα θ' αρχίζαμε να βγάζουμε φτερά και να στεκόμαστε στα δύο πόδια, όπως ο σοφός ασπρομάλλης σκίουρος από το πέμπτο επίπεδο.

Μέσα μας βαθιά, όλοι θέλαμε να πετάξουμε, όμως πολλοί λίγοι πιστεύαμε ότι θα μπορούσαμε κάποτε. Οι νόμοι της φύσης που έπρεπε ν' ακολουθούμε για να προετοιμάσουμε το νου και το σώμα μας για να μπορέσουμε κάποια μέρα να πετάξουμε στην αφάνταστα μακρινή κορυφή του δέντρου που ζούσαμε, ήταν:

1. Να μη βλάπτουμε τον εαυτό μας, ούτε και κανένα άλλο πλάσμα στο δάσος.

2. Ποτέ να μην πούμε ψέματα ή να εξαπατήσουμε τον εαυτόν μας ή τους άλλους.

3. Ποτέ να μην πάρουμε κάτι που δεν είναι δικαιωματικά δικό μας.

4. Ποτέ να μην πάρουμε ή να θέλουμε περισσότερα απ' ότι χρειαζόμαστε, για την απλή ζωή ενός σκίουρου.

5. Να φερόμαστε σ' όλα τ' άλλα όντα, ανεξάρτητα από τη

μορφή τους, όπως θα θέλαμε να μας φέρονται εμάς.

6. Να είμαστε ικανοποιημένοι με την κατάσταση που βρισκόμαστε, ενώ θα προσπαθούμε πάντοτε να βελτιωθούμε.

7. Να καθαρίζουμε καθημερινά το σώμα μας και τις σκέψεις μας.

Αυτές οι οδηγίες για τη ζωή μας, αποτελούσαν τη βάση για σίγουρη και επιτυχημένη «αναζήτηση». Η «αναζήτηση» ήταν η εσώτερη ανάγκη στη ζωή κάθε σκίουρου, είτε το ήξερε είτε όχι.

Κι έτσι, με πίστη κι εμπιστοσύνη σ' αυτά που μας έλεγαν οι μεγαλύτεροι Σκίουροι, προσπαθούσα όσο μπορούσα, ν' ακολουθήσω αυτές τις συμβουλές από τα 44 μέχρι τα 49 μου χρόνια.

Είχα αρκετές αποτυχίες και πολλές στιγμές σύγχυσης και αμφιβολίας για το αν τελικά άξιζε τον κόπο. Πότε-πότε το έσκαγα κρυφά και πήγαινα κάτω στην 3η τρύπα, για να χαρώ κάποιο ολονύκτιο γλέντι των σκίουρων. Όμως, το πρώι, είχα πάντα τύψεις και ορκιζόμενα ποτέ να μην ξανακακομεταχειριστώ τον εαυτό μου έτσι.

Αυτό συχνά ανανέωνε την απόφασή μου να βρω την εσωτερική δύναμη ν' ακολουθήσω τους 7 νόμους της φύσης και να συχνάζω σε περισσότερες συγκεντρώσεις «Αναζήτησης».

Χουουουουουουουουουουου... Η σοφή γριά κουκουβάγια συνέχισε το αδιάκοπο Οουουουουουουουουουου. Κι όλα αυτά, ξέρετε, με μια αναπνοή, και ήταν τώρα μεσάνυχτα παρά εννέα λεπτά. Και τι περίεργο· ο ουρανός ήταν λιγότερο σκοτεινός τώρα. Το ουουουουουου με παρέσυρε πίσω στην ιστορία. Χουουουουουουουουουου.

Χουουουουουουου... την άνοιξη που είμουνα 49 ετών, ξύπνησα μ' ένα αίσθημα μεγάλης χαράς στην καρδιά. Τώρα, το χρώμα μου ήταν πολύ ανοιχτό και είχα πολύ κοντύτερη ουρά. Γρήγορα ανακάλυψα ότι ζούσα στο πέμπτο επίπεδο αυτού του αρχαίου δέντρου.

Οι ενστικτώδεις, φυσικές επιθυμίες των πρώτων μου χρόνων σα φίδι και σαν σκίουρου που έμενε στις χαμηλότερες τρύπες, είχαν πολύ εξασθενήσει από την επαναλαμβανόμενη πήρηση των νόμων της φύσης.

Είχα μια απλή αγάπη στην καρδιά μου για όλα τα πλάσματα·

στη διάρκεια αυτών των χρόνων, άλλες φορές είχα οικογένεια και επάγγελμα και άλλες όχι, ανάλογα με το τι ταίριαζε στον κύριο και μοναδικό σκοπό μου, που ήταν να καταλάβω την αλήθεια για τη ζωή.

Τα τελευταία καλοκαίρια τα πέρασα μελετώντας στα ανώτερα πανεπιστήμια και κέντρα μάθησης που υπήρχαν στο 5ο επίπεδο. Εδώ μαθαίναμε τους νόμους της φυσικής ιστορίας κι αυτό το ονομάζαμε επιστήμη. Έγινα τέλειος κάτοχος της γνώσης της φυσικής ιστορίας και σε λίγο διάστημα, έγινα αυθεντία κάθε μεθόδου για να ανεβεί κανείς στην ατέλειωτη ψηλή κορυφή του δέντρου που όλοι κατοικούμε.

Αυτός ήταν πάντα ο σιωπηλός σκοπός κάθε επιστήμονα σκίουρου - να βρεθεί η μέθοδος για ν' ανεβεί κανείς στην άφραστη κορυφή - όριο του κόσμου που γνωρίζαμε.

Άλλοι, που δούλευαν σε πιο μυστικιστικά επίπεδα, συνέλαβαν την ιδέα πως μερικοί σκίουροι θα μπορούσαν να πετάξουν. Και, πραγματικά, υπήρχαν μερικοί σκίουροι που μπορούσαν να πετάξουν· αλλά δυστυχώς μπορούσαν να πετάνε μόνο οριζόντια ή προς τα κάτω.

Παρόλο που είμουνα ο πιο διάσημος επιστήμονας στον τομέα μου, άρχισα ν' απογοητεύομαι αρκετά με τη δουλειά μου και τον τρόπο που πλησιάζαμε το θέμα. Απορροφήθηκα τόσο πολύ στην πυρετική μου προσπάθεια να λύσω το πρόβλημα αυτό, με βάση όλα τα στοιχεία που γνωρίζαμε οι σκίουροι μέχρι τότε, που έχασα κάθε επαφή με την αγάπη και την ευτυχία που αισθανόμουνα τα πρώτα μου χρόνια στο 5ο επίπεδο.

Έπαψα ακόμη να τηρώ και τους 7 κανόνες.

Άρχισα ν' αναρωτιέμαι, στα σοβαρά, τι νόημα είχε η ζωή. Γιατί να ζω; Γιατί είμουνα σκίουρος κι όχι κάποιος άλλο ζώο; Γιατί είχα γεννηθεί αυτός ο σκίουρος και όχι κάποιος άλλος; Τίποτα δεν είχε νόημα και όλα ήταν μπερδεμένα. Μου φαινόταν πως δεν υπάρχει κανένας σκοπός στη ζωή· ούτε καν οι 7 κανόνες ή οι «Ομάδες Αναζήτησης», που στο κάτω κάτω ήταν πολύ βαρετές.

Η επιστήμη με είχε απογοητεύσει. Είχα φτάσει σε αδιέξοδο. Δεν ήθελα να ζήσω άλλο. Δεν υπήρχε σκοπός, δεν υπήρχε λόγος να ζω.

Αποφάσισα να πηδήξω από το 5ο επίπεδο και να βάλω τέρμα στη ζωή μου μ' ένα θανατηφόρο πέσιμο στη γη.

Ήρθε η στιγμή που στάθηκα έτοιμος κι αποφασισμένος να κάνω το μοιραίο και τελικό βήμα για να σταματήσω πια τον βασανισμένο μου νου.

Καθώς όμως κοίταξα κάτω τη στιγμή που είμουνα έτοιμος να πηδήξω, είδα ένα φίδι να έρπει πάνω στη γη προς τη φωλιά του, στην πρώτη τρύπα του δέντρου. Και πριν μπορέσω να καταλάβω καλά καλά το περίεργο συναίσθημα που μου δημιούργησε αυτό το θέαμα, άκουσα για πρώτη φορά τον απόκοσμο ήχο του Χουουουουουουουουου, πάνω ψηλά. Στον ουρανό, πολύ πάνω από το 5ο επίπεδο είδα το θεαματικό πέταγμα αυτού που τώρα γνωρίζω ότι είναι η κουκουβάγια.

Το φίδι κάτω, η κουκουβάγια πάνω και το Χουουουουου, χαλάρωσαν την ένταση του νου μου κι ένα σωρό περίεργα συναισθήματα και ιδέες άρχισαν να κατακλύζουν το νου και το σώμα μου. Ήταν σαν τον ποταμό που κυλώντας μετά την πρώτη φθινοπωρινή βροχή, ανακουφίζει και δροσίζει τη διψασμένη κοίτη που έχει στεγνώσει και σκάσει από τον καφτερό καλοκαιρινό ήλιο.

Γύρισα και, περπατώντας σα σε όνειρο προς το σπίτι μου του 5ου επιπέδου, αναλογίστηκα την περίεργη εικόνα του φιδιού και της κουκουβάγιας και τα περίεργα αισθήματα που δημιουργούσε μέσα μου.

Φτάνοντας σπίτι μου είδα, με μεγάλη έκπληξη, την πόρτα μου ανοιχτή και μέσα να κάθεται ο ηλικιωμένος σκίουρος με τ' άσπρα μαλλιά και τα λίγα φτερά στο πίσω μέρος. Αμέσως μου ήρθαν στο νου τα παλιά χρόνια με τις «ομάδες Αναζήτησης». Αυτή ήταν η πρώτη «ανάμνηση προηγούμενων καλοκαιριών», όπως έμαθα να τα ονομάζω αργότερα.

Κατά κάποιο περίεργο τρόπο, το μισοπερίμενα πως θα τον έβρισκα εκεί και ακόμη ήξερα ενστικτωδώς ότι έπρεπε να κάτσω απέναντί του και πως θα μου μιλούσε. Καθώς άρχισε να μιλάει, θυμήθηκα τις παλιές εμπειρίες στις «συναντήσεις αναζήτησης» όπου ο ομιλητής φαινόταν να διαβάξει τη σκέψη μου και να εκφράζει όλες τις ιδέες που είχα στο νου, για να μπορώ να τις δω πιο καθαρά. Αυτές οι ιδέες, ήταν σπόροι μέσα μου - κι αυτός τις ωριμάζε για να μπορέσω να τις φάω και να τις χωνέψω.

Άρχισε κι εγώ άκουγα:

«Έχεις δει το φίδι και την κουκουβάγια. Το φίδι είναι το πα-

ρελθόν σου. Η κουκουβάγια είναι το προκαθορισμένο σου μέλλον. Μια αχτίδα φωτός δημιούργησε το αυγό, από το αυγό γεννήθηκε το φίδι, κι αυτή ήταν η αρχή σου πάνω σ' αυτό το δέντρο. Για δώδεκα χρόνια έζησες σα φίδι σύμφωνα με τις επιθυμίες του φιδιού, αγνοώντας τελείως το φως από το οποίο ήρθες και που εξακολουθεί να είναι η πηγή της ζωής σου. Αυτό το φως είναι η κλωστή που συνενώνει τα καλοκαίρια σου, που μόνο φαινομενικά διακόπτονται από τη χειμέρια νάρκη.

Έχεις περάσει 42 χρόνια σα σκίουρος, αγνοώντας πάλι την βασική σου «φωτεινή φύση» και τη μοίρα σου να ενωθείς πάλι μ' αυτή. Βρίσκεσαι σε μια διαδικασία εξέλιξης. Σιγά-σιγά με τα χρόνια, θα εξελιχτείς σε μια κουκουβάγια και μετά θα μεταμορφωθείς σε αχτίδα από φως που πραγματικά είσαι, πάντα ήσουν, και πάντα θα είσαι.

Αυτός είναι ο σκοπός της ζωής - να συνειδητοποιήσετε τη φωτεινή σας φύση. Υπάρχει μια μέθοδος για να το κάνει κανείς αυτό και θα τη μάθεις. Την ονομάζουμε «Αναζήτηση». Όχι σαν την αναζήτηση που ξέρεις από τις παλιές συναντήσεις σου με τις ομάδες, παρόλο που αυτές σε προετοίμασαν για να κάνεις τώρα αυτό το βήμα.

Προσπάθησες να φτάσεις τα απεριόριστα ύψη αυτού του δέντρου, μέσα από τις γνώσεις και τις συνταγές.

Λοιπόν, να κάτι που έχεις αγνοήσει. Αποκλείεται να ανέβει κανείς ψηλότερα σ' αυτό το δέντρο απ' έξω, γιατί κάθε χειμώνα απογυμνώνεται τελείως. Ακόμη κι αν μπορούσες να επεκτείνεις το καλοκαίρι για απεριόριστο χρονικό διάστημα - ο ήλιος να μας φυλάει από κάτι τέτοιο - δε θα μπορούσες να το πετύχεις, γιατί ο νόμος της βαρύτητας εμποδίζει τη χοντρή ύλη από την οποία είμαστε φτιαγμένοι, να φτάσει τέτοια ύψη. Αυτός είναι ένας νόμος της φύσης.

Μόνο η ενέργεια - η φωτεινή ενέργεια μπορεί να φτάσει την κορυφή του δέντρου.

Σ' αυτό το σημείο διέκοψα το δάσκαλό μου και προσπαθώντας να τον εντυπωσιάσω με την ικανότητά μου να σκέφτομαι, τον ρώτησα: «Κι αυτή η κουκουβάγια που είδα να πετάει τόσο ψηλά στον ουρανό; Πώς κινείται και το δικό της σώμα μπορεί να φτάσει τόσο ψηλά;»

Χαμογέλασε με κατανόηση και πολύ ήρεμα μου απάντησε σαν να ήταν η συνέχεια αυτών που έλεγε, «Μπορείς όμως ν'

μέλλον, ενώνει τις έξι τρύπες ή επίπεδα αυτού του δέντρου και το έβδομο επίπεδο που είναι η κορυφή. Οι τρεις πιο χαμηλές ονομάζονται τρύπες, γιατί αυτοί που ζουν σ' αυτές, ζουν πραγματικά στο σκοτάδι. Από το τέταρτο ως το έκτο ονομάζονται επίπεδα γιατί εδώ αρχίζει το συνειδητό ξύπνημα. Το τελευταίο δεν έχει όνομα γιατί καμιά λέξη δε μπορεί να το περιγράψει.

Και μέσα σ' εσένα βρίσκονται έξι επίπεδα κι ένα στην κορυφή. Περνάς δωδεκάχρονους κύκλους όπου αφυπνίζεις αυτά τα κέντρα μέσα σου, ενώ ζεις στο κάθε επίπεδο του δέντρου. Καθώς γίνεται αυτή η διαδικασία, τα κύτταρα στο σώμα σου και στο νου σου ενεργοποιούνται και διαποτίζονται με όλο και περισσότερη συνειδητότητα.

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ είναι η μέθοδος που καθαρίζει αυτόν τον κεντρικό αγωγό του δέντρου ώστε να μπορέσεις ν' ανθίσεις σε υψηλότερα επίπεδα του δέντρου. Μέχρι τώρα αυτό γινότανε αυτόματα και ασυνειδήτα, κυρίως στην διάρκεια της περιόδου του ύπνου ή της χειμερίας νάρκης, όταν η ΦΩΤΕΙΝΗ ΦΥΣΗ σου φρόντιζε τη δουλειά αυτή. Τώρα όμως πρέπει να το κάνεις αυτό συνειδητά, ώστε να διαποτιστεί με τη φωτεινή σου φύση και ο συνειδητός νους.

Αυτό γίνεται με την «ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ» μέσα στη σπονδυλική στήλη και το ξύπνημα των κέντρων συνειδητότητας μέσα σου. Και καθώς μεταμορφώνεις την εσωτερη πραγματικότητά σου, έτσι θα μεταμορφώνεται και η εξωτερική σου πραγματικότητα.

Αυτό γίνεται με την ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΝΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ WHO - που στα αγγλικά σημαίνει ποιός - που ακούγεται σαν ουουουουουου... τον ήχο που κάνουν οι μεγάλες κουκουβάγιες και που συμβολίζει την ερώτηση ποιός είμαι - WHO AM I.

Οουουουουου είναι ο ήχος που κάνει το Φως όταν σχηματίζει το αυγό του φιδιού. Οουουου είναι ο ήχος που κάνει το Φως που σε συντηρεί στην ζωή. Οουουουουου είναι ο ήχος που κάνει το φως όταν η κουκουβάγια ξαναγίνεται Φως και ενώνεται πάλι με τον Ήλιο. Οουουου είναι η κλωστή που συνδέει όλα τα πλάσματα που ζουν σ' αυτό το μεγάλο δέντρο.

Σχημάτιζε τον ήχο του Οουουουου συνέχεια στον νου σου, συνέχεια και προπαντός τη στιγμή που είσαι έτοιμος να πέσεις σε χειμέρια νάρκη. Οουουουουουουουουουουουουουουουου

σουν αυτές τις δονήσεις. Όταν ήταν αναγκαίο και πάντα σύμφωνα με τον νόμο της ανακύκλωσης, έβαζα τα χέρια μου πάνω στους αρρώστους και τους δυστυχημένους για να τους ανακουφίσω. Δίδασκα και επαναλάμβανα διάφορους ήχους και φράσεις που ανακαλούσαν ευεργετικές δυνάμεις και που ήταν γνωστές μόνο σ' αυτούς που ζούσαν στο έκτο επίπεδο.

Όμως, κάθε στιγμή ο νους μου ήταν γεμάτος με το ουουου που είχε γίνει αδιάκοπη ροή ενέργειας, αγάπης και συνειδητότητας που περνούσε μέσ' από την καρδιά μου.

Ό,τι και να έκανα, ό,τι και να σκεπτόμουν ή έλεγα, το ουου ήταν ο αιθέρας πάνω στον οποίο κινούνταν όλες αυτές οι πράξεις, όπως στη θάλασσα, που πάνω της πλέουν οι βάρκες.

Είχα γίνει ένα κανάλι, δεχόμουνα κοσμικές ενέργειες που κατέβαιναν από το απεριόριστο υπερπέραν και μεταμορφώνονταν σε πράξεις, λόγια και σκέψεις μέσα από το υλικό μου σώμα και νου.

Πρόσφερα όλες τις σκέψεις, τα λόγια και τις πράξεις στον Ήλιο, σ' αυτό το φως που ήταν η ίδια η φύση μου, και στις σοφές "Κουκουβάγιες Χου" που κάθονταν αμίλητες στην ατέλειωτη κορυφή του δέντρου, προσφέροντας σιωπηλή έμπνευση σ' όλους αυτούς που μπορούν ν' ανοίξουν την καρδιά τους για να τη δεχτούν.

Τα τελευταία έξι χρόνια στο έκτο επίπεδο, δίδασκα όλους όσους ήθελαν ν' ακούσουν.

Δίδασκα το νόμο της ανακύκλωσης, που αλλιώς μπορεί να ονομαστεί ο «νόμος της επιστροφής» ή ο «νόμος της αιτίας και του αποτελέσματος», που φαίνεται πολύ καθαρά από τον ολοκληρωμένο κύκλο των κυττάρων, από τις ρίζες του δέντρου μέχρι το φρούτο. Το φρούτο τρώγεται από το σκίουρο που το χωνεύει και το αποβάλλει από το σώμα του, αφήνοντάς το να πέσει στις ρίζες του δέντρου όπου αρχίζει πάλι το ταξίδι της επιστροφής προς το φρούτο και το σκίουρο.

Κάθε σκίουρος πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι αυτό συμβαίνει με κάθε σκέψη, κάθε λέξη και πράξη που εκδηλώνεται. Γυρίζει κάποτε σα φρούτο που πρέπει να φαγωθεί, είτε μας αρέσει είτε όχι. Τα πάντα ξαναγυρίζουν.

Το ίδιο συμβαίνει και με τη συνειδητότητα. Η συνειδητότητα εγκαταλείπει το σώμα όταν κοιμόμαστε και ξαναγυρίζει ό-

ταν ξυπνάμε. Αφήνει το σώμα στη διάρκεια της χειμέριας νάρκης και ξαναγαυρίζει μ' ένα καινούργιο σώμα την επόμενη άνοιξη. Το καινούργιο σώμα, είναι κι αυτό το φρούτο του αθροίσματος των σκέψεων, λόγων και πράξεων όλων των προηγούμενων καλοκαιριών, αρχίζοντας από την ανάδυση του φιδιού απ' το αυγό.

Όλοι οι σκίουροι πρέπει να επιδιώξουν να ελευθερωθούν απ' το νόμο της ανακύκλωσης για να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν τον προορισμό τους σαν κουκουβάγιες και τελικά σαν Θεϊκό Φως.

Οι σκίουροι μπορούν να προσδεύσουν σ' αυτήν την εξελικτική διαδικασία με τους ακόλουθους τρόπους:

1. Με την τήρηση των επτά νόμων της φύσης.
2. Με το να παραιτηθούν απ' την επιθυμία για τ' αποτελέσματα των πράξεών τους.
3. Με την εργασία για όλα τα πλάσματα χωρίς εγωιστικές επιθυμίες.
4. Με το να είναι αφοσιωμένοι στις ιδιότητες της Αλήθειας, της Αγάπης, της Ειρήνης, της Δικαιοσύνης και στα πλάσματα που εκδηλώνουν τέτοιες ιδιότητες.
5. Με τη μελέτη της Αλήθειας, όπως μεταδίδεται σιωπηλά από τις «κουκουβάγιες Χου».

6. Με την ακατάπαυστη εξάσκηση της ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ με το ουουουουουουουουου μαζί με τις προπαρασκευαστικές ασκήσεις που οδηγούν τη σωστή αναζήτηση.

7. Με τη χάρη του θεϊκού Ήλιου που ελευθερώνει μια ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ κάθε 84 χρόνια.

Δίδαξα με αγάπη, στοργή και απόσπαση. Η αγάπη μου ήταν η ίδια για όλους κι έβλεπα όλα τα πλάσματα σαν τον εαυτό μου. Δεν με τύφλωνε πια η υλική μορφή, αλλά έβλεπα βαθιά μέσα τους, βλέποντας έτσι το θεϊκό φως που ήταν και δικιά μου φύση.

Δεν αισθανόμουν πια ξεχωριστός απ' το σύμπαν και ζούσα βυθισμένος στη θάλασσα του ενός φωτός, που εκδηλωνότανε σαν το σώμα μου και σαν όλα τ' άλλα πράγματα στον κόσμο.

Η ευδαιμονία ήταν πια φύση μου, παρόλο που άφηνα να εκδηλωθούν κι' άλλα συναισθήματα, μόνο και μόνο για χάρη των άλλων πλασμάτων.

XIII

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Είναι ώρα τώρα ν' ανακαλύψετε και ν' αναλύσετε τα συναισθήματα και της σκέψεις σας πάνω στο θάνατο και τη ζωή. Οι πληροφορίες σ' αυτό το βιβλίο είναι άχρηστες αν δεν μπορέσετε να τις χρησιμοποιήσετε στη ζωή σας. Το ν' απαντήσετε σ' αυτό το ερωτηματολόγιο, θα σας βοηθήσει ν' ανακαλύψετε, ποιές πεποιθήσεις, προσκολλήσεις ή φόβοι, σας εμποδίζουν να μπορέσετε να δεχτείτε το θάνατο το δικό σας ή των αγαπημένων σας προσώπων. Τα ίδια εμπόδια που μας σταματούν από το να μπορούμε να δεχτούμε το θάνατο, μας εμποδίζουν ν' αφεθούμε να ρέουμε με τη ζωή την ίδια. Η ζωή είναι μια σειρά από μικρούς θανάτους τών προσκολλησεών μας. Η προσπάθεια να καταλάβουμε αυτά τα μπλοκαρίσματα, θα μας βοηθήσει να ζήσουμε τη ζωή μας πιο ολοκληρωμένα, πιο ευτυχισμένα και σε περισσότερη αρμονία με τις εσωτερικές μας αξίες.

Ας αναφερθούμε σύντομα στο τι μπορούμε ν' ανακαλύψουμε απαντώντας στις διάφορες ερωτήσεις.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ 1

1. Οι προσκολλήσεις που θ' ανακαλύψουμε απαντώντας σ' αυτή την ερώτηση, σχετικά με το τι θα μας λείψει όταν θα φύ-

γουμε, θα μας βοηθήσουν να καταλάβουμε ακόμα τους κύριους λόγους ανησυχίας, στενοχώριας, φόβου, απογοήτευσης και άγχους που υπάρχουν στην καθημερινή μας ζωή. Κάθε εξωτερική προσκόλληση που πιστεύουμε ότι ΠΡΕΠΕΙ να έχουμε για να αισθανόμαστε ασφαλείς, ικανοποιημένοι ή ευτυχημένοι, γίνεται μια αλυσίδα με μια σιδερένια μπάλα γύρω από το νου μας, που δεν μας αφήνει να ευχαριστηθούμε αληθινά τη ζωή μας. Ζούμε σε μια συνεχή αγωνία για το πώς θ' αποκτήσουμε αυτό που πιστεύουμε ότι πρέπει να έχουμε κι όταν το αποκτήσουμε, ζούμε σ' έναν συνεχή φόβο μήπως το χάσουμε.

2 και 3. Οι ερωτήσεις για τις αλλαγές που θα θέλαμε να κάνουμε στο χαρακτήρα μας, θα μας βοηθήσουν να καταλάβουμε τα βήματα που πιθανώς θα θέλουμε να κάνουμε ώστε να αισθανθούμε μεγαλύτερη εσωτερική αρμονία και να συνεχίσουμε την πνευματική μας ανάπτυξη. Ο βασικός σκοπός στη ζωή είναι η συνεχής εκλέπτυνση του χαρακτήρα, ώστε να γινόμαστε όλο και περισσότερο σοφοί, τρυφεροί και στοργικοί, λιγότερο εγωϊστές και όλο και περισσότερο όργανα της θείκης θέλησης. Απαντώντας σ' αυτές τις ερωτήσεις, μπορούμε συνειδητά ν' αποφασίσουμε τι εργασία χρειάζεται να κάνουμε πάνω στον εαυτό μας όσο ζούμε.

Αρχίζουμε έτσι να βλέπουμε πως η αντιμετώπιση του θανάτου, στην πραγματικότητα, μας προετοιμάζει για τη ζωή.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1 : ΠΡΟΣΚΟΛΛΗΣΕΙΣ

1. Φανταστείτε πως φεύγετε απ' το φυσικό σας σώμα - δηλαδή πεθαίνετε τώρα και δεν πρόκειται να ξαναγυρίσετε σ' αυτό το συγκεκριμένο σώμα, σ' αυτή την προσωπικότητα. Παρακαλώ, κάντε έναν κατάλογο των πραγμάτων που θα σας λείψουν και δεν θα θέλατε ν' αποχωριστείτε αυτή τη στιγμή. Εξετάστε κάθε έναν απ' τους ακόλουθους τομείς:

- α. Υλικά αγαθά, περιουσία.
- β. Κτήματα, κτίρια.
- γ. Αισθησιακές απολαύσεις - φαγητό, σεξ, κινηματογράφος, οποιαδήποτε αισθησιακά ερεθίσματα.
- δ. Σχέδια, φιλοδοξίες, σκοπούς.
- ε. Επαγγελματική θέση.
- στ. Σχέσεις με οικογένεια και φίλους.

- ζ. Ιδέες και φιλοσοφίες.
- η. Πλευρές της προσωπικότητας.
- θ. Ταλέντα.
- ι. Άλλα

2. Έχοντας υπ' όψη σας ότι ο χαρακτήρας είναι το μόνο πράγμα που παίρνετε μαζί σας όταν φεύγετε απ' το σώμα σας, υπάρχουν πλευρές του - δηλαδή προσκολλήσεις, φόβοι, συνήθειες, αδυναμίες και γενικά συμπεριφορά - που δεν θα θέλατε να πάρετε μαζί σας στον άλλο κόσμο ή στην άλλη ζωή; Μ' άλλα λόγια, ποιές πλευρές του χαρακτήρα σας ή της προσωπικότητάς σας θα θέλατε ν' αλλάξετε προτού αντιμετωπίσετε την ανάλυση και την εξέταση της ζωής μετά το θάνατο;

3. Έχετε ταλέντα ή ικανότητες που θα θέλατε να καλλιεργήσετε πριν φύγετε απ' το σώμα σας;

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ 2

1. Συχνά, ζούμε τη ζωή μας χωρίς να καταλαβαίνουμε ποιά είναι η βαθύτερη αιτία της ύπαρξής μας. Έχουμε χάσει επαφή με την εσωτερική φωνή, που ξέρει γιατί είμαστε εδώ και τι έχουμε έρθει να κάνουμε με τη ζωή μας σ' αυτή την προσωρινή διαμονή στη γη. Αυτή η γνώση υπάρχει μέσα στο κάθε άτομο· αν σταματήσουμε και χαλαρώσουμε και αρχίσουμε ν' ασχολούμαστε λίγο με την αναζήτηση τι είναι πραγματικά σημαντικό για μας σ' αυτή τη ζωή, η φωνή θα ξυπνήσει πάλι μέσα μας. Έτσι θα φτάσουμε στο τέλος της ζωής μας χωρίς το φόβο του θανάτου γιατί θα έχουμε κάνει αυτό που πραγματικά θέλαμε να κάνουμε.

Συνήθως ζούμε τη ζωή μας χωρίς να τη συνειδητοποιούμε. Σαν ρομπότ, εκπληρώνουμε τις προσδοκίες των άλλων και τις συνταγές και τις προϋποθέσεις όσων η κοινωνία θεωρεί επιτυχία κι' ευτυχία. Όμως όλο και περισσότεροι άνθρωποι ανακαλύπτουν καθημερινά πως ενώ έχουν πετύχει όλα όσα η κοινωνία ισχυρίζεται ότι χρειάζεται κανείς για να είναι ευτυχής, - δηλαδή πολλά λεφτά, σπίτια, αυτοκίνητα και αντικείμενα για το σπίτι και την εκτίμηση των άλλων - είναι ακόμα ανικανοποίητοι και δυστυχείς.

Γι' αυτό όταν απαντάτε σ' αυτές τις ερωτήσεις να είστε ειλικρινείς, και για τους σκοπούς που έχετε δεχτεί από την κοινωνία, τους γονείς και τους δασκάλους σας και για τα κρυφά σας όνειρα και τις επιθυμίες που αισθάνεστε βαθιά μέσα σας.

2 και 3. Απαντώντας σ' αυτές τις ερωτήσεις για το πώς θα ζούσατε την ζωή σας, αν ξέρατε ότι θα πεθαίνατε μετά από ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, θα μπορούσατε ν' ανακαλύψετε ΤΙ ΕΧΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΣΗΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΣΑΣ. Πολύ συχνά ζούμε υποκύπτοντας συνεχώς στην τεμπελιά μας, τις συνήθειες και τις αδυναμίες μας, λέγοντας, «δεν πειράζει, από του χρόνου θ' αρχίσω να ζω όπως πιστεύω ότι θάπρεπε»· κι αυτό το «του χρόνου» δεν έρχεται ποτέ. Παραμένει πάντα κάπου στο μέλλον· κι έτσι φτάνουμε στα γεράματα όλο τύψεις γιατί δεν ζήσαμε τη ζωή μας όπως πραγματικά θέλαμε. Οι απαντήσεις σ' αυτή την ερώτηση θα μας δείξουν πως θα μπορούσαμε ν' αρχίσουμε να ζούμε τη ζωή μας από ΣΗΜΕΡΑ, σύμφωνα μ' αυτά που έχουν αληθινή σημασία για μας.

4. Ο καθένας μας ξέρει μέσα του πότε θα φύγει απ' το επίπεδο της γης. Μπορεί βέβαια να μην αντιληφθεί την σωστή απάντηση. Μπορεί να πέσει έξω δέκα-είκοσι χρόνια. Αυτό που έχει σημασία, είναι πως απαντώντας σ' αυτή την ερώτηση, υποχρεωνόμαστε να έρθουμε πιο συνειδητά αντιμέτωποι με το γεγονός ότι θα εγκαταλείψουμε το σώμα μας μέσα σ' ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι δεν έχουμε να χάσουμε τίποτα, μάλλον να κερδίσουμε πολλά, με το να ζούμε τη ζωή μας όπως πραγματικά θέλουμε - φτάνει να μην βλάπτουμε τους άλλους.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2 : ΣΚΟΠΟΙ

1. Ποιοί είναι οι σκοποί και οι φιλοδοξίες σας στη ζωή; Τι θα θέλατε να έχετε κατορθώσει πριν φύγετε από το φυσικό σας σώμα; Κοιτάξτε τους στόχους σας, σε κάθε επίπεδο. Δηλαδή, τι θα θέλατε να έχετε πετύχει στη ζωή σας ώστε να εγκαταλείψετε το σώμα σας «εν ειρήνη».

- α) Προσωπικοί σκοποί
- β) Οικογενειακοί σκοποί
- γ) Επαγγελματικοί σκοποί
- δ) Πνευματικοί σκοποί

ε) Άλλοι σκοποί

2. Αν ξέρατε σίγουρα ότι θα εγκαταλείπατε το σώμα σας σε 2 ακριβώς χρόνια, τι θ' αλλάζατε στον τρόπο που ζείτε τώρα; Ποιές δραστηριότητες θ' αυξάνατε και ποιές θα μειώνατε.

3. Αν ξέρατε σίγουρα ότι θα εγκαταλείπατε το σώμα σας σε 2 ακριβώς χρόνια, τι θ' αλλάζατε στον τρόπο που ζείτε τώρα; Ποιές δραστηριότητες θ' αυξάνατε και ποιές θα μειώνατε;

4. Σε ποιά ηλικία περίπου νομίζετε ή φαντάζεστε ότι θα εγκαταλείψετε το φυσικό σας σώμα; Σε πόσα χρόνια θα συμβεί αυτό από τώρα; Κι' αν ακόμη δεν το έχετε σκεφτεί, κλείστε τα μάτια σας, κάντε την ερώτηση και γράψτε την πρώτη απάντηση που έρχεται στο νου σας.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ 3

1 και 2. Υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην ΑΓΑΠΗ και την ΠΡΟΣΚΟΛΛΗΣΗ. Δεν μπορούμε να δεχτούμε την αναχώρηση αυτών στους οποίους είμαστε προσκολλημένοι. Πενθούμε για τον εαυτό μας, όταν κάποιος πεθαίνει· όχι γι' αυτόν που βγήκε απ' τη φυλακή του σώματός του. Αυτός, είναι τώρα απελευθερωμένος απ' τους περιορισμούς που υπήρχαν στο επίπεδο της γης. Έχει πάλι την εμπειρία της ελευθερίας του πνεύματος. Εμείς, είμαστε ακόμη περιορισμένοι απ' το σώμα μας και το νου μας, γιατί έχουμε χάσει κάτι που είχε μεγάλη σημασία για μας. Κλαίμε για μας. Η ανικανότητα να δεχτούμε την αναχώρηση κάποιου που ήταν πολύ κοντά μας, είναι αποτέλεσμα της προσκόλλησης και όχι της αγάπης που αισθανόμαστε για εκείνον τον άνθρωπο.

Κάνοντας έναν κατάλογο των ανθρώπων που δεν μπορούμε να δεχτούμε να μην έχουμε κοντά μας στην υλική τους μορφή, θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε α) Ποιές είναι οι προσκολλήσεις μας και ποιές απ' αυτές τις προσκολλήσεις μας, δημιουργούν αγωνία και φόβο στη ζωή μας. β) Τι είναι αυτό που μας κάνει να πιστεύουμε ότι κάτι μας λείπει· ποιά αδυναμία μας κάνει να αισθανόμαστε ότι δεν μπορούμε να εξακο-

λουθήσουμε να ζούμε ευτυχισμένα και με νόημα χωρίς αυτόν τον άνθρωπο. Γεννιόμαστε μόνοι και θα εγκαταλείψουμε αυτά τα σώματα μόνοι. Όλα τα σώματα που γνωρίζουμε, είναι προσωρινές μορφές που έχουν πάρει κάποια πνεύματα, τα οποία αργά ή γρήγορα θ' αποχωρήσουν απ' αυτές.

3 και 4. Ένα από τα κύρια εμπόδια για έναν ειρηνικό θάνατο και την αποδοχή του θανάτου των άλλων, είναι το ότι δεν έχουμε πετύχει μια αρμονική σχέση μ' αυτούς τους ανθρώπους. Είμαστε δεμένοι συναισθηματικά, νοητικά και ψυχικά με κάθε άνθρωπο για τον οποίον έχουμε αρνητικά συναισθήματα. Αυτό γίνεται ένα εμπόδιο στην ανάπτυξη μας, στην αρμονία και την υγεία μας. Η πικρία και ο θυμός που αισθανόμαστε, βλάπτει εμάς και όχι τους άλλους. Μπλοκάρουμε τη ροή ενέργειας, αγάπης και ευτυχίας στο δικό μας σώμα και όχι στο δικό τους. Αυτά τα συναισθήματα, δημιουργούν αρρώστια στο σώμα μας και κρέμονται σαν σύννεφα πάνω στο νου και την καρδιά μας. Μας δένουν πολύ μ' αυτό τον άνθρωπο. Κάποτε θα πρέπει να τον συγχωρέσουμε και να τον αγαπήσουμε, για να εξακολουθήσουμε να εξελισσόμαστε πνευματικά ή απλώς για να ξαναβρούμε την ηρεμία του νου μας. Μια σημαντική διαδικασία στην προετοιμασία για το θάνατο και τη ζωή είναι να συγχωρήσουμε ΟΛΟΥΣ για οτιδήποτε μας έχουν κάνει. Τότε θα είμαστε ελεύθεροι απ' αυτή την αρνητικότητα και την ανάγκη να δοκιμαζόμαστε συνεχώς απ' τη ζωή, για να μάθουμε το πνευματικό μάθημα Ν' ΑΓΑΠΑΜΕ ΧΩΡΙΣ ΟΡΟΥΣ.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3 : ΣΧΕΣΕΙΣ

1. Υπάρχει μήπως κάποιος στη ζωή σας που, αν έφευγε από το υλικό του σώμα αυτή τη στιγμή, δεν θα μπορούσατε να το δεχτείτε; Ποιός; Γράψτε όσους μπορείτε να σκεφτείτε...

2. Γιατί αισθάνεστε ότι δεν μπορείτε να δεχτείτε την αναχώρηση των παραπάνω πνευμάτων απ' τα φυσικά τους σώματα; Τι είναι εκείνο που σας προσφέρουν τα σώματα, οι παρουσίες τους ή οι προσωπικότητές τους που θα χάσετε όταν δεν θα είναι πια ενσαρκωμένα; Αναλύστε κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Θυμηθείτε πως η ερώτηση είναι: Τι παίρνεις απ' αυτή τη σχέση, που θα σου λείπει όταν αυτό το πνεύμα αναχωρήσει;

3. Υπάρχουν μήπως σχέσεις στη ζωή σας που αισθάνεστε

πως δεν είναι αρμονικές· πως θέλουν περισσότερη δουλειά και επικρινωνία, ώστε να νιώσετε μεγαλύτερη γαλήνη όταν θα εγκαταλείψετε το φυσικό σας σώμα; ή και να νιώσετε μεγαλύτερη γαλήνη με τη δική τους αναχώρηση από τα σώματά τους;

4. Πώς σκέπτεστε να καλύτερέψετε τις σχέσεις σας μ' αυτούς τους ανθρώπους; Προφορικά, γραπτά, με προβολή θετικής σκέψης;

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ 4

1 και 2 και 3. Αυτές οι ερωτήσεις είναι κατά κάποιο τρόπο μια περίληψη όλων των προηγούμενων. Εδώ μπορούμε πια να πάρουμε μια απόφαση σχετικά με το τι μπορούμε να κάνουμε, για να είμαστε έτοιμοι ν' αντιμετωπίσουμε και τη ζωή και το θάνατο, χωρίς φόβο και άρα, με ευτυχία και αρμονία. Κάθε φόβος είναι ένα εμπόδιο στην ανάπτυξη, την ευτυχία, την υγεία και την αρμονία. Κάθε φόβος βασίζεται στην άγνοια της πνευματικής μας φύσης. Ο φόβος είναι αποτέλεσμα της πεποίθησης ότι είμαστε αυτά τα σώματα και οι προσωπικότητες. Η προσπάθεια να ξεπεράσουμε το φόβο, γίνεται λοιπόν μια προσπάθεια πνευματικής ανάπτυξης, στην οποία το άτομο αποκτάει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, εσωτερική ειρήνη, αγάπη και αυτογνωσία.

Ένας άνθρωπος που αντιμετωπίζει και ξεπερνάει τους φόβους του, γίνεται ένας αληθινά ελεύθερος άνθρωπος που μπορεί να ευχαριστηθεί τη ζωή και να τη ζήσει πραγματικά τέλεια.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4 : ΦΟΒΟΙ

1. Τι σας φοβίζει περισσότερο όταν σκέπτεστε πως θα εγκαταλείψετε το υλικό σας σώμα; Αναφέρετε όλους τους φόβους που έρχονται στο νου σας.

2. Πώς σκέπτεστε να προετοιμαστείτε καλύτερα ώστε να είσαστε έτοιμοι να εγκαταλείψετε το υλικό σας σώμα όταν έρθει αυτή η στιγμή; Εξηγήστε με λεπτομέρειες.

3. Πώς σκέπτεστε να προετοιμαστείτε καλύτερα ώστε να δεχτείτε την αναχώρηση των αγαπημένων σας από τα υλικά

τους σώματα όταν αυτό συμβεί; Εξηγήστε με λεπτομέρειες.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ (ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ)

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

1. Φανταστείτε πως φεύγετε απ' το φυσικό σώμα σας (δηλαδή πεθαίνετε) τώρα. Παρακαλώ γράψτε όλα αυτά που θα σας λείψουνε· δηλαδή αυτά που δεν θα θέλατε ν' αφήσετε αυτή τη στιγμή.

Εξετάστε κάθε έναν από τους ακόλουθους τομείς.

α. Υλικά αγαθά - Περιουσία.

Περ.3. Το σπίτι μου.

Περ.10. Τα καθημερινά μου πράγματα.

Περ.4. Δεν νομίζω ότι είμαι δεμένη με τα υλικά αγαθά και την περιουσία. Μου αρέσει να έχω ένα άνετο σπίτι και μια ...καλή οικονομική κατάσταση, όμως πεθαίνοντας δεν θα λυπηθώ που θα τα χάσω.

β. Κτίρια - κτήματα.

Περ.7. Δεν με ενδιαφέρουν, μπορώ να τ' αφήσω.

γ. Αισθησιακές απολαύσεις (φαγητό, σεξ, κινηματογράφο, οποιαδήποτε αισθησιακά ερεθίσματα).

Περ.46. Το αγκάλιασμα· ή διακοπή απ' τη δουλειά για καφέ· να κάθομαι στο μπαλκόνι σε ένα ήσυχο μέρος, αργά το απόγευμα.

Περ.4. Αγαπώ τα πάντα που προσφέρει, φαγητό, σεξ, κινηματογράφο, βιβλίο, διάβασμα κλπ. Όμως δεν ζω γι' αυτά και μόνο. Μέσα από αυτά προσπαθώ να μάθω τη ζωή.

δ. Φιλοδοξίες - Σκοπούς - Σχέδια.

Περ.3. Να κάνω ταξίδια, να γνωρίζω άλλους τόπους.

Περ.7. Θα ήθελα να τελειώσω τις σπουδές μου και μέσω του επαγγέλματός μου (ψυχολόγος) να είμαι πιο χρήσιμη στους γύρω μου. Θα ήθελα επίσης να ζήσω το ρόλο της μάνας και να μεγαλώσω ένα παιδί.

ε. Επαγγελματική Θέση.

Περ.4. Έχω μια σχετικά καλή επαγγελματική θέση. Όμως πιστεύω ότι ελάχιστοι άνθρωποι είναι ευχαριστημένοι από τη δουλειά τους, έτσι χάνοντάς την δεν χάνω και πολλά πράγματα.

στ. Σχέσεις με οικογένεια και φίλους.

Περ. 7. Είναι αυτό που δυσκολεύομαι πιο πολύ να αφήσω. Δεν θέλω να διακόψω μερικές σχέσεις.

Περ.3. Θάθελα να προφτάσω να καθοδηγήσω τις κόρες μου.

Περ.4. Ναι, αγαπώ την οικογένειά μου· θα λυπηθώ που θα τους αφήσω και θα χαρώ συγχρόνως γιατί θα ξαναβρω τον πατέρα μου και τη γιαγιά μου που τους έχω χάσει. Έχουν πεθά-νει εδώ και αρκετό καιρό.

Περ.12. Δεν θάθελα ν' αποχωριστώ την οικογένειά μου και πολυ λίγους καλούς φίλους.

ζ. Ιδέες και φιλοσοφίες.

Περ.4. Είμαι ένας άπιστος Θωμάς. Παρακολουθώ, διαβάζω, ασχολούμαι με διάφορες φιλοσοφίες. Δεν έχω ακόμη ξεκαθαρίσει πλήρως τι θα πρέπει να πιστέψω με όλη μου τη δύναμη και έτσι πεθαίνοντας, ίσως βρω απάντηση.

Περ.3. Να αναπτύξω τον εαυτό μου σε σημείο που να μην σκέπτομαι μόνο το εγώ μου.

η. Πλευρές της προσωπικότητας.

Περ.3. Να απελευθερωθώ από έμμονες ιδέες και προσκολλησεις.

ι. Άλλα.

Περ.3. Θάθελα να φροντίσω τα παιδιά μου. Ξέρω πως έχω κάνει πολλά λάθη στην ανατροφή τους και θάθελα να μου δοθεί η δυνατότητα να μπορέσω ίσως να τα καταλάβω.

2. Όταν φεύγετε από το σώμα παίρνετε μαζί το χαρακτήρα σας. Η ποιότητα του χαρακτήρα σας θ' αποφασίσει ποιές θα είναι οι εμπειρίες σας στη ζωή μετά το θάνατο και στην επόμενη ζωή. Ποιές πλευρές του χαρακτήρα σας (δηλαδή, προ-

σκολλήσεις, φόβους, συνήθειες, αδυναμίες και γενικά η συμπεριφορά σας) θα θέλατε ν' αλλάξετε πριν αντιμετωπίσετε την ανάλυση και εξέταση της ζωής σας μετά το θάνατο.

Περ.3. Είμαι εγωίστρια. Έχω προσκόλληση στην οικογενειακή παράδοση και μ' ενδιαφέρει πολύ το τι θα πει ο κόσμος. Μ' ενδιαφέρει πολύ τι εντύπωση έχει η κοινωνία για μένα και την οικογένειά μου. Είμαι σίγουρη πως πολλά πράγματα θάπρεπε ν' αλλάξω στο χαρακτήρα μου.

Περ.7. 1) Να μην δημιουργώ τόσο δυνατές συναισθηματικές προσκολλήσεις.

2) Να μην φοβάμαι να δοκιμάζω καινούργια πράγματα και να έχω καινούργιες εμπειρίες.

3) Να βλέπω με σιγουριά το μέλλον και να μην πρέπει να τα έχω όλα προγραμματισμένα μέχρι λεπτομέρειας για να αισθάνομαι ασφαλής.

4) Να αναπτύξω μια σχέση με τα ζώα.

Περ.4. Θα ήθελα πριν φύγω να κατορθώσω να γίνω πραγματικά δυνατή, να καταλάβω απόλυτα το νόημα της ζωής, να γίνω πιο ανθρώπινη.

Περ.12. Το μόνο που μ' εμποδίζει, το μόνο που θάθελα ν' αλλάξω είναι η προσκόλληση στα παιδιά μου. Θάθελα να μη φοβάμαι τη μοναξιά, να αισθάνομαι πως εξουσιάζω τον εαυτό μου. Επίσης θα ήθελα να μπορούσα να βοηθήσω τους ανθρώπους γύρω μου, μου χρειάζεται, δηλαδή, περισσότερη δύναμη.

Περ.15. Να καταφέρω να ξεχωρίσω ολοκάθαρα τη συνειδητότητα από το υλικό σώμα γιατί φοβάμαι το σωματικό πόνο. Να έχω περισσότερο αυτοέλεγχο. Να απελευθερωθώ από το φόβο της μοναξιάς (δεν είναι πολύ μεγάλος φόβος, αλλά νομίζω ότι υπάρχει). Να απαλλαγώ από μια φυσική δειλία που θεωρώ εμπόδιο.

Περ.5. Να σταματήσω να έχω:

1) Θυμό, 2) Έλλειψη πειθαρχίας, 3) Συναισθηματικές υπερβολές, 4) Σύμπλεγμα ανωτερότητας, 5) Υπερβολική προσκόλληση στην ομορφιά.

3. Έχετε ταλέντα, ποιότητες ή ικανότητες που θα θέλατε να καλλιεργήσετε πριν φύγετε από το σώμα σας;

Περ.12. Θα ήθελα να μπορούσα να θεραπεύω τους ανθρώπους στο σώμα και στην ψυχή. Να μπορώ να τους κάνω ευτυ-

χισμένους, να τους βλέπω γεμάτους φως. Αυτό θα μ' έκανε κι εμένα πολύ ευτυχισμένη.

Περ.13. Θα ήθελα να μάθω να καλλιεργώ τη γη και να γνώριζα καλύτερα τα στοιχεία της φύσης. Θα ήθελα επίσης να μάθω περισσότερα για την μουσική.

Περ.5. Να κάνω μουσική, να γράψω.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

1. Ποιοί οι σκοποί και οι φιλοδοξίες σου στη ζωή; Τι θα ήθελες να έχεις κατορθώσει στη ζωή σου πριν φύγεις απ' το φυσικό σώμα σου; Κοίταξε τους στόχους σου σε κάθε επίπεδο.

α. Προσωπικοί σκοποί.

Περ.4. Ν' αναπτύξω την προσωπικότητά μου και ν'απελευθερωθώ από έμμονες ιδέες, φόβους, προκαταλήψεις· να μου δοθεί η ευκαιρία να κορέσω την δίψα που έχω για να μάθω τι κρύβεται μετά.

Περ.8. Η ελευθερία: Να ετοιμαστώ για το θάνατο. Το δικό μου και των άλλων. Να πάψω να ταυτίζομαι με το σώμα μου που δεν έχει πάντα καλή υγεία. Να μάθω να δέχομαι το θέλημα του θεού χωρίς εγωισμό.

Περ.11. Θα ήθελα όταν θα έχω φύγει, οι άνθρωποι να με σκέπτονται με αγάπη. Να μην έχω παρά μόνο αγάπη αφήσει πίσω μου.

Περ.23. Να είμαι έτοιμος και χωρίς άγχος να αντιμετωπίσω την τελευταία μέρα της ζωής μου στη γη.

Περ.3. Ν' αποβάλω την τάση που έχω να κρίνω τους άλλους, ν' αναπτύξω την ανοχή, τη σωστή κρίση, τη διάκριση και να έχω αγάπη για όλους και όλα.

β. Οικογενειακοί Σκοποί.

Περ.3. Εγώ και ο άντρας μου να φτάσουμε σ' ένα υψηλό πνευματικό επίπεδο· και οι δύο μας να εργαστούμε για να πραγματοποιηθεί το θέλημα του θεού στη γη.

Περ.4. με απασχολεί πολύ η ανατροφή των παιδιών μου. Έχω μεγάλες ενοχές για σφάλματα που έχω κάνει. Μπορώ να τα επανορθώσω;

Περ.8. Δεν θα κάνω δική μου οικογένεια. Αισθάνομαι όμως

πως για ορισμένα άτομα του άμεσου περιβάλλοντός μου έχω να προσφέρω αρκετά για 5-10 χρόνια από τώρα.

Περ.11. Και η οικογένειά μου να με σκέφτεται με αγάπη. Να τους έχω δώσει τόση αγάπη που να τους φτάνει να ζήσουν ευτυχισμένοι την υπόλοιπη ζωή τους. Και να μπορούν κι εκείνοι με τη σειρά τους να δίνουν αγάπη γύρω τους.

Περ.23. Να μην αφήσω εκκρεμότητες οικονομικές.

Περ.15. Να διδάξω στα παιδιά μου εργατικότητα-υπευθυνότητα, αλτρουϊστικά συναισθήματα - και προπάντων ότι βρίσκονται εδώ για να εξελιχθούν και όχι μόνο να ζήσουν.

γ. Επαγγελματικοί σκοποί.

Περ.11. Αν είχα επάγγελμα θα ήθελα να έχω γύρω μου παιδιά και να τους έδινα ότι μπορούσα να τα κάνω ευτυχισμένα στη ζωή τους.

Περ.23. Να τερματίσω την επαγγελματική μου δραστηριότητα, ήσυχα.

Περ.7. Να πάρω το δίπλωμα ψυχολογίας και να εξασκήσω το επάγγελμα.

δ. Κοινωνικοί σκοποί.

Περ.3. Να δημιουργήσω ένα μεγάλο ορφανοτροφείο και ένα γηροκομείο.

Περ.8. Να ανήκω σε μια κοινωνία ανθρώπων που τα έργα τους να είναι δίκαια και ειρηνικά.

Περ.48. Θά 'θελα να βρω το χρόνο να πηγαίνω σε φιλανθρωπικά ιδρύματα για αλληλοβοήθεια, όπως έκανα πριν (πρότού έχω οικογένεια).

Περ.7. Να προσφέρω όσο πιο πολλή βοήθεια, συμπαράσταση και ανακούφιση στους γύρω μου. Σε φίλους, γνωστούς και συγγενείς και προπάντων σε γέροντες, παιδιά, ανάπηρους και φτωχούς. Να κάνω ότι περνάει από το χέρι μου και να ενθαρρύνω κι άλλους προς αυτό το σκοπό.

ε. Πνευματικοί σκοποί.

Περ.8. Η ταπεινότητα. Σε κάθε μικρό βήμα που κάνω προς την πνευματική μου ανάπτυξη, αισθάνομαι περηφάνεια κι αυτό με γυρίζει πίσω.

Περ.7. Ν' αποκτήσω κι άλλες γνώσεις και εμπειρίες για τη

ζωή και το θάνατο.

- Περ.5. 1) Να γνωρίσω τον εαυτό μου. 2) Να νιώσω το Θεό.
3) Να νιώσω την έννοια της αγάπης για όλους.

στ. Άλλοι σκοποί.

Περ.4. Η απελευθέρωσή μου από τα καθημερινά και η δίψα μου ν' αφοσιωθώ και να πιστέψω σε κάτι που δεν έχω βρει.

Περ.3. Να δω τους ανθρώπους να πραγματοποιούν την αδελφοσύνη.

2. Αν ξέρεις πως θα φύγεις από το σώμα σου σε 10 χρόνια ακριβώς, θα ζήσεις διαφορετικά απ' ότι ζεις τώρα; Ποιές δραστηριότητες θ' αυξήσεις και ποιές θα μειώσεις;

Περ.11. Δέκα χρόνια είναι μια μεγάλη διορία. Δεν νομίζω πως θ' άλλαζα στ' αλήθεια τη ζωή μου. Θά 'λεγα πως έχω καιρό ακόμα να κάνω την προσπάθεια.

Περ.3. Αυτή την εποχή μαθαίνω γαλλικά και πιάνο. Αν πρόκειται να φύγω σε 10 χρόνια θα τα εγκατέλειπα και θά 'θελα να μελετήσω περισσότερο πάνω στη μεταφυσική και να βοηθήσω τους συνανθρώπους μου.

Περ.4. Θα κοιτάξω τα παιδιά μου· θ' αδιαφορήσω για τα «πρέπει», θα κάνω ταξίδια, θα προετοιμαστώ ψυχικά, θα καλλιεργήσω την περιέργεια και όχι το φόβο για τη μετέπειτα εμπειρία.

Περ.8. Θα προσευχόμουν περισσότερο και θα διάβαζα λιγότερο.

3. Αν ξέρεις πως θα φύγεις από το σώμα σου σε 2 ακριβώς χρόνια, θα ζήσεις διαφορετικά απ' ότι ζεις τώρα; Ποιές δραστηριότητες θ' αυξήσεις και ποιές θα μειώσεις;

Περ.4. Θα φροντίσω τα παιδιά μου, θα καλλιεργήσω τον εαυτό μου.

Περ.3. Θα εγκαταλείψω την εργασία μου και θ' αφοσιωθώ στη βοήθεια των συνανθρώπων μου προσπαθώντας να τους βλέπω όλους σαν αδέρφια.

Περ.8. Θα προσευχόμουν μόνο.

Περ.11. Θα προσπαθήσω πιο αποτελεσματικά να γίνω ο άνθρωπος που τόσο πολύ θέλω να είμαι. Καλή με όλους τους ανθρώπους. Να μην έχω κακίες και μίσση. Να αισθάνομαι πως

εγώ μπορώ και θέλω να τους βοηθήσω, να μην περιμένω από εκείνους βοήθεια. Να γίνω δυνατή και να κάνω με χαρά το καλό. Θα ήθελα επίσης να έχω περισσότερη επαφή με το Θεό.

4. Σε ποιά ηλικία νομίζεις ή φαντάζεσαι ότι θα φύγεις από το φυσικό σώμα σου; Πόσα χρόνια είναι αυτό από τώρα; (Κι αν δεν έχεις καμιά ιδέα, κλείσε τα μάτια σου, κάνε την ερώτηση μέσα σου και γράψε την πρώτη απάντηση που έρχεται στο μυαλό σου).

Περ.4. Πολλά χρόνια.

Περ.8. Κάθε μέρα σκέφτομαι πως αυτό μπορεί να γίνει οποιαδήποτε στιγμή. Κατά βάθος όμως θέλω να πιστεύω πως δεν θα πεθάνω αν δεν συντελεστούν όσα ανέφερα στα: α,β,ε.

Περ.11. Η απάντηση είναι σε 20 χρόνια. Δεν ξέρω καθόλου γιατί το σκέφτηκα αυτό.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

1. Υπάρχει μήπως κάποιος στη ζωή σου που αν έφευγε από το φυσικό του σώμα δεν θα μπορούσες, αυτή τη στιγμή, να το δεχτείς; Γράψε όσους μπορείς να σκεφτείς.

Περ.4. Βέβαια υπάρχει. Τα παιδιά μου, τα εγγόνια μου.

Περ.17. Θα πονέσω πολύ αν φύγει από τη ζωή η αδελφή μου, τα παιδιά της και το σκυλάκι μου.

Περ.5. Όλοι όσοι αγαπώ θα μου έλειπαν, αν έφευγαν, αλλά μπορώ να το δεχτώ, αφού ξέρω πού πάνε.

Περ.15. Όχι. Όμως αν και θα το δεχόμουν χωρίς ίχνος παράπονο, εν τούτοις η θλίψη μου θάταν τεράστια, αλλά για μένα.

2. Γιατί αισθάνεσαι ότι δεν μπορείς να δεχτείς την αναχώρηση των παραπάνω πνευμάτων από τα φυσικά τους σώματα; Τι είναι αυτό που σου προσφέρουν τα σώματα, οι προσωπικότητες ή η παρουσία τους που θα χάσεις, όταν δεν θα είναι πια ενσαρκωμένοι; Ανάλυσε κάθε περίπτωση ιδιαίτερα. Θυμήσου! Η ερώτηση είναι «Τι παίρνεις απ' αυτή τη σχέση που θα χάσεις όταν αυτό το πνεύμα αναχωρήσει.»

Περ.4. Θα χάσω ότι έχω αυτή τη στιγμή στη ζωή μου. Θα χάσω την αγάπη, τον ήλιο, τον σκοπό ζωής. Θα χάσω την δική μου αγάπη σε κείνους και τη δική τους σε μένα. Δηλαδή τα πά-

ντα.

Περ.15. Θα χάσω την ανθρώπινη ζεστασιά τους, την αγάπη τους, το γέλιο τους. Ακόμα και τα βάσανά τους στα οποία θα μπορούσα να βοηθήσω.

Περ.17. Από την αδελφή μου και τα παιδιά της δεν νομίζω ότι παίρνω κάτι ιδιαίτερα διότι ούτε βλέπομαστε συχνά ούτε συνδεδεμένες είμαστε, όμως μ' ενοχλεί και η ιδέα ότι θα φύγουν· ενώ έχω μητέρα και αδελφό για τους οποίους δεν αισθάνομαι το ίδιο. Για το σκυλάκι στενοχωριέμαι γιατί είναι η συντροφιά μου, είναι αυτό στο οποίο εκφράζω την αγάπη μου.

3. Υπάρachουν μήπως σχέσεις στη ζωή σου που δεν είναι αρμονικές, που θέλουν περισσότερη δουλειά και επικοινωνία, έτσι ώστε να νιώσεις μεγαλύτερη γαλήνη όταν εγκαταλείψεις το φυσικό σου σώμα ή να νιώσεις μεγαλύτερη γαλήνη σχετικά με τη δική τους αναχώρηση από τα φυσικά τους σώματα.

Περ.17. Ναι υπάρχουν. Με τον εν διαστάσει άντρα μου, ο οποίος έχει σχέση με μια νεαρή γυναίκα και έχει αποκτήσει και παιδί και ως εκ τούτου δεν αισθάνομαι ούτε εγώ ούτε εκείνος αρμονικά· αρκετές φορές δε, κάνουμε σκέψεις ο ένας για τον άλλον τέτοιες που δεν θα μας βοηθήσουνε να λύσουμε τις διαφορές μας. Επίσης, οι σχέσεις μου με την μητέρα και τον αδελφό μου πρέπει να γίνουν καλύτερες, δηλαδή να βλέπομαστε πιο συχνά και να βοηθά ο ένας τον άλλον, κάτι που δεν γίνεται τώρα.

Περ.4. Υπάρχουν μερικοί άνθρωποι που δεν έχω αρμονικές σχέσεις μαζί τους. Που αισθάνομαι θυμό γι' αυτούς και γι' αυτό δεν έχω την υπομονή και την επιθυμία να προσπαθήσω μια καλύτερη επικοινωνία μαζί τους. Ξέρω όμως πως θά έπρεπε.

Περ.27. Ναι, η σχέση μου με τον άντρα μου. Θέλω να γίνει όσο πάει ο καιρός και πιο γαλήνια, και πολλές φορές οι σχέσεις μου με τον εαυτό μου. Έχω κακίες. Θέλω να είμαι πιο ήρεμη, πιο γαλήνια.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

1. Τι φοβάσαι περισσότερο σχετικά με το να αφήσεις το φυσικό σου σώμα; Γράψε ότι φόβους μπορείς να σκεφτείς.

Περ.4. Νομίζω το άγνωστο.

Περ.3. Τον πόνο πάνω στο υλικό σώμα. Δηλαδή: Αν πέσω σε τροχαίο δυστύχημα, την αγωνία του πνιγμού σε φουρτου- νιασμένο ναυάγιο, την αηδία αν χαθώ μέσα σε οχετό.

Περ.10. Τι θα γίνουν τα παιδιά μου; Η έλλειψη της μητέρας τους, την λυπη του άντρα μου και αυτών που μ' αγαπούν, την αρρώστια και τον σωματικό πόνο.

Περ.25. Να χάσω την συνειδητότητά μου.

Περ.7. Δεν φοβάμαι για μένα αλλά για την στενοχώρια που θα προκαλέσω στους γύρω μου. Πιστεύω πως η απουσία μου θα δημιουργήσει κάποιο κενό. Οι περιγραφές των ανθρώπων που πέθαναν και γύρισαν με βοηθάνε να μην φοβάμαι. Πιο πολ- λύ δε, με βοηθάει το ότι και στο άλλο επίπεδο υπάρχει συμπα- ράσταση μεταξύ των ψυχών.

2. Πώς νομίζεις ότι θα μπορούσες να προετοιμαστείς με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο ώστε να νιώσεις έτοιμος ν' αφήσεις το φυσικό σου σώμα, οποιαδήποτε στιγμή κι αν φτάσει αυτή η εμπειρία; Παρακαλώ εξήγησε με λεπτομέρειες.

Περ.4. Νομίζω πως μόνο η πίστη μου στο Θεό θα με βοηθή- σει. Και η προσπάθεια κάθε στιγμής να γίνω καλύτερος άν- θρωπος, να βοηθάω τους ανθρώπους, να δίνομαι και να ταυτί- ζομαι μαζί τους. Δηλαδή η ηρεμία ψυχής.

Περ.15. 1) Με το να σκέπτομαι καθημερινά ότι το σώμα εί- ναι ύλη και η ύλη υπόκειται σε φθορά και ξαναγυρίζει στην ύλη. 2) ότι το πιο πολύτιμο μέρος της ύπαρξής μου δεν χάνεται, α- ντίθετα, με κάθε θάνατο εξελίσσεται.

Περ.7. Ν' αποκτήσω γνώση και να συζητάω ανοιχτά για τον θάνατο. Να μην αφήνω ανοιχτούς λογαριασμούς με κανέναν και να κάνω ότι μπορώ περισσότερο κάθε μέρα που περνάει. Να βάζω κοντινούς στόχους και να ζω στο παρόν. Να πιστεύω πως οι άλλοι θα ξεπεράσουν τον χαμό μου.

3. Πώς νομίζεις ότι θα μπορούσες πιο αποτελεσματικά να προετοιμαστείς ώστε να είσαι ικανός, οποιαδήποτε στιγμή, να δεχτείς την αναχώρηση των αγαπημένων σου από τα σώματά τους; Παρακαλώ εξήγησε με λεπτομέρειες.

Περ.4. Αυτό μου είναι πάρα πολύ δύσκολο. Νομίζω πως δεν μπορώ να το δεχτώ ακόμα. Η μόνη παρηγοριά ίσως να εί-

ναι πως θα πάω γρήγορα να τους βρω κι εγώ.

Περ.25. Προσπαθώ στη φαντασία μου, πολύ συχνά, να βιώσω αυτές τις στιγμές, παρακολουθώ τα αισθήματά μου, τ' αναλύω, παρατηρώ τις αντιδράσεις μου, ύστερα προσπαθώ να φανταστώ τον εαυτό μου, τη ζωή μου χωρίς τ' αγαπημένα μου πρόσωπα.

Περ.21. Πιστεύοντας στο Θεό πάλι.

Είναι σίγουρα το πιο δύσκολο πράγμα που μπορεί να μας ζητηθεί. Στ' αλήθεια δεν μπορώ να προετοιμαστώ γι' αυτό. Προς το παρόν τουλάχιστον.

Περ.15. 1) Αν σκέπτομαι συνεχώς ότι δεν είναι δικοί μου, αλλά απλώς βρίσκονται πλάι μου δίνοντάς μου την ευκαιρία να παίξω το ρόλο μου στη ζωή, παίζοντας συγχρόνως το δικό τους ρόλο. 2) Ότι, φεύγοντας από το σώμα τους είναι καλύτερα, πολύ καλύτερα γι' αυτούς και εγώ που τους αγαπώ χαίρομαι για το καλό που τους συνέβη.

Περ.7. - Να αισθάνομαι εγώ πιο ασφαλής.

- Να μάθω να μην χρειάζομαι τα πάντα στη ζωή.

- Να μάθω να χάνω.

- Να αποκτήσω αγάπη και ενδιαφέρον για όλο και περισσότερους ανθρώπους έξω από το στενό μου περιβάλλον.

- Με γνώση, με διαλογισμό και με προετοιμασία για το πώς θα είναι η ζωή μου χωρίς αυτά τα πρόσωπα μέσα από φαντασίωση.

- Με το να έρθω σ' επαφή με ανθρώπους που θα πεθάνουν και να εξοικιωθώ με τα πρακτικά θέματα.

- Με βοηθάει η ιδέα ότι μάλλον θα ξανασυναντηθούμε σαν ψυχές.

XIII

ΠΩΣ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ ΜΑΣ

Η πιο οδυνηρή εμπειρία είναι, χωρίς αμφιβολία, η απώλεια ενός αγαπημένου ανθρώπου. Το χειρότερο για τους περισσότερους ανθρώπους είναι η απώλεια ενός παιδιού, μετά του συντρόφου και ακολούθως άλλων αγαπημένων. Μέσα από τα χρόνια είχα την τύχη να δώσω σεμινάρια με θέμα τον θάνατο και την αθανασία και να συντονίσω ομάδες ανθρώπων που πρόσφατα έχασαν αγαπημένους.

Είμαι ευγνώμων σε όλους αυτούς που παρακολούθησαν τα σεμινάρια, με δίδαξαν καθώς και μοιράστηκαν μαζί μου τα συναισθήματά τους, τις εμπειρίες και τις βαθύτερες σκέψεις τους στα διάφορα στάδια αντιμετώπισης αυτού του τόσο οδυνηρού και συχνά ανυπέρβλητου γεγονότος.

Θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας μερικά απ' όσα έμαθα όλα αυτά τα χρόνια, για το πώς μπορούμε ν' αντιμετωπίσουμε το θάνατο των αγαπημένων μας.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΒΙΩΝΟΝΤΑΙ

Πριν συζητήσουμε γι' αυτά τα συναισθήματα, θα ήθελα να ξεκαθαρίσω το πόσο σέβομαι τον πόνο και τη θλίψη που πλημμυρίζει την ύπαρξή μας με το θάνατο κάποιου αγαπημένου μας. Όταν υποδεικνύω κάποιους τρόπους αντιμετώπισης των συμβάντων, δεν είναι γιατί δεν σέβομαι τον τρόπο με τον οποίο τώρα αντιλαμβανόμαστε τα γεγονότα αυτά. Ούτε πιστεύω ότι είναι εύκολο ν' αλλάξουν οι πεποιθήσεις μας. Αλλά επειδή ξέρω ότι σιγά-σιγά θ' αλλάξουν ούτως ή άλλως, θα ήθελα να βοηθήσω ώστε αυτή η αλλαγή να γίνει όσο το δυνατό πιο γρήγορα, για να πλησιάσουμε όλοι την αλήθεια και με τον τρόπο αυτό, την ευτυχία.

1. Ο ΠΟΝΟΣ της απώλειας. Χάνοντας κάποιον αγαπημένο είναι σαν να χάνουμε ένα κομμάτι από το σώμα μας. Πονάει. Νιώθουμε σαν να μας λείπει ένα μέρος του εαυτού μας. Είναι πολύ δύσκολο να δεχθούμε ότι αυτό το άτομο δεν υπάρχει πια σαν σώμα. Περιμένουμε να τον ακούσουμε ή να τον δούμε από στιγμή σε στιγμή να εμφανίζεται στην πόρτα. Κανείς δεν μπορεί να μειώσει την ένταση αυτού του πόνου, αυτής της οδύνης. Τι μπορούμε να κάνουμε; Τίποτε! Στην αρχή δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να βιώσουμε αυτόν τον πόνο. Και αυτό ακριβώς κάνουμε. Τον βιώνουμε και τον εκφράζουμε. Όσο πιο ελεύθερο αφήνουμε τον εαυτό μας να εκφράσει αυτόν τον πόνο, τόσο γρηγορότερα ο πόνος θα εξαντληθεί.

Πληγωνόμαστε. Αυτό είναι αλήθεια. Τίποτε δεν μπορεί να το αλλάξει αυτό εκτός από μια βαθιά γνώση για την αλήθεια της ζωής. Αλλά αν δεν έχουμε ήδη βιώσει αυτή την αλήθεια θα είναι πολύ δύσκολο για μας να τη δεχθούμε αυτήν τη στιγμή, έτσι απλά σαν να φοράμε ένα καινούργιο ρούχο. Έτσι, αφηνόμαστε στο να νιώθουμε και να εκφράζουμε τον πόνο μας.

Βρείτε κάποιον που είναι εκπαιδευμένος στην ακρόαση και που μπορεί να σας διευκολύνει στην έκφραση των συναισθημάτων και στην εξωτερίκευσή τους. Έχετε συναντήσεις μια φορά την εβδομάδα και δεχθείτε βοήθεια, ώστε να ξεκαθαρίσετε όλα σας τα συναισθήματα. Ίσως να νιώσετε και άλλα συναισθήματα που δεν έχετε ακόμα αντιληφθεί, όπως

φόβο, θυμό, ενοχή, ζήλια, πικρία, πόνο και άλλα. .

Καθώς συζητάμε το κάθε συναίσθημα που μπορεί να έχει κάποιος που έχασε έναν αγαπημένο, να θυμάστε μια συμβουλή που είναι κοινή για την αντιμετώπιση του κάθε συναισθήματος. **Δεχθείτε το.** Δεχθείτε το γεγονός ότι υπάρχουν. Βρείτε κάποιον που εμπιστεύεστε και μοιραστείτε τα μαζί του. Εκφράστε τα με λόγια προφορικά, γραπτά, με κινήσεις, με κλάμα, με όποιον ήχο τα εκφράζει. Μην κρατάτε τα δάκρυα ή τον πόνο σας. Με αυτόν τον τρόπο, αυτή η καταιγίδα συναισθημάτων θα περάσει πολύ πιο γρήγορα και θα είστε έτοιμοι να δεχθείτε το γεγονός και να συνεχίσετε τη ζωή σας.

Σε κάθε περίπτωση θα υπάρχουν συγκεκριμένα πνευματικά και συναισθηματικά μαθήματα και ευκαιρίες για να μάθετε. Δεν μπορείτε να τα συνειδητοποιήσετε αυτά από την πρώτη φορά που θα εκφράσετε τα συναισθήματά σας, τον πόνο σας, την οδύνη, το θυμό σας.

Μετά, η απώλειά σας γίνεται κέρδος. Ο πόνος σας γίνεται μια προκλητική διαδικασία που ανοίγει τις πόρτες προς την προσωπική σας πληρότητα. Τότε θα είστε έτοιμοι να μάθετε για την αλήθεια της ζωής και τον ίδιο τον εαυτό σας. Την αλήθεια που απαλύει κάθε πόνο και κάθε φόβο. Η αλήθεια του Χριστού που "μας ελευθερώνει".

2. Ο ΦΟΒΟΣ ότι δεν θα μπορέσουμε να συνεχίσουμε τη ζωή μας χωρίς αυτόν τον άνθρωπο. Αυτό ισχύει κυρίως για τις χήρες που έχουν προγραμματιστεί να πιστεύουν ότι είναι αδύναμες και χρειάζονται ένα σύζυγο για να είναι ασφαλείς, σώες και κοινωνικά αποδεκτές. Ισχύει επίσης, για όλες τις περιπτώσεις που νιώθουμε ότι χρειαζόμαστε αυτό το άτομο συναισθηματικά, σωματικά, κοινωνικά, νοητικά, οικονομικά ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο.

Η αλήθεια είναι ότι η απώλεια κάποιου αγαπημένου είναι καταπληκτική πνευματική ευκαιρία για να βρούμε αυτήν την αίσθηση της δύναμης, της ασφάλειας, της αξίας και την αυτοεκτίμηση που πηγάζει από μέσα μας και από τη σχέση μας με τον Θεό. Μπορεί να χρειαστεί κάποιος χρόνος μέχρι να ξεπεράσουμε τον φόβο μας. Αλλά σιγά-σιγά θα εξαλειφθεί και θα είμαστε πολύ πιο δυνατοί εξαιτίας αυτής της απώλειας. Κάθε

απώλεια εξωτερικής υποστήριξης είναι μια ευκαιρία για να βρούμε εσωτερική δύναμη.

3. ΑΔΙΚΙΑ και ΠΙΚΡΙΑ, γιατί η ζωή ή ο Θεός μας πήρε τον αγαπημένο μας. Αυτό είναι πολύ πιο έντονο όταν χάνεται ένας νέος άνθρωπος, ένα παιδί ή σύντροφος στο άνθος της ηλικίας του. Αναρωτιόμαστε “γιατί; πού είναι η δικαιοσύνη; γιατί το παιδί μου; γιατί ο σύντροφός μου; γιατί να συμβεί αυτό σε μένα; τι έκανα για να τιμωρούμαι έτσι; τι έκανε ο αγαπημένος μου για να τιμωρηθεί με αυτόν τον τρόπο; για ποιόν λόγο τιμωρούμαι έτσι; δεν έχω κάνει τίποτα που να μου αξίζει τέτοια τιμωρία”.

Μία τέτοια εμπειρία είναι αναμφισβήτητα μια πολύ καλή δοκιμασία για την πίστη μας στο Θεό, στη Σοφία του και στην τέλεια Δικαιοσύνη του Θεϊκού Σχεδίου. Πολλοί άνθρωποι χάνουν την πίστη τους και την αγάπη τους στο Θεό, σε τέτοιες στιγμές. Αν θυμόμαστε πώς ο Ιώβ και ο Αβραάμ χειρίστηκαν τις δικές τους δοκιμασίες, ίσως μας βοηθήσει να καλλιεργήσουμε αυτήν την πίστη που λείπει από όλους μας.

Όταν φωνάζουμε “γιατί”, και δικαίως το κάνουμε, ας το κάνουμε με όλη μας τη δύναμη, απαιτώντας μίαν απάντηση!!! Αλλά ας καθίσουμε μετά μόνοι μας κάπου, ήσυχα, με τα μάτια κλειστά και ας περιμένουμε ν’ ακούσουμε κάποια απάντηση. Όταν φωνάζουμε “γιατί”, σαν μια κατηγορία, τότε πρέπει να δώσουμε την ευκαιρία στον κατηγορούμενο να απαντήσει και να εξηγήσει. Έτσι, μετά από κάθε περίοδο κλάματος ή μετά από το κάθε “γιατί”, ας καθίσουμε ήσυχα, ας είμαστε δεκτικοί και ας αφήσουμε το μυαλό μας ανοιχτό, ώστε να μπορέσουμε να ακούσουμε την απάντηση. Γιατί υ π ά ρ χ ο υ ν απαντήσεις, αν εμείς θέλουμε να τις ακούσουμε.

Ίσως να μη έρθουν τη στιγμή που καθόμαστε. Ίσως έρθουν μετά, κάποια στιγμή που παρακολουθούμε τηλεόραση ή ραδιόφωνο, όταν μιλάμε με έναν φίλο ή όταν διαβάζουμε κάποιο βιβλίο - ίσως και αυτό εδώ το βιβλίο - ίσως όταν περπατάμε στη φύση ή όταν κάνουμε μπάνιο ή χωρίς να κάνουμε απολύτως τίποτα. Μπορεί να έρθει σε ένα όνειρο ή ξυπνώντας το πρωί. Μπορεί ακόμα να έρθει μετά από πολλά χρόνια, όταν ο πόνος και ο θυμός μας έχουν εξαλειφθεί αρκετά, ώστε να επιτρέπουν στην αλήθεια να έρθει. Η αλήθεια βρίσκεται πάντα εκεί, αλλά δεν μπορούμε πάντα να τη δούμε, γιατί δεν ήμαστε έτοιμοι για μια

τόσο επίπονη εμπειρία. Δεν ήμαστε έτοιμοι, γιατί κανείς ποτέ δεν μας βοήθησε να ετοιμαστούμε, γιατί ζούμε σε μια κοινωνία που αρνείται το θάνατο και δεν έχει πίστη.

Ο θάνατος του αγαπημένου μας θα γίνει, σιγά-σιγά, μια λεωφόρος προς μεγαλύτερη κατανόηση της πραγματικής μας φύσης και των νόμων του σύμπαντος, που έχουμε ήδη συζητήσει σ' αυτό το βιβλίο. Ο πόνος μας γίνεται η κινητήριος δύναμη, που μας ωθεί προς την κατανόηση ότι υπάρχει ένα τέλειο και θεϊκό σχέδιο που ελέγχει τη γέννηση, το θάνατο και όλα τα ενδιάμεσα. Τότε ίσως καταλάβουμε ότι ο θάνατος του αγαπημένου μας δεν ήταν τυχαίος, ούτε άδικος, αλλά ήταν απλά αυτό που εμείς επιλέξαμε για την πνευματική μας εξέλιξη.

Αυτό βέβαια, δεν σημαίνει ότι ο άλλος θυσιάστηκε για να αφυπνιστούμε εμείς πνευματικά. Απλά βγήκε νωρίς από το παιχνίδι. Αυτός είναι ο τυχερός, που έτσι έχει λιγότερα μαθήματα να μάθει. Εμείς που μένουμε υποφέρουμε και μαθαίνουμε. Ό,τι συνέβη ήταν τέλειο για την αμοιβαία μας εξέλιξη. Μπορούμε να πιστέψουμε σ' αυτό, αν έχουμε πίστη και κατανόηση για τους Νόμους του Σύμπαντος - τους Οικουμενικούς Νόμους.

4. ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ και ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ, γιατί πιστεύουμε ότι η ζωή δεν έχει κανένα νόημα χωρίς τον αγαπημένο μας. Και αυτά τα συναισθήματα και πάλι είναι ιδιαίτερα έντονα, όταν χάνουμε ένα παιδί ή σύντροφο που ήταν "ο σκοπός της ζωής μας" και η κύρια απασχόλησή μας.

Ταυτιζόμαστε με τους ρόλους του γονιού, του συντρόφου ή του παιδιού και μαθαίνουμε να βρίσκουμε την ταυτότητά μας και τον σκοπό της ζωής μας μέσα από αυτούς. Όταν ο άνθρωπος ή οι άνθρωποι που παίζουν αυτούς τους ρόλους μαζί μας ξαφνικά εξαφανιστούν, πέφτουμε σε κατάθλιψη, εκτός αν βρούμε μια νέα ταυτότητα και σκοπό στη ζωή μας. Αυτό βέβαια είναι μια μεγάλη πνευματική ευκαιρία, που μας δίνεται για ν' αναπτυχθούμε και να εξελιχθούμε σε νέους πιο ελπιδοφόρους οικουμενικούς ρόλους. Έχουμε ανακαλύψει, μέσα από τα χρόνια, ότι τρεις βασικοί στόχοι βοηθούν τους ανθρώπους να ωθούνται πιο γρήγορα προς τη συνειδητοποίηση του νοήματος της ζωής τους.

Ένας στόχος είναι αυτός της ε ξ έ λ ι ξ η ς ή της

αυτοβελτίωσης. Η ζωή έχει νόημα και είναι ενδιαφέρουσα όταν προσπαθούμε για την αλλαγή και τη βελτίωση του εαυτού μας.

Δεύτερος στόχος είναι η δ η μ ι ο υ ρ γ ί α. Όλοι σε κάποιες στιγμές χανόμαστε μέσα στον εαυτό μας και βιώνουμε χαρά όταν δημιουργούμε. Η δημιουργία μπορεί να αφορά όλους τους τομείς της ζωής, από τη δημιουργία μιας οικογένειας, τη ζωγραφική, το τραγούδι, το χορό, το γράψιμο, την κηπουρική, τη μαγειρική ή και την ίδρυση κάποιας επιχείρησης.

Ο τρίτος στόχος είναι η υ π η ρ ε σ ί α. Νιώθουμε ότι η ζωή μας έχει κάποιο νόημα όταν μπορούμε να φανούμε χρήσιμοι στους άλλους, όταν μπορούμε να κάνουμε τη ζωή τους πιο ευτυχισμένη ή πιο άνετη με κάποιον τρόπο.

Ενθαρρύνουμε όλους τους ανθρώπους να συντονίζουν τη ζωή τους με αυτούς τους τρεις βασικούς σκοπούς της ζωής : εξέλιξη, δημιουργία και υπηρεσία.

Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για άτομα που πέφτουν σε κατάθλιψη.

5. ΕΝΟΧΗ ότι δεν δώσαμε ή δε δείξαμε αρκετή αγάπη στον άνθρωπο που χάσαμε. Παραπονιόμασταν πολύ και ήμασταν αρνητικοί και δυσάρεστοι. Ποτέ δεν του είπαμε πόσο πολύ τον αγαπούσαμε, τον εκτιμούσαμε και του ήμασταν ευγνώμονες. Αντίθετα ήμασταν δυσάρεστοι και ενοχλητικοί.

Όλα αυτά μπορεί να είναι αλήθεια, αλλά ίσως δεν αληθεύουν στο βαθμό που εμείς φανταζόμαστε τώρα. Ο άλλος μπορεί να μην μας ένιωθε τόσο αρνητικούς όσο εμείς φανταζόμαστε. Αν, παρόλα αυτά, νιώθουμε ενοχή, υπάρχουν κάποιες λύσεις.

Μπορούμε να φέρουμε αυτό το πρόσωπο στο νου μας και να φανταστούμε ότι στέκεται μπροστά μας. Για να γίνει αυτό θα χρειαστεί στην αρχή λίγη εξάσκηση στη χαλάρωση, τη θετική προβολή ή σε τεχνικές διαλογισμού. Μετά επικοινωνούμε μαζί του νοητικά, εκφράζοντας μετανόηση και μεταμέλεια και του ζητάμε συγχώρεση. Αυτό έκανα με τον πατέρα μου, που δολοφονήθηκε ξαφνικά. Με βοήθησε να ξεπεράσω την ενοχή που ένιωθα, επειδή δεν του έδειξα την αγάπη και τον σεβασμό που ένιωθα γι' αυτόν, γιατί τότε ακόμα βρισκόμουν στη φάση του επαναστάτη.

Μπορούμε επίσης να εκφράσουμε το πλήγωμα, το θυμό, την

απογοήτευση ή οποιοδήποτε άλλο συναίσθημα. Μπορούμε να τακτοποιήσουμε λογαριασμούς. Μας ακούν, όπως έχουμε διατυπώσει καθαρά στο βιβλίο "Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ". Έτσι μπορούμε συγχρόνως να συγχωρέσουμε και να ζητήσουμε συγχώρεση.

Μία τέτοια άσκηση θα μας φέρει ηρεμία. Αν έχουμε τη συνήθεια της εξομολόγησης και της Θείας Κοινωνίας, τότε το κάνουμε και αυτό. Μετά ας συγχωρέσουμε και τον εαυτό μας και ας ξεπεράσουμε αυτά τα άχρηστα συναισθήματα της ενοχής, που κανέναν δεν βοηθούν και βέβαια ούτε τον αγαπημένο μας, αλλά ούτε και τον εαυτό μας.

6. ΕΝΟΧΗ γιατί θα μπορούσαμε να είχαμε κάνει περισσότερα για να κρατήσουμε τον άλλον στη ζωή. Θα μπορούσαμε να τον πηγαίναμε σε άλλο γιατρό, σ' ένα άλλο νοσοκομείο. Ίσως αν κάναμε κι αυτήν την εγχείρηση. Αν μπορούσαμε να ήμασταν κοντά του όταν ξεψυχούσε, ίσως να το προλαβαίναμε. Εμείς φταίμε για όλα. Είμαστε υπεύθυνοι για τον θάνατό του.

Τέτοια συναισθήματα είναι συνηθισμένα. Αλλά ας τα εξετάσουμε. Μοιάζει πραγματικά σαν να είμαστε ο Θεός. Είμαστε ο Θεός για να μπορούμε να κρατάμε κάποιον στη ζωή; Τέτοιες σκέψεις είναι εντελώς αντίθετες με τους οικουμενικούς νόμους, που λένε ότι κάθε ψυχή, στα πλαίσια του Θεϊκού Σχεδίου, αποφασίζει τη στιγμή της γέννησης και του θανάτου της. Κανείς δεν μπορεί να δημιουργήσει το θάνατο κάποιου άλλου. Δεν πιστεύω ότι ο άνθρωπος που πυροβόλησε τον πατέρα μου ήταν η αιτία του θανάτου του. Απλά πιστεύω ότι αυτός ήταν το μέσον με το οποίο επιτελέστηκε ο θάνατός του. Πιστεύω ότι ο πατέρας μου, ως ψυχή, είχε αποφασίσει να πεθάνει μ' αυτόν τον τρόπο, αυτήν τη συγκεκριμένη ημέρα, αν και ο συνειδητός νους δεν είχε επίγνωση αυτής της απόφασης. Το μόνο που είπε μετά τον πυροβολισμό, καθώς κοιτούσε στα μάτια τον εκτελεστή του, ήταν "Γιατί"; Αλλά τρεις μέρες πριν τον σκοτώσουν, η μητέρα μου τον άκουσε να φωνάζει στον ύπνο του "Ray, Ray πρόσεχε, έχει πιστόλι". Ο Ray Ghosh ήταν ο άλλος καθηγητής που ο ίδιος φοιτητής σκότωσε πέντε λεπτά νωρίτερα. Ο φοιτητής σκότωσε πρώτα τον Ray Ghosh, τον οποίον ο πατέρας μου προειδοποιούσε στον ύπνο του, και μετά τον ίδιο

τον πατέρα μου. Ο πατέρας μου ήξερε υποσυνείδητα ότι θα πέθαινε εκείνη τη μέρα, αλλά αυτό ήταν άγνωστο στο συνειδητό του νου.

Αν πιστεύω στο θεϊκό νόμο, που λέει ότι κάθε ψυχή σε συνεργασία με τον Θεό, δημιουργεί το δικό της πεπρωμένο, πώς μπορώ να πιστέψω ότι κάποιος άλλος είναι υπεύθυνος για τον θάνατο ενός ατόμου; Ούτε αυτός που τραβάει τη σκανδάλη δεν μπορεί να είναι υπεύθυνος. Είναι πολύ πιο δύσκολο για μένα να πιστέψω ότι κάποιος πέθανε επειδή δεν τον πήγαμε σε άλλον γιατρό ή δεν του κάναμε άλλη εγχείρηση ή γιατί δεν ήμασταν κοντά του όταν ξεψυχούσε. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως δεν θα κάνουμε ότι μπορούμε για να σώσουμε μια ζωή. Αλλά αφότου η ψυχή αποχωρήσει, δεν έχει καμιά σχέση με το τι κάναμε ή τι δεν κάναμε. Έχουμε υποχρέωση να κάνουμε ότι μπορούμε, αλλά μετά να προσφέρουμε τα αποτελέσματα στον Θεό και να δεχτούμε ότι Αυτός ελέγχει κάθε αποτέλεσμα και, όπως δήλωνε ο Απόστολος Παύλος, “ούτε μια τρίχα του κεφαλιού του ανθρώπου δεν κουνιέται, χωρίς τη θέλησή Του”.

7. ΘΛΙΨΗ, ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ, ΠΙΚΡΙΑ γιατί δεν έχουμε την συναισθηματική υποστήριξη που περιμέναμε από τους φίλους και συγγενείς. Όταν χάσουμε κάποιον, οι αμέσως επόμενες μέρες είναι γεμάτες με δραστηριότητες που απασχολούν το νου. Πολλοί άνθρωποι έρχονται για παρηγοριά. Ίσως να προσφέρουν και βοήθειες με διάφορους τρόπους. Υπάρχουν πολλά επίσημα έντυπα που πρέπει να συμπληρωθούν και οικονομικά ή άλλης φύσεως θέματα που πρέπει να τακτοποιηθούν. Μετά, έρχεται κάποια μέρα που όλα αυτά τελειώνουν και βρισκόμαστε μόνοι, ίσως για πρώτη φορά αφότου χάσαμε τον αγαπημένο μας. Δεν υπάρχουν ούτε άλλα έντυπα για συμπλήρωση, ούτε άλλα θέματα για τακτοποίηση.

Οι φίλοι μας θα ζήσουν τη ζωή τους, έχουν τις ευθύνες τους, τη δουλειά τους, την οικογένειά τους και τις κοινωνικές τους υποχρεώσεις. Ίσως και να μη νιώθουν άνετα μαζί μας, γιατί δεν ξέρουν τι άλλο να κάνουν ή να πουν για να μας βοηθήσουν να νιώσουμε καλύτερα. Ίσως να νιώθουν και κάποια ενοχή που αυτοί έχουν κοντά τους τους αγαπημένους τους και είναι ευτυχημένοι. Ο πόνος μας ίσως τους προκαλεί κάποιον φόβο

μήπως χάσουν και αυτοί αγαπημένους ή τους προκαλεί πόνο για παρόμοια ή άλλα γεγονότα που έχουν ζήσει.

Έτσι, δε νιώθουν άνετα να είναι κοντά μας, όχι γιατί δεν μας αγαπούν ή δεν νοιάζονται για μας, αλλά γιατί δεν μπορούν ν' αντιμετωπίσουν τον πόνο και τη δυστυχία που πλημμυρίζει το δικό μας περιβάλλον. Αυτό συμβαίνει, συνήθως, όταν εμείς έχουμε την τάση να μιλάμε αποκλειστικά και μόνο για το συγκεκριμένο γεγονός του θανάτου του αγαπημένου μας και τίποτε άλλο. Οι άλλοι μπορεί να έρθουν να κάτσουν μαζί μας δύο, τρεις, δέκα φορές, αλλά σιγά-σιγά θα κουραστούν ν' ακούνε για κάτι που ούτε εμείς, ούτε κανένας άλλος δεν μπορεί ν' αλλάξει.

Μία τέτοια κατάσταση, ίσως είναι μια ευκαιρία για να καλλιεργήσουμε κατανόηση για τους άλλους και για τη δυσκολία τους ν' αντιμετωπίσουν τον πόνο και τη δυστυχία. Ίσως είναι μια ευκαιρία να ξεπεράσουμε την πεποίθηση ότι χρειαζόμαστε τους άλλους για να νιώθουμε καλά, να είμαστε ευτυχημένοι και ασφαλείς. Μπορούμε να ξεπεράσουμε την πεποίθηση ότι επειδή εμείς έχουμε βιώσει αυτήν τη δυσάρεστη εμπειρία, οι άλλοι είναι υποχρεωμένοι να μας προσέχουν και να μας βοηθούν, παρότι εμείς δεν είμαστε έτοιμοι ν' απαλλαγούμε από τον πόνο μας.

Αν διαπιστώσουμε ότι οι άνθρωποι απομακρύνονται, ίσως να έχει έρθει η κατάλληλη στιγμή ν' απαλλαγούμε από τον πόνο μας και ν' αρχίσουμε να προσφέρουμε και να βοηθάμε άλλους - γιατί και οι άλλοι έχουν προβλήματα. Η μοναξιά αντιμετωπίζεται ή με την προσέγγιση των άλλων προς εμάς ή με τη δική μας προσέγγιση προς αυτούς. Σιγά-σιγά θα συνεχίσουμε να ζούμε τη ζωή μας και θα συνδεθούμε με άλλους ανθρώπους κι έτσι η μοναξιά θα εξαφανιστεί. Θα μας βοηθήσει πάρα πολύ αν ασχοληθούμε με την προσφορά σε άλλους που είναι μόνοι ή που χρειάζονται κάποια ανιδιοτελή βοήθεια.

8. ΜΟΝΑΞΙΑ - είμαστε μόνοι. Είναι δύσκολο να συνδεθούμε με άλλους ανθρώπους. Οι άλλοι δεν είναι ανοιχτοί και φιλικοί. Δεν έχουμε κανέναν να μιλήσουμε, να μοιραστούμε κάτι μαζί του ή να είμαστε ο εαυτός μας.

Είναι πολύ φυσικό να νιώθουμε μοναξιά όταν χάσουμε έναν αγαπημένο. Νιώθουμε το κενό που αυτός ο άνθρωπος βοήθησε

να γεμίσουμε. Μάθαμε να γεμίζουμε το κενό μέσω των άλλων ή με διάφορα άλλα ερεθίσματα, όπως είναι η τηλεόραση, οι εφημερίδες, τα διεγερτικά, τα καταπραϊντικά και διάφορες άλλες δραστηριότητες γενικά.

Όμως αυτό που μπορεί να μας γεμίσει περισσότερο, είναι μια βαθιά σχέση αγάπης, όπου νιώθουμε ότι οι άλλοι μας αγαπούν ανιδιοτελώς, χωρίς όρους. Αυτό είναι θεραπευτικό, υποστηρικτικό και έχει επαληθευθεί. Μας δίνει μια αίσθηση ασφάλειας και προσωπικής αξίας. Είναι, λοιπόν, φυσικό να νιώθουμε μοναξιά όταν ο άνθρωπος που μας προσέφερε όλα αυτά έφυγε, ακόμα κι αν η σχέση μας δεν ήταν τέλεια.

Νιώθουμε μοναξιά, γιατί νιώθουμε άβολα αυτές τις στιγμές. Δεν είναι γιατί είμαστε μόνοι. Μπορεί κάποιος να περιβάλλεται από εκατοντάδες ανθρώπους και όμως να νιώθει μοναξιά, επειδή δεν μπορεί να είναι ο πραγματικός του εαυτός μαζί τους. Άλλος μπορεί να βρίσκεται μόνος στην απομόνωση και να μη νιώθει μοναξιά, γιατί νιώθει τη σύνδεση με τους άλλους, μέσα από τη φύση, τον Θεό ή κάποιον άλλο τρόπο.

Αν μπορέσουμε να δεχθούμε τη μοναξιά μας και ν' αρχίσουμε να την αντιμετωπίζουμε, μπορεί ν' ανακαλύψουμε ότι μπορούμε να νιώθουμε καλά και όταν είμαστε μόνοι ή μπορούμε να νιώθουμε άνετα και με άτομα που δεν γνωρίζουμε τόσο καλά.

Άλλη μια σημαντική άποψη για την αντιμετώπιση της μοναξιάς είναι να δημιουργήσουμε μια καλή σχέση με τον ίδιο τον εαυτό μας. Αυτό μπορεί να γίνει με το να μένουμε μόνοι και να μάθουμε ν' απασχολούμε τον εαυτό μας και να νιώθουμε χαρά μαζί του.

Επίσης, αν εστιάσουμε την προσοχή μας στη σχέση μας με τον Θεό μέσα από την προσευχή, το διαλογισμό και άλλους τρόπους επικοινωνίας και αφύπνισης με το θείο, θα μπορέσουμε να νιώσουμε πληρότητα.

Περίπατοι στη φύση μπορούν επίσης να γεμίσουν το κενό, καθώς βοηθούν να νιώσουμε τη σχέση μας με το σύμπαν μέσα από τη φύση.

Τέλος, βοηθώντας όλους τους άλλους που είναι μόνοι, φτωχοί, άστεγοι, ορφανά ή υπερήλικες, γεμίζουμε το δικό μας κενό. Να θυμάστε ότι η μοναξιά εξαφανίζεται όταν οι άλλοι μας πλησιάσουν ή όταν εμείς πλησιάσουμε τους άλλους.

9. ΖΗΛΙΑ, γιατί οι άλλοι έχουν τους αγαπημένους τους, ενώ εμείς δεν τους έχουμε. Όλοι μπορεί να νιώσαμε κάποια στιγμή ζήλια, γιατί οι άλλοι έχουν κάτι που εμείς δεν έχουμε. Αυτό είναι φυσικό. Βέβαια, αυτή η ζήλια δεν φέρνει πίσω τον αγαπημένο μας, αλλά συχνά μας δημιουργείται και το συναίσθημα της ενοχής επειδή νιώθουμε ζήλια.

Θα μας βοηθήσει καταρχήν, το να δεχθούμε τη ζήλια μας. Να δεχθούμε δηλαδή το γεγονός ότι ζηλεύουμε και να το εκφράσουμε αυτό ή να το εξομολογηθούμε σε κάποιον που εμπιστευόμαστε. Αυτό θα μας βοηθήσει να απαλλαγούμε από αυτό το συναίσθημα. Είναι καταπληκτικό πώς τα συναισθήματά μας σιγά-σιγά αδυνατούν όταν τα παραδεχθούμε και τα μοιραστούμε με κάποιον που καταλαβαίνει. Αυτό είναι ένα σημαντικό φαινόμενο, ότι δηλαδή όταν τα εντοπίσουμε και τα εκφράσουμε σιγά-σιγά, αποδυναμώνονται.

Συχνά κάνουμε το αντίθετο. Φοβόμαστε να αποκαλύψουμε τα συναισθήματά μας, ακόμα και στον ίδιο τον εαυτό μας. Φοβόμαστε να τ' αποκαλύψουμε στους άλλους, για να μη μας απορρίψουν ή σταματήσουν να μας αγαπούν. Αλλά αυτή η καταπίεση δεν ωφελεί. Οι άλλοι νιώθουν τα συναισθήματά μας, έτσι κι αλλιώς. Εγκλωβιζόμαστε σ' αυτά όσο ντρεπόμαστε να παραδεχθούμε ότι τα νιώθουμε και δεν τα αποκαλύπτουμε.

Αυτό ισχύει για όλα τα συναισθήματα που συζητήσαμε σ' αυτό το κομμάτι. Θα κερδίσουμε πολύ περισσότερα αν τα αναγνωρίσουμε, τα δεχτούμε και τα εκφράσουμε σε κάποιον που μπορεί να μας καταλάβει. Θα εξαλειφθούν όλα πολύ πιο γρήγορα. Σιγά-σιγά θα εξαλειφθούν, καθώς θα συνεχίζουμε να ζούμε τη ζωή μας και θα μάθουμε να απολαμβάνουμε τη ζωή με άλλους ανθρώπους και γεγονότα, χωρίς να έχουμε πλέον τίποτε να ζηλέψουμε από τους άλλους.

Επίσης, καθώς θα μάθουμε να πιστεύουμε στους Οικουμενικούς Νόμους που δηλώνουν ότι ο καθένας έχει αυτό ακριβώς που χρειάζεται για να εξελιχθεί και να μάθει τα μαθήματά της ζωής, θα καταλάβουμε ότι πραγματικά έχουμε ακριβώς ότι χρειαζόμαστε για να είμαστε ευτυχισμένοι, φτάνει μόνο να μπορούμε να βλέπουμε και να αναγνωρίζουμε αυτά που έχουμε. Αν κοιτάξουμε το θέμα αντικειμενικά, θα διαπιστώσουμε ότι είμαστε πολύ καλύτερα από το 80% των αδελφών μας σ'

αυτόν τον πλανήτη.

10. ΘΥΜΟΣ, γι' αυτούς που είχαν κατά κάποιον τρόπο σχέση με τον θάνατο του αγαπημένου μας. Ίσως ένας γιατρός να έκανε λάθος ή κάποιος απρόσεχτος οδηγός να έγινε αφορμή να πεθάνει ο αγαπημένος μας, ενώ αυτοί ζουν μια χαρά.

Ο πόνος μας απαιτεί να βρούμε "ποιος έκανε το λάθος; ποιος έκανε αυτό το τρομερό λάθος; ποιος ευθύνεται;" Αυτός είναι ένας τρόπος να παρακάμψουμε τον πόνο μας. Νιώθουμε θυμό και μειώνεται έτσι η ένταση του πόνου και του φόβου. Δηλαδή ο θυμός μας είναι σαν ένα χάπι που καταπραΰνει τον πόνο και τον φόβο μας.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτός ο θυμός είναι για τον Θεό που επέτρεψε κάτι τέτοιο να συμβεί. Αυτός ο θυμός μπορεί να μας οδηγήσει στην απόρριψη του Θεού και όλων όσων έχουν σχέση με Αυτόν. Αν υπήρχε Θεός δεν θα επέτρεπε κάτι τέτοιο να συμβεί. Είμαστε θυμωμένοι και πληγωμένοι.

Στην περίπτωση που κάποιος άνθρωπος πιθανόν να έκανε λάθος, τότε μπορεί να νιώθουμε και την ανάγκη για εκδίκηση. Ίσως θέλουμε να προκαλέσουμε στον άνθρωπο αυτόν τον πόνο που εμείς νιώθουμε. Μήπως αυτό θα μειώσει τον δικό μας πόνο; Πραγματικά δεν μπορούμε να σκεφτούμε καθαρά. Απλά νιώθουμε ότι κάποιος πρέπει να πληρώσει για ό,τι μας έχει συμβεί.

Πρέπει να βρούμε κάποιον που να τον εμπιστευόμαστε για να μας ακούσει, να κατανοήσει τα συναισθήματά μας και να μας βοηθήσει να δούμε πιο αντικειμενικά τι ακριβώς συμβαίνει. Θα πρέπει να προσέξουμε, ώστε να μην παρασυρθούμε από την ανάγκη της εκδίκησης, γιατί αυτό ούτε τον πόνο μας θα απαλύνει τελικά ούτε τον αγαπημένο μας θα κάνει πιο ευτυχισμένο εκεί που βρίσκεται. Γιατί αυτός ξέρει την αλήθεια, ότι δηλαδή κανείς δεν ήταν υπεύθυνος για τον θάνατό του, ότι αυτός επέλεξε τη στιγμή και τον τρόπο που θα άφηγε το φυσικό του σώμα και το γνώριζε υποσυνείδητα - όπως άλλωστε και μεεις.

Όσον αφορά τον Θεό, όπως έχουμε ήδη πει, αυτό είναι μια ευκαιρία για να καλλιεργήσουμε αληθινή πίστη. Το να πάψουμε να πιστεύουμε στο Θεό γιατί δεν έκανε αυτό που εμείς θέλαμε, είναι σαν να αρνούμαστε την ύπαρξη κάποιου επειδή αρνείται να

μας δώσει κάτι που του ζητάμε.

Τα παιδιά σας ζητούν πράγματα από σας, που εσείς αποφασίζετε να μην τους δώσετε, γιατί πιστεύετε ή γνωρίζετε ότι είναι καλύτερα γι' αυτά να μην τα έχουν προς το παρόν. Θα έπρεπε να σας μισούν γι' αυτό ή να ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχουν, επειδή δεν κάνετε αυτό που θέλουν;

Ο Θεός ακούει τις παρακλήσεις, αλλά ακριβώς όπως ένας συνειδητός γονιός, κάνει αυτό που ο ίδιος γνωρίζει ότι είναι το καλύτερο για το παιδί. Όταν Αυτός γνωρίζει ότι η απώλεια του αγαπημένου μας είναι πολύ καλύτερη για την εξέλιξη και την ανάπτυξη μας ως ανθρώπινα όντα, τι θα έπρεπε να κάνει; Να ικανοποιήσει την επιθυμία μας ή να κάνει ότι είναι καλύτερο για μας ως ψυχές στη διαδικασία της εξέλιξης;

Είναι παράλογο να λέμε ότι δεν υπάρχει Θεός, απλά επειδή δεν καταλαβαίνουμε τι είναι το καλύτερο για την εξέλιξη μας και να θέλουμε τα πράγματα να είναι όπως ήταν πάντα για μας, ώστε να νιώθουμε ασφαλείς και ευτυχισμένοι.

11. ΘΥΜΟΣ, για τον αγαπημένο μας που μας εγκατέλειψε ή ΑΠΟΡΡΙΨΗ επειδή μας εγκατέλειψε. Επίσης μπορεί να νιώσουμε θυμό για τον αγαπημένο μας που επέλεξε να φύγει από τον πλανήτη αυτόν και μας άφησε εδώ μόνους. Νιώθουμε απόρριψη γι' αυτό.

Και εδώ ισχύει το ίδιο όπως με όλα τα συναισθήματα. Δεχθείτε τα, εκφράστε τα και μετά ψάξτε για την αλήθεια. Η αλήθεια είναι ότι τόσο εσείς όσο και ο αγαπημένος σας που έφυγε, ως ψυχές έχετε συμφωνήσει ότι αυτό θα συνέβαινε, πριν καν γεννηθείτε σ' αυτόν τον υλικό κόσμο, ώστε να μάθετε και οι δύο τα αντίστοιχα μαθήματα.

ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΣΚΕΠΤΟΜΟΡΦΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΥ ΜΑΣ

Όλα τα παραπάνω συναισθήματα είναι αποτέλεσμα των διαφόρων πεποιθήσεων, προγραμματισμών και σκεπτομορφών που έχουν προγραμματιστεί στο συνειδητό και υποσυνειδητό νου. Όσο οι πεποιθήσεις υπάρχουν, τα συναισθήματα θα

εμφανίζονται. Οι πεπειθήσεις είναι σαν τη φωτιά και τα συναισθήματα σαν τον καπνό.

Ας κοιτάξουμε μερικές πεπειθήσεις που δημιουργούν αυτά τα συναισθήματα μέσα μας.

- 1. Δεν μπορώ να ζήσω χωρίς τον άλλον.**
- 2. Δεν είμαι ασφαλής χωρίς αυτόν.**
- 3. Κανένας άλλος εκτός από αυτόν δεν μπορεί να μου δώσει χαρά και ασφάλεια.**
- 4. Η ζωή μου δεν έχει νόημα χωρίς αυτόν.**
- 5. Θέλω να πεθάνω και εγώ, θέλω να είμαι μαζί του.**

Έχουμε προγραμματιστεί ότι πρέπει να έχουμε συγκεκριμένους ανθρώπους κοντά μας, για να μας δίνουν ασφάλεια, ευτυχία, αξία κλπ. Ίσως δίνουν τα “κλειδιά” της ευτυχίας μας. Πολύ πιθανόν να υπήρξε περίοδος στη ζωή μας που ούτε καν τους γνωρίζαμε, που δεν ήμασταν μαζί. Τώρα όμως δεν μπορούμε να φανταστούμε ότι μπορούμε να είμαστε ευτυχισμένοι χωρίς αυτούς.

Η αλήθεια είναι ότι μπορούμε. Τόσα εκατομμύρια άνθρωποι που έζησαν στη Γη και έχασαν τους αγαπημένους τους το έχουν αποδείξει. Ο καθένας είχε αυτές τις σκέψεις, αλλά συνέχισε να ζει μια φυσιολογική ζωή όταν αυτά τα συναισθήματα φυσικά υποχώρησαν και η ανάγκη της συνέχειας απώθησε αυτούς τους φόβους. Σιγά-σιγά, λοιπόν, θα συνεχίσουμε όπως έκαναν όλοι αυτοί πριν από μας.

Ο καθένας μας θα χάσει όλους όσους γνωρίζει, είτε με τον δικό μας θάνατο, είτε με τον δικό τους. Όλοι μας θα πεθάνουμε μέσα στα επόμενα 90 χρόνια (για να συμπεριλάβουμε και τα παιδιά που γνωρίζουμε). Θα τα χάσουμε όλα. Όλοι θα μας χάσουν. Αυτή είναι η φύση του υλικού κόσμου.

6. Ο θάνατος είναι μια άσχημη, οδυνηρή εμπειρία.

Αυτό είναι λάθος. Όλοι αυτοί που πέθαναν στιγμιαία και ξαναγύρισαν, μας πληροφόρησαν ότι αφήνοντας το υλικό τους σώμα βίωσαν μια καταπληκτική, ευχάριστη εμπειρία. Πολύ λίγοι ήθελαν να γυρίζουν στο υλικό τους σώμα. Εμείς συνεχίζουμε να υποφέρουμε και να μαθαίνουμε. Αυτοί που έφυγαν, είναι σε διακοπές από το σχολείο της εξέλιξης.

7. Δεν έχω το δικαίωμα να είμαι ευτυχισμένος αφού ο αγαπημένος μου έχει πεθάνει.

8. Θα προδώσω τον αγαπημένο μου αν ξανανιώσω ευτυχία.

9. Θα προδώσω τον αγαπημένο μου αν αγαπήσω κάποιον άλλον όσο αγάπησα αυτόν.

10. Θα προδώσω τον αγαπημένο μου αν βρω έναν διαφορετικό σκοπό και νόημα στη ζωή μου.

Έχουμε διατυπώσει καθαρά στα άλλα μας βιβλία "Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ" και "ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ" ότι οι αγαπημένοι μας είναι αθάνατα πνευματικά όντα, που έχουν παίξει διάφορους ρόλους μαζί μας σε διαφορετικές ζωές, ώστε να συνεχίσουμε την εξέλιξή μας. Ποιόν αγαπημένο θα προδώσουμε αν αγαπήσουμε κάποιον άλλον; Αυτόν απ' αυτήν την ζωή ή από τις χιλιάδες προηγούμενες ζωές; Ή μήπως δεν προδίδουμε αυτούς από τις προηγούμενες ζωές αγαπώντας αυτούς της τωρινής μας ζωής; Πως προδίδεται η αγάπη; Μπορούμε να υποσχεθούμε την αγάπη μας σε μια όψη του θείου ή μήπως είναι για όλες τις όψεις του θείου; Δεν αναφέρομαι στο σεξ ή τον ελεύθερο έρωτα, αλλά στην αγάπη, την υπηρεσία και την ενότητα. Μήπως με την αγάπη και την υπηρεσία προς μια όψη του θείου προδίδουμε τον αγαπημένο μας που βρίσκεται σ' ένα άλλο επίπεδο; Απλά αγαπούσα και υπηρετούσα μιαν άλλη όψη του ίδιου.

11. Έχω δεχθεί άδικη μεταχείριση.

12. Είμαι άτυχος.

13. Είμαι ο πιο δυστυχισμένος άνθρωπος που γνωρίζω.

Κάθε μέρα 40. 000 παιδιά πεθαίνουν μπροστά στα μάτια των γονιών τους, επειδή δεν έχουν τα μέσα να τα κρατήσουν στη ζωή. 40. 000 χθες, 40. 000 σήμερα, 40. 000 αύριο, 40. 000 μεθαύριο. Αυτήν την εβδομάδα 280. 000 γονείς θα δουν τα παιδιά τους να πεθαίνουν. Αυτόν τον μήνα 1. 200. 000 γονείς θα υποφέρουν για τον θάνατο των παιδιών τους. Αυτόν τον χρόνο 14. 400. 000 γονείς θα υποφέρουν για τον θάνατο των παιδιών τους. Και τον επόμενο χρόνο; Τα επόμενα 70 χρόνια της ζωής μας, 1. 008. 000. 000 γονείς. Χωρίς να λάβουμε υπόψη μας όλους τους πολέμους, τα ατυχήματα, τις αυτοκτονίες κλπ του πολιτισμένου κόσμου. Μήπως χρειάζεται να πω και άλλα;

Αυτά ίσως δεν πρόκειται να μειώσουν τον πόνο μας. Αλλά μπορεί να απομακρύνουν την λανθασμένη πεποίθηση ότι είμαι άτυχος ή ότι έχω δεχθεί άδικη μεταχείριση ή ότι είμαι ο πιο δυστυχημένος άνθρωπος. Ναι, πονάω. Κανείς δεν μπορεί να το αρνηθεί αυτό. Αλλά δεν έχω κάποια διαφορετική μεταχείριση από την υπόλοιπη δημιουργία. Η ζωή στο φυσικό σώμα είναι προσωρινή.

14. Ο θάνατος του άλλου είναι μια τιμωρία γι' αυτόν ή για μένα.

15. Είμαι ένας αμαρτωλός διαφορετικά δεν θα με τιμωρούσε μ' αυτόν τον τρόπο ο Θεός. 16. Ο Θεός δεν μ' αγαπά, αφού άφησε τον αγαπημένο μου να πεθάνει.

17. Δεν υπάρχει Θεός, διαφορετικά δεν θα άφηνε τον αγαπημένο μου να πεθάνει.

Δεν υπάρχει τιμωρία στο σύμπαν. Μόνο μαθήματα υπάρχουν. Ο Θεός είναι αγάπη. Δεν χαίρεται τιμωρώντας. Δημιουργούμε το δικό μας εξελικτικό πρόγραμμα μαθημάτων με το θείο ως οδηγό. Είναι λυπηρό να ερμηνεύουμε τις ευκαιρίες για ανάπτυξη ως τιμωρία. Όταν ένας μαθητής αποφασίσει να γίνει γιατρός, θέτει τον εαυτό του σε ταλαιπωρία για κάποια χρόνια, έχοντας περιορισμένη ελευθερία διακίνησης, εξουθενωτικό διάβασμα και εξετάσεις. Δεν το θεωρεί τιμωρία, γιατί θυμάται ότι ήταν δική του επιλογή και ότι μ' αυτόν τον τρόπο θα αναπτύξει τις ιδιότητες που χρειάζεται για να γίνει γιατρός.

Με τον ίδιο τρόπο, η ψυχή που έχει ως στόχο την εκδήλωση της μέγιστης θεϊκής δύναμης εδώ στη Γη, προγραμματίζει διάφορες δοκιμασίες και μαθήματα μέσα από τα οποία θα μπορέσει - ή θ' αναγκαστεί - να αναπτύξει αυτές τις θεϊκές δυνάμεις. Μια από τις κύριες δοκιμασίες είναι η απώλεια κάποιου αγαπημένου. Δεν έχει καμιά σχέση με τιμωρία για μας ή για τον αγαπημένο μας.

18. Είναι δικό μου το λάθος που πέθανε. Θα μπορούσα να κάνω κάτι παραπάνω.

Έχουμε ήδη αναφέρει ότι αυτή η σκέψη έρχεται σε άμεση αντίθεση με τον Νόμο της Δημιουργίας. Ο καθένας δημιουργεί τη γέννηση και τον θάνατό του. Κανείς δεν μπορεί να το κάνει αυτό

για κάποιον άλλον. Αν η ώρα του δεν έχει έρθει, ούτε η μεγαλύτερη ομαδική σφαγή του κόσμου δεν πρόκειται να τον ακουμπήσει. Όλοι οι άλλοι μπορεί να επηρεαστούν εκτός από αυτόν που ακόμα δεν ήρθε η ώρα του. Δεν είμαστε σε θέση ν' αλλάξουμε αυτά τα γεγονότα.

19. Δεν μου δόθηκε η ευκαιρία να διορθώσω τη σχέση μου μαζί του. Είμαι ένοχος. Δεν ήμουν πάντα σωστός απέναντί του.

Έχουμε ήδη αναφέρει ότι μπορούμε να διορθώσουμε και τώρα αυτήν την σχέση, επικοινωνώντας με τον αγαπημένο μας. Όταν μιλάμε για επικοινωνία δεν εννοούμε βέβαια να πάμε σ' ένα μέντιουμ και να κουβεντιάσουμε μαζί του. Σίγουρα αυτή δεν είναι μια καλή ιδέα. Πρώτα απ' όλα, όλα τα μέντιουμ δεν είναι ακριβώς αυτό που ισχυρίζονται ότι είναι. Δεύτερο, μπορεί με τον τρόπο αυτό να μην επικοινωνήσουμε με τον αγαπημένο μας, αλλά με κάποιο πνεύμα κατώτερου επιπέδου που περιπλανάται στη Γη αντί να συνεχίσει την εξέλιξη του. Τρίτο, κρατάμε τον αγαπημένο μας πίσω με τέτοιες επικοινωνίες. Κρατάμε τη προσοχή του στο γήινο επίπεδο. Είναι τελείως διαφορετικό το να κλείσουμε τα μάτια μας και να επικοινωνήσουμε με τον αγαπημένο μας, τις πρώτες μέρες της αποχώρησής του, από να τον ενοχλούμε χρόνια μετά, επειδή δεν μπορούμε να τον ξεχάσουμε.

Απλά κλείστε τα μάτια σας, φέρτε τον αγαπημένο σας στη συγκέντρωσή σας και εκφράστε τα συναισθήματά σας, συγχώρεστε και ζητήστε συγχώρεση και μετά αφήστε τον και συνεχίστε τη ζωή σας. Κάντε αυτό μερικές φορές στην αρχή και μετά από μερικούς μήνες ξανακάντε το αν νιώθετε ότι έχετε ακόμα καταπιεσμένα συναισθήματα. Αλλά ύστερα από ένα χρόνο, αφήστε την ψυχή να συνεχίσει με τη δική της δουλειά και συνεχίστε και σεις τη δική σας.

20. Με εγκατέλειψε. Με άφησε μόνο.

Είμαι σίγουρος ότι κανείς δεν επιλέγει τον θάνατο σαν τρόπο εγκατάλειψης. Επιλέξαμε από κοινού αυτό το γεγονός για κοινά πνευματικά οφέλη. Επαναλαμβάνω ότι με κανέναν τρόπο δεν υποτιμώ τον πόνο και την δύναμη των συναισθημάτων που νιώθουμε όταν χάνουμε κάποιον αγαπημένο. Αυτό είναι φυσικό. Έτσι μην νιώθετε προσβεβλημένοι όταν ενθαρρύνω τη συνέχιση της ζωής και το άφημα. Είναι πολύ φυσικό να μη νιώθετε έτοιμοι

να δεχθείτε μερικά από τα μηνύματα αυτού του κεφαλαίου ή αυτού του βιβλίου. Αυτά τα συναισθήματα χρειάζονται χρόνο για να σβήσουν. Ξαναδιαβάστε αυτές τις σελίδες ύστερα από λίγο καιρό· ίσως τις αντιληφθείτε τελείως διαφορετικά.

ΘΕΤΙΚΕΣ ΣΚΕΠΤΟΜΟΡΦΕΣ

Ακολουθούν μερικές πεποιθήσεις και σκεπτομορφές, που μπορεί να μας βοηθήσουν στην προσπάθειά μας να αντιμετωπίσουμε το θάνατο του αγαπημένου μας. Αν βρείτε ότι μερικές από αυτές σας βοηθούν, γράψτε τις με κεφαλαία γράμματα και τοποθετείστε τις κάπου που να τις βλέπετε συχνά. Μπορείτε να τις αλλάξετε, ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις δικές σας συγκεκριμένες ανάγκες. Επίσης μπορείτε να τις γράψετε σε κασέτα και να τις ακούτε όταν βρίσκεστε σε βαθιά χαλάρωση ή λίγο πριν κοιμηθείτε.

1. Είμαι μια αιώνια ψυχή και έχω τη δύναμη να ζήσω, να επιβιώσω, να είμαι ευτυχημένος και να προσφέρω. Όλα είναι μέσα μου.

2. Ο αγαπημένος μου είναι μια αιώνια, αθάνατη ψυχή που εξακολουθεί να ζει σε άλλες διαστάσεις πιο όμορφες απ' αυτές που ζω εγώ.

3. Αφού ο αγαπημένος μου είναι καλά και πιο κοντά στην πραγματική του φύση και το Θεό, μπορώ και εγώ να είμαι χαρούμενη γι' αυτόν και μπορώ να δώσω χαρά στον εαυτό μου και σ' αυτούς που είναι γύρω μου.

4. Ο Θεός είναι μέσα μου και γύρω μου και έτσι νιώθω πάντα ασφαλής, προστατευμένος και ήρεμος.

5. Το καθετί συμβαίνει σύμφωνα με το τέλειο Θεϊκό Σχέδιο, που δίνει στον καθένα μας ότι ακριβώς χρειαζόμαστε για την εξέλιξή μας ως ψυχές. Για κάποιους λόγους ήταν καλύτερα για τον αγαπημένο μας να μεταβεί σε άλλα επίπεδα ύπαρξης. Όσο για τη δική μου εξέλιξη προς τον Θεό είναι καλύτερα να μείνω εδώ, ακόμα και χωρίς αυτόν.

6. Όλοι οι άνθρωποι στη Γη έχουν χάσει αγαπημένους, δεν είμαι μόνον εγώ. Επίσης όλοι θα χάσουμε· σιγά-σιγά όλους

όσους γνωρίζουμε, γιατί είμαστε προσωρινοί σ' αυτή τη Γη και η αποχώρησή μας είναι κάτι τελείως φυσικό.

7. Η αποχώρηση της ψυχής από τους περιορισμούς του προσωρινού φυσικού σώματος είναι μια όμορφη απελευθέρωση από μια περιορισμένη ενσαρκωμένη κατάσταση.

8. Η απώλεια του αγαπημένου μας είναι μεγάλη ευκαιρία για πνευματική εξέλιξη μέσα από την καλλιέργεια, την εσωτερική δύναμη, την ηρεμία, την ασφάλεια και την αυτοπαραδοχή.

9. Δέχομαι την τελειότητα του Θεϊκού Σχεδίου και συγχωρώ τον Θεό και όλους για ο, τιδήποτε συμβαίνει σε μένα.

10. Ο αγαπημένος μου θα ήθελε να είμαι ευτυχισμένος και να συνεχίσω τη ζωή μου δημιουργικά και όμορφα.

11. Είμαι αποδεκτός στην κοινωνία για αυτό που είμαι και όχι για τη σχέση μου με κάποιον.

12. Η απώλεια ενός αγαπημένου δεν έχει σχέση με τιμωρία, αλλά αντίθετα είναι μια μεγάλη ευκαιρία για πνευματική εξέλιξη και εσωτερική ανάπτυξη.

13. Είμαι ένα αγνό παιδί του Θεού και με αγαπά σε κάθε περίπτωση, ανιδιοτελώς.

14. Κανείς δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος για τον θάνατο κάποιου άλλου. Ο καθένας έχει επιλέξει την ώρα και το μέρος απ' όπου θα αποχωρήσει. Οι άλλοι είναι απλά τα εργαλεία που χρησιμοποιεί για την αποχώρησή του.

15. Μπορώ και τώρα ακόμα να διορθώσω τη σχέση μου με τον αγαπημένο μου με εσωτερική συγκέντρωση και προσευχή.

16. Είμαστε όλοι ψυχές στην εξέλιξη, παιδιά του Θεού. Ανοίγομαι στους αδελφούς μου, στην οικογένεια της ανθρωπότητας, που βρίσκονται τώρα μαζί μου σ' αυτόν τον πλανήτη. Αυτό θα ήθελε και ο αγαπημένος μου.

17. Μοιράζομαι τη χαρά και τη λύπη μου με τους άλλους. Ανήκουμε όλοι στη μεγάλη οικογένεια της ανθρωπότητας.

18. Βρίσκω νόημα στη ζωή μου με την προσφορά, τη δημιουργία και την εξέλιξη. Γι' αυτό έχω έρθει στη Γη.

19. Η ζωή είναι δώρο του Θεού και είναι καθήκον μου να τη χρησιμοποιώ για το καλό μου και το καλό των άλλων.

20. Σήμερα, 40. 000 γονείς έχουν χάσει τα παιδιά τους. Αύριο άλλοι τόσοι. Δεν πονώ μόνο εγώ. Η αποχώρηση της ψυχής από το φυσικό σώμα είναι μια φυσική διαδικασία της ζωής στη Γη.

21. Υπάρχει μόνο μία οικουμενική ύπαρξη, που εκφράζεται μέσα από όλα τα όντα. Η ίδια συνειδητότητα που εκφράστηκε μέσα από τον αγαπημένο μου, τώρα εκφράζεται μέσα από τον καθένα γύρω μου. Όταν αγαπώ και προσφέρω στους άλλους, είναι σαν να αγαπώ και προσφέρω σ' αυτόν.

ΤΙ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΚΑΝΩ

1. Μπορώ να μελετήσω τις πνευματικές αλήθειες που σχετίζονται με τα ακόλουθα θέματα: α) Τι είναι ο άνθρωπος; β) Ποιά είναι η σχέση μεταξύ ψυχής και σώματος; γ) Τι συμβαίνει όταν η ψυχή εγκαταλείπει το σώμα; δ) Ποιά είναι η σχέση μεταξύ Θεού, ανθρώπου και Φύσης;

2. Μπορώ να εκφράσω τα συναισθήματά μου ανοιχτά σ' αυτούς που νομίζω ότι μπορούν να τα σεβαστούν και να τα κατανοήσουν, έστω κι αν αυτό σημαίνει να βρω έναν "επαγγελματία ακροατή", ίσως έναν ιερωμένο, ψυχολόγο, πνευματικό δάσκαλο ή έναν καλό φίλο.

3. Μπορώ να προσεύχομαι για την εξέλιξη και την ανάπτυξη του αγαπημένου μου ως ψυχή, στις διαστάσεις που τώρα βρίσκεται. Μπορώ ν' ανάβω ένα κερί γι' αυτόν όσο συχνά νιώθω την ανάγκη να του στείλω αγάπη και ενέργεια.

Δεν χρειάζεται να πηγαίνω στον τάφο του. Αυτός δεν είναι εκεί. Είναι όπου είμαι και εγώ. Δεν ενδιαφέρεται για το σώμα του αλλά γι' αυτούς που αγαπά. Μπορώ επίσης να ζητήσω και από άλλους να προσεύχονται γι' αυτόν. Αυτό είναι σημαντικό για τις πρώτες σαράντα μέρες και μετά πιο αραιά για τον επόμενο χρόνο. Μετά δεν είναι και τόσο σημαντικό.

4. Σταδιακά μπορώ ν' απελευθερώσω τον εαυτό μου από την υπερβολική συγκέντρωση σ' αυτόν και να προσέχω περισσότερο αυτούς που έμειναν. Είναι καλύτερα να συγκεντρώσω και όλα τα υπάρχοντά του που μου τον θυμίζουν. Μπορώ να τα δώσω σε ιδρύματα ή σε ανθρώπους που τα χρειάζονται και θα τα εκτιμήσουν. Η παρουσία τους μέσα στο σπίτι θα εμποδίζει τη σταδιακή αποταύτιση και τη συνέχιση της ζωής μου, αυτό ακριβώς θα ήθελε και ο αγαπημένος μου.

5. Μπορώ ν' απασχοληθώ με τους τρεις βασικούς σκοπούς

της ζωής: α) Προσφορά - Υπηρεσία. β) Δημιουργία. γ) Εξέλιξη-
Αυτογνωσία.

6. Πρέπει να έχω υπομονή.

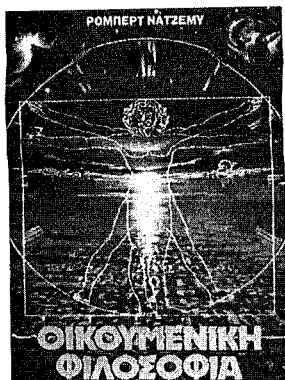
7. Μπορώ να καλλιεργήσω πίστη στο Θεό και τον εαυτό μου.

8. Μπορώ να συνδεθώ με κάποια ομάδα ανθρώπων που έχουν
αφοσιωθεί στην εξέλιξη και όπου θα μπορούμε να έχουμε
αμοιβαία υποστήριξη σ' αυτήν την διαδικασία.

**ΟΣΟΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΝ ΤΗΝ
ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ, ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΟΥΝ ΤΟΝ ΑΚΟΛΟΥΘΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ
ΒΙΒΑΙΩΝ**

1. **THE SETH MATERIAL**, Jane Roberts, (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall Inc.)
2. **SETH SPEAKS**, Jane Roberts, (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall Inc.)
3. **LIFE BEFORE LIFE**, Helen Wambach, Ph. D.
4. **MANY MANSIONS**, Gina Cerminara, Ph. D. (New York: New American Library)
5. **TWENTY CASES SUGGESTIVE OF REINCARNATION**, Ian Stevenson, M.D. (Charlottesville: University Press of Virginia)
6. **LIFE AFTER LIFE**, Raymond Moody, M.D. (Mocking -bird Books)
7. **REFLECTIONS ON LIFE AFTER LIFE**, Raymond Moody, M.D. (New York: Bantam/Mockingbird Books)
8. **DEATHBED OBSERVATIONS BY PHYSICIANS AND NURSES**, Dr. Karlis Osis (New York: Parapsychology Foundation)
9. **MEMORIES, DREAMS, REFLECTIONS**, Carl Jung (New York: Vintage Books)
10. **MANY LIFETIMES**, Denys Kelsen, M.D., and Joan Grant (New York: Doyble day + Co. Inc.)
11. **LIFE WITHOUT DEATH**, Njls O. Jacobson M.D. (New York: Dell Publishing Co. Inc.)
12. **ESOTERIC HEALING**, Alice Bailey
13. **THE TIBETAN BOOK OF THE DEAD**, Evans Wentz, W.Y.
14. **ON DEATH AND DYING**, Elizabeth Kubler - Ross
15. **THE PHEONIX FIRE MYSTERY**, Joseph Head and S.L. Cranston
16. **THE SCIENCE OF YOGA**, I.K. Taimni
17. **PAST LIVES THERAPY**, Morris Netherton and Nancy Shiffrin
18. **EDGAR CAYCE ON REINCARNATION**, Noel Langely
19. **THE EVIDENCE FOR LIFE AFTER DEATH**, Martin Ebon
20. **REINCARNATION IN CHRISTIANITY**, Macgregor

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΖΩΗ»

Τι είναι ο άνθρωπος; Η ζωή; Ο θάνατος; Ποιός ο σκοπός της ζωής; Ο τρόπος να βρούμε ευτυχία; Ποιά είναι η γνώση που θα μας απελευθερώσει από την άγνοια, το φόβο και τη δυστυχία; Τις απαντήσεις θα τις βρείτε σ' αυτό το βιβλίο.

(310 σελίδες)

Ένα βιβλίο που αγγίζει τις ανάγκες αλλά και την καρδιά του σύγχρονου ανθρώπου. Αναλύει με απλό, ευκολονόητο τρόπο θέματα ουσιαστικά, όπως το στρες, ο φόβος, η αγάπη, η μοναξιά, η θετική σκέψη, ο έρωτας, η αποτελεσματική επικοινωνία, κ.ά.

Ένα εγχειρίδιο αυτοανάλυσης και αυτογνωσίας που οδηγεί σε μια θετική αντίληψη της ζωής. Οδηγεί στην ευτυχία!

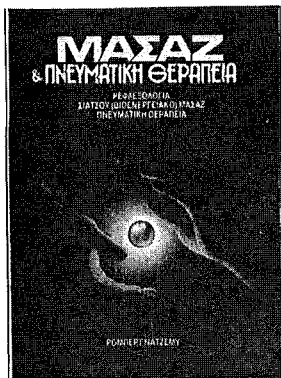
(450 σελίδες)

Μια πολύ διαφωτιστική έρευνα για το τι γίνεται μετά το θάνατο και πριν από τη ζωή.

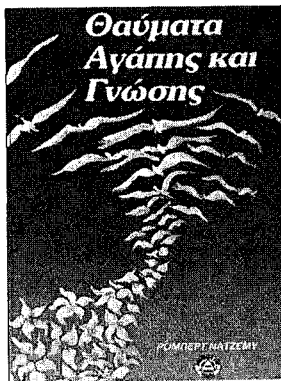
Ένα βιβλίο που απαντάει σε πολλά υπαρξιακά ερωτήματα, απομυθοποιεί το αίνιγμα του θανάτου και αφαιρεί όλο το σκοτάδι και το φόβο που συνήθως περιβάλλει αυτό το θέμα.

(272 σελίδες)

Βοηθείστε την οικογένεια και τους φίλους σας με τα χέρια σας με τις τεχνικές της **ΡΕΒΛΕΞΟΛΟΓΙΑΣ**, του **ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΜΑΣΑΖ** και της **ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**.

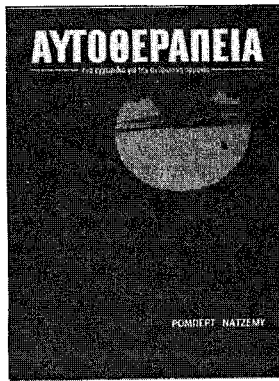
(74 σελίδες με πολλές φωτογραφίες)

Το βιβλίο που θ' αλλάξει ριζικά τη ζωή σας. Μπορεί η ζωή να είναι πραγματικά όμορφη; Ναι, αν απλά έχεις αρκετή **ΑΓΑΠΗ** και **ΓΝΩΣΗ**.

Το βιβλίο αυτό θα σας βοηθήσει με σκέψεις και τεχνικές που θα μεταμορφώσουν τη ζωή σας.

(304 σελίδες)

Αυτό το βιβλίο είναι ένα εγχειρίδιο για την ανθρώπινη αρμονία. Περιέχει πληροφορίες και τεχνικές για τη διατήρηση της ψυχοσωματικής υγείας, και αποτελεσματικές λύσεις για πάνω από 50 προβλήματα.

Ένας απαραίτητος οδηγός για κάθε άνθρωπο που θέλει ν' απολαμβάνει τη ζωή γεμάτος υγεία, ζωντάνια, ηρεμία κι ευτυχία.

(306 σελίδες)

